

חב"ד

תורה

בראשית

בראשית א : 1

- 1 Na początku stworzył Bóg niebo i ziemię. א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:
- 2 Ziemia zaś była zamętem i bezładem, a ciemność nad otchłania; a duch Boży unosił się nad powierzchnią wód. ב וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֵהוֹ וּבְהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם:
- 3 I rzekł Bóg: "Niech się stanie światło!" I stało się światło. ג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר:
- 4 I widział Bóg światło, że dobre; i rozdzielił Bóg między światłem a ciemnością. ד וַיֹּרֶא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ:
- 5 I nazwał Bóg światło dniem, a ciemność nazwał nocą. I był wieczór i był ranek - dzień jeden. ה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וּלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד:
- 6 I rzekł Bóg: "Niech będzie przestwór w pośrodku wód, a niech przedzieli między wodami a wodami!" ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם:
- 7 I uczynił Bóg przestwór i przedzielił między wodami, które pod przestworem, a wodami, które nad przestworem. I stało się tak. ז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן:
- 8 I nazwał Bóg przestwór niebem. I był wieczór i był ranek - dzień wtóry. ח וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:
- 9 I rzekł Bóg: "Niech się zbiorą wody z pod nieba w jedno miejsce, a niech się ukaze ląd!" I stało się tak. ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וּתְרָאָה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן:
- 10 I nazwał Bóg ląd ziemią, a zbiór wód nazwał morzami. I widział Bóg, że dobrze. י וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלַמָּקוֹה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיֹּרֶא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
- 11 I rzekł Bóg: "Niech porośnie ziemia rośliną, zieleń rozsiewającym nasienie, drzewem owocowym, rodzącym owoc podług rodzaju swojego, w którymby nasienie jego było, na ziemi!" I stało się tak. יא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מְזִרִיעַ זֶרַע עֵץ פֶּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינֹו אֲשֶׁר זֶרְעוֹ־בּוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:
- 12 I wydała ziemia roślinę, - zieleń, rozsiewające nasienie podług rodzaju swojego i drzewo rodzące owoc, w którym nasienie jego było, podług rodzaju swojego. I widział Bóg, że dobrze. יב וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מְזִרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זֶרְעוֹ־בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֹּרֶא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
- 13 I był wieczór i był ranek - dzień trzeci. יג וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:
- 14 I rzekł Bóg: "Niech będą światła na przestworze nieba, aby przedzielać między dniem a nocą; a niech służą jako znamiona i pory i dni i lata; יד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאוֹרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לָאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וְלַיָּמִים וּשְׁנָיִם:
- 15 I niech będą światłami na przestworze nieba, dla przyświecania ziemi!" I stało się tak. טו וְהָיוּ לְמְאוֹרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:
- 16 I utworzył Bóg dwa owe światła wielkie: światło większe dla panowania dniem, a światło mniejsze dla panowania nocą, i gwiazdy. טז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאוֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמְּאוֹר הַגָּדֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמְּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים:

- 17 I umieścił je Bóg na przestworze nieba, dla przyświecania ziemi.
- 18 I aby panować dniem i nocą i przedzielać między światłem a ciemnością. I widział Bóg, że dobrze.
- 19 I był wieczór i był ranek - dzień czwarty.
- 20 I rzekł Bóg: "Niech się zaroją wody rojem jestestw żyjących, a ptactwo niech się unosi nad ziemią, na przestworze niebios!"
- 21 I stworzył Bóg owe potwory wielkie i wszelkie jestestwo żyjące, poruszające się, którym zaroily się wody podług rodzaju swego, i wszelkie ptactwo skrzydlate podług rodzaju swojego. I widział Bóg, że dobrze.
- 22 I pobłogosławił im Bóg i rzekł: "Rozradzajcie się i rozmnażajcie i napełniajcie wody w morzach, a ptactwo niech się rozmnaża na ziemi!"
- 23 I był wieczór i był ranek - dzień piąty.
- 24 I rzekł Bóg: "Niech wyda ziemia jestestwa żyjące podług rodzajów swoich: bydło i płazy i zwierzęta lądowe podług rodzajów swoich!" I stało się tak.
- 25 I utworzył Bóg zwierzęta lądowe podług rodzajów swoich, i bydło podług rodzaju swojego, i wszelki płaz ziemny podług rodzaju swojego. I widział Bóg, że dobrze.
- 26 I rzekł Bóg: "Uczyńmy ludzi na obraz Nasz i podług podobieństwa Naszego, a niech panują nad rybami morza, i nad ptactwem nieba, i nad bydlęm, i nad wszystką ziemią, i nad wszelkim płazem, który pełza po ziemi!"
- 27 I stworzył Bóg człowieka na obraz Swój, na obraz Boga stworzył go; mężczyznę i niewiastę stworzył ich.
- 28 I błogosławił im Bóg, i rzekł do nich Bóg: "Rozradzajcie się i rozmnażajcie, i napełniajcie ziemię, i zawładnijcie nią, i panujcie nad rybami morza, i nad ptactwem nieba, i nad wszelkim zwierzem, który się porusza na ziemi!"
- 29 I rzekł Bóg: "Oto oddaję wam wszelkie ziele rozsiewające nasienie, będące na powierzchni całej ziemi, i wszelkie drzewo, na którym jest owoc drzewny, rozsiewający nasienie: wam niechaj będą na pokarm.
- 30 A wszelkiemu zwierzowi lądowemu, i wszelkiemu ptactwu nieba, i wszystkiemu, co się porusza na ziemi, w którym jest dusza żyjąca - wszelką zieloną roślinę - na pokarm!" I stało się tak.

- יז וַיִּתֵּן אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ:
- יח וְלַמָּשָׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
- יט וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי:
- כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם:
- כא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
- כב וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ:
- כג וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי:
- כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ וְחַיִּתוֹ־אָרֶץ לְמִינָהּ וַיַּהֲיֶיכוּ:
- כה וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיִּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
- כו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדֹמוֹתֵנוּ וְיִרְדּוּ בְּדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־רֶמֶשׂ הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ:
- כז וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:
- כח וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכַבְּשֶׁה וּרְדּוּ בְּדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׁת עַל־הָאָרֶץ:
- כט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פֶּרִיעַץ זֶרַע זֶרַע לָכֶם יְהִיָּה לְאֹכְלָהּ:
- ל וְלָכָל־חַיִּת הָאָרֶץ וְלָכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכָּל רֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיַּהֲיֶיכוּ:

31 I obejrzał Bóg wszystko, co uczynił, i oto było bardzo dobre. I był wieczór i był ranek - dzień szósty.

לֹא וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה-טוֹב מְאֹד
וַיְהיֶעֱרֵב וַיְהיִבֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי:

בראשית ב : 2

- 1 I spełnione były niebo i ziemia i wszystek zastęp ich. א ויכלו השמים והארץ וכל צבאם:
- 2 I skończył Bóg dnia siódmego dzieło Swoje, które uczynił, i odpoczął dnia siódmego po całym dziele Swojem, które uczynił. ב ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה:
- 3 I pobłogosławił Bóg dzień siódmy i poświęcił go; albowiem w nim zaprzestał Bóg czynić wszystkie dzieła Swoje, które stworzył. ג ויברך אלהים את-יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר-ברא אלהים לעשות:
- 4 Oto zrodzenie się nieba i ziemi, przy stworzeniu ich, czasu w którym uczynił Wiekuisty Bóg niebo i ziemię. ד אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות יהוה אלהים ארץ ושמים:
- 5 Zanim zaś jaki krzew polny był na ziemi, i jakie ziele polne zanim wzeszło, - nie spuścił też Wiekuisty Bóg deszczu na ziemię; człowieka też nie było, aby uprawiał ziemię; ה וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר יהוה אלהים על-הארץ ואדם אין לעבד את-האדמה:
- 6 Ale para wzniosła się z ziemi, i zrosiła całą powierzchnię ziemi. ו ואד יעלה מן-הארץ והשקה את-כל פני-האדמה:
- 7 I tak utworzył Wiekuisty Bóg człowieka z prochu ziemi, i tchnął w nozdrza jego dech żywota, i stał się człowiek istotą żyjącą. ז ויצר יהוה אלהים את-האדם עפר מן-האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה:
- 8 A zasadziwszy Wiekuisty Bóg ogród w Edenie od dawna, umieścił tam człowieka, którego utworzył. ח ויטע יהוה אלהים גן-בעדן מקדם וישם שם את-האדם אשר יצר:
- 9 I wywiódł Wiekuisty Bóg z ziemi wszelakie drzewo urocze na wejrzenie i smaczne ku spożyciu, drzewo też życia w pośrodku ogrodu, i drzewo poznania dobrego i złego. ט ויצמח יהוה אלהים מן-האדמה כל-עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע:
- 10 A strumień wypływa z Edenu dla zraszania ogrodu, a ztamtąd też rozdziela się i rozpada na cztery odnogi. י ונהר יצא מעדן להשקות את-הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים:
- 11 Nazwa jednej: Pizon; to ten, który okrąża całą ziemię Chawila, gdzie złoto. יא שם האחד פישון הוא הסבב את כל-ארץ החוילה אשר-שם הזהב:
- 12 A złoto kraju tego wyborowe; tamże jest bdellion i kamień berylowy. יב וזה הארץ ההוא טוב שם הבדלח ואבן השםם:
- 13 A nazwa strumienia drugiego: Gichon; to ten, który okrąża całą ziemię Kusz. יג ושם-הנהר השני גיחון הוא הסובב את כל-ארץ כוש:
- 14 A nazwa strumienia trzeciego: Chidekel; to ten, który płynie ku wschodowi Aszuru. A strumieniem czwartym jest Frat. יד ושם הנהר השלישי חדקל הוא ההלף קדמת אשור ונהר הרביעי הוא פרת:
- 15 I wziął Wiekuisty Bóg człowieka i osadził go w ogrodzie Eden, aby go uprawiał i dozorował. טו ויקח יהוה אלהים את-האדם וינחהו בגן-עדן לעבדה ולשמרה:

- 16 I przykazał Wiekuisty, Bóg, człowiekowi i rzekł: "Z każdego drzewa ogrodu pożywać możesz;
- 17 Ale z drzewa poznania dobrego i złego, - pożywać zeń nie będziesz; bo gdy spożyjesz z niego - umrzesz!"
- 18 I rzekł Wiekuisty, Bóg: "Nie dobrze, aby pozostał człowiek samotnym; uczynię mu pomoc, odpowiednią jemu!"
- 19 A utworzył był Bóg Wiekuisty z ziemi wszystkie zwierzęta dzikie, i wszystkie ptactwo nieba, i przywiódł do człowieka, aby obaczył, jak je nazwie; a jak bądź nazwie człowiek każde jestestwo żywe, - taką będzie nazwa jego.
- 20 I nadał człowiek nazwy wszelkiemu bydłu, i ptactwu nieba, i wszelkiemu zwierzowi dzikiemu; ale dla człowieka nie znalazł pomocy, odpowiedniej jemu.
- 21 I przypuścił Wiekuisty Bóg odurzenie na człowieka, i zasnął on; i wyjął jedno z żeber jego, i zwarł ciało za niém.
- 22 I ukształtował Wiekuisty Bóg zebro, które wyjął z człowieka, na niewiastę, i przywiódł ją do człowieka.
- 23 I rzekł człowiek: "Tym razem jest to kość z kości moich, i ciało z ciała mojego; tę nazywać mężatką, bo z męża wzięta ona!"
- 24 Przeto opuszcza mąż ojca swojego i matkę swoją, a łączy się z żoną swoją, i stają się ciałem jednym.
- 25 A byli oboje nadzy, człowiek i żona jego, a nie wstydzili się.
- טז וַיֵּצֵא יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לְאָמֹר מְכַל עֵץ־הַגֶּן אֲכַל תֹּאכַל:
- יז וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת:
- יח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֵיטֵב הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ:
- יט וַיִּצַּר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאָדָמָה כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת מֶה־יִּקְרָא־לּוֹ וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא־לּוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ:
- כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ:
- כא וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים תְּרִדָמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצְלָעָתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה:
- כב וַיְבֹן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֶּלֶע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיָּבֵאָהּ אֶל־הָאָדָם:
- כג וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפַּעַם עָצָם מַעֲצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ־זֹאת:
- כד עַל־כֵּן יַעֲזֹב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד:
- כה וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עֶרְוָמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבָּשְׂשׁוּ:

בראשית ג : 3

- 1 A wąż był chytry, bardziej niż wszelki zwierz dziki, który był uczynił Wiekuisty Bóg; i rzekł do niewiasty: "Alboż powiedział także Bóg: Nie pożywać wam z żadnego drzewa ogrodu?"

א וַהֲנָחֹשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הָגֶן:
- 2 I rzekła niewiasta do węża: Z owocu drzew ogrodu pożywać możemy.

ב וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחֹשׁ מִפְּרִי עֵץ־הָגֶן נֹאכֵל:
- 3 Tylko z owocu drzewa, co w pośrodku ogrodu, rzekł Bóg: "nie pożywajcie z niego i nie dotykajcie się go, - abyście nie umarli".

ג וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הָגֶן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בוֹ פֶּן־תָּמּוּתוּ:
- 4 I rzekł wąż do niewiasty: "Umrzeć nie umrzecie".

ד וַיֹּאמֶר הַנָּחֹשׁ אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תָּמּוּתוּ:
- 5 Ale wie Bóg, iż dnia, którego pożywać zeń będziecie, otworzą się oczy wasze i staniecie się jako Bóg, poznającymi dobre i złe".

ה כִּי יָדַע אֱלֹהִים כִּי בַיּוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם כַּאֲלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע:
- 6 I widząc niewiasta, że smaczném jest drzewo ku spożyciu, że rozkoszą jest dla oczu, a uroczém drzewo do oglądania, wzięła z owocu jego i jadła, i dała też mężowi swojemu przy sobie i jadł.

ו וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכָל וְכִי תִאֲוָה־הוּא לְעֵינֶיהָ וְנִחְמָד הָעֵץ לְהַשְׁכִּיל וְתִקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל וַתֵּתֵן גַּם־לְאִישָׁהּ עִמָּה וַיֹּאכַל:
- 7 I otworzyły się oczy obojga, i poznali, że są nagimi! I splekli liście figowe, i poczynili sobie przepaski.

ז וַתִּפְקְחֶנָּה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֲרֻמִּם הֵם וַיִּתְּפְרוּ עֲלֵה תֵאֲנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגָרֹת:
- 8 I usłyszeli głos Wiekuistego Boga, rozlegający się po ogrodzie, z powiewem dziennym; i skrył się człowiek i żona jego przed obliczem Wiekuistego Boga, między drzewa ogrodu.

ח וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְּהַלֵּךְ בְּגֶן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְּחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הָגֶן:
- 9 I zawołał Wiekuisty, Bóg, człowieka, i rzekł do niego: "Gdzie jesteś?"

ט וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָּה:
- 10 I rzekł: "Głos Twój słyszałem w ogrodzie, i uląknęłam się, bo nagi jestem, i skryłem się".

י וַיֹּאמֶר אֶת־קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בְּגֶן וַאֲירָא כִּי־עֲרֹם אָנֹכִי וַאֲחָבֵא:
- 11 I rzekł: "Któż powiedział ci, że nagi jesteś? Czyż z drzewa, o którym ci przykazałem nie jeść z niego, jadłeś?"

יא וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֲרֹם אָתָּה הַמִּן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵבִלְתִּי אֲכָל־מִמֶּנּוּ אֲכָלְתָּ:
- 12 I rzekł człowiek: "Niewiasta, którą umieściłeś przy mnie, ona to dała mi z drzewa, i jadłem".

יב וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הוּא נָתַתָּה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאֹכַל:
- 13 I rzekł Wiekuisty, Bóg, do niewiasty: "Cóżes ty uczyniła!" I rzekła niewiasta: "wąż skusił mnie i jadłam".

יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחֹשׁ הִשְׁיֵאֲנִי וָאֹכַל:
- 14 I rzekł Wiekuisty, Bóg, do węża: "Ześ uczynił to, przeklętym bądź z pomiędzy wszelkiego bydła i wszelkiego zwierz dzikiego; na brzuchu twoim czołgać się będziesz, i prochem się żywić, po wszystkich dni życia twójego.

יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הַנָּחֹשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אַרְוֹר אָתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־גֻּחְיֶךָ תֵּלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ:

- 15 A nienawiść wzniecę między tobą, a niewiastą, i między nasieniem twojem, a nasieniem jej; ono porazi ci głowę, a ty mu porazisz piętę!"
- 16 Do niewiasty rzekł: "Wielce, wielce pomnożę męki brzemienności twojej; w bólach rodzić będziesz dzieci; a do męża twego żądza twoja, a on panować będzie nad tobą."
- 17 A do Adama rzekł: "Żeś usłuchał głosu żony twojej, a jadł z drzewa, o którym ci przykazałem mówiąc: nie będziesz jadł z niego; przekłętą niech będzie ziemia gwoli tobie, w utrapieniu żywić ci się z niej, po wszystkie dni żywota twego."
- 18 A cierń i oset rodzić ci będzie, a żywić ci się zielen polnóm.
- 19 W pocie oblicza twego będziesz pożywał chleb, aż powrócisz do ziemi, bo z niej wziętym jesteś; bo prochem ty, i w proch się obrócisz!"
- 20 I nazwał Adam imię żony swojej: Chawa, gdyż ona stała się matką wszystkich żyjących.
- 21 I sprawił Wiekuisty, Bóg, Adamowi i żonie jego szaty skórzane, i przyodział ich.
- 22 I rzekł Wiekuisty, Bóg: "Oto człowiek stał się jako jeden z Nas, co do wiedzy dobrego i złego. A teraz może sięgnie ręką swoją i weźmie także z drzewa życia i spożyje, aby żył na wieki...!"
- 23 I wydalil go Wiekuisty, Bóg, z ogrodu Eden, aby uprawiał ziemię, z której wzięty.
- 24 I tak wygnał człowieka; i usadowił na wschód od ogrodu Eden Cherubów, i płomienny miecz, wi-
rujący, dla strzeżenia drogi do drzewa życia.
- טו וְאִיכָה אִשִּׁית בִּינִי וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זֶרְעָהּ וּבֵין זֶרְעָהּ הוּא יִשׁוּפָהּ רֹאשׁ וְאֶתָּה תִּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב:
- טז אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר הָרְבָּה אֲרֻבָּה עֲצָבוֹנָהּ וְהִרְבָּה בְּעֻצָּב תִּלְדִּי בָנִים וְאֶל־אִישָׁהּ תִּשְׁקָתָהּ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּהּ:
- יז וְלָאָדָם אָמַר כִּי־שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וְתָאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אַרְוֶהָ הָאָדָמָה בְּעֻבוּרָהּ בְּעֻצָּבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ:
- יח וְקוֹץ וְדֹרֶדֶר תַּצְמִיחַ לָהּ וְאָכְלָתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה:
- יט בְּזֵעַת אִפִּיךָ תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבָהּ אֶל־הָאָדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ כִּי־עָפָר אֶתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב:
- כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חָוָה כִּי הוּא הָיְתָה אִם כָּל־חַי:
- כא וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לָאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם:
- כב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחַי לְעֹלָם:
- כג וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֶּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם:
- כד וַיִּגְרֹשׁ אֶת־הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגִן־עֵדֶן אֶת־הַפָּרְבִּים וְאֵת לֵהט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:

בראשית ד : 4

- 1 A Adam poznał Chawę, żonę swoją, i poczęła, i urodziła Kaina; bo rzekła: "Nabyłam mężczyznę od Wiekuistego."

א וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה:
- 2 I urodziła jeszcze brata jego, Hebla; i był Hebel pastierzem trzód, a Kain był uprawiaczem roli.

ב וַתִּסֶּף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הֶבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה:
- 3 I stało się po jakimś czasie, iż przyniósł Kain z owocu ziemi dar Wiekuistemu;

ג וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה:
- 4 A Hebel przyniósł również z pierwotnych trzody swojej i z tłuszczy ich. I wejrzał Wiekuisty na Hebla i na dar jego;

ד וְהֶבֶל הָבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֻלְבֵּהֶן וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ:
- 5 Ale na Kaina i na dar jego nie wejrzał. I gniewało to Kaina bardzo, i zapadły lica jego.

ה וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו:
- 6 I rzekł Wiekuisty do Kaina: "Czemu się gniewasz i czemu zapadły lica twoje?"

ו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ:
- 7 Wszak, jeżeli się poprawisz, pierwszeństwo twoje, a jeżeli się nie poprawisz, u drzwi grzech leży; a ma on skłonność do ciebie, a ty panować masz nad nim."

ז הֲלוֹא אִם־תִּיטֵּיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תִיטֵּיב לִפְתָּח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוָקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ:
- 8 I powiedział to Kain Heblowi, bratu swojemu. I stało się gdy byli na polu, że powstał Kain na Hebla, brata swojego, i zabił go.

ח וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ:
- 9 I rzekł Wiekuisty do Kaina: "Gdzież Hebel brat twój?" I odpowiedział: "Niewiem; alboż to stróżem brata mego ja?"

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הַשֹּׁמֵר אָחִי אֲנִכִּי:
- 10 I rzekł: "Cóżś uczynił! Głos krwi brata twego woła do Mnie z ziemi!

י וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה:
- 11 A teraz wyklętym bądź z ziemi, która otworzyła paszczę swoją, aby przyjąć krew brata twego z ręki twojej.

יא וְעַתָּה אָרוּר אַתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לִקְחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדְךָ:
- 12 Gdy uprawiać będziesz rolę, nie wyda więcej siły swej tobie; tułaczem i zbiegiem będziesz na ziemi!"

יב כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־תִסֶּף תִּתְּכֶנָּה לָךְ נָע וְנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ:
- 13 I rzekł Kain do Wiekuistego: "Zbyt wielką kara moja, abym ją zniósł.

יג וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנִּשְׂא:
- 14 Oto wypędzasz mnie dzisiaj z oblicza tej ziemi, abym się ukrywał przed obliczem Twojem, a był tułaczem i zbiegiem na ziemi; wszak ktokolwiek mnie spotka, zabije mnie!"

יד הֵן גֵּרְשֶׁת אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר וְהָיִיתִי נָע וְנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָּל־מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי:
- 15 I rzekł doń Wiekuisty: "Zaiste, ktokolwiek by zabił Kaina, siedmiokrotną poniesie pomstę." I uczynił Wiekuisty dla Kaina znak, aby go nie zabijał każdy, kto go spotka.

טו וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לִכֹּן כָּל־הַרְג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יָקָם וַיִּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ:
- 16 I tak uszedł Kain z przed oblicza Wiekuistego, i osiadł w krainie Nod, na wschód od Edenu.

טז וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד קִדְמַת־עֵדֶן:

- 17 I poznał Kain żonę swoją, i poczęła, i urodziła Chanocha; a budując wtedy miasto, nadał miano temu miastu od imienia syna swego: Chanoch.
- 18 I urodził się Chanochowi Irad; Irad zaś spłodził Mechujaela, a Mechujael spłodził Metuszaela, a Metuszael spłodził Lemecha.
- 19 I pojął sobie Lemech dwie żony; imię jednej: Ada, a imię drugiej: Cylla.
- 20 I urodziła Ada Jabala; on to stał się ojcem mieszkających w namiotach, przy hodowli bydła.
- 21 A imię brata jego, - Jubal; ten stał się ojcem władających cytrą i podwójnym fletem.
- 22 A Cylla, ona również urodziła Tubal-Kaina, który wykuwał wszelakie narzędzia rolnicze z miedzi i żelaza. Siostrą zaś Tubal-Kaina była Naama.
- 23 I rzekł Lemech do żon swoich: "Ado i Cyllo, słuchajcie głosu mojego, żony Lemecha dajcie ucho mojej! Oto mężów zabiłem za ranę moją, a młodzieńce za siniec mój.
- 24 Jeżeli siedmkroć pomszczonym był Kain, to Lemech siedmdziesiąt i siedm kroć!"
- 25 I poznał Adam jeszcze żonę swą, i urodziła syna, i nazwała imię jego Szet: - "bo dał mi Bóg potomstwo inne, zamiast Hebla, którego zabił Kain."
- 26 A Szetowi również urodził się syn, i nazwał imię jego Enosz. Wtedy to zaczęto wzywać imienia Bożego.

יז וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּהָרַ וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי בִנָּה עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ:

יח וַיֻּלֵּד לְחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת־מְחֻיָּאֵל וּמְחֻיָּאֵל יָלַד אֶת־מֶתוּשָׁאֵל וּמֶתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לֶמֶךְ:

יט וַיִּקַּח־לוֹ לְמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עֲדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה:

כ וַתֵּלֶד עֲדָה אֶת־יִבְל הוּא הָיָה אָבִי יֹשְׁבֵי אֹהֶל וּמִקְנָה:

כא וְשֵׁם אֶחָיו יִוְבָל הוּא הָיָה אָבִי כָל־תֹּפֵשׁ כְּנֹר וְעֹגָב:

כב וַצִּלָּה גַם־הִוא יָלְדָה אֶת־תּוֹבֵל קַיִן לִטֵּשׁ כָּל־חֶרֶשׁ נְחָשׁ וּבָרְזֵל וְאַחֹת תּוֹבֵל־קַיִן נַעֲמָה:

כג וַיֹּאמֶר לְמֶךְ לְנָשָׁיו עֲדָה וַצִּלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נָשִׁי לְמֶךְ הַאֲזֵנָה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הִרְגָתִי לְפָצְעִי וַיֵּלֶד לְחִבְרָתִי:

כד כִּי שִׁבְעָתַיִם יָקָם־קַיִן וּלְמֶךְ שִׁבְעָעִים וְשִׁבְעָה:

כה וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שֵׁת־לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר תַּחַת הַכֹּל כִּי הִרְגֹוּ קַיִן:

כו וּלְשֵׁת גַּם־הִוא יָלַד־בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֶנוֹשׁ אַז הָיָה לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה:

בראשית ה : 5

1 Oto rodopis potomków Adama: Czasu, którego stworzył Bóg Adama, na podobieństwo Boże uczynił go.	א זה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדִמּוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ:
2 Mężczyznę i niewiastę stworzył ich, i błogosławił im, i nazwał imię ich Adam, czasu którego stworzeni zostali.	ב זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁמָם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָה:
3 I przeżył Adam sto trzydzieści lat, i spłodził na podobieństwo i obraz swój, i nazwał imię jego: Szet.	ג וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בְּדִמּוּתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת:
4 I były dni Adama po spłodzeniu Szeta ośmset lat; i spłodził synów i córki.	ד וַיְהִי יָמֵי־אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
5 A były wszystkie dni Adama, które przeżył: dziewięćset trzydzieści lat; i umarł.	ה וַיְהִי כָל־יָמֵי אָדָם אַנְשֵׁר־חַי תִּשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָת:
6 I przeżył Szet sto pięć lat, i spłodził Enosza.	ו וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אֱנוֹשׁ:
7 I żył Szet po spłodzeniu Enosza ośmset siedm lat, i spłodził synów i córki.	ז וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
8 A były wszystkie dni Szeta: dziewięćset dwanaście lat; i umarł.	ח וַיְהִי כָל־יָמֵי־שֵׁת שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
9 I przeżył Enosz dziewięćdziesiąt lat, i spłodził Kenana.	ט וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־קַיִן:
10 I żył Enosz, po spłodzeniu Kenana, ośmset piętnaście lat, i spłodził synów i córki.	י וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קַיִן חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
11 A były wszystkie dni Enosza: dziewięćset pięć lat; i umarł.	יא וַיְהִי כָל־יָמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
12 I przeżył Kenan siedmdziesiąt lat, i spłodził Mahalalela.	יב וַיְחִי קַיִן שֶׁבַעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מֶהֱלָאֵל:
13 I żył Kenan po spłodzeniu Mahalalela ośmset czterdzieści lat, i spłodził synów i córki.	יג וַיְחִי קַיִן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מֶהֱלָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
14 A były wszystkie dni Kenana: dziewięćset dziesięć lat; i umarł.	יד וַיְהִי כָל־יָמֵי קַיִן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
15 I przeżył Mahalalel sześćdziesiąt pięć lat, i spłodził Jereda.	טו וַיְחִי מֶהֱלָאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וּשְׁשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יֶרֶד:
16 I żył Mahalalel, po spłodzeniu Jereda, ośmset trzydzieści lat, i spłodził synów i córki.	טז וַיְחִי מֶהֱלָאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
17 A były wszystkie dni Mahalalela: ośmset dziewięćdziesiąt pięć lat; i umarł.	יז וַיְהִי כָל־יָמֵי מֶהֱלָאֵל חָמֵשׁ וּתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
18 I przeżył Jered sto sześćdziesiąt i dwa lata, i spłodził Chanocha.	יח וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ:

- 19 I żył Jered, po spłodzeniu Chanocha, ośmset lat, i spłodził synów i córki. יט וַיְחִי־יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוּךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 20 A były wszystkie dni Jereda: dziewięćset sześćdziesiąt i dwa lata; i umarł. כ וַיְהִי כָל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתֵּים וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
- 21 I przeżył Chanoch sześćdziesiąt i pięć lat, i spłodził Metuszelacha. כא וַיְחִי חֲנוּךְ חֲמִשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מֶתוֹשֶׁלַח:
- 22 I postępował Chanoch z Bogiem, po spłodzeniu Metuszelacha, jeszcze trzysta lat, i spłodził synów i córki. כב וַיְהִי־לֶךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מֶתוֹשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 23 A były wszystkie dni Chanocha: trzysta sześćdziesiąt pięć lat. כג וַיְהִי כָל־יְמֵי חֲנוּךְ חֲמִשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה:
- 24 I tak postępował Chanoch z Bogiem, a nie było go, bo zabrał go Bóg. כד וַיְהִי־לֶךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וַאֲיָנֹנוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים:
- 25 I przeżył Metuszelach sto ośmdziesiąt siedm lat, i spłodził Lemecha. כה וַיְחִי מֶתוֹשֶׁלַח שִׁבְעֵה וְשָׁמְנִים שָׁנָה וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לֶמֶךְ:
- 26 I żył Metuszelach, po spłodzeniu Lemecha, siedmset ośmdziesiąt i dwa lata, i spłodził synów i córki. כו וַיְחִי מֶתוֹשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתֵּים וְשָׁמוֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 27 A były wszystkie dni Metuszelacha: dziewięćset sześćdziesiąt dziewięć lat; i umarł. כז וַיְהִי כָל־יְמֵי מֶתוֹשֶׁלַח תְּשַׁע וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
- 28 I przeżył Lemech sto ośmdziesiąt i dwa lata, i spłodził syna. כח וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתֵּים וְשָׁמְנִים שָׁנָה וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֶּן:
- 29 I nazwał imię jego Noach, mówiąc: "Ten niechaj pocieszy nas z pracy naszej i z trudów rąk naszych, na ziemi, którą przeklął Bóg!" כט וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יַנְחֵמֵנוּ מִמַּעַשְׁנוּ וּמִעֲצָבוֹן יְדִינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אָרְרָה יְהוָה:
- 30 I żył Lemech, po spłodzeniu Noacha, pięćset dziewięćdziesiąt pięć lat, i spłodził synów i córki. ל וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חֲמִשׁ וְתֵשַׁעַם שָׁנָה וּחֲמִשׁ מֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 31 A były wszystkie dni Lemecha: siedmset siedmdziesiąt siedm lat; i umarł. לא וַיְהִי כָל־יְמֵי־לֶמֶךְ שִׁבְעֵה וְשָׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
- 32 I był Noach w wieku pięciuset lat, gdy spłodził Noach Szema, Chama i Jafeta. לב וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת:

בראשית ו : 6

- 1 I stało się, gdy poczęli się ludzie rozmnażać na ziemi,
a córki im się narodziły, -
א וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יֻלְּדוּ לָהֶם:
- 2 Że ujrawszy synowie Boscy córki ludzkie, iż piękne
były, pojęli sobie żony ze wszystkich, które sobie
upodobali.
ב וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הָנָה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ:
- 3 I rzekł Bóg: "nie walczyć duchowi Mojemu w czło-
wieku długo, jest on wszakże i ciałem; i niech będą
dni jego sto dwadzieścia lat.
ג וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יִדּוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשָׁגֹם הוּא כָּשָׁר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וָעֶשְׂרִים שָׁנָה:
- 4 Olbrzymi byli na ziemi w czasy one; i także w następ-
stwie, bo przychodzili synowie Boscy do cór ludz-
kich, a rodziły im: Są to owi mocarze, którzy od wie-
ków byli mężami sławy.
ד הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵיכֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בָּנוֹת הָאָדָם וַיֻּלְּדוּ לָהֶם הָמָּה הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר מְעֹלָם אָנָּשִׁי הָשֵׁם:
- 5 A widząc Wiekuisty, że wzmogła się niegodziwość
człowieka na ziemi, a wszystkie knowania i zamysły
serca jego tylko niegodziwe wciąż;
ה וַיֹּרֶא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יִצְרַר מַחְשַׁבַּת לְבוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם:
- 6 Pożałował wtedy Wiekuisty, że utworzył człowieka
na ziemi, i ubolewał w sercu Swojem.
ו וַיִּנָּחֵם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְּעַצֵּב אֶל־לְבוֹ:
- 7 I rzekł Wiekuisty: "Zgładzę ludzi, których stworzy-
łem, z oblicza ziemi, tak człowieka jak i bydłę, tak ro-
bactwo jak i ptactwo nieba; bo żałuję, że utworzył
je."
ז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲמַחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נַחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתֶם:
- 8 Noach zaś znalazł łaskę w oczach Boga.
ח וַנֹּחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה:
- 9 Oto dzieje Noacha: Noach był mężem sprawiedli-
wym; nieskazitelnym był on za czasów swoich; z Bo-
giem postępował Noach.
ט אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלָּךְ־נֹחַ:
- 10 I spłodził Noach trzech synów: Szema, Chama i Jafe-
ta.
י וַיּוֹלֵד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָּנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יֶפֶת:
- 11 I skażona była ziemia przed Bogiem, i napełniła się
ziemia bezprawiem.
יא וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס:
- 12 I widział Bóg ziemię, a oto skażona; bo skaziło wszel-
kie ciało drogę swą na ziemi.
יב וַיֹּרֶא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דֶּרֶכּוֹ עַל־הָאָרֶץ:
- 13 I rzekł Bóg do Noacha: "Koniec wszelkiego ciała
przyszłedł przedemną, bo napełniła się ziemia bezpra-
wem przez nich; i tak oto zniweczę ich z ponad zie-
mi.
יג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי כִי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ:
- 14 Zbuduj sobie korab' z drzewa cyprysowego; przegro-
dy poczynisz w korabiu; i pokryjesz go z wewnątrz
i z zewnątrz smołowcem.
יד עֲשֵׂה לָךְ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבִּיַּת וּמִחוּץ בַּכָּפָר:
- 15 A tak oto urządzisz go: Trzysta łokci długość kora-
bia, pięćdziesiąt łokci szerokość jego, a trzydzieści
łokci wysokość jego.
טו וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אָרְךָ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ:

- 16 Otwory poczynisz w korabiu, i aż na łokieć zwężysz go wwyż; a drzwi korabia z boku jego umieścisz; o dolnych, średnich i wyższych piętrach uczynisz go.
- 17 A Ja oto, sprowadzam potop, - wody na ziemię, by zniweczyć wszelkie ciało, w którym dech życia jest z pod nieba: wszystko, co na ziemi, wyginie.
- 18 Ustanowię zaś przymierze Moje z tobą, i wnijdziesz do korabia - ty, i synowie twoi, i żona twoja, i żony synów twoich z tobą.
- 19 Z wszystkiego też co żyje, z wszelkiego ciała, po parze z każdego wprowadzisz do korabia, abyś zachował je z sobą: samiec i samica niech będą:
- 20 Z ptactwa według rodzaju jego, i z bydła według rodzaju jego; - po parze z każdego niechaj wnijdą do ciebie, aby zachowane zostały.
- 21 Ty zaś nabierz sobie wszelakiej strawy na pokarm, a nagromadź ją u siebie, aby była tobie i im na pokarm.
- 22 I uczynił to Noach: Podług wszystkiego co polecił mu Bóg, tak uczynił.
- טז צֶהָר תַּעֲשֶׂה לַתִּבָּה וְאֶל־אַמָּה תְּכַלְנָה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתִּבָּה בְּצִדָּהּ תַּשִּׁים תַּחְתִּים שָׁנִים וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂה:
- יז וְאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמָּבּוּל מִיָּם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחַת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם כָּל־אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יָגוּעַ:
- יח וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאת אֶל־הַתִּבָּה אַתָּה וּבְנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בְנֶיךָ אִתָּךְ:
- יט וּמִכָּל־חַי מִכָּל־בָּשָׂר שָׁנִים מִכָּל תָּבִיא אֶל־הַתִּבָּה לְהַחִית אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה יְהִיו:
- כ מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שָׁנִים מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחִיּוֹת:
- כא וְאַתָּה קַח־לָךְ מִכָּל־מֵאֲכָל אֲשֶׁר יֹאכֵל וְאִסַּפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לָךְ וּלְהֶם לְאֹכְלָהּ:
- כב וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֹּן עָשָׂה:

בראשית ז : 7

- 1 I rzekł Bóg do Noacha: "Wnijdź ty i wszystkie dom
twój do korabia, bo ciebie upatrzyłem jako sprawiedliwego przedemną w wieku tym.
 - 2 Ze wszelkiego bydła czystego zabierzesz ze sobą
po siedmioro, - samca i samicę jego, ze zwierząt zaś
nieczystych po parze, - samca i samicę jego.
 - 3 Również z ptactwa nieba po siedmioro, - samca i samicę, - aby zachować nasienie na powierzchni całej
ziemi.
 - 4 Bo, po dniach jeszcze siedmiu, spuszczę deszcz na ziemię, przez czterdzieści dni i czterdzieści nocy, i zgładzę wszelki byt, który utworzyłem, z oblicza ziemi.
 - 5 I spełnił Noach wszystko tak, jak polecił mu Bóg.
 - 6 A Noach był wtedy w wieku sześciuset lat. I nastał potop - wody na ziemi.
 - 7 I wszedł Noach, i synowie jego, i żona jego, i żony synów jego z nim do korabia, z powodu wód potopu.
 - 8 Z bydła czystego i ze zwierząt nieczystych, i z ptactwa i z wszystkiego co się porusza na ziemi -
 - 9 Po parze weszły do Noacha, do korabia, - samiec i samica, jak polecił Bóg Noachowi.
 - 10 I stało się po siedmiu dniach, iż wody potopu nastały na ziemi.
 - 11 Roku sześćsetnego życia Noacha, miesiąca drugiego, siedmnastego dnia miesiąca, - w tenże dzień rozwarły się wszystkie źródła otchłani bezmiernej, a spusty niebios się roztworzyły.
 - 12 I spadł deszcz na ziemię, czterdzieści dni i czterdzieści nocy.
 - 13 Onego właśnie dnia wszedł Noach i Szem i Cham i Jafet, synowie Noacha, i żona Noacha, i trzy żony synów jego, z nimi, do korabia, -
 - 14 Oni i wszelki zwierz, według rodzaju swego, i wszelkie bydło, według rodzaju swego, i wszelki płaz pełzający po ziemi, według rodzaju swego, i wszystko co lata, według rodzaju swego, wszelakie ptactwo skrzydlate;
 - 15 I tak weszło do Noacha, do korabia, po parze z każdego ciała, w którym był dech żywota.
- א ויאמר יהוה לנח בא־אתה וכל־ביתך אל־התבה כִּי־אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה:
 - ב מכל הבהמה הטהורה תקח־לך שבעה שבעה איש ואשתו ומן־הבהמה אשר לא טהרה הוא שנים איש ואשתו:
 - ג גם מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על־פני כל־הארץ:
 - ד כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על־הארץ ארבעים יום וארבעים לילה ומחיתי את־כל־היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה:
 - ה ויעש נח ככל אשר־צוהו יהוה:
 - ו ונח בן־שש מאות שנה והמבול היה מים על־הארץ:
 - ז ויבא נח ובניו ואשתו ונשי־בניו אתו אל־התבה מפני מי המבול:
 - ח מן־הבהמה הטהורה ומן־הבהמה אשר איננה טהרה ומן־העוף וכל אשר־רמש על־האדמה:
 - ט שנים שנים באו אל־נח אל־התבה זכר ונקבה כאשר צוה אלהים את־נח:
 - י ויהי לשבעת הימים ומי המבול היו על־הארץ:
 - יא בשנת שש־מאות שנה לחי־ינח בחדש השני בשבעה־עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו כל־מעיינת תהום רבה וארבת השמים נפתחו:
 - יב ויהי הגשם על־הארץ ארבעים יום וארבעים לילה:
 - יג בעצם היום הזה בא נח ושם־זחם ויפת בני־נח ואשת נח ושלשת נשי־בניו אתם אל־התבה:
 - יד המה וכל־החיה למינה וכל־הבהמה למינה וכל־הרמש הרמש על־הארץ למינהו וכל־העוף למינהו כל צפור כל־כנף:
 - טו ויבאו אל־נח אל־התבה שנים שנים מכל־הבשר אשר־בו רוח חיים:

- 16 A które weszły, samiec i samica z każdego ciała weszły, - jako polecił mu Bóg. I zamknął Bóg za nim.
- 17 Był tedy potop przez czterdzieści dni na ziemi, - i wezbrały wody i podniosły korab', i uniósł się wysoko nad ziemią.
- 18 I wzmożyły się wody, i wezbrały bardzo na ziemi; i pływał korab' po powierzchni wody.
- 19 A wody wzmagaly się coraz bardziej na ziemi; i pokryły się wszystkie góry wysokie, co pod całym niebem.
- 20 Piętnaście łokci wżwyż wzmożyły się wody, i zakryte zostały góry.
- 21 I wyginęło wszelkie ciało, poruszające się na ziemi, - z ptactwa, i z bydła, i ze zwierząt, i z wszelkiego roju rojącego się na ziemi, i wszyscy ludzie.
- 22 Wszystko, w czyich nozdrzach tchnący dech żywota, ze wszystkiego, co na lądzie było, pomarło.
- 23 I tak zgładził wszystek byt na obliczu ziemi, od człowieka do bydłęcia, i płazu i ptaka nieba; i zgładzone zostały z ziemi. A pozostał tylko Noach, i co było z nim w korabiu.
- 24 I opanowały wody ziemię, sto pięćdziesiąt dni.

- טז וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בֶּשֶׁר בָּאוּ כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ:
- יז וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתֵּבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ:
- יח וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַתִּלָּךְ הַתֵּבָה עַל־פְּנֵי הַמַּיִם:
- יט וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַיִּכְסּוּ כָּל־הָהָרִים הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם:
- כ חָמֵשׁ עָשָׂרָה אַמָּה מִלְּמַעְלָה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ הָהָרִים:
- כא וַיָּגֻעַ כָּל־בֶּשֶׁר הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ בְּעוֹף וּבְבִהֵמָה וּבְחַיָּה וּבְכָל־הַשָּׂרֵץ הַשָּׂרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכָל הָאָדָם:
- כב כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפִּיו מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרָבָה יָמָתוֹ:
- כג וַיִּמַּח אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשְׁאַר אֲדֹנָח וְאַשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה:
- כד וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמֵאת יוֹם:

בראשית ח : 8

- 1 Ale wspomniał Bóg na Noacha, i na wszystkie zwierzęta, i na wszystko bydło, które było z nim w korabiu; i powiódł Bóg wiatr po ziemi, i uciszyły się wody.
 - 2 I zawarły się źródła otchłani, i upusty niebios, i wstrzymany był deszcz z nieba.
 - 3 I zaczęły ustępować wody z ponad ziemi, wciąż ustępując; i opadły wody po upływie stu pięćdziesięciu dni.
 - 4 I osiadł korab' miesiąca siódmego, siedmnastego dnia miesiąca na górach Ararat.
 - 5 A wody wciąż opadały, aż do miesiąca dziesiątego; dziesiątego, pierwszego tegoż miesiąca, ukazały się wierzchołki gór.
 - 6 I stało się po upływie czterdziestu dni, otworzył Noach okno korabia, które był uczynił.
 - 7 I wypuścił kruka, a ten latał wciąż tam i napowrót, póki nie oschły wody na ziemi.
 - 8 Wtedy wypuścił gołębicę od siebie, aby obaczyć, czy zmniejszyły się wody na powierzchni ziemi.
 - 9 Ale nie znalazła gołębicą przystanku dla stopy swojej, i wróciła do niego do korabia, bo była jeszcze woda na powierzchni całej ziemi; i wyciągnął rękę swoją, i wziął ją i wpuścił ją do siebie do korabia.
 - 10 I przeczekawszy jeszcze siedm dni dalszych, znów wypuścił gołębicę z korabia.
 - 11 I wróciła do niego gołębicą pod wieczór, a oto liść oliwnika zerwany w dzióbku jej; i poznał Noach, że zmniejszyły się wody na ziemi.
 - 12 I przeczekał jeszcze siedm dni dalszych, i wypuścił gołębicę; ale nie wróciła więcej do niego.
 - 13 I stało się sześćsetnego pierwszego roku, - miesiąca pierwszego, pierwszego dnia miesiąca oschły wody z ziemi. I zjął Noach dach korabia, i spojrzał, a oto oschła powierzchnia ziemi.
 - 14 A miesiąca wtórego, dwudziestego siódmego dnia miesiąca, wyschła ziemia.
 - 15 I powiedział Bóg do Noacha, i rzekł:
 - 16 "Wyjdź z korabia ty, i żona twoja, i synowie twoi, i żony synów twoich z tobą.
- א ויִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשְׁכוּ הַמַּיִם:
 - ב ויסָּכְרוּ מַעֲיֵנֹת תְּהוֹם וָאַרְבֶּת הַשָּׁמַיִם וַיִּכָּלָא הַגֶּשֶׁם מִן־הַשָּׁמַיִם:
 - ג וַיֵּשְׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וְשׁוֹב וַיִּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמֵאֵת יוֹם:
 - ד וַתֵּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בַּשְּׁבַע־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אָרָרָט:
 - ה וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחֹסֵר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בַּעֲשִׂירֵי בָּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הַהָרִים:
 - ו וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה:
 - ז וַיִּשְׁלַח אֶת־הָעֶרֶב וַיֵּצֵא יָצוֹא וְשׁוֹב עַד־יִבֹּשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:
 - ח וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הַקָּלוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה:
 - ט וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה:
 - י וַיַּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים וַיִּסֹּף שְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה:
 - יא וַתָּבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לָעֵת עָרֵב וְהָיָה עָלֶיהָ לִיֶּזֶת טָרֶף בִּפְיָהּ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:
 - יב וַיַּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־יָסְפָה שׁוֹב־אֵלָיו עוֹד:
 - יג וַיְהִי בָּאַחַת וָשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה בְּרֵאשׁוֹן בָּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיִּסָּר נֹחַ אֶת־מִכְסֵּה הַתֵּבָה וַיֵּרָא וְהָיָה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה:
 - יד וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַּשְּׁבַעַה וָעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבֹשָׁה הָאָרֶץ:
 - טו וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר:
 - טז צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבְנֶיךָ וּנְשֵׁי־בְנֶיךָ אִתָּךְ:

- 17 Wszystkie zwierzęta, które z tobą są, z wszelkiego ciała, - z ptactwa i z bydła, i z wszelkiego robactwa pełzającego po ziemi, - wywiedź ze sobą, aby się roiły na ziemi, a rozradzały i rozmnażały na ziemi".
- 18 I wyszedł Noach, i synowie jego, i żona jego i żony synów jego z nim.
- 19 Wszelkie zwierzę, wszelkie robactwo i wszelkie ptactwo, wszystko, co pełza po ziemi, podług rodzajów swoich, wyszły z korabia.
- 20 I zbudował Noach ofiarnicę Wiekuistemu, i wziął z każdego bydła czystego i złożył całopalenia na ofiarnicy.
- 21 I przyjął Wiekuisty z zadowoleniem woń wdzięczną, i rzekł Wiekuisty w sercu Swojem: "Nie będę więcej przeklinał ziemi z powodu człowieka, bo zamysł serca ludzkiego zły od młodości jego, i nie będę więcej zatracił wszelkiego życia, jakem uczynił.
- 22 A póki trwać będzie ziemia, siew i żniwo, i mróz i upał, i lato i zima, i dzień i noc, nie ustaną".
- יז כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתָּךְ מִכָּל־בֶּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ הוּצָא אִתָּךְ וְשָׂרְצוּ בָאָרֶץ וּפְרוּ וּרְבוּ עַל־הָאָרֶץ:
- יח וַיֵּצְאוּ־נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ:
- יט כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כָּל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם יֵצְאוּ מִן־הַתֵּבָה:
- כ וַיְבֶן־נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ:
- כא וַיֵּרַח יְהוָה אֶת־רִיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לְבוֹ לֹא־אֶסָּף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאָדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יַצַּר לֵב הָאָדָם רָע מִנְּעֻרָיו וְלֹא־אֶסָּף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי:
- כב עַד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וְחֹם וְקִיץ וְחֹרֶף וַיּוֹם וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבְּתוּ:

בראשית ט : 9

- 1 I pobłogosławił Bóg Noacha i synów jego, i rzekł do nich: "Rozradzajcie się i rozmnażajcie i napełniajcie ziemię!
 - 2 A bojaźń i trwoga wasza niech będzie nad wszelkiem zwierzęciem ziemi i nad wszelkiem ptactwem nieba. Wszystko co się porusza na ziemi i wszystkie ryby morza w moc waszą oddane!
 - 3 Wszystko co się rusza i co żyje, wam będzie na pokarm, jako zieloną roślinę oddałem wam wszystko.
 - 4 Wszakże istoty z życiem jej, z krwią jej, - jeść nie będziecie.
 - 5 W szczególności krwi waszej, służącej życiu waszemu, poszukiwać będę. Z ręki wszelkiego żywota poszukiwać jej będę; i z ręki człowieka, - jednego z ręki drugiego, - poszukiwać będę życia ludzkiego.
 - 6 Kto przeleje krew człowieka, przez człowieka krew jego przelaną będzie; bo na obraz Boży stworzył człowieka!
 - 7 Wy zaś rozradzajcie się i rozmnażajcie; rozpleniajcie się na ziemi, i rozmnażajcie się na niej!
 - 8 I oświadczył Bóg Noachowi i synom jego z nim, i rzekł:
 - 9 Ja zaś oto stanowią przymierze Moje z wami, i z potomstwem waszym, po was.
 - 10 I z wszelką istotą żyjącą, która z wami - w ptactwie, bydło i wszelkiem zwierzęciem ziemi przy was, z wszystkimi co wyszły z korabia, z wszelkiem zwierzęciem ziemi.
 - 11 I utwierdzam przymierze Moje z wami, żeby nie było już zgładzonym wszelkie ciało przez wody potopu, i nie było już potopu dla zniszczenia ziemi".
 - 12 I rzekł Bóg: "Oto znak przymierza, który ustanawiam między Mną a wami, i między każdą istotą żyjącą, co z wami była, na czasy wieczne!
 - 13 Łuk Mój kładę na obłokach aby był znakiem przymierza między Mną a ziemią.
 - 14 I będzie gdy oblokę obłokiem ziemię, a ukaże się łuk na obłokach:
- א וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ:
 - ב וּמִרְאֵכֶם וּחֲתֹכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכָל אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאָדָמָה וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיַדְכֶם נִתְּנוּ:
 - ג כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָה פֶּיֶרֶק עֲשֹׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־:
 - ד אֲדָמָה וְכָל־בְּשָׂר בְּנִפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ:
 - ה וְאֲף־אֶת־דַּמְכֶם לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם אֲדַרְשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֲדַרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֲדַרְשׁ אֶת־נַפְשׁ הָאָדָם:
 - ו שִׁפּוֹךְ דָּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפּוֹךְ כִּי בְצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם:
 - ז וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ וּשְׂרֹצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָהּ:
 - ח וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר:
 - ט וְאֲנִי הִנְנִי מִקִּים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זֶרְעְכֶם אֲחִירֵיכֶם:
 - י וְאֶת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בְּעוֹף בְּבִהֶמָה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכָּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה לְכָל חַיַּת הָאָרֶץ:
 - יא וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת כָּל־בְּשָׂר עוֹד מִמִּי הַמִּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מִבּוּל לְשַׁחַת הָאָרֶץ:
 - יב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם:
 - יג אֶת־קִשְׁטִי נָתַתִּי בַעֲנָן וְהָיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ:
 - יד וְהָיָה בַעֲנָנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ וְנִרְאָתָה הַקִּשְׁת׃ בַּעֲנָן:

- 15 Wtedy wspomnę na przymierze Moje, co między Mną a wami, i każdym jestestwem żyjącem, w wszelkiem ciele; a nie staną się już wody potopem, aby zniweczyć wszelkie ciało.
- 16 I będzie łuk w obłokach, i spojrzę nań, abym wspomniął na przymierze wieczne między Bogiem, a każdym jestestwem żyjącem w wszelkiem ciele, które jest na ziemi."
- 17 I rzekł Bóg do Noacha: "Oto znak przymierza, które ustanowiłem między Mną a wszelkiem ciałem, które jest na ziemi!"
- 18 A byli Synowie Noacha, którzy wyszli z korabia, Szem i Cham i Jefet. Cham zaś był ojcem Kanaana.
- 19 Ci trzej to byli synami Noacha, - a z tych zasiedliła się cała ziemia.
- 20 I począł Noach, mąż roli, i zasadził winnicę.
- 21 I napił się wina, i odurzył się, i obnażył się we wnętrzu namiotu swojego.
- 22 I ujrzał Cham, ojciec Kanaana, nagość ojca swojego, - i powiedział to dwom braciom swoim na dworze.
- 23 I wzięli Szem i Jefet szatę, i włożyli ją obaj na ramiona swoje, i podeszli wstecz, i przykryli nagość ojca swojego; a oblicza ich były odwrócone, że nagości ojca swego nie widzieli.
- 24 I obudził się Noach po winie swoim, i dowiedział się, co uczynił mu syn jego młodszy.
- 25 I rzekł: "Przeklęty Kanaan; sługą sług niech będzie braciom swoim!"
- 26 I rzekł: "Błogosławiony Wiekuisty, Bóg Szema; a niech będzie Kanaan sługą im.
- 27 Niech rozprzestrzeni Bóg Jefetowi, i niech zamieszka w namiotach Szema; a niech będzie Kanaan sługą im!"
- 28 I żył Noach po potopie trzysta pięćdziesiąt lat.
- 29 A były wszystkie dni Noacha, dziewięćset pięćdziesiąt lat; i umarł.
- טו וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יְהִי עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחַת כָּל־בָּשָׂר:
- טז וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בְּעָנָן וּרְאִיתֶיהָ לְזִכָּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:
- יז וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:
- יח וַיְהִיו בְּנֵי־נֹחַ הַיְצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וְיָפֶת וְחָם הוּא אָבִי כְנַעַן:
- יט שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל־הָאָרֶץ:
- כ וַיַּחֲלֶנָּה אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם:
- כא וַיִּשֶׁת מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְּגַל בְּתוֹךְ אֹהֱלָה:
- כב וַיֵּרָא חָם אָבִי כְנַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֵּד לְשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ:
- כג וַיִּקַּח שֵׁם וְיָפֶת אֶת־הַשְּׂמֹלָה וַיְשִׁימוּ עַל־שִׁכְּם שְׁנֵיהֶם וַיִּלְכוּ אַחֲרָנִית וַיַּכְסּוּ אֶת עֶרְוַת אָבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אַחֲרָנִית וְעֶרְוַת אָבִיהֶם לֹא רָאוּ:
- כד וַיִּיקָץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה־לּוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן:
- כה וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו:
- כו וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וַיְהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ:
- כז יָפֶת אֱלֹהִים לְיָפֶת וַיִּשְׁכֵּן בְּאַהֲלֵי־שֵׁם וַיְהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ:
- כח וַיַּחֲיֶינָה אַחֵר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְחֲמִשִּׁים שָׁנָה:
- כט וַיְהִיו כָּל־מִיֵּינָה תִשְׁעֵ מֵאוֹת שָׁנָה וְחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמָת:

בראשית י : 10

1 A oto rodowody synów Noacha: Szema, Chama i Jefeta. Urodzili się im bowiem synowie po potopie. 2 Synowie Jefeta: Gomer, i Magog, i Madai, i Jawan, i Tubal, i Meszech, i Tyras. 3 A synowie Gomera: Aszkenas, i Ryfat, i Togarma. 4 A synowie Jawana: Elisza, i Tarszysz, Kittim i Dodanym. 5 Od tych rozeszły się pomorskie narody podług ziem swoich, każdy podług języka swojego, podług plemion swoich, podług narodów swoich. 6 A synowie Chama: Kusz, i Micraim, i Put, i Kanaan. 7 A synowie Kusza: Seba, i Chawila i Sabta, i Rama, i Sabtecha. A synowie Ramy: Szeba i Dedan. 8 A Kusz spłodził Nimroda: ten począł być mocarzem na ziemi. 9 Był on mocarzem, myśliwym przed Wiekuistym. Przeto się mawia: jako Nimrod mocarz, myśliwy przed Wiekuistym. 10 A był początek panowania jego w Babelu, i Erechu i Akadzie, i w Kalne, w ziemi Szynear. 11 Z ziemi tej wyszedł do Aszuru, i zbudował Ninewę, i Rechobot-Ir, i Kalach. 12 I Resen, między Ninewą a Kalachem; ono to owém miastem wielkiém. 13 A Micraim spłodził Ludów, i Anamitów, Lehabitów i Naftuchidów. 14 I Patrusów, i Kasluchów, z których poszli Peliszty, i Kaftory. 15 A Kanaan spłodził Cydona, pierworodnego swego, i Cheta. 16 I Jebusytę, i Emorejczyka, i Girgaszytę. 17 I Chywijczyka, i Arkijczyka i Synytę. 18 I Arwadejczyka i Cemarejczyka, i Chamatejczyka; w następstwie zaś rozsiedliły się plemiona Kananejskie. 19 A była dziedzina Kananejczyka od Cydonu idąc do Gerar - aż do Azy, idąc do Sedomu i Amory i Admy i Cebojim, - aż do Lesza.	א ואלה תולדות בני־נח שם הם ויפת ויולדו להם בנים אחר המבול: ב בני יפת גמר ומגוג ומדי ויוון ותבל ומשך ותי־רס: ג ובני גמר אשכנז וריפת ותגרמה: ד ובני יון אלישה ותרשיש כתי־ם ודדני־ם: ה מאלה נפרדו אי־י הגוים בארצתם איש ללשנו למשפחתם בגויהם: ו ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען: ז ובני כוש סבא וחיליה וסבתה ורעמה וסבתקא ובני רעמה שבא וידדן: ח וכוש ילד את־נמרד הוא החל להיות גבר בארץ: ט הוא־היה גבר־ציד לפני־יהוה על־כן יאמר כנמרד גבור ציד לפני־יהוה: י ותהי ראשית ממלכתו בבל וארך ואכד וכלנה בארץ שני־ער: יא מן־הארץ ההוא יצא אשור ויבן את־ניניוה ואת־רחבת עיר ואת־כלח: יב ואת־רסן בין ניניוה ובין כלח הוא העיר הגדלה: יג ומצרים ילד את־לודים ואת־ענמים ואת־להבים ואת־נפתחים: יד ואת־פתרסים ואת־כסלחים אשר יצאו משם פלשתים ואת־כפתרים: טו וכנען ילד את־צידן בכרו ואת־חת: טז ואת־היבוס־י ואת־האמרי ואת הגרגשי־: יז ואת־החוי ואת־הערקי ואת־הסיני־: יח ואת־הארודי ואת־הצמרי ואת־החמתי ואחר נפצו משפחות הכנעני־: יט ויהי גבול הכנעני מצידן באכה גררה עד־עזה באכה סדמה ועמרה ואדמה וצבים עד־לשע:

- 20 Oto synowie Chama podług plemion swych, podług języków swoich, w krajach swoich, podług narodów swych.
- 21 I Szemowi również się narodziło, temu ojcu wszystkich synów Ebera, bratu Jefeta, najstarszemu.
- 22 Synowie Szema: Elam, i Aszur, i Arpachszad, i Lud, i Aram.
- 23 A synowie Arama: Uc, i Chul, i Geter, i Masz.
- 24 A Arpachszad spłodził Szelacha, a Szelach spłodził Ebera.
- 25 A Eberowi urodzili się dwaj synowie: imię jednego Peleg, gdyż za dni jego została rozdzielona ziemia, a imię brata jego Joktan.
- 26 A Joktan spłodził Almodada, i Szalefa, i Chocarmaweta, i Jeracha.
- 27 I Hadorama, i Uzala, i Dyklę.
- 28 I Obala, i Abimaela, i Szebę.
- 29 I Ofira, i Chawilę, i Jobaba; wszyscy ci byli synami Joktana.
- 30 I była siedziba ich od Meszy idąc ku Sefar, - aż do góry Wschodniej.
- 31 Oto synowie Szema podług plemion swoich, podług języków swoich, w krajach swych, podług narodów swoich.
- 32 Oto plemiona synów Noacha podług rodowodów ich, podług narodów ich, i od tych rozeszły się narody na ziemi po potopie.

כ אלה בני־חם למשפחתם ללשונתם בארצתם בגויהם:

כא וילשם ילד גם־הוא אבי כל־בני־עבר אחי יפת הגדול:

כב בני שם עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם:

כג ובני ארם עוז וחול וגתר ומש:

כד וארפכשד ילד את־שלח ושלח ילד את־עבר:

כה וילעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן:

כו ויקטן ילד את־אלמוֹדד ואת־שלף ואת־חצרמוֹת ואת־ירח:

כז ואת־הדורם ואת־אוֹזל ואת־דקלה:

כח ואת־עובל ואת־אבימאל ואת־שבא:

כט ואת־אופר ואת־חִוילה ואת־יוֹבב כל־אלה בני יקטן:

ל ויהי מושבם ממשא באכה ספרה הר הקדם:

לא אלה בני־שם למשפחתם ללשונתם בארצתם לגויהם:

לב אלה משפחת בני־נח לתולדתם בגויהם ומאלה נפרדו הגוים בארץ אחר המבול:

בראשית יא : 11

- 1 I była cała ziemia mowy jednej i wyrażień nielicznych. א וַיְהִי כָּל־הָאָרֶץ שָׁפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֶחָדִים:
- 2 I stało się, gdy ciągnęli od Wschodu, znaleźli równinę w kraju Szynear i osiedli tamże. ב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֵּדָם וַיִּמָּצְאוּ בְּקַעֲהַּ בְּאֶרֶץ שִׁנְעַר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
- 3 I rzekli jeden do drugiego: "Oto wyróbnmy cegły i rozżarzmy je do żaru." I tak służyła im cegła miasto kamienia, a smołowiec służył im za wapno. ג וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ הִבָּה נִלְבְּנָה לִבְנִים וְנִשְׂרָפָה לְשִׂרְפָּה וַתְּהִי לָהֶם הַלְבְּנָה לְאַבֵּן וְהַחֲמֶר הָיָה לָהֶם לַחֲמֶר:
- 4 I rzekli: "Oto zbudujemy sobie miasto i wieżę, którejby wierzch w niebie, a uczynimy sobie znamię, abyśmy się nie rozproszyli po powierzchni całej ziemi." ד וַיֹּאמְרוּ הִבָּה נִבְנֶה־לָּנוּ עֵיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שֵׁם פֶּן־נִפְּוֹץ עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ:
- 5 Wtedy zstąpił Wiekuisty, aby zobaczyć ono miasto i wieżę, które budowali synowie ludzcy. ה וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְנֵי הָאָדָם:
- 6 I rzekł Wiekuisty: "Oto lud to jeden, i mowa jedna u wszystkich; a taki początek ich przedsięwzięć! A teraz nie chybi im nic, coby zamierzili wykonać." ו וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וּשְׁפָה אֶחָת לְכָלָם וְזֶה הֵחָלָם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־יִבָּצֵר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת:
- 7 Oto zstąpmy, a pomieszajmy tam mowę ich, aby nie zrozumieli jeden mowy drugiego. ז הִבָּה נִרְדֶּה וְנִבְלָה שֵׁם שְׁפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ:
- 8 I rozproszył ich Wiekuisty ztamtąd po powierzchni całej ziemi; i tak przestali budować miasta. ח וַיִּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֹת הָעִיר:
- 9 Przeto nazwano imię jego Babel; gdyż tam pomieszał Wiekuisty mowę całej ziemi. Ztamtąd też rozproszył ich Bóg po powierzchni całej ziemi. ט עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלַל יְהוָה שִׁפְתֵי כָּל־הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפְּצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ:
- 10 Oto rodowód Szema: Szem miał sto lat, gdy spłodził Arpachszada, na dwa lata po potopie. י אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שָׁם שָׁם בֶּן־מֵאָה שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־אַרְפַּכְשָׁד שְׁנָתַיִם אַחֵר הַמַּבּוּל:
- 11 I żył Szem po spłodzeniu Arpachszada pięćset lat i spłodził synów i córki. יא וַיְחִי־שָׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אַרְפַּכְשָׁד חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 12 A Arpachszad, przeżywszy trzydzieści pięć lat, spłodził Szelacha. יב וְאַרְפַּכְשָׁד חֵי חֲמִשׁ וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־שֵׁלַח:
- 13 I żył Arpachszad, po spłodzeniu Szelacha, czterysta trzy lata, i spłodził synów i córki. יג וַיְחִי אַרְפַּכְשָׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁלַח שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 14 A Szelach, przeżywszy trzydzieści lat, spłodził Ebera. יד וּשְׁלַח חֵי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־עֵבֶר:
- 15 I żył Szelach, po spłodzeniu Ebera, czterysta trzy lata, i spłodził synów i córki. טו וַיְחִי־שֵׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־עֵבֶר שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 16 Eber zaś, przeżywszy trzydzieści cztery lata, spłodził Pelega. טז וַיְחִי־עֵבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־פֶּלֶג:
- 17 I żył Eber, po spłodzeniu Pelega, czterysta trzydzieści lat i spłodził synów i córki. יז וַיְחִי־עֵבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 18 A przeżywszy Peleg trzydzieści lat spłodził Reu. יח וַיְחִי־פֶלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֶת־רְעוּ:

- 19 I żył Peleg, po spłodzeniu Reu, dwieście dziewięć lat i spłodził synów i córki. יִחִי־פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־רְעוֹ תִשַׁע שָׁנִים וּמֵאֹתַיִם שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 20 Reu zaś, przeżywszy trzydzieści dwa lata, spłodził Seruga. כ וַיִּחִי רְעוֹ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־שְׂרוּג:
- 21 I żył Reu, po spłodzeniu Seruga, dwieście siedm lat i spłodził synów i córki. כא וַיִּחִי רְעוֹ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שְׂרוּג שִׁבְעַת שָׁנִים וּמֵאֹתַיִם שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 22 Serug zaś, przeżywszy trzydzieści lat, spłodził Nachora. כב וַיִּחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־נָחֹר:
- 23 I żył Serug, po spłodzeniu Nachora, dwieście lat i spłodził synów i córki. כג וַיִּחִי שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחֹר מֵאֹתַיִם שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 24 Nachor zaś, przeżywszy dwadzieścia dziewięć lat, spłodził Teracha. כד וַיִּחִי נָחֹר תִּשַׁע וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־תֶּרַח:
- 25 I żył Nachor, po spłodzeniu Teracha, sto dziewiętnaście lat i spłodził synów i córki. כה וַיִּחִי נָחֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־תֶּרַח תִּשַׁע־עֶשְׂרִה שָׁנָה וּמֵאֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
- 26 Terach zaś, przeżywszy siedmdziesiąt lat, spłodził Abrama, Nachora i Harana. כו וַיִּחִי־תֶרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחֹר וְאֶת־הָרָן:
- 27 A oto dzieje Teracha: Terach spłodził Abrama, Nachora i Harana, a Haran spłodził Lota. כז וְאַלֶּה תּוֹלְדֹת תֶּרַח תֶּרַח הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחֹר וְאֶת־הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־לוֹט:
- 28 I umarł Haran w obliczu Teracha, ojca swojego, w kraju rodzinnym swoim, w Ur-Kasdim. כח וַיָּמָת הָרָן עַל־פְּנֵי תֶרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלְדֹתוֹ בְּאוּר כַּשְׁדִּים:
- 29 I pojęli sobie Abram i Nachor żony; imię żony Abrama - Saraj, a imię żony Nachora - Milka, córka Harana, ojca Milki i Iski. כט וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אִשְׁת־אַבְרָם שָׂרִי וְשֵׁם אִשְׁת־נָחֹר מִלְכָּה בַת־הָרָן אֵבִי־מִלְכָּה וְאָבִי יִסְכָּה:
- 30 A była Saraj niepłodna, nie miała dzieci. ל וַתְּהִי שָׂרִי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלֶד:
- 31 I wziął Terach Abrama, syna swego, i Lota, syna Harana, wnuka swojego, i Saraj synowę swoją, żonę Abrama, syna swego, i wyruszyli i inni z nimi z Ur-Kasdim, by pójść do ziemi Kanaan; i doszli aż do Charanu i osiedli tam. לא וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בְּנוֹ־הָרָן בְּנוֹ־בְנוֹ וְאֶת שָׂרִי כַלְתּוֹ אִשְׁת־אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אֹתָם מֵאוּר כַּשְׁדִּים לָלֶכֶת אֶרֶצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
- 32 I były dni Teracha dwieście pięć lat; i umarł Terach w Charanie. לב וַיְהִי יְמֵי־תֶרַח חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֹתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן:

בראשית יב : 12

- 1 I rzekł Wiekuisty do Abrama: Wyjdź z ziemi twojej, i z ojczyzny twojej, i z domu ojca twojego, do ziemi, którą ci wskażę.
 - 2 A uczynię cię narodem wielkim, i pobłogosławię cię, i wywyższę imię twoje, i będziesz błogosławięństwem.
 - 3 I pobłogosławię błogosławiących tobie, a przeklinającego cię, przeklnę, i błogosławić się będą tobą wszystkie plemiona ziemi.
 - 4 I wyszedł Abram, jako polecił mu Wiekuisty, i poszedł z nim Lot. A Abram miał siedmdziesiąt pięć lat, gdy wyszedł z Charanu.
 - 5 I wziął Abram Saraj, żonę swoją, i Lota, synowca swojego, i cały dobytek ich, którego się dorobili, i dusze, które nabyli w Charanie; i wyruszyli, by się udać do ziemi Kanaan, i przybyli do ziemi Kanaan.
 - 6 I przeszedł Abram kraj ten, aż do miejscowości Szechem, aż do dąbrowy More. A Kanaanejczyk był natenczas w kraju.
 - 7 I ukazał się Wiekuisty Abramowi i rzekł: "Potomstwu twojemu oddam ziemię tę". I zbudował tam ofiarnicę Wiekuistemu, który się mu ukazał.
 - 8 I przeniósł się ztamtąd ku wzgórzu, na wschód od Betel, i rozbił namiot swój: Betel od zachodu, a Aj od wschodu; i zbudował tam ofiarnicę Wiekuistemu, i wzywał imienia Wiekuistego.
 - 9 I wyruszył Abram, wciąż idąc i koczując, ku południowi.
 - 10 Ale nastał głód w kraju, i zstąpił Abram do Micraim, aby pobyć tamże, bo ciężkim był głód w kraju.
 - 11 I stało się, gdy już blizkim był przybycia do Micraim, iż rzekł do Saraj żony swojej: "Otóż wiem, że kobietą pięknego wejrzenia jesteś.
 - 12 I będzie, gdy ujrzą cię Micryjczycy, powiedzą wtedy: żona to jego, - i zabiją mnie, a ciebie zostawią przy życiu.
 - 13 Powiedz że, żeś siostrą moją, aby mi się dobrze działo gwoli tobie, a żyła dusza moja z przyczyny twojej."
 - 14 I stało się, gdy przybył Abram do Micraim, że ujrzeli Micryjczycy kobietę tę, iż piękną była bardzo.
- א ויאמר יהוה אל־אַבְרָם לֵךְ־לְךָ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָה:
 - ב ואַעֲשֶׂה לְךָ לְגוֹי גָּדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדֹּלְהָ שְׁמִי וְהָיָה בְרָכָה:
 - ג ואֶבְרַכְךָ מִבְּרַכֶּיךָ וּמִקְלָלֶיךָ אֶאֵר וְנִבְרָכוּ בְּךָ כָּל מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה:
 - ד ויֵלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מִחָרָן:
 - ה ויִקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן:
 - ו ויעֲבַר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכֵם עַד אֵלּוֹן מוֹרָה וַהֲכַנְעֲנִי אֲזִי בְּאֶרֶץ:
 - ז וירָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזִרְעֶךָ אֶת־הָאֶרֶץ הַזֹּאת וַיִּבְנוּ שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאָה אֵלָיו:
 - ח ויעָמַק מֶשֶׁם הָהָרָה מִקְדָּם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אֶהֱלֵה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיִּבְנוּ־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:
 - ט ויסַע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה:
 - י וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִמָּה לְגִוַּר שָׁם כִּי־כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ:
 - יא וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לְבֹא מִצְרַיִמָּה וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרִי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יִדְעֹתִי כִּי אִשָּׁה יִפְת־מְרָאָה אֵת:
 - יב וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֶתְךָ הַמִּצְרִים וַאֲמָרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֶתְךָ יַחֲיוּ:
 - יג אַמְרִי־נָא אַחֲתִי אֵת לְמַעַן יִטַּב־לִי בַעֲבוּרְךָ וְחִיֹּתָה נַפְשִׁי בְּגִלְלָךְ:
 - יד וַיְהִי כַּבּוֹא אַבְרָם מִצְרַיִמָּה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יִפָּהּ הוּא מְאֹד:

- 15 I ujrzawszy ją, książęta Faraona wysławiali ją przed Faraonem; i wziętą została kobieta ta do domu Faraona.
- 16 Abramowi zaś świadczone dobrze, ze względu na nią, i posiadał owce, i woły, i osły, i sługi, i służebnice, i oślice, i wielbłądy.
- 17 Ale raził Wiekuisty Faraona klęskami wielkimi, także i dom jego, z powodu Saraj, żony Abrama.
- 18 I wezwał Farao Abrama, i rzekł: "Cóżżeś mi to uczynił? Czemu nie powiedziałeś mi, że to żona twoja?"
- 19 Czemu mówiłeś: siostra to moja, tak że wziąłem ją sobie za żonę? Ale teraz, - oto żona twoja, zabierz ją i idź."
- 20 I wyznaczył dlań Farao ludzi i przeprowadzili go, i żonę jego, i wszystko co posiadał.

טו ויראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל-פרעה ותקח האשה בית פרעה:

טז ולאברם היטיב בעבורה ויהי-לו צאן-ובקר וחמרים ועבדים ושפחות ואתנת וגמלים:

יז וינגע יהוה את-פרעה נגעים גדלים ואת-ביתו על-דבר שרי אשת אברם:

יח ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה-זאת עשית לי למה לא-הגדת לי כי אשתך הוא:

יט למה אמרת אחתי הוא ואקח אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך:

כ ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת-אשתו ואת-כל-אשר-לו:

בראשית יג : 13

- 1 I wyszedł Abram z Micraim, on i żona jego i wszystko co posiadał, i Lot wraz z nim, ku południowi. א וַיֵּצֵא אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנִּגְבָּה:
- 2 A Abram bogaty był bardzo w stada, w srebro i złoto. ב וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנָה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב:
- 3 I szedł w pochodach swoich od południa, aż do Betel, aż do miejsca, gdzie był namiot jego przedtém, między Betel i między Aj. ג וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנִּגְבַּב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אֵהְלָה אֱהֱלֹו בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעֵי:
- 4 Do miejsca ofiarnicy, którą wystawił tam przedtém; i wzywał tam Abram imienia Wiekuistego. ד אֶל־מָקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה:
- 5 A także Lot, który szedł z Abramem, posiadał trzody, i stada, i namioty. ה וְגַם־לְלוֹט הָהֵלֶךְ אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֵהֱלִים:
- 6 Ale nie mogła znieść ich ziemia, aby przemieszkiwali razem, gdyż był dobytek ich wielkim, i nie mogli przemieszkiwać razem. ו וְלֹא־נִשְׂא אֹתָם הָאָרֶץ לְשִׁבְתָּ יַחְדָּו כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁבְתָּ יַחְדָּו:
- 7 I wynikł spór między pasterzami stad Abrama, a pasterzami stad Lota. A Kanaanejczyk i Peryzejczyk mieszkali już wówczas w kraju. ז וַיְהִי־רִיב בֵּין רָעִי מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רָעִי מִקְנֵה־לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אֵז יָשָׁב בְּאֶרֶץ:
- 8 I rzekł Abram do Lota: "Niechajże nie będzie sporu między mną a tobą, i między pasterzami moimi, a pasterzami twoimi; wszakże ludźmi krewnymi jesteśmy. ח וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אֵל־נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ וּבֵין רָעִי וּבֵין רָעִיךָ כִּי־אֲנִישִׁים אַחִים אָנָּחְנוּ:
- 9 Alboż nie cała ziemia przed tobą? Odlączy się ode mnie; jeżeli na lewo, to ja na prawo, a jeżeli na prawo, to ja na lewo". ט הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לִפְנֶיךָ הִפָּרֵד נָא מֵעָלַי אִם־הַשְּׂמָאל וְאִם־הַיָּמִין וְאִם־הַיָּמִין וְאִם־הַיָּמִין:
- 10 I podniósł Lot oczy swoje, i obaczył całą okolicę Jardenu, że cała nawodniona; - zanim spustoszył Bóg Sedom i Amorę, była jako ogród Boży, jako ziemia Micraim, aż po wejście do Coaru. י וַיֵּשֶׂא־לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיִּרְא אֶת־כָּל־כֶּפֶר הַיַּרְדֵּן כִּי כָלָה מִשְׁקָה לִפְנֵי שַׁחַת יְהוָה אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגִוְיָהוּהָ כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶכָה צֹעַר:
- 11 I wybrał sobie Lot całą okolicę Jardenu i pociągnął Lot ku Wschodowi; i tak odlączyli się jeden od drugiego. יא וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֶת כָּל־כֶּפֶר הַיַּרְדֵּן וַיֵּסַע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפְרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו:
- 12 Abram osiadł w kraju Kanaan, a Lot osiadł w miastach owej okolicy, i rozbił namioty aż do Sedomu. יב אַבְרָם יָשָׁב בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן וְלוֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכֶּכֶר וַיֵּאֱהֶל עַד־סֹדֶם:
- 13 A ludzie Sedomu byli źli i grzeszni wielce przed Wiekuistym. יג וְאֲנָשֵׁי סֹדֶם רָעִים וַחֲטָאִים לַיהוָה מְאֹד:
- 14 I rzekł Wiekuisty do Abrama po odlączeniu się Lota od niego: "Podnieśże oczy twoje, a spójrz z miejsca, na którym się znajdujesz, na północ, i na południe, i na wschód, i na zachód. יד וַיְהִיָּה אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי הִפָּרֵד־לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאָה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וְנִגְבָּה וְקִדְמָה וְיָמָה:
- 15 Gdyż całą ziemię, którą widzisz, tobie ją oddam, i rodowi twojemu na wieki. טו כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְנַנֶּה וְלִזְרַעְךָ עַד־עוֹלָם:

- 16 I uczynię ród twój jako proch ziemi, tak, że gdyby zdołał kto zliczyć proch ziemi, i ród twój zliczonym będzie.
- 17 Powstań, obejdź kraj wzdłuż i wszerz, gdyż tobie oddam go.
- 18 I zwinął Abram namioty, i przybył i osiadł w dąbrowach Mamry, co przy Hebronie, i zbudował tam ofiarnicę Wiekuistemu.

טז וְשָׂמֵתִי אֶת־זֶרְעִךָ כְּעֹפֶר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם־יִוָּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת־עֹפֶר הָאָרֶץ גַּם־זֶרְעֶךָ יִמְנֶה:

יז קוּם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאַרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה:

יח וַיֹּאחֶל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֶינִי מִמְּרָא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבְנֶה־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה:

בראשית יד : 14

- 1 I stało się za czasów Amrafela, króla Szynearu, Arjocha króla Ellasaru, Kedorlaomera, króla Elamu i Tydala, króla Goimu.

א ויהי בימי אמרפל מלך-שנער אריוף מלך אלסר
כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים:
- 2 Że toczyli wojnę z Berą, królem Sedomu, i z Birszą, królem Amory, z Szynabem, królem Admy, i Szemeberem, królem Cebojim i z królem Bela, czyli Coaru.

ב עשו מלחמה את-ברע מלך סדם ואת-ברשע מלך עמרה
שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך צביים וצבויים ומלך
בלע היא-צער:
- 3 Wszyscy ci zebrali się przy dolinie Syddym, czyli morzu solném.

ג כל-אלה חברו אל-עמק השדים הוא ים המלח:
- 4 Dwanaście lat podlegali Kedorlaomerowi; trzynastego zaś roku powstał.

ד שתים עשרה שנה עבדו את-כדרלעמר ושלש-עשרה
שנה מרדו:
- 5 A czternastego roku nadciągnął Kedorlaomer i królowie, którzy z nim byli, i pobili Refaów w Aszterot-Karnajim, i Zuzów w Ham i Emów na równinie Kirjataim.

ה ובארבע עשרה שנה בא כדרלעמר והמלכים אשר אתו
ויכו את-רפאים בעשתרת קרנים ואת-הוזים בהם ואת
האימים בשוה קריתים:
- 6 I Chorejczyków w górach ich Seiru, aż do El-Paran, co nad pustynią.

ו ואת-החרי בהררם שעיר עד איל פארן אשר
על-המדבר:
- 7 I zwrócili się, i przybyli do En-Miszpat, czyli Kadesz, i podbili całą dziedzinę Amalekity, a również i Emorejczyka, osiadłego w Chacacon-Tamar.

ז וישבו ויבאו אל-עין משפט הוא קדש ויכו את-כל-שדה
העמלקי וגם את-האמרי הישב בחצצן תמר:
- 8 I wyszedł król Sedomu, i król Amory, i król Admy, i król Cebojimu, i król Bela, czyli Coaru, i uszykowali się do boju z nimi w dolinie Syddym.

ח ויצא מלך-סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צביים
צבויים ומלך בלע הוא-צער ויערכו אתם מלחמה בעמק
השדים:
- 9 Z Kedorlaomerem, królem Elamu, i Tydalem, królem Goimu, i Amrafelem, królem Szynearu, i Arjochem, królem Ellasaru, czterech królów z pięcioma.

ט את כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים ואמרפל מלך
שנער ואריוף מלך אלסר ארבעה מלכים את-החמשה:
- 10 A dolina Syddym pełna była dołów smołowcowych; i uciekli królowie Sedomu i Amory, i rzucili się tam; a pozostali w góry uciekli.

י ועמק השדים בארת בארת חמר וינסו מלך-סדם ועמרה
ויפלו-שמה והנשארים הרה נסו:
- 11 I zabrali cały dobytek Sedomu i Amory, i całą żywność ich, i odeszli.

יא ויקחו את-כל-רכש סדם ועמרה ואת-כל-אכלם וילכו:
- 12 I zabrali też Lota i dobytek jego, - synowca Abrama, - i odeszli; a mieszkał on w Sodomie.

יב ויקחו את-לוט ואת-רכשו בן-אחי אברם וילכו והוא ישב
בסדם:
- 13 I przybył rozbitek, i doniósł to Abramowi Ibryjczykowi, a ten mieszkał w dąbrowach Mamry Emorejczyka, brata Eszkola i brata Anera, którzy byli sprzymierzonymi Abrama.

יג ויבא הפליט ויגד לאברם העברי והוא שכן באלני
ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי
ברית-אברם:
- 14 A usłyszawszy Abram, że pojmany brat jego, wyprowadził wyćwiczonych swoich, zrodzonych w domu jego, trzechset osmnastu, i ścigał aż do Dan.

יד וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את-הנניכיו ילידי ביתו
שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד-דן:

- 15 I napadł na nich oddziałami w nocy, on i słudzy jego, i pobił ich, i ścigał ich aż do Choby, co na lewo od Damaszku.
- 16 I sprowadził napowrót cały dobytek, a również i Lota, brata swojego i dobytek jego sprowadził napowrót, a także kobiety i lud.
- 17 I wyszedł król Sedomu naprzeciw niemu, gdy wracał po porażeniu Kedorlaomera i królów, którzy z nim byli, do doliny Szawe, czyli doliny królewskiej.
- 18 A Malki-Cedek, król Szalemu, wyniósł chleb i wino; a był on kapłanem Boga Najwyższego.
- 19 I pobłogosławił go, i rzekł: "Błogosławiony Abram Bogu Najwyższemu, dzierżącemu niebo i ziemię;
- 20 I błogosławiony Bóg Najwyższy, który wydał wrogi twoje w moc twoją!" I dał mu dziesięcinę ze wszystkiego.
- 21 I rzekł król Sedomu do Abrama: "Oddaj mi dusze, a dobytek weź sobie."
- 22 I rzekł Abram do króla Sedomu: "Podnoszę rękę moją do Wiekuistego, Boga Najwyższego, dzierżącego niebo i ziemię,
- 23 Że ani nitki ani rzemyka sandału, - że nic nie wezmę ze wszystkiego co twoje, abyś nie rzekł: jam zubożył Abrama.
- 24 Nic dla mnie! Jedynie co spożyli młodzieńcy, i udział mężów, którzy szli ze mną, - Aner, Eszkol i Mamre, - oni niech wezmą udział swój.
- טו וַיַּחֲלֶק עֲלֵיהֶם לַיְלָה הוּא וְעַבְדָּיו וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם עַד־חֹבֵה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדַמָּשֶׁק:
- טז וַיָּשָׁב אֶת כָּל־הָרָכָשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכָשׁוֹ הָשִׁיב וְגַם אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הָעָם:
- יז וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סֹדֶם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מִהַכּוֹת אֶת־כְּדֻרְלַעְמֶר וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל־עֵמֶק שְׁוֵה הוּא עֵמֶק הַמֶּלֶךְ:
- יח וּמֶלֶךְ־צִדְק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּין וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֵלְיוֹן:
- יט וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֵלְיוֹן קִנָּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
- כ וּבְרוּךְ אֵל עֵלְיוֹן אֲשֶׁר־מָגֵן צָרָהּ בְּיָדָהּ וַיִּתֵּן־לוֹ מַעֲשֵׂה מַכָּל:
- כא וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סֹדֶם אֶל־אַבְרָם תֵּן־לִי הַנַּפֶּשׁ וְהָרָכָשׁ כַּחֲלָף:
- כב וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ סֹדֶם הִרִימֹתִי יָדִי אֶל־יְהוָה אֵל עֵלְיוֹן קִנָּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
- כג אִם־מַחוּט וְעַד שְׂרוּף־נֶעַל וְאִם־אָקַח מִכָּל־אֲשֶׁר־לִּי וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הִעֲשֵׂרְתִּי אֶת־אַבְרָם:
- כד בְּלֻעָדֵי רֶק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וַחֲלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עֲנֹר אֲשָׁכַל וּמִמָּרָא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם:

- 1 Po wypadkach tych, doszło słowo Wiekuistego do Abrama w widzeniu, mówiąc: "Nie obawiaj się Abramie, Ja tarczą tobie; nagroda twoja wielką bardzo!"

א אחר הדברים האלה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אֶל־תִּירָא אַבְרָם אֲנִי מִגֹּן לָךְ שְׂכָרְךָ הָרִבָּה מְאֹד:
- 2 I rzekł Abram: "Panie, Wiekuisty, cóż dać mi możesz, kiedy ja schodzę samotnym? Zawiadowcą zaś domu mojego jest Damesceńczyk Eliezer."

ב וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מַה־תַּתִּן־לִי וְאֲנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דִּמְשָׁק אֶלְיֶעֶזֶר:
- 3 I rzekł Abram: "Wszak mnie nie dałeś potomka; a tak domownik mój odziedziczy po mnie."

ג וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי:
- 4 Ale oto słowo Wiekuistego doszło go, mówiąc: "Nie odziedziczy po tobie ten, a tylko który wyjdzie z łona twojego, ten odziedziczy po tobie."

ד וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אִשָּׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא יִירָשְׁךָ:
- 5 I wyprowadził go na pole, i rzekł: "Spójrzże ku niebu, a zlicz gwiazdy: czy potrafisz je zliczyć? I rzekł do niego: "takim będzie ród twój!"

ה וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט־נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־תִּתְּוֹכַל לְסַפֵּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זֶרְעֶךָ:
- 6 I zaufał Wiekuistemu, a poczytał mu to za zasługę.

ו וַהֲאֵמֵן בַּיהוָה וַיַּחֲשֹׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה:
- 7 I rzekł do niego: "Jam Wiekuisty, którym wywiódł cię z Ur-Kasdym, aby oddać ci ziemię tę w dziedzicstwo!"

ז וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּרִכַּסְדִּים לָתֵת לָךְ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ:
- 8 I rzekł: "Panie, Wiekuisty, po czémże poznam, że odziedziczę ją?"

ח וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוִה בְּמָה אֵדַע כִּי אִירָשְׁנָהּ:
- 9 I rzekł do niego: "Sprowadź mi jałowicę trzechletnią, i kozę trzechletnią, i barana trzechletniego, i synogarlicę, i gołąbka."

ט וַיֹּאמֶר אֵלָיו קַח־הָ לִי עֵגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל מְשֻׁלֵּשׁ וְחֹר וְגֹזָל:
- 10 I sprowadził mu te wszystkie, i rozciął je w pośrodku, i położył każdą część naprzeciw drugiej; ale ptaków nie rozcinał.

י וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיְבַתֵּר אֹתָם בַּתּוֹךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בְּתָרוֹ לְקִרְאָת רֵעֵהוּ וְאֶת־הַצֶּפֶר לֹא בָתַר:
- 11 I spuściły się sępy na martwe ciała, i spłoszył je Abram.

יא וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל־הַפְּגָרִים וַיֵּשֶׁב אֹתָם אַבְרָם:
- 12 Słońce zaś miało się ku zachodowi, a sen twardy padł na Abrama; aż oto trwoga, ciemność wielka przypadła nań.

יב וַיְהִי הַשָּׁמֶשׁ לָבוֹא וַתְּרַדְמָה נֶפֶלָה עַל־אַבְרָם וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֹׁכָה גְדֹלָה נֶפֶלֶת עָלָיו:
- 13 I rzekł do Abrama: "Wiedzieć tobie, że obcym będzie ród twój w ziemi nie swojej, i ujarzmią ich, i ciemiężyć ich będą - czterysta lat."

יג וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדַע תֵּדַע כִּי־גֵר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדִים וְעֲנֻוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה:
- 14 Wszakże i naród, któremu służyć będą, osądzę; a potem wyjdą z dobytkiem wielkim.

יד וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בְּרִכְשׁ גָּדוֹל:
- 15 A ty pójdziesz do ojców twoich w pokoju, pochowany będziesz w sędziwości szczęśliwej.

טו וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל־אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשִׁיבָה טוֹבָה:

16 A w czwartém pokoleniu powrócą tu; bo nie pełną winą Emorejczyka dotąd."

17 I gdy było słońce zaszło, a pomroka nastąpiła, a oto - ognisko dymiące się i pochodnia płonąca! To On przeszedł między kawały owe.

18 Dnia onego zawarł Wiekuisty z Abramem przymierze w słowach: "Rodowi twojemu oddam ziemię tę, od rzeki Micraim, aż do rzeki wielkiej, rzeki Frat.

19 Kenejczyka, i Kenizejczyka, i Kadmonejczyka;

20 I Chytejczyka, i Peryzejczyka, i Refaów;

21 I Emorejczyka, i Kanaanejczyka, i Girgaszytę, i Jebusytę."

טז וְדֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא־שָׁלַם עֹן הָאֱמֹרִי עַד־הֵנָּה:

יז וַיְהִי הַשָּׁמֶשׁ בָּאָה וְעֹלָטָה הָיָה וְהָיָה תְּנוּרַ עֶשֶׂן וְלִפִּיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה:

יח בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזֶרְעוֹ נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פָּרָת:

יט אֶת־הַקֵּינִי וְאֶת־הַקֵּנִזִּי וְאֶת הַקְּדֻמִּנִּי:

כ וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הָרַפְּאִים:

כא וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַגְּרָגָשִׁי וְאֶת־הַיְּבוּסִי:

בראשית טז : 16

- 1 A Saraj, żona Abrama, nie rodziła mu; miała zaś służebnicę Micrejską, imieniem Hagar.

א וְשָׂרִי אִשְׁתֹּ אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלֹהָ שְׁפָחָה מִצְרִית וְשִׁמָּה הָגָר:
- 2 I rzekła Saraj do Abrama: "Oto powściągnął mnie Wiekuisty od rodzenia; pójdźże do służebnicy mojej, może zbuduję się od niej." I usłuchał Abram głosu Saraj.

ב וּתְאֹמַר שָׂרִי אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצָרְנִי יְהוָה מִלֵּדֶת בִּא־נָא אֶל־שְׁפָחָתִי אוּלַי אֲבָנָה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרִי:
- 3 I wzięła Saraj, żona Abrama, Hagarę Micrejską, służebnicę swoją, po upływie dziesięciu lat pobytu Abrama na ziemi Kanaanejskiej, i oddała ją Abramowi, mężowi swojemu, za żonę.

ג וַתִּקַּח שָׂרִי אִשְׁת־אַבְרָם אֶת־הָגָר הַמִּצְרִית שְׁפָחָתָהּ מִקֶּץ עֶשְׂרֵי שָׁנִים לְשִׁבְתֹּ אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתִּתֵּן אוֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לֹא־שָׁהּ:
- 4 I poszedł do Hagary, i poczęła; ale widząc, że poczęła, lekceważyła panią swą w oczach swoich.

ד וַיָּבֹא אֶל־הָגָר וַתַּהַר וַתֵּרָא כִּי הָרְתָהּ וַתִּקַּל גְּבֵרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ:
- 5 I rzekła Saraj do Abrama: "Krzywda moja na ciebie! Jam oddała służebnicę moję na łono twoje, a widząc, że poczęła, lekceważona zostałam w oczach jej; niechaj Wiekuisty rozsądzi między mną a tobą."

ה וּתְאֹמַר שָׂרִי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי שְׁפָחָתִי בְּחִיקֶךָ וַתֵּרָא כִּי הָרְתָהּ וְאִקַּל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ:
- 6 I rzekł Abram do Saraj: "Wszak służebnica twoja w ręku twoim: czyń z nią, co najlepszym w oczach twoich!" I dręczyła ją Saraj, że uciekła przed nią.

ו וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרִי הִנֵּה שְׁפָחָתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי־לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעֲנֶה שָׂרִי וַתִּבְרַח מִפְּנֶיהָ:
- 7 I spotkał ją anioł Wiekuistego u źródła wód w pustyni, u źródła po drodze do Szur.

ז וַיִּמְצְאָהּ מֶלֶאךָ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר עַל־הָעֵין בְּדֶרֶךְ שׁוּר:
- 8 I rzekł: "Hagaro, służebnico Saraj! zkad przychodzisz i dokąd idziesz?" I rzekła: "przed Saraj, panią moją, uciekam."

ח וַיֹּאמֶר הָגָר שְׁפָחַת שָׂרִי אִי־מִזֶּה בָּאת וְאֵנָה תֵּלְכִי וּתְאֹמַר מִפְּנֵי שָׂרִי גְבֵרָתִי אָנֹכִי בָרַחַת:
- 9 I rzekł do niej anioł Wiekuistego: "Wróc do pani swojej, a ukorź się pod ręce jej."

ט וַיֹּאמֶר לָהּ מֶלֶאךָ יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבֵרָתְךָ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֶיהָ:
- 10 I rzekł do niej anioł Wiekuistego: "wielce rozmnożę potomstwo twoje, że nie będzie zliczoném dla mnóstwa."

י וַיֹּאמֶר לָהּ מֶלֶאךָ יְהוָה הֲרַבָּה אֲרַבָּה אֶת־זֶרְעֶךָ וְלֹא יִסְפָּר מֵרֹב:
- 11 I rzekł do niej anioł Wiekuistego: "Oto poczęłaś, i zrodzisz syna; i tak nazwij imię jego Ismael; bo usłyszał Wiekuisty o cierpieniu twojem."

יא וַיֹּאמֶר לָהּ מֶלֶאךָ יְהוָה הִנֵּה הָרָה וַיִּלְדֶּת בֶּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עֲנִיָּךְ:
- 12 A będzie on dzikim człowiekiem; ręka jego przeciw wszystkim, a ręka wszystkich przeciw niemu; a przed obliczem wszystkich braci swoich mieszkać będzie."

יב וְהוּא יִהְיֶה פָּרָא אָדָם יָדוֹ בְּכָל וִיד כָּל בּוֹ וְעַל־פָּנָיו כָּל־אָחָיו יִשְׁכָּן:
- 13 I nazwała imię Wiekuistego, który przemawiał do niej: "Tyś Bóg widzenia, bo mówiła: "Wszak i tu spoglądałam za Tym, który mnie widział."

יג וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אֲתָהּ אֵל רֹאִי כִּי אָמְרָה הִגַּם הָלֵם רְאִיתִי אַחֲרֵי רְאִי:
- 14 Przeto nazwano krynice tę, krynica Lachajroi. Oto ona między Kadesz a Bared!

יד עַל־כֵּן קָרָא לְבְּאֵר בְּאֵר לַחִי רְאִי הִנֵּה בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין בָּרֵד:

- 15 I urodziła Hagar Abramowi syna, i nazwał Abram imię syna swego, którego urodziła Hagar: Ismael.
- 16 A Abram miał ośmdziesiąt sześć lat, gdy urodziła Hagar Ismaela Abramowi.

טו וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֶּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה
הָגָר יִשְׁמָעֵאל:

טז וְאַבְרָם בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְיָשׁ שָׁנִים בְּלֶדֶת־הָגָר
אֶת־יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם:

בראשית יז : 17

- 1 A gdy miał Abram dziewięćdziesiąt i dziewięć lat, ukazał się Wiekuisty Abramowi, i rzekł do niego: "Jam jest Bóg Wszechpotężny; postępuj przedemną, a bądź nieskazitelny!
 - 2 I ustanowię przymierze Moje między Mną a tobą, i rozmnożę cię bardzo a bardzo."
 - 3 I padł Abram na oblicze swoje, a mówił z nim Bóg i rzekł:
 - 4 "Ja, oto przymierze Moje z tobą: Będziesz ojcem mnóstwa narodów,
 - 5 I nie będzie zwane nadal imię twoje Abram, ale będzie imię twoje: Abraham; gdyż ojcem mnóstwa narodów ustanawiam cię.
 - 6 I rozplenię cię bardzo a bardzo; i rozkrzewię cię w narody, a królowie z ciebie wyjdą.
 - 7 I utwierdzę przymierze Moje między Mną a tobą, i między potomstwem twojem po tobie, w pokoleniach ich, przymierzem wiecznym, abym był ci Bogiem i potomstwem twojemu po tobie.
 - 8 I oddam tobie, i potomkom twoim po tobie, ziemię pielgrzymstwa twojego, całą ziemię Kanaan, w posiadanie wieczne, i będę im Bogiem."
 - 9 I rzekł Bóg do Abrahama: "Ty zaś przymierza Mojego przestrzegaj, ty i potomkowie twoi po tobie, w pokoleniach swoich.
 - 10 Oto przymierze Moje, którego przestrzegać będziecie między Mną a wami, i potomstwem twojem po tobie: obrzezaną ma być u was wszelka płeć męzka.
 - 11 I obrzeżecie ciało napletka waszego, a będzie to znakiem przymierza między Mną a wami.
 - 12 A w wieku ośmiu dni obrzezaną ma być u was wszelka płeć męzka, w pokoleniach waszych, urodzony w domu i nabyty za pieniądze z jakiegokolwiek cudzego rodu, który nie jest z potomstwa twojego.
 - 13 Obrzezanym ma być urodzony w domu twoim, i nabyty za pieniądze twój; a niechaj będzie przymierze Moje na ciele waszém przymierzem wiecznym.
 - 14 Nieobrzezany zaś mężczyzna, któryby nie obrzezał ciała napletka swojego, wytępiona ma być dusza ta z ludu swojego, przymierze Moje zerwał."
- א וַיְהִי אֲבֹרָם בְּנֹת־שָׁעִים שָׁנָה וְתִשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אֲבֹרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שְׁדֵי הַתְּהֵלֶלֶךְ לִפְנֵי וְהָיָה תָמִים:
 - ב וְאַתָּנָה בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבָּה אֹתְךָ בְּמֵאֹד מְאֹד:
 - ג וַיִּפֹּל אֲבֹרָם עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר:
 - ד אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ וְהָיִיתָ לְאָב הַמֶּוֹן גּוֹיִם:
 - ה וְלֹא־יִקְרָא עוֹד אֶת־שֵׁמְךָ אֲבֹרָם וְהָיָה שֵׁמְךָ אֲבֹרָהָם כִּי אֲב־הַמֶּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיךָ:
 - ו וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בְּמֵאֹד מְאֹד וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמֶּךָ יֵצְאוּ:
 - ז וְהִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זָרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם לְבְרִית עוֹלָם לְהָיוֹת לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזָרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ:
 - ח וּנְתַתִּי לְךָ וּלְזָרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֶת כָּל־אֶרֶץ כְּנָעַן לְאֶחָזֶת עוֹלָם וְהָיִיתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים:
 - ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אֲבֹרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אַתָּה וְזָרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם:
 - י זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זָרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ הַמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר:
 - יא וּנְמַלְתֶּם אֶת בָּשָׂר עֲרֻלְתְּכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם:
 - יב וּבֶן־שְׁמֹנֶת יָמִים יְמֹל לָכֶם כָּל־זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בֵּית וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מִכָּל בֶּן־נֹכַח אֲשֶׁר לֹא מִזָּרְעֶךָ הוּא:
 - יג הַמּוֹל יְמֹל יְלִיד בֵּיתְךָ וּמִקְנֵת כֶּסֶף וְהָיְתָה בְּרִיתִי בִּבְשָׂרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם:
 - יד וְעָרַל זָכָר אֲשֶׁר לֹא־יְמֹל אֶת־בָּשָׂר עֲרֻלּוֹ וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמִּיָּה אֶת־בְּרִיתִי הַפֶּר:

- 15 I rzekł Bóg do Abrahama: "Saraj, żony twojej, - nie będziesz zwał imienia jej Saraj, bo Sara imię jej.
- 16 I pobłogosławię ją, a także dam ci z niej syna; i pobłogosławię ją, i rozkrzewię ją w narody, królowie ludów z niej wyjdą."
- 17 I padł Abraham na oblicze swoje, a uśmiechnąwszy się pomyślał w sercu swoim: Czyżby stuletniemu się narodziło, a czyżby Sara dziewięćdziesięcioletnia rodzić miała?"
- 18 I rzekł Abraham do Boga: "Niechby już Ismael żył przed tobą!"
- 19 I rzekł Bóg: "Ależ Sara, żona twoja, urodzi ci syna, i nazwiesz imię jego Ic'hak; i ustanowię przymierze Moje z nim, przymierzem wiecznym, dla potomstwa jego po nim.
- 20 A też względem Ismaela wysłuchałem cię: Oto pobłogosławiłem go, i rozplenię go, i rozmnożę go bardzo a bardzo; dwunastu książąt spłodzi, i uczynię zeń naród wielki.
- 21 Przymierze zaś Moje utwierdzę z Ic'hakiem, którego urodzi ci Sara, o porze obecnej, w roku następnym."
- 22 I przestał mówić z nim, i wzniósł się Bóg od Abrahama.
- 23 I wziął Abraham Ismaela, syna swojego, i wszystkich urodzonych w domu swoim, i wszystkich nabytych za pieniądze swoje, wszystkich płci męskiej między domownikami Abrahama, i obrzezał ciało napletka ich tegoż samego dnia, jako mówił z nim Bóg.
- 24 A Abraham miał dziewięćdziesiąt i dziewięć lat, gdy obrzezano ciało napletka jego.
- 25 A Ismael, syn jego miał trzynaście lat, gdy obrzezano ciało napletka jego.
- 26 Tegoż samego dnia obrzezanym został Abraham i Ismael, syn jego.
- 27 I wszyscy domownicy jego, zrodzeni w domu, i nabyti za pieniądze z pośród cudzoziemców, obrzezani zostali z nim.

- טו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם שְׂרִי אֶשְׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שְׂרִי כִי שָׂרָה שְׁמָהּ:
- טז וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לָךְ בֶּן וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם מְלֹכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ:
- יז וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו וַיִּצְחַק וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הֲלֹבֶן מֵאֵה־שָׁנָה יוֹלֵד וְאִם־שָׂרָה הִבְתִּיתְשָׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד:
- יח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוֹ יִשְׁמַעְאֵל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ:
- יט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבֹל שָׂרָה אֶשְׁתְּךָ יֵלֶדְתְּ לָךְ בֶּן וְקִרְאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִצְחָק וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לְבְרִית עוֹלָם לְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו:
- כ וַיִּשְׁמַעְאֵל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה בֵרַכְתִּי אֹתוֹ וְהִפְרִיתִי אֹתוֹ וְהִרְבִּיתִי אֹתוֹ בְּמֵאד מְאֹד שְׁנַיִם־עָשָׂר נָשִׂאִם יוֹלִיד וַנִּתְּנוּ לְגוֹי גָּדוֹל:
- כא וְאֶת־בְּרִיתִי אֲקִים אֶת־יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לָךְ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאַחֲרִית:
- כב וַיְכַל לְדַבֵּר אֹתוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם:
- כג וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ וְאֶת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֶת כָּל־מִקְנַת כֶּסֶפוֹ כָּל־זָכָר בְּאִנְשֵׁי בֵית אַבְרָהָם וַיִּמָּל אֶת־בָּשָׂר עֶרְלָתָם בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים:
- כד וְאַבְרָהָם בֶּן־תְּשָׁעִים וְתֵשַׁע שָׁנָה בְּהִמְלּוֹ בָּשָׂר עֶרְלָתוֹ:
- כה וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה בְּהִמְלּוֹ אֶת בָּשָׂר עֶרְלָתוֹ:
- כו בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ:
- כז וְכָל־אִנְשֵׁי בֵיתוֹ יֹלִיד בֵּית וּמִקְנַת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֶכֶד נִמְלּוּ אֹתוֹ:

בראשית יח : 18

- 1 I ukazał mu się Wiekuisty w dąbrowie Mamre, gdy siedział u wejścia namiotu, w czasie upału dziennego. א וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאַלְנֵי מְמָרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֹהֶל כַּחַם הַיּוֹם:
- 2 I podniósł oczy swoje, i spojrzał, a oto trzech mężowie stanęli przed nim; a zobaczywszy ich, pobiegł na ich spotkanie z przed wejścia namiotu, i pokłonił się ku ziemi. ב וַיָּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אָנָשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא וַיָּרֶץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתָּחוּ אַרְצָה:
- 3 I rzekł: "Panie! jeżeli też znalazłem łaskę w oczach twoich, nie przejdź że mimo sługi twojego!" ג וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עֲבֹדְךָ:
- 4 Niechże przyniosą nieco wody, a umyjecie nogi wasze, i odpoczniecie pod drzewem. ד יִקַּח־נָא מַעֲט־מִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ:
- 5 A ja przyniosę kęs chleba, a posilicie serce wasze; potem pójdziecie, - ponieważ już przeszliście mimo sługi waszego." I rzekli: "Uczyń tak, jakeś powiedział." ה וְאִקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לְבַבְכֶּם אַחֵר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עֲבֹדְכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:
- 6 I pospieszył Abraham do namiotu, do Sary, i rzekł: "uwiń się, trzy miary mąki przedniej! rozczyn je i zrób podpłomyki." ו וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֶלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מִהָרִי שְׁלֹשׁ סָאִים קָמַח סֶלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֲגוֹת:
- 7 I do bydlę pobiegł Abraham, i wzięwszy cielę pulchne i wyborowe, dał je pacholłowi, który pospieszył, aby przyrządzić je. ז וְאֶל־הַבָּקָר רֵץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רֶדֶךְ וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנֹּעֵר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:
- 8 I wziął śmietanki, i mleka, i cielę, które przyrządził, i postawił przed nimi; a sam stanął przy nich pod drzewem; i jedli. ח וַיִּקַּח חֲמָאָה וְחֵלֶב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ:
- 9 I rzekli do niego: "Gdzież Sara żona twoja?" a odpowiedział: "Oto w namiocie." ט וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךָ שָׂרָה אִשְׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֹהֶל:
- 10 I rzekł: Wrócę do ciebie około czasu bieżącego, a oto - będzie miała syna Sara żona twoja; a Sara słuchała u wejścia do namiotu, a ono - po za nim. י וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתְּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת מִפֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו:
- 11 Abraham zaś i Sara byli starzy, podeszli w lata, przestała mieć Sara własność kobiet. יא וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זָקְנִים בָּאִים בְּיָמִים חָדָל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֵרַח כְּנָשִׁים:
- 12 I roześmiała się Sara w duszy, mówiąc: "Czyżbym po zwiędnięciu mojem miała doznać rozkoszy? - a pan mój starcem." יב וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלָתִי הִיְתָה־לִּי עֲדָנָה וְאֲדֹנָי זָקֵן:
- 13 I rzekł Wiekuisty do Abrahama: "Czemuż to śmiała się Sara mówiąc: czyżbym rzeczywiście rodzić miała, gdy się zestarzałam?" יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה זֶה צָחָקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵפָּא אֲמָנָם אֶלֶד וְאֲנִי זָקְנָתִי:
- 14 Alboż jest rzecz niemożliwa u Wiekuistego? W oznaczonej porze wrócę do ciebie, około czasu bieżącego, a mieć będzie Sara syna." יד הֲיִפְלֵא מִיְהוָה דָּבָר לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן:
- 15 I zapierała się Sara, mówiąc: "Nie śmiałam się!" - bo się obawiała; on wszakże powiedział: "Nie, bo śmiałaś się!" טו וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא צָחָקְתִּי כִּי יֵרָאָה וַיֹּאמֶר לֹא כִּי צָחָקְתִּי:

- 16 I wstali ztamtąd owi mężowie, i skierowali wzrok ku Sedomowi; a Abraham szedł z nimi, aby odprowadzić ich.
- 17 A Wiekuisty rzekł: "Miałżebym zataić przed Abrahamem, co uczynić chcę?"
- 18 Abraham to rozkrzewi się w naród wielki i potężny, a błogosławić się nim będą wszystkie narody ziemi.
- 19 Albowiem umiłowalem go, aby polecił synom swoim, i domowi swojemu po sobie, strzedz drogi Wiekuistego, spełniając cnotę i sprawiedliwość, aby sprowadził Wiekuisty na Abrahama to, co wyrzekł o nim."
- 20 I rzekł Wiekuisty: "Skarga na Sedom, i Amorę, tak wielką jest, a grzech ich, tak ciężkim bardzo!...
- 21 Zstąpię też i zobaczę; jeżeli według skargi która mnie dochodzi postępują, tedy - zgładza! a jeżeli nie, będę wiedział."
- 22 I zwrócili się ztamtąd owi mężowie, i poszli do Sedomu. Abraham zaś jeszcze stał przed Wiekuistym.
- 23 I przystąpił Abraham i rzekł: "Alboż także zgładzisz sprawiedliwego wraz z niegodziwym?"
- 24 Może jest pięćdziesięciu sprawiedliwych w mieście; czyż także zgładzisz, i nie przepuścisz miejscu dla pięćdziesięciu sprawiedliwych, którzy w nim są?"
- 25 Dalekiem to od Ciebie, abys uczynił rzecz podobną, byś zabił sprawiedliwego wraz z niegodziwym, aby był sprawiedliwy jako niegodziwy; dalekiem to od Ciebie! Czyżby sędzia całej ziemi nie pełnił sprawiedliwości?"
- 26 I rzekł Wiekuisty: "Jeżeli znajdę w Sedomie pięćdziesięciu sprawiedliwych, w samym mieście, przepuszczę całemu miejscu ze względu na nich."
- 27 I odpowiedział Abraham i rzekł: Otóż przedsięwziętem mówić do Pana, choć ja proch i popiół:
- 28 Może niedostanie do pięćdziesięciu sprawiedliwych, pięciu: czyżbyś zgładził dla pięciu całe miasto? I rzekł: "Nie zgładzę, jeżeli znajdę tam czterdziestu pięciu."
- 29 I począł dalej mówić do Niego, i rzekł: "Może znajdzie się tam czterdziestu?" I odpowiedział: "Nie uczynię ze względu na czterdziestu."
- 30 I rzekł: "Niech też nie gniewa Pana, że mówić będę: "Może znajdzie się tam trzydziestu." I rzekł: "Nie uczynię, jeżeli znajdę tam trzydziestu."
- טז וַיָּקֻמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקֻפוּ עַל־פְּנֵי סֹדֹם וְאַבְרָהָם הָלַךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם:
- יז וַיְהִי אָמַר הַמֶּכֶסֶה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה:
- יח וְאַבְרָהָם הָיָה יְהִי לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוֹם וְנִבְרָכוּ בּוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ:
- יט כִּי יִדְעֻתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יַצִּיחַ אֶת־בְּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו:
- כ וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סֹדֹם וְעַמָּהּ כִּי־רַבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כְבֹדָה מְאֹד:
- כא אֲרֹדֶה־נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עֲשׂוּ כָלָה וְאִם־לֹא אֲדַעָה:
- כב וַיִּפְּנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סֹדֶמָה וְאַבְרָהָם עֹדְנֹו עִמָּד לִפְנֵי יְהוָה:
- כג וַיֵּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵפֶה תִסָּפֶה צְדִיק עִם־רָשָׁע:
- כד אוֹלִי יֵשׁ חַמְשִׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר הֲאֵפֶה תִסָּפֶה וְלֹא־תִשָּׂא לְמָקוֹם לְמַעַן חַמְשִׁים הַצְדִּיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ:
- כה חָלָלָה לָךְ מַעֲשֵׂת כְּדָבָר הַזֶּה לְהַמִּית צְדִיק עִם־רָשָׁע וַהֲיָה כְּצְדִיק כְּרָשָׁע חָלָלָה לָךְ הַשִּׁפְט כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט:
- כו וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא בְּסֹדֶם חַמְשִׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר וְנִשְׁאָתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם:
- כז וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאֵלְתִּי לְדָבָר אֶל־אֲדָנִי וְאֲנֹכִי עֹפֵר וְאֹפֵר:
- כח אוֹלִי יִחְסְרוּן חַמְשִׁים הַצְדִּיקִים חֲמִשָּׁה הַתְּשֻׁחִית בְּחַמְשָׁה אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וְחַמְשָׁה:
- כט וַיִּסֹּף עוֹד לְדָבָר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוֹלִי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אַעֲשֶׂה בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים:
- ל וַיֹּאמֶר אֶל־נָא יַחַר לֵאדָנִי וְאֲדַבֶּרָה אוֹלִי יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אַעֲשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים:

- 31 I rzekł: "Otoż przedsięwziąłem mówić do Pana: Może znajdzie się tam dwudziestu." I odpowiedział: "Nie zgładzę ze względu na dwudziestu."
- 32 I rzekł: "Niech też nie gniewa Pana, gdy przemówię raz jeszcze: "Może znajdzie się tam dziesięciu." I rzekł: "Nie zgładzę ze względu na dziesięciu."
- 33 I poszedł Wiekuisty, przestawszy mówić do Abrahama; Abraham zaś wrócił do miejsca swojego.

לא ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל־אדני אולי ימצאון שם עשרים ויאמר לא אשחית בעבור העשרים:

לב ויאמר אל־נא יחר לאדני ואדברה אִךְ־הפעם אולי ימצאון שם עשרה ויאמר לא אשחית בעבור העשרה:

לג וילך יהוה כְּאִשֶּׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וַאֲבָרָהֶם שָׁב לְמִקְמוֹ:

בראשית יט : 19

- 1 I przybyli dwaj aniołowie do Sedomu wieczorem; a Lot siedział u bramy Sedomu. I spostrzegł Lot, i powstał na spotkanie ich, i pokłonił się obliczem ku ziemi.

א וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סָדְמָה בָּעֶרֶב וְלוֹט יָשֵׁב בְּשַׁעַר־סֹדֶם וַיֵּרְא־לוֹט וַיָּקָם וַיֵּקְרָאֲתָם וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֲפָיִם אֶרְצָה:
- 2 I rzekł: "Otóż proszę panowie moi! wstąpcie też do domu sługi waszego, i przenocujcie, i umyjcie nogi wasze; a wstawszy rano, pójdziecie w drogę waszą." I odpowiedzieli: "Nie, bo na ulicy przenocujemy."

ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא־אֲדֹנִי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהַשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם לְדֶרֶכְכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי בָרְחוּב נָלִין:
- 3 I nastawał na nich usilnie, i zaszli do niego, i przybyli do domu jego; i wyprawił im ucztę, i praśników napiekł; i jedli.

ג וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמִצּוֹת אָפָה וַיֹּאכְלוּ:
- 4 Zanim się położyli, - a mieszkańcy miasta, mieszkańcy Sedomu, oblegli dom, od młodzieńca do starca, cały lud zewsząd.

ד טָרֵם יִשְׁכְּבוּ וְאֲנָשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סֹדֶם נִסְבּוּ עַל־הַבַּיִת מִנֶּעֶר וְעַד־זָקֵן כָּל־הָעָם מִקְּצָה:
- 5 I zawołali Lota, i rzekli doń: "Gdzież ci ludzie, którzy przybyli do ciebie tej nocy? Wyprowadź ich do nas, abyśmy nawiedzili ich.

ה וַיִּקְרָאוּ אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיחָה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלַּיְלָה הַזֶּה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ וְנִדְעָה אֲתָם:
- 6 I podszedł do nich Lot ku wejściu, a drzwi zamknął za sobą.

ו וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט הַפֶּתַחַה וְהִדְלֹת סָגַר אַחֲרָיו:
- 7 I rzekł: "Nie czyńcie też, bracia moi, nic złego.

ז וַיֹּאמֶר אֶל־נָא אַחֵי תִרְעוּ:
- 8 Otóż mam dwie córki, które nie poznały męża, wyprowadzę je raczej do was, a czyńcie z niemi co najlepszym w oczach waszych; a tylko mężom tym nie czyńcie nic, ponieważ weszli pod cień dachu mojego.

ח הִנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָא אֲתָהֶן אֵלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לְאֲנָשִׁים הָאֵל אֶל־תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצַל קִרְתִּי:
- 9 I rzekli: "Ustąp precz!", i rzekli: "Ten jeden przybył tu gościć, a chce wciąż sądzić! Teraz gorzej postąpił z tobą, niż z nimi!" I naparli na męża, na Lota, i przystąpili, by wyłamać drzwi.

ט וַיֹּאמְרוּ גִשְׁהֶלָּאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא־לָגוֹר וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט עֵתָה נִרְעֵ לָךְ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְשׁוּ לְשֹׁבֵר הַדְּלֹת:
- 10 I wyciągnęli mężowie owi rękę swoją, i sprowadzili Lota do siebie, do domu, a drzwi zamknęli.

י וַיִּשְׁלַחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם הַבַּיִתָּה וְאֶת־הַדְּלֹת סָגְרוּ:
- 11 A ludzi, będących u wejścia do domu, porazili ślepotą, od najmniejszego do największego, tak że strudzili się, szukając wejścia.

יא וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פָּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסִּנְוֹרִים מִקֶּטֶן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח:
- 12 I rzekli ci mężowie do Lota: "kogokolwiek jeszcze masz tutaj, - zięciów, i synów twoich, i córki twoje, i wszystkich których masz w mieście, - wyprowadź z tego miejsca.

יב וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עַד מִי־לָךְ פֹּה חָתָן וּבָנִיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ בָּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם:
- 13 Albowiem zburzym miejsce to, gdyż wzmogła się skarga na nich przed obliczem Wiekuistego i posłał nas Wiekuisty, aby je zburzyć."

יג כִּי־מִשְׁחָתִים אָנֹחֶנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גִדְּלָה צַעֲקָתָם אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁלַחֲנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ:

- 14 I wyszedł Lot, i powiedział zięciom swoim, którzy pojąć mieli córki jego i rzekł: "Wstańcie, wyjdźcie z miejsca tego, gdyż zburzy Wiekuisty miasto." Ale wydawał się jakoby żartował, w oczach zięciów swoich.
- 15 A zaledwie zorza wzeszła, nalegali aniołowie na Lota, mówiąc: "Wstań, zabierz żonę twoją i dwie córki twoje obecne tu, abyś nie zginął za winę tego miasta."
- 16 Gdy się jednak ociągał, uchwycili mężowie owi za rękę jego, i za rękę żony jego, i za rękę dwóch córek jego w miłosierdziu Wiekuistego nad nim, i wyprowadzili go, i zostawili go po za miastem.
- 17 A gdy wyprowadzili ich precz, rzekł jeden: "Uchodź z życiem twojem; nie oglądaj się za siebie, a nie zatrzymuj się w całej tej okolicy; w góry uchodź, abyś nie zginął."
- 18 I rzekł Lot do nich: "O nie, panie!
- 19 Otóż znalazł sługa twój łaskę w oczach twoich, i uczyniłeś wielkiem miłosierdzie, któreś okazał mi, ocalając życie moje; ale ja nie zdążę ujsć w te góry, bo i tak dościgło by mnie nieszczęście, i umarłbym.
- 20 Otóż miasto to jest blizkiem, by uciec tam, i małem ono; ujdę raczej tam, wszakże małem ono, a niechaj żyje dusza moja."
- 21 I rzekł do niego: "Oto uwzględnię cię i w tej mierze, abym nie spustoszył miasta, o którym mówisz.
- 22 Prędzej zatem, uchodź tam, bo nie mogę dokonać dzieła, póki nie zajdziesz tam." Przeto nazwano imię miasta tego: Coar.
- 23 Słońce wzeszło nad ziemią, gdy Lot przybył do Coaru.
- 24 Wiekuisty zaś spuścił na Sedom i Amorę deszcz siarki i ognia, od Wiekuistego z nieba.
- 25 I zniszczył miasta te, i całą ową okolicę, i wszystkich mieszkańców tych miast, i roślinność ziemi.
- 26 I oglądała się żona jego za nim, i stała się słupem soli.
- 27 I wstał Abraham rano, spiesząc na miejsce, kędy stanął przed obliczem Wiekuistego.
- 28 I spojrzał na powierzchnię Sedomu i Amory, i na całą powierzchnię ziemi owej okolicy, i zobaczył, a oto wznosił się dym z ziemi, jako dym z topielni!
- יז וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל־חֲתָנָיו לֵקְחֵי בָנָתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־מִשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי כַמֶּצְחָק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו:
- טו וּכְמוֹ הַשָּׁחַר עָלָה וַיֹּאצִּצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בָנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן־תִּסָּפֵה בְּעֵין הָעִיר:
- טז וַיִּתְמַהֲמַה וַיִּחְזְקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבִיד־אִשְׁתּוֹ וּבִיד־שְׁתֵּי בָנֹתָיו בְּחִמְלַת יְהוָה עָלָיו וַיֵּצְאוּ וַיִּנָּחֲהוּ מִחוּץ לָעִיר:
- יז וַיְהִי כַהוֹצִיָאם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַמַּלְטָה עַל־נַפְשָׁךְ אֶל־תְּבִיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֹד בְּכָל־הַכֶּפֶר הַהִרָה הַמַּלְטָה פֶּן־תִּסָּפֵה:
- יח וַיֹּאמֶר לוֹט אֲלֵהֶם אֶל־נָא אֲדֹנָי:
- יט הִנֵּה־נָא מֵצָא עֲבָדְךָ חַן בְּעֵינֶיךָ וַתַּגְדֵּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחְיֹת אֶת־נַפְשִׁי וְאַנֹכִי לֹא אוֹכַל לְהַמְלִיט הָהִרָה פֶּן־תִּדְבֹקֵנִי הָרָעָה וּמָתִי:
- כ הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרִיבָה לְנוֹס שָׁמָּה וְהִיא מִצָּעֵר אִמְלֻטָּה נָא שָׁמָּה הֲלֹא מִצָּעֵר הוּא וְתַחִי נַפְשִׁי:
- כא וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִשְׁאֲתִי פָנֶיךָ גַּם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבִלְתִּי הִפְכִּי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:
- כב מִהֵרָה הַמַּלְטָה שָׁמָּה כִּי לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דְּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הָעִיר צוּעֵר:
- כג הַשָּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צָעֲרָה:
- כד וַיְהִי הַמָּטִיר עַל־סֹדֶם וְעַל־עֲמֹרָה גִּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם:
- כה וַיַּהַפֵּךְ אֶת־הָעָרִים הָאֵל וְאֶת כָּל־הַכֶּפֶר וְאֶת כָּל־יִשְׁבֵּי הָעָרִים וְצִמְח הָאֲדָמָה:
- כו וַתִּבֶּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נָצִיב מֶלֶח:
- כז וַיִּשָּׁכֶם אַבְרָהָם בְּבֹקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פָּנָיו לַיהוָה:
- כח וַיִּשְׁקֹף עַל־פְּנֵי סֹדֶם וְעַמֹּרָה וְעַל־כָּל־פָּנָיו אֶרֶץ הַכֶּכֶר וַיֵּרָא וַהֲנִיָּה עָלָה קִיטָר הָאָרֶץ כְּקִיטָר הַכִּבְשָׁן:

29 I tak stało się, gdy zburzył Bóg miasta owej okolicy, że wspomniął Bóg na Abrahama, i wysłał Lota z pośród zniszczenia, niszcząc owe miasta, w których mieszkał był Lot.

30 Lot zaś wyszedł z Coaru, i zamieszkał w górach, a dwie córki jego z nim; gdyż obawiał się pozostać w Coarze; i zamieszkał w jaskini, on i dwie córki jego.

31 I rzekła starsza do młodszej: "Ojciec nasz starym, a mężczyzny nie ma na ziemi, któryby przyszedł do nas zwyczajem całej ziemi.

32 Chodź, upoim ojca naszego winem, i położym się z nim, a zachowamy z ojca naszego potomstwo.

33 I upoiły ojca swojego winem nocy onej, i poszła starsza i położyła się przy ojcu swoim; a nie wiedział on kiedy się układała, i kiedy wstała.

34 I stało się nazajutrz, że rzekła starsza do młodszej: "oto leżałam wczoraj przy ojcu moim, upoim go winem i tej nocy, a pójdiesz i położysz się przy nim, i zachowamy z ojca naszego potomstwo."

35 I upoiły i nocy onej ojca swojego winem, i wstała młodszą, i położyła się przy nim; a nie wiedział on, kiedy się układała i kiedy wstała.

36 I poczęły dwie córki Lota od ojca swojego.

37 I urodziła starsza syna, i nazwała imię jego Moab: on to ojciec Moabitów, po dziś dzień.

38 A młodszą również urodziła syna, i nazwała imię jego Ben-Ammi: On to ojciec Ammonitów, po dziś dzień.

כט וַיְהִי בַשָּׁחַת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכָּכָר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהִפְכָּה בְּהַפֹּךְ אֶת־הָעָרִים אֲשֶׁר־יָשָׁב בָּהֶן לוֹט:

ל וַיַּעַל לוֹט מִצּוּעַר וַיֵּשֶׁב בְּהָר וּשְׁתֵּי בָנָתָיו עִמּוֹ כִּי יָרָא לְשִׁבְתָּ בְּצוּעַר וַיֵּשֶׁב בַּמַּעְרָה הוּא וּשְׁתֵּי בָנָתָיו:

לא וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לְבוֹא עָלֵינוּ כְּדָרֹךְ כָּל־הָאָרֶץ:

לב לָכֵה נִשְׁקָה אֶת־אָבִינוּ יֵין וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וְנַחֲיָה מֵאָבִינוּ זָרַע:

לג וַתִּשְׁקִין אֶת־אָבִיהָן יֵין בַּלַּיְלָה הוּא וַתְּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוּמָהּ:

לד וַיְהִי מִמָּחָרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה הֵן־שִׁכַּבְתִּי אִמָּשׁ אֶת־אָבִי נִשְׁקָנוּ יֵין גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי שִׁכְבִּי עִמּוֹ וְנַחֲיָה מֵאָבִינוּ זָרַע:

לה וַתִּשְׁקִין גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אָבִיהָן יֵין וַתָּקֶם הַצְעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוּמָהּ:

לו וַתִּהְרִין שְׁתֵּי בָנוֹת־לוֹט מֵאָבִיהָן:

לז וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֶן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אָבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם:

לח וַהַצְעִירָה גַם־הִוא יָלְדָה בֶן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן־עַמִּי הוּא אָבִי בְנֵי־עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם:

- 1 I wyruszył ztamtąd Abraham do ziemi ku południowi, i osiadł między Kadesz a Szur, i przebywał w Gerar.
 - 2 I mówił Abraham o Sarze żonie swojej: "Siostra to moja." I posłał Abimelech, król Geraru, i wziął Sarę.
 - 3 Ale przyszedł Bóg do Abimelecha we śnie nocnym, i powiedział mu: "Oto umrzesz z powodu niewiasty, którąś wziął, bo ona zamężna.
 - 4 A Abimelech nie zbliżył się był do niej i rzekł: "Panie! alboż i naród niewinny zatracasz?"
 - 5 Wszakże sam powiedział mi: Siostra to moja, i ona sama też mówiła: Brat to mój. W prostocie serca mego i w czystości rąk moich uczyniłem to."
 - 6 I rzekł do niego Bóg we śnie: "I ja wiem, żeś w prostocie serca to uczynił; to też powstrzymywałem cię, abyś nie grzeszył przeciw Mnie, i przeto nie dopuściłem, abyś jej dotknął.
 - 7 A teraz wróć żonę tego męża, a będąc prorokiem, pomodli się za ciebie, i będziesz żył; jeżeli zaś nie wrócisz, wiedz, że umrzesz, ty i wszyscy twoi."
 - 8 I wstał Abimelech rano, i zwołał wszystkie sługi swoje, i opowiedział wszystkie rzeczy te w uszy ich; i zlekli się ludzie owi bardzo.
 - 9 I zawezwał Abimelech Abrahama i rzekł mu: "Cóżeś narobił nam, i czemuż zgrzeszyłem przeciw tobie, żeś prawie przywiódł na mnie i na królestwo moje grzech wielki? Czyny, których się nie czyni, uczyniłeś względem mnie."
 - 10 I rzekł Abimelech do Abrahama: "Cóżeś miał na widoku, gdyś uczynił rzecz tę?"
 - 11 I odpowiedział Abraham: "Mniemałem: zapewne nie ma bojaźni Bożej na tém miejscu i zabiją mnie z powodu żony mojej.
 - 12 I też w istocie siostrą moją, córką ojca mego jest, choć nie córką matki mojej, i została żoną moją.
 - 13 I było, gdy wywiódł mnie Bóg na tułactwo z domu ojca mego, rzekłem wtedy do niej: Oto łaska, którą wyświadczysz mi: Do któregokolwiek miejsca przyjdziemy, powiedz o mnie: brat to mój."
- א ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר:
 - ב ויאמר אברהם אל־שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח את־שרה:
 - ג ויבא אלהים אל־אבימלך בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על־האשה אשר־לקחת והוא בעלת בעל:
 - ד ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם־צדיק תהרג:
 - ה הלא הוא אמר־לי אחתי הוא והיא־גם־הוא אמרה אחי הוא בתם־לבבי ובנקין כפי עשיתי זאת:
 - ו ויאמר אליו האלהים בחלום גם אנכי ידעתי כי בתם־לבבך עשית זאת ואחשף גם־אנכי אותך מחטו־לי על־כן לא־נתתיך לנגע אליה:
 - ז ועתה השב אשת־האיש כי־נביא הוא ויתפלל בעדך וחייה ואם־אינך משיב דע כי־מות תמות אתה וכל־אשר־לך:
 - ח וישכם אבימלך בבקר ויקרא לכל־עבדיו וידבר את־כל־הדברים האלה באזניהם ויראו האנשים מאד:
 - ט ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר לו מה־עשית לנו ומה־חטאתי לך כי־הבאת עלי ועל־ממלכתי חטאה גדלה מעשים אשר לא־יעשו עשית עמדי:
 - י ויאמר אבימלך אל־אברהם מה ראית כי עשית את־הדבר הזה:
 - יא ויאמר אברהם כי אמרתי רק אי־יראת אלהים במקום הזה והרגוני על־דבר אשתי:
 - יב וגם־אמנה אחתי בת־אבי הוא אף לא בת־אמי ותהי־לי לאשה:
 - יג ויהי כאשר התעו אתי אלהים מבית אבי ואמר לה זה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל־המקום אשר נבוא שמה אמרי־לי אחי הוא:

- 14 I wziął Abimelech trzody i rogaciznę, i sługi, i służebnice, i dał Abrahamowi, i zwrócił mu Sarę, żonę jego. יִיקַח אַבְיִמֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וְעֶבְדִּים וְשִׁפְחָת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשָׁב לוֹ אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ:
- 15 I rzekł Abimelech: "Oto ziemia moja przed tobą; gdziekolwiek ci się spodoba, osiadź." וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ הִנֵּה אֶרְצִי לְפָנֶיךָ בְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ שָׁב:
- 16 A do Sary rzekł: Oto dałem tysiąc srebrników bratu twemu; niech to będzie dla ciebie pokryciem pozoru przed wszystkimi, którzy z tobą są, a wobec wszystkich jesteś usprawiedliwiona. וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֵלַי כֶּסֶף לְאַחִיךָ הִנֵּה הוּא־לְךָ כְּסוּת עֵינַיִם לְכָל אֲשֶׁר אֵתָךְ וְאֵת כָּל וְנִכְחַת:
- 17 I pomodlił się Abraham do Boga i uzdrowił Bóg Abimelecha, i żonę jego, i służebnice jego, że rodzić mogły. וַיִּתְּפֹלֵל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־אַבְיִמֶלֶךְ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאִמָּהֶתָּיו וַיֵּלְדוּ:
- 18 Albowiem zupełnie zawarł był Wiekuisty każdy żywot domu Abimelecha, z powodu Sary, żony Abrahama. כִּי־עָצַר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רָחֶם לְבֵית אַבְיִמֶלֶךְ עַל־דְּבַר שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אַבְרָהָם:

בראשית כא : 21

1 A Wiekuisty pomnił na Sarę, jako rzekł; i uczynił Wiekuisty Sarze, jako był powiedział. 2 I poczęła, i urodziła Sara Abrahamowi syna w starości jego, w oznaczonym czasie, o którym mówił mu Bóg. 3 I nazwał Abraham imię syna swojego, który mu się urodził, którego urodziła mu Sara: Ic'hak. 4 I obrzezał Abraham Ic'haka, syna swego, gdy miał ośm dni, jak przykazał mu Bóg. 5 A Abraham był w wieku stu lat, gdy urodził mu się Ic'hak, syn jego. 6 I rzekła Sara: "śmiechu nabawił mnie Bóg: ktokolwiek usłyszysz, wyśmiej mnie." 7 I rzekła: "Któżby przepowiedział Abrahamowi: Karcić będzie dzieci Sara; jednak urodziłam syna w starości jego!". 8 I podrosło dziecko, i zostało odstawioném; i wyprawił Abraham ucztę wielką w dzień odstawienia Ic'haka. 9 I ujrzała Sara syna Hagary, Micrejki, którego urodziła Abrahamowi, szydzącego. 10 I rzekła do Abrahama: "Wypędź służebnicę tę i syna jej; bo nie ma dziedziczyć syn służebnicy tej z synem moim, z Ic'hakiem." 11 I przykrą była rzecz ta wielce w oczach Abrahama, z powodu syna jego. 12 I rzekł Bóg do Abrahama: "Niechaj to przykrém nie będzie w oczach twoich z powodu chłopca i służebnicy twojej; cokolwiek powie ci Sara słuchaj głosu jej, gdyż po Ic'haku nazwaném będzie potomstwo twoje. 13 Wszakże i syna służebnicy, naród zeń uczynię, przeto iż nasieniem twojem jest." 14 I wstał Abraham rano i wziąwszy chleb i łagiew wody dał Hagarze, kładąc na barki jej, a także dziecko, i odprawił ją. I poszła, i tułała się w pustyni Beer-Szeba. 15 I nie stało wody w łagwi; i rzuciła dziecko pod jeden z krzaków.	א ויהוה פָקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר: ב וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזִקְנֵיו לְמוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים: ג וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלֵד־לּוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָהּ־לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק: ד וַיִּמָּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים: ה וַאֲבְרָהָם בֶּן־מֵאָה שָׁנָה בְּהוֹלֵד לוֹ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ: ו וַתֹּאמֶר שָׂרָה צָחֵק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשְּׂמֵעַ יִצְחָק־לִי: ז וַתֹּאמֶר מִי מֵלֵל לְאַבְרָהָם הִינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלְדָתִי בֶּן לְזִקְנֵיו: ח וַיִּגְדַּל הַיֵּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַגְּמֹל אֶת־יִצְחָק: ט וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָהָרִי הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק: י וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ בֶּן־הָאִמָּה הַזֹּאת עִם־בְּנֵי עַם־יִצְחָק: יא וַיִּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אֹדֶת בְּנוֹ: יב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יִרַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנָּעַר וְעַל־אִמָּתָהּ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בְיִצְחָק יִקְרָא לָהּ זָרַע: יג וְגַם אֶת־בֶּן־הָאִמָּה לְגוֹי אֲשִׁימוּנוּ כִּי זָרַעָהּ הוּא: יד וַיֵּשְׁכֶם אַבְרָהָם בְּבִקְרָ וַיִּחַח־לָהֶם וַחֲמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָהָר שֵׁם עַל־שְׁכָמָהּ וְאֶת־הַיֵּלֶד וַיִּשְׁלַחַהּ וַתֵּלֶךְ וַתִּתַּע בְּמִדְבָּר בְּאֶר שָׁבַע: טו וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֲמַת וַתִּשְׁלַח אֶת־הַיֵּלֶד תַּחַת אֶחָד הַשִּׁיחִים:

16 I poszła, i usiadła sobie zdala, w odległości strzału z łuku; bo mówiła: "niechaj nie zobaczę śmierci dziecka." I siedziała zdala, i podniosła głos swój, i płakała.

17 I usłyszał Bóg głos chłopca, i zawołał anioł Boży na Hagarę z nieba, i rzekł do niej: "Co ci Hagaro? Nie obawiaj się, bo usłyszał Bóg głos chłopca, tam kędy jest.

18 Wstań, podnieś chłopca, a ujmij go ręką twoją; gdyż naród wielki uczynię zeń."

19 I otworzył Bóg oczy jej, i ujrzała studnię wody, i poszła i napełniła łagiew wodą, i napoiła chłopca.

20 I był Bóg z chłopcem; a podrośł i osiadł w pustyni i stał się strzelcem, łucznikiem.

21 I osiadł w pustyni Paran; i wzięła mu matka jego żonę z ziemi Micraim.

22 I stało się onegoż czasu, rzekł Abimelech wobec Pichola, dowódcy wojsk swoich, do Abrahama jak następuje: "Bóg z tobą we wszystkim co czynisz.

23 A przeto przysięgnij mi na Boga tutaj, że nie przeniewierzysz się ani mnie, ani synowi mojemu, ani wnukowi mojemu; wedle łaski, którą wyświadczyłem tobie, wyświadczysz mnie, i ziemi co gościłeś w niej."

24 I rzekł Abraham: "Przysięgnę".

25 Ale przymawiał Abraham Abimelechowi względem studni z wodą, którą przemocą zawładnęli słudzy Abimelecha.

26 I rzekł Abimelech: "Nie wiem kto to uczynił; aniś ty mi o tém oznajmił, anim ja o tém słyszał, wyjąwszy dzisiaj."

27 I wziął Abraham trzody i rogaciznę, i dał Abimelechowi; i zawarli obaj przymierze.

28 Postawił zaś Abraham siedmioro jagniąt z trzody oddzielnie.

29 I rzekł Abimelech do Abrahama: "Na cóż te siedmioro jagniąt, które postawiłeś oddzielnie?"

30 I rzekł: Siedmioro tych jagniąt przyjmiesz z ręki mojej, aby było mi to świadectwem, żem wykopał studnię tę."

31 Przeto nazwano miejsce ono: Beer-Szeba; albowiem tam przysięgli obaj.

טז ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי קשת כי אמרה אל-אראה במות הילד ותשב מנגד ותשא את-קלה ותבך:

יז וישמע אלהים את-קול הנער ויקרא מלאך אלהים אל-הגר מן-השמים ויאמר לה מה-לך הגר אל-תיראי כי-שמע אלהים אל-קול הנער באשר הוא-שם:

יח קומי שאי את-הנער והחזיקי את-ידך בו כי-לגוי גדול אשימנו:

יט ויפקח אלהים את-עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את-החמת מים ותשק את-הנער:

כ ויהי אלהים את-הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת:

כא וישב במדבר פארן ותקח-לו אמו אשה מארץ מצרים:

כב ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופילך שר-צבאו אל-אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר-אתה עשה:

כג ועתה השבעה לי באלהים הנה אם-תשקר לי ולגני ולנכדי כחסד אשר-עשיתי עמך תעשה עמדי ועם-הארץ אשר-גרתה בה:

כד ויאמר אברהם אנכי אשבע:

כה והוכח אברהם את-אבימלך על-אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך:

כו ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את-הדבר הזה וגם-אתה לא-הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום:

כז וישח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית:

כח ויצב אברהם את-שבע כבשת הצאן לבדהו:

כט ויאמר אבימלך אל-אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה:

ל ויאמר כי את-שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה-לי לעדה כי חפרתי את-הבאר הזאת:

לא על-כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם:

- 32 I zawarli przymierze w Beer-Szeba. I powstał Abimelech i Pichol, dowódca wojsk jego, i wrócili do ziemi Pelisztów.
- 33 I zasadził tamaryskę w Beer-Szeba, i wzywał tam imienia Wiekuistego, Boga Przedwiecznego.
- 34 I przebywał Abraham w ziemi Pelisztów przez czasy długie.

לב וַיִּכְרְתוּ בְרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אַבְיִמֶלֶךְ וּפִיכֹל שָׂר־צָבָאוֹ וַיָּשָׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים:

לג וַיִּטַּע אֲשֶׁל בִּבְאֵר שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם:

לד וַיָּגֶר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים:

- 1 I stało się po wypadkach tych, że Bóg doświadczył Abrahama, i rzekł do niego: "Abrahamie!" a rzekł: "Oto jestem!"

א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנְנִי:
- 2 I rzekł: "Weźże syna twojego, jedynaka twojego, którego miłujesz, Ic'haka, a idź do ziemi Moria, i złoż go tam jako całopalenie, na jednej z gór, którą wskażę tobie."
- 3 I wstał Abraham rano, i osiodłał ośła swojego, i zabrał dwóch pacholków swoich z sobą, i Ic'haka, syna swego, i narąbał drzew dla całopalenia, i powstał i poszedł na miejsce, o którym powiedział im Bóg.
- 4 Dnia trzeciego, podniósł Abraham oczy swoje, i ujrzał miejsce ono zdaleka.
- 5 I rzekł Abraham do pacholków swoich: "Zostańcie wy tu przy ośle; a ja i chłopię pójdziemy do onąd, i pokłonim się, i powrócimy do was."
- 6 I wziął Abraham drwa na całopalenie, i włożył je na Ic'haka, syna swego; i wziął w rękę swoją ogień i nóż; i poszli obaj razem.
- 7 I rzekł Ic'hak do Abrahama, ojca swojego, i powiedział: "Ojczy mój!" I rzekł: "Oto jestem, synu mój!" I rzekł: "Oto ogień i drwa, a gdzież jagnię na całopalenie?"
- 8 I rzekł Abraham: "Bóg upatrzy sobie jagnię na całopalenie, synu mój!" i szli obaj razem.
- 9 I przybyli do miejsca, o którym mówił mu Bóg; i zbudował tam Abraham ofiarnicę, i ułożył drwa, i związał Ic'haka, syna swego, i położył go na ofiarnicę, ponad drwami.
- 10 I wyciągnął Abraham rękę swoją, i wziął nóż, by zarząć syna swego.
- 11 Ale zawołał nań anioł Wiekuistego z nieba, i rzekł: "Abrahamie! Abrahamie!" a rzekł: "Oto jestem!"
- 12 I rzekł: "Nie wyciągaj ręki twojej na chłopca i nie czyn mu nic; gdyż teraz wiem, że bogobojnym jesteś, a nie oszczędzałeś syna twego, jedynaka twojego, dla Mnie."
- 13 I podniósł Abraham oczy swoje, i spojrzał, a oto baran, który potem uwiązał w gęstwinie rogami swoimi. I poszedł Abraham, i wzięwszy barana, złożył go na całopalenie, miasto syna swojego.
- א וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם בְּבֹקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נַעֲרָיו אֹתוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּבְקַע עֵצִי עָלָה וַיִּקַּח וַיִּלְךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לּוֹ הָאֱלֹהִים:
- ב וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יִחִידְךָ אֲשֶׁר־אַהֲבָתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרְיָה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ:
- ג וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֹקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נַעֲרָיו אֹתוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּבְקַע עֵצִי עָלָה וַיִּקַּח וַיִּלְךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לּוֹ הָאֱלֹהִים:
- ד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשֶׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֹק:
- ה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמֹר וְאַנִּי וְהַנֶּעֶר גִּלְכָּה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוִה וְנִשְׁוֹבָה אֵלֵיכֶם:
- ו וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֵצִי הָעֹלָה וַיִּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בִּידוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמֶּאֱכָלֶת וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:
- ז וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנְנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיִה הַשָּׂה לְעֹלָה:
- ח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשָּׂה לְעֹלָה בְנִי וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:
- ט וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לּוֹ הָאֱלֹהִים וַיְבִן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹף אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים:
- י וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמֶּאֱכָלֶת לְשַׁחֹת אֶת־בְּנוֹ:
- יא וַיִּקְרָא אֵלָיו מֵלֶאֱדָה יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנְנִי:
- יב וַיֹּאמֶר אֶל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנֶּעֶר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָּה כִּי עֹתָה יָדַעְתִּי כִּי־יִירָא אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא חָשַׁכְתָּ אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יִחִידְךָ מִמֶּנִּי:
- יג וַיֵּשֶׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה־אֵיל אַחֵר נֹאֲחָז בְּסִבְיָת בָּקָרָיו וַיִּלְךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ:

- 14 I nazwał Abraham imię miejsca onego: "Wiekuiesty upatrzy; ztąd mówią po dziś dzień: na górze Wiekui-
istego ukaże się."
- 15 I zawołał anioł Wiekuiestego na Abrahama po raz
wtóry z nieba.
- 16 I rzekł: "Na Siebie przysięgam, rzecze Wiekuiesty,
że ponieważ uczyniłeś to, a nie oszczędzałeś syna two-
jego, jedynaka twojego:
- 17 Że pobłogosławię cię, i rozmnożę potomstwo twoje,
jako gwiazdy nieba, i jako piasek, co na brzegu mo-
rza; a zdobędzie ród twój bramy wrogów swoich;
- 18 I błogosławić się będą potomstwem twojem wszyst-
kie narody ziemi, w nagrodę tego, żeś usłuchał głosu
Mojego."
- 19 I wrócił Abraham do pacholków swoich; i powstałi,
i poszli razem do Beer-Szeba; i osiadł Abraham w Be-
er-Szeba.
- 20 I stało się po wypadkach tych, że doniesiono Abraha-
mowi, co następuje: "Otóż urodziła i Milka synów,
Nachorowi bratu twojemu:
- 21 Uca, pierworodnego jego, i Buza, brata jego i Kemu-
ela, ojca Aramu.
- 22 I Keseda, i Chazoa, i Pildosza, i Idlafa, i Betuela.
- 23 A Betuel spłodził Ribkę. Ośmiu tych urodziła Milka
Nachorowi, bratu Abrahama.
- 24 A nałożnica jego, imieniem Reuma, urodziła rów-
nież: Tebacha i Gachama, i Tachasza i Maacha.
- יָד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֶה אֲשֶׁר יֵאמָר
הַיּוֹם בְּהָר יְהוָה יִרְאֶה:
- טו וַיִּקְרָא מֵלֶאדָּה יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם שְׁנִית מִן־הַשָּׁמַיִם:
- טז וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׁכְתָּ אֶת־בְּנִךָ אֶת־יַחֲדָדְךָ:
- יז כִּי־בָרַךְ אַבְרָכָךָ וְהִרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זֶרְעֲךָ כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
וְכַחֹל אֲשֶׁר עַל־שֹׁפֶת הַיָּם וַיֵּרֶשׁ זֶרְעֲךָ אֶת שְׂעַר אֲיָבָיו:
- יח וְהִתְבָּרְכוּ בְּזֶרְעֲךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עָקֹב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקוֹלִי:
- יט וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע
וַיָּשָׁב אַבְרָהָם בְּבֵאֵר שָׁבַע:
- כ וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה
יִלְדָה מִלְכָּה גַם־הוּא בָנִים לְנַחֲוֹר אָחִיד:
- כא אֶת־עֹוֹץ בָּכָרוֹ וְאֶת־בְּנוֹ אָחִיו וְאֶת־קִמּוּאֵל אָבִי אָרָם:
- כב וְאֶת־כְּשָׁד וְאֶת־חֻזּוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת בְּתוּאֵל:
- כג וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמִנָּה אֵלֶּה יִלְדָה מִלְכָּה לְנַחֲוֹר
אָחִי אַבְרָהָם:
- כד וּפִילִגְשׁוֹ וְשָׁמָה רְאוּמָה וְתִלְד גַּם־הוּא אֶת־טַבַּח וְאֶת־גַּחַם
וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה:

בראשית כג : 23

- 1 I trwało życie Sary sto dwadzieścia i siedm lat, - lata życia Sary. א וַיְהִי חַיִּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים שְׁנֵי חַיִּי שָׂרָה:
- 2 I umarła Sara w Kirjat-Arba, to jest w Chebronie, w ziemi Kanaan. I przybył Abraham, by ubolewać nad Sarą, i by opłakiwać ją. ב וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וּלְבִכְתָּהּ:
- 3 I powstał Abraham z przed oblicza zmarłej swojej, i rzekł do synów Cheta, jak następuje: ג וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֶתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת לֵאמֹר:
- 4 "Pielgrzymem i osiedleńcem jestem u was; dajcie mi dziedziczny grób wpośród was, abym pochował zmarłą moję z przed oblicza mojego." ד גֵּר־וְתוֹשֵׁב אֲנִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אַחְזֹת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מִתִּי מִלְפָּנַי:
- 5 I odpowiedzieli synowie Cheta Abrahamowi, mówiąc mu: ה וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לֹא:
- 6 "Słuchaj nas, panie nasz; księciem Bożym ty wpośród nas; w najprzedniejszym z grobów naszych pochowaj zmarłą twoję; nikt z nas grobu swojego nie wzbroni tobie, abyś nie pochował zmarłej twojej." ו שְׁמַעְנוּ אֲדֹנָי נָשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחָר קִבְּרֵינוּ קֶבֶר אֶת־מֵתָךְ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־קֶבְרוֹ לֹא־יִכְלֶה מִמָּךְ מִקֶּבֶר מֵתָךְ:
- 7 I wstał Abraham, i pokłonił się ludowi kraju, synom Cheta. ז וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לְבְנֵי־חֵת:
- 8 I mówił z nimi, jak następuje: "Jeżeli jest wolą waszą pochować zmarłą moję z przed oblicza mojego, posłuchajcie mnie, a przyczynicie się za mną u Efrona, syna Cochara." ח וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לְקֶבֶר אֶת־מֵתִי מִלְפָּנַי שְׁמַעְנוּנִי וּפְגַעְנוּלִי בְּעַפְרוֹן בֶּן־צֹחַר:
- 9 Aby mi ustąpił jaskinię w Machpela, którą posiada, która na końcu pola jego; za cenę pełną niech ją ustąpi mi, wpośród was, na dziedziczny grób." ט וַיִּתְּנֻלִי אֶת־מַעְרַת הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בְּקִצְהָ שְׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לְאַחְזֹת־קֶבֶר:
- 10 A Efron zasiadał wpośród synów Cheta; i odpowiedział Efron Chitejczyk Abrahamowi w uszy synów Cheta, w obec wszystkich wstępujących w bramę miasta jego, jak następuje: י וְעַפְרוֹן יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עַפְרוֹן הַחִתִּי אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעֲרֵירוֹ לֵאמֹר:
- 11 "Nie, panie mój, słuchaj mnie! Pole to oddam tobie, i jaskinię, która w niém jest, tobie oddam ją; w oczach synów ludu mojego oddam ją tobie; pochowaj zmarłą twoję." יא לֹא־אֲדֹנָי שְׁמַעְנִי הַשְׂדֵּה נְתַתִּי לָךְ וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר־בוֹ לָךְ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ לָךְ קֶבֶר מֵתָךְ:
- 12 I pokłonił się Abraham przed ludem tego kraju. יב וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ:
- 13 I rzekł do Efrona w uszy ludu owego kraju jak następuje: "Gdybyś mnie tylko posłuchać zechciał! Dam pieniądze za to pole, przyjm odemnie, a wtedy pochowam zmarłą moję tam." יג וַיְדַבֵּר אֶל־עַפְרוֹן בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אִךְ אִם־אַתָּה לוֹ שְׁמַעְנִי נְתַתִּי כֶסֶף הַשְׂדֵּה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת־מֵתִי שָׁמָּה:
- 14 I odpowiedział Efron Abrahamowi, mówiąc mu: יד וַיַּעַן עַפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לֹא:

- 15 "Panie mój, posłuchaj mnie: ziemia za czterysta szeklów srebra, między mną a tobą, cóż znaczy to? I tak pochowaj zmarłą twoją."
- 16 I usłuchał Abraham Efrona; i odważył Abraham Efronowi to srebro, o którym mówił, w przytomności synów Cheta: Czterysta szeklów srebra, obiegającego u kupców.
- 17 I dostało się pole Efrona, co w Machpela naprzeciw Mamre, - pole i jaskinia, która w niém, i wszystkie drzewa, które na polu były, na całej jego przestrzeni, w okolo,
- 18 Abrahamowi, jako nabytek, w oczach synów Cheta, wobec wszystkich wstępujących w bramę miasta jego.
- 19 A następnie pochował Abraham Sarę, żonę swoją, w jaskini w Machpela, naprzeciw Mamre, czyli Chebronu, w ziemi Kanaan.
- 20 I tak dostało się pole, i jaskinia, która w niém, Abrahamowi, jako dziedziczny grób od synów Cheta.

טו אֲדֹנִי שְׁמַעֲנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת שֶׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ
מֵה־הוּא וְאֶת־מֵתְךָ קָבֵר:

טז וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקַל אַבְרָהָם לְעֶפְרוֹן
אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל
כֶּסֶף עֹבֵר לְסַחֵר:

יז וַיָּקָם שָׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמַכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מִמְרָא
הַשָּׂדֶה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר
בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב:

יח לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־חֵת בְּכָל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ:

יט וְאַחֲרֵי־כֵן קָבֵר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעַרַת שָׂדֵה
הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי מִמְרָא הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

כ וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם לְאַחֲזֹת־קָבֵר
מֵאֵת בְּנֵי־חֵת:

בראשית כד : 24

- 1 A Abraham był stary, podeszły w latach; a Wiekuisty błogosławił Abrahamowi we wszystkich.
 - 2 I rzekł Abraham do sługi swojego, starszego domu swojego, który zawiadywał wszystkiem, co doń należało: "połóż też rękę twoją pod biodro moje.
 - 3 A zaklnę cię na Wiekuistego, Boga nieba i Boga ziemi, żebyś nie brał żony dla syna mojego z pomiędzy cór Kanaanejczyka, w pośród którego ja mieszkam;
 - 4 Lecz do ziemi mojej, i do rodzinnego miejsca mojego pójdziesz, i wezmiesz żonę dla syna mojego, dla Ic'ha-ka."
 - 5 I rzekł do niego sługa: "Może nie zechce ta niewiasta pójść za mną do kraju tego, czyż mam wtedy zaprowadzić syna twojego do kraju, z któregoś wyszedł?
 - 6 I rzekł do niego Abraham: "Strzeż się, abyś nie zaprowadził syna mojego tam!"
 - 7 Wiekuisty Bóg nieba, który wziął mnie z domu ojca mojego i z ziemi rodzinnej mojej, który przyrzekł mi, i który zaprzysiągł mi, w słowach: Potomstwu twojemu oddam ziemię tę, On poszle anioła swojego przed tobą, i wezmiesz żonę dla syna mojego ztamtąd.
 - 8 A gdyby nie zechciała niewiasta owa pójść za tobą, zwolnionym będziesz z tej klątwy mojej. Tylko syna mojego nie zaprowadzaj tam!"
 - 9 I położył sługa rękę swoją pod biodro Abrahama, pana swojego, i zaprzysiągł mu to.
 - 10 I wziął sługa dziesięć wielbłądów, z wielbłądów pana swojego, i poszedł; a wszelakie kosztowności pana swojego w ręku swoim, i powstał i wyruszył do Aram-Naharaim, do miasta Nachora.
 - 11 I rozłożył wielbłądy po za miastem u krynicy wody, pod wieczór, gdy zwykły wychodzić wodziarki,
 - 12 I rzekł: "Wiekuisty, Boże pana mojego Abrahama! zdarzcie przedemną dzisiaj, i uczyni łaskę panu mojemu Abrahamowi!
 - 13 Otóż stoję u źródła wody, a córki mieszkańców tego miasta wychodzą, by czerpać wodę.
- א ואברהם זקן בא בימים ויהוה ברוך את־אברהם בכל:
 - ב ויאמר אברהם אל־עבדו זקן ביתו המשל בכל־אשר־לו שים־נא ידך תחת ירכי:
 - ג ואשבעך ביהוה אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא־תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו:
 - ד כי אל־ארצי ואל־מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק:
 - ה ויאמר אליו העבד אולי לא־תאבה האשה ללכת אחרי אל־הארץ הזאת ההשב אשיב את־בנך אל־הארץ אשר־יצאת משם:
 - ו ויאמר אליו אברהם השמר לך פן־תשיב את־בני שמה:
 - ז יהוה אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר־לי ואשר נשבע־לי לאמר לזרעך אתן את־הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם:
 - ח ואם־לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית משבעתי זאת רק את־בני לא תשב שמה:
 - ט וישם העבד את־ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על־הדבר הזה:
 - י ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל־טוב אדניו בידו ויקם וילך אל־ארם נהרים אל־עיר נחור:
 - יא ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל־באר המים לעת ערב לעת צאת השאבת:
 - יב ויאמר יהוה אלהי אדני אברהם הקרה־נא לפני היום ועשה־חסד עם אדני אברהם:
 - יג הנה אנכי נצב על־עין המים ובנות אנשי העיר יצאת לשאב מים:

- 14 Tak niechaj stanie się, żeby dziewczica do której powiem: Nachylże dzban twój, a napiję się, a powie: pij, a wielbłądy twoje napoję, - była tą, którą przeznaczyłeś dla sługi Twojego, dla Ic'haka; a potem poznam, żeś uczynił łaskę panu mojemu."
- 15 I stało się, że zaledwie przestał mówić, a oto Ribka wyszła, która zrodzona była Betuelowi, synowi Milki, żony Nachora, brata Abrahama, a dzban jej na ramieniu jej.
- 16 A była to panna pięknego wielce wejrzenia, dziewczica, której mężczyzna nie poznał; i zeszła do źródła, i napełniła dzban swój, i wracała.
- 17 I pobiegł sługa naprzeciw niej, i rzekł: "Pozwólże mi łyknąć nieco wody z dzbanu twojego."
- 18 I rzekła: "Pij panie mój!" i prędko spuściła dzban swój na rękę swoją, i dała mu pić.
- 19 A gdy dała mu się napić, rzekła: "I dla wielbłądów twoich czerpać będę, póki się nie napiją."
- 20 I pospieszyła, i wypróżniła dzban swój do koryta, i pobiegła znowu do krynicy, by czerpać, i naczepała dla wszystkich wielbłądów jego.
- 21 A człowiek ten, zdumiewając się nad nią, milczał jeszcze, aby poznać, czy poszczęścił Wiekuisty drodze jego, czy nie.
- 22 Ale gdy przestały wielbłądy pić, wyjął ów człowiek kolczyk złoty, pół szekla wagi, i dwa naramienniki - na ręce jej - dziesięciu złotych wagi.
- 23 I rzekł: "Czyją córką jesteś, powiedz że mi? Czy jest w domu ojca twojego miejsce dla nas, dla przenocowania?"
- 24 I rzekła do niego: "Córką Betuela jestem, syna Milki, którego urodziła Nachorowi."
- 25 I rzekła do niego: "I słomy, i paszy dość u nas, i miejsce dla przenocowania."
- 26 I pokłonił się ów człowiek, i ukorzył się przed Wiekuistym.
- 27 I rzekł: "Błogosławiony Wiekuisty, Bóg pana mojego Abrahama, który nie pominął łaski i rzetelności Swojej panu mojemu! Jestem na drodze, którą poprowadził mnie Wiekuisty do domu krewnych pana mego!"
- 28 Dziewica zaś pobiegła, i opowiedziała w domu matki swojej o rzeczach tych.

יד וְהָיָה הַנֶּעֱרָ אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הַטִּינָא כֶּדֶף וְאַשְׁתָּה וְאָמְרָה שְׁתֵּה וְגַם־גִּמְלִיךְ אֶשְׁקֶה אֹתָהּ הַכֹּחֶת לְעִבְדֶּךָ לְיִצְחָק וְבָהּ אָדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־אֲדֹנָי:

טו וַיְהִי־הוא טָרַם כָּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יָלְדָה לְבִתּוֹאֵל בֶּן־מִלְכָּה אִשְׁתִּי נָחוֹר אָחִי אֲבִרָהָם וְכָדָה עַל־שִׁכְמָהּ:

טז וְהַנֶּעֱרָ טִבַּת מִרְאָה מָאֵד בְּתוֹלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּמְלֵא כֶּדָה וַתַּעַל:

יז וַיֵּרֶץ הָעֶבֶד לִקְרֹאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאֵנִי נָא מִעֲטָמִים מִכֶּדֶף:

יח וַתֹּאמֶר שְׁתֵּה אֲדֹנָי וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד כָּדָה עַל־יָדָהּ וַתִּשְׁקֶהוּ:

יט וַתַּכֵּל לְהַשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לְגִמְלִיךְ אֶשְׁאָב עַד אִם־כָּלוּ לְשִׁתָּת:

כ וַתִּמְהַר וַתַּעַר כָּדָה אֶל־הַשִּׁקָּה וַתֵּרֶץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר לְשָׂאב וַתִּשְׁאָב לְכָל־גִּמְלֵיו:

כא וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאָה לָהּ מִחֲרִישׁ לְדַעַת הַהֲצִלִּיחַ יְהוָה דְּרָכּוֹ אִם־לֹא:

כב וַיְהִי כֹאֲשֶׁר כָּלוּ הַגִּמְלִים לְשִׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ גִּזָּם זָהָב בָּקָע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צִמִּידִים עַל־יָדָיָהּ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם:

כג וַיֹּאמֶר בִּתְּמִי אֵת הַגִּידִי נָא לִי הֵיכַל בֵּית־אָבִיךָ מָקוֹם לָנוּ לָלִין:

כד וַתֹּאמֶר אֵלָיו בֵּת־בִּתּוֹאֵל אֲנֹכִי בֶן־מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְנָחוֹר:

כה וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תֵּבֶן גַּם־מִסְּפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם־מָקוֹם לָלוֹן:

כו וַיִּקַּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה:

כז וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אֲבִרָהָם אֲשֶׁר לֹא־עֹזֹב חֶסֶדּוֹ וְאַמְתּוֹ מִעַם אֲדֹנָי אֲנֹכִי בְּדֶרֶךְ נִחְנִי יְהוָה בֵּית אָחִי אֲדֹנָי:

כח וַתֵּרֶץ הַנֶּעֱרָ וַתִּגַּד לְבֵית אִמָּהּ כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה:

- 29 A miała Ribka brata, imieniem Laban; i wybiegł Laban do owego człowieka na drogę, do źródła.
- 30 A stało się to, gdy ujrzał kolczyk i naramienniki na rękach siostry swojej, i gdy usłyszał słowa Ribki siostry swojej, która mówiła: "Tak rzekł do mnie człowiek ów." I przyszedł do owego człowieka, a oto stał przy wielbłądach u źródła.
- 31 I rzekł: "Wnijdź, błogosławiony Wiekuistego! Cemuż stoisz na dworze? A jam wyprzątnął dom, i miejsce dla wielbłądów."
- 32 I wszedł ów człowiek do domu, i odkiełznał wielbłądy; on zaś dał słomy i paszy wielbłądom, i wody dla umycia nóg jego, i nóg ludzi, którzy byli z nim.
- 33 I postawiono przed nim, żeby jadł; ale rzekł: "Nie będę jadł, póki nie wypowiem rzeczy mojej." A rzekł: "Mów!"
- 34 I rzekł: "sługą Abrahama jestem.
- 35 A Wiekuisty pobłogosławił pana mojego bardzo, że stał się moźnym; i dał mu trzody i rogaciznę, i srebro i złoto, i sługi i służebnice, i wielbłądy i osły.
- 36 I urodziła Sara, żona pana mojego, syna panu mojemu w starości swojej, któremu oddał wszystko co posiada.
- 37 I zaklął mnie pan mój w słowach: "Nie weźmiesz żony dla syna mojego z córek Kanaanejczyka, w którego ziemi mieszkam.
- 38 Lecz do domu ojca mojego pójdziesz, i do rodziny mojej, a weźmiesz żonę dla syna mojego."
- 39 I rzekłem do pana mojego: "Może nie pójdzie niewiasta ta za mną?"
- 40 I odpowiedział mi: "Wiekuisty, co postępowałem przed Nim, poszle anioła swojego z tobą, i poszczęści drodze twojej, a weźmiesz żonę dla syna mojego, z rodziny mojej, i z domu ojca mojego.
- 41 Wtedy tylko zwolnionym będziesz z zaklęcia mojego, gdy przyjdiesz do rodziny mojej; a nawet jeżeli nie dadzą ci, zwolnionym będziesz z zaklęcia mojego!"
- 42 I przybyłem dzisiaj do źródła; i rzekłem: Wiekuisty, Boże pana mojego Abrahama, gdybyś raczył też poszczęścić drodze mojej, po której idę!
- 43 Oto stoję u źródła wody, - i niechaj stanie się, iż dziewczica, która wyjdzie czerpać, i do której powiem: Dozwól mi też napić się nieco wody z dzbanka twojego.

כט ולרבקה אח ושמׁו לבן וירץ לבן אלהאיש החוצה
אלהעין:

ל ויהי כראת אתהנזם ואתהצמדים על ידי אחתו וכשמעו
אתדברי רבקה אחתו לאמר כהדבר אלי האיש ויבא
אלהאיש והנה עמד עלהגמלים עלהעין:

לא ויאמר בוא ברוך יהוה למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי
הבית ומקום לגמלים:

לב ויבא האיש הביתה ויפתח הגמלים ויתן תבן ומספוא
לגמלים ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו:

לג וישם וישם לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד אםדברתי
דברי ויאמר דבר:

לד ויאמר עבד אברהם אנכי:

לה ויהוה ברך אתאדני מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף
וזהב ועבדים ושפחות וגמלים וחמרים:

לו ותלד שרה אשת אדני בן לאדני אחרי זקנתה ויתן לו
אתכלאשרלו:

לז וישבעני אדני לאמר לאתקח אשה לבני מבנות הכנעני
אשר אנכי ישב בארצו:

לח אםלא אלביתאבי תלך ואלמשפחתי ולקחת אשה
לבני:

לט ואמר אלאדני אלי לאתלך האשה אחרי:

מ ויאמר אלי יהוה אשרהתהלכתי לפניו ישלח מלאכו
אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית
אבי:

מא אז תנקה מאלתי כי תבוא אלמשפחתי ואםלא יתנו לך
והיית נקי מאלתי:

מב ואבא היום אלהעין ואמר יהוה אלהי אדני אברהם
אםישונא מצליח דרכי אשר אנכי הלך עליה:

מג הנה אנכי נצב עלעין המים והיה העלמה היצאת
לשאב ואמרתי אליה השקינינא מעטמים מכדך:

- 44 A powie mi: I ty się napij, a i dla wielbłądów twoich nacerpię - ta to będzie żona, którą przeznaczył Wiekuisty dla syna pana mego.
- 45 Ja zaś, zaledwie przestałem to mówić w sercu swoim, - a oto Ribka wychodzi, a dzban jej na ramieniu jej, i zstąpiła do źródła, i nacerpnęła; i rzekłem do niej: "Daj mi też się napić."
- 46 I prędko spuściła dzban swój z siebie, i rzekła: "Pij, a i wielbłądy twoje napoję". I piłem, a i wielbłądy napoiła.
- 47 I zapytałem się jej i rzekłem: "Czyją córką jesteś?" I rzekła: "córką Betuela, syna Nachora, którego urodziła mu Milka." Wtedy włożyłem kolczyk na nos jej, a naramienniki na ręce jej.
- 48 I pokłoniłem się, i ukorzyłem przed Wiekuistym i błogosławiłem Wiekuistemu, Bogu pana mego Abrahama, który poprowadził mnie drogą prawdziwą, abym wziął córkę brata pana mego dla syna jego.
- 49 A teraz, jeżeli chcecie wyświadczyć łaskę i wierność panu memu, powiedźcie mi; a jeżeli nie, powiedźcie mi też, abym się zwrócił na prawo albo na lewo."
- 50 I odpowiedzieli Laban i Betuel i rzekli: "od Wiekuistego wyszła ta rzecz; nie możemy ci powiedzieć ani źle, ani dobrze.
- 51 Oto Ribka przed tobą, zabierz ją, a idź, a niech będzie żoną syna pana twojego, jako wyrzekł Wiekuisty."
- 52 I stało się, gdy usłyszał sługa Abrahama słowa ich, ukorzył się do ziemi Wiekuistemu.
- 53 I wyjął sługa klejnoty srebrne i klejnoty złote i szaty i dał Ribce; inne też kosztowności dał bratu jej i matce jej.
- 54 I jedli i pili, on i ludzie, którzy z nim byli, i przenocowali. A gdy wstali z rana, rzekł: "Puśćcie mnie do pana mego!"
- 55 I rzekł brat jej, i matka jej: "Niech pobędzie dziewczina z nami dni kilka albo dziesięć, a potem pójdzie."
- 56 I rzekł do nich: "Nie zatrzymujcie mnie, skoro Wiekuisty poszczęścił drodze mejej; puśćcie mnie, abym poszedł do pana mego."
- 57 I rzekli: "Zawołamy dziewicę, i zapytamy się ust jej."
- 58 I zawołali Ribkę, i rzekli do niej: "Czy pójdiesz z mężem tym? A odpowiedziała: "Pójdę."

- מד ואמרה אלי גם-אתה שתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר-הכין יהוה לבן-אדני:
- מה אני טרם אכלה לדבר אל-לבי והנה רבקה יצאת וכדה על-שכמה ותרד העינה ותשאב ואמר אליה השקיני נא:
- מו ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה וגם-גמליך אשקה ואשת וגם הגמלים השקתה:
- מז ואשאל אתה ואמר בת-מי את ותאמר בת-בְּתוּאֵל בן-נָחוֹר אשר ילדה-לו מִלְכָּה ואשם הנזם על-אפה והצמידים על-ידיה:
- מח ואקד ואשתחוה ליהוה ואברך את-יהוה אלהי אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את-בת-אחי אדני לבני:
- מט ועתה אם-ישכם עשים חסד ואמת את-אדני הגידו לי ואם-לא הגידו לי ואפנה על-ימין או על-שמאל:
- נ ויען לבן ובתואל ויאמרו מיהוה יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או-טוב:
- נא הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשה לבן-אדניך כאשר דבר יהוה:
- נב ויהי כאשר שמע עבד אברהם את-דבריהם וישתחו ארצה ליהוה:
- נג ויצא העבד כלי-כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגנות נתן לאחיה ולאמה:
- נד ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר-עמו וילינו ויקומו בבקר ויאמר שלחני לאדני:
- נה ויאמר אחיה ואמה תשב הנער אתנו ימים או עשור אחר תלך:
- נו ויאמר אלהם אל-תאחרו אתי ויהוה הצליח דרכי שלחוני ואלכה לאדני:
- נז ויאמרו נקרא לנער ונשאלה את-פיה:
- נח ויקראו לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם-האיש הנה ותאמר אלך:

- 59 I tak puścili Ribkę, siostrę swoją i karmicielkę jej, i sługę Abrahama i ludzi jego. וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־רִבְקָה אֶחָתָם וְאֶת־מִנְקָתָהּ וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו:
- 60 I pobłogosławili Ribkę, i rzekli do niej: "Siostro nasza! od ciebie niech powstaną tysiące myriadów, a niech zdobędzie ród twój bramę wrogów swoich!" וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אַחֲתָנוּ אֵת הַיְי לְאַלְפֵי רִבְקָה וַיִּירֶשׁ זֶרַעךָ אֶת שְׂעָר שְׂנָאִיו:
- 61 I powstała Ribka i służebne jej, i wsiadły na wielbłądy, i poszły za owym człowiekiem. I tak wziął sługa ów Ribkę i poszedł. וַתָּקָם רִבְקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמִלִּים וַתֵּלְכֶנָּה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלֶךְ:
- 62 A Ic'hak wracał właśnie z wycieczki do studni Lachaj-Roi, gdyż mieszkał w ziemi południowej. וַיֵּצֵק בָּא מְבוֹא בְּאֵר לַחֵי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב:
- 63 I wyszedł Ic'hak, by przechadzać się w polu pod wieczór, i podniósł oczy swoje, i spojrzał, a oto wielbłądy nadciągają. וַיֵּצֵא יֵצֵק לְשׁוֹחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנוֹת עָרֵב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרֶא וְהִנֵּה גְמִלִּים בָּאִים:
- 64 I podniosła też Ribka oczy swoje, i ujrzała Ic'haka i spuściła się z wielbłąda; וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא אֶת־יֵצֵק וַתִּפֹּל מֵעַל הַגְּמֵל:
- 65 I rzekła do sługi: "Któż to ów człowiek, który idzie po polu naprzeciw nam?" I rzekł sługa: "To pan mój." I wzięła zasłonę i zakryła się. וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ הַלֹּזֶה הַהֵלֶךְ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאתָנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי וַתִּקַּח הַצֹּעִיף וַתִּתְּכֶס:
- 66 I opowiedział sługa Ic'hakowi wszystkie rzeczy, które spełnił. וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיֵצֵק אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה:
- 67 I wprowadził ją Ic'hak do namiotu Sary, matki swojej, i pojął Ribkę, i stała się jego żoną; i pokochał ją, i pocieszył się Ic'hak po matce swojej. וַיָּבֵאֶהָ יֵצֵק הָאֵלֶּלֶה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־לּוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֲבָהּ וַיִּנָּחֶם יֵצֵק אַחֲרֵי אִמּוֹ:

- א וַיִּסָּף אַבְרָהָם וַיָּקַח אִשָּׁה וְשֵׁמָּה קְטוּרָה:
- ב וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־זִמְרָן וְאֶת־יִקְשָׁן וְאֶת־מִדְּן וְאֶת־מִדְּן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־שׁוּחַ:
- ג וַיִּקְשָׁן יָלַד אֶת־שָׁבָא וְאֶת־דָּדָן וּבְנֵי דָדָן הָיוּ אַשּׁוּרִים וְלִטְוּשִׁים וְלֵאמִים:
- ד וּבְנֵי מִדְּן עֵיפָה וְעַפְרָן וְחִנֹּךְ וְאַבְדִּיעַ וְאַלְדֵּעָה כָּל־אֵלֶּה בְנֵי קְטוּרָה:
- ה וַיָּתֵן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לּוֹ לְיִצְחָק:
- ו וּלְבָנָי הַפִּילִגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנַת וַיִּשְׁלַחם מֵעַל יִצְחָק בָּנוֹ בְּעוֹדָנוּ חַי קְדָמָה אֶל־אֶרֶץ קְדָם:
- ז וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חַי מֵאֵת שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחֲמֵשׁ שָׁנִים:
- ח וַיָּגוּעַ וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׁבַע וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמּוּיוֹ:
- ט וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וַיִּשְׁמַעְאֵל בָּנָיו אֶל־מַעֲרַת הַמְּכִפְלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרָן בֶּן־צֹחַר הַחֲתִי אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִמְרָא:
- י הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חֵת שָׁמָּה קָבַר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ:
- יא וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בָּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחִי רְאִי:
- יב וְאֵלֶּה תֵּלְדֹת יִשְׁמַעְאֵל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם:
- יג וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמַעְאֵל בְּשִׁמְתָם לְתוֹלְדָתָם בְּכֹר יִשְׁמַעְאֵל נָבִית וְקָדָר וְאַדְבָּאֵל וּמִבְשָׁם:
- יד וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמִשָּׂא:
- טו חֲדָד וְתִימָא יִטּוֹר נָפִישׁ וְקַדְמָה:
- טז אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמַעְאֵל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחֻצְרֵיהֶם וּבְטִירָתָם שְׁנִים־עָשָׂר נָשִׂיָאם לְאִמָּתָם:
- יז וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמַעְאֵל מֵאֵת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשָׁבַע שָׁנִים וַיָּגוּעַ וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמּוּיוֹ:
- 1 A jeszcze pojał był Abraham żonę, a imię jej Ketura.
- 2 I urodziła mu Zymrana, i Jokszana, i Medana, i Midjana, i Iszbaka i Szuacha.
- 3 A Jokszan spłodził Szebę i Dedana. A synowie Dedana byli: Aszurowie, i Letuszowie, i Leumowie.
- 4 A synowie Midjana: Efa, i Efer, i Chanoch, i Abida, i Eldaa; wszyscy ci, synowie Ketury.
- 5 I oddał Abraham wszystko co miał, Ic'hakowi.
- 6 A synom nałożnic, które miał Abraham, dał Abraham upominki, i wyprawił ich od Ic'haka, syna swego, jeszcze za życia swojego, ku wschodowi, do krainy wschodniej.
- 7 A oto dni lat żywota Abrahama, które przeżył: sto siedmdziesiąt i pięć lat.
- 8 I skończył, i umarł Abraham w sędziwości szczęśliwej, stary i syt życia, i przyłączon został do ludu swojego.
- 9 I pochowali go Ic'hak i Iszmael, synowie jego, w jaskini w Machpela, na polu Efrona, syna Cochara, co naprzeciw Mamre.
- 10 Na polu, które nabył był Abraham od synów Cheta, tam pochowany został Abraham i Sara żona jego.
- 11 I stało się po śmierci Abrahama, pobłogosławił Bóg Ic'haka, syna jego, i osiadł Ic'hak u źródła Lachaj-Roi.
- 12 A oto rodowód Iszmaela, syna Abrahama, którego zrodziła Hagar, Micrejka, służebnica Sary, Abrahamowi.
- 13 Oto imiona synów Iszmaela podług nazw i rodowodów ich: Pierworodny Iszmaela Nebajot; po nim Kedar, i Adbeel i Mibsam;
- 14 I Miszma, i Duma i Massa;
- 15 Chadad, i Tema, Jetur, Nafisz i Kedma;
- 16 Ci są synowie Iszmaela, i te imiona ich, w osadach ich, i w koczowiskach ich, - dwunastu książąt podług plemion ich.
- 17 A oto lata życia Iszmaela: sto trzydzieści siedm lat; i skończył i umarł, i przyłączon został do ludu swojego.

- 18 A mieszkali od Chawila aż do Szur, co naprzeciw Micraim, gdy idziesz do Aszuru; w obliczu wszystkich braci swoich rozsiadł się;
- 19 A oto rodowód Ic'haka, syna Abrahama: Abraham spłodził Ic'haka.
- 20 A miał Ic'hak czterdzieści lat, gdy pojął Ribkę, córkę Bethuela, Aramejczyka, z Paddan-Aram, siostrę Labana Aramejczyka, sobie za żonę.
- 21 I błagał Ic'hak Wiekuistego za żoną swoją, gdyż niepłodną była; i dał mu się ubłagać Wiekuisty, i poczęła Ribka, żona jego,
- 22 I trącały się dzieci w łonie jej, i rzekła: "Jeżeli tak, na cóż tedy jestem?" I poszła dopytywać się u Wiekuistego.
- 23 I rzekł Wiekuisty do niej: "Dwa narody w żywocie twoim, i dwa plemiona z wnętrza twego się rozejdą, a jedno plemię nad drugie się wzmoże, a starsze służyć będzie młodszemu."
- 24 A gdy nastał czas jej, aby rodziła, a oto - bliźnięta w żywocie jej.
- 25 I wyszedł pierwszy, czerwonawy, cały niby szuba włosista. I nazwali imię jego Esaw.
- 26 A następnie wyszedł brat jego, ręką swą trzymając się pięty Esawa; i nazwano imię jego Jakób. A Ic'hak miał sześćdziesiąt lat gdy się narodzili.
- 27 I podrastali chłopcy; i stał się Esaw mężem biegłym w myśliwstwie, mężem pola, a Jakób mężem skromnym, przebywającym w namiotach.
- 28 I umiłował Esawa, bo łowy na ustach jego; a Ribka miłowała Jakóba.
- 29 I uwarzył Jakób warzywo, a przyszedł Esaw z pola znużony.
- 30 I rzekł Esaw do Jakóba: "Daj mi też łyknąć z czerwonego, czerwonego tego, bo znużony jestem!" Przeto nazwano imię jego: Edom.
- 31 I rzekł Jakób: "Sprzedajże mi zaraz pierworodztwo twoje."
- 32 I rzekł Esaw: "Wszak ja idę na śmierć, i cóż mi po pierworodztwie?"
- 33 I rzekł Jakób: "Przysięgnijże mi zaraz!" I przysiągł mu, i sprzedał pierworodztwo swoje Jakóbowi.
- 34 I podał Jakób Esawowi chleba i warzywo z soczewicy; i zjadł i wypił, i powstał, i poszedł; i pogardził Esaw pierworodztwem.
- יח וַיֵּשְׁכְּנוּ מִחֻוִּילָה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם בְּאֶמְכָּה אֲשׁוּרָה עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפְלָה:
- יט וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אֲבִרְהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק:
- כ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקָחָתוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי מִפָּדָן אֶרֶם אָחוֹת לְבִן הָאֲרָמִי לוֹ לְאִשָּׁה:
- כא וַיַּעֲתֹר יִצְחָק לַיהוָה לִנְכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עָקְרָה הוּא וַיַּעֲתֹר לוֹ יְהוָה וַתֵּהָר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ:
- כב וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶה אֲנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה:
- כג וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גִיִּים גּוֹיִם בְּבִטְנָךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֶּעַיִן יִפְרְדּוּ וְלֹאִם מְלֹאִם יֵאָמֵץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר:
- כד וַיִּמְלְאוּ יְמִיָּהּ לִלְדֹת וְהִנֵּה תוֹמֵם בְּבִטְנָהּ:
- כה וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כָּלֹ כְּאֹדְרֵת שְׁעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו:
- כו וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אֶחָיו וַיְדוּ אֶחָזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיִּצְחָק בֶּן־שָׁשִׁים שָׁנָה בְּלִדְתָּ אֹתָם:
- כז וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שֹׁדֵה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהֶלִים:
- כח וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צִיד בְּפִיו וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב:
- כט וַיִּזַּד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיִף:
- ל וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הֲלָעִיטָנִי נָא מִן־הָאֵדָם הָאֵדָם הִזֶּה כִּי עָיִף אֲנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֲדָוָם:
- לא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מְכָרָה כִּיֹּם אֶת־בְּכֹרְתְךָ לִי:
- לב וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה:
- לג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כִּיֹּם וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרְתוֹ לְיַעֲקֹב:
- לד וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וְנָזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֶּה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה:

- 1 I był głód w kraju, mimo głodu pierwszego, który był za czasów Abrahama; i poszedł Ic'hak do Abimelecha, króla Pelisztów, do Gerar.
 - 2 I ukazał mu się Wiekuisty i rzekł: "Nie zstępuj do Micraim! Zamieszkać w kraju, o którym powiem tobie.
 - 3 Przebywaj w kraju tym, a będę z tobą, i pobłogosławię cię; albowiem tobie i potomstwu twojemu oddam wszystkie kraje te, i stwierdzę przysięgę, którą zaprzysiągłem Abrahamowi ojcu twojemu.
 - 4 I rozmnożę potomstwo twoje, jako gwiazdy nieba, i oddam potomstwu twojemu wszystkie kraje te, a błogosławić się będą potomstwem twojem wszystkie narody ziemi.
 - 5 Przeto że usłuchał Abraham głosu Mojego a przestrzegał przestrzeżenia Mojego, - przykazań Moich, ustaw Moich, i nauk Moich."
 - 6 I osiadł Ic'hak w Gerar.
 - 7 I pytali się mieszkańcy tego miejsca o żonę jego, i powiedział: "Siostra to moja;" bo obawiał się mówić: żona moja: "żeby nie zabili mnie mieszkańcy miejsca tego z powodu Ribki", gdyż była piękna z wejrzenia.
 - 8 Ale gdy przeżył tam już dłuższy czas, wyjrzał Abimelech, król Pelisztów, oknem, i spostrzegł, a oto Ic'hak bawi się z Ribką, żoną swoją.
 - 9 I zawezwał Abimelech Ic'haka, i rzekł: "Ależ to żona twoja; i jakżeś powiadał: "Siostra to moja?" I rzekł doń Ic'hak: "ponieważ myślałem: czy nie umrę z jej przyczyny."
 - 10 I rzekł Abimelech: "Cóżeś to uczynił nam? Ledwie nie położył się który z ludu z żoną twoją, i przywiódłbyś na nas grzech."
 - 11 I rozkazał Abimelech całemu ludowi mówiąc: "Kto by się dotknął męża tego, lub żony jego, ulegnie śmierci."
 - 12 I siał Ic'hak w ziemi onej, i zebrał roku tego stokrotne plony i błogosławił mu Wiekuisty.
 - 13 I wzmógł się on mąż, i stał się coraz możniejszym, aż został moźnym bardzo.
 - 14 I miał stada owiec, i stada wołów, i czeladź liczną; i zazdrościli mu Pelisztyni.
- א וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ מִלְכָּד הָרָעַב הָרָאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל-אַבְיִמֶלֶךְ מֶלֶךְ-פְּלִשְׁתִּים גֶּרָרָה:
 - ב וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל-תֵּרֵד מִצְרַיִם שָׁכֵן בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ:
 - ג גֹּדֵר בְּאֶרֶץ הַזֹּאת וְאֵהְיָ עִמָּךְ וְאַבְרַכְךָ כִּי-לֹךְ וּלְזֹרְעָךְ אֶתֵּן אֶת-כָּל-הָאֲרָצָה הָאֵל וְהַקִּמְתִּי אֶת-הַשְּׂבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ:
 - ד וְהִרְבֵּיתִי אֶת-זֹרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזֹרְעֶךָ אֶת כָּל-הָאֲרָצָה הָאֵל וְהַתְּבָרְכוּ בְּזֹרְעֶךָ כָּל-גּוֹי הָאֶרֶץ:
 - ה יַעֲקֹב אֲשֶׁר-שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקִלִּי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי מִצֻּתִּי חֻקֹּתַי וְתוֹרֹתַי:
 - ו וַיָּשָׁב יִצְחָק בְּגֶרָר:
 - ז וַיִּשְׁאַלּוּ אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אַחַתִּי הוּא כִּי יָרָא לֵאמֹר אִשְׁתִּי פִּנְיָהֲרָגְנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל-רִבְקָה כִּי-טוֹבַת מֵרָאָה הִיא:
 - ח וַיְהִי כִּי אָרְכוּ-לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיִּשְׁקֹף אַבְיִמֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעֵד הַחִלּוֹן וַיֵּרָא וְהִנֵּה יִצְחָק מִצְחֵק אֶת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ:
 - ט וַיִּקְרָא אַבְיִמֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אֵךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הוּא וְאִיךָ אִמְרָתְךָ אַחַתִּי הוּא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אִמְרָתִי פִּנְיָאֻמוֹת עָלֶיהָ:
 - י וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ מַה-זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אֶחָד הָעָם אֶת-אִשְׁתְּךָ וְהִבֵּאתָ עָלֵינוּ אֲשָׁם:
 - יא וַיִּצּוּ אַבְיִמֶלֶךְ אֶת-כָּל-הָעָם לֵאמֹר הִנֵּגַע בְּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת:
 - יב וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיִּמָּצָא בִּשְׁנָה הַהוּא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה:
 - יג וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וַיִּגְדַּל עַד כִּי-גִדַּל מְאֹד:
 - יד וַיְהִי-לוֹ מְקַנְה-צֹאן וּמְקַנְה בָּקָר וַעֲבָדָה רַבָּה וַיִּקְנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים:

- 15 A wszystkie studnie, które wykopali byli słudzy ojca jego za dni Abrahama, ojca jego, zasypali Pelisztyni, i napełnili je ziemią.
- 16 I rzekł Abimelech do Ic'haka: "Oddal się od nas, boś wzmógł się nad nas wielce."
- 17 I wydalif się ztamtąd Ic'hak, i rozłożył się w dolinie Gerar, i osiadł tam.
- 18 I na nowo rozkopał Ic'hak studnie wody, które wykopali byli za dni Abrahama, ojca jego, a które zasypali Pelisztyni po śmierci Abrahama, i nadał im nazwy, podług nazw, które był nadał im ojciec jego.
- 19 I kopali też słudzy Ic'haka w dolinie, i znaleźli tam źródło wód żywych.
- 20 I spierali się pasterze Gerarscy z pasterzami Ic'haka, mówiąc: "Naszą ta woda!" I nazwał imię studni tej Esek (*swar*), bo poswarzyli się z nim.
- 21 I wykopali studnię inną, ale spierali się również o nią; i nazwał imię jej Sytna (*zwada*).
- 22 I przeniósł się ztamtąd, i wykopał studnię inną, i nie spierali się o nią, - i nazwał imię jej Rechoboth i rzekł: "Bo teraz rozprzestrzenił Wiekuisty nam, i rozplenim się na tej ziemi."
- 23 I wyruszył ztamtąd do Beer-Szeba.
- 24 I ukazał mu się Wiekuisty nocy tej, i rzekł: "Jam Bóg Abrahama, ojca twego; nie obawiaj się, bo z tobą Ja; i pobłogosławię cię, i rozmnożę potomstwo twoje, dla Abrahama sługi Mojego."
- 25 I zbudował tam ofiarnicę, i wzywał imienia Wiekuistego, - i rozbił tam namiot swój. I wykopali tam słudzy Ic'haka studnię.
- 26 I przybył do niego Abimelech z Gerar, i Achuzath, przyjaciel jego, i Pichol, dowódzca wojsk jego.
- 27 I rzekł do nich Ic'hak: "Pocóżście przybyli do mnie; wszak wy nienawidzicie mnie, i oddaliliście mnie od siebie?"
- 28 I odpowiedzieli: "Widzieliśmy, że był Wiekuisty z tobą, i rzekliśmy: niechaj też będzie przysięga między nami, między nami a tobą, a zawrzyjmy przymierze z tobą.
- 29 Abyś nie uczynił nam złego, jakośmy też ciebie się nie tykali, i jakośmy czynili tobie tylko dobrze, a puściliśmy cię w pokoju; a tyś i teraz błogosławiony od Wiekuistego."
- 30 I wyprawił im ucztę, i jedli i pili.
- טו וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עֲבָדֵי אָבִיו בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמַלְאוּם עָפָר:
- טז וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עֲצַמְתָּ־מִמָּנוּ מָאֵד:
- יז וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל־גֶּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם:
- יח וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּסְתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שְׁמוֹת כַּשֶּׁמֶת אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו:
- יט וַיַּחְפְּרוּ עֲבָדֵי־יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים:
- כ וּרְיִבּוֹ רָעִי גֶרָר עַם־רָעִי יִצְחָק לֹא־מָר לָנוּ הַמַּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֶשֶׂק כִּי הִתְעַשְׂקוּ עִמּוֹ:
- כא וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וּרְיִבּוֹ גַּם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׁטְנָה:
- כב וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רַחְבּוֹת וַיֹּאמֶר כִּי־עָתָה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפְרִינוּ בְּאֶרֶץ:
- כג וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע:
- כד וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ אֶל־תִּירָא כִּי־אֲתָךְ אֲנֹכִי וּבְרַכְתִּיךָ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זֶרְעֶךָ בְּעִבּוֹר אַבְרָהָם עֲבָדִי:
- כה וַיְבִן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיִּטֹּשֶׁם אֱהֱלוֹ וַיִּכְרוּ־שָׁם עֲבָדֵי־יִצְחָק בְּאֵר:
- כו וַאֲבִימֶלֶךְ הֵלֵךְ אֵלָיו מִגֶּרָר וְאַחֲזַת מִרְעֵהוּ וּפִיכֹל שֶׁר־צָבָאוֹ:
- כז וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִצְחָק מְדוּעַ בָּאתָם אֵלַי וְאַתֶּם שְׁנֹאתֶם אֹתִי וַתִּשְׁלַחוּנִי מֵאֲתָכֶם:
- כח וַיֹּאמְרוּ רָאוּ רְאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה עִמָּךְ וְנֹאמַר תְּהִי נָא אֱלֹהַּ בִּינוֹתֵינוּ בִּינֵינוּ וּבִינְךָ וְנִכְרְתָה בְרִית עִמָּךְ:
- כט אִם־תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נִגְעָנוּךְ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמָּךְ רַק־טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם אֶתָּה עָתָה בְּרוּךְ יְהוָה:
- ל וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ:

- 31 A powstawszy z rana, przysięgli jeden drugiemu; i odprowadził ich Ic'hak, i poszli od niego w pokoju. לא וַיִּשְׁכְּמוּ בִּבְקָר וַיִּשְׁבְּעוּ אִישׁ לְאַחִיו וַיִּשְׁלַחֵם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאֵתוֹ בְּשָׁלוֹם:
- 32 I stało się dnia tego, że przyszli słudzy Ic'haka, i donieśli mu w przedmiocie studni, którą kopali, i rzekli mu: "Znaleźliśmy wodę." לב וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל־אֲדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפְרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מָצָאנוּ מַיִם:
- 33 I nazwał ją: Szybea. Ztąd nazwa miasta: Beer-Szeba, po dziś dzień. לג וַיִּקְרָא אֹתָהּ שִׁבְעָה עַל־כֵּן שֵׁם־הָעִיר בְּאֵר שִׁבְעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
- 34 Esaw zaś miał czterdzieści lat, gdy pojął żonę Jehudy-
tę, córkę Beeru Chittejczyka, również i Bosmatę, córkę Elona Chittejczyka. לד וַיְהִי עָשׂוּ בֶן־אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בִּת־בְּאֵרִי הַחֲתִי וְאֶת־בִּשְׁמַת בִּת־אֵילָן הַחֲתִי:
- 35 Ale były one umartwieniem ducha dla Ic'haka i Ribki. לה וַתְּהֵינָן מָוֶת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה:

- א וַיְהִי כִּי־זָמַן יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרֹאשׁ וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲגִנִי:
 - ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא זָמַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי:
 - ג וְעַתָּה שְׂאֵ־נָא כָלֶיךָ תִּלְיֶךָ וְקִשְׁתְּךָ וַצֵּא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִי צִידָה צִיד:
 - ד וַעֲשֵׂה־לִּי מִטַּעַמִּים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי וְהִבִּיאָה לִּי וְאָכְלָה בַּעֲבוּר תִּבְרַכְךָ נַפְשִׁי בְּטָרֶם אָמוֹת:
 - ה וּרְבֵקָה שָׁמְעַת בְּדִבֹּר יִצְחָק אֶל־עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֹשֹׂו הַשָּׂדֶה לְצוּד צִיד לְהִבְיֹא:
 - ו וּרְבֵקָה אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנֶה לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמְעַתִּי אֶת־אֲבִיךָ מְדַבֵּר אֶל־עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר:
 - ז הִבִּיאָה לִּי צִיד וַעֲשֵׂה־לִּי מִטַּעַמִּים וְאָכְלָה וְאִבְרַכְכָּה לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי:
 - ח וְעַתָּה בְנִי שָׁמַע בְּקֻלִּי לֵאשֶׁר אָנִי מְצֹוֶה אֹתָךְ:
 - ט לֵךְ־נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִּי מִשָּׁם שְׁנֵי גִדְיֵי עֲזִים טָבִים וְאַעֲשֵׂה אֹתָם מִטַּעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב:
 - י וְהִבֵּאתָ לְאָבִיךָ וְאָכַל בַּעֲבֹר אֲשֶׁר יִבְרַכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ:
 - יא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רְבֵקָה אִמּוֹ הֵן עָשׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר וְאֹנֹכִי אִישׁ חָלָק:
 - יב אֲוִלִּי יִמְשְׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי בְּעֵינָיו כַּמֶּתַעַתֵּעַ וְהִבֵּאתִי עָלַי קָלָלָה וְלֹא בִרְכָה:
 - יג וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קָלָלְתָּךְ בְּנִי אֵךְ שָׁמַע בְּקֻלִּי וְלֵךְ קַח־לִּי:
 - יד וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מִטַּעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהֵב אָבִיו:
 - טו וַתִּקַּח רְבֵקָה אֶת־בְּגָדֵי עֹשֵׂו בְּנֶה הַגָּדֹל הַחֲמֹדֶת אֲשֶׁר אָתָּה בִּבְיֹת וַתִּלְבָּשׁ אֶת־יַעֲקֹב בְּנֶה הַקָּטָן:
- 1 I stało się, gdy się zestarzał Ic'hak, a przytępiły się oczy jego, że widzieć nie mógł, zawezwał tedy Esawa syna swego starszego, i rzekł doń: "Synu mój!" a odpowiedział mu: "Oto jestem."
 - 2 I rzekł: "Otóż zestarzałem się, nie znam dnia śmierci mojej."
 - 3 A teraz weźże broń twoją, kołczan twój i łuk twój, a wyjdź w pole, i nałów mi zwierzyny.
 - 4 I przyrządź mi przysmaki, jak to lubię, i przynieś mi, abym jadł, aby pobłogosławiła cię dusza moja, zanim umrę."
 - 5 A Ribka słyszała, gdy to mówił Ic'hak do Esawa, syna swego; i wyszedł Esaw na pole, aby ułowił zwierzynę i przyniósł.
 - 6 I rzekła Ribka do Jakóba, syna swego, tak: "Otom słyszała ojca twojego rozmawiającego z Esawem, bratem twoim, mówiąc:
 - 7 Przynieś mi zwierzyny, a przyrządź mi przysmaki, abym jadł, i pobłogosławił cię w obliczu Wiekuistego przed śmiercią moją.
 - 8 A teraz synu mój, posłuchaj głosu mojego w tém, co ci rozkazuję.
 - 9 Zajdźże do trzody, i przynieś mi ztamtąd dwoje kozłat dobrych, a przyrządź z nich przysmaki dla ojca twego, jak to lubi.
 - 10 I zaniesiesz ojcu twemu, a będzie jadł, aby pobłogosławił cię przed śmiercią swoją."
 - 11 I rzekł Jakób do Ribki, matki swojej: "Wszak Esaw, brat mój, człowiek kosmaty, a ja człowiekiem gładkim.
 - 12 Może pomaca mnie ojciec mój, a byłbym w oczach jego jako szalbierz, a przywiódłbym na siebie przekleństwo, a nie błogosławieństwo."
 - 13 I rzekła doń matka jego: "Na mnie przekleństwo twoje, synu mój; tylko posłuchaj głosu mojego, a idź, przynieś mi!"
 - 14 I poszedł, i wziął, i przyniósł matce swojej; i przyrządziła matka jego przysmaki, jak to lubił ojciec jego.
 - 15 I wzięła Ribka szaty Esawa, syna swego starszego, lepsze, będące u niej w domu, i przyodziła Jakóba, syna swego młodszego.

- 16 A skórkami kozłat obłożyła ręce jego, i gładkość szyi jego.
- 17 I złożyła przysmaki i chleb, który przygotowała w ręce Jakóba, syna swego.
- 18 I wszedł do ojca swego, i rzekł: "Ojcze mój!" I odpowiedział: "oto jestem; któżes ty, synu mój?"
- 19 I rzekł Jakób do ojca swego: "Jam Esaw, pierworodny twój; uczynilem jakoś mówił mi; powstańże, siadź, a jedz ze zwierzyny mojej, aby pobłogosławiła mnie dusza twoja."
- 20 I rzekł Ic'hak do syna swego: "Jakże tak prędko znalazłeś, synu mój?" I rzekł: "Tak już zdarzył Wiekuisty, Bóg twój przedemną."
- 21 I rzekł Ic'hak do Jakóba: "Przystąpże, a pomacam cię, synu mój: czyż to ty syn mój Esaw, czy nie?"
- 22 I przystąpił Jakób do Ic'haka, ojca swego, i pomacał go, i rzekł: "Głos, głosem Jakóba; ale ręce, ręce Esawa!"
- 23 I nie poznał go; albowiem były ręce jego jako ręce Esawa, brata jego, kosmate; i pobłogosławił go,
- 24 I rzekł: "Tyś to syn mój Esaw?" i odpowiedział: "Ja."
- 25 I rzekł: "Podaj mi, abym jadł z łowu syna mojego, żeby błogosławiła cię dusza moja!" I podał mu, i jadł; przyniósł mu też wina i pił.
- 26 I rzekł do niego Ic'hak, ojciec jego: "Przystąpże a pocałuj mnie, synu mój!"
- 27 I przystąpił, i ucałował go, a skoro poczuł woń szat jego, pobłogosławił go, i rzekł: "oto woń syna mego, jako woń pola, któremu błogosławił Wiekuisty.
- 28 I tak niechaj da ci Bóg z rosy niebios, i żyźności ziemi, i obfitość zboża i moszczu!
- 29 Niechaj służą ci ludy, a korzą się tobie plemiona; bądź panem braci twojej, a niech się korzą tobie synowie matki twojej; przeklinający cię niechaj będą przeklęci, a błogosławiący cię, błogosławieni!"
- 30 I stało się, gdy skończył Ic'hak błogosławić Jakóbowi, i gdy zaledwie odszedł Jakób z przed oblicza Ic'haka, ojca swego, że przybył Esaw, brat jego, z łowu swojego.
- 31 I przyrzęczał i on przysmaki, i przyniósł ojcu swojemu, i rzekł do ojca swojego: "Niech wstanie ojciec mój, i niech je z łowu syna swego, aby pobłogosławiła mnie dusza twoja."

- טז וְאֵת עֹרֹת הַגְּדִי הַלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל חֻלְקֹת צוּאָרָיו:
- יז וַתֵּתֵן אֶת־הַמִּטְעָמִים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בִּנְהָ:
- יח וַיָּבֵא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִי מִי אַתָּה בְּנִי:
- יט וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אֲנֹכִי עָשׂוּ בְכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי קוֹם־נָא שָׁבָה וְאָכְלָה מִצִּידִי בַעֲבוּר תְּבָרַכְנִי נִפְשָׁךְ:
- כ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנוֹ מִהֲזֶה מִהֵרָתָ לְמָצֵא בְּנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי:
- כא וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גִּשָׁה־נָּא וְאִמְשָׁךְ בְּנִי הַאֲתָה זֶה בְּנִי עָשׂוּ אִם־לֹא:
- כב וַיֵּגֶשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיִּמָּשְׁהוּ וַיֹּאמֶר הִקֵּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יָדֵי עָשׂוּ:
- כג וְלֹא הִכִּירוּ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּי־יָדֵי עָשׂוּ אָחִיו שָׁעֲרֹת וַיִּבְרַכְהוּ:
- כד וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עָשׂוּ וַיֹּאמֶר אָנִי:
- כה וַיֹּאמֶר הַגִּשָׁה לִי וְאָכְלָה מִצִּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרַכְךָ נִפְשִׁי וַיֵּגֶשׁ־לוֹ וַיֹּאכֵל וַיָּבֵא לוֹ יֵין וַיִּשְׁתְּ:
- כו וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גִּשָׁה־נָּא וּשְׁקָה־לִּי בְּנִי:
- כז וַיֵּגֶשׁ וַיִּשְׁקֵלֻהוּ וַיֵּרַח אֶת־רֵיחַ בְּגָדָיו וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר רֵאֶה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בָּרַכְוּ יְהוָה:
- כח וַיִּתְּנוּ־לֹךְ הָאֱלֹהִים מִטֵּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנִּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וַתִּירָשׁ:
- כט יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאֻמִּים הָיָה גִבּוֹר לְאַחֶיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנִי אִמְךָ אֲרִיֶּךָ אָרוּר וּמְבָרֶכְיֶךָ בְּרוּךְ:
- ל וַיְהִי כְּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבָרֶךְ אֶת־יַעֲקֹב וַיְהִי אֵף יָצָא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פָּנָי יִצְחָק אָבִיו וְעָשׂוּ אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ:
- לא וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מִטְעָמִים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקָם אָבִי וַיֹּאכֵל מִצִּיד בְּנוֹ בַעֲבוּר תְּבָרַכְנִי נִפְשָׁךְ:

- 32 I rzekł doń Ic'hak, ojciec jego: "Któżeś ty?" I odpowiedział: "Jam syn twój, pierworodny twój, Esaw."
- 33 I zatrwożył się Ic'hak trwogą wielką bardzo, i rzekł: "Któż zatem ten, co ułowił zwierzynę, i przyniósł mi, żem jadł z wszystkiego, zanim przybyłeś, i błogosławiłem mu? A też błogosławionym będzie!"
- 34 Gdy usłyszał Esaw słowa ojca swojego, krzyknął krzykiem wielkim, i gorzkim niezmiernie, i rzekł do ojca swojego: "Pobłogosław i mnie, ojczyzno moja!"
- 35 On zaś rzekł: "Przyszedł brat twój chytrze, i wziął błogosławieństwo twoje."
- 36 I rzekł: "Czyż nie dla tego nazwano imię jego Jakób! I podszedł mnie już dwukrotnie: pierworodztwo moje odebrał, a oto teraz odebrał i błogosławieństwo moje!" I rzekł: "Czyś nie zachował dla mnie błogosławieństwa?"
- 37 I odpowiedział Ic'hak, i rzekł do Esawa: "Oto panem postanowiłem go nad tobą, a wszystkich braci jego oddałem mu za sługi, a o zboże i moszcz upewniłem go, - a tobie, cóż teraz uczynię, synu mój?"
- 38 I rzekł Esaw do ojca swojego: "Czyżbyś błogosławieństwo jedno tylko miał, ojczyzno moja? Pobłogosław też i mnie, ojczyzno moja!" I podniósł Esaw głos swój i zapłakał.
- 39 I odpowiedział Ic'hak, ojciec jego, i rzekł doń: "Oto zdala od żyzności ziemi będzie siedlisko twoje, i od rosy niebios z góry.
- 40 A z miecza twojego będziesz żył, i bratu twojemu będziesz służył. Ale, gdy swobodnie się tułasz, zrzucisz jarzmo jego z karku twojego."
- 41 I znienawidził Esaw Jakóba z powodu błogosławieństwa, którym pobłogosławił go ojciec jego; i rzekł Esaw w sercu swoim: "Przybliżą się dni żałoby po ojcu moim, a wtedy zabiję Jakóba, brata mego!"
- 42 I doniesiono Ribce słowa Esawa, syna jej starszego, i posłała i wezwała Jakóba, syna swego młodszego, i rzekła mu: "Oto Esaw, brat twój, pociesza się tém, że cię zabije.
- 43 A teraz synu mój, posłuchaj głosu mojego: wstań, uciekaj do Labana, brata mego, do Charanu.
- 44 I pobądź przy nim czas niejaki, aż uśmierzy się zapalczywość brata twojego.
- לב ויאמר לו יצחק אביו מיאתה ויאמר אני בנה בכרך
עשו:
- לג ויחרד יצחק חרדה גדלה עדמאד ויאמר מיאפוא הוא
הצדציד ויבא לי ואכל מכל בטנם תבוא ואברכהו
גםברוך יהיה:
- לד כשמע עשו אתדברי אביו ויצעק צעקה גדלה ומרה
עדמאד ויאמר לאביו ברכני גםאני אבי:
- לה ויאמר בא אחיך במרמה ויקח ברכתך:
- לו ויאמר הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים
אתבכרתי לקח והנה עתה לקח ברכתי ויאמר
הלאאצלתי לי ברכה:
- לז ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיו לך ואתכלאחיו
נתתי לו לעבדים ודגן ותירש סמכתיו ולכה אפוא מה
אעשה בני:
- לח ויאמר עשו אלאביו הברכה אחת הואלך אבי ברכני
גםאני אבי וישא עשו קלו ויבך:
- לט ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה
מושבה ומטל השמים מעל:
- מ ועלחרבה תחיה ואתאחיו תעבד והיה כאשר תרید
ופרקת עלו מעל צוארך:
- מא וישטם עשו אתיעקב עלהברכה אשר ברכו אביו
ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה אתיעקב
אחי:
- מב ויגד לרבקה אתדברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא
ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם
לך להרגך:
- מג ועתה בני שמע בקלי וקום ברחלך אללבן אחי חרנה:
- מד וישבת עמו ימים אחדים עד אשרתשוב חמת אחיך:

- 45 Aż odwróci się gniew brata twojego od ciebie, i zapomni coś uczynił mu; wtedy poszlę i zabiorę cię ztamtąd; czemuż mam być pozbawioną obu was dnia jednego!"
- 46 I rzekła Ribka do Ic'haka: "Obmierzło mi życie z powodu córek Cheta. Jeżeli pojmie Jakób żonę z pomiędzy córek Cheta, jakie są te, z córek tego kraju, pocóż mi życie?"

מה עד־שוב אף־אחיה ממך ושכח את אשר־עשית לו
ושלחתי ולקחתי ממש למה אפשר גם־שניכם יום
אחד:

מו ותאמר רבקה אל־יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת
אם־לקח יעקב אשה מבנות־חת כאלה מבנות הארץ
למה לי חיים:

- 1 I wezwał Ic'hak Jakóba, i pobłogosławił go, i przykazał mu, i rzekł do niego: "Nie pojmiesz żony z pośród córek Kanaanu.
 - 2 Powstań, idź do Paddan-Aram, do domu Bethuela, ojca matki twojej, a pojmij sobie ztamtąd żonę, z pośród córek Labana, brata matki twojej.
 - 3 A Bóg wszechpotężny niechaj błogosławi tobie, i rozpleni cię i rozmnoży cię, aby powstał z ciebie zbór ludów.
 - 4 I niechaj da ci błogosławieństwo Abrahama, tobie i potomstwu twojemu z tobą, abyś posiadał ziemię pobytu twojego, którą oddał Bóg Abrahamowi!"
 - 5 I wyprawił Ic'hak Jakóba i poszedł do Paddan-Aram do Labana, syna Bethuela Aramejczyka, brata Ribki, matki Jakóba i Esawa.
 - 6 A widząc Esaw, że pobłogosławił Ic'hak Jakóba, i że go wysłał do Paddan-Aram, aby pojął sobie ztamtąd żonę, i że pobłogosławiwszy go, przykazał mu mówiąc: Nie pojmiesz żony z pośród cór Kanaanu, -
 - 7 I że usłuchał Jakób ojca swojego, i matkę swoją, i poszedł do Paddan-Aram, -
 - 8 Widząc też Esaw, że nie mają upodobania córki Kanaanu w oczach Ic'haka, ojca jego:
 - 9 Poszedł tedy Esaw do Iszmaela, i pojął sobie Machalę, córkę Iszmaela, syna Abrahama, siostrę Nebajota, oprócz żon swoich, za żonę.
 - 10 I wyruszył Jakób z Beer-Szeba, i udał się do Charanu.
 - 11 I natrafił na pewne miejsce, i przenocował tam, gdyż zaszło było słońce; i wziął jeden z kamieni tego miejsca, i umieścił go w głowach swoich, i położył się na tém miejscu.
 - 12 I śniło mu się, a oto drabina postawiona na ziemi, a wierzch jej sięgał nieba, a oto aniołowie Boży wstępują i zstępują po niej.
 - 13 A oto Wiekuisty stanął przy nim i rzekł: "Jam Wiekuisty, Bóg Abrahama, ojca twojego, i Bóg Ic'haka! Ziemia na której leżysz, tobie oddam ją, i potomstwu twojemu.
 - 14 I będzie potomstwo twoje, jako proch ziemi, i rozprzestrzenisz się ku zachodowi, i ku wschodowi, i ku północy, i ku południowi; a błogosławić się będą tobą wszystkie plemiona ziemi i potomstwem twojem.
- א ויקרא יצחק אל-יעקב ויברך אותו ויצוהו ויאמר לו לא-תקח אשה מבנות כנען:
 - ב קום לך פדנה ארם ביתה בתואל אבי אמך וקח-לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך:
 - ג ואל שדי יברך אתך ויפרך ויברך והיית לקהל עמים:
 - ד ויתן-לך את-ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את-ארץ מגרף אשר-נתן אלהים לאברהם:
 - ה וישלח יצחק את-יעקב וילך פדנה ארם אל-לבן בן-בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו:
 - ו וירא עשו כי-ברך יצחק את-יעקב ושלח אתו פדנה ארם לקחת-לו משם אשה בברכו אתו ויצו עליו לאמר לא-תקח אשה מבנות כנען:
 - ז וישמע יעקב אל-אביו ואל-אמו וילך פדנה ארם:
 - ח וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו:
 - ט וילך עשו אל-ישמעאל ויקח את-מחלת בת-ישמעאל בן-אברהם אחות נביות על-נשיו לו לאשה:
 - י ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה:
 - יא ויפגע במקום וילן שם כי-בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשיתו וישכב במקום ההוא:
 - יב ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים ירדים בו:
 - יג והנה יהוה נצב עליו ויאמר אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך:
 - יד והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל-משפחת האדמה ובזרעך:

- 15 A oto, Ja z tobą, i strzedz cię będę, gdziekolwiek pójdziesz, i przywrócę cię do ziemi tej; gdyż nie opuszczę cię, aż spełnię to, com przyrzekł tobie."
- 16 I przebudził się Jakób ze snu swojego, i rzekł: "Zaprawdę, jest Wiekuisty na miejscu tém, a jam nie wiedział!"
- 17 I uląkł się i rzekł: "Jak groźném miejsce to! nic to innego, a tylko dom Boży; to brama niebios!"
- 18 I wstał Jakób rano, i wziął kamień, który był położył w głowach swoich, i postawił go jako pomnik, i rozlał olej na wierzch jego.
- 19 I nazwał imię miejsca tego Beth-El; wszakże było Luz imię miasta tego przedtém.
- 20 I ślubował Jakób ślub, i rzekł: "Jeżeli będzie Bóg ze mną, a strzedz mnie będzie na drodze tej, którą idę, i da mi chléb na pokarm i suknię na odzienie,
- 21 A powrócę w pokoju do domu ojca mojego: to będzie Wiekuisty Bogiem moim.
- 22 A kamień ten, który postawiłem jako pomnik, będzie domem Bożym; a z wszystkiego co mi dasz, dziesięcinę zaofiaruję Tobie."

טו וְהִנֵּה אָנֹכִי עֹמֵד וְשֹׁמְרִיתִיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וְהִשְׁבֵּתִיךָ אֶל־הָאָדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעְזֹבְךָ עַד אֲשֶׁר אֶמְעָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ:

טז וַיִּיקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וָאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי:

יז וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מִה־נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם:

יח וַיִּשְׁכֶּם יַעֲקֹב בְּבֶקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֲבֹן אֲשֶׁר־שָׁם מִרְאֲשֵׁתָיו וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ:

יט וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לֹז שֵׁם־הָעִיר לְרֹאשְׁנָה:

כ וַיִּזְדַּר יַעֲקֹב נָדָר לֵאמֹר אִם־יְהִיָּה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשָׁמְרָנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ:

כא וְשִׁבְתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים:

כב וְהָאֲבֹן הַזֶּה הָיָה אֲשֶׁר־שָׁמְתִי מִצְבֵּה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עֲשֹׂר אֶעֱשְׂרֶנּוּ לָךְ:

- א וַיָּשָׂא יַעֲקֹב רִגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי־קָדֶם:
- ב וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֹדְרֵי־צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבְּאֵר הָהוּא יִשְׁקוּ הָעֹדְרִים וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר:
- ג וַנֹּאסְפוּ־שָׁמָּה כָּל־הָעֹדְרִים וַיְגַלְּלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן וְהִשִּׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לְמַקְמָה:
- ד וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחֵי מֶאֵין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחֶרֶן אֲנַחְנוּ:
- ה וַיֹּאמֶר לָהֶם הִידְעַתֶּם אֶת־לָבֵן בֶּן־נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדַעְנוּ:
- ו וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשְׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בָּתוּ בָּאָה עִם־הַצֹּאן:
- ז וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הָאָסֶף הַמִּקְנֶה הַשִּׁקּוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ:
- ח וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל עַד אֲשֶׁר יֹאסְפוּ כָּל־הָעֹדְרִים וַיְגַלְּלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן:
- ט עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רָעָה הוּא:
- י וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבֵן אַחֵי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבֵן אַחֵי אִמּוֹ וַיֵּגֶשׁ יַעֲקֹב וַיְגַלְּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיִּשֶׁק אֶת־צֹאן לָבֵן אַחֵי אִמּוֹ:
- יא וַיִּשֶׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קִלּוֹ וַיִּבֶן:
- יב וַיֵּגֶד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אַחֵי אָבִיהָ הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא וַתִּרְץ וַתֵּגֶד לְאָבִיהָ:
- יג וַיְהִי כַּשְּׁמַע לָבֵן אֶת־שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אָחִיתוֹ וַיִּרֶץ לְקִרְיָתוֹ וַיַּחְבֹּק־לוֹ וַיִּנָּשְׁקֻלוּ וַיָּבִיאוּהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּסְפֶּר לְלָבֵן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:
- יד וַיֹּאמֶר לוֹ לָבֵן אַךְ עַצְמִי וּבִשְׁרִי אֶתֶּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים:
- 1 I powstał Jakób, i poszedł do ziemi synów Wschodu.
- 2 I spojrział, a oto studnia na polu, a tam trzy stada owiec rozłożone przy niej, bo ze studni tej zwykle pojono stada; a kamień był ogromny nad otworem studni.
- 3 A gdy zgromadzone tam były wszystkie stada, stoczyli kamień z nad otworu studni, i napoili trzody, i złożyli napowrót kamień nad otwór studni, na miejsce swoje.
- 4 I rzekł do nich Jakób: "Bracia moi, zkąd wy?" I odpowiedzieli: "Z Charanu jesteśmy."
- 5 I rzekł do nich: "Czy znacie Labana, syna Nachora?" I odpowiedzieli: "Znamy."
- 6 I rzekł do nich: "Czy dobrze się miewa?" I odpowiedzieli: "Dobrze; a oto Rachel, córka jego, nadchodzi z trzodą!"
- 7 I rzekł: "Wszak jeszcze dnia dosyć, nie czas zapędzać stada; napójcież trzodę, a idźcie popaść."
- 8 I odpowiedzieli: "Nie możemy, póki zgromadzone nie będą wszystkie trzody, i nie stoczą kamienia z nad otworu studni, a wtedy napoim trzodę."
- 9 Jeszcze rozmawiał z nimi, - a Rachel nadeszła z trzodą ojca swego, bo pasterką była.
- 10 I stało się, gdy ujrzał Jakób Rachelę, córkę Labana, brata matki swojej, i trzodę Labana, brata matki swojej, że przystąpił Jakób, i stoczył kamień z nad otworu studni, i napoił trzodę Labana, brata matki swojej.
- 11 I ucałował Jakób Rachelę, i podniósł głos swój, i zapłakał.
- 12 I oznajmił Jakób Racheli, że jest siostrzeńcem ojca jej, i że jest synem Ribki; i pobiegła, i opowiedziała to ojcu swojemu.
- 13 I stało się, gdy usłyszał Laban wiadomość o Jakóbie, synu siostry swojej, pobiegł na spotkanie jego, i uściśnął go, i ucałował go, i wprowadził go do domu swojego; a wtedy opowiedział Labanowi o wszystkiém tém.
- 14 I rzekł do niego Laban: "Wszak kością i ciałem mo-jém ty!" I zamieszkał u niego przez miesiąc czasu.

- 15 Wtedy rzekł Laban do Jakóba: "Czyż dla tego, żeś bratem moim, masz mi służyć darmo? Powiedzże mi jakie ma być wynagrodzenie twoje?"
- 16 A miał Laban dwie córki; imię starszej: Lea, a imię młodszej: Rachel.
- 17 A oczy Lei były mdłe; Rachel zaś była pięknej postawy i pięknego wejrzenia.
- 18 I pokochał Jakób Rachelę, i rzekł: "Będę ci służył siedm lat o Rachelę, córkę twoją młodszą."
- 19 I rzekł Laban: "Lepiej, że dam ją tobie, niżbym miał oddać ją mężowi innemu; pozostań u mnie."
- 20 I tak służył Jakób o Rachelę siedm lat; a zdawały się w oczach jego jako dni kilka w miłości jego ku niej.
- 21 I rzekł Jakób do Labana: "Daj mi żonę moją, bo spełniony czas mój, a pójdę do niej."
- 22 I zgromadził Laban wszystkich ludzi miejscowych, i wyprawiał ucztę.
- 23 I było wieczorem, wziął Leę, córkę swoją, i wprowadził ją do niego; i poszedł do niej.
- 24 A dał jej Laban Zylpę, służebnicę swoją, - Lei córce swej, za służebnicę.
- 25 I okazało się z rana, a oto była - Lea! I rzekł do Labana: "Cóż mi to uczynił? Alboż nie o Rachelę służyłem tobie, - i dla czegoż mnie oszukałeś?"
- 26 I rzekł Laban: "Nie zwykło się tak czynić w miejscu naszym, aby wydawać młodszą przed starszą."
- 27 Dopelnij tydzień tej, a damy ci i tę drugą, za służbę, którą pełnić będziesz u mnie jeszcze siedm lat innych.
- 28 I uczynił Jakób tak, i dopelniał tydzień tej; i dał mu Rachelę, córkę swoją, za żonę.
- 29 I dał Laban Racheli, córce swojej, Bilhę, sługę swoją, za służebnicę.
- 30 I poszedł też do Racheli, i kochał Rachelę bardziej, niż Leę; i służył u niego jeszcze siedm lat innych.
- 31 A widząc Wiekuisty, że nienawidzona Lea, otworzył łono jej; Rachel zaś była niepłodną.
- 32 I poczęła Lea, i urodziła syna, i nazwała imię jego: Reuben, bo rzekła: "Wejrzał Wiekuisty na niedolę moją, gdyż teraz pokocha mnie mąż mój."
- 33 I poczęła znowu, i urodziła syna, i rzekła: "Ponieważ usłyszał Wiekuisty, że nienawidzoną byłem, dał mi i tego;" i nazwała imię jego: Szymeon.
- טו ויאמר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אֲחִי אֶתָּה וְעַבַּדְתָּנִי חֲנָם הַגִּידָה לִּי מַה־מְשַׁכְּרֶתָּהּ:
- טז וילָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם הַקְּטָנָה רָחֵל:
- יז וְעֵינֵי לֵאָה רַפּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יִפְתָּתָאֵר וִיפֶת מַרְאֶה:
- יח וַיֶּאֱהֵב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אָעֱבֹדָךְ שִׁבְעַ שָׁנִים בְּרָחֵל בַּתָּךְ הַקְּטָנָה:
- יט וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב תַּתִּי אֶתָּה לָךְ מִתַּתִּי אֶתָּה לְאִישׁ אֲחֵר שְׁבָה עִמָּדִי:
- כ וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שִׁבְעַ שָׁנִים וַיְהִיו בְּעֵינָיו כְּיָמִים אֶחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֶתָּה:
- כא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן הֲבָה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמִי וְאִבּוֹאָהָ אֵלַיָּהּ:
- כב וַיֹּאסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּהּ:
- כג וַיְהִי בַעֲרֵב וַיִּסַּח אֶת־לֵאָה בָּתוּ וַיָּבֵא אֶתָּה אֵלָיו וַיָּבֵא אֵלַיָּהּ:
- כד וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בָּתוּ שִׁפְחָהּ:
- כה וַיְהִי בַבֹּקֶר וַהֲנִיחָהּ לֵאָה וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרָחֵל עַבַּדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רַמִּיתָנִי:
- כו וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יַעֲשֶׂה כֵן בְּמָקוֹמִנוּ לְתַת הַצְעִירָה לְפָנֵי הַבְּכִירָה:
- כז מָלֵא שִׁבְעַ זֹאת וְנָתַנָּה לָךְ גַּם־אֶת־זֹאת בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שִׁבְע־שָׁנִים אַחֲרוֹת:
- כח וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיִּמְלֵא שִׁבְעַ זֹאת וַיִּתֵּן־לוֹ אֶת־רָחֵל בָּתוּ לוֹ לְאִשָּׁה:
- כט וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בָּתוּ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָהּ:
- ל וַיָּבֵא גַם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהֵב גַּם־אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שִׁבְע־שָׁנִים אַחֲרוֹת:
- לא וַיֵּרָא יְהוָה כִּי־שָׁנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רִחְמָהּ וְרָחֵל עָקְרָה:
- לב וַתֵּהָרֶה לֵאָה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה בְּעֵנָיִי כִּי עָתָה יֶאֱהָבֵנִי אִישִׁי:
- לג וַתֵּהָרֶה עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שָׁנוּאָה אֲנִכִּי וַיִּתֵּן־לִי גַם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן:

- 34 I poczęła znowu, i urodziła syna, i rzekła: "Oto tym razem przyłgnie mąż mój do mnie, gdyż urodziłam mu trzech synów;" przeto nazwano imię jego Lewi.
- 35 I poczęła jeszcze, i urodziła syna, i rzekła: "Tym razem słauić będę Wiekuistego;" przeto nazwała imię jego: Jehuda. I przestała rodzić.

לד וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר עֲתָה הַפַּעַם יִלְוֶה אִישִׁי אֵלַי
כִּי־יִלְדֹתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לְוִי:

לה וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אוֹדָה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן
קָרָאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֵּדָת:

בראשית ל : 30

- 1 I widziała Rachel, że nie rodziła Jakóbowi, - i zazdrościła Rachel siostrze swojej, i rzekła do Jakóba: "Daj mi dzieci; a jeżeli nie, umrę!"
א ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחיה ותאמר אל-יעקב הבה לי בנים ואם-אין מתה אנכי:
- 2 I wspłonął gniew Jakóba na Rachelę, i rzekł: "Alboż ja na miejscu Boga, który odmówił ci płodu żywota?"
ב ויחר-אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים אנכי אשר-מנע ממך פרי-בטן:
- 3 I rzekła: "Oto służebnica moja Bilha, pójdź do niej, aby urodziła na kolanach moich, a zbudowaną była i ja od niej!"
ג ותאמר הנה אמתی בלהה בא אליה ותלד על-ברפי ואבנה גם-אנכי ממנה:
- 4 I dała mu Bilhę, służebnicę swoją, za żonę; i poszedł do niej Jakób.
ד ותתן-לו את-בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב:
- 5 I poczęła Bilha, i urodziła Jakóbowi syna.
ה ותהר בלהה ותלד ליעקב בן:
- 6 I rzekła Rachel: "Osądził mnie Bóg i usłyszał głos mój, i dał mi syna;" przeto nazwała imię jego: Dan.
ו ותאמר רחל דגני אלהים וגם שמע בקלי ויתן-לי בן על-פן קראה שמו דן:
- 7 I poczęła znowu, i urodziła Bilha, służebnica Racheli, syna drugiego Jakóbowi.
ז ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני ליעקב:
- 8 I rzekła Rachel: "Zapasy potężnymi pasowałam się z siostrą moją, a przemogłam;" i nazwała imię jego: Naftali.
ח ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם-אחתי גם-יכלתי ותקרא שמו נפתלי:
- 9 A widząc Lea, że przestała rodzić, wzięła Zylpę służebnicę swoją, i dała ją Jakóbowi za żonę.
ט ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את-זלפה שפחתה ותתן אותה ליעקב לאשה:
- 10 I urodziła Zylpa, służebnica Lei, Jakóbowi syna.
י ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן:
- 11 I rzekła Lea: "Przyszło szczęście!" I nazwała imię jego: Gad.
יא ותאמר לאה בגד בא גר ותקרא את-שמו גד:
- 12 I urodziła Zylpa, służebnica Lei, syna drugiego Jakóbowi.
יב ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב:
- 13 I rzekła Lea: "Na szczęście moje! bo szczęśliwą nazywać mnie będą niewiasty." I nazwała imię jego: Aszer.
יג ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא את-שמו אשר:
- 14 I wyszedł Reuben w czasie sprzętu pszenicy, i znalazł pokrzyki na polu, i przyniósł je Lei, matce swojej; i rzekła Rachel do Lei: "Dajże mi pokrzyków syna twego."
יד וילך ראובן בימי קציר-חטים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל-לאה אמו ותאמר רחל אל-לאה תני-נא לי מדודאי בנך:
- 15 A rzekła do niej: "Czyż mało, żeś wzięła męża mego, że chcesz wziąć i pokrzyki syna mego?" I rzekła Rachel: "Niechajże śpi z tobą tej nocy za pokrzyki syna twego."
טו ותאמר לה המעט קחתך את-איש ולקחת גם את-דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנך:
- 16 A gdy przyszedł Jakób z pola wieczorem, wyszła Lea naprzeciw niego, i rzekła: "Do mnie zajdziesz, gdyż najęłam cię za pokrzyki syna mego;" I spał z nią onej nocy.
טז ויבא יעקב מן-השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני וישכב עמה בלילה הוא:

- 17 I wysłuchał Bóg Leę, i poczęła, i urodziła Jakóbowi syna piątego. יז וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתֵּהָר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֶּן חַמִּישִׁי:
- 18 I rzekła Lea: "Dał mi Bóg wynagrodzenie, iż oddałam służebnicę moję mężowi mojemu." I nazwała imię jego Issachar. יח וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שְׁפָחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשָּׁשָׁכָר:
- 19 I poczęła znowu Lea, i urodziła syna szóstego Jakóbowi. יט וַתֵּהָר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֶּן־שֵׁשִׁי לְיַעֲקֹב:
- 20 I rzekła Lea: "Udarował mnie Bóg darem pięknym, tym razem przytuli mnie do siebie mąż mój, gdyż urodziłam mu sześciu synów!" I nazwała imię jego: Zebulun. כ וַתֹּאמֶר לֵאָה זָבַדְנִי אֱלֹהִים אֹתִי זָבַד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלִנִי אִישִׁי כִּי־יִלְדָתִי לוֹ שְׁשָׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זִבְלוֹן:
- 21 A następnie urodziła córkę, i nazwała imię jej: Dina. כא וְאַחֵר יִלְדָה בַת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה:
- 22 I wspomniał Bóg na Rachelę, i wysłuchał ją Bóg, i otworzył łono jej. כב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רַחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־רַחֲמָהּ:
- 23 I poczęła, i urodziła syna, i rzekła: "Zdjął Bóg hańbę moję!" כג וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר אֶסָּף אֱלֹהִים אֶת־חַרְפָּתִי:
- 24 I nazwała imię jego: Josef, mówiąc: "Oby dodał mi Wiekuisty syna drugiego." כד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יְהוָה לִי בֶן אַחֵר:
- 25 A gdy urodziła Rachel Josefa, rzekł Jakób do Labana: "Puść mnie, abym wrócił do miejsca mojego, i do ziemi mojej." כה וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יִלְדָה רַחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן שְׁלַחֲנִי וְאַלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וְלֵארְצִי:
- 26 Daj mi żony i dzieci moje, za które ci służyłem, a pójdę; gdyż znasz służbę moję, jaką ci służyłem." כו תָּנֵה אֶת־נָשָׁי וְאֶת־יְלָדֵי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּי אִתָּךְ בָּהֶן וְאַלְכָה כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבַדְתִּי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ:
- 27 I rzekł do niego Laban: "Gdybym też znalazł łaskę w oczach twoich! Mam dobrą wróżbę... a błogosławił mi Wiekuisty gwoli tobie." כז וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָבָן אִם־נָא מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נַחֲשֵׁתִי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה בְּגִלְלוֹךָ:
- 28 I rzekł: "Oznacz mi wynagrodzenie twoje, a dam ci." כח וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאַתָּנָה:
- 29 I rzekł do niego: "Tobie wiadomo, jakom ci służył, i czym się stał dobytek twój przy mnie." כט וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנֶךָ אִתִּי:
- 30 Bo nieliczném było, coś miał przedemną, a rozmnożyło się w mnóstwo, i błogosławił ci Wiekuisty z przyjściem mojem; a teraz, kiedyż popracować i mnie dla domu mojego?" ל כִּי מְעַט אֲשֶׁר־הָיָה לִּי לִפְנֵי וַיִּפְרֹץ לָרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶתְךָ לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתִי אַעֲשֶׂה גַם־אֲנֹכִי לְבֵיתִי:
- 31 I rzekł: "Cóż ci mam dać?" I odpowiedział Jakób: "Nie dasz mi nic, skoro uczynisz mi rzecz tę; wtedy znowu będę pasł trzodę twoją, i strzegł: לא וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן־לְךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תַתְּנוּ־לִי מְאוּמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אֲשׁוּבָה אֶרְעָה צֹאנֶךָ אֲשָׁמְרָה:
- 32 Przejdę całą trzodę twoją dzisiaj, i oddzielę z niej każde jagnię nakrapiane i pstre; a każde jagnię płowe między owcami, a pstre i nakrapiane między kozami, niechaj będzie wynagrodzeniem mojem. לב אֶעֱבֹר בְּכָל־צֹאנֶךָ הַיּוֹם הַסֵּר מִשָּׁם כָּל־שֶׁשָׁה נֶקֶד וּטְלוּא וְכָל־שֶׁשֶׁ־חֹם בְּכֹשְׁבִים וּטְלוּא וְנֶקֶד בְּעֵזִים וְהָיָה שְׂכָרִי:

33 I świadczyć będzie za mną prawosć moja w dzień przyszły, gdy przyjdiesz, by mieć wynagrodzenie moje przed sobą: wszystko, coby nie było nakrapianém i pstrém między kozami, a płowém między owcami, kradzioném to będzie przy mnie."

34 I rzekł Laban: "Oto niechaj będzie podług słów twoich!"

35 I oddzielił dnia tegoż kozły pręgowate i pstre, i wszystkie kozy nakrapiane i pstre, wszystko, na czém coś białego było, i wszystko płowe między owcami, - i oddał w ręce synów swoich.

36 I naznaczył odległość trzech dni drogi między sobą a Jakóbbem; a Jakób pasał trzodę Labana pozostałą.

37 I nabrał sobie Jakób prętów topoli białej, świeżych, i migdałowych i jaworowych, i ostrugał na nich pasy białe, odsłaniając białosć, która na prętach była.

38 I postawił pręty, które ostrugał, u żłobów, u koryt wody, gdzie przychodzą trzody pić, przed trzody, a gdzie grzały się, przychodząc pić.

39 I grzały się trzody wobec prętów, i rodziły trzody, pręgowate, nakrapiane i pstre.

40 A jagnięta te oddzielił Jakób, i ustawiał trzody wejrzaniem ku pręgowatym i wszelkim płowym w trzodach Labana, i trzymał sobie stada osobno, a nie przyłączał ich do trzód Labana.

41 I bywało ile razy grzały się owce silne, ustawiał Jakób pręty przed oczy trzody u koryt, aby się rozgrzewały wobec prętów.

42 Ale gdy owce słabe były, nie ustawiał ich; i tak zostały słabe dla Labana, a silne dla Jakóba.

43 I wzmógł się mąż ów bardzo a bardzo, i miał trzody liczne, i służebnice, i sługi, i wielbłądy i osły.

לג וְעָנְתָה־בִּי צְדָקָתִי בְיוֹם מָחָר כִּי־תָבוֹא עַל־שָׂכָרִי לִפְנֵיךָ
כָּל אֲשֶׁר־אֵינְנוּ נָקֹד וְטָלוֹא בְּעֵזִים וְחוּם בְּכַשְׁבִּים גָּנוּב
הוּא אִתִּי:

לד וַיֹּאמֶר לָבָן הֵן לוֹ יְהִי כְדִבְרְךָ:

לה וַיִּסֶּר בְּיוֹם הַהוּא אֶת־הַתִּישִׁים הָעֲקָדִים וְהַטְּלָאִים וְאֵת
כָּל־הָעֵזִים הַנֶּקֶדוֹת וְהַטְּלָאֹת כָּל אֲשֶׁר־לָבָן בּוֹ וְכָל־חוּם
בְּכַשְׁבִּים וַיִּתֵּן בְּיַד־בָּנָיו:

לו וַיֵּשֶׁם דָּרָךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב רָעָה
אֶת־צֹאן לָבָן הַנוֹתֶרֶת:

לז וַיִּקְח־לוֹ יַעֲקֹב מִקָּל לִבָּנָה לַח וְלוֹז וְעֶרְמוֹן וַיַּפְצֵל בָּהֶן
פְּצָלוֹת לִבְנוֹת מַחֲשֵׁף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל־הַמִּקְלוֹת:

לח וַיַּצַּג אֶת־הַמִּקְלוֹת אֲשֶׁר פָּצַל בְּרֶהֱטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם
אֲשֶׁר תִּבְאֵן הַצֹּאן לְשִׁתּוֹת לְנֹכַח הַצֹּאן וַיַּחֲמִנָהּ בִּבְאֵן
לְשִׁתּוֹת:

לט וַיַּחֲמוּ הַצֹּאן אֶל־הַמִּקְלוֹת וַתִּלְדֹּן הַצֹּאן עֲקָדִים נֶקֶדִים
וְטְלָאִים:

מ וְהַכַּשְׁבִּים הִפְרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פָּנָיו הַצֹּאן אֶל־עֵקֶד וְכָל־חוּם
בַּצֹּאן לָבָן וַיִּשֶׁת־לוֹ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל־צֹאן לָבָן:

מא וְהָיָה בְּכָל־יָחַם הַצֹּאן הַמִּקְשָׁרוֹת וְשֵׁם יַעֲקֹב אֶת־הַמִּקְלוֹת
לְעֵינֵי הַצֹּאן בְּרֶהֱטִים לְיַחֲמִנָהּ בַּמִּקְלוֹת:

מב וּבַהֲעֲטִיף הַצֹּאן לֹא יָשִׁים וְהָיָה הָעֲטָפִים לָלָבָן וְהַקְשָׁרִים
לְיַעֲקֹב:

מג וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת
וְעֲבָדִים וּגְמָלִים וַחֲמָרִים:

בראשית לא : 31

- 1 I usłyszał słowa synów Labana mówiących: "Zabrał Jakób wszystko, co miał ojciec nasz, i z mienia ojca naszego utworzył sobie całe to bogactwo."
 - 2 Widział też Jakób oblicze Labana, a oto - nie był dlań jak wczoraj i onegdaj.
 - 3 I rzekł Wiekuisty do Jakóba: "Wróć do ziemi ojców twoich, i do miejsca urodzenia twego, - a będę z tobą!"
 - 4 I posłał Jakób, i wezwał Rachelę i Leę na pole do trzody swojej,
 - 5 I rzekł do nich: "Widzę ja po obliczu ojca waszego, iż nie jest dla mnie jak wczoraj i onegdaj; ale Bóg ojca mojego był ze mną.
 - 6 Wy też same wiecie, że z całych sił moich służyłem ojcu waszemu.
 - 7 A ojciec wasz urągał mi, i zmieniał wynagrodzenie moje po dziesięćkroć; ale nie dozwolił mi Bóg szkodzić mi.
 - 8 Gdy tak mówił: Nakrapiane będą wynagrodzeniem twojem, rodziły tedy wszystkie trzody nakrapiane; gdy zaś tak mówił: Pręgowate będą wynagrodzeniem twojem, - rodziły tedy wszystkie trzody pręgowate.
 - 9 I oddzielił Bóg z dobytku ojca waszego, a oddał mnie.
 - 10 Stało się bowiem podczas grzania się trzody, żem podniósł oczy swe, i widziałem we śnie, a oto barany, pokrywające trzodę, były pręgowate, nakrapiane i pstre.
 - 11 I rzekł do mnie anioł Boży we śnie: "Jakóbie!" A rzekłem: Oto jestem.
 - 12 I rzekł: "Podnieśże oczy twe, a obacz: wszystkie barany, pokrywające trzodę, pręgowate są, nakrapiane i pstre; gdyż widziałem wszystko, co Laban czyni tobie.
 - 13 Jam Bóg Bet-El, gdzie namaściłeś pomnik, gdzie ślubowałaś mi ślub; teraz powstań, wyjdź z ziemi tej, a wróć do ziemi rodzinnej twojej!"
 - 14 I odpowiedziały Rachel i Lea, i rzekły do niego: "Alboż mamy jeszcze udział i dziedzictwo w domu ojca naszego?
- א וישמע את־דברי בני־לבן לאמר לקח יעקב את כל־אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל־הכבוד הזה:
 - ב וירא יעקב את־פני לבן והנה אינו עמו כתמול שלשום:
 - ג ויאמר יהוה אל־יעקב שוב אל־ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך:
 - ד וישלח יעקב ויקרא לרחל וללאה השדה אל־צאנו:
 - ה ויאמר להן ראה אנכי את־פני אביכן כ־איננו אלי כתמול שלשם ואלהי אבי הִיה עמדי:
 - ו ואתנה ידעתי כי בכל־כחי עבדתי את־אביכן:
 - ז ואביכן התל בי והחלף את־משכרתי עשרת מנים ולא־נתנו אליהם להרע עמדי:
 - ח אם־כה יאמר נקדים יהיה שכרך וילדו כל־הצאן נקדים ואם־כה יאמר עקדים יהיה שכרך וילדו כל־הצאן עקדים:
 - ט ויצל אליהם את־מקנה אביכם ויתן־לי:
 - י ויהי בעת יחם הצאן ואשא עיני וארא בחלום והנה העתדים העלים על־הצאן עקדים וברדים:
 - יא ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני:
 - יב ויאמר שא־נא עיניך וראה כל־העתדים העלים על־הצאן עקדים וברדים כי ראיתי את כל־אשר לבן עשה לך:
 - יג אנכי האל בית־אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן־הארץ הזאת ושוב אל־ארץ מולדתך:
 - יד ותען רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו:

- 15 Alboż nie jako obce poczytane byliśmy u niego, skoro sprzedał nas, a spożył także i pieniądze nasze?
- 16 Zaprawdę, całe bogactwo, które oddzielił Bóg od ojca naszego, naszym jest i synów naszych. A teraz wszystko, co rozkazał Bóg tobie, uczyni!"
- 17 Powstał tedy Jakób, i wsadził synów swoich, i żony swe na wielbłądy.
- 18 I uprowadził wszystkie stada swoje, i cały dorobek swój, którego się dorobił, - dobytek własny swój, który nabył w Paddan-Aram, - aby wrócić do Ic'haka, ojca swojego, do ziemi Kanaan.
- 19 Laban zaś poszedł był strzydz owce swoje, i ukradła Rachel bożki ojca swego.
- 20 A Jakób wkradł się w zaufanie u Labana, Aramejczyka, nie dając mu miarkować, że uchodzi.
- 21 I tak uszedł on, i wszystko co doń należało, i wybrał się i przeprawił się przez rzekę, i zwrócił oblicze swoje ku górze Gilead.
- 22 I doniesiono Labanowi dnia trzeciego, iż uszedł Jakób.
- 23 Zabrał wtedy krewnych swoich z sobą, i ścigał za nim siedm dni drogi, i doścignął go u góry Gilead.
- 24 I przyszedł Bóg do Labana, Aramejczyka, we śnie nocy i rzekł do niego: "Strzeż się, abyś się nie rozmówił z Jakóbem, ani w dobrém ani w złém!"
- 25 I tak doścignął Laban Jakóba; a Jakób rozbił był namiot swój na górze; Laban zaś rozbił go z krewnymi swoimi przy górze Gilead.
- 26 I rzekł Laban do Jakóba: "Cóżeś uczynił, żeś poszedł mnie, a uprowadził córki moje jako branki wojenne?"
- 27 Czemu potajemnie uciekłeś, a wykradłeś się ode mnie, i nie mówiłeś mi nic, abym mógł puścić cię z radością i pieśniami, z bębnami i z cytrami?
- 28 Ani dozwoliłeś mi ucałować wnuki moje i córki moje? Otóż nierozsądnie postąpiłeś.
- 29 Jest w mocy mojej czynić wam źle, ale Bóg ojca waszego wczorajszej nocy rzekł do mnie, mówiąc: Strzeż się, abyś się nie rozmówił z Jakóbem ani w dobrém ani w złém.
- 30 I tak poszedłeś sobie, boś tęsknił bardzo za domem ojca twojego; ale czemu skradłeś bogi moje?"

- טו הָלוֹא נִכְרִיּוֹת נִחְשְׁבָנוּ לוֹ כִּי מִכְרָנוּ וַיֹּאכַל גַּם־אֶכּוֹל אֶת־כֶּסֶּפֵּנוּ:
- טז כִּי כָל־הָעֶשֶׂר אֲשֶׁר הֵצִיל אֱלֹהִים מֵאֲבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה:
- יז וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיֵּשָׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו עַל־הַגְּמָלִים:
- יח וַיָּנֶהֱג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רֶכֶשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפָדוֹן אָרֶם לְבֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אֶרְצָה בְּנֻעָו:
- יט וּלְבָנוּ הָלַךְ לָגֹזוֹ אֶת־צֹאֲנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל אֶת־הַתֵּרָפִים אֲשֶׁר לְאִבֶּיהָ:
- כ וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לְבָנוּ הָאֲרָמִי עַל־בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי בָרַח הוּא:
- כא וַיְבָרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֵר אֶת־הַנֶּהָר וַיֵּשֶׁם אֶת־פָּנָיו הָרַח הַגָּלְעָד:
- כב וַיִּגַּד לְלָבָנוּ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב:
- כג וַיִּקַּח אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיֵּרֶדְהוּ אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיִּדְבֹּק אֹתוֹ בְּהַר הַגָּלְעָד:
- כד וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָנוּ הָאֲרָמִי בַחֲלֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִשְׁמֹר לָךְ פֶּן־תִּדְבֹּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע:
- כה וַיִּשָּׂג לָבָנוּ אֶת־יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב תָּקַע אֶת־אֹהֱלוֹ בְּהָר וּלְבָנוּ תָּקַע אֶת־אֶחָיו בְּהָר הַגָּלְעָד:
- כו וַיֹּאמֶר לָבָנוּ לְיַעֲקֹב מָה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לִבִּי וַתִּנְהַג אֶת־בָּנֹתַי בְּשִׁבְיּוֹת חָרָב:
- כז לָמָּה נִחַבְתָּ לְבָרַח וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְאַשְׁלַחְךָ בְּשִׁמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתַף וּבְכִנּוֹר:
- כח וְלֹא נִטְשָׁתַנִּי לְנִשְׁק לְבָנִי וּלְבָנֹתַי עַתָּה הִסְכַּלְתָּ עֲשׂוֹ:
- כט יִשְׁלָאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם אָמַשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הִשְׁמֹר לָךְ מִדְּבַר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע:
- ל וְעַתָּה הָלַךְ הַלְכָתָּ כִּי־נִכְסְפָה נִכְסְפָתָה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גִּנַּבְתָּ אֶת־אֱלֹהֵי:

- 31 I odpowiedział Jakób, i rzekł do Labana: "Bo obawiałem się, bo sądziłem, że może wydrzesz mi córki twoje.
- 32 Ten zaś, u którego znajdziesz bogi twoje, żyć nie będzie; wobec krewnych naszych rozpoznawaj, co jest u mnie, i zabierz sobie!" A nie wiedział Jakób, iż Rachel je skradła.
- 33 I wszedł Laban do namiotu Jakóba, i do namiotu Lei, i do namiotu dwu służebnic, ale nie znalazł; i wyszedł z namiotu Lei, i wszedł do namiotu Racheli.
- 34 A Rachel wzięła bożki, i włożyła je pod siodło wielbłąda, i usiadła na nich; i przerzucił Laban cały namiot, ale nie znalazł.
- 35 I rzekła do ojca swojego: "Niechaj się nie gniewa pan mój, że nie mogę powstać przed tobą; bo właściwość kobiet mam." I tak szukał, a nie znalazł bożków.
- 36 I rozgniewał się Jakób i złażał Labana; i zaczął Jakób i rzekł do Labana: "Jakiż występpek mój, i jakiż grzech mój, że ścigałeś mnie?"
- 37 Gdyś przerzucił wszystkie sprzęty moje, cóżeś znalazł ze wszystkich sprzętów domu twojego? Połóż tu przed bracią moją i bracią twoją, a niech rozstrzygną między nami dwoma.
- 38 Oto dwadzieścia lat ja u ciebie; owce twoje i kozy twoje nie roniły, a baranów trzody twojej nie jadalem.
- 39 Rozszarpanego nie przynosiłem tobie; jam za nie odpowiadał; z ręki mojej poszukiwałeś go, czy skradzione było dniem, czy skradzione nocą.
- 40 Bywało we dnie pożerał mnie upał, a mróz w nocy, i odbiegał sen od oczu moich.
- 41 Takie to moje dwadzieścia lat w domu twoim. Służyłem ci czternaście lat za dwie córki twoje, a sześć lat za trzodę twoją; a odmieniałeś wynagrodzenie moje po dziesięćkroć.
- 42 Gdyby Bóg ojca mojego, Bóg Abrahama i Bojażń Ic'haka, nie był ze mną, tobyś teraz z niczém mnie puścił. Nędzę moją i pracę rąk moich widział Bóg i rozstrzygnął wczoraj!"
- 43 I odpowiedział Laban, i rzekł do Jakóba: "Córki - córki to moje, a synowie - synowie to moi, a trzoda, - trzoda to moja, a wszystko, co widzisz, mojem to; ale córkom moim, cóż uczynię im dzisiaj, albo synom ich, których urodziły?
- לא ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי פן-תגזל את-בנותיך מעמי:
- לב עם אשר תמצא את-אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר-לך מה עמדי וקח-לך ולא-ידע יעקב כי רחל גנבתם:
- לג ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי האמהות ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל:
- לד ורחל לקחה את-התרפים ותשמים בכר הגמל ותשב עליהם וימשש לבן את-כל-האהל ולא מצא:
- לה ותאמר אל-אביה אל-יחר בעיני אדני כי לוא אוכל לקום מפניך כידרך נשים לי ויחפש ולא מצא את-התרפים:
- לו ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר ללבן מה-פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי:
- לו כי-משש את-כל-כלי מה-מצאת מכל כלי-ביתך שים כה נגד אחי ואחיד ויזכחו בין שנינו:
- לח זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי צאנך לא אכלתי:
- לט טרפה לא-הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי תבקשנה וגנבתי יום וגנבתי לילה:
- מ הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה ותדד שנתי מעיני:
- מא זה-לי עשרים שנה בביתך עבדתך ארבע-עשרה שנה בשתי בנותי ושש שנים בצאנך ותחלף את-משכרתי עשרת מנים:
- מב לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק הָיָה לי כי עתה ריקם שלחנתי את-עניי ואת-יגיע כפי ראה אלהים ויזכח אמש:
- מג ויען לבן ויאמר אל-יעקב הבנות בנותי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר-אתה ראה ליהוא ולבנותי מה-אעשה לאלה היום או לבניהן אשר ילדו:

- 44 A teraz pójdz, a zawrzemy przymierze ja i ty; a niechaj będzie to świadectwem między mną a tobą."
- 45 I wziął Jakób kamień i postawił go jako pomnik.
- 46 I rzekł Jakób do braci swojej: "Nazbierajcie kamieni!" I wzięli kamienie, i zrobili kopiec i jedli tam na kopcu.
- 47 I nazwał go Laban: Jegar-Sahadutha, a Jakób nazwał go: Galed.
- 48 I rzekł Laban: "Kopiec ten świadkiem między mną a tobą dzisiaj!" Przeto nazwano imię jego: Galed.
- 49 Micpą zaś, ponieważ mówił: "Niechaj wejrzy Wiekusty między mną a tobą, gdy rozstaniem się jeden z drugim!
- 50 Jeżelibyś dręczył córki moje, albo brał żony prócz córek moich: to choć nie ma człowieka między nami, ale patrz, Bóg świadkiem między mną a tobą!"
- 51 I rzekł Laban do Jakóba: "Oto kopiec ten i oto pomnik, który postawiłem między mną a tobą;
- 52 Świadkiem kopiec ten, i świadkiem ten pomnik, że ja nie przejdę do ciebie mimo kopca tego, ani ty nie przejdiesz do mnie mimo kopca tego i mimo pomnika tego, na złe.
- 53 Bóg Abrahama, i Bóg Nachora, niechaj rozsądzą między nami, - bogi ojców ich!" I przysiągł Jakób na Bojaźń ojca swojego, Ic'haka.
- 54 I zarznął Jakób ofiary na górze, i zaprosił brac swoją, aby spożyli chléb; i spożyli chléb, i przenocowali na górze.

- מד ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני ובינך:
- מה ויקח יעקב אבן וירימה מצבה:
- מו ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל:
- מז ויקרא לו לבן יגר שהדוּתא ויעקב קרא לו גלעד:
- מח ויאמר לבן הגל הזה עד ביני ובינך היום על כן קרא שמו גלעד:
- מט והמצפה אשר אמר יצף יהיה ביני ובינך כי נסתר איש מרעהו:
- נ אמתענה את בנותי ואמתקח נשים על בנותי אין איש עמנו ראה אלהים עד ביני ובינך:
- נא ויאמר לבן ליעקב הנה הגל הזה והנה המצבה אשר יריתי ביני ובינך:
- נב עד הגל הזה ועדה המצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל הזה ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה הזאת לרעה:
- נג אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו אלהי אביהם וישבע יעקב בפחד אביו יצחק:
- נד ויזבח יעקב זבח בהר ויקרא לאחיו לאכל לחם ויאכלו לחם וילינו בהר:

בראשית לב : 32

- 1 I wstał Laban z rana, i ucałował synów swoich i córki swoje, i pobłogosławił ich, i poszedł; i wrócił Laban do miejsca swojego.
 - 2 I Jakób też poszedł drogą swoją, i spotkali go aniołowie Boga.
 - 3 I rzekł Jakób gdy ich spostrzegł: "Obóz to Boży!" i nazwał imię miejsca tego: Machnaim.
 - 4 I wysłał Jakób posłańców przed sobą do Esawa, brata swego, do ziemi Seir, do dziedziny Edomu.
 - 5 I rozkazał im, i rzekł: "Tak powiecie panu mojemu, Esawowi: tak rzecze sługa twój Jakób: u Labana gościłem, i bawiłem dotąd.
 - 6 Ale nagromadziły się u mnie woły i osły, trzody, sługi i służebnice; a posyłam oznajmić to panu mojemu, by znaleźć łaskę w oczach twoich."
 - 7 I wrócili wysłańcy do Jakóba i rzekli: "Przybyliśmy do brata twojego, do Esawa, a on również idzie na spotkanie twoje, a czterysta ludzi z nim."
 - 8 I uląkł się Jakób bardzo, i strwożył się; i rozdzielił ludzi, którzy z nim byli, i trzody, i bydło, i wielbłądy, na dwa hufce.
 - 9 I rzekł: "Jeżeliby napadł Esaw na jeden hufiec, a poraził go, wtedy hufiec pozostały ocaleje."
 - 10 I rzekł Jakób: "Boże ojca mojego Abrahama, i Boże ojca mojego Ic'haka, Wiekuisty, któryś rzekł do mnie: wróć do ziemi twojej i do ojczyzny twojej a uszczęśliwię cię.
 - 11 Niegodny jestem wszystkich łask i wszelkiego do-trwania, któreś wyświadczył słudze twojemu; gdyż o kiju swoim przepравиłem się przez Jarden ten, a teraz stanowią dwa hufce.
 - 12 Ocal mnie téż z ręki brata mojego, z ręki Esawa!... gdyż obawiam się go, aby nie przyszedł, i nie pobił mnie, matki wraz z dziećmi.
 - 13 A Tyś rzekł: Dobrze świadczyć ci będę, i uczynię ród twój jako piasek morski, którego się nie zliczy dla mnóstwa."
 - 14 I przenocował tam tejsze nocy, i wziął z tego, co miał pod ręką swoją, jako podarek dla Esawa, brata swego,
 - 15 Kóz dwieście, i kozłów dwadzieścia; owiec dwieście, i baranów dwadzieścia,
- א וַיִּשְׁכֶּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיִּנָּשֶׁק לְבָנָיו וּלְבָנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָהֶם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבָן לְמָקוֹמוֹ:
 - ב וַיַּעֲקֹב הָלֹךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאָכֵי אֱלֹהִים:
 - ג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנַיִם:
 - ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לִפְנֵיו אֶל־עֲשָׂו אָחִיו אֶרְצָה שְׂעִיר שִׂדֵּה אֱדוֹם:
 - ה וַיְצַו אוֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֹדְנִי לַעֲשׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גִּרְתִּי וְאַחֵר עַד־עַתָּה:
 - ו וַיְהִי־לִי שׂוֹר וַחֲמֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשֹׁפְחָה וְאֲשָׁלָחָה לְהַגִּיד לְאֹדְנִי לְמַצְאֵחוֹ בְּעֵינֶיךָ:
 - ז וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאוּנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֲשָׂו וְגַם הָלַךְ לִקְרֹאתָךְ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ:
 - ח וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ וַיַּחֲצֵן אֶת־הָעֶם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמָלִים לְשְׁנֵי מַחֲנוֹת:
 - ט וַיֹּאמֶר אִם־יָבֹוא עֲשׂו אֶל־הַמַּחֲנֵה הָאֶחָת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֵה הַנִּשְׁאָר לְפִלִּיטָה:
 - י וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֵל אֵלֵי שׁוּב לְאַרְצָךְ וְלִמְוֹלָדְתָּךְ וְאִיטִיבָה עִמָּךְ:
 - יא קִטְנֹתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדְּךָ כִּי בְּמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הֵייתִי לְשְׁנֵי מַחֲנוֹת:
 - יב הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֲשׂו כִּי־יִרָא אֹנְכִי אוֹתוֹ פֶּן־יָבֹוא וְהִכָּנִי אִם־עַל־בָּנַיִם:
 - יג וְאִתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אִיטִיב עִמָּךְ וְשִׁמְתִּי אֶת־זֶרְעֶךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסְפָּר מֶרֶב:
 - יד וַיֵּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה לַעֲשׂו אָחִיו:
 - טו עֲזִים מֵאֲתִים וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחִלִּים מֵאֲתִים וְאִילִים עֶשְׂרִים:

- 16 Wielbłędzic dojnych wraz ze źrebiętami ich trzydzieści; krów czterdzieści i wołów dziesięć; oślic dwadzieścia i ośląt dziesięć.
- 17 I oddał w ręce sług swoich, każde stado z osobna, i rzekł do sług swoich: "Postępujcie przedemną, a przestrzeń zostawiajcie między stadem a stadem."
- 18 I polecił pierwszemu mówiąc: "Jeżeli spotka cię Esaw, brat mój, a zapyta się ciebie i powie: Czyj ty, i dokąd idziesz, a czyje te przed tobą?"
- 19 Tedy odpowiesz: sługi twojego Jakóba; podarunek to posłany panu mojemu Esawowi; a oto i on sam za nami."
- 20 I polecił też i drugiemu i trzeciemu, i wszystkim, którzy szli za stadami mówiąc: "Słowy temi przemówicie do Esawa, gdy go spotkacie,
- 21 I powiecie: "Oto też i sługa twój Jakób za nami." Rzekł bowiem: "Przebłagam oblicze jego podarkiem, który idzie przedemną, a następnie obaczę oblicze jego, może przyjmie mnie łaskawie."
- 22 I przeciągnął podarek przed obliczem jego; sam zaś nocował onej nocy w taborze.
- 23 I wstał tejże nocy, i zabrał obie żony swoje i obie służebnice swoje, i jedenaścioro dzieci swoich, i przeprawił się przez bród Jabboka.
- 24 I wziął je, i przesadził je przez ten potok, i przeprawił też wszystko, co posiadał.
- 25 I został Jakób sam jeden, i pasował się ktoś z nim aż do wzejścia jutrzeńki;
- 26 A widział, że nie podola mu, - a dotknął był stawu biodra jego, i zwichnął się staw biodra Jakóba podczas pasowania się z nim, -
- 27 I rzekł: "Puść mnie, bo wzeszła jutrzeńka!" I odpowiedział: "Nie puszcę cię, póki nie pobłogosławisz mnie!"
- 28 I rzekł do niego: "Jakie imię twoje?" I odpowiedział: "Jakób."
- 29 I rzekł: "Nie Jakób będzie nazywane odtąd imię twoje, ale Israel; gdyż walczyłeś z istotą boską i z ludźmi, i przemogłeś."
- 30 I zapytał Jakób i rzekł: "Powiedz mi też imię twoje!" I odpowiedział: "Czemu to pytasz o imię moje?" I błogosławił mu tamże.
- 31 I nazwał Jakób imię miejscowości tej: Peniel: "gdyż widziałem bóstwo twarzą w twarz, a ocalała dusza moja."

- טז גמלים מיניקות ובניהם שלשים פרות ארבעים ופָּרִים
עֲשָׂרָה אֲתַנֹּת עֲשָׂרִים וְעֵרִם עֲשָׂרָה:
- יז וַיִּתֵּן בְּיַד־עֲבָדָיו עֵדֶר לְבָדוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עֲבְרוּ
לִפְנֵי יְרוּחַ תְּשִׁימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר:
- יח וַיִּצֹו אֶת־הָרֹאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגְּשֶׁךָ עֶשׂוֹ אָחִי וְשָׁאַלְךָ
לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאַנֶּה תִּלְךָ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ:
- יט וַאֲמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לִיעֲקֹב מִנָּחָה הוּא שְׁלוּחָה לְאֹדְנִי לַעֲשׂוֹ
וְהִנֵּה גַם־הוּא אֲחֵרִינוּ:
- כ וַיִּצֹו גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַם אֶת־כָּל־הַלְכִים
אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדְּבַר הַזֶּה תִּדְּבְרוּן אֶל־עֶשׂוֹ
בְּמִצְאָכֶם אֹתוֹ:
- כא וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אֲחֵרִינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה
פָּנָיו בְּמִנָּחָה הַהִלַּכְתָּ לִפְנָי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה פָּנָיו אוּלִי
יִשָּׂא פָנָי:
- כב וַתַּעֲבֹר הַמִּנָּחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לֹן בַּלִּילָה־הַהוּא בְּמִנָּחָה:
- כג וַיָּקָם בַּלִּילָה הוּא וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחָתָיו
וְאֶת־אֶחָד עֶשֶׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֶת מַעְבַּר יַבֵּק:
- כד וַיָּקָחֻם וַיַּעֲבִרֻם אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֹר אֶת־אֶשְׁרֵלֹו:
- כה וַיִּתֵּר יַעֲקֹב לְבָדוֹ וַיֹּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלֹות הַשָּׁחַר:
- כו וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכַל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף־יָרְכוֹ וַתִּקַּע כַּף־יָרֶךְ יַעֲקֹב
בְּהֶאָבְקוֹ עִמּוֹ:
- כז וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֶךָ כִּי
אִם־בְּרַכְתָּנִי:
- כח וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב:
- כט וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמַר עוֹד שְׁמֶךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׁרִיתָ
עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתִּוְכַל:
- ל וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הֲגִידָה־נָא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה
תִּשְׁאַל לְשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם:
- לא וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים
אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצַל נַפְשִׁי:

32 I weszło mu słońce, gdy minął Peniel; ale chromał on na biodro swoje.

33 Przeto nie jadają synowie Israela żyły skurczonej, co na stawie biodra, po dziś dzień, ponieważ dotknął na stawie biodra Jakóba żyły skurczonej.

לב וַיִּזְרַח־לּוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כְּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוֹאֵל וְהוּא צָלַע
עַל־יָרְכוֹ:

לג

בראשית לג :

- 1 I podniósł Jakób oczy swoje, i spojrzał, a oto Esaw nadciąga, a z nim czterysta ludzi. I rozdzielił Jakób dzieci między Leę, Rachelę i dwie służebnice. א על-פֶּן לֹא־יֵאכְלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד הַנֶּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּשֶׁה:
- 2 I umieścił służebnice i dzieci ich na przedzie, a Leę i dzieci jej w tyle; Rachelę zaś i Josefa na ostatku. ב וַיֵּשֶׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֹשׂוּ בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מָאוֹת אִישׁ וַיַּחֲזֵן אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רַחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשִּׁפְחוֹת:
- 3 A sam szedł przed niemi, i kłaniał się ku ziemi siedm razy, zanim przystąpił do brata swojego. ג וַיֵּשֶׂם אֶת־הַשִּׁפְחוֹת וְאֶת־יְלָדֶיהָן רִאשֹׁנָה וְאֶת־לֵאָה וַיְלָדֶיהָ אַחֲרָנִים וְאֶת־רַחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרָנִים:
- 4 I pobiegł Esaw naprzeciw niemu, i objął go, i padł na szyję jego, i ucałował go; i płakali. ד וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַרְצָה שָׁבַע פַּעַמִּים עַד־גֻּשְׁתּוֹ עַד־אֲחִיו:
- 5 I podniósł oczy swe i spostrzegł kobiety i dzieci, i rzekł: "Czyjeż te przy tobie?" I odpowiedział: "To dzieci, któremi obdarzył Bóg sługę twojego." ה וַיִּרְץ עֹשׂוּ לִקְרָאתוֹ וַיַּחֲבֹקְהוּ וַיִּפֹּל עַל־צִוְּאוֹרְוֹ וַיִּשְׁקֶהוּ וַיִּבְכּוּ:
- 6 I przystąpiły służebnice, one i dzieci ich, i pokłoniły się. ו וַיֵּשֶׂא אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אַלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדְּךָ:
- 7 Przystąpiła téż Lea i dzieci jej, i pokłoniły się; a narreszcie przystąpił Josef i Rachel, i pokłonili się. ז וַתִּגְשֵׁן הַשִּׁפְחוֹת הֵנָּה וַיְלָדֶיהָן וַתִּשְׁתַּחֲוּן:
- 8 I rzekł: "Na cóż ci cały ten tabor, który spotkałem?" I odpowiedział: "Aby znaleźć łaskę w oczach pana mojego." ח וַתִּגְשׁ גַּם־לֵאָה וַיְלָדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוּ וְאַחֵר נָגַשׁ יוֹסֵף וְרַחֵל וַיִּשְׁתַּחֲוּ:
- 9 I rzekł Esaw: "Posiadam ja dosyć, bracie mój; niechaj pozostanie twojem, co twoje!" ט וַיֹּאמֶר מִי לָךְ כָּל־הַמַּחְנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לַמַּצֵּא־חֵן בְּעֵינֵי אָדָמִי:
- 10 I rzekł Jakób: "Nie, proszę; jeżelim téż znalazł łaskę w oczach twoich, przyjmiesz podarunek mój z ręki mojej; gdyż oto ujrzałem oblicze twoje, jak gdyby się ujrzało oblicze anioła, a przyjąłeś mnie przychylnie!" י וַיֹּאמֶר עֹשׂוּ יִשְׁלִי רַב אָחִי יְהִי לָךְ אֲשֶׁר־לָךְ:
- 11 Przyjmijże dar mój, który złożonym ci został; gdyż obdarzył mnie Bóg, a mam wszystko!" I nalegał nań, i przyjął. יא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־נָא אִם־נָא מַצְאָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלִקְחָתָּ מִנַּחְתִּי מִיָּדִי כִּי עַל־פֶּן רָאִיתִי פָנֶיךָ כְּרֹאת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצָנִי:
- 12 I rzekł: "Zabierzmy się a idźmy; a ja pójdę przy tobie." יב קַח־נָא אֶת־בְּרִכְתִּי אֲשֶׁר הִבָּאת לָךְ כִּי־חָנַנִי אֱלֹהִים וְכִי יִשְׁלִי־כָל וַיִּפְצַרְבוּ וַיִּקַּח:
- 13 I odpowiedział mu: "Panu memu wiadomo, że dzieci wątle są, a trzody i bydło dojne u mnie; a jeżeli je popędzą dzień jeden, wyrzuci cała trzoda." יג וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכָּה וְנִלְכָּה לְנִגְדְּךָ:
- 14 Niechajże pójdzie pan mój przed sługą swoim, a ja postępować będę powoli, jako nadąży bydło, które przedemną, i jako nadążą dzieci, póki nie dojdę do pana mojego do Seiru. יד וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָדָמִי יָדַע כִּי־הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר עָלוֹת עָלַי וּדְפָקוֹם יוֹם אֶחָד וַמָּתוּ כָּל־הַצֹּאן:

15 I rzekł Esaw: "Niechaj tedy pozostawię przy tobie kilku ludzi, którzy przy mnie są." I rzekł: "Po co to? - Obym tylko znalazł łaskę w oczach pana mojego!"

16 I tak wrócił dnia tegoż Esaw drogą swą do Seiru.

17 A Jakób wyruszył do Sukoth, i zbudował sobie dom, a dla stad swoich wystawił szałas; przeto nazwano imię miejscowości tej: Sukoth.

18 I przybył Jakób szczęśliwie do miasta Szechem, co w ziemi Kanaan, po powrocie z Paddan-Aram, i rozłożył się przed miastem.

19 I nabył kawał pola, na którym rozbił namiot swój, od synów Chamora, ojca Szechema, za sto kesytów.

20 I postawił tam ofiarnicę, i nazwał ją: moc Boga Isra-ela.

21

טו יַעֲבֹר־נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וְאֲנִי אֶתְנַהֲלָהּ לְאִטִּי לְרִגְלִי
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־לִפְנֵי וּלְרִגְלֵי הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֹא
אֶל־אֲדֹנִי שְׁעִירָה:

טז וַיֹּאמֶר עָשׂו אֲצִיגֶה־נָּא עִמָּךְ מִן־הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר
לָמָּה זֶה אֲמַצָּא־חַן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי:

יז וַיָּשָׁב בַּיּוֹם הַהוּא עָשׂו לְדַרְכּוֹ שְׁעִירָה:

יח וַיַּעֲקֹב נָסַע סֹכֶתָה וַיָּבֶן לּוֹ בַּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֹכֶת
עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם סֹכוֹת:

יט וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עֵיר שָׁכֶם אֲשֶׁר בְּאַרְצָן כְּנַעַן בְּבֹאוֹ מִפָּדָן
אֲרָם וַיַּחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר:

כ וַיִּקֶן אֶת־חֶלְקֶת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אֱהֱלֹ מִיד
בְּנֵי־חֲמוֹר אָבִי שָׁכֶם בְּמֵאָה קִשְׁיָטָה:

כא וַיִּצַּב־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

בראשית לד : 34

1 I wyszła Dina, córka Lei, którą urodziła była Jakóbowi, aby rozejrzeć się między dziewczcami owej ziemi.	א וַתֵּצֵא דִּינָה בַת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת בְּבָנוֹת הָאֶרֶץ:
2 I ujrzał ją Szechem, syn Chamora, Chiwejczyka, księcia owej ziemi, i porwał ją, i położył się przy niej, i zgwałcił ją.	ב וַיֵּרָא אֹתָהּ שָׁכֶם בֶּן־חַמּוֹר הַחִוִּי נָשִׂיא הָאֶרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ וַיַּעֲנֶה:
3 I przylgnęła dusza jego do Diny, córki Jakóba, i pokochał tę dziewczę, i przemawiał do serca dziewczicy.	ג וַתִּדְּבַק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַת־יַעֲקֹב וַיֶּאֱהָב אֶת־הַנַּעֲרָ וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַּעֲרָ:
4 I rzekł Szechem do Chamora, ojca swojego, mówiąc: "Weź mi dziewczę to za żonę!"	ד וַיֹּאמֶר שָׁכֶם אֶל־חַמּוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיְלָדָה הַזֹּאת לְאִשָּׁה:
5 A Jakób usłyszał, że zhańbił Dinę, córkę jego; gdy jednak synowie jego byli z bydłem jego na polu, zamilczał Jakób aż do ich przybycia.	ה וַיַּעֲקֹב שָׁמַע כִּי טָמְא אֶת־דִּינָה בְּתוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת־מִקְנֶהוּ בַשָּׂדֶה וְהַחֲרָשׁ יַעֲקֹב עַד־בָּאָם:
6 Tedy wyszedł Chamor, ojciec Szechema, do Jakóba, aby rozmówić się z nim.	ו וַיֵּצֵא חַמּוֹר אָבִי־שָׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ:
7 A synowie Jakóba przyszli z pola, usłyszawszy o tém; i zasmucili się mężowie ci, i gniewało ich bardzo, że bezceństwo spełnił w Israelu, leżąc przy córce Jakóba; a tak się nie czyni.	ז וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְבוּ הָאָנָשִׁים וַיַּחֲרֻ לָהֶם מְאֹד כִּי־נִבְלָה עֲשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל לְשֹׁכֵב אֶת־בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יַעֲשֶׂה:
8 I mówił Chamor z nimi w te słowa: "Szechem, syn mój, - zapragnęła dusza jego córki waszej; dajcież mu ją za żonę.	ח וַיְדַבֵּר חַמּוֹר אִתָּם לֵאמֹר שָׁכֶם בְּנִי חָשָׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבַתְּכֶם תִּנּוּ נָא אֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה:
9 A spowinowacście się z nami: córki wasze oddacie nam, a córki nasze weźmiecie sobie.	ט וְהִתְחַתְּנוּ אִתָּנוּ בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנוֹתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם:
10 A z nami zamieszkacie; a ziemia stanie otworem przed wami; osiadźcie i zawiążcie stosunki w niej, i utwierdzajcie się na niej."	י וְאִתָּנוּ תֵּשְׁבוּ וְהָאֶרֶץ תְּהִיָּה לְפָנֵיכֶם שְׁבוּ וּסְחָרוּהָ וְהָאֶחָזוּ בָּהּ:
11 I rzekł Szechem do ojca i do braci jej: "Obym tylko znalazł łaskę w oczach waszych, a cokolwiek mi powiecie, dam.	יא וַיֹּאמֶר שָׁכֶם אֶל־אָבִיהָ וְאֶל־אָחֶיהָ אִמְצָאֲחֹן בְּעֵינֵיכֶם וְאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֲתָנוּ:
12 Nałóżcie na mnie największe wiano i dary, a dam, ile naznaczycie mi: - tylko dajcie mi tę dziewczę za żonę!"	יב הָרַבוּ עָלָי מְאֹד מָהֵר וּמִתָּן וְאִתָּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי וַתְּנוּ־לִי אֶת־הַנַּעֲרָ לְאִשָּׁה:
13 I odpowiedzieli synowie Jakóba Szechemowi i Chamorowi, ojcu jego, podstępnie; a mówili tak dla tego, że shańbił Dinę, siostrę ich.	יג וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שָׁכֶם וְאֶת־חַמּוֹר אָבִיו בְּמַרְמָה וַיְדַבְּרוּ אֲשֶׁר טָמְא אֶת דִּינָה אֶחָתָם:
14 I rzekli do nich: "Nie możemy tego uczynić, abyśmy wydali siostrę naszą za człowieka nieobrzezanego; bo hańbą by to było dla nas.	יד וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לְתֵת אֶת־אֶחָתָנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עֶרְלָה כִּי־חֲרָפָה הוּא לָנוּ:
15 Wszakże pod tym warunkiem będziemy wam powolni, jeżeli staniecie się podobni do nas, aby obrzezany był u was każdy mężczyzna.	טו אַדְּבֹזֶאת נָאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָּמֶנּוּ לְהַמִּל לָכֶם כָּל־זָכָר:

- 16 A wtedy oddamy córki nasze wam, a córki wasze pojmemy sobie, i zamieszkamy przy was, a staniam się ludem jednym.
- 17 Gdybyście zaś nie usłuchali nas, abyście się obrzezali, to zabierzemy córkę naszą i pójdziemy."
- 18 I znalazły upodobanie słowa ich w oczach Chamora, i w oczach Szechema, syna Chamora.
- 19 I nie omieszkał młodzieniec spełnić tej rzeczy, bo się rozmiłował w córce Jakóba; a był on najpoważniejszy ze wszystkich w domu ojca swojego.
- 20 I przyszedł Chamor i Szechem, syn jego, do bramy swego miasta, i przedstawili ludziom miasta swego, i rzekli:
- 21 "Ludzie ci są pokojowo usposobieni dla nas, osiedliby na tej ziemi, i zawiązałyby stosunki w niej, bo ziemia oto przestronna przed nimi; córki ich bralibyśmy sobie za żony, a córki nasze oddalibyśmy im.
- 22 Wszakże pod tym jedynie warunkiem zgodzą się ci ludzie zamieszkać z nami, i być ludem jednym, - jeżeli obrzezanym będzie u nas każdy mężczyzna, tak jako oni są obrzezani.
- 23 Stada ich i dobytek ich, i wszelkie bydło ich, czyż nie naszym będzie? Tylko bądźmy im powolni, i niech zamieszkają z nami."
- 24 I usłuchali Chamora i Szechema, syna jego, wszyscy, wychodzący z bram miasta jego; i dał się obrzezać każdy mężczyzna, wszyscy, wychodzący z bram miasta jego.
- 25 I stało się dnia trzeciego, gdy byli w bólu, wzięli wtedy dwaj synowie Jakóba, Szymeon i Lewi, bracia Dinę, każdy miecz swój, i napadli na miasto śmiało, i wymordowali wszystkich płci męskiej.
- 26 I Chamora i Szechema, syna jego, zabili ostrzem miecza, i zabrali Dinę z domu Szechema i odeszli.
- 27 Synowie zaś Jakóba naszli na zabitych, i zrabowali miasto, w którym zhańbili siostrę ich.
- 28 Trzody ich, rogaciznę ich, i osły ich, i co było w mieście i co na polu, zabrali.
- 29 I całe mienie ich, i wszystką dziatwę ich, i kobiety ich zabrali w niewolę, i zrabowali też wszystko, co w domach było.

טז וְנָתַנוּ אֶת־בָּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בָּנוֹתֵיכֶם נִקַּח־לָנוּ וְיִשְׁבְּנוּ אִתְּכֶם וְהָיִינוּ לְעָם אֶחָד:

יז וְאִם־לֹא תִשְׁמָעוּ אֲלֵינוּ לְהַמּוֹל וּלְקַחְנוּ אֶת־בָּתְנוּ וְהִלְכְנוּ:

יח וַיִּטְבוּ דְבָרֵיהֶם בְּעֵינֵי חָמוֹר וּבְעֵינֵי שָׁכֶם בֶּן־חָמוֹר:

יט וְלֹא־אַחֵר הִנָּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בַּבַּת־יַעֲקֹב וְהוּא נִכְבֵּד מִכָּל בֵּית אָבִיו:

כ וַיָּבֹא חָמוֹר וּשְׁכָם בְּנוֹ אֶל־שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֲנָשֵׁי עִירָם לֵאמֹר:

כא הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם אִתָּנוּ וַיֵּשְׁבוּ בָאָרֶץ וַיִּסְתָּרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת־יָדַיִם לִפְנֵיהֶם אֶת־בָּנוֹתֵם נִקַּח־לָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת־בָּנֹתֵינוּ נָתַן לָהֶם:

כב אַךְ־בְּזֹאת יָאֲתוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לְשֹׁכֵת אִתָּנוּ לִהְיוֹת לְעָם אֶחָד בְּהַמּוֹל לָנוּ כָּל־זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם גְּמָלִים:

כג מִקְנֵהֶם וּקְנִינָם וְכָל־בְּהֶמְתָּם הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ גְּאוּתָהּ לָהֶם וַיֵּשְׁבוּ אִתָּנוּ:

כד וַיִּשְׁמָעוּ אֶל־חָמוֹר וְאֶל־שָׁכֶם בְּנוֹ כָּל־יִצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמְלּוּ כָּל־זָכָר כָּל־יִצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ:

כה וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיּוֹתָם כְּאָבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁמָעוֹן וְלֵוִי אֶחָי דִּינָה אִישׁ חָרְבוּ וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בַּטַּח וַיַּהַרְגוּ כָּל־זָכָר:

כו וְאֶת־חָמוֹר וְאֶת־שָׁכֶם בְּנוֹ הָרָגוּ לְפִי־חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה מִבֵּית שָׁכֶם וַיֵּצְאוּ:

כז בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים וַיִּבְזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר טָמְאוּ אַחֲוָתָם:

כח אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בָּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם וְאֶת־אֲשֶׁר־בָּעִיר וְאֶת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקְחוּ:

כט וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־טָפָם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיִּבְזּוּ וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר בַּבַּיִת:

- ל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שְׁמֶעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכֹרְתֶם אֹתִי לְהַבְאִישָׁנִי
בְּיֹשֵׁב הָאָרֶץ בְּכַנְעֲנִי וּבְפָרְזִי וְאֲנִי מִתִּי מִסָּפֶר וְנֶאֱסָפוּ עָלַי
וְהָכֹנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי:
- 30 I rzekł Jakób do Szymeona i Lewiego: "Wprowadzili-
ście mnie w biedę, poróżniwszy mnie z mieszkańcami
tej ziemi, z Kanaanejczykiem i Peryzejczykiem! A sta-
nowię ja garstkę nieliczną: gdy zgromadzą się prze-
ciwko mnie, porażą mnie, i wytępionym będę ja
i dom mój."
- לא וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹזֵנָה יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחֻתָּנוּ:
- 31 I rzekli: "Czyż jako z wszetecznicą postępować moż-
na z siostrą naszą?"

- 1 I rzekł Bóg do Jakóba: "Wstań, udaj się do Beth-el, a osiądź tam, i wystaw tam ofiarnicę Bogu, który ukazał się tobie, gdyś uchodził przed Esawem, bratem twoim!"

א ויאמר אלהים אל-יעקב קום עלה בית-אל ושם
ועשה-שם מזבח לאל הנראה אליך בברכה מפני עשו
אחיד:
- 2 I rzekł Jakób do domowników swoich, i do wszystkich, którzy z nimi byli: "Usuńcie bogi obce, co wpośród was, a oczyśćcie się, i zmieńcie szaty wasze."

ב ויאמר יעקב אל-ביתו ואל כל-אשר עמו הסרו את-אלהי
הנכר אשר בתככם והטהרו והחליפו שמלתיכם:
- 3 A wstaniem, i pójdzem do Beth-el, i wystawię tam ofiarnicę Bogu, który mnie wysłuchał w dniu niedoli mojej, i był ze mną na drodze, którą chodziłem!"

ג ונקומה ונעלה בית-אל ואעשה-שם מזבח לאל הענה
אתי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי:
- 4 I oddali Jakóbowi wszystkie bogi obce, które były w ich ręku, i kolczyki, które mieli w uszach swoich; i zakopał je Jakób pod dębem, co przy Szechem,

ד ויתנו אל-יעקב את כל-אלהי הנכר אשר בידם
ואת-הנזמים אשר באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת
האלה אשר עם-שכם:
- 5 I wyruszyli. I padł postrach Boży na miasta w około nich, i nie ścigali synów Jakóba.

ה ויסעו ויהי חמת אלהים על-הערים אשר סביבתיהם ולא
רדפו אחרי בני יעקב:
- 6 I przybył Jakób do Luz, co w ziemi Kanaan, to jest do Beth-el, on i wszystek lud, który z nim był.

ו ויבא יעקב ללזה אשר בארץ כנען הוא בית-אל הוא
וכל-העם אשר-עמו:
- 7 I zbudował tam ofiarnicę i nazwał miejscowość tę: El Beth-el; gdyż tam objawił mu się Bóg, gdy uchodził przed bratem swoim.

ז ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית-אל כי שם נגלו
אליו האלהים בברחו מפני אחיו:
- 8 I umarła Debora, karmicielka Ribki; i pochowaną została poniżej Beth-el, pod dębem, i nazwano imię jego: Dąb płaczu.

ח ותמת דברה מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית-אל תחת
האלון ויקרא שמו אלון בכות:
- 9 I ukazał się Bóg Jakóbowi raz jeszcze, po powrocie jego z Paddan-Aram, i pobłogosławił go.

ט וירא אלהים אל-יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו:
- 10 I rzekł do niego Bóg: "Imię twoje - Jakób; ale nie będzie nazwanem odtąd imię twoje: Jakób, lecz Israel będzie imię twoje." I nazwał imię jego: Israel.

י ויאמר-לו אלהים שמה יעקב לא-יקרא שמה עוד יעקב
כי אם-ישראל יהיה שמה ויקרא את-שמו ישראל:
- 11 I rzekł doń Bóg: "Jam Bóg Wszechpotężny; rozpleniaj się i rozmnażaj; naród i zbór narodów powstanie z ciebie, a królowie z bioder twoich wyjdą.

יא ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים
יהיה ממך ומלכים מחלציה יצאו:
- 12 A ziemię, którą dałem Abrahamowi i Ic'hakowi, tobie ją oddam, i potomstwu twojemu po tobie oddam ziemię tę."

יב ואת-הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לה אתננה
ולזרעה אחריה אתן את-הארץ:
- 13 I wzniósł się od niego Bóg, z miejsca, na którym mówił z nim.

יג ויעל מעליו אלהים במקום אשר-דבר אתו:
- 14 I postawił Jakób pomnik na miejscu, na którym mówił z nim, pomnik kamienny; i wylał nań zalewkę, i polał go olejem.

יד ויצב יעקב מצבה במקום אשר-דבר אתו מצבת אבן
ויספ עליה נספ ויצק עליה שמן:
- 15 I nazwał Jakób imię miejsca, na którym mówił z nim Bóg: Beth-el.

טו ויקרא יעקב את-שם המקום אשר דבר אתו שם אלהים
בית-אל:

- 16 I wyruszyli z Beth-el, a pozostała jeszcze przestrzeń ziemi, aby przybyć do Efraty, gdy urodziła Rachel; a miała ciężki poród.
- 17 A gdy ciężko rodziła, rzekła do niej położniczka: "Nie obawiaj się, gdyż i ten tobie synem!"
- 18 I stało się to, gdy uchodziła dusza jej, bo umierała; i nazwała imię jego: Ben-oni. Lecz ojciec jego nazwał go: Binjamin.
- 19 I umarła Rachel, i pochowaną została na drodze do Efraty, czyli Beth-Lechem.
- 20 I postawił Jakób pomnik na grobie jej; jest to pomnik grobu Racheli, po dziś dzień.
- 21 I wyruszył Israel, i rozbił namiot swój po za wieżę Eder.
- 22 I stało się, gdy mieszkał Israel w owej krainie, że poszedł Reuben, i obcował z Bilhą, nałożnicą ojca swojego. I usłyszał to Israel. - A synów Jakóba było dwunastu:
- 23 Synowie Lei: Pierworodny Jakóba - Reuben, i Szymeon, i Lewi, i Jehuda, i Issachar, i Zebulun.
- 24 Synowie Racheli: Josef i Binjamin.
- 25 A synowie Bilhy, służebnicy Racheli: Dan i Naftali.
- 26 A synowie Zylpy, służebnicy Lei: Gad i Aszer. Ci są synowie Jakóba, którzy mu się urodzili w Paddan-Aram.
- 27 I przybył Jakób do Ic'haka, ojca swojego, do Mamre, do Kirjath-Arba, to jest Chebron, gdzie przebywał Abraham i Ic'hak.
- 28 A były dni Ic'haka sto ośmdziesiąt lat.
- 29 I skonał Ic'hak i umarł, i przyłączon został do ludu swojego, stary i syt dni. I pochowali go Esaw i Jakób, synowie jego.

טז וַיֵּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי־עוֹד כְּבָרְתָּהָאָרֶץ לְבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשׁ בְּלִדְתָּהּ:

יז וַיְהִי בְהִקְשָׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמִּילָדֶת אֶל־תִּירָאִי כִי־גִסְוָהּ לָךְ בֶּן:

יח וַיְהִי בִצָּאת נַפְשָׁהּ כִּי מָתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא־לוֹ בִּנְיָמִין:

יט וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הוּא בֵּית לָחֶם:

כ וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מִצְבָּה עַל־קִבְרָתָהּ הוּא מִצְבַּת קִבְרַת־רָחֵל עַד־הַיּוֹם:

כא וַיֵּסַע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אֹהֶלָה מְהֵלָּא לְמַגְדַּל־עֵדֶר:

כב וַיְהִי בִשְׁכֹן יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילְגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר:

כג בְּנֵי לָאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וַיְהוּדָה וַיִּשַׁשְׁכָּר וַזְּבוּלֹן:

כד בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִין:

כה וּבְנֵי בִלְהָה שְׁפָחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי:

כו וּבְנֵי זִלְפָּה שְׁפָחַת לָאָה גָּד וְאַשֵּׁר אֵלָה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יָלְדוּ־לוֹ בְּפָדָן אֲרָם:

כז וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו מִמֶּרָא קְרִית הָאֲרָבֶע הוּא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גֵּר־שָׁם אַבְרָהָם וַיִּצְחָק:

כח וַיְהִי יָמֵי יִצְחָק מֵאָת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה:

כט וַיָּגוּעַ יִצְחָק וַיָּמָת וַיֹּאסֹף אֶל־עַמּוּי זָקֵן וְשֹׁבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ עֲשׂוֹ וַיַּעֲקֹב בְּנָיו:

בראשית לו : 36

- 1 A oto rodowód Esawa, czyli Edomu. א וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אָדָם:
- 2 Esaw pojął był żony swoje z pośród cór Kanaanu: Adę, córkę Elona, Chitejczyka i Oholibamę, córkę Any, córkę Cybeona, Chiwejczyka. ב עֵשָׂו לָקַח אֶת־נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עֵדָה בַּת־אֵילֹון הַחֲתִי וְאֶת־אֶהֱלִיבָמָה בַּת־עֵנָה בַּת־צִבְעֹן הַחֲוִי:
- 3 I Bosmatę, córkę Iszmaela, siostrę Nebajota. ג וְאֶת־בִּשְׁמַת בַּת־יִשְׁמָעֵאל אַחֹת נִבְיֹת:
- 4 I urodziła Ada Esawowi Elifaza, a Bosmath urodziła Reuela. ד וּתְלִד עֵדָה לְעֵשָׂו אֶת־אֵלִיפֹז וּבִשְׁמַת יִלְדָה אֶת־רְעוּאֵל:
- 5 A Oholibama urodziła Jeusza, i Jaelama i Koracha. Oto synowie Esawa, którzy mu się urodzili w ziemi Kanaan. ה וְאֶהֱלִיבָמָה יִלְדָה אֶת־יְעִישׁ וְיַעֲוִשׁ וְאֶת־יַעֲלֹם וְאֶת־קֶרַח אֵלֶּה בְנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יִלְדוּלוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
- 6 I zabrał Esaw żony swoje, i synów swoich, i córki swe, i wszystkich ludzi domu swego, i stada swoje, które nabył w ziemi Kanaan, i udał się do ziemi zdala od Jakóba, brata swojego. ו וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בָּנֹתָיו וְאֶת־כָּל־נַפְשֹׁת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־בְּהֶמְתּוֹ וְאֶת־כָּל־קְנִיָּנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אַחֲיוֹ:
- 7 Gdyż mienie ich było za wielkie, aby mogli mieszkać razem, i nie mogła ziemia ich pobytu pomieścić ich z powodu stad ich. ז כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רַב מִשָּׁבֶת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לִשְׂאֹת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם:
- 8 I osiadł Esaw na górze Seir: Esaw, czyli Edom. ח וַיָּשָׁב עֵשָׂו בְּהָר שֵׁעִיר עֵשָׂו הוּא אָדָם:
- 9 A oto rodowód Esawa, ojca Edomitów, na górze Seir. ט וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עֵשָׂו אָבִי אָדָם בְּהָר שֵׁעִיר:
- 10 Oto imiona synów Esawa: Elifaz, syn Ady, żony Esawa; Reuel, syn Bosmaty, żony Esawa. י אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־עֵשָׂו אֵלִיפֹז בֶּן־עֵדָה אִשְׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל בֶּן־בִּשְׁמַת אִשְׁת עֵשָׂו:
- 11 I byli synowie Elifaza: Theman, Omar, Cefo, i Gaetam i Kenaz. יא וַיְהִיו בְּנֵי אֵלִיפֹז תִּימָן אוֹמֵר צֶפּוֹ וְגַעְתָּם וְקִנְזוֹ:
- 12 A Thimna była nałożnicą Elifaza, i urodziła Elifazowi Amaleka. Oto synowie Ady, żony Esawa. יב וַתִּמְנַע הָיְתָה פִּלְגֹּשׁ לְאֵלִיפֹז בֶּן־עֵשָׂו וּתְלִד לְאֵלִיפֹז אֶת־עַמְלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עֵדָה אִשְׁת עֵשָׂו:
- 13 A oto synowie Reuela: Nachath i Zerach, Szamma i Mizza. Ci byli synowie Bosmaty, żony Esawa. יג וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וְזֶרַח שָׁמָה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בִשְׁמַת אִשְׁת עֵשָׂו:
- 14 A oto synowie Oholibamy, córki Any, córki Cybeona, żony Esawa: urodziła ona Esawowi Jeusza, i Jaelama i Koracha. יד וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אֶהֱלִיבָמָה בַּת־עֵנָה בַּת־צִבְעֹן אִשְׁת עֵשָׂו וּתְלִד לְעֵשָׂו אֶת־יְעִישׁ וְיַעֲוִשׁ וְאֶת־יַעֲלֹם וְאֶת־קֶרַח:
- 15 Oto książęta synów Esawa: synowie Elifaza, pierworodnego Esawa: książę Theman, książę Omar, książę Cefo, książę Kenaz. טו אֵלֶּה אֱלוֹפֵי בְנֵי־עֵשָׂו בְּנֵי אֵלִיפֹז בְּכוֹר עֵשָׂו אֱלוֹף תִּימָן אֱלוֹף אוֹמֵר אֱלוֹף צֶפּוֹ אֱלוֹף קִנְזוֹ:
- 16 Książę Korach, książę Gaetam, książę Amalek. Oto książęta z Elifaza na ziemi Edomitów; oto synowie Ady. טז אֱלוֹף־קֶרַח אֱלוֹף גַּעְתָּם אֱלוֹף עַמְלֵק אֵלֶּה אֱלוֹפֵי אֵלִיפֹז בְּאֶרֶץ אָדָם אֵלֶּה בְּנֵי עֵדָה:
- 17 A oto synowie Reuela, syna Esawa: książę Nachath, książę Zerach, książę Szamma, książę Mizza. Oto są książęta z Reuela na ziemi Edomitów: oto synowie Bosmaty, żony Esawa. יז וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בְּנֵי־עֵשָׂו אֱלוֹף נַחַת אֱלוֹף זֶרַח אֱלוֹף שָׁמָה אֱלוֹף מִזָּה אֵלֶּה אֱלוֹפֵי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אָדָם אֵלֶּה בְּנֵי בִשְׁמַת אִשְׁת עֵשָׂו:

- 18 A oto synowie Oholibamy, żony Esawa: książę Jeusz, książę Jaelam, książę Korach. Oto książęta z Oholibamy, córki Any, żony Esawa.
- 19 Oto synowie Esawa, i oto książęta ich, mianowicie Edomitów.
- 20 Oto synowie Seira, Chorejczyka, zamieszkali w tym kraju: Lotan i Szobal, i Cybeon i Ana.
- 21 I Diszon, i Ecer i Diszan. Oto książęta Chorejczyków, synów Seira, na ziemi Edomitów.
- 22 A byli synowie Lotana: Chori i Hemam; a siostrą Lotana: Thimna.
- 23 A oto synowie Szobala: Alwan, i Manachath, i Ebal, Szefo, i Onam.
- 24 A oto synowie Cybeona: Aja i Ana. Tenże to Ana, który odkrył gorące źródła w pustyni, pasąc osły Cybeona, ojca swojego.
- 25 A oto dzieci Any: Diszon i Oholibama, córka Any.
- 26 A oto synowie Diszana: Chemdan, i Eszban, i Ithran i Cheran.
- 27 Oto synowie Ecera: Bilhan i Zaawan i Akan.
- 28 Oto synowie Diszana: Uc i Aran.
- 29 Oto książęta Chorejczyków: książę Lotan, książę Szobal, książę Cybeon, książę Ana.
- 30 Książę Diszon, książę Ecer, książę Diszan. Oto książęta Chorejczyków, według księstw ich w ziemi Seir.
- 31 A oto królowie, którzy panowali na ziemi Edom, zanim panował król nad synami Israela.
- 32 I panował w Edomie: Bela, syn Beora; a nazwa miasta jego: Dinhaba.
- 33 I umarł Bela, a panował miasto niego Jobab, syn Zeracha, z Bocra.
- 34 I umarł Jobab, a panował miasto niego Chuszam, z ziemi Themanitów.
- 35 I umarł Chuszam, a panował miasto niego Hadad, syn Bedada, który poraził Midjanitów na błoniach Moabu; a nazwa miasta jego Awith.
- 36 I umarł Hadad, a panował miasto niego Samla z Marsreka.
- 37 I umarł Samla, a panował miasto niego Szaul z Rechoboth, co nad strumieniem.
- 38 I umarł Szaul, a panował miasto niego Baal-Chanan, syn Achbora.

- יח וְאֵלֶּה בְּנֵי אֶהְלִיבָמָה אִשֶּׁת עֵשָׂו אֱלוֹף יְעוֹשׁ אֱלוֹף יַעֲלָם אֱלוֹף קָרַח אֵלֶּה אֱלוֹפֵי אֶהְלִיבָמָה בִּתְעֵנָה אִשֶּׁת עֵשָׂו:
- יט אֵלֶּה בְּנֵי־עֵשָׂו וְאֵלֶּה אֱלוֹפֵיהֶם הוּא אָדוֹם:
- כ אֵלֶּה בְּנֵי־שְׂעִיר הַחָרִי יִשְׁבִּי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׁוּבָל וְצִבְעוֹן וְעֵנָה:
- כא וְדִשׁוֹן וְאַצָּר וְדִישׁוֹן אֵלֶּה אֱלוֹפֵי הַחָרִי בְּנֵי שְׂעִיר בָּאָרֶץ אָדוֹם:
- כב וַיְהִיו בְּנֵי־לוֹטָן חָרִי וְהִימָם וְאַחֹת לוֹטָן תַּמְנָע:
- כג וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוּבָל עֲלֹן וּמִנְחַת וְעִיבָל שָׁפוּ וְאוֹנָם:
- כד וְאֵלֶּה בְּנֵי־צִבְעוֹן וְאִיהָ וְעֵנָה הוּא עֵנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הֵימָם בַּמִּדְבָּר בְּרַעְתּוֹ אֶת־הַחֲמָרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו:
- כה וְאֵלֶּה בְּנֵי־עֵנָה דִּשׁוֹן וְאֶהְלִיבָמָה בִּתְעֵנָה:
- כו וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישׁוֹן חֲמָדוֹן וְאַשְׁבֹּן וַיִּתְּרוּ וַיְכָרוּ:
- כז אֵלֶּה בְּנֵי־אַצָּר בְּלָהוֹן וְזַעְוֹן וְעֶקֶן:
- כח אֵלֶּה בְּנֵי־דִישׁוֹן עוֹץ וְאַרֹן:
- כט אֵלֶּה אֱלוֹפֵי הַחָרִי אֱלוֹף לוֹטָן אֱלוֹף שׁוּבָל אֱלוֹף צִבְעוֹן אֱלוֹף עֵנָה:
- ל אֱלוֹף דִּשׁוֹן אֱלוֹף אַצָּר אֱלוֹף דִּישׁוֹן אֵלֶּה אֱלוֹפֵי הַחָרִי לְאַלְפֵיהֶם בָּאָרֶץ שְׂעִיר:
- לא וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בָּאָרֶץ אָדוֹם לִפְנֵי מֶלֶךְ־מֶלֶךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
- לב וַיְמָלֶךְ בְּאָדוֹם בָּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה:
- לג וַיָּמָת בָּלַע וַיְמָלֶךְ תַּחֲתָיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבְּצָרָה:
- לד וַיָּמָת יוֹבָב וַיְמָלֶךְ תַּחֲתָיו חֲשָׁם מֵאָרֶץ הַתִּימָנִי:
- לה וַיָּמָת חֲשָׁם וַיְמָלֶךְ תַּחֲתָיו הֶדֶד בֶּן־בְּדַד הַמִּכָּה אֶת־מִדְיָן בַּשָּׂדֶה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֻוִית:
- לו וַיָּמָת הֶדֶד וַיְמָלֶךְ תַּחֲתָיו שַׁמְלָה מִמִּשְׁרָקָה:
- לז וַיָּמָת שַׁמְלָה וַיְמָלֶךְ תַּחֲתָיו שָׁאוּל מִרְחֹבוֹת הַנֶּהָר:
- לח וַיָּמָת שָׁאוּל וַיְמָלֶךְ תַּחֲתָיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עֶכְבֹּר:

- 39 I umarł Baal-Chanan, syn Achbora, a panował miasto niego Hadar; a nazwa miasta jego: Pau; a imię żony jego: Mehetabel, córka Matredy, córka Me-Zahaba.
- 40 A oto imiona książąt Esawa podług plemion ich, podług miejscowości ich, podług nazw ich: książę Thimna, książę Alwa, książę Jetheth;
- 41 Książę Oholibama, książę Ela, książę Pinon;
- 42 Książę Kenaz, książę Theman, książę Mibcar;
- 43 Książę Magdiel, książę Iram. Oto książęta Edomu podług siedzib ich, w ziemi dziedzictwa ich. Oto Esaw, ojciec Edomitów.

לט וַיָּמָת בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבֹּר וַיִּמָּלֶךְ תַּחְתָּיו הָדָר וְשֵׁם עִירוֹ
פָּעוּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטָבָאֵל בֶּת־מַטְרֵד בֶּת מִי זָהָב:

מ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אֱלֹהֵי עֲשׂוֹ לְמִשְׁפַּחְתָּם לְמִקְמַתָּם בְּשִׁמְתָּם
אֱלֹהֵי תַמְנָע אֱלֹהֵי עֵלֹה אֱלֹהֵי יֵתֶת:

מא אֱלֹהֵי אֶהְלִיבָמָה אֱלֹהֵי אֵלָה אֱלֹהֵי פִּינוֹן:

מב אֱלֹהֵי קִנֹּז אֱלֹהֵי תִימָן אֱלֹהֵי מִבְּצָר:

מג אֱלֹהֵי מַגְדִּיאֵל אֱלֹהֵי עִירָם אֵלָה אֱלֹהֵי אֲדוֹם לְמִשְׁבַּתָּם
בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֲשׂוֹ אֲבִי אֲדוֹם:

- 1 I osiadł Jakób w ziemi pobytu ojca swojego, w ziemi Kanaan.
 - 2 Oto rodzinne dzieje Jakóba. Josef w wieku siedemnastu lat był wraz z bracią swoją pasterzem trzód - on to młodzieniec - z synami Bilhy i Zylpy, żon ojca swojego. I donosił Josef oszczerstwa ich złośliwe ojcu ich.
 - 3 A Israel miłował Josefa nad wszystkich synów swoich, gdyż synem starości jego był; i sprawił mu płaszcz strojny.
 - 4 A widząc bracia jego, iż go miłował ojciec ich nad wszystkich braci jego, - znienawidzili go, i nie mogli mówić z nim uprzejmie.
 - 5 I śnił się Josefowi sen, i opowiedział braciom swoim; - i znienawidzili go jeszcze bardziej.
 - 6 Rzekł bowiem do nich: "Posłuchajcież sen ten, który mi się przyśnił.
 - 7 Oto wiązem snopy wśród pola; a oto powstał snop mój, i stanął; a oto otoczyły go snopy wasze, i kłaniały się snopowi mojemu."
 - 8 I rzekli mu bracia jego: "Alboż jako król królować chcesz nad nami? Alboż jako władca władać chcesz nami?" - I zaczęli go jeszcze bardziej nienawidzić za sny jego, i za słowa jego.
 - 9 I śnił mu się jeszcze sen inny, i opowiedział go braciom swoim, i rzekł: "Oto przyśnił mi się znowu sen; a oto słońce i księżyc i jednaście gwiazd kłaniają mi się."
 - 10 I opowiedział to i ojcu swojemu, jak i braciom swoim; i zgromił go ojciec jego, i rzekł doń: "Cóż to za sen, co ci się przyśnił? Czyliż mamy przyjść ja, i matka twoja, i bracia twoi, aby ci się pokłonić ku ziemi?"
 - 11 I pałali przeciwko niemu bracia jego; a ojciec jego pomiarkował sobie tę rzecz.
 - 12 I poszli bracia jego pasać trzodę ojca swego w Szechem.
 - 13 I rzekł Israel do Josefa: "Wszak bracia twoi pasą w Szechem; idź, a poszlę cię do nich." I odpowiedział mu: "Oto jestem!"
 - 14 I rzekł doń: "Idźże, wywiedz się o powodzeniu braci twoich, i powodzeniu trzody, i przynieś mi wiadomość." I wysłał go z doliny Chebronu; i przybył do Szechem.
- א וַיָּשָׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגּוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
- ב אֵלֶּה תִּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שִׁבְע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רָעָה אֶת־אָחָיו בְּצֹאן וְהוּא נָעַר אֶת־בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נָשִׂי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבְתָּם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם:
- ג וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־זִקְנִים הוּא לוֹ וַעֲשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פָּסִים:
- ד וַיֵּרְאוּ אָחָיו כִּי־אֹתוֹ אֶהָב אֲבִיהֶם מִכָּל־אָחָיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלָם:
- ה וַיַּחֲלֵם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאָחָיו וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ:
- ו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלַמְתִּי:
- ז וְהִנֵּה אֲנִי חֲנוּ מֵאֲלֹמִים אֲלֹמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמְתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תִסְבִּינָה אֲלֵמְתֵיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוּוּ לְאֲלֵמְתִּי:
- ח וַיֹּאמְרוּ לוֹ אָחָיו הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מִשׁוּל תִּמְשָׁל בָּנוּ וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמְתוֹ וְעַל־דִּבְרָיו:
- ט וַיַּחֲלֵם עוֹד חֲלוֹם אֲחֵר וַיֹּסֶפֶר אֹתוֹ לְאָחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלֹמְתִי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי:
- י וַיֹּסֶפֶר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אָחָיו וַיַּגְעֲרֻבוּ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלַמְתָּ הֲבּוֹא נָבּוֹא אֲנִי וְאִמִּי וְאָחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לָךְ אֶרְצָה:
- יא וַיִּקְנְאוּ־בּוֹ אָחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר:
- יב וַיֵּלְכוּ אָחָיו לְרֻעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בְּשָׂכָם:
- יג וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אָחֶיךָ רָעִים בְּשָׂכָם לָכֵה וְאַשְׁלַחְךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְנִי:
- יד וַיֹּאמֶר לוֹ לִדְנָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אָחֶיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהַשְׁבִּנִי דָבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שָׂכָמָה:

- 15 I spotkał go ktoś, gdy błakał się po polu; i zapytał się go ów człowiek mówiąc: "Czego szukasz?"
- 16 I rzekł: "Braci moich szukam; powiedzcie mi gdzie oni pasą?"
- 17 I odpowiedział ów człowiek: "Wyruszyli ztąd; a słyszałem ich mówiących: pójdźmy do Dothan." I poszedł Josef za braćmi swoimi, i spotkał ich w Dothanie.
- 18 I spostrzegli go z daleka; zanim zaś zbliżył się do nich, uknuli przeciw niemu, aby go zabić.
- 19 I rzekli jeden do drugiego: "Oto snowidz ów idzie!"
- 20 A teraz pójdźmy, a zabijmy go, - wrzucmy go w jaki dół, a powiemy: Zwierz dziki pożarł go; a zobaczymy co się stanie ze snów jego!"
- 21 I usłyszał to Reuben, i ocalił go z ręki ich, i rzekł: "Nie zabijajmy go!"
- 22 I rzekł do nich Reuben: "Nie rozlewajcie krwi; wrzucie go do dołu owego, co na puszczy, a ręki nie podnieście nań!" Aby ocalić go z ręki ich, aby go zwrócić ojcu swemu.
- 23 I stało się, gdy przyszedł Josef do braci swoich, że ściągnęli z Josefa płaszcz jego, płaszcz strojny, co na nim był.
- 24 I wzięli go, i wrzucili do dołu; a dół ten był próżny: nie było w nim wody.
- 25 I zasiedli jeść chleb, - i podnieśli oczy swoje i spostrzegli, a oto - karawana Iszmaelitów przybywa z Gilead; a wielbłądy ich niosły korzenie, i balsam i lotus; a szły, aby sprowadzić to do Micraim.
- 26 I rzekł Jehuda do braci swoich: "Jakaż korzyść, że zabijemy brata naszego, a zataim krew jego?"
- 27 Pójdźcie, a sprzedajmy go Iszmaelitom, a ręka nasza niech nie będzie na nim; gdyż bratem naszym, ciałem naszym on!" I usłuchali bracia jego.
- 28 A gdy przechodzili mężowie Midjanicy, kupcy, wyciągnęli i wyjęli Josefa z dołu, i sprzedali Josefa Iszmaelitom za dwadzieścia srebrników; a ci sprowadzili Josefa do Micraim.
- 29 Reuben zaś wrócił do dołu, a oto nie było już Josefa w dole! I rozdarł szaty swoje.
- 30 I wrócił do braci swoich, i rzekł: "Chłopca nie masz! A ja, gdzież się schronię?"
- טו וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ וְהָיָה תַּעֲהָ בַשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לְאמֹר מַה־תִּבְקֹשׁ:
- טז וַיֹּאמֶר אֶת־אֲחֵי אָנֹכִי מִבְקָשׁ הַגִּידֶה־נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רְעִים:
- יז וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֲמָרִים גִּלְכָּה דַּתִּינָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֵר אָחָיו וַיִּמְצָאם בְּדֹתָן:
- יח וַיֵּרְאוּ אֹתוֹ מֵרֶחֶק וּבְטָרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְּנֻכְלוּ אֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ:
- יט וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחָיו הִנֵּה בַעַל הַחֲלֹמוֹת הִלְזָה בָּא:
- כ וַעֲתָה לָכֵן וְנַהַרְגֶהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד הַבְּרוֹת וְאֶמְרָנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתָהוּ וְנִרְאָה מִה־יְהִי חֲלֹמְתָיו:
- כא וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלְהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נִכְפְּנוּ נַפְשׁ:
- כב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רְאוּבֵן אֶל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבָּר וַיֵּד אֶל־תִּשְׁלַחוּ־בּוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבּוֹ אֶל־אָבִיו:
- כג וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אָחָיו וַיִּפְשִׁטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כְּתָנָתוֹ אֶת־כְּתָנֶת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו:
- כד וַיִּקְחֻהוּ וַיִּשְׁלְכוּ אֹתוֹ הַבֶּרֶה וְהַבּוֹר רֶק אֵין בּוֹ מַיִם:
- כה וַיָּשֻׁבוּ לֹאֲכָל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ וְהָיָה אֲרֻחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגְּלָעָד וּגְמָלֵיהֶם נִשְׂאִים נִכְאֹת וצָרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרֵימָה:
- כו וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אָחָיו מַה־בָּצַע כִּי נִהַרְגָּ אֶת־אָחֵינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־דָּמּוֹ:
- כז לָכֵן וְנִמְכְּרָנוּ לְיִשְׁמַעְאֵלִים וַיִּדְנוּ אֶל־תְּהַיִּיבוֹ כִּי־אָחֵינוּ בְּשָׂרָנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אָחָיו:
- כח וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשִׁים מִדְּיָנִים סֹחְרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לְיִשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרֵימָה:
- כט וַיָּשֶׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהָיָה אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו:
- ל וַיָּשֶׁב אֶל־אָחָיו וַיֹּאמֶר הֵילֵךְ אֵינָנו וְאֲנִי אָנֹכִי אֲנִי־בָּא:

- 31 I wzięli płaszcz Josefa, i zarznęli koźlę, i umoczyli płaszcz we krwi.
- 32 I posłali płaszcz strojny, - zanieśli ojcu swojemu i rzekli: "Tośmy znaleźli; rozpoznajże, czy to płaszcz syna twojego, czy nie."
- 33 A on poznał go, i rzekł: "To płaszcz syna mojego! Zwierz dziki pożarł go! Rozszarpany, rozszarpany Josef!"
- 34 I rozdarł Jakób szaty swoje, i włożył wór na biodra swoje, i opłakiwał syna swego przez długi czas.
- 35 I powstali wszyscy synowie jego, i wszystkie córki jego, aby go pocieszyć; ale nie dał się pocieszyć, i rzekł: "Tak już zstąpię za synem moim w żałobie do grobu!" I opłakiwał go ojciec jego.
- 36 A Midjanici sprzedali go w Micraim Potifarowi, dworzaninowi Faraona, naczelnikowi straży przybocznej. -

- לא וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכְּתֹנֶת בַּדָּם:
- לב וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מִצְאָנוּ הַכְּרֹנָא הַכְּתֹנֶת בְּנֵךְ הוּא אִם־לֹא:
- לג וַיִּכְיֶרֶה וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנִי חִיָּה רָעָה אֲכָלָתָהּוּ טָרֶף טָרֶף יוֹסֵף:
- לד וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלְתָיו וַיִּשֹׁם שָׁק בְּמִתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בָּנוּ יָמִים רַבִּים:
- לה וַיִּקְמוּ כָּל־בָּנָיו וְכָל־בָּנֹתָיו לִנְחָמוֹ וַיִּמָּאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי־אֵרֶד אֶל־בְּנִי אָבִל שְׂאֵלָה וַיִּבְךְ אֹתוֹ אָבִיו:
- לו וְהַמְדָּנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפֹטִיפָר סָרִיס פְּרָעָה שֵׁר הַטַּבָּחִים:

בראשית לח : 38

- 1 I stało się onego czasu, iż odszedł Jehuda od braci swoich, i zaszedł do pewnego Adullamity, imieniem Chira.
 - 2 I ujrzał tam Jehuda córkę pewnego Kanaanejczyka, imieniem Szua; i pojął ją, i poszedł do niej.
 - 3 I poczęła, i urodziła syna; i nazwał imię jego: Er.
 - 4 I poczęła znowu, i urodziła syna; i nazwała imię jego: Onan.
 - 5 I nad to jeszcze urodziła syna, i nazwała imię jego: Szela. On zaś był w Kezybie, gdy go urodziła.
 - 6 I wziął Jehuda żonę Erowi, pierworodnemu swojemu, imieniem Thamar.
 - 7 A był Er, pierworodny Jehudy, zły w oczach Wiekuistego, i uśmiercił go Wiekuisty.
 - 8 Tedy rzekł Jehuda do Onana: "Idź do żony brata twojego, a spowinować się z nią, i ustanów potomstwo bratu twojemu."
 - 9 Lecz wiedział Onan, iż nie jego będzie to nasienie; i bywało, ile razy wchodził do żony brata swojego, marnował je na ziemię, aby nie dać potomstwa bratu swojemu.
 - 10 I złem było w oczach Wiekuistego, to co czynił; i uśmiercił go także,
 - 11 I rzekł Jehuda do Thamar, synowej swojej: "Pozostań wdową w domu ojca twojego, aż podrośnie Szela, syn mój;" bo myślał: może umarłby i on, jak bracia jego. I poszła Thamar, i zamieszkała w domu ojca swego.
 - 12 I upłynęło wiele dni, i umarła córka Szuego, żona Jehudy. A pocieszywszy się Jehuda, poszedł do postrzygaczy owiec swoich, on i Chira, przyjaciel jego, Adullamita - do Thimny.
 - 13 I doniesiono Thamarze, mówiąc: "Oto teść twój udaje się do Thimny, aby strzydz owce swoje."
 - 14 I złożyła szaty wdowieństwa swego z siebie, i okryła się zastoną, a otuliwszy się siadła u wrót Enaimu, co na drodze do Thimna; widziała bowiem, że wyrósł Szela, a ona nie oddana mu za żonę.
 - 15 I ujrzał ją Jehuda, i poczytał ją za nierządnicę, gdyż zakryła była twarz swoją.
- א ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד-איש עדלמי ושמו חירה:
 - ב וירא-שם יהודה בת-איש כנעני ושמו שוע ויקחה ויבא אליה:
 - ג ותהר ותלד בן ויקרא את-שמו ער:
 - ד ותהר עוד ותלד בן ותקרא את-שמו און:
 - ה ותסף עוד ותלד בן ותקרא את-שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו:
 - ו ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר:
 - ז ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימתהו יהוה:
 - ח ויאמר יהודה לאון בן אל-אשת אחיד ויבם אתה והקם זרע לאחיד:
 - ט וידע און כי לא לו יהיה הזרע והיה אם-בן אל-אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן-זרע לאחיו:
 - י וירע בעיני יהוה אשר עשה וימת גם-אתו:
 - יא ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית-אביך עד-יגדל שלה בני כי אמר פנימות גם-הוא כאחיו ותלך תמר ותשב בית אביה:
 - יב וירבו הימים ותמת בת-שוע אשת-יהודה וינחם יהודה ויעל על-גזו צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה:
 - יג ויגד לתמר לאמר הנה חמיד עליה תמנתה לגז צאנו:
 - יד ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על-דרך תמנתה כי ראתה כי-יגדל שלה והוא לא-נתנה לו לאשה:
 - טו ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה:

16 I zwrócił się ku niej ku drodze, i rzekł: "Pozwólże, pójdę do ciebie!" Gdyż nie wiedział, że to synowa jego. I rzekła: "Co mi dasz, jeżeli pójdziesz do mnie?"

17 I rzekł: "Poszlę ci kozłátko z trzody." I rzekła: "Czy dasz zastaw, aż przyszedziesz."

18 I rzekł: "Jakiż zastaw ci mam dać?" I odpowiedziała: "Pieczętkę twoją, sznur twój, i laskę, co w ręku twoim." I dał jej, i poszedł do niej; i poczęła z niego.

19 I wstała i odeszła; a zdjawszy zasłonę swoją z siebie, włożyła szaty wdowieństwa swojego.

20 Jehuda zaś posłał kozłátko przez przyjaciela swego Adullamyjskiego, aby odebrać zastaw z ręki kobiety; ale nie znalazł jej.

21 I pytał się ludzi miejscowości tej, mówiąc: "Gdzież ta wszetecznicza, co była w Enaim nad drogą?" I rzekli: "Nie było tu wszeteczniczy".

22 I wrócił do Jehudy i rzekł: "Nie znalazłem jej, a także ludzie miejscowi mówili: "Nie było tu wszeteczniczy."

23 I rzekł Jehuda: "Niechaj zatrzyma sobie, abyśmy tylko nie stali się pośmiewiskiem! Otom posyłał to kozłátko, a tyś nie znalazł jej!"

24 A gdy upłynęło około trzech miesięcy, doniesiono Jehudzie mówiąc: "Dopuszcza się nierządu Thamar, synowa twoja, a już oto brzemienna z nierządu." I rzekł Jehuda: "Wyprowadźcie ją, a niech będzie spalona!"

25 Lecz gdy wyprowadzono ją, posłała do teścia swojego, by mu powiedzieć: "Od męża, do którego to należy, brzemienna jestem." I rzekła: "Rozpoznajże czyja ta pieczętka, i te sznury, i ta laska?"

26 I poznał Jehuda i rzekł: "Sprawiedliwsza ona ode mnie, ponieważ nie oddałem jej Szelemu, synowi mojemu." I nie poznawał jej więcej.

27 I okazało się w czasie porodu jej, a oto - bliźnięta w jej łonie.

28 A gdy rodziła, wysunął jeden rękę; i wzięła położniczką, i uwiązała u ręki jego nić purpurową, mówiąc: "Ten wyszedł pierwszy!"

29 Lecz gdy wciągnął rękę swoją, a oto wyszedł brat jego, i rzekła: "Cóż to, przełamałeś sobie ten przełom?" I nazwano imię jego: Perek.

30 A następnie wyszedł brat jego, na którego ręki była nić purpurowa. I nazwano imię jego: Zerach.

טז וַיֵּט אֶלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הִבֵּה־נָא אָבוֹא אֵלֶיךָ כִּי לֹא יָדַע כִּי כָלְתּוֹ הוּא וַתֹּאמֶר מַה־תַּתֵּן־לִי כִּי תָבוֹא אֵלַי:

יז וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי־עֲזִים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תַּתֵּן עֲרָבוֹן עַד שְׁלַחְךָ:

יח וַיֹּאמֶר מַה הָעֲרָבוֹן אֲשֶׁר אֶתֵּן־לְךָ וַתֹּאמֶר חֲתָמְךָ וּפְתִילְךָ וּמִטָּה אֲשֶׁר בְּיָדְךָ וַיִּתֵּן־לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לּוֹ:

יט וַתֵּקֶם וַתִּלְדָּה וַתִּסֶּר צִעִיפָהּ מֵעַלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי אִלְמָנוּתָהּ:

כ וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדֵי הָעֲזִים בְּיַד רַעְיוֹ הַיְּעֻדְלָמִי לְקַחַת הָעֲרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מָצְאָהּ:

כא וַיִּשְׁאַל אֶת־אֲנָשֵׁי מְקוֹמָהּ לֵאמֹר אֵיזָה הַקְּדוּשָׁה הוּא בָּעִינִים עַל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָּזָה קְדוּשָׁה:

כב וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מָצָאתִיהָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָּזָה קְדוּשָׁה:

כג וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָהּ פֶּן נִהְיָ לְבוֹז הִנֵּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מָצָאתָהּ:

כד וַיְהִי כַּמִּשְׁלָשׁ חֳדָשִׁים וַיִּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָמָר כַּלְתְּךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזִנּוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאֶיהָ וַתִּשְׂרָף:

כה הוּא מוֹצֵאת וְהִיא שְׁלַחָה אֶל־חַתָּמֶיהָ לֵאמֹר לֹאִישׁ אֲשֶׁר־אַלָּה לּוֹ אֲנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֶּר־נָא לְמִי הַחֲתָמָת וְהַפְתִּילִים וְהַמִּטָּה הָאֵלֶּה:

כו וַיִּכַּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צִדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נִתְּתִיהָ לְשַׁלָּה בְּנִי וְלֹא־יָסַף עוֹד לְדַעְתָּהּ:

כז וַיְהִי בַעֲת לְדֹתָהּ וְהִנֵּה תֹאמִים בְּבִטְנָהּ:

כח וַיְהִי בְּלִדְתָּהּ וַיִּתֵּן־יָד וַתִּקַּח הַמִּילָדָת וַתִּקְשֶׁר עַל־יָדוֹ שְׁנֵי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשׁוֹנָה:

כט וַיְהִי כַּמִּשְׁיֵב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אַחִיו וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָּרָץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרָץ:

ל וְאַחֵר יָצָא אַחִיו אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ הַשְּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זֶרַח:

- 1 Josef zaś sprowadzony został do Micraim; i kupił go Potifar, dworzanin Faraona, naczelnik przybocznej straży, Micrejczyk, od Izmaelitów, którzy sprowadzili go tam.
 - 2 I był Wiekuisty z Josefem, a był mężem szczęśliwym; i zostawał w domu pana swojego, Micrejczyka.
 - 3 A widząc pan jego, że Wiekuisty z nim, i że wszystkiemu, co czyni, Wiekuisty szczęści w ręku jego;
 - 4 Znalazł wtedy Josef łaskę w oczach jego, i służył mu. I ustanowił go nad domem swoim, a wszystko, co posiadał, oddał w ręce jego.
 - 5 I było od czasu, gdy go ustanowił nad domem swoim i nad wszystkiem, co posiadał, błogosławił Wiekuisty domowi Micrejczyka gwoli Josefowi, i było błogosławieństwo Wiekuistego nad wszystkiem, co posiadał w domu i na polu.
 - 6 I zostawił wszystko, co posiadał, w ręku Josefa, i nie troszczył się przy nim o nic, wyjąwszy o chleb, który pożywał. A był Josef pięknej postaci, i pięknego wejścia.
 - 7 I stało się po zdarzeniach tych, iż zwróciła żona pana jego oczy swe na Josefa, i rzekła: "Połóż się zemną!"
 - 8 Ale on wzbraniał się, i rzekł do żony pana swojego: "Oto pan mój nie troszczy się przy mnie o nic, co w domu, a wszystko, co posiada, oddał w ręce moje.
 - 9 Niema wyższego w domu tym nademnie, a nie odmówił mi niczego prócz ciebie, przeto żeś ty żoną jego; i jakże miałbym spełnić tę niegodziwość wielką, i zgrzeszyć przeciw Bogu!?"
 - 10 I stało się, że choć namawiała Josefa codziennie, nie usłuchał jej, by położyć się przy niej i być z nią.
 - 11 I zdarzyło się dnia pewnego, że wszedł do domu, by załatwić sprawę swoją; a nikogo z domowników tam w domu nie było.
 - 12 I pochwyciła go za szatę jego, i rzekła: "Połóż się ze mną!" Lecz on zostawił szatę swą w ręku jej, - uciekł, i wyszedł na ulicę.
 - 13 I stało się, - gdy zobaczyła, że zostawił szatę swą w ręku jej, a uciekł na ulicę:
- א וְיוֹסֵף הוּרַד מִצְרַיִם וַיְקַנְהוּ פוֹטִיפָר סָרִיס פַּרְעֹה שֶׁר הַטְּבָחִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שָׁמָּה:
 - ב וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי:
 - ג וַיֵּרָא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ:
 - ד וַיִּמָּצֵא יוֹסֵף חָן בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרֹת אֹתוֹ וַיַּפְקְדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יִשְׁלֹוֹ נָתַן בְּיָדוֹ:
 - ה וַיְהִי מֵאִזּוֹ הַפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יִשְׁלֹוֹ וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בְּגִלְל יוֹסֵף וַיְהִי בִּרְכַת יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יִשְׁלֹוֹ בְּבֵית וּבְשָׂדֶה:
 - ו וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לּוֹ בְּיַד־יוֹסֵף וְלֹא־יָדַע אֹתוֹ מֵאוּמָה כִּי אִם־הִלָּחֵם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכַל וַיְהִי יוֹסֵף יִפְה־תָּאֵר וַיִּפָּה מְרָאֶה:
 - ז וַיְהִי אַחֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אִשְׁת־אֲדֹנָיו אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שְׁכָבָה עִמִּי:
 - ח וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר אֶל־אִשְׁת־אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אֹתִי מִה־בְּבֵית וְכָל אֲשֶׁר־יִשְׁלֹוֹ נָתַן בְּיָדִי:
 - ט אֵינְנוֹ גָּדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשָׁךְ מִמֶּנִּי מֵאוּמָה כִּי אִם־אוֹתָךְ בְּאֲשֶׁר אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאִידָּךְ אֶעֱשֶׂה הֲרַעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וַחֲטָאתִי לָאֱלֹהִים:
 - י וַיְהִי כַּדְּבָרָה אֶל־יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֱלֹיָה לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ לִהְיוֹת עִמָּה:
 - יא וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבֵּיתָה לַעֲשׂוֹת מְלָאכָתּוֹ וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבֵּית שֵׁם בְּבֵית:
 - יב וַתִּתְּפָשֶׂהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר שְׁכָבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה:
 - יג וַיְהִי כִּרְאוּתָהּ כִּי־עָזַב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנֶס הַחוּצָה:

- 14 Że zawołała na domowników swoich, i rzekła do nich, mówiąc: "Patrzcie, sprowadził nam Ibreczyka, by swawolić z nami! Przyszedł do mnie, aby położyć się ze mną; lecz zawołałam głosem wielkim; וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי בֵּיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֹאֲמַר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עֶבְרִי לְצַחֵק בָּנוּ בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב עִמִּי וְאֶקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל:
- 15 I było, gdy usłyszał, że podniosłam głos mój i zawołałam, zostawił szatę swą u mnie i uciekł, i wyszedł na ulicę." וַיְהִי כְשָׁמְעוּ כִּי־הִרִימֹתִי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה:
- 16 I zostawiła szatę jego u siebie, do przybycia pana jego do domu. וַתִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ:
- 17 I opowiedziała mu w tych samych słowach, mówiąc: "Przyszedł do mnie ten sługa, Ibreczyk, którego sprowadziłeś nam, - aby swawolił ze mną. וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא־אֵלַי הָעֶבֶד הָעֶבְרִי אֲשֶׁר־הֵבֵאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי:
- 18 Lecz gdy podniosłam głos mój, i krzyknęłam, - zostawił szatę swą u mnie, i uciekł na ulicę." וַיְהִי כִּהְרִימִי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס הַחוּצָה:
- 19 I stało się, - gdy usłyszał pan jego słowa żony swojej, które opowiadała mu mówiąc: "W podobny sposób postąpił ze mną sługa twój;" - że wspłonął gniew jego. וַיְהִי כְשָׁמַע אֲדֹנָיו אֶת־דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְרָה אֵלָיו לֵאמֹר כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עֶבְדְּךָ וַיַּחַר אָפוֹ:
- 20 I wziął go pan Josefa, i oddał go do więzienia, do miejsca, gdzie więźnie króla więzieni byli. I był on tam w więzieniu. וַיִּקַּח אֲדֹנִי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בֵּית הַסֵּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר־אֲסוּרֵי אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־שָׁם בְּבֵית הַסֵּהַר:
- 21 Ale był Wiekuisty z Josefem, i zwrócił nań przychylność, i użył mu łaski w oczach przełożonego więzienia. וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי חֶסֶד וַיִּתֵּן חָנוּן בְּעֵינֵי שָׂר בֵּית־הַסֵּהַר:
- 22 I oddał przełożony więzienia w moc Josefa wszystkich więźniów będących w więzieniu; a wszystkiém, co tam robić mieli, on rozporządzał. וַיִּתֵּן שָׂר בֵּית־הַסֵּהַר בְּיַד־יוֹסֵף אֶת כָּל־הָאֲסִירִים אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֵּהַר וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים שָׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה:
- 23 Przełożony więzienia nie wgłądał w nic, co pod ręką jego było; gdyż był Wiekuisty z nim, a cokolwiek czynił, Wiekuisty poszcześnieł. אֵין שָׂר בֵּית־הַסֵּהַר רֹאֶה אֶת־כָּל־מְאוּמָה בְּיָדוֹ בְּאֲשֶׁר יְהוָה אֹתוֹ וְאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ:

- 1 I stało się po zdarzeniach tych, że przewinili podczaszy króla Micraim, i piekarz przeciw panu swojemu, królowi Micraim.
- 2 I rozgniewał się Faraon na obu dworzan swoich: na przełożonego podczaszych, i przełożonego piekarzy.
- 3 I oddał ich pod straż, do domu naczelnika straży przybocznej, do więzienia, do miejsca, gdzie osadzony był Josef.
- 4 I ustanowił naczelnik straży przybocznej Josefa przy nich, i posługiwał im. I przebyli przez niejaki czas pod strażą.
- 5 I śnił się sen im obu, - każdemu sen swój jednej nocy, każdemu innego znaczenia sen, - podczaszemu i piekarzowi króla Micraim, którzy osadzeni byli w więzieniu.
- 6 I przyszedł do nich Josef z rana, i ujrzał ich, a oto byli zaszepieni.
- 7 I zapytał się dworzan Faraona, będących z nim pod strażą, w domu pana jego, mówiąc: "Czemu to lica wasze tak ponure dzisiaj?"
- 8 I odpowiedzieli mu: "Sen śnił się nam, a wytłumaczyć go niema komu." I rzekł do nich Josef: "Wszak od Boga wytłumaczenia! Chciejcie mi opowiedzieć!"
- 9 I opowiedział przełożony podczaszych sen swój Josefowi, i rzekł mu: "We śnie moim, - a oto winorośl przedemną;
- 10 A na winorośli trzy gałązki; a ona zaledwie się rozwinęła, puściła kwiat, i dojrzały szypułki jej w grona.
- 11 A puhar Faraona w ręku moim. I wziąłem grona te, i wycisnąłem je w puhar Faraona, i podałem puhar w rękę Faraona."
- 12 I rzekł doń Josef: "Oto wykład jego: trzy gałązki, - to - trzy dni:
- 13 Za trzy dni wywyższy Faraon głowę twoją, a przywróci cię na stanowisko twoje, i będziesz podawał puhar Faraona do ręki jego, zwyczajem dawnym, gdy byłeś podczaszym jego.
- 14 Jeżeli przypominisz mnie sobie, gdy dobrze ci będzie, to wyświadczyć mi tę łaskę, i napomknij o mnie przed Faraonem, i wyprowadź mnie z domu tego.

- א ויהי אחר הדברים האלה חטאו משקה מלך מצרים והאפה לאדניהם למלך מצרים:
- ב ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר האופים:
- ג ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים אל־בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם:
- ד ויפקד שר הטבחים את־יוסף אתם וישרת אתם ויהיו ימים במשמר:
- ה ויחלמו חלום שניהם איש חלמו בלילה אחד איש כפתרון חלמו המשקה והאפה אשר למלך מצרים אשר אסורים בבית הסהר:
- ו ויבא אליהם יוסף בבקר וירא אתם והנם זעפים:
- ז וישאל את־סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו לאמר מדוע פניכם רעים היום:
- ח ויאמרו אליו חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר אליהם יוסף הלוא לאלהים פתרנים ספרו־נא לי:
- ט ויספר שר־המשקים את־חלמו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה־גפן לפני:
- י ובגפן שלשה שריגים והיא כפרחת עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים:
- יא וכוס פרעה בידי ואקח את־הענבים ואשתט אתם אל־כוס פרעה ואתן את־הכוס על־כף פרעה:
- יב ויאמר לו יוסף זה פתרנו שלשת השרגים שלשת ימים הם:
- יג בעוד שלשת ימים ישא פרעה את־ראשו והשיבו על־כנף ונתת כוס־פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקהו:
- יד כי אם־זכרתני אתך כאשר ייטב לך ועשית־נא עמדי חסד והזכרתני אל־פרעה והוצאתני מן־הבית הזה:

- 15 Gdyż po złodziejsku, wykradziono mnie z ziemi Ibrejczyków, a także i tu nie uczyniłem nic takiego, żeby wtrącono mnie do lochu".
- 16 Widząc zaś przełożony piekarzy, że dobrze wytłuma-
czył, rzekł do Josefa: "A ja we śnie moim: a oto trzy
kosze białego pieczywa na głowie mojej,
- 17 A w koszu wierzchnim wszelaka żywność Faraona,
wyrobu piekarskiego; ale ptactwo wyjadało ją z kosza
z ponad głowy mojej".
- 18 I odpowiedział Josef i rzekł: "Oto wykład jego: trzy
kosze - to - trzy dni:
- 19 Za trzy dni zdejmie Faraon głowę twoją z ciebie, i po-
wiesi cię na drzewie; a zjadać będzie ptactwo ciało
twoje z ciebie."
- 20 I stało się dnia trzeciego, dnia urodzin Faraona,
że wyprawił ucztę dla wszystkich sług swoich, i poli-
czył głowę przełożonego podczaszych i głowę przeło-
żonego piekarzy między sługami swoimi.
- 21 I przywrócił przełożonego podczaszych do podcza-
stwa swego, i podawał puhar do rąk Faraona:
- 22 A przełożonego piekarzy powiesił, - jak był wyłożył
im Josef.
- 23 Ale nie pamiętał przełożony podczaszych o Josefie,
i zapomniał go.
- טו כִּי־גָנַב גִּנְבֹתִי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָּה
כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בְּבוֹר:
- טז וַיֵּרָא שְׂרֵה־הָאֲפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֶל־יֹסֵף אֶהְיֶה
בְּחַלּוּמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סָלִי חָרִי עַל־רֹאשִׁי:
- יז וּבִסָּל הָעֲלִיּוֹן מִכָּל מֵאֲכָל פְּרֹעָה מַעֲשֵׂה אָפָה וְהָעוֹף אֵכֵל
אֹתָם מִן־הַסָּל מֵעַל רֹאשִׁי:
- יח וַיַּעַן יֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פָּתַרְנוּ שְׁלֹשֶׁת הַסָּלִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים
הֵם:
- יט בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יֵשָׂא פְרֹעָה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעֲלֶיךָ וְתָלָה
אוֹתָךְ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעֲלֶיךָ:
- כ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הַלָּדָת אֶת־פְּרֹעָה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה
לְכָל־עֲבָדָיו וַיֵּשָׂא אֶת־רֹאשׁ שֶׁר הַמִּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שֶׁר
הָאֲפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו:
- כא וַיָּשָׁב אֶת־שֶׁר הַמִּשְׁקִים עַל־מִשְׁקָהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־כַּף
פְּרֹעָה:
- כב וְאֵת שֶׁר הָאֲפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יֹסֵף:
- כג וְלֹא־זָכַר שְׂרֵה־הַמִּשְׁקִים אֶת־יֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ:

- א וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְרֹעָה חֹלֶם וַהֲנֵה עֶלְמָד עַל־הַיָּאָר:
 - 1 I stało się po upływie dwóch lat, że Faraonowi się śniło: a niby stanął nad rzeką:
- ב וַהֲנֵה מִן־הַיָּאָר עֹלֹת שְׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מְרָאָה וּבְרִיאַת בָּשָׂר וַתִּרְעִינָה בְּאַחָיו:
 - 2 A oto z rzeki wystąpiło siedm krów, pięknych z wejrzenia, i zdrowych na ciele; i pasty się na łące.
- ג וַהֲנֵה שְׁבַע פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיָּאָר רָעוֹת מְרָאָה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמִדְנָה אֶצְל הַפָּרוֹת עַל־שֵׁפֶת הַיָּאָר:
 - 3 I oto, siedm krów innych wystąpiło za niemi z rzeki, lichych z wejrzenia i wychudłych na ciele, i stanęły obok owych krów, nad brzegiem rzeki.
- ד וַתֹּאכְלֶנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמְרָאָה וְדַקּוֹת הַבָּשָׂר אֶת שְׁבַע הַפָּרוֹת יְפוֹת הַמְרָאָה וַהֲבִרְיָאֵת וַיִּיקֶץ פְּרֹעָה:
 - 4 I pożarły owe krowy liche z wejrzenia, i wychudłe na ciele, siedm krów pięknych z wejrzenia, zdrowych. I ocknął się Faraon.
- ה וַיֵּישֶׁן וַיַּחֲלֹם שְׁנִית וַהֲנֵה שְׁבַע שְׁבָלִים עֹלֹת בְּקִנָּה אֶחָד בְּרִיאֹת וְטֹבוֹת:
 - 5 I zasnął; i śniło mu się powtórnie: a oto siedm kłosów wyrastało z jednego źdźbła, zdrowych i pięknych,
- ו וַהֲנֵה שְׁבַע שְׁבָלִים דַּקּוֹת וְשֹׁדוּפֹת קָדִים צִמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן:
 - 6 A oto siedm kłosów pustych i opalonych wiatrem wschodnim, wyrastało za niemi.
- ז וַתִּבְלַעְנָה הַשְּׁבָלִים הַדַּקּוֹת אֶת שְׁבַע הַשְּׁבָלִים הַבְּרִיאֹת וַהֲמִלְאוֹת וַיִּיקֶץ פְּרֹעָה וַהֲנֵה חֲלוֹם:
 - 7 I połknęły te kłosy puste owe siedm kłosów zdrowych i pełnych. I ocknął się Faraon; a to sen.
- ח וַיְהִי בִבְקָר וַתִּפְעֹם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חֹרְטָמֵי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פְּרֹעָה לָהֶם אֶת־חֲלָמוֹ וַאֲיֵן־פוֹתֵר אוֹתָם לַפְּרֹעָה:
 - 8 I stało się zrana, zaniepokoił się duch jego; i posłał i zwołał wszystkich wróżbitów Micraimu i wszystkich mędrców jego; i opowiedział im Faraon sny swoje: lecz nie było nikogo, któryby je wytłomaczył Faraonowi.
- ט וַיְדַבֵּר שֵׁר הַמִּשְׁקִים אֶת־פְּרֹעָה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאֵי אָנִי מִזְכִּיר הַיּוֹם:
 - 9 I rzekł przełożony podczaszych do Faraona, mówiąc: "Przewinienia moje wspominam ja dzisiaj.
- י פְּרֹעָה קָצַף עַל־עַבְדָּיו וַיִּתֵּן אֹתִי בַּמִּשְׁמֶר בֵּית שֵׁר הַטְּבָחִים אֹתִי וְאֵת שֵׁר הָאֲפִים:
 - 10 Faraon rozgniewał się był na sługi swoje, oddał mnie pod straż do domu naczelnika przybocznej straży, - mnie i przełożonego piekarzy.
- יא וַנַּחֲלֶמָה חֲלוֹם בְּלִילָה אֶחָד אָנִי וְהוּא אִישׁ כָּפְתָרוֹן חֲלָמוֹ חֲלָמָנוּ:
 - 11 I śnił się nam sen jednej nocy, mnie i jemu, każdemu innego znaczenia sen śnił się nam.
- יב וְשֵׁם אֶתְּנוּ נָעַר עַבְדִּי עֶבֶד לְשֵׁר הַטְּבָחִים וַנִּסְפְּרֶלּוּ וַיִּפְתְּרֻלָּנוּ אֶת־חֲלָמֵתֵינוּ אִישׁ כְּחֲלָמוֹ פָּתַר:
 - 12 A był tam z nami młodzieniec Ibrejski, sługa naczelnika przybocznej straży; i opowiedzieliśmy mu i wyłożył nam sny nasze, każdemu wedle snu jego wyłożył.
- יג וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הָשִׁיב עַל־כְּנִי וְאֹתוֹ תָּלָה:
 - 13 I stało się, że jako nam wyłożył, tak i było: mnie przywrócono na stanowisko moje, a jego powieszono."
- יד וַיִּשְׁלַח פְּרֹעָה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֵהוּ מִן־הַבּוֹר וַיַּגְלֵחַ וַיַּחֲלֵף שְׂמֹלְתּוֹ וַיָּבֵא אֶל־פְּרֹעָה:
 - 14 I posłał Faraon, i zawezwał Josefa; i wyprowadzili go spiesznie z lochu. I ostrzygł się, i zmienił szaty swoje, i przyszedł do Faraona.

- 15 I rzekł Faraon do Josefa: "Sen mi się śnił, a nie ma nikogo, coby go wytłumaczył; ja zaś słyszałem o tobie - mówią, że rozumiesz sen, by go wyłożyć."
- 16 I odpowiedział Josef Faraonowi, i rzekł: "Nie ja! Bóg objawi szczęście Faraona!"
- 17 I rzekł Faraon do Josefa: "We śnie moim, - niby stoję nad brzegiem rzeki.
- 18 A oto z rzeki wystąpiło siedm krów, zdrowych na ciele, i pięknych z kształtu, i pasły się na łące.
- 19 A oto siedm krów innych wyszło za nimi, nędznych i lichych bardzo z kształtu, i chudych na ciele; nie widziałem podobnych na całej ziemi Micraim co do lichoty.
- 20 I pożarły krowy chude i liche siedm krów pierwszych zdrowych.
- 21 I weszły do wnętrza ich; a przecie znać nie było, iż weszły do wnętrza ich, a wejrzenie ich pozostało lichém jak poprzednio. I ocknąłem się. -
- 22 I ujrzałem we śnie, a niby siedm kłosów wyrastało z żdźbła jednego, pełnych i pięknych.
- 23 Ale oto siedm kłosów zeschniętych, pustych i zwierzonych wiatrem wschodnim, wyrastało za nimi.
- 24 I pochłonęły kłosy puste, siedm kłosów pięknych. I opowiedziałem to wróżbitom, lecz nikt nie wyjaśnił mi.
- 25 I rzekł Josef do Faraona: «Sen Faraona jeden jest! Co Bóg uczyni, zapowiedział to Faraonowi!
- 26 Siedm krów pięknych - to siedm lat; a siedm kłosów pięknych - to siedm lat; sen to jeden.
- 27 A siedm krów nędznych i lichych, które wstąpiły za nimi, - to siedm lat; a siedm kłosów czczych i zwierzonych wiatrem wschodnim, będą to siedm lat głodu.
- 28 Oto rzecz o której powiedziałem do Faraona: co Bóg uczyni, pokazał Faraonowi.
- 29 Oto siedm lat nadejdzie obfitości wielkiej na całej ziemi Micraim.
- 30 A nastanie siedm lat głodu po nich, że zapomnianą będzie cała obfitość na ziemi Micraim, i zniszczy głód ziemię.
- 31 I znać nie będzie obfitości onej w ziemi, dla głodu tego, który nastąpi; gdyż ciężkim będzie bardzo.
- טו וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-יֹסֵף חֲלוֹם חֲלַמְתִּי וּפְתֹר אֵין אֹתוֹ וְאֲנִי שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם לְפֶתֶר אֹתוֹ:
- טז וַיַּעַן יֹסֵף אֶת-פַּרְעֹה לֵאמֹר בְּלִעְדֵּי אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת-שְׁלוֹם פַּרְעֹה:
- יז וַיְדַבֵּר פַּרְעֹה אֶל-יֹסֵף בְּחֻלְמֵי הַנָּבִי עִמָּד עַל-שִׁפְתַּת הַיָּאָר:
- יח וַהֲנֵה מִן-הַיָּאָר עֹלֹת שְׁבַע פָּרוֹת בְּרִיאֹת בָּשָׂר וַיִּפֹּת תֹּאֵר וַתִּרְעֶנָּה בְּאָחוּ:
- יט וַהֲנֵה שְׁבַע-פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת אַחֲרֵיהֶן דָּלוֹת וָרַעוֹת תֹּאֵר מְאֹד וְרָקוֹת בָּשָׂר לֹא-רָאִיתִי כַּהֲנָה בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם לָרַע:
- כ וַתֹּאכְלֶנָּה הַפָּרוֹת הָרָקוֹת וְהָרַעוֹת אֶת שְׁבַע הַפָּרוֹת הָרֵאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאֹת:
- כא וַתִּבְאֶנָּה אֶל-קִרְבָּנָהּ וְלֹא נֹדַע כִּי-בָאוּ אֶל-קִרְבָּנָהּ וּמִרְאִיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וַאֲיָקֶץ:
- כב וַאֲרֹא בְּחֻלְמֵי וַהֲנֵה שְׁבַע שְׂבָלִים עֹלֹת בְּקָנָה אֶחָד מְלֹאֵת וְטֹבוֹת:
- כג וַהֲנֵה שְׁבַע שְׂבָלִים צְנֻמוֹת דָּקוֹת שְׁדָפוֹת קָדִים צִמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם:
- כד וַתִּבְלַעַן הַשְּׂבָלִים הַדָּקֹת אֶת שְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַטֹּבוֹת וַאֲמַר אֶל-הַחֲרָטָמִים וְאֵין מַגִּיד לִי:
- כה וַיֹּאמֶר יֹסֵף אֶל-פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הַגִּיד לְפַרְעֹה:
- כו שְׁבַע פָּרוֹת הַטֹּבוֹת שְׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַטֹּבוֹת שְׁבַע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא:
- כז וְשְׁבַע הַפָּרוֹת הָרָקוֹת וְהָרַעוֹת הַעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שְׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשְׁבַע הַשְּׂבָלִים הָרָקוֹת שְׁדָפוֹת הַקָּדִים יִהְיוּ שְׁבַע שָׁנֵי רָעָב:
- כח הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל-פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הָרָאָה אֶת-פַּרְעֹה:
- כט הֵנָּה שְׁבַע שָׁנִים בָּאוֹת שְׁבַע גְּדוֹל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:
- ל וְקָמוּ שְׁבַע שָׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁפַח כָּל-הַשְּׂבַע בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְכָלָה הָרָעָב אֶת-הָאֶרֶץ:
- לא וְלֹא-יִוָּדַע הַשְּׂבַע בְּאֶרֶץ מִפְּנֵי הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי-כֵן כִּי-כָבֵד הוּא מְאֹד:

- 32 A ponieważ powtórzył się sen Faraonowi dwukrotnie: to postanowioną jest ta rzecz od Boga, a przyspiesza Bóg jej spełnienie.
- 33 A teraz niech upatrzy Faraon męża rozsądnego i mądrego, a niech ustanowi go nad ziemią Micraim;
- 34 I niechaj zarządzi Faraon, aby ustanowił nadzorców nad ziemią, i zbierał piątą część urodzajów ziemi Micraim, w siedmiu latach obfitości.
- 35 I niech nagromadzą wszelkiej żywności lat tych dobrych, które nastąpią, i składają zboże pod rękę Faraona, na żywność po miastach, i niech pilnują.
- 36 I będzie ta żywność zapasem dla ziemi, na siedm lat głodu, które nastaną w ziemi Micraim, aby nie wyniszczała ziemia od głodu.»
- 37 I podobało się słowo to w oczach Faraona, i w oczach wszystkich sług jego.
- 38 I rzekł Faraon do sług swoich: "Czyż znajdziem podobnego męża, w którym by był duch Boży?"
- 39 I rzekł Faraon do Josefa: "Skoro oznajmił ci Bóg to wszystko, to niema rozsądnego i mądrego, równego tobie!"
- 40 Ty będziesz nad domem moim, a podług słowa twojego rządzić się będzie cały lud mój; tylko tronem wyższym będę od ciebie."
- 41 I rzekł Faraon do Josefa: "Patrz, postanawiam cię nad całą ziemią Micraim!"
- 42 I zdjął Faraon pierścień swój z ręki swojej, i włożył go na rękę Josefa; i przyodziął go w szaty z bisioru, i zawiesił łańcuch złoty na szyję jego.
- 43 I kazał go wozić na wozie namiestnikowskim swoim, i wołali przed nim; "zgiąć kolana!" I tak ustanowił go nad całą ziemią Micraim.
- 44 I rzekł Faraon do Josefa: "Ja Faraon; ale bez ciebie nie podniesie nikt ani ręki, ani nogi swojej, w całej ziemi Micraim".
- 45 I nazwał Faraon imię Josefa: Cafnath-Paneach; a dał mu Osnatę, córkę Poti-fery, kapłana Onu, za żonę. I przeszedł Josef całą ziemię Micraim.
- 46 A Josef miał trzydzieści lat, gdy stanął przed Faraonem, królem Micraim. I wyszedł Josef z przed oblicza Faraona, i przeszedł całą ziemię Micraim.
- 47 I wydała ziemia w siedmiu latach obfitości garściami.
- לב ועל השנות החלום אל-פרעה פעמים כִּי־נִכּוֹן הַדָּבָר מֵעַם הָאֱלֹהִים וּמִמָּהֵר הָאֱלֹהִים לַעֲשׂוֹתוֹ:
- לג ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתו על-ארץ מצרים:
- לד ועשה פרעה ויפקד פקדים על-הארץ וחמש את-ארץ מצרים בשבע שני השבע:
- לה ויקבצו את-כל-אכל השנים הטבת הבאת האלה ויצברו־בָּר תחת יד-פרעה אכל בערים ושָׁמְרוּ:
- לו והיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב אשר תהיין בארץ מצרים ולא-תכרת הארץ ברעב:
- לז וייטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל-עבדיו:
- לח ויאמר פרעה אל-עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו:
- לט ויאמר פרעה אל-יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את-כל-זאת אין-נבון וחכם כמוך:
- מ אתה תהיה על-ביתי ועל-פיה ישק כל-עמי רק הפסא אגדל ממך:
- מא ויאמר פרעה אל-יוסף ראה נתתי אתך על כל-ארץ מצרים:
- מב ויסר פרעה את-טבעתו מעל ידו ויתן אתה על-יד יוסף וילבש אתו בגדי־שש וישם רבד הזהב על-צוארו:
- מג וירכב אתו במרכבת המשנה אשר-לו ויקראו לפניו אברך ונתון אתו על כל-ארץ מצרים:
- מד ויאמר פרעה אל-יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את-ידו ואת-רגלו בכל-ארץ מצרים:
- מה ויקרא פרעה שם-יוסף צפנת פענח ויתן-לו את-אסנת בת-פוטִי פֶרַע כֹּהֵן אֵן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
- מו ויוסף בן-שלושים שנה בעמדו לפני פרעה מלך-מצרים ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל-ארץ מצרים:
- מז ותעש הארץ בשבע שני השבע לקמצים:

- 48 I gromadził on wszelaką żywność w siedmiu latach, które nastały w ziemi Micraim, i składał żywność tę w miastach; żywność z pól każde miasto otaczających, składał w niém.
- 49 I nagromadził Josef zboża, jako piasku morskiego, mnóstwo wielkie; tak że zaniechał liczyć, gdyż nie było liczby.
- 50 A Josefowi urodzili się dwaj synowie, zanim nastał rok głodu, których urodziła mu Osnath, córka Potifery, kapłana Onu.
- 51 I nazwał Josef imię pierworodnego: Menasze, "gdyż - dał mi zapomnieć Bóg wszystkie nieszczęścia moje, i cały dom ojca mego."
- 52 A imię drugiego nazwał: Efraim, "gdyż - rozmnożył mnie Bóg w ziemi niedoli mejej."
- 53 I skończyły się siedm lat obfitości, która była w ziemi Micraim.
- 54 I zaczęły siedm lat głodu następować, jako był przepowiedział Josef. I był głód we wszystkich krajach; ale na całej ziemi Micraim był chléb.
- 55 Lecz nastał głód i w całej ziemi Micraim, a wołał lud do Faraona o chléb; rzekł tedy Faraon do wszystkich Micrejczyków: "Idźcie do Josefa, a co powie wam, uczynćcie!"
- 56 Gdy zaś nastał głód na powierzchni całej ziemi, otworzył Josef wszystkie składy, i sprzedawał zboże Micrejczykom. A głód wzmagał się w ziemi Micraim.
- 57 I ze wszystkich krajów przybywali do Micraim, aby zakupować zboże u Josefa; gdyż wzmagał się głód na całej ziemi.
- מח וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֹכֶל שְׁנֵים אֲשֶׁר הָיוּ בָאָרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן־אֹכֶל בְּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ:
- מט וַיַּצְבֵּר יוֹסֵף בָּר כַּחֲוֹל הַיָּם הֵרֵבָה מְאֹד עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין מִסְפָּר:
- נ וַיִּוָּסֶף יֶלֶד שְׁנֵי בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יִלְדֶה־לוֹ אִסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אוֹן:
- נא וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נִשְׁכַּח אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עֲמָלִי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי:
- נב וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרִנִי אֱלֹהִים בָּאָרֶץ עֲנִיִּי:
- נג וַתִּכְלֶנָה שְׁבַע שְׁנֵי הַשָּׁבָע אֲשֶׁר הָיָה בָאָרֶץ מִצְרַיִם:
- נד וַתַּחֲלֶנָה שְׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב לָבוֹא כָאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי רָעָב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לֶחֶם:
- נה וַתָּרָעַב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּצְעַק הָעָם אֶל־פַּרְעֹה לֵלֶחֶם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל־מִצְרַיִם לָכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ:
- נו וַהֲרָעַב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיַּחֲזֹק הָרָעָב בָּאָרֶץ מִצְרַיִם:
- נז וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיִמָּה לְשֹׁבֵר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעָב בְּכָל־הָאָרֶץ:

- 1 I dowiedział się Jakób, że jest zboże w Micraim, i rzekł Jakób do synów swoich: "Na co się oglądacie?"
א וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ-שֹׁבֵר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִּתְרָאוּ:
- 2 I rzekł: "Oto słyszałem, że jest zboże w Micraim; znajdźcie tam, a zakupcie nam ztamtąd, abyśmy się żywili, a nie pomarli."
ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשׁ-שֹׁבֵר בְּמִצְרַיִם רְדוֹ-שָׁמָּה וְשֹׁבְרוֹ-לָנוּ מָשֶׁם וְנַחְיָה וְלֹא נָמוּת:
- 3 Zeszło tedy dziesięciu braci Josefa zakupić zboże w Micraim.
ג וַיֵּרְדּוּ אַחֲיֵי-יוֹסֵף עֶשְׂרֶה לְשֹׁבֵר בָּר מִמִּצְרַיִם:
- 4 Ale Benjamina, brata Josefa, nie posłał Jakób z braćmi jego, rzekł bowiem: "by go nie spotkała przyгода."
ד וְאֶת-בְּנִימִן אַחֵי יוֹסֵף לֹא-שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת-אֶחָיו כִּי אָמַר פֶּן-יִקְרָאנוּ אֶסּוֹן:
- 5 I przybyli synowie Izraela dla zakupu zboża wśród przybywających; gdyż był głód w ziemi Kanaan.
ה וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְשֹׁבֵר בְּתוֹךְ הַבָּאִים כִּי-הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
- 6 Josef zaś był władcą w kraju tym; on to sprzedawał zboże całemu ludowi kraju. I przybyli bracia Josefa, i pokłonili mu się twarzą ku ziemi.
ו יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל-הָאָרֶץ הוּא הַמְּשָׁבִיר לְכָל-עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אַחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּ-לוֹ אַפַּיִם אֶרְצָה:
- 7 I ujrzał Josef braci swoich, i poznał ich; lecz udawał obcego wobec nich, i przemówił do nich surowo, i rzekł do nich: "Zkądście przyszli?" I odpowiedzieli: "Z ziemi Kanaan, dla zakupu żywności."
ז וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶת-אֶחָיו וַיִּכְרַם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אֲתָם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאֵין בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן לְשֹׁבֵר-אֶכֶל:
- 8 Tak poznał Josef braci swoich, oni zaś nie poznali go.
ח וַיִּכֶּר יוֹסֵף אֶת-אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכְרָהוּ:
- 9 I wspomniął Josef na sny, które mu się śniły o nich; i rzekł do nich: "Wyście szpiegi; by wypatrywać słabości tej ziemi, przybyliście!"
ט וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלָמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְלִים אַתֶּם לְרֹאוֹת אֶת-עֲרֹת הָאָרֶץ בָּאתֶם:
- 10 I rzekli do niego: "Nie, panie; ale słudzy twoi przybyli dla zakupu żywności."
י וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אַדְנִי וְעַבְדֶּיךָ בָּאוּ לְשֹׁבֵר-אֶכֶל:
- 11 Wszyscyśmy synowie jednego człowieka; prawi jesteśmy; nie bywali słudzy twoi szpiegami."
יא כָּלָנוּ בְנֵי אִישׁ-אֶחָד נָחֲנוּ כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא-הָיוּ עַבְדֶּיךָ מְרַגְלִים:
- 12 Ale on rzekł do nich: "Nie, bo słabość tej ziemi przybyliście wypatrywać!"
יב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִי-עֲרֹת הָאָרֶץ בָּאתֶם לְרֹאוֹת:
- 13 I rzekli: "Dwunastu nas braci, sług twoich; myśmy synowie jednego człowieka w ziemi Kanaan; a oto najmłodszy przy ojcu naszym dzisiaj, a jednego już niema."
יג וַיֹּאמְרוּ שְׁנַיִם עֶשְׂרַ עַבְדֶּיךָ אַחִים אֲנַחְנוּ בְנֵי אִישׁ-אֶחָד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הִקְטַן אֶת-אֲבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינָנוּ:
- 14 I rzekł do nich Josef: "To właśnie i powiedziałem wam, mówiąc: wyście szpiegi!"
יד וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְלִים אַתֶּם:
- 15 Przez to wybadani będziecie: Na życie Faraona! nie wyjdziecie ztąd, chyba gdy przybędzie tu brat wasz najmłodszy:
טו בְּזֹאת תִּבְחָנוּ חַי פַּרְעֹה אִם-תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם-כָּבֹוא אַחֲיֵכֶם הִקְטַן הִנֵּה:

- 16 Wyprawcie jednego z was, i niech zabierze brata waszego; a wy będziecie uwięzieni, i zbadane będą słowa wasze, - czy jest prawda przy was; a jeśli nie, na życie Faraona, żeście szpiegli!"
- 17 I oddał ich pod straż na trzy dni.
- 18 I rzekł do nich Josef dnia trzeciego: "Oto co wam czynić, a żyć będziecie, - Boga ja się boję:
- 19 Jeżeliście wy prawi, niechaj brat wasz jeden pozostanie uwięzionym w domu, w którym jesteście strzeżeni; a wy idźcie, odwieźcie zboże wedle niedostatku rodzin waszych.
- 20 A brata waszego najmłodszego przyprowadźcie do mnie, aby stwierdziły się słowa wasze, i abyście nie zginęli." I uczynili tak.
- 21 Ale mówili jeden do drugiego: "Zaprawdę, myśmy grzeszni ze względu na brata naszego; ponieważ widzieliśmy utrapienie duszy jego, gdy błagał nas, a nie wysłuchaliśmy; dla tego przyszło na nas utrapienie to."
- 22 I odpowiedział im Reuben, mówiąc: "Alboż nie mówiłem wam temi słowy: Nie grzeszcie przeciw chłopcu! Aleście nie słuchali. To też krew jego, oto poszukiwaną jest!"
- 23 A oni nie wiedzieli, że rozumie to Josef; bo był tłumacz między nimi.
- 24 On zaś odszedł od nich, i zapłakał; i wrócił do nich i mówił z nimi, a wzięwszy z pośród nich Szymeona, związał go przed oczyma ich.
- 25 I rozkazał Josef, by napełniono wory ich zbożem, i aby zwrócono pieniądze ich, każdemu do worka jego, i żeby dano im zapasów na drogę. I uczyniono im tak.
- 26 I włożyli zboże swe na osły swoje, i wyruszyli z tamtąd.
- 27 Ale rozwiązał jeden z nich wór swój, by dać obrok osłowi swemu w gospodzie, i spostrzegł pieniądze swoje: że oto były u otworu biesagi jego.
- 28 I powiedział braciom swoim: "Zwrócono pieniądze moje, a oto są w biesadze mojej." I zatrwożyło się serce ich, i z drżeniem rzekł jeden do drugiego: "Co to nam Bóg uczynił!"
- 29 I przybyli do Jakóba ojca swego, do ziemi Kanaan, i opowiedzieli mu wszystko, co im się przytrafiło, mówiąc:
- טז שִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד וְיִקַּח אֶת־אֶחֶיכֶם וְאַתֶּם הָאֲסוּרוֹ וַיִּבְחֲנוּ דְבָרֵיכֶם הָאֵמֶת אֹתְכֶם וְאִם־לֹא חַי פְּרִעָה כִּי מְרַגְלִים אַתֶּם:
- יז וַיֹּאסֹף אֹתָם אֶל־מִשְׁמַר שְׁלֹשֶׁת יָמִים:
- יח וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עָשׂוּ וַחֲיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵא:
- יט אִם־כֹּנִים אַתֶּם אֶחֶיכֶם אֶחָד יֹאסֵר בְּבֵית מִשְׁמָרְכֶם וְאַתֶּם לָכוּ הַבִּיאוּ שָׂבֵר רַעְבוֹן בְּתֵיכֶם:
- כ וְאֶת־אֶחֶיכֶם הִקְטֵן תִּבְיִאוּ אֵלַי וַיֹּאמְנוּ דְבָרֵיכֶם וְלֹא תַמוּתוֹ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן:
- כא וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אָבֵל אֲשָׁמִים אֲנַחְנוּ עַל־אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְנוּ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמַעְנוּ עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת:
- כב וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם לֵאמֹר אֶל־תִּחַטְּאוּ בְּיֶלֶד וְלֹא שָׁמַעְתֶּם וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ:
- כג וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שָׁמַע יוֹסֵף כִּי הִמְלִיץ בֵּינֵתָם:
- כד וַיֹּסֵב מַעְלֵיהֶם וַיִּבֶן וַיֵּשֶׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם וַיִּקַּח מֵאֹתָם אֶת־שְׁמֹעוֹן וַיֹּאסֵר אוֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם:
- כה וַיֵּצֵאוּ יוֹסֵף וַיִּמְלֵאוּ אֶת־כָּלִיהֶם בָּר וַיִּלְהָשִׁיב כֶּסֶף־הֶם אִישׁ אֶל־שָׁקוֹ וְלָתֵת לָהֶם צֹדֶה לְדֶרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן:
- כו וַיֵּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־חֲמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם:
- כז וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שָׁקוֹ לָתֵת מִסְּפוֹא לְחֹמְרוֹ בַּמָּלּוֹן וַיֵּרֶא אֶת־כֶּסֶפוֹ וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי אִמְתָּתוֹ:
- כח וַיֹּאמֶר אֶל־אָחִיו הוֹשֵׁב כֶּסֶף וְגַם הִנֵּה בְּאִמְתָּתִי וַיֵּצֵא לָבֶם וַיַּחְרְדוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר מִה־זֹּאת עָשָׂה אֲלֵהִים לָנוּ:
- כט וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אָבִיהֶם אֶרְצָה כְּנָעַן וַיֹּגִידוּ לוֹ אֵת כָּל־הַקֹּרֶת אֹתָם לֵאמֹר:

- 30 "Przemawiał do nas mąż ów, pan owej ziemi, surowo, i uważał nas za szpiegujących kraj. ל דָּבַר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אֶתְנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן אֶתְנוּ כַּמְּרָגְלִים אֶת־הָאָרֶץ:
- 31 I rzekliśmy do niego: Myśmy prawi; nie bywaliśmy szpiegami. לא וַנֹּאמֶר אֵלָיו כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא הֵיְיִנוּ מְרָגְלִים:
- 32 Dwunastu nas braci, synów ojca naszego; jednego już niema, a najmłodszy dziś przy ojcu naszym, w ziemi Kanaan. לב שְׁנַיִם־עֶשֶׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינָנוּ וְהַקָּטָן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בָּאָרֶץ כְּנָעַן:
- 33 I rzekł do nas mąż ów, pan owej ziemi: "Po tém poznam, żeście prawi: Brata jednego zostawcie u mnie, a dla niedostatku rodzin waszych zabierzcie i idźcie. לג וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֲדַע כִּי כְנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם הָאֶחָד הַנִּיחֹו אִתִּי וְאֶת־רַעְבּוֹן בְּתִיכֶם קָחוּ וְלָכוּ:
- 34 I sprowadźcie brata waszego najmłodszego do mnie a poznam, żeście nie szpiegami, żeście prawi; brata waszego wróć wam, a będziecie mogli krążyć po kraju." לד וְהֵבִיאוּ אֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטָן אֵלַי וְאֲדַעָה כִּי לֹא מְרָגְלִים אַתֶּם כִּי כְנִים אַתֶּם אֶת־אֲחִיכֶם אֲתֵן לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחְרוּ:
- 35 I stało się, gdy wypróżniali wory swoje, a oto miał każdy węzełek pieniędzy swoich w worze swoim! I spostrzegli węzełki pieniędzy swoich, oni i ojciec i zatrwożyli się. לה וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שַׁקִּיהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ צִרֹר־כֶּסֶף בְּשָׁקוֹ וַיֵּרְאוּ אֶת־צִרְרוֹת כֶּסֶפִּיהֶם הֵמָּה וְאֲבִיהֶם וַיֵּירָאוּ:
- 36 I rzekł do nich Jakób, ojciec ich: "Osierocicie mnie. Josefa niema, Szymeona niema, a Benjamina zabrać chcecie! na mnie spada wszystko!" לו וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֲתִי שְׁפֹלְתֶם יוֹסֵף אֵינָנוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינָנוּ וְאֶת־בְּנִימִן תִּקְחוּ עָלַי הִיוּ כָלָנָה:
- 37 I rzekł Reuben do ojca swego, mówiąc: "Obu synów moich zabij, jeżeli go nie sprowadzę tobie: oddaj go na ręce moje, a ja ci go zwrócę." לו וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בְנֵי תָמִית אִם־לֹא אֲבִיאָנוּ אֵלֶיךָ תָּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי וְאֲנִי אֲשִׁיבָנוּ אֵלֶיךָ:
- 38 I rzekł: "Nie pójdzie syn mój z wami, gdyż brat jego umarł, a on sam jeden pozostał; a gdyby spotkało go nieszczęście na drodze, którą pójdziecie, to strącicie siwiznę moję z żalością do grobu." לח וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי־אֲחִיו מָתָּ וְהוּא לְבָדוֹ נִשְׁאַר וְקָרָאָהוּ אֶסֶן בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָּהּ וְהוֹרְדְתֶם אֶת־שִׁיבְתִּי בְּיָגוֹן שְׂאוּלָה:

- א וְהָרֶעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ:
1 A głód był ciężkim w kraju.
- ב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שִׁבוּ שְׁבְרוּ־לָנוּ מִעֵט־אֶכֶל:
2 I stało się, gdy do ostatka spożyli zboże, które sprowadzili z Micraim, że rzekł do nich ojciec ich: "Wróćcie znowu, a kupcie nam cokolwiek żywności."
- ג וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר הָעֵד הָעֵד בְּנוֹ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תָרֹאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחִיכֶם אֶתְכֶם:
3 I rzekł do niego Jehuda, mówiąc: "Oświadczył nam ów mąż, mówiąc: Nie ujrzyć wam oblicza mego, jeżeli brat wasz nie będzie z wami!"
- ד אַם־יִשְׁלַח מְשֻׁלַּח אֶת־אֲחִינוּ אֶתְנוּ נִרְדָּה וְנִשְׁפָּרָה לָךְ אֶכֶל:
4 Jeżeli zechcesz posłać brata naszego z nami, to znijdziem, i zakupim ci żywności.
- ה וְאִם־אֵינָךְ מְשֻׁלַּח לֹא נִרְדָּ כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֲלֵינוּ לֹא־תָרֹאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחִיכֶם אֶתְכֶם:
5 A jeżeli zaś nie poszlesz, nie znijdziemy; bo mąż ów powiedział nam: Nie ujrzyć wam oblicza mego, jeżeli nie będzie brata waszego z wami!"
- ו וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אַח:
6 I rzekł Israel: "Czemuście tak skrzywdzili mnie, mówiąc temu mężowi, że macie jeszcze brata?"
- ז וַיֹּאמְרוּ שְׂאוֹל שְׂאֵל־הָאִישׁ לָנוּ וְלִמּוֹלְדָתָנוּ לֵאמֹר הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֵישׁ לָכֶם אֵחַ וְנִגְדְּלוּ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַיְדוּעַ נִדַּע כִּי יֹאמֶר הוֹרִידוּ אֶת־אֲחִיכֶם:
7 I rzekli: "Wypytywał się dokładnie ów mąż o nas i o rodzinie naszej, mówiąc: Czyż jeszcze ojciec wasz żyje? Czy macie jeszcze brata? I odpowiedzieliśmy mu stosownie do pytań tych. Alboż mogliśmy wiedzieć, że powie: Sprowadźcie brata waszego?"
- ח וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אָבִיו שְׁלַחָה הַנַּעַר אִתִּי וְנִקְוָמָה וְנִלְכָּה וְנִחַיָּה וְלֹא נָמוּת גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־טִפְנוּ:
8 I rzekł Jehuda do Israela, ojca swego: "Poszlij chłopca zemną, a wybierzem się i pójdziem, abyśmy żyli, a nie pomarli, - tak my, jako i ty i dzieci nasze!"
- ט אֲנֹכִי אַעֲרֹבְנוּ מִיָּדֵי תִבְקָשׁנוּ אִם־לֹא הֵבִיאתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטַאתִי לָךְ כָּל־הַיָּמִים:
9 Ja odpowiadam zań, z ręki mojej zażadasz go; jeżeli go nie odprowadzę do ciebie, a nie stawię przed oblicze twoje, niechaj będę grzesznym przed tobą po wszystkie dni.
- י כִּי לוֹלֵא הִתְמַהֲמַהְנוּ כִּי־עָתָה שְׁבָנוּ זֶה פַּעַמַּיִם:
10 Bo gdybyśmy nie byli zwlekali, jużbyśmy wrócili dwa razy."
- יא וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן אֶפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ מִזֶּמֶרֶת הָאָרֶץ בְּכֻלִּיכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְּחָה מִעֵט צָרִי וּמִעֵט דְּבַשׁ נִכְאֹת וְלֹט בְּטָנִים וּשְׁקָדִים:
11 I rzekł do nich Israel, ojciec ich: "Jeżeli więc tak być musi, uczynicie to; nabierzcie lepszych płodów tej ziemi w naczynia wasze, a zawieźcie mężowi owemu w darze - nieco balsamu, i nieco miodu, korzeni i lotusu, pistacy i migdałów.
- יב וְכֶסֶף מְשָׁנָה קָחוּ בְיָדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמוֹשֵׁב בְּפִי אִמְתַּחֲתִיכֶם תְּשִׁיבוּ בְיָדְכֶם אוֹלִי מִשְׁגָּה הוּא:
12 Pieniędzy też w dwójnasób weźcie do rąk waszych, a pieniądze złożone napowrót w otwory biesag waszych zwróćcie rękami waszemi: może to pomyłka.
- יג וְאֶת־אֲחִיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ:
13 I brata waszego weźcie, i wybierzcie się, i wróćcie się do owego męża.
- יד וְאַל שְׂדֵי יָתֵן לָכֶם רַחֲמִים לְפָנַי הָאִישׁ וְשִׁלַּח לָכֶם אֶת־אֲחִיכֶם אַחֵר וְאֶת־בְּנֵימִין וְאֲנִי כַּאֲשֶׁר שְׁכַלְתִּי שְׁכַלְתִּי:
14 A Bóg wszechpotężny niechaj da wam miłosierdzie przed owym mężem, aby wypuścił wam brata waszego drugiego i Binjamina. A mnie - jeśli mi być osieroconym, niech osieroconym będę!"

- 15 I zabrali ci ludzie dary owe, i pieniędzy w dwójnasób wzięli w ręce swoje, i Binamina, i wybrali się, i zeszli do Micraim, i stanęli przed obliczem Josefa.
- 16 A ujrawszy Josef Binamina z nimi, rzekł do przełożonego domu swego: "Wprowadź tych ludzi do domu, a narznij bydła i przygotuj; gdyż zemną jeść będą ci ludzie w południe."
- 17 I uczynił mąż ów jako rozkazał Josef, i wprowadził mąż ów tych ludzi do domu Josefa.
- 18 I zlekli się ci ludzie, że zaprowadzeni zostali do domu Josefa i rzekli: "Z powodu pieniędzy zwróconych do biesag naszych poprzednio, myśmy tu wprowadzeni, aby rzucił się na nas, i napadł nas, a wziął nas za niewolników i osły nasze."
- 19 I przystąpili do męża owego, co przełożonym był nad domem Josefa i przemówili do niego u wnijsia do domu.
- 20 I rzekli: "Pozwól panie! Przychodziliśmy już poprzednio kupować żywność."
- 21 I stało się, gdyśmy przybyli do gospody i rozwiążali biesagi nasze, a oto pieniądze każdego u otworu biesagi jego, pieniądze nasze według wagi ich! I przywieźliśmy je napowrót w rękach naszych.
- 22 Pieniądze też inne sprowadziliśmy w rękach naszych, dla zakupu żywności. Nie wiemy, kto włożył pieniądze nasze do biesag naszych."
- 23 I rzekł: "Bądźcie spokojni! Nie obawiajcie się: Bóg wasz, i Bóg ojca waszego dał wam skarb do biesag waszych; pieniądze wasze doszły mnie." I wyprowadził do nich Szymeona.
- 24 I wprowadził mąż ów tych ludzi w dom Josefa, i po dał wody, i umyli nogi swoje; dał też obrok osłom ich.
- 25 I przygotowali dary, zanim nadszedł Josef w południe; gdyż słyszeli, iż tam jeść mieli chléb.
- 26 A gdy przyszedł Josef do domu, przynieśli mu dary, które były w ręku ich, do domu, i pokłonili mu się ku ziemi.
- 27 I zapytał ich o zdrowie i rzekł: "Zdrowże ojciec wasz, starzec, o którymście mówili? Czy jeszcze żyje?"
- 28 A odpowiedzieli: "Zdrow sługa twój, ojciec nasz; jeszcze żyje." I schylili się i pokłonili.

טו וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֵה־כֶּסֶף לָקְחוּ בָיָדָם וְאֶת־בְּנִימִן וַיָּקָמוּ וַיֵּרְדּוּ מִצְרַיִם וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף:

טז וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶתָּם אֶת־בְּנִימִן וַיֹּאמֶר לְאִשְׁרֵי עַל־בֵּיתוֹ הֵבֵא אֶת־הָאֲנָשִׁים הַבְּיָתָה וּטְבַח טֶבֶח וְהָכֵן כִּי אִתִּי יֹאכְלוּ הָאֲנָשִׁים בַּצֹּהָרִים:

יז וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף:

יח וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל־דָּבָר הַכֶּסֶף הַשֶּׁבַח בְּאִמְתָּחַתֵּינוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוֹבָאִים לְהַתְּגַלֵּל עָלֵינוּ וְלִהְיוֹתֵנוּ לַעֲבָדִים וְאֶת־חֲמִרֵינוּ:

יט וַיִּגְשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח הַבַּיִת:

כ וַיֹּאמְרוּ בִּי אֲדֹנֵי יֵרֵד יִרְדְּנוּ בַּתְּחִלָּה לְשֹׁכֵר־אֶכֶל:

כא וַיְהִי כִּי־בָאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַנִּפְתָּחָה אֶת־אִמְתָּחַתֵּינוּ וְהִנֵּה כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אִמְתָּחָתוֹ כֶּסֶפְנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַנִּשָּׁב אֹתוֹ בְּיָדֵנוּ:

כב וְכֶסֶף אַחֵר הוֹרְדָנוּ בְּיָדֵנוּ לְשֹׁכֵר־אֶכֶל לֹא יָדַעְנוּ מִי־שָׁם כֶּסֶפְנוּ בְּאִמְתָּחַתֵּינוּ:

כג וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לָכֶם אֶל־תִּירְאוּ אֱלֹהֵיכֶם וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מִטָּמוֹן בְּאִמְתָּחַתֵּיכֶם כֶּסֶפְכֶם בָּא אֵלָי וַיּוֹצֵא אֱלֹהִים אֶת־שִׁמְעוֹן:

כד וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֵּן־מַיִם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מִסְּפּוֹא לְחִמְרֵיהֶם:

כה וַיִּכְנּוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף בַּצֹּהָרִים כִּי שָׁמְעוּ כִּי־שָׁם יֹאכְלוּ לֶחֶם:

כו וַיָּבֵא יוֹסֵף הַבְּיָתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיָדָם הַבְּיָתָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ־לוֹ אָרְצָה:

כז וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַשְׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזֶּקֶן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם הַעוֹדְנוּ חַי:

כח וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאַבְיֵנוּ עוֹדְנוּ חַי וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

- 29 I podniósł oczy swoje, i spostrzegł Benjamina, brata swego, syna matki swojej, i rzekł: "Czyż to ten brat wasz najmłodszy, o którymście mówili mi?" I rzekł: "Oby ci był Bóg miłościw, synu mój!"
- 30 I pospieszył Josef, bo zawrzała miłość jego ku bratu swojemu, i chciał się wypłakać; i poszedł do komnaty, i płakał tam.
- 31 I umywszy twarz swoją wyszedł, i przewyciężył się i rzekł: "podajcie chléb!"
- 32 I podali jemu osobno, i im osobno i Micrejczykom też, którzy jadali z nim, osobno; ponieważ nie mogą Micrejczycy jeść z Ibrejczykami chleba, gdyż obrzydzeniem to dla Micrejczyków.
- 33 I usiedli przed nim, - starszy po starszeństwie swoim, a młodszy po młodości swojej; i zdziwieni spoglądali jeden na drugiego.
- 34 I wniesiono upominki z przed oblicza jego dla nich; a przewyższył upominek dla Benjamina upominki wszystkich pięciokrotnie. I pili i podpili sobie z nim.

כט וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־בְּנִימִין אָחִיו בֶּן־אָמוֹ וַיֹּאמֶר הֲזֶה
אֲחִיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלַי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יַחַדָּךְ בְּנִי:

ל וַיַּמְהַר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו וַיִּבְקֹשׁ לְבָכּוֹת
וַיָּבֹא הַחֲדָרָה וַיִּבֶךְ שָׁמָּה:

לא וַיִּרְחֹץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לָחֶם:

לב וַיִּשִּׂימוּ לוֹ לִבְדּוֹ וְלָהֶם לְבָדָם וְלַמִּצְרִים הָאֲכָלִים אֹתוֹ
לְבָדָם כִּי לֹא יוֹכִלוּן הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת־הָעֵבְרִים לָחֶם
כִּי־תוֹעֵבָה הוּא לַמִּצְרִים:

לג וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי הַבָּכָר כְּבִכְרָתוֹ וְהַצָּעִיר כְּצָעֲרָתוֹ וַיִּתְמָהוּ
הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ:

לד וַיִּשָּׂא מִשָּׂאת מֵאֵת פָּנָיו אֲלֵהֶם וַתֵּרֶב מִשָּׂאת בְּנִימִן
מִמִּשָּׂאת כָּלֶם חֲמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ:

- 1 I rozkazał przełożonemu domu swojego, i rzekł: "Napełnij biesagi ludzi tych żywnością, o ile potrafią unieść, a włóż pieniądze każdego u otworu biesagi jego.
 - 2 A kielich mój, kielich srebrny, włożysz u otworu biesagi najmłodszego, jako i pieniądze za zboże jego." I uczynił wedle słów Josefa, które wyrzekł.
 - 3 Poranek zaświecił, gdy ludzie owi wyprawieni zostali, - oni i osły ich.
 - 4 Zaledwie wyszli z miasta, jeszcze nie poszli daleko, gdy Josef rzekł do przełożonego nad domem swoim: "Wstań, pogoń za tymi ludźmi, a gdy dościgniesz ich, powiedz im: "Czemuście odpłacili złem za dobre?"
 - 5 Wszakże to ten, z którego pija pan mój! I wróżyć też wróży z niego, złeście to sobie poczęli!"
 - 6 I doścignął ich i powiedział im te słowa.
 - 7 I rzekli do niego: "Czemu mówi pan nasz słowa podobne? Niegodném by to było sług twoich, uczynić rzecz taką!
 - 8 Wszak pieniądze, któreśmy znaleźli u otworu biesag naszych, zwróciliśmy tobie z ziemi Kanaan, i jakże nam kraść z domu pana twojego srebro albo złoto?"
 - 9 U którego ze sług twoich znalezionym będzie, niechaj umrze; a my też będziemy pana naszego niewolnikami!"
 - 10 I rzekł: "Istotnie podług słów waszych być powinno! Jednak ten, u którego się znajdzie, będzie mi niewolnikiem; wy zaś będziecie niewinni.
 - 11 I spiesznie złożyli każdy biesagę swą na ziemię, i rozwiązali każdy biesagę swoją.
 - 12 I szukał; od najstarszego zaczął, a na najmłodszym skończył; i znalazł się kielich w biesadze Binjamina.
 - 13 Tedy rozdarli szaty swoje, i objuczywszy każdy osła swojego, wrócili do miasta.
 - 14 I przyszedł Jehuda i bracia jego do domu Josefa, który jeszcze tam był, i padli przed nim na ziemię.
 - 15 I rzekł do nich Josef: "Cóżto za czyn, któryście popelnili? Alboście nie wiedzieli, że odgadywać może człowiek mnie podobny?"
- א ויצו את־אשר על־ביתו לאמר מלא את־אמתחת האנשים אכל כֹּאֶשֶׁר יוכלון שָׂאת וְשִׁים כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחָתוֹ:
 - ב ואת־גביעי גביע הכסף תשים בפי אמתחת הקטן ואת כסף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כְּדַבַּר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר:
 - ג הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמריהם:
 - ד הם יצאו את־העיר לא הרחיקו ויוסף אמר לאֲשֶׁר על־ביתו קום רדף אחרי האנשים והשגתם ואמרת אֲלֵהֶם לָמָּה שְׁלַמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה:
 - ה הלא זה אשר ישטה אדני בו והוא נחש ינחש בו הרעתם אשר עשיתם:
 - ו וישגם וידבר אֲלֵהֶם את־הדברים האלה:
 - ז ויאמרו אליו לָמָּה ידבר אדני כְּדָבָרִים הָאֵלֶּה חֲלִילָה לַעֲבֹדֶיךָ מַעֲשׂוֹת כְּדָבָר הַזֶּה:
 - ח הן כסף אשר מצאנו בפי אמתחתינו הָשִׁיבֵנו אֵלֶיךָ מארץ כנען ואִיךָ נִגְנוֹב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב:
 - ט אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ מֵעֲבָדֶיךָ וְמֵת וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיָה לְאֲדֹנֶי לַעֲבָדִים:
 - י ויאמר גם־עַתָּה כְּדָבָרֵיכֶם כֹּן־הוּא אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ יִהְיֶה־לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נָקִים:
 - יא וימהרו ויורדו איש את־אמתחתו אֲרָצָה ויפתחו איש אמתחתו:
 - יב ויחפש בגדול החל ובקטן כֹּלָה וימצא הגביע בִּאֲמַתְחַת בִּנְיָמִן:
 - יג ויקרעו שמלתם ויעמס איש על־חמרו וישבו העירה:
 - יד ויבא יהודה ואחיו ביתה יוסף והוא עוֹדֵנוֹ שָׁם ויפלו לִפְנָיו אֲרָצָה:
 - טו ויאמר להם יוסף מַה־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הֲלוֹא יָדַעְתֶּם כִּי־נִחַשׁ יִנְחַשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמֹנִי:

- 16 I rzekł Jehuda: "Cóż mam powiedzieć panu naszemu? Cóż mówić, i czym się usprawiedliwiać? Bóg wynalazł grzech sług twoich! Otośmy niewolnikami pana naszego - i my, i ten, w którego ręku kielich znalezione!"
- 17 I rzekł: "Dalekiem odemnie, abym to uczynił; ten w którego ręku kielich znaleziony, ten będzie mi niewolnikiem; wy zaś idźcie w pokoju do ojca waszego!"
- 18 I przystąpił doń Jehuda, i rzekł: "Proszę, panie mój! Dozwólże słudze twojemu powiedzieć słowo w uszy pana mojego, a niech się nie zapali gniew twój na sługę twojego; gdyżes ty jako sam Faraon!"
- 19 Pan mój pytał sług swoich, mówiąc: Czyż macie ojca albo brata?
- 20 I odpowiedzieliśmy panu naszemu: Mamy ojca starego, i chłopię starości młode; brat zaś jego umarł, a został sam po matce swojej, a ojciec jego pokochał go.
- 21 Tedy rzekłes do sług twoich: Sprowadźcie go do mnie, abym zwrócił oko moje na niego.
- 22 I powiedzieliśmy panu naszemu: Nie może ten chłopiec opuścić ojca swojego - bo gdyby opuścił ojca swojego, - on by umarł.
- 23 Tedy rzekłes do sług twoich: Jeżeli nie znajdzie brat wasz najmłodszy z nami, to nie oglądać wam więcej oblicza mojego!
- 24 I stało się, gdyśmy przyszli do służby twego, do ojca mojego, powiedzieliśmy mu słowa pana naszego;
- 25 I rzekł ojciec nasz: Wróćcie znowu i zakupcie nam cokolwiek żywności.
- 26 I odpowiedzieliśmy: Nie możemy zniżyć; jeżeli będzie brat nasz najmłodszy z nami, to znajdziemy; gdyż nie możemy oglądać oblicza męża owego, jeżeli brat nasz najmłodszy nie będzie z nami.
- 27 I rzekł sługa twój, ojciec mój do nas: Wam wiadomo, iż dwóch urodziła mi żona moja.
- 28 I poszedł jeden odemnie, i rzekłem: zapewne rozszarpanym został; bo nie widziałem go dotychczas.
- 29 A jeżeli zabierzecie i tego z przed oblicza mojego, a spotka go nieszczęście, strącicie tedy siwiznę moję w niedoli do grobu.
- 30 A teraz, jeżelibym przyszedł do służby twego, ojca mojego, a niebyło by z nami chłopięcia, - dusza zaś jego przywiązana do duszy jego, -

וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מִה־נֹּאמֶר לְאֹדְנִי מִה־נִּדְבָר וּמִה־נִּצְטָדֵק
הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת־עֵינֶן עֲבָדֶיךָ הִנְנוּ עֹבְדִים לְאֹדְנִי
גַם־אֲנַחְנוּ גַם־אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגִּבִּיעַ בְּיָדוֹ:

וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִּי מַעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגִּבִּיעַ
בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם עָלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם:

וַיֵּגֶשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֹדְנִי יְדַבֵּר־נָא עֲבָדֶךָ דְּבַר
בְּאָזְנֵי אֹדְנִי וְאֶל־יַחַר אַפֶּךָ בְּעֲבָדֶךָ כִּי כְמוֹךָ כִּפְרָעָה:

אֹדְנִי שָׁאֵל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשְׁלָכֶם אֵב אוֹ־אָח:

וַנֹּאמֶר אֶל־אֹדְנִי יֵשְׁלָנוּ אֵב זָקֵן וְיִלְד זָקֵנִים קָטָן וְאָחִיו
מֵת וְיֹתֵר הוּא לְבָדּוֹ לְאָמוֹ וְאָבִיו אֶהְבּוֹ:

וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרְדֵהוּ אֵלַי וְאֲשִׁמָּה עֵינַי עָלָיו:

וַנֹּאמֶר אֶל־אֹדְנִי לֹא־יִוָּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעֹזֵב
אֶת־אָבִיו וּמֵת:

וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטָן אִתְּכֶם לֹא
תִסְפּוּן לִרְאוֹת פָּנָי:

כִּד וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־עֲבָדֶךָ אָבִי וַנִּגְדַּלּוֹ אֶת דְּבָרֵי אֹדְנִי:

כֵּה וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שָׁבוּ שְׁכֵרוּ־לָנוּ מִעֵט־אֶכָּל:

וַנֹּאמֶר לֹא נוֹכַל לִרְדֹּת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ וְיִרְדְּנוּ
כִּי־לֹא נוֹכַל לִרְאוֹת פָּנָי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטָן אִינָנוּ אִתָּנוּ:

כֹּז וַיֹּאמֶר עֲבָדֶךָ אָבִי אֵלִינוּ אַתֶּם יֹדְעִתֶם כִּי שְׁנַיִם יִלְדָה־לִּי
אִשְׁתִּי:

כֵּחַ וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וַאֲמַר אֶף טָרֵף טָרֵף וְלֹא רָאִיתִי
עַד־הַנֶּה:

כֹּט וַיִּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעַם פָּנָי וְקָרְהוּ אֶסּוֹן וְהוֹרְדְתֶם
אֶת־שִׁיבְתִּי בְרָעָה שְׂאֵלָה:

ל וַעֲתָה כְּבֹאִי אֶל־עֲבָדֶךָ אָבִי וְהַנַּעַר אִינָנוּ אִתָּנוּ וְנִפְשׁוֹ
קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ:

- 31 Wtedy zobaczywszy, że chłopięcia niema, - umrze; a strąca słudzy twoi siwiznę sługi twego, ojca naszego, w żałości do grobu. לא וְהָיָה כִּי־אֵין הַנֶּעֱר וּמֵת וְהוֹרִידוּ עֲבָדָיְךָ אֶת־שִׁיבַת עֲבָדָיְךָ אֲבִינוּ בִּיגּוֹן שְׂאֵלָה:
- 32 Sługa zaś twój poręczył za chłopca u ojca mojego mówiąc: Jeżeli go nie odprowadzę do ciebie, niechaj grzesznym będę przed ojcem moim po wszystkie dni. לֵב כִּי עֲבָדָיְךָ עָרַב אֶת־הַנֶּעֱר מֵעַם אָבִי לֵאמֹר אִם־לֹא אָבִיאָנִי אֵלָיְךָ וְחָטַאתִי לְאָבִי כָּל־הַיָּמִים:
- 33 A teraz niech téż zostanie sługa twój miasto chłopca niewolnikiem pana mojego, a chłopiec niechaj pójdzie z braćmi swoimi! לֵג וְעַתָּה יֵשְׁב־נָא עֲבָדָיְךָ תַּחַת הַנֶּעֱר עֹבֵד לְאֹדְנִי וְהַנֶּעֱר יֵעַל עַם־אֲחָיו:
- 34 Bo jakże pójdę do ojca mojego, gdy chłopca tego zemną nie będzie? Niechaj nie zobaczę niedoli, która spotka ojca mojego!" לֹד כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנֶּעֱר אֵינָנוּ אִתִּי כֹּן אֶרְאֶה בָּרָע אֲשֶׁר יִמָּצֵא אֶת־אָבִי:

- 1 I nie mógł się Josef wstrzymać, wobec wszystkich, stojących przed nim, i zawołał: "Wydalcie wszystkich odemnie!" I nie został nikt przy nim, gdy się dał poznać Josef braciom swoim.
 - 2 I podniósł głos swój z płaczem: i usłyszeli Micrejczycy, i usłyszał dom Faraona.
 - 3 I rzekł Josef do braci swoich: "Jam jest Josef. Czy jeszcze ojciec mój żyje?" I nie mogli bracia jego odpowiedzieć mu, gdyż złękli się przed nim.
 - 4 I rzekł Josef do braci swoich: "Przystąpcie też do mnie!" I przystąpili. I rzekł: "Jam jest Josef, brat wasz, coście sprzedali mnie do Micraim.
 - 5 Ale teraz nie smućcie się, i niech to przykrém nie będzie w oczach waszych, żeście mnie tu sprzedali: gdyż dla utrzymania was wysłał mnie Bóg przed wami.
 - 6 Bo oto już dwa lata głodu na ziemi, a jeszcze pięć lat, w których nie będzie ani orki, ani żniwa.
 - 7 Wysłał mnie tedy Bóg przed wami, abym przygotował wam ostój na ziemi, i utrzymał przy życiu waszych, dla wieloznaczącego ocalenia.
 - 8 I tak teraz nie wyście posłali mnie tutaj, lecz Bóg, który też postanowił mnie ojcem Faraona i panem całego domu jego, i władcą w całym kraju Micraim.
 - 9 Spieszcie się, a idźcie do ojca mojego, i powiedzcie mu: Tak rzecze syn twój Josef: Postanowił mnie Bóg panem całego Micraimu, przyjdźże do mnie, nie zwlekaj.
 - 10 I osiedzisz w ziemi Goszen, a będziesz blisko mnie, - ty, i synowie twoi, i wnuki twoje, i trzody i bydło twoje, i wszystko co twoje.
 - 11 A będę cię żywił tam, - bo jeszcze pięć lat będzie głód; abyś nie zubożał ty i dom twój, i wszystko, co twoje.
 - 12 A oto, oczy wasze widzą i oczy brata mojego, Binjamina, że to usta moje przemawiają do was.
 - 13 Opowiecie też ojcu mojemu o wszystkiej chwale mojej w Micraim, i o wszystkiém, coście widzieli, i pośpieszycie się, i sprowadzicie ojca mojego tutaj."
 - 14 I padł na szyję Binjamina, brata swego, i płakał, a płakał też Binjamin u szyi jego.
 - 15 I ucałował wszystkich braci swoich, i płakał, obejmując ich; poczem rozmawiali bracia jego z nim.
- א ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו ויקרא הוציאו כל-איש מעלי ולא-עמד איש אתו בהתודע יוסף אל-אחיו:
- ב ויתן את-קלו בבכי וישמעו מצרים וישמע בית פרעה:
- ג ויאמר יוסף אל-אחיו אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו:
- ד ויאמר יוסף אל-אחיו גשוןא אלי וגשו ויאמר אני יוסף אחיכם אשר-מכרתם אתי מצרימה:
- ה ועתה אל-תעצבו ואל-יחר בעיניכם כי-מכרתם אתי הנה כי למחיה שלחני אלהים לפניכם:
- ו כי-זה שנתים הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים אשר אין-חריש וקציר:
- ז וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדלה:
- ח ועתה לא-אתם שלחתם אתי הנה כי האלהים וישמיני לאב לפרעה ולאדון לכל-ביתו ומשל בכל-ארץ מצרים:
- ט מהרו ועלו אל-אבי ואמרתם אליו כה אמר בנך יוסף שמיני אלהים לאדון לכל-מצרים רדה אלי אל-תעמד:
- י וישבת בארץ-גשן והיית קרוב אלי אתה ובניך ובני בנך וצאנך ובקרך וכל-אשר-לך:
- יא וכלפלתי אתך שם כיעוד חמש שנים רעב פנתורש אתה וביתך וכל-אשר-לך:
- יב והנה עיניכם ראות ועיני אחי בנימין כי-פי המדבר אליכם:
- יג והגדתם לאבי את-כל-כבודי במצרים ואת כל-אשר ראיתם ומהרתם והורדתם את-אבי הנה:
- יד ויפל על-צווארי בנימן-אחיו ויבך ובנימן בכה על-צוואריו:
- טו וינשק לכל-אחיו ויבך עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו:

- 16 A wieść rozniosła się w domu Faraona, i mówiono: Przybyli bracia Josefa! I było to przyjemnym w oczach Faraona i w oczach sług jego.
- 17 I rzekł Faraon do Josefa: "Powiedz braciom swoim: Oto co wam uczynić, - objuczcie bydło wasze, a idźcie, udajcie się do ziemi Kanaan;
- 18 I zabierzcie ojca waszego i rodziny wasze, i przyjdźcie do mnie; a oddam wam wybór ziemi Micraim, i będziecie pożywali tuk ziemi.
- 19 A tyś umocowany! - Oto co wam czynić: Weźcie sobie z ziemi Micraim wozów dla dzieci i dla żon waszych, i przywieźcie ojca waszego, i przyjdźcie.
- 20 A oko wasze niech nie żałuje sprzętów waszych, gdyż dobro całej ziemi Micraim waszém będzie."
- 21 I uczynili tak synowie Izraela; i dał im Josef wozy z polecenia Faraona, i dał im zapas na drogę.
- 22 Wszystkim im dał przemienne szaty; a Benjaminowi dał trzysta srebrników i pięć przemiennych szat.
- 23 A ojcu swojemu posłał również: dziesięć osłów, objuczonych dobrem Micraimu, i dziesięć oślic, objuczonych zbożem i chlebem i żywnością - dla ojca swego na drogę.
- 24 I wyprawił braci swoich, i poszli; a rzekł do nich: "Nie wadźcie się na drodze!"
- 25 I wyszli z Micraimu, i przybyli do ziemi Kanaan, do Jakóba, ojca swojego.
- 26 I oznajmili mu, mówiąc: "Jeszcze Josef żyje," i że on włada nad całą ziemią Micraim. I osłupiało serce jego; gdyż nie wierzył im.
- 27 I powtórzyli mu wszystkie słowa Josefa, które mówił do nich; i zobaczył wozy, które przysłał Josef dla przewiezienia go; i ożył duch Jakóba, ojca ich.
- 28 I rzekł Israel: "Dosyć! Jeszcze Josef, syn mój żyje? pójdę, a obaczę go, zanim umrę."
- טז וְהַקֵּל נִשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיֵּיטֵב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו:
- יז וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אָמַר אֶל־אֲחֵיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בָאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן:
- יח וַיִּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בְּתִיכֶם וּבָאוּ אֵלַי וְאֶתְנָה לָכֶם אֶת־טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאָכְלוּ אֶת־חֶלֶב הָאָרֶץ:
- יט וְאֵתְהָ צִוִּיתָהּ זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם וּלְנִשְׁיֵיכֶם וּנְשֵׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם:
- כ וְעֵינֵיכֶם אֶל־תַּחֲסוּ עַל־כְּלִיכֶם כִּי־טוֹב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הוּא:
- כא וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּתֶן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פַרְעֹה וַיָּתֶן לָהֶם צֹדֶה לְדֶרֶךְ:
- כב לְכָלֶם נָתַן לְאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמֹלַת וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמִשׁ חֲלָפַת שְׂמֹלַת:
- כג וּלְאֲבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמָרִים נִשְׂאִים מְטוֹב מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר אֶתְנַת נִשְׂאֵת בָּר וְלָהֶם וּמִזֹּון לְאֲבִיו לְדֶרֶךְ:
- כד וַיִּשְׁלַח אֶת־אֲחָיו וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל־תִּרְגְּזוּ בְּדֶרֶךְ:
- כה וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם:
- כו וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא מֵשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפֶּגַּ לְבֹו כִּי לֹא־הָאֱמִין לָהֶם:
- כז וַיִּדְּבְרוּ אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיִּרְא אֶת־הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ וַתַּחֲי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם:
- כח וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנֵי חַי אֵלֶכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטָרֶם אָמוֹת:

- 1 I wyruszył Israel ze wszystkiém co miał; i przybyli do Beer-Szeba, i złożył ofiary Bogu ojca swego, Ic'ha-ka.
א ויסע ישראל וכל־אשר־לו ויבא בְּאֶרֶה שָׁבַע וַיִּזְבַּח זִבְחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק:
- 2 I rzekł Bóg do Israela w widzeniach nocy tej i zawołał: "Jakóbie, Jakóbie!" I rzekł: "Oto jestem!"
ב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמֵרָאֵת הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנְנִי:
- 3 I rzekł: "Jam Bóg, Bóg ojca twojego; nie obawiaj się zstąpić do Micraimu; gdyż narodem wielkim uczynię cię tam!"
ג וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי הֵאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֶל־תִּירָא מִרָדָה מִצְרִימָה כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׁימָךְ שָׁם:
- 4 Ja zstąpię z tobą do Micraim, i Ja téż cię wywiodę; a Josef położy rękę swą na oczy twoje!"
ד אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאֲנֹכִי אַעֲלֶךָ גַּם־עֲלֵה וְיוֹסֵף יִשִּׁית יָדוֹ עַל־עֵינֶיךָ:
- 5 I ruszył Jakób z Beer-Szeba; i powieźli synowie Israela Jakóba, ojca swego, i dziatwę swą, i żony swoje, na wozach, które był posłał Faraon dla przewiezienia go.
ה וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם בַּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פַּרְעֹה לְשֵׂאת אֹתוֹ:
- 6 I zabrali bydło swoje i dobytek swój, który nabyli w ziemi Kanaan, i przybyli do Micraim, Jakób i całe potomstwo jego z nim.
ו וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרִימָה יַעֲקֹב וְכָל־זֶרְעוֹ אֹתוֹ:
- 7 Synów swoich i wnuków swoich z sobą, córki swoje i wnuczki swoje, i całe potomstwo swoje sprowadził z sobą do Micraim.
ז בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אֹתוֹ בָּנָתָיו וּבָנוֹת בָּנָיו וְכָל־זֶרְעוֹ הֵבִיא אֹתוֹ מִצְרִימָה:
- 8 A oto imiona synów Israela, przybyłych do Micraim: Jakób i synowie jego: Pierworodny Jakóba Reuben.
ח וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרִימָה יַעֲקֹב וּבְנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן:
- 9 A synowie Reubena: Chanoch, i Fallu, i Checron, i Charmi.
ט וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוּךְ וּפְלוּא וְחֶצְרֹן וְכַרְמִי:
- 10 A synowie Szymeona: Jemuel, i Jamin, i Ohad, i Jachin, i Cochar, i Szaul, syn Kanaanejki.
י וּבְנֵי שִׁמְעֹן יְמוּאֵל וַיְמִין וְאֶהֱד וַיְכִין וְצַחַר וְשָׂאוּל בִּן־הַכְּנַעֲנִית:
- 11 A synowie Lewiego: Gerszon, Kehath i Merari.
יא וּבְנֵי לֵוִי גֵרְשֹׁן קֹהַת וּמֵרָרִי:
- 12 A synowie Jehudy: Er, i Onan, i Szela, i Perec, i Zerah; ale umarł Er i Onan w ziemi Kanaanejskiej. A byli synowie Pereca: Checron i Chamul.
יב וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וּפֶרֶץ וְזֶרַח וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְהִי בְנֵי־פֶרֶץ חֶצְרֹן וְחָמוּל:
- 13 A synowie Isachara: Thola, i Fuwa, i Job i Szymron.
יג וּבְנֵי יִשָּׁשְׁכָר תּוֹלַע וּפּוּיָה וַיּוֹב וְשִׁמְרֹן:
- 14 A synowie Zebuluna: Sered, i Elon i Jachleel.
יד וּבְנֵי זִבּוּלֹן סֶרֶד וְאֵלֹן וַיַּחֲלֵאֵל:
- 15 Oto synowie Lei, których urodziła Jakóbowi w Pad-dan-Aram, wraz z Diną, córką jego. Wszystkich dusz synów i córek jego, - trzydzieści i trzy.
טו אֵלֶּה בְנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפָדָן אַרָם וְאֵת דִּינָה בִתּוֹ כָּל־נַפְשׁ בָּנָיו וּבָנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשׁ:
- 16 A synowie Gada: Cyfjon, i Chaggi, Szuny, i Echon, Eri, i Arodi i Areli.
טז וּבְנֵי גָד צַפְיוֹן וְחָגִי שׁוּנִי וְאַצְבֵּן עָרִי וְאַרְוָדִי וְאַרְאֵלִי:
- 17 A synowie Aszera: Imna, i Iszwa, i Iszwi, i Berya i Serach, siostra ich; a synowie Beryi: Cheber i Malkiel.
יז וּבְנֵי אֲשֶׁר יִמְנָה וַיִּשְׁוּה וַיִּשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׁרַח אָחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל:

- 18 Oto synowie Zylpy, którą dał Laban Lei, córce swojej, a urodziła ich Jakóbowi; szesnaście dusz. יח אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְלֵאָה בְּתוּלַת אֶת־אֵלֶּה לַיַּעֲקֹב שֵׁשׁ עָשָׂר נַפְשׁ:
- 19 Synowie Racheli, żony Jakóba: Josef i Benjamin. יט בְּנֵי רָחֵל אֵשֶׁת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִן:
- 20 I urodzili się Josefowi (*synowie*) w ziemi Micraim, których urodziła mu Osnath, córka Poti-Fery, kapłana Onu: Menasze i Efraim. כ וַיּוֹלֵד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ אֲסֻנַּת בַּת־פּוֹטִי פָּרַע כֹּהֵן אֵן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרַיִם:
- 21 A synowie Benjamina: Bela, i Becher, i Aszbel, Gera i Naaman, Echi, i Rosz, Muppim, i Chuppim i Ard. כא וּבְנֵי בִנְיָמִן בִּלְעָ וּבְכֹר וְאַשְׁבֵּל גֶּרָא וְנַעֲמָן אַחִי וְרֹאשׁ מָפִים וְחָפִים וְאַרְדִּי:
- 22 Oto synowie Racheli, którzy się urodzili Jakóbowi; wszystkich dusz czternaście. כב אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יָלַד לַיַּעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר:
- 23 A synowie Dana: Chuszym. כג וּבִנְיָדָן חֲשִׁים:
- 24 A synowie Naftalego: Jachceel, i Guni, i Jecer i Szylem. כד וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחֲצֵאל וְגוּנִי וַיֵּצֵר וְשִׁלֵּם:
- 25 Oto synowie Bilhy, którą dał Laban Racheli, córce swojej, a urodziła ich Jakóbowi: wszystkich dusz siedm. כה אֵלֶּה בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בְּתוּלַת אֶת־אֵלֶּה לַיַּעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ שִׁבְעָה:
- 26 Wszystkich dusz przybyłych z Jakóbem do Micraim, wyszłych z bioder jego, oprócz żon synów Jakóba, - wszystkich dusz było sześćdziesiąt i sześć. כו כָּל־הַנַּפְשׁ הַבָּאָה לַיַּעֲקֹב מִצְרֵימָה יֵצְאִי יָרְכוּ מִלְּבַד נָשִׁי בְּנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ:
- 27 A synów Josefa, którzy mu się urodzili w Micraim - dusz dwie. Wszystkich dusz domu Jakóba przybyłych do Micraim było siedmdziesiąt. כז וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יָלְדוּ־לּוֹ בְּמִצְרַיִם נַפְשׁ שְׁנַיִם כָּל־הַנַּפְשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרֵימָה שְׁבַעִים:
- 28 A Jehudę wysłał przed sobą do Josefa, aby mu wskazał drogę do Goszen. I przybyli do ziemi Goszen. כח וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לִפְנֵי אֶלְיָוִסָף לְהוֹרֹת לִפְנֵי גִשְׁנָה וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה גִשֶׁן:
- 29 I zaprzął Josef wóz swój, i wyjechał na spotkanie Israela, ojca swojego, do Goszen; a gdy mu się ukazał, padł na szyję jego, i płakał u szyi jego długo. כט וַיֹּאסֶר יוֹסֵף מְרַכְבָּתוֹ וַיַּעַל לְקִרְאֵת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו גִּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוְאַרְיוֹ וַיִּבֶךְ עַל־צַוְאַרְיוֹ עוֹד:
- 30 I rzekł Israel do Josefa: "Teraz już mogę umrzeć po ujrzaniu oblicza twojego, że jeszcze żyjesz!" ל וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה הַפֶּעַם אַחֲרֵי רְאוּתִי אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדָה חַיִּי:
- 31 I rzekł Josef do braci swoich, i do domu ojca swego: "Pójdę i doniosę Faraonowi, i powiem mu: Bracia moi i dom ojca mego, którzy byli w ziemi Kanaan, przybyli do mnie. לא וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וְאֶל־בֵּית אָבִיו אֵלֶּה וְאֵגִידָה לְפָרְעָה וְאָמַרְהָ אֵלָיו אַחִי וּבֵית־אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן בָּאוּ אֵלַי:
- 32 A ci ludzie są pasterze trzód; gdyż hodownikami bydła zawsze byli, a trzody swoje i bydło swoje i wszystko, co do nich należy, sprowadzili. לב וְהָאֲנָשִׁים רָעִי צֹאן כִּי־אֲנָשִׁי מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאֲנָם וּבָקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ:
- 33 I będzie, gdy zawezwie was Faraon, i powie: Jakie zatrudnienie wasze? לג וְהָיָה כִּי־יִקְרָא לָכֶם פָּרְעָה וְאָמַר מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם:
- 34 To powiecie: hodownikami bydła byli słudzy twoi od młodości naszej aż dotąd, - i my i ojcowie nasi; - abyście osiedli w ziemi Goszen; gdyż obrzydzeniem dla Micrejczyków jest każdy pasterz trzód." לד וְאָמַרְתֶּם אֲנָשִׁי מִקְנֶה הָיוּ עֹבְדֶיךָ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תַּשְׁבּוּ בְּאֶרֶץ גִּשֶׁן כִּי־תוֹעֵבַת מִצְרַיִם כָּל־רֹעֶה צֹאן:

- 1 I przybył Josef i doniósł Faraonowi, i rzekł: "Ojciec mój i bracia moi i trzody ich, i bydło ich, wszystko co do nich należy, przybyli z ziemi Kanaan, - a oto są w ziemi Goszen."
 - 2 I część braci swoich zabrał, pięciu mężów, i przedstawił ich Faraonowi.
 - 3 I rzekł Faraon do braci jego: "Jakież zatrudnienie wasze?" I odpowiedzieli Faraonowi: "Pasterzami trzód są słudzy twoi, i my i ojcowie nasi."
 - 4 I rzekli do Faraona: "Przemieszkować w kraju tym przybyliśmy, gdyż niema pastwiska dla trzód sług twoich, bo ciężkim głód w ziemi Kanaan; a teraz niechże osiadą słudzy twoi w ziemi Goszen!"
 - 5 I rzekł Faraon do Josefa, mówiąc: "Ojciec twój i bracia twoi przybyli do ciebie:
 - 6 Ziemia Micraim przed tobą jest; na wyborze ziemi usadów ojca twojego i braci twoich, niech osiadą w ziemi Goszen; a jeśli wiadomo ci, że są między nimi ludzie dzielni, to ustanowisz ich nadzorcami bydła mojego."
 - 7 I sprowadził Josef Jakóba, ojca swojego, i przedstawił go Faraonowi; i pobłogosławił Jakób Faraona.
 - 8 I rzekł Faraon do Jakóba: "Ileż dni - lat życia twojego?"
 - 9 I rzekł Jakób do Faraona: "Dni-lat pielgrzymstwa mojego - sto trzydzieści lat; krótkie i smutne były dni - lata życia mojego, i nie doszły dni-lat życia ojców moich w dniach pielgrzymstwa ich."
 - 10 I pobłogosławił Jakób Faraona, i wyszedł z przed oblicza Faraona.
 - 11 I osiedlił Josef ojca swego i braci swoich, i nadał im posiadłość w ziemi Micraim, w wyborowej ziemi, w ziemi Rameses, jak rozkazał Faraon.
 - 12 I zaopatrywał Josef ojca swojego, i braci swoich, i cały dom ojca swego chlebem, stosownie do dziatwy.
 - 13 A chleba już nie było w całej ziemi, bo ciężkim był głód bardzo; i wycieńczona była ziemia Micraim i ziemia Kanaan z przyczyny głodu.
 - 14 I zebrał Josef wszystkie pieniądze, które się znajdowały w ziemi Micraim i w ziemi Kanaan za żywność, którą kupowali; i wniósł Josef pieniądze te do domu Faraona.
- א ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקרם וכל־אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גִּשׁוֹן:
 - ב ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה:
 - ג ויאמר פרעה אל־אחיו מה־מעשיכם ויאמרו אל־פרעה רעה צאן עבדיך גם־אנחנו גם־אבותינו:
 - ד ויאמרו אל־פרעה לגור בארץ באנו כִּי־אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כִּי־כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישובו־נא עבדיך בארץ גִּשׁוֹן:
 - ה ויאמר פרעה אלי־יוסף לאמר אביך ואחידך באו אליך:
 - ו ארץ מצרים לפניך הוא במיטב הארץ הושב את־אביך ואת־אחידך ישובו בארץ גִּשׁוֹן ואם־ידעת ויש־בם אנשי־חיל ושמתם שרי מקנה על־אשר־לי:
 - ז ויבא יוסף את־יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה ויברך יעקב את־פרעה:
 - ח ויאמר פרעה אל־יעקב כמה ימי שני חייך:
 - ט ויאמר יעקב אל־פרעה ימי שני מגורי שלשים ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי ולא השיגו את־ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם:
 - י ויברך יעקב את־פרעה ויצא מלפני פרעה:
 - יא ויושב יוסף את־אביו ואת־אחיו ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב הארץ בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה:
 - יב ויכלל יוסף את־אביו ואת־אחיו ואת כל־בית אביו להם לפי הטף:
 - יג ולחם אין בכל־הארץ כִּי־כבד הרעב מאד ותלה ארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב:
 - יד וילקט יוסף את־כל־הכסף הנמצא בארץ־מצרים ובארץ כנען בשבַר אשר־הם שברים ויבא יוסף את־הכסף ביתה פרעה:

- 15 Ale wyczerpały się pieniądze w ziemi Micraim i w ziemi Kanaan; i przybyli wszyscy Micrejczycy do Josefa, mówiąc: "Daj nam chleba. Czemu mamy umierać przed tobą? Bo - nie staje pieniędzy!"
- 16 I rzekł Josef: "Sprowadźcie bydło wasze, a dam wam za bydło wasze, jeżeli nie staje pieniędzy."
- 17 I sprowadzili bydło swoje do Josefa; i dał im Josef chleba za konie, i za stada owiec, i za stada wołów, i za osły; - i wspierał ich chlebem za wszystko bydło ich w roku onym.
- 18 I upłynął rok ów; i przyszli doń roku drugiego, i powiedzieli mu: "Nie zataim przed panem naszym, że gdy wyczerpały się pieniądze, a stada bydła u pana naszego są, nie pozostało nic przed panem naszym, prócz ciała naszego i ziemi naszej."
- 19 Czemu zamierać nam przed oczyma twojemi - i nam i ziemi naszej? Kup nas i ziemię naszą za chleb, a będziemy my z ziemią naszą niewolnikami Faraona; tylko daj nasienia, abyśmy żyli, a nie pomarli, a ziemia nie spustoszała."
- 20 I tak kupił Josef wszystką ziemię Micraim dla Faraona, bo sprzedali Micrejczycy, każdy pole swoje, gdyż wzmógł się między nimi głód. I dostała się ziemia Faraonowi.
- 21 A lud przeniósł on do miast, od końca granic Micraimu, do końca jego.
- 22 Tylko ziemi kapłańskiej nie kupił, gdyż udział wyznaczony był dla kapłanów przez Faraona, i żywili się wyznaczonym udziałem swoim, który dał im Faraon; przeto nie sprzedawali ziemi swojej.
- 23 I rzekł Josef do ludu: "Oto kupiłem dzisiaj was i ziemię waszą dla Faraona: oto macie ziarno, i zasiejcie ziemię."
- 24 I będzie przy żniwie, oddacie piątą część Faraonowi, a cztery części zostaną wam na zasiew pól, i na pożywienie dla dziatwy waszej."
- 25 I rzekli: "Zachowałeś nas przy życiu! Niechaj znajdziemy łaskę w oczach pana naszego, i niechaj będziemy niewolnikami Faraona!"
- 26 I ustanowił to Josef za prawo aż do dnia dzisiejszego na ziemi Micraim: Faraonowi piąta część. Jedna tylko ziemia kapłanów nie dostała się Faraonowi.
- טו וַיְהִי הַפֶּסַח מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ כָל־מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר הִבֵּה־לָנוּ לֶחֶם וְלָמָּה נָמוּת נִגְדָּךְ כִּי אֵפֶס קֶסֶף:
- טז וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הִבּוּ מִקְנֵיכֶם וְאֶתְנֶה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אֵפֶס קֶסֶף:
- יז וַיָּבִיאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יוֹסֵף וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בְּפִסּוּסִים וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבְחִמְרִים וַיִּנְהֹלֶם בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵיהֶם בַּשָּׁנָה הַהוּא:
- יח וַתֵּתֶם הַשָּׁנָה הַהוּא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּה וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נִכְחַד מֵאֲדָנִי כִּי אִם־תָּתֵם הַפֶּסַח וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדָנִי לֹא נִשְׁאָר לִפְנֵי אֲדָנִי בְלֹתִי אִם־גֹּוֹיֵתָנוּ וְאֲדָמָתָנוּ:
- יט לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲדָמָתָנוּ קָנָה־אֹתָנוּ וְאֶת־אֲדָמָתָנוּ בַּלֶּחֶם וְנִהְיָה אֲנַחְנוּ וְאֲדָמָתָנוּ עֲבָדִים לַפָּרֹעַ וְתוֹזָרַע וְנִחְיָה וְלֹא נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא תִשָּׁם:
- כ וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לַפָּרֹעַ כִּי־מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־יִחָזַק עֲלֵהֶם הָרָעַב וַתְּהִי הָאֶרֶץ לַפָּרֹעַ:
- כא וְאֶת־הָעָם הָעֶבְרִי אֹתוֹ לְעָרִים מִקְצֵה גְבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קָצֵהוּ:
- כב רַק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פָּרֹעַ וַאֲכָלוּ אֶת־חֶקֶם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פָּרֹעַ עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־אֲדָמָתָם:
- כג וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם וְאֶת־אֲדָמַתְכֶם לַפָּרֹעַ הֵאֱלַכְם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם אֶת־הָאֲדָמָה:
- כד וְהָיָה בַּתְּבוּאָה וּבְנִתְתָם חֲמִישִׁית לַפָּרֹעַ וְאַרְבַּע הִיָּדָת יִהְיֶה לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וּלְאֲכֹלְכֶם וּלְאֲשֶׁר בְּבִתְיֶכֶם וּלְאֲכָל לְטַפְכֶם:
- כה וַיֹּאמְרוּ הִחַיְתָנוּ נִמְצָאֲחֹן בְּעֵינֵי אֲדָנִי וְהִיֵּינוּ עֲבָדִים לַפָּרֹעַ:
- כו וַיִּשֶׂם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לַפָּרֹעַ לְחֶמֶשׁ רַק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לִבְדָּם לֹא הָיְתָה לַפָּרֹעַ:

- 27 I osiadł Israel w ziemi Micraim, w krainie Goszen; i nabywali posiadłości w niej, i rozplenili się i rozmnożyli się wielce.
- 28 I żył Jakób w ziemi Micraim siedmnaście lat; a było dni Jakóba, - lat życia jego, - sto czterdzieści i siedm lat.
- 29 I zbliżył się czas Israela, aby umarł; i wezwał syna swego, Josefa, i rzekł do niego: "Jeżelim też znalazł łaskę w oczach twoich, połóż rękę twoją pod biodro moje, i okaż mi miłość i wierność; nie chciej pochować mnie w Micraim!
- 30 A gdy spocznę przy ojcach moich, wyniesiesz mnie z Micraim, i pochowasz mnie w grobie ich!" I rzekł: "Uczynię podług słowa twojego!"
- 31 I rzekł: "Przysiąż mi!" I przysiągł mu. I pokłonił się Israel w głowach łoża.
- כז וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֹּאחֲזִיז בָּהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבוּ מְאֹד:
- כח וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עָשָׂר שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חָיָיו שִׁבְעַת שָׁנִים וָאַרְבָּעִים וּמֵאֵת שָׁנָה:
- כט וַיִּקְרָבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לְבָנָו לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׁים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וַעֲשֵׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וָאֱמֶת אֶל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם:
- ל וַשְׁכַּבְתִּי עִם־אֲבֹתִי וְנָשָׂאתָנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתָּנִי בְּקַבְרֹתָם וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אַעֲשֶׂה כְּדִבְרְךָ:
- לא וַיֹּאמֶר הֲשָׁבְעָה לִּי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמֶּטֶה:

- 1 I stało się po wypadkach tych, że doniesiono Josefo-
wi: "Oto ojciec twój zachorował!" I zabrał obu synów
ze sobą: Menaszę i Efraima.
 - 2 I oznajmiono Jakóbowi, mówiąc: "Oto syn twój, Jo-
sef, przybył do ciebie!" I wysilił się Israel, i usiadł
na łożu.
 - 3 I rzekł Jakób do Josefa: "Bóg Wszechpotężny objawił
mi się w Luz, w ziemi Kanaan, i błogosławił mi.
 - 4 I rzekł do mnie: Oto rozplenię i rozmnożę cię i wy-
wiodę z ciebie zbór narodów, i oddam ziemię tę po-
tomstwu twojemu po tobie w posiadanie wieczne.
 - 5 A teraz dwaj synowie twoi, którzy ci się urodzili
w ziemi Micraim, przed przybyciem mojem do cie-
bie, do Micraim, moimi oni: Efraim i Menasze jako
Reuben i Szymeon będą mi.
 - 6 Dzieci wszakże, które urodzą się z ciebie, po nich,
twoje będą: imieniem braci swoich nazywani będą
w udziale ich.
 - 7 Ja zaś... gdy wracałem z Paddan, umarła mi Rachel
w ziemi Kanaan, w drodze, gdy pozostała jeszcze
przestrzeń ziemi, aby przybyć do Efraty; i pochowa-
łem ją tam na drodze do Efraty, czyli Bet-Lechem."
 - 8 I spostrzegł Israel synów Josefa i rzekł: "Któż ci są?"
 - 9 I odpowiedział Josef ojcu swojemu: "Synowie
to moi, których dał mi tu Bóg." I rzekł: "Przypro-
wadźcie ich do mnie, a pobłogosławię ich."
 - 10 A oczy Israela przytępiły się od starości; nie mógł
dojrzeć. I przybliżył ich do niego, a on ucałował ich,
i uściskał ich.
 - 11 I rzekł Israel do Josefa: "Oglądać oblicza twojego nie
spodziewałem się, a oto pokazał mi Bóg i potomstwo
twoje!"
 - 12 I usunął ich Josef od kolan jego, i pokłonił się twarzą
ku ziemi.
 - 13 I wziął Josef obudwu, - Efraima prawą ręką swoją,
po lewej Israela, a Menaszę lewą ręką swoją, po pra-
wej Israela, - i przybliżył ich ku niemu.
 - 14 Ale wyciągnął Israel prawicę swoją, i położył ją
na głowę Efraima, lubo był młodszy, a lewą rękę swo-
ją na głowę Menaszy. Umyslnie przełożył ręce swoje,
choć Menasze był pierworodnym.
- א ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חלה
ויקח את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים:
ב ויגד ליעקב ויאמר הנה בנה יוסף בא אליך ויתחזק
ישׂראל וישׁב על המטה:
ג ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוי בארץ
כנען ויברך אתי:
ד ויאמר אלי הנני מפרך והרביתך ונתתיך לקהל עמים
ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם:
ה ועתה שני בנך הנולדים לך בארץ מצרים עד באי אליך
מצרימה ליהם אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי:
ו ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על שמם אחיהם
יקראו בנחלתם:
ז ואני בבאי מפדון מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד
כברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא
בית להם:
ח וירא ישׂראל את בני יוסף ויאמר מי אלה:
ט ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר נתן לי אלהים בזה
ויאמר קחם נא אלי ואברכם:
י ועיני ישׂראל כבדו מזקן לא יוכל לראות ויגש אתם אליו
וישק להם ויחבק להם:
יא ויאמר ישׂראל אל יוסף ראה פניך לא פללתי והנה
הראה אתי אלהים גם את זרעך:
יב ויוצא יוסף אתם מעם ברקיו וישתחו לאפיו ארצה:
יג ויקח יוסף את שניהם את אפרים את מנשה וישׂראל
ואת מנשה בשמאלו מימין ישׂראל ויגש אליו:
יד וישלח ישׂראל את ימינו וישׁת על ראש אפרים והוא
הצעיר ואת שמאלו על ראש מנשה שכל את ידיו כי
מנשה הבכור:

- 15 I błogosławił Josefowi i rzekł: "Bóg, przed którego obliczem postępowali ojcowie moi, Abraham i Ic'hak, Bóg, który mnie prowadził od początku istnienia mojego aż do dnia obecnego,
- 16 Anioł, który wybawił mnie od wszelkiego zła, niechaj błogosławi tym chłopiętom; niechaj mianowane będzie na nich imię moje i imię ojców moich, Abrahama i Ic'haka, i niechaj rozrosną się w mnóstwo w pośrodku ziemi!"
- 17 I zobaczył Josef, iż położyć chce ojciec jego rękę prawą swoją na głowę Efraima, i nie podobało się to w oczach jego; i ujął rękę ojca swojego, aby przenieść ją z głowy Efraima na głowę Menaszy.
- 18 I rzekł Josef do ojca swego: "Nie tak, ojczy mój! gdyż ten jest pierworodny; połóż prawicę twoją na głowę jego."
- 19 Ale wzbraniał się ojciec jego, i rzekł: "Wiem, synu mój, wiem! I z niego powstanie lud; i on będzie wielkim; wszakże brat jego młodszy większym będzie od niego, a ród jego będzie mnóstwem plemion."
- 20 I błogosławił im w on dzień, mówiąc: "Tobą błogosławić będzie Israel w słowach: "Oby uczynił cię Bóg jako Efraima i jako Menaszę!" I przełożył Efraima nad Menaszę.
- 21 I rzekł Israel do Josefa: "Oto ja umieram, a będzie Bóg z wami, i przywróci was do ziemi ojców waszych...
- 22 Ja zaś daję ci udział jeden więcej niż braciom twoim, z tego, co zdobędę z ręki Emorejczyka mieczem moim i łukiem moim."

טו וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְּהַלְכוּ אֲבוֹתַי לִפְנֵי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק הָאֱלֹהִים הִרְעָה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:

טז הַמַּלְאָךְ הַגָּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֶךְ אֶת־הַנְּעָרִים וַיְקַרֵּא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבוֹתִי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיִּדְּגוּ לְרֹב בְּקֶרֶב הָאֲרֶץ:

יז וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי־יֹשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיִּרַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמַךְ יַד־אָבִיו לְהַסִּיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה:

יח וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִּי־זֶה הַבְּכֹר שְׁנֵים יְמִינֶךָ עַל־רֹאשׁוֹ:

יט וַיִּמָּאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי בְנִי יָדַעְתִּי גַם־הוּא יִהְיֶה־לָּעַם וְגַם־הוּא יִגְדֹּל וְאוֹלָם אָחִיו הַקָּטָן יִגְדֹּל מִמֶּנּוּ וְזָרְעוֹ יִהְיֶה מִלֹּא־הַגּוֹיִם:

כ וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בָּךְ יְבָרֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יִשְׁמְךָ אֱלֹהִים כָּאֶפְרַיִם וְכַמְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה:

כא וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֵיכֶם:

כב וְאֲנִי נֹתַתִּי לָךְ שְׁכֶם אֶחָד עַל־אֲחִיךָ אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחֶרְבִי וּבְקִשְׁתִּי:

- 1 I wezwał Jakób synów swoich i rzekł: "Zbierzcie się a oznajmię wam, co spotka was w późnych czasach!
 - 2 Zgromadźcie się i posłuchajcie, synowie Jakóba, a słuchajcie Israela, ojca waszego!
 - 3 Reuben, pierworodny tyś mój, siła moja i pierwiastek mocy mojej! Pierwszeństwo byś miał w dostojenstwie i pierwszeństwo w potędze;
 - 4 Ale porywczność była jako powódź; pierwszeństwa mieć nie będziesz! Boś wstąpił na łożo ojca twojego; wtedy znieważyłeś łożo moje wysokie.
 - 5 Szymeon i Lewi to bracia: narzędziami rozboju miecze ich!
 - 6 W radę ich nie wnijdź duszo moja! Ze zborem ich nie łącz się sławo moja! Bo w gniewie swoim zabili męża, a w swywoli swej kaleczyli wołu.
 - 7 Przeklęty gniew ich, gdyż zawzięty, i zapalczywość ich, gdyż okrutna! Rozdzielę ich w Jakóbie, a rozproszę ich w Israelu.
 - 8 Jehudo! ciebie wysławiać będą bracia twoi; ręka twoja na karku wrogów twoich; korzyć się tobie będą synowie ojca twojego.
 - 9 Młody lwie Jehudo! Na zdobyczy, synu mój, wzrosłeś! Przyklął, przyległ jako lew, jako lwica: któż pobudzi go?
 - 10 Nie ustąpi berło od Jehudy, ani buława z pomiędzy stóp jego, póki nie przyjdzie do Szyło, a jemu posłuszeństwo plemion!
 - 11 Uwiąże u winogrodu osła swojego, a u łoży wyborowej żrebię osłicy swojej, wypierze w winie odzież swoją, a w soku winogron szatę swą.
 - 12 Iskrzących się oczu od wina, a białych zębów od mleka.
 - 13 Zebulun ku brzegom mórz się rozłoży i przy przystani okrętów, a jego krańce ku Cydonowi!
 - 14 Isachar osieł kościsty, wylega się między zagrodami!
 - 15 Upatrzył miejsce spoczynku, że dobre, i ziemię, że rozkoszna, i nachylił barki swe do dźwigania i poddał się daninie robotnika!
 - 16 Dan bronić będzie ludu swego, jako każde z pokoleń Israela.
- א וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל-בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֶאֱסָפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר-יִקְרָא אֲתֶכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים:
 - ב הַקִּבְצוּ וְשִׁמְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל-יִשְׂרָאֵל אָבִיכֶם:
 - ג רְאוּבֵן בְּכֹרִי אַתָּה כָּחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יֵתֶר שְׂאֵת וַיֵּתֶר עָוִי:
 - ד פָּחוּז כַּמִּים אֶל-תּוֹתֵר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבִי אָבִיךָ אִזְ חִלְלָתָ יְצוּעֵי עָלָה:
 - ה שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחִים כְּלִי חָמָס מְכַרְתִּיהֶם:
 - ו בְּסֹדֶם אֶל-תִּבְאָ נַפְשִׁי בְקֶהְלָם אֶל-תַּחַד כְּבֹדִי כִּי בְאַפִּם הִרְגוּ אִישׁ וּבְרִצָּנָם עָקְרוּ-שׁוֹר:
 - ז אָרוּר אָפָם כִּי עָוִי וְעִבְרָתָם כִּי קִשְׁתָּה אֶחְלָקֶם בְּיַעֲקֹב וְאֶפְיָצָם בְּיִשְׂרָאֵל:
 - ח יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחִיךָ יָדָךְ בְּעֶרְףְּ אִבִּיךָ יִשְׁתַּחֲווּ לָךְ בְּנֵי אָבִיךָ:
 - ט גּוֹר אַרְיָה יְהוּדָה מִטֶּרֶף בְּנֵי עָלִיתָ כָּרַע רַבִּץ כְּאַרְיָה וּכְלָבִיא מִי יִקְיָמֶנּוּ:
 - י לֹא-יָסוּר שִׁבְט מִיהוּדָה וּמַחֲקֶק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי-יָבֹא שִׁילָה שִׁירֹו וְלוֹ יִקְהֶת עַמִּים:
 - יא אֶסְרִי לִגְפֶן עִירָה עִירֹו וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֶתְנֹו כִּבְס בִּיָּין לִבְשׁוֹ וּבָדָם-עֲנָבִים סוֹתָה סוֹתֹו:
 - יב חֲכָלִילִי עֵינַיִם מִיָּין וּלְבֹן-שָׁנִים מַחְלָב:
 - יג זְבוּלֹן לְחוּף יָמִים יִשְׁכֵּן וְהוּא לְחוּף אֲנִיּוֹת וַיִּרְכָּתוּ עַל-צִידָן:
 - יד יִשָּׁשְׁכָר חֲמֹר גָּרָם רַבִּץ בֵּין הַמִּשְׁפָּתִים:
 - טו וַיֵּרָא מְנַחֵה כִּי טוֹב וְאֶת-הָאָרֶץ כִּי נַעֲמָה וַיֵּט שְׁכֻמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי לְמַס-עֲבָד:
 - טז דָּן יָדִין עַמּוֹ כְּאַחַד שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל:

17 Niechaj będzie Dan węzem na drodze, zmiją na ścieżce, co kąsa pęciny rumaka, że pada jeździec jego wznak!

18 Pomocy twojej wyglądam, o Boże!

19 Gad, - najezdniczy napierać nań będą, ale on odeprze ich pięty!

20 Od Aszera tłuste pokarmy, dostarczy on przysmaków królewskich.

21 Naftali łania chyża, przemawia on słowami pięknymi.

22 Rószczką płodną Josef, rószczką płodną nad zdrojem; latorośle jego rozkrzewiają się po za mur.

23 I jątrzą go i strzelają nań i prześladują go łucznicy.

24 Wszakże pozostaje w mocy łuk jego i giętkimi są ramiona i ręce jego, z rąk Mocarza w Jakóbie, z tamtąd - od Pasterza, Opoki Izraela!

25 Od Boga ojca twojego, który ci też pomoże, i od Wszechpotężnego, który cię pobłogosławi błogosławieństwem niebios z góry, błogosławieństwem głębi leżącej nisko, błogosławieństwem piersi i żywota!

26 Błogosławieństwem ojca twojego, które przewyższają błogosławieństwa przodków moich po granice wzgórz odwiecznych! Niechaj one zstąpią na głowę Josefa i na ciemię wybrańca braci swoich!

27 Binjamin wilk drapieżny: z rana pożera łup, wieczorem rozdziela zdobycz!"

28 Oto wszystkie dwanaście pokoleń Izraela, i oto co powiedział im ojciec ich i błogosławił im, każdego błogosławieństwem jego błogosławił ich.

29 I polecił im i rzekł do nich: "Ja będę przyłączon do ludu mojego: pochowajcie mnie przy ojcach moich, w jaskini, co na polu Efrona Chitejczyka, -

30 W jaskini, co na polu Machpela, co naprzeciw Mamre w ziemi Kanaan, którą nabył Abraham wraz z polem od Efrona Chitejczyka na dziedziczny grób.

31 Tam pochowano Abrahama i Sarę, żonę jego, tam pochowano Ic'haka i Ribkę, żonę jego, i tam pocho wałem i Leę -

32 Nabywszy pole i jaskinię, która w niém od synów Cheta.

33 I przestał Jakób polecać synom swoim i złożył nogi swe na łożo, i skonał; i przyłączon został do ludu swego.

יז יהידן נחש עלידרך שפיון עלי־ארח הנשף עקבי־סוס ויפל רכבו אחר:

יח לישועתך קויתי יהוה:

יט גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב:

כ מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני־מלך:

כא נפתלי אילה שלחה הנתן אמרי־שפר:

כב בן פרט יוסף בן פרט עלי־עין בנות צעדה עלי־שור:

כג וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים:

כד ותשב באיתן קשתו ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה אבן ישראל:

כה מאל אביו ויעזרך ואת שדי ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת תחת ברכת שדים ורחם:

כו ברכת אביו גברו על־ברכת הורי עד־תאנות גבעת עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו:

כז בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב יחלק שָׁלָל:

כח כל־אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת אשר־דבר להם אביהם ויברך אותם איש אשר כברכתו ברך אתם:

כט ויצו אותם ויאמר אליהם אני נאסף אל־עמי קברו אתי אל־אבותי אל־המערה אשר בשדה עפרון החתי:

ל במערה אשר בשדה המכפלה אשר על־פני־ממרא בארץ פנעו אשר קנה אברהם את־השדה מאת עפרון החתי לאחוזת־קבר:

לא שמה קברו את־אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו את־יצחק ואת רבקה אשתו ושמה קברתי את־לאה:

לב מקנה השדה והמערה אשר־בו מאת בני־חת:

לג ויכל יעקב לצות את־בניו ויאסף רגליו אל־המטה ויגוע ויאסף אל־עמי:

- א ויפל יוסף על-פני אביו ויבך עליו וישק-לו:
 - ב ויצו יוסף את-עבדיו את-הרפאים לחנט את-אביו ויחנטו הרפאים את-ישראל:
 - ג וימלאו-לו ארבעים יום כי כן ימלאו ימי החנטים ויבכו אתו מצרים שבועים יום:
 - ד ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל-בית פרעה לאמר אם-נא מצאתי חן בעיניכם דברו-נא באזני פרעה לאמר:
 - ה אבי השביעני לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני ועתה אעלה-נא ואקברה את-אבי ואשובה:
 - ו ויאמר פרעה עלה וקבר את-אביו כאשר השביעך:
 - ז ויעל יוסף לקבר את-אביו ויעלו אתו כל-עבדי פרעה זקני ביתו וכל זקני ארץ-מצרים:
 - ח וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו רק טפם וצאנם ובקרים עזבו בארץ גשן:
 - ט ויעל עמו גם-רכב גם-פרשים ויהי המחנה כבוד מאד:
 - י ויבאו עד-גרן האטד אשר בעבר הירדן ויספדו-שם מספד גדול וכבוד מאד ויעש לאביו אבל שבועת ימים:
 - יא וירא יושב הארץ הכנעני את-האבל בגרן האטד ויאמר אבל-כבוד זה למצרים על-כן קרא שמה אבל מצרים אשר בעבר הירדן:
 - יב ויעשו בניו לו כן כאשר צוהם:
 - יג וישאו אתו בניו ארצה כנען ויקברו אתו במערת שדה המכפלה אשר קנה אברהם את-השדה לאחוזת-קבר מאת עפרן החתי על-פני ממרא:
 - יד וישב יוסף מצרימה הוא ואחיו וכל-העלם אתו לקבר את-אביו אחרי קברו את-אביו:
- 1 I padł Josef na oblicze ojca swego i płakał nad nim, i całował go.
 - 2 I rozkazał Josef sługom swym, lekarzom, zabalsamować ojca swego; i zabalsamowali lekarze Israela.
 - 3 I upłynęło mu czterdzieści dni - gdyż tyle dni upływa na balsamowaniu - i oplakiwali go Micrejczycy siedmdziesiąt dni.
 - 4 A gdy przeminęły dni płaczu po nim, rzekł Josef do domu Faraona, mówiąc: "Jeżelim téż znalazł łaskę w oczach waszych, powiedzcież Faraonowi tak:
 - 5 Ojciec mój zaklął mnie, mówiąc: Oto, ja umieram; w grobie moim, którym wykopał sobie w ziemi Kanaan, tam pochowaj mnie! A teraz, chciałbym pójść i pochować ojca mojego, i powrócić!"
 - 6 I rzekł Faraon: "Idź, a pochowaj ojca twego, jako zaklął ciebie."
 - 7 I poszedł Josef, aby pochować ojca swego; i poszli z nim wszyscy słudzy Faraona, starsi domu jego, i wszyscy starsi ziemi Micraim.
 - 8 I cały dom Josefa i bracia jego, i dom ojca jego; tylko dzieci swoje i trzody swe, i rogacizną swą zostawili w ziemi Goszen.
 - 9 Wyprawili się téż z nim i wozy i jezdni, tak, że poczet był bardzo wielki.
 - 10 I doszli oni do gumna Cierniowego, które po drugiej stronie Jardenu i urządzili tam żałobę wielką i ciężką bardzo; i obchodził po ojcu swym żałobę przez siedm dni.
 - 11 I ujrzeni mieszkańcy ziemi tej, Kanaanejczycy, żałobę w Gumnie Cierniowém i rzekli: "Żałoba to ciężka u Micrejczyków!" Przeto nazwano imię jego: Abel-Micraim, które po drugiej stronie Jardenu.
 - 12 Uczynili z nim tedy synowie jego, jako im był przykazał:
 - 13 Ponieśli go synowie jego do Kanaan i pochowali go w pieczarze na polu Machpela, którą był nabył Abraham wraz z polem na grób dziedziczny od Efrona Chitejczyka naprzeciw Mamre.
 - 14 I wrócił Josef do Micraim, - on i bracia jego, i wszyscy, którzy poszli z nim dla pochowania ojca jego - gdy pochował ojca swego.

- 15 A widząc bracia Josefa, że umarł ojciec ich, rzekli: "Cóż, jeżeli znienawidzi nas Josef i odda nam wszystko złó, któreśmy mu wyrządzili?"
- 16 I wysłali do Josefa tak: "Ojciec twój nakazał przed śmiercią swoją, mówiąc:
- 17 Tak powiecie Josefowi: Proszę cię, chciejże przebaczyć winę braci twoich i grzech ich, że złó wyrządzili ci! A teraz przebaczzę winę sług Boga ojca twojego!" I zapłakał Josef gdy tak przemówiono do niego.
- 18 Poszli tedy i bracia sami, i upadli przed nim i rzekli: "Otośmy niewolnikami twoimi!"
- 19 I rzekł do nich Josef: "Nie obawiajcie się, bo czyż ja w miejscu Boga?
- 20 Jakkolwiek umyśliliście złó na mnie, Bóg umyślił to na dobre, aby sprowadzić to, co dziś się stało: aby zachować życie ludu licznego.
- 21 I tak nie obawiajcie się! Ja będę żywił was i dziatwę waszę." I pocieszał ich, i przemawiał do serca ich.
- 22 I został Josef w Micraim, - on i dom ojca jego. I żył Josef sto dziesięć lat.
- 23 I widział Josef u Efraima dzieci trzeciego pokolenia; synowie też Machira, syna Menaszy, zrodzili się na kolanach Josefa.
- 24 I rzekł Josef do braci swoich: "Ja umieram; ale Bóg wspomni was i wyprowadzi was z ziemi tej, do ziemi, którą zaprzysiągł Abrahamowi, Ic'hakowi, i Jakóbowi."
- 25 I zaklął Josef synów Israela, i rzekł: "Wspomnieć wspomni Bóg was, a wtedy wyniesiecie kości moje ztąd!"
- 26 I umarł Josef w wieku stu dziesięciu lat, i nabalsamowano go, i złożono do skrzyni w Micraim.
- טו וַיֵּרְאוּ אֶחָיו־יֹסֵף כִּי־מֵת אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁטְמוּנוּ יֹסֵף וְהָשִׁיב יָשִׁיב לָנוּ אֶת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ:
- טז וַיִּצְווּ אֶל־יֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר:
- יז כֹּה־תֹאמְרוּ לְיֹסֵף אֲנֵא שָׂא נָא פָשַׁע אֶחָיְךָ וְחַטָּאתָם כִּי־רָעָה גָּמְלוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לִפְשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיִּבֶן יֹסֵף בְּדִבְרָם אֵלָיו:
- יח וַיֵּלְכוּ גַם־אֶחָיו וַיַּפְּלוּ לִפְנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֵּנוּ לְךָ לַעֲבָדִים:
- יט וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יֹסֵף אֶל־תִּירְאוּ כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי:
- כ וְאַתֶּם חָשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חָשְׁבָה לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כִּי־וְהָיָה הַזֶּה לְהַחֲיִית עַם־רַב:
- כא וְעַתָּה אֶל־תִּירְאוּ אֲנֹכִי אֲכַלְכֶּל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶּם וַיִּנַּחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עִלֵּיבָם:
- כב וַיָּשֶׁב יֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יֹסֵף מֵאָה וָעֶשְׂרִי שָׁנִים:
- כג וַיֵּרָא יֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יָלְדוּ עַל־בְּרֵכֵי יֹסֵף:
- כד וַיֹּאמֶר יֹסֵף אֶל־אֶחָיו אֲנֹכִי מֵת וְאֱלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהָעֵלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב:
- כה וַיִּשָּׁבַע יֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהָעֵלְתֶם אֶת־עֲצָמֹתַי מִזֶּה:
- כו וַיָּמָת יֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשְׂרִי שָׁנִים וַיַּחְנֹטוּ אֹתוֹ וַיִּישֹׂם בְּאֲרוֹן בְּמִצְרַיִם:

שמות

שמות א : 1

- 1 Oto imiona synów Israela, przybyłych do Micraim: z Jakóbem, każdy z domem swoim, weszli:

א ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו:
- 2 Reuben, Szymon, Lewi i Jehuda;

ב ראובן שמעון לוי ויהודה:
- 3 Isachar, Zebulun i Benjamin,

ג יששכר זבולן ובנימן:
- 4 Dan i Naftali, Gad i Aszer.

ד דן ונפתלי גד ואשר:
- 5 A było wszystkich dusz, wyszłych z biodra Jakóba, siedmdziesiąt dusz; a Josef był już w Micraim.

ה והי כל נפש יצאי ירד-יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים:
- 6 I umarł Josef i wszyscy bracia jego, i całe pokolenie owo.

ו וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא:
- 7 A synowie Israela rozplenili się, i rozrodzili, i rozmnożyli, i wzmoгли się wielce, i napełniła się ziemia nimi.

ז ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם:
- 8 I powstał król nowy nad Micraim, który nie znał Josefa.

ח ויקם מלך-חדש על-מצרים אשר לא-ידע את-יוסף:
- 9 I rzekł do ludu swego: "Oto lud synów Israela zbyt liczny i silny dla nas.

ט ויאמר אל-עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו:
- 10 Otóż pocznijmy sobie mądrze z nim, aby się nie rozmnożył; bo gdy przypadnie wojna, przyłączy się i on do nieprzyjaciół naszych, i będzie walczył przeciw nam, i - ujdzie z tej ziemi."

י הבה נתחכמה לו פן-ירבה והיה כיתקראנה מלחמה ונוסף גם-הוא על-שנאינו ונלחם-בנו ועלה מן-הארץ:
- 11 I ustanowili nad nim nadzorców robocizny, aby go dręczyli ciężkimi robotami, i zbudował on miasta na zapasy dla Faraona: Pithom i Raamses.

יא וישמו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי מסכנות לפרעה את-פתם ואת-רעמסס:
- 12 Ale im bardziej go udręczali, tém bardziej się rozmnażał, i tém bardziej się rozrastał: i zatrwożyli się wobec synów Israela.

יב וכאשר יענו אתו פן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל:
- 13 I ujarzmili Micrejczycy synów Israela srogo.

יג ויעבדו מצרים את-בני ישראל בפרך:
- 14 I czynili gorzkim życie ich, robotą ciężką około gliny i cegieł, i wszelką robotą na polu, i wszelaką robotą, do której ujarzmiali ich srogo.

יד וימררו את-חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל-עבדה בשדה את כל-עבדתם אשר-עבדו בהם בפרך:
- 15 I powiedział król Micraimu do położniczek Ibrej-skich, z której imię jednej: Szyfra, a imię drugiej: Pua,

טו ויאמר מלך מצרים למילדת העברית אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה:
- 16 I rzekł: "Gdy będziecie położniczyć Ibrejkom, baczcie na krzesło porodowe: jeżeli to syn, zabijcie go, a jeżeli córka, niechaj żyje."

טז ויאמר בילדכן את-העבריות וראיתן על-האבנים אם-בן הוא והמתן אותו ואם-בת היא ותחיה:
- 17 Ale obawiały się położniczek Boga, i nie czyniły tak, jak mówił im król Micraimu; i zostawiały dzieci przy życiu.

יז ותיראנן המילדת את-האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיינן את-הילדים:

- 18 I wezwał król Micraimu położniczki i rzekł do nich: "Czemuście to uczyniły, a zostawiały dzieci przy życiu?"
יח וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לַמַּיִלֶדֶת וַיֹּאמֶר לָהֶן מִדּוּעַ עָשִׂיתֶן
הַדָּבָר הַזֶּה וַתַּחַיֶּינָן אֶת־הַיִּלְדִּים:
- 19 I rzekły położniczki do Faraona: "Dlatego, że nie jako niewiasty Micrejskie są Ibrejki, bo zdrowe one: zanim przyjdzie do nich położniczka, już urodziły."
יט וַתֹּאמְרֶנָּה הַמַּיִלֶדֶת אֶל־פַּרְעֹה כִּי לֹא כַנָּשִׁים הַמִּצְרַיִת
הָעִבְרִית כִּי־חַיֹּת הִנָּה בְּטָרָם תָּבוֹא אֱלֵהֶן הַמַּיִלֶדֶת וַיֵּלְדוּ:
- 20 I dał Bóg powodzenie położniczkom; a lud mnożył się i wzmacniał wielce.
כ וַיִּטֵּב אֱלֹהִים לַמַּיִלֶדֶת וַיִּרְבַּ הָעָם וַיַּעֲצֻמוּ מְאֹד:
- 21 A ponieważ obawiały się położniczki Boga, pobudował im domy.
כא וַיְהִי כִי־רָאוּ הַמַּיִלֶדֶת אֶת־הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים:
- 22 I rozkazał Faraon całemu ludowi swojemu tak: "Każdego nowonarodzonego syna wrzucicie do rzeki, każdą zaś córkę zostawcie przy życiu."
כב וַיִּצַּו פַּרְעֹה לְכָל־עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל־הַבֵּן הַיֵּלֹד הַיֹּאֲרָה
תִּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל־הַבַּת תִּחְיֶה:

שמות ב : 2

- א וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לִוִּי וַיִּקַּח אֶת־בִּתְּלוֹי:
1 I poszedł był pewien mąż z domu Lewi i pojął córkę Lewiego.
- ב וַתֵּהָרֶה הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֶּן וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי־טוֹב הוּא וַתַּצְפֶּנָּהוּ שְׁלֹשָׁה יָרֵחִים:
2 I poczęła owa niewiasta i urodziła syna; a widząc jak był pięknym, ukrywała go przez trzy miesiące.
- ג וְלֹא־יָכְלָה עוֹד הַצִּפְנִינוּ וַתִּקַּח־לוֹ תִּבְתִּי גִמְא וַתַּחְמֶרָה בַּחֲמָר וּבְזֹפֶת וַתִּשֶׂם בָּהּ אֶת־הַיֶּלֶד וַתִּשֶׂם בְּסוּף עַל־שֹׁפֶת הַיָּאֵר:
3 Ale nie mogła go dłużej ukrywać, i wzięła dlań czółenka z trzciny, i wylepiła je asfaltem i smołą, a włożywszy w nie dziecko, postawiła w sitowiu nad brzegiem rzeki.
- ד וַתִּתְּצַב אַחֲתוֹ מֶרְחָק לִדְעָה מַה־יַּעֲשֶׂה לּוֹ:
4 Stała zaś siostra jego opodal, aby wiedzieć co się stanie z nim.
- ה וַתֵּרָד בַּת־פַּרְעֹה לָרְחֹץ עַל־הַיָּאֵר וְנַעֲרֹתֶיהָ הִלְכֹת עַל־יַד הַיָּאֵר וַתֵּרָא אֶת־הַתִּבָּהּ בַּתּוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת־אֹמָתָהּ וַתִּקְחָהּ
5 I zeszła córka Faraona, aby się kąpać, ku rzece, a służebne jej przechadzały się nad brzegiem rzeki. I spostrzegła czółenka wśród sitowia, i posłała służebnicę swą, a ta wzięła je.
- ו וַתִּפְתַּח וַתֵּרְאֶהוּ אֶת־הַיֶּלֶד וְהִנֵּה־נֹעַר בֶּכָה וַתַּחֲמַל עָלָיו וַתֹּאמֶר מִי־לִדִּי הָעֶבְרִים זֶה:
6 I otworzyła, i obaczyła dziecko, a oto był to chłopiec płaczący! I ulitowała się nad nim; lecz rzekła: "Z dzieci Ibrejskich jest ten!"
- ז וַתֹּאמֶר אַחֲתוֹ אֶל־בַּת־פַּרְעֹה הַאֵלֶךְ וַקְּרֹאתִי לָךְ אִשָּׁה מִיִּנְקָת מֶן הָעֶבְרִית וַתִּינֶק לָךְ אֶת־הַיֶּלֶד:
7 I rzekła siostra jego do córki Faraona: "Mamże pójść i zawołać ci kobietę, karmiącą z Ibrejek, aby karmiła ci to dziecko?"
- ח וַתֹּאמֶר־לָהּ בַּת־פַּרְעֹה לֵכִי וַתֵּלֶךְ הָעֹלְמָה וַתִּקְרָא אֶת־אֵם הַיֶּלֶד:
8 I rzekła do niej córka Faraona: "Idź." I poszła dziewczynka, i zawołała matkę dziecięcia.
- ט וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת־פַּרְעֹה הִילִיכִי אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה וְהִנָּקְהוּ לִי וְאֲנִי אֶתֵּן אֶת־שְׂכָרְךָ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה הַיֶּלֶד וַתִּנָּקְהוּ:
9 I rzekła do niej córka Faraona: "Zabierz oto to dziecko, i wykarm mi je, a ja dam ci wynagrodzenie twoje." I zabrała kobieta dziecko, i karmiła je.
- י וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתִּבְאֶהוּ לְבַת־פַּרְעֹה וַיְהִי־לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן־הַמַּיִם מָשִׂיתָהוּ:
10 I wyrosło dziecko, i przywiodła je do córki Faraona i stał się jej synem, i nazwała imię jego Mosze, mówiąc: "Bo z wody wydobyłam go."
- יא וַיְהִי בַיָּמִים הֵהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל־אֶחָיו וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם וַיֵּרָא אִישׁ מִצְרִי מִכָּה אִישׁ־עֶבְרִי מֵאֶחָיו:
11 I stało się za onych dni, gdy urosł Mojżesz, że wyszedł do braci swoich i widział ciężkie roboty ich; i widział Micrejczyka, bijącego jednego z Ibrejczyków, braci jego.
- יב וַיִּפֹּן כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיֵּךְ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֹל:
12 I obejrzał się tu i tam, a widząc, że niema nikogo, zabił Micrejczyka i zagrzebał go w piasku.
- יג וַיֵּצֵא בַיּוֹם הַשֵּׁנִי וְהִנֵּה שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עֲבָרִים נָצִים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע לָמָּה תִּכֶּה רֵעִי:
13 I wyszedł dnia drugiego, a oto dwaj Ibrejczycy kłócili się. I rzekł do krzywdziciela: "Czemu bijesz bliźniego swego?"
- יד וַיֹּאמֶר מִי שְׂמֹךְ לְאִישׁ שָׂר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ הֲלֹהֲרִגְנִי אַתָּה אָמַר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ אֶת־הַמִּצְרִי וַיֵּרָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אָכֵן נוֹדַע הַדָּבָר:
14 I rzekł: "Któż ustanowił cię przełożonym i sędzią nad nami? Alboż zabić mnie myślisz, jakoś zabił Micrejczyka?" I uląkł się Mojżesz, i rzekł: "Tak tedy wyjawiała się ta sprawa!"

- 15 I usłyszał Faraon o sprawie tej, i zamierzał uśmiercić Mojżesza; i uszedł Mojżesz przed Faraonem i zatrzymał się w ziemi Midjan; i bywało siadał przy studni.
- 16 A kapłan Midjanu miał siedm córek. I przyszły one i naczepały wody i napełniły koryta, aby napoić trzodę ojca swojego.
- 17 Ale nadeszli pasterze i odpędzili je. Wtedy powstał Mojżesz i obronił je, i napoił trzodę ich.
- 18 A gdy wróciły do Reguela, ojca swego, rzekł: "Czemuście tak prędko wróciły dzisiaj?"
- 19 I odpowiedziały: "Jakiś Micrejczyk oswobodził nas z ręki pasterzy, i też naczepał nam i napoił trzodę."
- 20 I rzekł on do córek swoich: "A gdzież jest? Czemuście opuściły tego człowieka? Zawołajcie go, aby się posilił chlebem."
- 21 I postanowił Mojżesz pozostać u tego człowieka i dał on córkę swą, Cypporę, Mojżeszowi.
- 22 I urodziła syna; i nazwał imię jego: Gersom, rzekł bowiem: "Przychodniem byłem w ziemi cudzej."
- 23 I stało się w przebiegu długich tych czasów, że umarł król Micraimu. I jęczeli synowie Izraela z powodu roboty, i narzekali, i doszło wołanie ich do Boga z powodu roboty.
- 24 I usłyszał Bóg jęk ich, i wspomniął Bóg na przymierze Swoje z Abrahamem, Ic'hakiem i Jakóblem.
- 25 I spojrzał Bóg na synów Izraela, i poznał Bóg...
- טו וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּבְקֹשׁ לְהַרְג אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיָּשָׁב בְּאֶרֶץ־מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּעָר:
- טז וּלְכַהֵן מִדְיָן שִׁבְעַת בָּנוֹת וַתִּבְאֵנָה וַתִּדְלְנָה וַתִּמְלְאֵנָה אֶת־הַרְהוּטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן אֲבִיהֶן:
- יז וַיָּבֹאוּ הָרָעִים וַיִּגְרְשׁוּם וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיּוֹשַׁעַן וַיִּשָּׁק אֶת־צֹאנָם:
- יח וַתִּבְאֵנָה אֶל־רְעוּאֵל אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מִדּוּעַ מְהֵרָתָן בָּא הַיּוֹם:
- יט וַתֹּאמְרֶנּוּ אִישׁ מִצְרִי הִצִּילֵנוּ מִיַּד הָרָעִים וְגַם־דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשָּׁק אֶת־הַצֹּאן:
- כ וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנוֹתָיו וְאִיוֹ לָמָּה זֶה עֲזַבְתֶּן אֶת־הָאִישׁ קְרָאֵן לוֹ וַיֹּאכֵל לֶחֶם:
- כא וַיּוֹאֵל מֹשֶׁה לְשָׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפּוֹרָה בָּתּוֹ לְמֹשֶׁה:
- כב וַתֵּלֶד בּוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה:
- כג וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאנְחוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעְקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים מִן־הָעֲבֹדָה:
- כד וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב:
- כה וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים:

שמות ג : 3

- 1 A Mojżesz pasał trzodę Ithry, teścia swojego, kapłana Midjańskiego. I poprowadził trzodę na drugą stronę pustyni, i doszedł do góry Bożej, do Chorebu.
 - 2 I ukazał mu się anioł Wiekuistego w płomieniu ognistym, z pośród ciernia. I spojrzał, a oto cierń gorzał ogniem, a cierń nie zgorzał.
 - 3 I rzekł Mojżesz: "Zajdę też i zobaczę to zjawisko wielkie: czemu nie zgorzeje ten cierń?"
 - 4 A widział Wiekuisty, iż szedł patrzeć i zawołał doń Bóg z pośród cierniska i rzekł: "Mojżeszu, Mojżeszu!" I odpowiedział: "Oto jestem!"
 - 5 I rzekł: "Nie przystępuj tutaj; zzuć obówie twe z nóg twoich, gdyż miejsce, na którym stoisz, ziemią jest świętą."
 - 6 I rzekł: "Jam Bóg ojca twojego, Bóg Abrahama, Bóg Ic'haka i Bóg Jakóba." I zakrył Mojżesz oblicze swoje, obawiał się bowiem spojrzeć ku Bogu.
 - 7 I rzekł Wiekuisty: "Widziałem, widziałem Ja nędzę ludu Mojego, co w Micraim, a wołanie ich słyszałem przed ciemieczkami jego, gdyż poznałem cierpienia jego;
 - 8 I idę ocalić go z ręki Micrejczyków, i wyprowadzić go z ziemi tej, do ziemi pięknej i przestronnej, do ziemi opływającej mlekiem i miodem, do siedziby Kanaanajczyków, i Chittejczyków, i Emorejczyków, i Peryzejczyków, i Chiwitów i Jebusytów.
 - 9 A teraz, - oto wołanie synów Izraela doszło do Mnie, i widziałem też ucisk, którym Micrejczycy uciskają ich.
 - 10 I tak pójdz, - Ja poszlę cię do Faraona - a wyprowadź lud Mój, synów Izraela, z Micraim."
 - 11 I rzekł Mojżesz do Boga: "Któż ja jestem, abym poszedł do Faraona, a wywiódł synów Izraela z Micraimu?"
 - 12 I rzekł: "Wszak będę z tobą; a to ci znakiem, żem Ja cię posłał!... Gdy zaś wywiedziesz lud z Micraim, będziecie służyli Bogu przy górze tej."
 - 13 I rzekł Mojżesz do Boga: "Oto przyjdę do synów Izraela i powiem im: Bóg ojców waszych posłał mnie do was; a gdy powiedzą mi: Jakie imię Jego? Cóż odpowiem im?"
- א וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֵה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתֵנוּ כֹהֵן מִדְיָן וַיִּנְהֵג אֶת־הַצֹּאן אַחֵר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה:
 - ב וַיֵּרָא מִלֵּאף יְהוָה אֵלָיו בְּלִבַּת־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסִּנֶּה וַיֵּרָא וַהֲנֵה הַסִּנֶּה בֵּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסִּנֶּה אֵינּוּ אֶפְלָ:
 - ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרֶה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הַמָּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה מִדּוּעַ לֹא־יִבְעַר הַסִּנֶּה:
 - ד וַיֵּרָא יְהוָה כִּי סָר לְרֹאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסִּנֶּה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲנִי:
 - ה וַיֹּאמֶר אֶל־תִּקְרַב הֵלֶם שְׁלִי־נַעֲלֶיךָ מֵעַל רִגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עומד עָלָיו אֲדַמַּת־קֹדֶשׁ הוּא:
 - ו וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֱלֹהִי אַבְיֶךָ אֱלֹהִי אַבְרָהָם אֱלֹהִי יִצְחָק וְאֱלֹהִי יַעֲקֹב וַיִּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרָא מֵהַבֵּיט אֶל־הָאֱלֹהִים:
 - ז וַיֹּאמֶר יְהוָה רֹאֵה רְאִיתִי אֶת־עֲנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאֶת־צַעֲקָתָם שְׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נִגְשָׁיו כִּי יִדְעֹתִי אֶת־מַכְאֲבֵיו:
 - ח וְאֵרַד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם וְלְהַעֲלֹתוֹ מִן־הָאֶרֶץ הַהִוא אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה אֶל־אֶרֶץ זֵבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ אֶל־מָקוֹם הַכִּנְעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוֹסִי:
 - ט וְעַתָּה הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי וְגַם־רְאִיתִי אֶת־הַלֶּחֶץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם:
 - י וְעַתָּה לֵךְ וְאַשְׁלַחְךָ אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת־עַמִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:
 - יא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים מִי אֲנֹכִי כִּי אֵלֶךְ אֶל־פַּרְעֹה וְכִי אוֹצִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:
 - יב וַיֹּאמֶר כִּי־אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזֶה־לְךָ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאְךָ אֶת־הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה:
 - יג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהִי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְאָמַרְוּלִי מִה־שְּׁמוֹ מָה אֹמַר אֲלֵהֶם:

- 14 I rzekł Bóg do Mojżesza: "Będę, który będę." I rzekł: "Tak powiesz synom Izraela: "Wieczny posyła mnie do was!"
- 15 I rzekł dalej Bóg do Mojżesza: "Tak powiesz synom Izraela: Wiekuisty Bóg ojców waszych, Bóg Abrahama, Bóg Ic'haka, i Bóg Jakóba, posłał mnie do was. Oto imię Moje na wieki i oto wspomnienie o Mnie od pokolenia do pokolenia!
- 16 Idź, a zgromadź starszych Izraela i powiedz im: Wiekuisty, Bóg ojców waszych, objawił mi się, Bóg Abrahama, Ic'haka i Jakóba, i rzekł: Wejrzałem na was i na to co uczyniono wam w Micraim.
- 17 I rzekłem: Wywiodę was z nędzy Micraimu - do ziemi Kanaanejczyków, i Chiwitów i Jebusytów, do ziemi opływającej mlekiem i miodem.
- 18 I usłuchają głosu twojego; a przyjdiesz ty i starsi Izraela do króla Micraimu, i powiecie mu: Wiekuisty, Bóg Ibreczyków, objawił się nam; a przeto chcielibyśmy pójść drogą trzech dni do pustyni, by ofiarować Wiekuistemu, Bogu naszemu.
- 19 Ale Ja wiem, iż nie pozwoli wam król Micraimu odejść, nawet mimo ręki przemożnej...
- 20 A tak wyciągnę rękę Moją i porażę Micraim wszystkimi cudami Mojemi, których dokonam w pośród niego; a potem wypuści was.
- 21 I dam łaskę ludowi temu w oczach Micrejczyków i będzie, że gdy pójdziecie, nie pójdziecie z niczém.
- 22 Lecz wyprosi każda niewiasta u sąsiadki swojej i u mieszkanki domu swego - naczyń srebrnych i naczyń złotych i szat, i włożycie to na synów waszych i na córki wasze, i wypróżnicie Micrejczyków.»
- יָד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם:
- טו וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה כֹּה־תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר:
- טז לך וְאַסַּפְתָּ אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֵאמֹר פֶּקֶד פְּקֻדָּתִי אִתְּכֶם וְאֶת־הָעֲשׂוֹי לָכֶם בְּמִצְרַיִם:
- יז וַאֲמַר אֲעֲלֶה אִתְּכֶם מִעֲנֵי מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוֹסִי אֶל־אֶרֶץ זִבְתָּ חִלְבָּ וּדְבָשׁ:
- יח וְשָׁמְעוּ לְקֹלְךָ וּבֹאתָ אִתָּהּ וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְאָמַרְתֶּם אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִים נִקְרָה עָלֵינוּ וְעִתָּה נֵלְכָה־נָּא דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ:
- יט וְאֲנִי יֹדְעֹתִי כִּי לֹא־יִתֶּן אִתְּכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהֵלֶךְ וְלֹא בְּיַד חֲזָקָה:
- כ וְשְׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וְהִפֵּיתִי אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר אֲעֲשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי־כֵן יִשְׁלַח אִתְּכֶם:
- כא וְנָתַתִּי אֶת־חֹן הָעַם־הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי תֵלְכוּן לֹא תֵלְכוּ רִיקָם:
- כב וְשָׂאֵלָה אִשָּׁה מִשְׁכָּנָתָהּ וּמִגֶּרֶת בֵּיתָהּ כָּל־יֶכֶסֶף וְכָלִי זָהָב וְשִׁמְלֹת וְשִׁמְתָם עַל־בְּנֵיכֶם וְעַל־בָּנוֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶּם אֶת־מִצְרַיִם:

שמות ד : 4

- 1 I odpowiedział Mojżesz i rzekł: "Jeżeli nie uwierzą mi, i nie usłuchają głosu mego; jeżeli powiedzą: nie ukazał ci się Wiekuisty...?"

א וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא־יֵאֱמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא־נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה:
- 2 I rzekł doń Wiekuisty: "Co to w ręku twoim?" I odpowiedział: "Laska."

ב וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה מִזֶּה מָה־זֶּה בְּיָדְךָ וַיֹּאמֶר מִטָּה:
- 3 I rzekł: "Rzuć ją na ziemię!" I rzucił ją na ziemię, a zamieniła się w węża; i uciekł Mojżesz przed nim.

ג וַיֹּאמֶר הַשְׁלִיכֵהוּ אֶרְצָה וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אֶרְצָה וַיְהִי לְנָחָשׁ וַיָּנָס מִפָּנָיו:
- 4 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Wyciągnij rękę twoją, a pochwyc go za ogon!" I wyciągnął rękę swoją i pochwycił go, i zamienił się w laskę w dłoni jego.

ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וְאַחֲזוּ בִּזְנֻבוֹ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזֶק בּוֹ וַיְהִי לְמִטָּה בְּכַפּוֹ:
- 5 "Aby uwierzyli, iż objawił ci się Wiekuisty, Bóg ojców ich, Bóg Abrahama, Bóg Ic'haka i Bóg Jakóba."

ה לְמַעַן יֵאֱמִינוּ כִּי־נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:
- 6 I rzekł Wiekuisty dalej do niego: "Włóż rękę twoją w zanadrze twe." I włożył rękę swoją w zanadrze swe, a wyjąwszy ją, - a oto ręka jego trędowata, jako śnieg.

ו וַיֹּאמֶר יְהוָה לוֹ עוֹד הִבָּא־נָא יָדְךָ בְּחִיקוֹ וַיָּבֵא יָדוֹ בְּחִיקוֹ וַיּוֹצֵאָהּ וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֵג:
- 7 I rzekł: "Włóż napowrót rękę twoją w zanadrze swe," a wyjąwszy ją z zanadru swojego - a oto stała się znowu jako ciało jego.

ז וַיֹּאמֶר הָשֵׁב יָדְךָ אֶל־חִיקוֹ וַיָּשֵׁב יָדוֹ אֶל־חִיקוֹ וַיּוֹצֵאָהּ מִחִיקוֹ וְהִנֵּה־שָׁבָה כַּבָּשָׂרוֹ:
- 8 "I będzie - jeżeli nie uwierzą ci, i nie usłuchają głosu znaku pierwszego, to uwierzą głosowi znaku ostatniego.

ח וְהָיָה אִם־לֹא יֵאֱמִינוּ לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקוֹל הָאֵת הָרִאשׁוֹן וְהֵאֱמִינוּ לְקוֹל הָאֵת הָאַחֲרוֹן:
- 9 A jeżeli nie uwierzą i dwom tym znakom, i nie usłuchają głosu twojego, to weźmiesz wody z rzeki i wylejesz na ląd; a wtedy przemieni się woda, którą weźmiesz z rzeki, i obróci się w krew na lądzie."

ט וְהָיָה אִם־לֹא יֵאֱמִינוּ גַם לְשְׁנֵי הָאֵתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקוֹלְךָ וְלִקְחָתָּ מִמֵּי הַיָּאֵר וְשִׁפְכָתָּ הַיִּבְשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּקַּח מִן־הַיָּאֵר וְהָיוּ לְדָם בַּיִּבְשָׁת:
- 10 I rzekł Mojżesz do Wiekuistego: "Wybacz Panie, nie jestem ja człowiekiem wymowy, i nie byłem takim ni wczoraj, ni onegdaj, ni odkąd począłem mówić ze sługą Twoim, gdyż ociążałych ust i ociążałego języka jestem."

י וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנִכִּי גַם מִתְּמוֹל גַּם מִשָּׁלְשִׁם גַּם מֵאִזְ דְּבַרְךָ אֶל־עַבְדְּךָ כִּי כְבֹּד־פָּה וְכֹבֵד לְשׁוֹן אֲנִכִּי:
- 11 I rzekł Wiekuisty do niego: "Kto dał usta człowiekowi, albo kto czyni niemym, albo głuchym, albo widzącym, albo ślepym? Czyż nie Ja, Wiekuisty?"

יא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם אוּ מִי־יָשׁוּם אֵלִים אוּ חֵרֶשׁ אוּ פֶקֶח אוּ עֵוֵר הֲלֹא אֲנִכִּי יְהוָה:
- 12 I tak idź, a Ja będę z usty twojemi i nauczę cię, co mówić masz."

יב וְעָתָה לֵךְ וְאֲנִכִּי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֹּר:
- 13 I rzekł: "Wybacz Panie! poszlij kogo bądź posłać chcesz."

יג וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי שְׁלַח־נָא בְּיַד־תְּשַׁלַּח:
- 14 I zapłonął gniew Wiekuistego na Mojżesza, i rzekł: "Oto Ahron, brat twój, Lewita; wiem, że on dobrze mówi, a oto téż wyjdzie na spotkanie twoje, i zobaczy cię, i ucieszy się w sercu swoim;

יד וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶהְרֵן אָחִיךָ הֲלוֹי יְדַעְתִּי כִּי־דֹבֵר יִדְבֹּר הוּא וְגַם הִנֵּה־הוּא יֵצֵא לִקְרֹאתְךָ וְרָאֶךָ וְשִׂמַּח בְּלִבּוֹ:

- 15 I tak będziesz mówił z nim, i wkładał słowa w usta jego, a Ja będę z usty twojemi i z usty jego, i nauczę was, co wam uczynić.
- 16 I będzie przemawiał za ciebie do ludu; i tak posłuży on ci za usta, a ty mu będziesz miasto Boga.
- 17 A łaskę tę weźmiesz w rękę twoję; nią owe znaki wykonasz."
- 18 I poszedł Mojżesz, i wrócił do Jthry, teścia swojego, i powiedział mu: "Chciałbym też pójść, i powrócić do braci moich, co w Micraim, i zobaczyć, czy jeszcze żywi." I rzekł Jthro do Mojżesza: "Idź w pokoju!"
- 19 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza w Midjan: "Idź, wróć do Micraim, gdyż pomarli wszyscy ludzie, czyhający na życie twoje."
- 20 I wziął Mojżesz żonę swoją i synów swoich, i wsadził ich na osła, i wrócił do ziemi Micraim. I wziął Mojżesz łaskę Bożą w rękę swoją.
- 21 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Skoro pójdziesz, by wrócić do Micraim, uważaj: wszystkie cuda, które podałem w rękę twoją, spełnij je, w obliczu Faraona. A ja ukrnąbrnię serce jego i nie uwolni ludu.
- 22 I powiesz Faraonowi: tak rzecze Wiekuisty: Syn Mój, pierworodny Mój, jest Israel.
- 23 A powiadam tobie: uwolnij syna Mojego, aby Mi służył; a jeżeli nie zechcesz go uwolnić, to oto zabiję Ja syna twojego, pierworodnego twojego."
- 24 I stało się w drodze, na gospodzie, że spotkał go Wiekuisty i zamierzył go zabić.
- 25 I wzięła Cyppora krzemień ostry, i obrzezała napletek syna swego, i dotknęła nóg jego, i rzekła: "Tak, oblubieńcem krwi jesteś mi!"
- 26 I odstąpił od niego. Wtedy rzekła: "Oblubieniec krwi przez obrzezanie!"
- 27 I rzekł Wiekuisty do Ahrona: "Wyjdź naprzeciw Mojżesza do pustyni." I poszedł i spotkał go przy górze Bożej, i ucałował go.
- 28 I opowiedział Mojżesz Ahronowi wszystkie słowa Wiekuistego, który go posłał, i wszystkie znaki, które mu polecił.
- 29 I poszli Mojżesz i Ahron, i zgromadzili wszystkich starszych synów Israela.
- 30 I opowiedział Ahron wszystkie słowa, które wyrzekł Wiekuisty do Mojżesza, i wykonał znaki owe, w oczach ludu.

טו וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו וְשַׁמַּתָּ אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאַנְכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְעִם־פִּיהוּ וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן:

טז וְדִבַּר־הוּא לָךְ אֶל־הָעָם וְהָיָה הוּא יְהִי־לָךְ לִפֶּה וְאִתּוֹ תִּהְיֶה־לוֹ לְאֱלֹהִים:

יז וְאֶת־הַמָּטָה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בוּ אֶת־הָאֹתוֹת:

יח וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב אֶל־יֹתֵר חֹתָנוּ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלֶיךָ נָא וְאֶשׁוּבָה אֶל־אֲחִי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאַרְאֶה הָעוֹדִם חַיִּים וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לָךְ לְשָׁלוֹם:

יט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לָךְ שָׁב מִצְרַיִם כִּי־מָתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ:

כ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וַיִּרְכַּבֶּם עַל־הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אֶרֶצָה מִצְרַיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־מָטָה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ:

כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּלָכְתְּךָ לָשׁוּב מִצְרִימָה רֹאֵה כָּל־הַמִּפְתִּים אֲשֶׁר־שַׁמַּתִּי בְּיָדְךָ וְעַשִׂיתָם לִפְנֵי פַרְעֹה וְאֲנִי אֶחְזַק אֶת־לְבוֹ וְלֹא יִשְׁלַח אֶת־הָעָם:

כב וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל:

כג וְאָמַר אֵלָיְךָ שְׁלַח אֶת־בְּנִי וַיַּעֲבֹדְנִי וְתִמָּאֵן לְשַׁלְּחוֹ הַנֶּה אֲנֹכִי הֹרֵג אֶת־בְּנֶךָ בְּכֹרֶךָ:

כד וַיְהִי בַדֶּרֶךְ בְּמִלּוֹן וַיִּפְגְּשֵׁהוּ יְהוָה וַיִּבְקֶשׁ הַמִּיתוֹ:

כה וַתִּקַּח צִפּוֹרָה צֹר וַתִּכְרֹת אֶת־עֶרְלַת בְּנָהּ וַתַּגַּע לְרִגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חֲתוּן־דָּמִים אַתָּה לִּי:

כו וַיֵּרָף מִמֶּנּוּ אִזּוֹ אָמְרָה חֲתָן דָּמִים לְמוֹלֶת:

כז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לָךְ לְקִרְאֹת מֹשֶׁה הַמְּדַבֵּר וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בַּהֲרַ הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁקֻלוּ:

כח וַיַּגֵּד מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵת כָּל־דְּבָרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ וְאֵת כָּל־הָאֹתוֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ:

כט וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאסְפוּ אֶת־כָּל־זִקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

ל וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתוֹת לְעֵינֵי הָעָם:

31 I uwierzył lud; a słysząc, że wejrzał Wiekuisty na synów Israela, i że zobaczył nędzę ich, ukorzyli się i pokłonili.

לֹא וַיֵּאֱמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי
רָאָה אֶת־עֲנִיָּם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

שמות ה : 5

- 1 A następnie przyszedli Mojżesz i Ahron, i rzekli do Faraona: "Tak rzecze Wiekuisty, Bóg Izraela: uwolnij lud Mój, aby Mi obchodzili święto na puszczy."
- 2 I rzekł Faraon: "Któż jest Wiekuisty, żebym słuchał głosu Jego, by uwolnić Izraela? Nie znam Wiekuistego, a Izraela też nie uwolnię."
- 3 I rzekli: "Bóg Ibrejczyków objawił się nam. Chcielibyśmy pójść drogą trzech dni, do pustyni, i ofiarować Wiekuistemu Bogu naszemu, - aby nie nawiedził nas morem lub mieczem."
- 4 I rzekł do nich król Micraimu: "Czemu to, Mojżeszu i Ahronie, odwożcie lud od zatrudnień jego? - Idźcie do robót waszych!"
- 5 I rzekł Faraon: "Wszak licznym już lud ziemi, a wy chcecie ich oderwać od robót ich?"
- 6 I rozkazał Faraon tegoż dnia naganiaczom ludu i nadzorcom jego, mówiąc:
- 7 "Nie dawajcie nadal słomy ludowi do wyrabiania cegieł, jak wczoraj i onegdaj; sami niech idą i zbierają sobie słomę.
- 8 A wyznaczoną ilość cegieł, którą wyrabiali wczoraj i onegdaj, nałożycie na nich, nie ujmiecie z niej; bo leniwi są, a przeto wołają, mówiąc: pójdziemy, będziemy ofiarowali Bogu naszemu!
- 9 Niechaj zacięży robota na tych ludziach, i niech się zajmą nią, a nie będą się oglądali na mowy puste!"
- 10 I wyszli naganiacze ludu i dozorczy jego i rzekli do ludu, mówiąc: "Tak rzecze Faraon: nie daję wam słomy.
- 11 Sami idźcie, bierzcie sobie słomę, gdzie znajdziecie, choć z roboty waszej nic się nie ujmie!"
- 12 I rozproszył się lud po całej ziemi Micraim, aby zbierać ściernie miasto słomy.
- 13 A naganiacze przynaglali mówiąc: "Spełniajcie roboty wasze, robotę każdodzienną, dnia swojego, jako wówczas, gdy była słoma."
- 14 I bici byli nadzorcy synów Izraela, których ustanowili nad nimi naganiacze Faraona, mówiąc: "Czemu nie spełniliście powinności waszej w wyrabianiu cegieł jak onegdaj, i wczoraj i dzisiaj?"

א ואחר באו משה ואהרן ויאמרו אל־פרעה כה־אמר יהוה אלהי ישראל שלח את־עמי ויחגו לי במדבר:

ב ויאמר פרעה מי יהוה אשר אשמע בקלו לשלח את־ישראל לא ידעתי את־יהוה וגם את־ישראל לא אשלח:

ג ויאמרו אלהי העברים נקרא עלינו גלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו פן־יפגענו בדבר או בקרב:

ד ויאמר אלהם מלך מצרים למה משה ואהרן תפריעו את־העם ממעשיו לכו לסבלתיכם:

ה ויאמר פרעה הורבים עתה עם הארץ והשבתם אתם מסבלתם:

ו ויצו פרעה ביום ההוא את־הנגשים בעם ואת־שטריו לאמר:

ז לא תאספון לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול שלשם הם ילכו וקששו להם תבן:

ח ואת־מתכנת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו כִּי־נרפים הם על־כן הם צעקים לאמר גלכה נזבחה לאלהינו:

ט תכבד העבדה על־האנשים ויעשו־בה ואל־ישעו בדברי־שקר:

י ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל־העם לאמר כה אמר פרעה אינני נתן לכם תבן:

יא אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מעבדתכם דבר:

יב ויפץ העם בכל־ארץ מצרים לקשש קש לתבן:

יג והנגשים אצים לאמר כלו מעשיכם דבר־יום ביוםו כֹּאֲשֶׁר בַּהֲיוֹת הַתָּבָן:

יד ויכו שטריו בני ישראל אשר־שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כלייתם חקכם ללבן כתמול שלשם גם־תמול גם־היום:

- 15 I przyszli nadzorcy synów Izraela i wołali do Faraona, mówiąc: "Czemu czynisz tak sługom twoim?"
- 16 Słomy nie daje się sługom twoim, a cegły, powiadają nam, wyrabiajcie, a oto słudzy twoi bici są, a czémże zgrzeszył lud twój?"
- 17 I rzekł: "Leniwcy jesteście, leniwcy; przeto powiadacie: pójdziemy, będziemy ofiarowali WiekuiSTEMu!"
- 18 I tak idźcie, róbcie, a słomy nie da się wam; ale naznaczonej ilości cegieł dostarczajcie!"
- 19 I ujrzeli się dozorcy synów Izraela w biedzie, gdy im mówiono: nie ujmujcie z cegieł waszych, z roboty każdodzienniej, dnia swojego.
- 20 I spotkali Mojżesza i Ahrona, stojących na drodze, gdy wychodzili od Faraona,
- 21 I rzekli do nich: "Niechaj wejrzy WiekuiSTy na was, a rozsądzi, żeście obmierzili nas w oczach Faraona i w oczach sług jego, podawszy miecz w rękę ich, by zabili nas!"
- 22 I zwrócił się Mojżesz do WiekuiSTego i rzekł: "Panie! czemuś to zło wyrządził ludowi temu, czemu posłałeś mnie?"
- 23 Wszak od chwili, gdym przyszedł do Faraona, by przemawiać w imieniu Twojém, gorzej się obchodzi z ludem tym; a ocalić - nie ocaliłeś ludu Twojego!"

- טו וַיָּבֹאוּ שְׂטָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעֲקוּ אֶל־פַּרְעֹה לֵאמֹר לָמָּה תַעֲשֶׂה כֹה לַעֲבָדֶיךָ:
- טז תָּבוֹן אֵין נָתַן לַעֲבָדֶיךָ וּלְבָנִים אֹמְרִים לָנוּ עָשׂוּ וְהִנֵּה עֲבָדֶיךָ מְכִים וְחֹטְאֵת עִמָּךְ:
- יז וַיֹּאמֶר נִרְפִּים אַתֶּם נִרְפִּים עַל־כֵּן אַתֶּם אֹמְרִים גְּלָכָה נִזְבַּחָה לַיהוָה:
- יח וְעַתָּה לָכוּ עֲבְדוּ וְתָבוֹן לֹא־יִנָּתֵן לָכֶם וְתָכוֹן לְבָנִים תִּתְּנוּ:
- יט וַיֵּרְאוּ שְׂטָרֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶתֶם בָּרַע לֵאמֹר לֹא־תִגָּרְעוּ מִלְּבַנֵיכֶם דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ:
- כ וַיִּפְגְּעוּ אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן נֹצְבִים לִקְרֹאתָם בְּצֵאתָם מֵאֵת פַּרְעֹה:
- כא וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם יְרָא יְהוָה עָלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט אֲשֶׁר הִבָּאֲשִׁתֶּם אֶת־רִיחֲנוּ בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו לְתַת־חֶרֶב בְּיָדָם לְהָרִיגוּ:
- כב וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי לָמָּה הִרְעַתָּה לָעָם הַזֶּה לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי:
- כג וּמֵאֵז בָּאתִי אֶל־פַּרְעֹה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרַע לָעָם הַזֶּה וְהֵצֵל לֹא־הֵצֵלְתָּ אֶת־עַמְּךָ:

- 1 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Teraz zobaczysz, co uczynię Faraonowi! Gdyż dla ręki przemożnej uwolni ich i dla ręki przemożnej wypędzi ich z ziemi swojej!"

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲתָה תִּרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפָרְעֹה כִּי בְיַד חֲזָקָה יִשְׁלַחַם וּבְיַד חֲזָקָה יִגְרֹשֶׁם מֵאֶרֶצוֹ:
- 2 I rzekł Bóg do Mojżesza, i powiedział doń: "Jam Wiekuisty!"

ב וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה:
- 3 I objawiłem się Abrahamowi, Ic'hakowi i Jakóbowi, jako Bóg wszechmogący, ale imieniem Mojém - Wiekuisty, nie dałem się poznać im.

ג וְאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדֵי וְשְׁמִי יְהוָה לֹא נֹדַעְתִּי לָהֶם:
- 4 I ustanowiłem też przymierze Moje z nimi, abym im oddał ziemię Kanaan, ziemię pobytu ich, w której przebywali.

ד וְגַם הִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּם לָתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָּהּ:
- 5 Jam też usłyszał jęk synów Israela, których Micrejczycy ujarzmiają - i wspomniałem na przymierze Moje.

ה וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבָדִים אִתְּם וְאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי:
- 6 Przeto powiedz synom Israela: Jam Wiekuisty, a wywiodę was z pod brzemienia Micraimu, i wybawię was od służby ich, i wyswobodzę was ramieniem wyciągniętym i sądami wielkimi.

ו לָכֵן אֹמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם וְהוֹצֵלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבָדָתָם וְגָאֵלְתִּי אֶתְכֶם בְּזֹרֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים גְּדֹלִים:
- 7 I przyjmę was Sobie za lud, i będę wam Bogiem, a poznacie, że Ja Wiekuisty, Bóg wasz, który wyprowadza was z pod brzemienia Micraimu.

ז וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וַיִּדְעֻתְּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם:
- 8 A wyprowadzę was do owej ziemi, co podniosłem rękę Moję, abym ją dał Abrahamowi, Ic'hakowi i Jakóbowi, a oddam ją wam w dziedzictwo: Ja Wiekuisty!"

ח וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרֶשֶׁה אֲנִי יְהוָה:
- 9 I mówił tak Mojżesz do synów Israela: ale nie słuchali Mojżesza dla niemocy ducha i dla pracy ciężkiej.

ט וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֹּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקְצֹר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה:
- 10 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi, i rzekł:

י וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
- 11 "Idź, powiedz Faraonowi, królowi Micraimu, aby uwolnił synów Israela z ziemi swojej."

יא בֹא דִבַּר אֶל־פָּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּשְׁלַח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶצוֹ:
- 12 I rzekł Mojżesz przed Wiekuistym, mówiąc: "Oto synowie Israela nie słuchają mnie, a jakże usłucha mnie Faraon? A jam zająkliwych ust!"

יב וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלָי וְאִידָּהּ יִשְׁמַעֲנִי פָרְעֹה וְאֲנִי עֶרְל שִׁפְתַּיִם:
- 13 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza i do Ahrona, i dał im zlecenie do synów Israela i do Faraona króla Micraimu, aby wyprowadzić synów Israela z ziemi Micraim.

יג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיֹּצִאֵם אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל־פָּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:
- 14 A oto głowy rodów ich: Synowie Reubena, pierworodnego Israela: Chanoch i Fallu, Checron i Charmi. Oto rodziny Reubena.

יד אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוּךְ וּפִלּוּא חֶצְרוֹן וְכֹרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת רְאוּבֵן:
- 15 A synowie Szymeona: Jemuel, i Jamin, i Ohad, i Jachin, i Cochar i Szaul, syn Kanaanejki. Oto rodziny Szymeona.

טו וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וַיְמִין וְאֹהַד וַיְכִין וְצַחֲרִי וְשָׂאוּל בְּנֵי־הַכְּנַעֲנִית אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת שִׁמְעוֹן:

- 16 A oto imiona synów Lewiego, podług rodowodów ich: Gerszon, i Kehat i Merari. A lata życia Lewiego: sto trzydzieści i siedm lat.
- 17 A synowie Gerszona: Libny i Szymei, podług rodzin ich.
- 18 A synowie Kehatha: Amram, i Ic'har, i Chebron, i Uziel. A lata życia Kehatha: sto trzydzieści i trzy lata.
- 19 A synowie Merary: Machli i Muszy. Oto rodziny Lewiego wedle rodowodów ich.
- 20 I pojął Amram Jochebedę, ciotkę swoją, sobie za żonę; i urodziła mu Ahrona i Mojżesza. A lata życia Ahrona: sto trzydzieści i siedm lat.
- 21 A synowie Ic'hara: Korach, i Nefeg i Zychry.
- 22 A synowie Uzyela: Miszael, i Elcaphan i Sythry.
- 23 I pojął Ahron Eliszebę, córkę Aminadaba, siostrę Nachszona sobie za żonę, i urodziła mu Nadaba, i Abihu, Elazara i Ithamara.
- 24 A synowie Koracha: Assy, i Elkana i Abiasaf. Oto rodziny Korachidów.
- 25 A Elazar, syn Ahrona, pojął sobie jedną z córek Putiela za żonę, i urodziła mu Pinchasa. Oto głowy rodów Lewickich, podług rodzin ich.
- 26 Oto Ahron i Mojżesz, do których rzekł Wiekuisty: "Wyprowadźcie synów Israela z ziemi Micraim zastępami ich!"
- 27 Oni to przemawiali do Faraona, króla Micraimu, względem wyprowadzenia synów Israela z Micraim; oto - Mojżesz i Ahron!
- 28 I tak stało się w dniu, w którym mówił Wiekuisty do Mojżesza w ziemi Micraim;
- 29 Gdy mianowicie rzekł Wiekuisty do Mojżesza mówiąc: "Jam Wiekuisty! Powtórz Faraonowi, królowi Micraimu, wszystko co mówię do ciebie," -
- 30 Że rzekł Mojżesz przed Wiekuistym: "Otom ja zajmliwych ust, a jakże usłucha mnie Faraon?"
- טז וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גִּרְשֹׁן וְקֹהַת וּמֶרָרִי וּשְׁנֵי חַיֵּי לֵוִי שִׁבְעַ וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה:
- יז בְּנֵי גִרְשֹׁן לִבְנֵי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפַּחְתָּם:
- יח וּבְנֵי קֹהַת עֲמָרָם וַיִּצְהָר וְחֶבְרֹן וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קֹהַת שְׁלֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה:
- יט וּבְנֵי מֶרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הַלֵּוִי לְתֹלְדֹתָם:
- כ וַיִּקַּח עֲמָרָם אֶת־יֹכֶבֶד דֹּתוֹ לֹא לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וּשְׁנֵי חַיֵּי עֲמָרָם שִׁבְעַ וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה:
- כא וּבְנֵי יִצְהָר קֹרַח וְנֶפֶג וְזִיכְרִי:
- כב וּבְנֵי עֻזִּיאֵל מִישָׁאֵל וְאַלְצָפָן וְסִתְרִי:
- כג וַיִּקַּח אַהֲרֹן אֶת־אֵלִישֶׁבַע בַּת־עַמִּינָדָב אַחֹת נַחֲשֹׁן לֹא לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר:
- כד וּבְנֵי קֹרַח אֲסִיר וְאַלְקָנָה וְאַבִּיאַסָּף אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הַקֹּרַחִי:
- כה וְאַלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן לָקַח־לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל לֹא לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־פִּינְחָס אֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם לְמִשְׁפַּחְתָּם:
- כו הוּא אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם הוֹצִיאוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צִבְאוֹתָם:
- כז הֵם הַמְדַּבְּרִים אֶל־פַּרְעֹה מִלֶּךְ־מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:
- כח וַיְהִי בַּיּוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
- כט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה דִּבֶּר אֶל־פַּרְעֹה מִלֶּךְ מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר אֵלָיו:
- ל וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה הֵן אֲנִי עֶרְל שְׁפֹתַיִם וְאִידָּי יִשְׁמַע אֵלַי פַּרְעֹה:

שמות ז : 7

- 1 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Patrz, ustanawiam cię Panem nad Faraonem; a Ahron, brat twój, będzie prorokiem twoim. א ויאמר יהוה אל־מֹשֶׁה רֵאָה נָתַתִּיךָ אֱלֹהִים לְפָרְעֹה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יִהְיֶה נְבִיאָךְ:
- 2 Ty będziesz mówił wszystko, co ci przykażę, a Ahron brat twój będzie przemawiał do Faraona, żeby uwolnił synów Israela z ziemi swojej. ב אֹתָהּ תְדַבֵּר אֶת כָּל־אֲשֶׁר אֶצְוֶה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יְדַבֵּר אֶל־פָּרְעֹה וְשַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶצוֹ:
- 3 Ja zaś ukrnąbrnię serce Faraona, i rozmnożę znaki Moje i cuda Moje w ziemi Micraim. ג וְאֲנִי אֶקְשֶׁה אֶת־לֵב פָּרְעֹה וְהִרְבִּיתִי אֶת־אֹתוֹתַי וְאֶת־מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
- 4 I nie usłucha was Faraon; i położę rękę Moję na Micraim, i wywiodę zastępy Moje, lud Mój, synów Israela, z ziemi Micraim sądami wielkimi. ד וְלֹא־יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פָּרְעֹה וְנָתַתִּי אֶת־יָדִי בְּמִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־צְבָאוֹתַי אֶת־עַמִּי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשָׁפָטִים גְּדֹלִים:
- 5 I poznają Micrejczycy, że Ja Wiekuisty, gdy wyciągnę rękę Moję na Micraim, i wywiodę synów Israela z pośród nich!" ה וַיֵּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּנֹתִי אֶת־יָדִי עַל־מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם:
- 6 I uczynił tak Mojżesz i Ahron; jako przykazał im Wiekuisty tak uczynili. ו וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם כֹּן עָשׂוּ:
- 7 A Mojżesz miał ośmdziesiąt lat a Ahron ośmdziesiąt i trzy lata, gdy poczęli mówić do Faraona... ז וּמֹשֶׁה בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן־שְׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה בַּדְּבָרָם אֶל־פָּרְעֹה:
- 8 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza i do Ahrona tak: ח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
- 9 "Jeżeli powie wam Faraon, mówiąc: dajcie jaki znak o sobie; tedy powiesz do Ahrona: weź laskę twoją, a rzuć przed Faraonem; obróci się ona w węża." ט כִּי יִדְבֹר אֲלֵכֶם פָּרְעֹה לֵאמֹר תֵּנוּ לָכֶם מֹופֶת וְאָמַרְתָּ אֶל־אַהֲרֹן קַח אֶת־מַטֶּה וְהִשְׁלַךְ לִפְנֵי־פָרְעֹה יְהִי לְתַנּוּן:
- 10 I przyszli Mojżesz i Ahron do Faraona, i uczynili tak, jako rozkazał Wiekuisty. I rzucił Ahron laskę swoją przed Faraonem i przed sługami jego i obróciła się w węża. י וַיָּבֹאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פָּרְעֹה וַיַּעַשׂוּ כֹן כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיִּשְׁלַךְ אַהֲרֹן אֶת־מַטְהוֹ לִפְנֵי פָרְעֹה וּלְפָנֵי עֲבָדָיו וַיְהִי לְתַנּוּן:
- 11 Ale wezwał też i Faraon mędrców i czarowników i uczynili i oni, wróżbici Micraimu, czarami swoimi to samo. יא וַיִּקְרָא גַם־פָּרְעֹה לַחֲכָמִים וְלַמְכַשְׁפִּים וַיַּעַשׂוּ גַם־הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם בְּלַהֲטֵיהֶם כֹּן:
- 12 I rzucili każdy laskę swą, a zamieniły się w węże; ale połknęła laska Ahrona laski ich. יב וַיִּשְׁלִיכוּ אִישׁ מַטְהוֹ וַיְהִיו לְתַנּוּנִם וַיַּבְלַע מַטְה־אַהֲרֹן אֶת־מַטְתָּם:
- 13 Ale skrnąbrniało serce Faraona i nie usłuchał ich, jako powiedział Wiekuisty. יג וַיַּחֲזֹק לֵב פָּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:
- 14 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Uporném serce Faraona, wzbrania się on uwolnić lud! יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כִּבְד לֵב פָּרְעֹה מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעָם:
- 15 Idź do Faraona z rana; oto wychodzi on nad wodę; stań tedy na drodze jego, nad brzegiem rzeki, a laskę, która obróciła się była w węża, weźmiesz w rękę twoją. טו לֵךְ אֶל־פָּרְעֹה בַּבֹּקֶר הִנֵּה יֵצֵא הַמִּימָה וְנִצַּבְתָּ לְקִרְאָתוֹ עַל־שֹׁפַת הַיָּאֵר וְהַמַּטֶּה אֲשֶׁר־נִהְפָּה לְנָחָשׁ תִּקַּח בְּיָדְךָ:

- 16 I powiedz mu: Wiekuisty, Bóg Ibrejczyków posłał mnie do ciebie, mówiąc: uwolnij lud Mój, aby mi odprawili służbę na pustyni; a oto nie usłuchałeś dotąd.
- 17 Tak tedy rzecz Wiekuisty: przez to poznasz, żem Ja Wiekuisty: oto uderzę ja laską, która w ręku moim, na wody co w rzece, a obróćą się w krew;
- 18 A ryby, co w rzece, pomrą, i zatęchnie rzeka, i brzydzić się będą Micrejscy pić wodę z rzeki."
- 19 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Powiedz Ahronowi: weź laskę twoją, a wyciągnij rękę twoją na wody Micraimu, na strumienie ich, na kanały ich, i na jeziora ich, i na wszystkie zbiorniki wód ich, a obróćą się w krew i będzie krew w całej ziemi Micraim, nawet w naczyniach drewnianych i kamiennych.
- 20 I uczynili tak Mojżesz i Ahron, jak przykazał Wiekuisty. I podniósł laskę i uderzył wodę, co w rzece, w oczach Faraona i w oczach sług jego, - i obróciła się wszystka woda, co w rzece, w krew;
- 21 A ryby, które były w rzece, posnęły, i zatęchła rzeka, i nie mogli Micrejscy pić wody z rzeki; i była krew ta w całej ziemi Micraim.
- 22 I uczynili to samo i wróżbici Micraimu czarami swoimi. I skrnąbrniało serce Faraona, i nie usłuchał ich, jako powiedział Wiekuisty.
- 23 I odwrócił się Faraon, i poszedł do domu swego; i nie zwrócił uwagi i na to.
- 24 I poczęli kopać wszyscy Micrejscy w okolicach rzeki, by dostać wodę do picia; gdyż nie mogli pić wody z rzeki.
- 25 I spełniło się siedm dni po porażeniu rzeki przez Wiekuistego.
- 26 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Idź do Faraona i powiedz mu: tak rzekł Wiekuisty: uwolnij lud Mój, aby Mi służył.
- 27 A jeżeli wzbranasz się uwolnić, oto Ja porażę całe państwo twoje żabami.
- 28 I zaroi się rzeka żabami, i wyleżą i wnijdą do domu twojego i do pokoju sypialnego twego, i na łóżko twoje, i do domu sług twoich, i między lud twój, i do pieców twoich i do dzież twoich;
- 29 I na ciebie i na naród twój, i na wszystkie sługi twoje poleżą żaby te."

טז וְאָמַרְתָּ אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַחְנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי בַּמִּדְבָּר וְהִנֵּה לֹא־שָׁמַעַתָּ עַד־כֹּה:

יז כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אֲנֹכִי מִכָּה בַּמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי עַל־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיָּאֵר וְנִהְפְּכוּ לְדָם:

יח וְהִדְגָּה אֲשֶׁר־בַּיָּאֵר תָּמוּת וּבָאֵשׁ הַיָּאֵר וְנִלְאוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־הַיָּאֵר:

יט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אָמַר אֶל־אַהֲרֹן קַח מַטֶּה וְנִטְהֵי־דָוָד עַל־מַיְמֵי מִצְרַיִם עַל־נְהַרְתָּם עַל־יְאֵרֵיהֶם וְעַל־אֲגֻמֵּיהֶם וְעַל כָּל־מִקְוֵה מַיִמֵּיהֶם וַיְהִי־דָם וְהָיָה דָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבַעֲצִים וּבָאֲבָנִים:

כ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיֵּרָם בַּמַּטֶּה וַיִּדְּ אֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיָּאֵר לַעֲיִנִּי פָרְעָה וּלְעֵינֵי עַבְדָּיו וַיְהִי־כֵן כָּל־הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּיָּאֵר לְדָם:

כא וְהִדְגָּה אֲשֶׁר־בַּיָּאֵר מָתָה וּבָאֵשׁ הַיָּאֵר וְלֹא־יָכְלוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־הַיָּאֵר וַיְהִי הָדָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

כב וַיַּעֲשׂוּ־כֵן חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם בְּלִטְיֵיהֶם וַיַּחֲזֹק לִב־פָּרְעָה וְלֹא־שָׁמַע אֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:

כג וַיִּפֶן פָּרְעָה וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וְלֹא־שָׁת לְבֹו גַם־לְזֹאת:

כד וַיַּחֲפְרוּ כָל־מִצְרַיִם סְבִיבַת הַיָּאֵר מַיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת מִמַּיְמֵי הַיָּאֵר:

כה וַיִּמָּלֵא שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת־יְהוָה אֶת־הַיָּאֵר:

כו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פָּרְעָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי:

כז וְאִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח הִנֵּה אֲנֹכִי נֹגֵף אֶת־כָּל־גְּבוּלְךָ בַּצִּפְרָדַּעִים:

כח וְשָׂרֵץ הַיָּאֵר צִפְרָדַּעִים וְעָלוּ וּבָאוּ בְּבֵיתְךָ וּבַחֲדָר מִשְׁכָּבְךָ וְעַל־מִטָּתְךָ וּבְבֵית עַבְדְּךָ וּבַעֲמָלְךָ וּבַתְּנוּרָיִךָ וּבַמִּשְׁאֲרוֹתֶיךָ:

כט וּבָכָה וּבָעֲמָלְךָ וּבְכָל־עַבְדְּךָ יַעֲלוּ הַצִּפְרָדַּעִים:

שמות ח : 8

- 1 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Powiedz Ahronowi: wyciągnij rękę twoją z laską twą na rzeki, na strumienie i na jeziora, a wywiedź żaby na ziemię Micraim."

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֹמַר אֶל־אַהֲרֹן נִטֵּה אֶת־יָדְךָ בַּמַּטֵּה עַל־הַנְּהָרוֹת עַל־הַיָּאֲרִים וְעַל־הָאֲגָמִים וְהָעַל אֶת־הַצְּפַרְדֵּים עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
- 2 I wyciągnął Ahron rękę swą na wody Micraimu; i wylazły żaby i pokryły ziemię Micraim.

ב וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מִימֵי מִצְרַיִם וַתַּעַל הַצְּפַרְדֵּעַ וַתִּכַּס אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
- 3 I uczynili tak samo wróżbici czarami swoimi, i wywiedli żaby na ziemię Micraim.

ג וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם וַיַּעֲלוּ אֶת־הַצְּפַרְדֵּים עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
- 4 I wezwał Faraon Mojżesza i Ahrona i rzekł: "Pomódlcie się do Wiekuistego, aby oddalił żaby odemnie i od ludu mojego, a uwolnię lud, i niechaj ofiarują Wiekuistemu."

ד וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הָעֲתִירוּ אֵלַיִּיהוָה וַיֹּסֶר הַצְּפַרְדֵּים מִמֶּנִּי וּמֵעַמִּי וְאַשְׁלַחָה אֶת־הָעָם וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה:
- 5 I rzekł Mojżesz do Faraona: "Rozkaż mi, na kiedy pomodlić się mam za ciebie, i za sługi twoje i za lud twój, aby wytępić żaby od ciebie i z domów twoich, aby tylko w rzece zostały."

ה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה הִתְפַּאֵר עָלַי לְמַתִּי אֶעֱתִיר לָךְ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָמְךָ לְהַכְרִית הַצְּפַרְדֵּים מִמָּךְ וּמִבֵּיתֶיךָ רַק בְּיָאֵר תִּשְׁאֲרָנָה:
- 6 I rzekł: "Na jutro." I odpowiedział: "Będzie podług słowa twojego! Abyś poznał, iż nie masz jako Wiekuisty Bóg nasz.

ו וַיֹּאמֶר לְמָחָר וַיֹּאמֶר כְּדַבְּרְךָ לְמַעַן תֵּדַע כִּי־אֵין כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ:
- 7 I ustąpią żaby od ciebie i z domów twoich i od ludu twojego; tylko w rzece pozostaną."

ז וְסָרוּ הַצְּפַרְדֵּים מִמָּךְ וּמִבֵּיתֶיךָ וּמֵעַמְּךָ רַק בְּיָאֵר תִּשְׁאֲרָנָה:
- 8 I wyszli Mojżesz i Ahron od Faraona. I wołał Mojżesz do Wiekuistego co do żab, które nastał na Faraona.

ח וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִעַם פַּרְעֹה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה עַל־דְּבַר הַצְּפַרְדֵּים אֲשֶׁר־שָׁם לְפַרְעֹה:
- 9 I uczynił Wiekuisty wedle słów Mojżesza, i pozdychały żaby w domach, na podwórzach i na polach.

ט וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדַבַּר מֹשֶׁה וַיָּמָתוּ הַצְּפַרְדֵּים מִן־הַבָּתִּים מִן־הַחֲצֵלוֹת וּמִן־הַשָּׂדֶת:
- 10 I zgarniali je na liczne kupy i zacuchnęła ziemia.

י וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם חֲמָרִם חֲמָרִם וַתִּבְאֵשׁ הָאֶרֶץ:
- 11 A widząc Faraon, że stała się ulga, utwierdził serce swoje i nie usłuchał ich, jako był powiedział Wiekuisty.

יא וַיֵּרָא פַרְעֹה כִּי הִיָּתָה הַרוּחָה וְהַכִּבֵּד אֶת־לִבּוֹ וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:
- 12 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Powiedz Ahronowi: wyciągnij laskę twoją, a uderz o proch ziemi, i zamieni się w komary po całej ziemi Micraim."

יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֹמַר אֶל־אַהֲרֹן נִטֵּה אֶת־מַטֵּה וְהָךְ אֶת־עֹפֶר הָאֶרֶץ וְהָיָה לְכֹנָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
- 13 I uczynili tak: wyciągnął Ahron rękę swoją z laską swoją i uderzył o proch ziemi, i zjawiły się komary na ludziach i na bydle. Wszystek proch ziemi zamienił się w komary po całej ziemi Micraim.

יג וַיַּעֲשׂוּ־כֵן וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ בַּמַּטֵּה וַיִּךְ אֶת־עֹפֶר הָאֶרֶץ וַתֵּהִי הַכֹּנָם בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה כָּל־עֹפֶר הָאֶרֶץ הָיָה כֹּנָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
- 14 Starali się także i wróżbici czarami swoimi wywieść komary, ale nie zdołali. I były komary na ludziach i na bydle.

יד וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם לְהוֹצִיא אֶת־הַכֹּנָם וְלֹא יָכְלוּ וַתֵּהִי הַכֹּנָם בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה:

- 15 I rzekli wróżbici do Faraona: "Palec to Boży!" ale skrnąbrniało serce Faraona i nie usłuchał ich, jako powiedział Wiekuisty.
- 16 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Wstań rano, a staw się przed Faraonem: Oto wyjdzie on nad wodę, i powiedz mu: tak rzecze Wiekuisty: uwolnij lud Mój, aby mi służyli.
- 17 Bo jeżeli nie uwolnisz ludu Mojego, oto Ja puszcę na ciebie i na sługi twoje, i na lud twój, i na domy twoje rój robactwa, a napełnią się domy Micrejczyków rojem robactwa, jak i sama ziemia, na której przebywa-
ją.
- 18 A wyróżnię dnia onego ziemię Goszen, na której lud Mój przebywa, aby tam nie było roju robactwa; abyś poznał, żem Ja Wiekuisty w pośród ziemi.
- 19 I uczynię przedział między ludem Moim, a ludem twoim. Jutro stanie się znak ten!"
- 20 I uczynił tak Wiekuisty; nadciągnął rój robactwa niezliczony na dom Faraona, i na domy sług jego, i na całą ziemię Micraim; zniszczoną została ziemia od roju robactwa.
- 21 I wezwał Faraon Mojżesza i Ahrona i rzekł: "Idźcie, ofiarujcie Bogu waszemu w tym kraju."
- 22 I rzekł Mojżesz: "Nie godzi się tak czynić, bo spełnilibyśmy wstrętną dla Micrejczyków ofiarę Wiekuistemu Bogu naszemu; jeżeli spełnimy wstrętną dla Micrejczyków ofiarę w oczach ich, czyż nie ukamionują nas?
- 23 Drogą trzech dni pójdziemy do pustyni, i ofiarować będziemy Wiekuistemu Bogu naszemu, jako rozkaże nam."
- 24 I rzekł Faraon: "Ja uwolnię was, abyście ofiarowali Wiekuistemu, Bogu waszemu, na puszczy, wszakże daleko nie odchodźcie; pomódlcie się za mną."
- 25 I rzekł Mojżesz: "Oto wychodzę od ciebie i pomodlę się Wiekuistemu, a ustąpi rój robactwa od Faraona, i od sług jego i od ludu jego jutro; lecz niech przestanie Faraon zwodzić, nie uwalniając ludu, aby ofiarował Wiekuistemu."
- 26 I wyszedł Mojżesz od Faraona, i modlił się do Wiekuistego.
- 27 I uczynił Wiekuisty według słowa Mojżesza i oddalił rój robactwa od Faraona, od sług jego i od ludu jego, nie zostało ni jednego.
- טו וַיֹּאמְרוּ הַחֹרְטָמִים אֶל־פַּרְעֹה אַצְבַּע אֱלֹהִים הוּא וַיַּחֲזֹק לִב־פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:
- טז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִשָּׁכֶם בְּבֹקֶר וְהִתְיַצַּב לִפְנֵי פַרְעֹה הִנֵּה יוֹצֵא הַמִּימָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלַח עָמִי וַיַּעֲבֹדְנִי:
- יז כִּי אִם־אֵינְךָ מִשְׁלַח אֶת־עָמִי הַנִּגְנִי מִשְׁלִיחַ בָּךְ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמָךְ וּבִבְתִּיךָ אֶת־הָעָרֹב וּמָלְאוּ בְתֵי מִצְרַיִם אֶת־הָעָרֹב וְגַם הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֵם עָלֶיהָ:
- יח וְהִפְלִיתִי בַיּוֹם הַהוּא אֶת־אֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר עָמִי עֹמֵד עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הִיּוֹת־שָׁם עָרֹב לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה בְּקָרֹב הָאָרֶץ:
- יט וְשַׁמְתִּי פֶדֶת בֵּין עָמִי וּבֵין עַמָּךְ לְמַחֵר יִהְיֶה הָאֵת הַזֶּה:
- כ וַיַּעַשׂ יְהוָה כֹּן וַיָּבֹא עָרֹב כְּבֹד בֵּיתָה פַּרְעֹה וּבֵית עַבְדָּיו וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם תִּשָּׁחַת הָאָרֶץ מִפְּנֵי הָעָרֹב:
- כא וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר לָכֵן זָבָחוּ לְאַלֹהֵיכֶם בָּאָרֶץ:
- כב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נִכּוֹן לַעֲשׂוֹת כֹּן כִּי תוֹעֲבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח אֶת־תוֹעֲבַת מִצְרַיִם לַעֲיִינֵיהֶם וְלֹא יִסְקָלְנוּ:
- כג דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים נֵלֶךְ בַּמִּדְבָּר וְזָבַחְנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהֵינוּ:
- כד וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח אֲתָכֶם וְזָבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק הֲרֹחֵק לֹא־תִרְחִיקוּ לְלַכֵּת הָעֵתִירוּ בַּעֲדִי:
- כה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנֹכִי יוֹצֵא מֵעַמָּךְ וְהָעֵתִירְתִּי אֶל־יְהוָה וְסָר הָעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעַבְדָּיו וּמֵעַמּוֹ מִחֹר רַק אֶל־יֹסֵף פַּרְעֹה הִתַּל לְבִלְתִּי שְׁלַח אֶת־הָעָם לְזִבְחָה לַיהוָה:
- כו וַיֹּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פַּרְעֹה וַיַּעֲתַר אֶל־יְהוָה:
- כז וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה וַיֹּסֶר הָעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעַבְדָּיו וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאָר אֶחָד:

28 Ale utwierdził Faraon serce swoje i tym razem, a nie uwolnił ludu.

כח וַיִּכְבֹּד פַּרְעֹה אֶת־לְבוֹ גַּם בַּפֶּעַם הַזֹּאת וְלֹא שָׁלַח
אֶת־הָעָם:

- 1 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Pójdiesz do Faraona i powiesz mu: tak rzecze Wiekuisty, Bóg Ibrejczyków: uwolnij lud Mój, aby Mi służył;
 - 2 Bo jeżeli nie zechcesz uwolnić, a jeszcze zatrzymywać ich będziesz:
 - 3 To oto ręka Wiekuistego będzie na bydłe twojem, co w polu, na koniach, na osłach, na wielbłądach i na wołach, i na owcach, pomór ciężki bardzo.
 - 4 I rozdzieli Wiekuisty między bydłem Israelitów, a bydłem Micrejczyków, aby nie padło nic ze wszystkiego, co należy do synów Israela.
 - 5 I naznaczył Wiekuisty czas, mówiąc: jutro spełni Wiekuisty rzecz tę w tym kraju."
 - 6 I spełnił Wiekuisty rzecz tę nazajutrz i pozdychało wszystko bydło Micraimu, a z bydła u synów Israela nie zdechło ani jedno.
 - 7 I posłał Faraon, a oto nie zdechło z bydła u Israelitów ani jedno. Ale uporném było serce Faraona i nie uwolnił ludu.
 - 8 Tedy rzekł Wiekuisty do Mojżesza i Ahrona: "Weźcie sobie po pełnej garści sadzy z pieca, i niech rzuci ją Mojżesz ku niebu, w oczach Faraona.
 - 9 I zamieni się w pył po wszystkiej ziemi Micraim, i stanie się na ludziach i na bydłe - wrzodem, wyrzucającym się w pryszczę po wszystkiej ziemi Micraim.
 - 10 I wzięli sadzę z pieca, i stanęli przed Faraonem. I rzucił ją Mojżesz ku niebu i stała się wrzodem, w pryszczę się wyrzucającym, na ludziach i na bydłe.
 - 11 I nie mogli wróżbici ustać przed Mojżeszem z powodu wrzodów; bo były wrzody na wróżbitach i na wszystkich Micrejczykach.
 - 12 Ale ukrnąbrnił Wiekuisty serce Faraona, i nie usłuchał ich, jako powiedział Wiekuisty Mojżeszowi.
 - 13 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Wstań rano, a staw się przed Faraonem i powiedz mu: tak rzecze Wiekuisty, Bóg Ibrejczyków, uwolnij lud Mój, aby Mi służyli.
 - 14 Bo tym razem Ja nasyłam wszystkie klęski Moje w serce twe, i na sługi twoje, i na lud twój, abys poznał, że nie masz równego Mnie na całej ziemi,
- א ויאמר יהוה אל־מֹשֶׁה בא אל־פַּרְעֹה וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי:
 - ב כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח וְעוֹדָךָ מַחֲזִיק בָּם:
 - ג הִנֵּה יַד־יְהוה הוּיָהּ בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמֻלִים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דָּבָר כִּבְד מָאֵד:
 - ד וְהִפְלָה יְהוה בֵּין מִקְנֶה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֶה מִצְרַיִם וְלֹא יָמוּת מִכָּל־לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבָר:
 - ה וַיֵּשֶׁם יְהוה מוֹעֵד לֵאמֹר מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוה הַדָּבָר הַזֶּה בָּאֶרֶץ:
 - ו וַיַּעַשׂ יְהוה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִמַּחֲרַת וַיָּמָת כָּל מִקְנֶה מִצְרַיִם וּמִמִּקְנֶה בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־מָת אֶחָד:
 - ז וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וְהִנֵּה לֹא־מָת מִמִּקְנֶה יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחָד וַיִּכְבַּד לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שְׁלַח אֶת־הָעָם:
 - ח ויאמר יהוה אל־מֹשֶׁה וְאַל־אַהֲרֹן קְחוּ לָכֶם מְלֵא חַפְנֵיכֶם פִּיחַ כִּבְשָׁן וּזְרְקוּ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה לְעֵינֵי פַרְעֹה:
 - ט וְהָיָה לְאַבָּק עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָיָה עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה לְשָׁחִין פֶּרֶחַ אֲבַעֲבַעַת בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
 - י וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה וַיְהִי שָׁחִין אֲבַעֲבַעַת פֶּרֶחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה:
 - יא וְלֹא־יָכְלוּ הַחֲרָטְמִים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי הַשָּׁחִין כִּי־הָיָה הַשָּׁחִין בַּחֲרָטְמָם וּבְכָל־מִצְרַיִם:
 - יב וַיַּחֲזֹק יְהוה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוה אֶל־מֹשֶׁה:
 - יג ויאמר יהוה אל־מֹשֶׁה הִשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְהִתִּיצַב לִפְנֵי פַרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי:
 - יד כִּי בַּפֶּעַם הַזֹּאת אָנִי שְׁלַח אֶת־כָּל־מַגֵּפְתִּי אֶל־לְבָבְךָ וּבַעֲבֹדֶיךָ וּבַעֲמֹלְךָ בַּעֲבוּר תַּדַּע כִּי אֵין כָּמֹנִי בְּכָל־הָאָרֶץ:

- 15 Bo jużbym wyciągnął rękę Moję, a uderzył ciebie i lud twój morem, i byłbyś zgładzony z ziemi, -
- 16 Wszakże dla tego zachowałem cię, aby okazać ci siłę Moję, i aby rozgłaszano imię Moje po całej ziemi.
- 17 Jeszcze wynosisz się nad ludem Moim, aby nie uwolnić ich!
- 18 Oto spuszczę o tym czasie, jutro, wiatr silny bardzo, któremu podobnego nie było w Micraim, od dnia założenia go aż dotąd.
- 19 A tak poszlij, schroń bydło twoje, i wszystko co masz na polu; na wszystkich ludzi i na bydło, które się znajdzie w polu, a nie będzie spędzone do domu, spadnie grad i zginą."
- 20 Kto się uląkł słowa Wiekuistego z pomiędzy sług Faraona, spędził sługi swoje i stada swe do domów;
- 21 Ale kto nie zwracał uwagi na słowo Wiekuistego, zostawił sługi swoje i stada swe na polu.
- 22 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Wyciągnij rękę twą ku niebu, a będzie grad na całej ziemi Micraim - na ludzi i na bydło i na wszelakie zioła polne w ziemi Micraim."
- 23 I wyciągnął Mojżesz laskę swą ku niebu, a Wiekuisty dał gromy i grad, i zstąpił ogień na ziemię; i tak spuścił Wiekuisty grad na ziemię Micraim.
- 24 I był grad i ogień kłębiący się w pośród gradu, silny bardzo, któremu podobnego nie było na całej ziemi Micraim, odkąd przynależał do narodu.
- 25 I potłukł grad ten w całym kraju Micraim wszystko, co było na polu, od człowieka do bydła, i wszystkie zioła polne potłukł grad, i wszystkie drzewa polne połamał.
- 26 Tylko w ziemi Goszen, gdzie byli synowie Izraela, nie było gradu.
- 27 I powstał Faraon i wezwał Mojżesza i Ahrona i rzekł do nich: "Zgrzeszyłem tym razem; Wiekuisty jest sprawiedliwy, a ja i naród mój występní.
- 28 Pomódlcie się Wiekuistemu; niech dosyć będzie tych gromów Bożych i gradu, a uwolnię was i nie zostaniecie tu dłużej."
- 29 I rzekł doń Mojżesz: "Gdy tylko wyjdę z miasta, wzniosę ręce moje do Wiekuistego: gromy ustaną, a gradu nie będzie więcej, abys poznał, że Wiekuistego jest ziemia.

- טו כי עתה שלחתי את ידי ואף אותך ואת עמך בדבר ותכחד מן הארץ:
- טז ואולם בעבור זאת העמדתי בעבור הראתך את כחי ולמען ספר שמי בכל הארץ:
- יז עודך מסתולל בעמי לבלתי שלחם:
- יח הנני ממטיר כעת מחר ברד כבד מאד אשר לא היה כמהו במצרים למן היום הנסדה ועד עתה:
- יט ועתה שלח העז את מקנה ואת כל אשר לו בשדה כל האדם והבהמה אשר ימצא בשדה ולא יאסף הביטה וירד עליהם הברד ומתו:
- כ הירא את דבר יהוה מעבדי פרעה הנס את עבדיו ואת מקנהו אליהם:
- כא ואשר לא שם לבו אל דבר יהוה ויעזב את עבדיו ואת מקנהו בשדה:
- כב ויאמר יהוה אלימשה נטה את ידך עלי השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים עלי הבהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים:
- כג ויט משה את מיטתו עלי השמים ויהוה נתן קלת וברד ותהלוך אש ארצה ומטר יהוה ברד על ארץ מצרים:
- כד ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד כבד מאד אשר לא היה כמהו בכל ארץ מצרים מאז היתה לגוי:
- כה ויהי הברד בכל ארץ מצרים את כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל עשב השדה הכה הברד ואת כל עץ השדה שבר:
- כו רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל לא היה ברד:
- כז וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר אליהם חטאתי הפעם יהוה הצדיק ואני ועמי הרשעים:
- כח העתירו אלי יהוה ורב מהית קלת אלהים וברד ואש לחה אתכם ולא תספון לעמד:
- כט ויאמר אליו משה כצאתי את העיר אפרש את כפי אל יהוה הקלות יחדלון והברד לא יהיה עוד למען תדע כי ליהוה הארץ:

- 30 Ale ty i słudzy twoi, wiem, że się jeszcze nie obawiacie oblicza Wiekuistego Boga." וְאַתָּה וְעַבְדֶּיךָ יָדַעְתִּי כִּי טָרֵם תִּירְאוּן מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים: ל
- 31 A len i jęczmień potłuczone były, bo jęczmień się kłósił, a len był w rozkwicie. וְהַפִּשְׁתָּה וְהַשְּׁעֵרָה נִכְתָּה כִּי הַשְּׁעֵרָה אָבִיב וְהַפִּשְׁתָּה גִבְעָל: לא
- 32 Pszenica jednak i orkisz nie były potłuczone, bo nisko stały... וְהַחֲטָה וְהַכֶּסֶּמֶת לֹא נָכוּ כִּי אֲפִילַת הִנָּה: לב
- 33 I tak wyszedł Mojżesz od Faraona z miasta, i wznosił ręce swoje do Wiekuistego - i ustały gromy i grad, a deszcz nie lał na ziemię. וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פְּרָעָה אֶת־הָעִיר וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו אֶל־יְהוָה וַיִּחְדְּלוּ הַקְּלֹט וְהַבָּרָד וּמָטָר לֹא־נָתַד אֶרְצָה: לג
- 34 A widząc Faraon, że ustał deszcz i grad i gromy, grzeszył dalej, i czynił uporném serce swoje, on i sługi jego. וַיֵּרָא פְּרָעָה כִּי־חָדַל הַמָּטָר וְהַבָּרָד וְהַקְּלֹט וַיִּסָּף לַחֲטֹא וַיִּכְבַּד לְבוֹ הוּא וְעַבְדָּיו: לד
- 35 I tak skrnąbrniało serce Faraona, i nie uwolnił synów Israela: jako powiedział Wiekuisty przez Mojżesza. וַיַּחֲזֹק לֵב פְּרָעָה וְלֹא שָׁלַח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: לה

- 1 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Idź do Faraona: gdyż Ja uczyniłem uporném serce jego i serce sług jego, abym ustanowił te znaki Moje w pośród niego.
 - 2 I abyś opowiadał w uszy syna twojego, i wnuka twojego, com zdziałał w Micraim, i o znakach Moich, którem okazał na nich, i abyście wiedzieli, żem Ja Wiekuisty."
 - 3 I weszli Mojżesz i Ahron do Faraona, i rzekli doń: "Tak rzecze Wiekuisty, Bóg Ibreczyków: dopókiż nie zechcesz się ukorzyć przedemną? Uwolnij lud Mój, aby Mi służyli.
 - 4 Bo jeżeli nie zechcesz uwolnić ludu Mojego, to oto przywiodę jutro szarańczę na państwo twoje.
 - 5 I zakryje widnokrąg ziemi, że nie będzie można widzieć ziemi; i pożre ostatek ocalony, który pozostał wam po gradzie, i pożre wszelkie drzewo rosnące u was na polu.
 - 6 I napełni domy twoje, i domy wszystkich sług twoich, i domy wszystkich Micrejczyków, czego nie wiedzieli ojcowie twoi, ani ojcowie ojców twoich, odkąd byli na ziemi, aż do dnia tego." I odwrócił się i wyszedł od Faraona.
 - 7 I rzekli słudzy Faraona do niego: "Dopókiż ten będzie nam zagubą? Uwolnij tych ludzi, i niech służą Wiekuistemu, Bogu swojemu; alboż jeszcze nie widzisz, że ginie Micraim?"
 - 8 I powołano napowrót Mojżesza i Ahrona do Faraona, a ten rzekł do nich: "Idźcie, służcie Wiekuistemu, Bogu waszemu! Którzyż to są, co iść mają?"
 - 9 I rzekł Mojżesz: "Z małoletnimi naszymi i ze starcami naszymi pójdziem, z synami naszymi i z córkami naszymi, trzodami i z bydłem naszym pójdziemy; gdyż święto przed Wiekuistym obchodzimy."
 - 10 I rzekł do nich: "Oby tak Wiekuisty był z wami, jako uwolnię was z dziatwą waszą! Patrzcie, bo zło przed obliczem waszem.
 - 11 Nie tak: Idźcie sami mężowie, a służcie Wiekuistemu, jeżeli tego się domagacie." I wypędzono ich z przed oblicza Faraona.
- א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה כִּי־אֲנִי הַכְּבֹדְתִי אֶת־לְבוֹ וְאֶת־לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שְׂתִי אֶתְחִי אֱלֹה בְּקִרְבּוֹ:
 - ב וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בְנֶךָ וּבְזֶנְיָךָ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלְלֹתִי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֶתְחִי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בָם וַיִּדְעֻם כִּי־אֲנִי יְהוָה:
 - ג וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים עַד־מָתִי מֵאַנְתָּ לַעֲנֹת מִפְּנֵי שְׁלַח עַמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי:
 - ד כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח אֶת־עַמִּי הַנִּנִּי מִבְּיַד מֶחֱרָר אֲרַבָּהּ בְּגִבְלָךְ:
 - ה וְכִסָּה אֶת־עֵינֵי הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל לִרְאוֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת־יֵתֶר הַפִּלְטָה הַנּוֹשְׂאֶת לָכֶם מִן־הַבֶּרֶד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמַח לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה:
 - ו וּמָלְאוּ בֵּתֶיךָ וּבְתֵי כָל־עֲבָדֶיךָ וּבְתֵי כָל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבֹתֶיךָ וְאֲבֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם הַיּוֹם עַל־הָאָדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶּן וַיֵּצֵא מֵעַם פַּרְעֹה:
 - ז וַיֹּאמְרוּ עֲבָדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד־מָתִי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שְׁלַח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי אֲבָדָה מִצְרַיִם:
 - ח וַיּוֹשֶׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לָכֵן עֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וּמִי הֵלֵלְכִים:
 - ט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּנַעֲרֵינוּ וּבְזִנְיָנוּ גִלְךָ בְּבָנֵינוּ וּבְבָנוֹתֵנוּ בְּצִאֲנָנוּ וּבְבִקְרָנוּ גִלְךָ כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ:
 - י וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נִגַּד פְּנִיכֶם:
 - יא לֹא כֵן לְכוּ־נָא הַגִּבְרִים וְעֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אַתָּה אַתָּה מִבְּקָשִׁים וַיִּגָּרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה:

- 12 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Wyciągnij rękę twoją na ziemię Micraim o szarańczę, aby napadła na ziemię Micraim i pożarła wszelkie zioła ziemi, wszystko co zostawił grad."
- 13 I wyciągnął Mojżesz laskę swą na ziemię Micraim, a Wiekuisty sprowadził wiatr wschodni na ziemię tę, przez cały on dzień, i przez całą noc. Nastął poranek, a wiatr wschodni przyniósł szarańczę.
- 14 I napadła szarańcza na całą ziemię Micraim, i zaległa cały obszar Micraimu, w mnóstwie wielkiem; przedtém nie bywało szarańczy podobnej, a po niej nie będzie takowej.
- 15 I pokryła widnokrąg całej ziemi, że zaćmiona była ziemia; i pożarła wszelkie zioła ziemi, i wszystek owoc drzewa, który zostawił grad; a nie zostało żadnej zieleni na drzewach, i na trawie polnej, w całej ziemi Micraim.
- 16 I pospieszył Faraon wezwać Mojżesza i Ahrona, i rzekł: "Zgrzeszyłem Wiekuistemu Bogu waszemu i wam!
- 17 A teraz darujże grzech mój raz jeszcze, a módlcie się do Wiekuistego, Boga waszego, aby odwrócił ode mnie tylko śmierć tę."
- 18 I wyszedł od Faraona i pomodlił się Wiekuistemu.
- 19 I zwrócił Wiekuisty wiatr zachodni bardzo silny, i uniósł szarańczę i wtrącił ją do morza sitowego; nie pozostała ani jedna szarańcza na całym obszarze Micraimu.
- 20 I ukrnąbrnił Wiekuisty serce Faraona, i nie uwolnił synów Israela.
- 21 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Wyciągnij rękę twą ku niebu, a będzie ciemność na ziemi Micraim, i zgęści się ciemność."
- 22 I wyciągnął Mojżesz rękę swą ku niebu; i nastala ciemność mroczna na całej ziemi Micraim, trzy dni.
- 23 Nie widział jeden drugiego, i nie powstał nikt z miejsca swojego trzy dni; ale u wszystkich synów Israela było światło w siedzibach ich.
- 24 I wezwał Faraon Mojżesza i rzekł: "Idźcie służcie Wiekuistemu; tylko trzody wasze i stada wasze niech zostaną; i dziatwa wasza niech idzie z wami."
- 25 I odpowiedział Mojżesz: "I ty sam powinienes dać nam ofiary i całopalenia, które złożyć mamy Wiekuistemu, Bogu naszemu!
- יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָטָה יָדְךָ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאַרְבֶּה וַיַּעַל עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר הַשָּׂאִיר הַבֶּרֶד:
- יג וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מִטְּהוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיְהִי נֶהָג רוּחַ קָדִים בְּאֶרֶץ כְּלֵי־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלֵּילָה הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ הַקָּדִים נָשָׂא אֶת־הָאַרְבֶּה:
- יד וַיַּעַל הָאַרְבֶּה עַל־כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בְּכָל־גְּבוּל מִצְרַיִם כָּבֵד מְאֹד לִפְנֵי לֹא־הָיָה כֵּן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה־כֵּן:
- טו וַיִּכַּס אֶת־עֵינָיו כָּל־הָאָרֶץ וַתַּחֲשֹׁךְ הָאָרֶץ וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבֶּרֶד וְלֹא־נֹתַר כָּל־יֵרֶק בָּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
- טז וַיַּמְהַר פְּרָעָה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חַטָּאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם:
- יז וְעַתָּה שָׂא נָא חַטָּאתִי אֲךָ הַפֶּעַם וְהַעֲתִירוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיִּסַּר מֵעַלִי רַק אֶת־הַמּוֹת הַזֶּה:
- יח וַיֵּצֵא מֵעַם פְּרָעָה וַיַּעֲתַר אֶל־יְהוָה:
- יט וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחִים חֲזָק מְאֹד וַיִּשָּׂא אֶת־הָאַרְבֶּה וַיַּתְקַעְהוּ יָמָה סוּף לֹא נִשְׂאָר אַרְבֶּה אֶחָד בְּכָל־גְּבוּל מִצְרַיִם:
- כ וַיַּחֲזֹק יְהוָה אֶת־לֵב פְּרָעָה וְלֹא שָׁלַח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
- כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָטָה יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּמָשׁ חֹשֶׁךְ:
- כב וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ־אֲפֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים:
- כג לֹא־רָאוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו וְלֹא־קָמוּ אִישׁ מִמִּתְחַתּוֹ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּלְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר בְּמוֹשְׁבָתָם:
- כד וַיִּקְרָא פְּרָעָה אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה רַק צֹאנְכֶם וּבְקָרְכֶם יֵצֵא גַם־טִפְפָּכֶם יִלְךְ עִמָּכֶם:
- כה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַם־אֲתָה תִתֵּן בְּיַדְנִי זִבְחִים וְעֹלוֹת וְעֹשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ:

26 A i dobytek nasz pójdzie z nami, a nie zostanie ani kopyto, ponieważ z niego weźmiemy do służby Wiekuistemu, Bogu naszemu; a wszak nie wiemy, czém służyć mamy Wiekuistemu, póki nie przyjdziem tam."

27 Ale ukrnąbrnił Wiekuisty serce Faraona, i nie chciał ich uwolnić.

28 I rzekł doń Faraon: "Precz odemnie! Strzeż się, nie oglądaj więcej oblicza mojego, bo dnia, którego ujrzysz oblicze moje, umrzesz!

29 I rzekł Mojżesz: "Słusznieś powiedział: nie ujrzę więcej oblicza twojego!..."

כו וגם־מִקְנֵנוּ יֵלֶךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׂאֵר פֶּרֶסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקָּח לְעֶבֶד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶנְחֵנוּ לֹא־נִדַּע מֶה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהוָה עַד־בֵּאֵנוּ שָׁמָּה:

כז וַיַּחֲזֹק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם:

כח וַיֹּאמֶר־לוֹ פַּרְעֹה לֵךְ מֵעָלַי הַשָּׂמֶר לֵךְ אֶל־תֹּסֵף רְאוֹת פָּנַי כִּי בַיּוֹם רְאִיתָךְ פָּנַי תָּמוּת:

כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דְּבַרְתָּ לֹא־אֶסֶף עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ:

שמות יא : 11

- 1 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Jeszcze jedną klęskę sprowadzę na Faraona i na Micraim; potem uwolni was ztąd; gdy zaś uwolni, to zupełnie wypędzi was ztąd.
 - 2 Pomówże w uszy ludu aby wyprosili - każdy u bliźniego swego i każda u przyjaciółki swojej - naczyn srebrych i naczyń złotych."
 - 3 I użyczył Wiekuisty łaski ludowi w oczach Micrejczyków; a był także mąż ów Mojżesz wielkim bardzo w ziemi Micraim w oczach sług Faraona i w oczach ludu...
 - 4 I rzekł Mojżesz: "Tak rzecze Wiekuisty: około północy Ja wystąpię w pośród Micraimu.
 - 5 A umrze wszelki pierworodny w ziemi Micraim, od pierworodnego Faraona, który miał zasiadać na tronie jego, aż do pierworodnego niewolnicy, który przy żarnach jest, i wszelkie pierworodne z bydła.
 - 6 A będzie krzyk wielki po całej ziemi Micraim, jakiego nie było i jakiego nie będzie więcej.
 - 7 Ale na wszystkich synów Israela nie zaostrzy pies języka swojego, ani na człowieka, ani na bydłę, abyście poznali, jaki rozdział czyni Wiekuisty między Micrejczykami, i między Israelem.
 - 8 I przyjdą wszyscy ci słudzy twoi do mnie, i pokłonią mi się mówiąc: "Wyjdź ty i cały lud, który idzie za tobą, a potem wyjdę!" I wyszedł od Faraona z płoną-cym gniewem.
 - 9 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: «Nie usłucha was Faraon, aby pomnożyły się cuda Moje na ziemi Micraim.»
 - 10 A Mojżesz i Ahron spełnili wszystkie te cuda przed Faraonem; ale ukrnąbrnił Wiekuisty serce Faraona i nie uwolnił synów Israela z ziemi swojej.
- א ויאמר יהוה אל־מֹשֶׁה עוד נגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פְּרֹעֶה וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרֵי־כֵן יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשִׁלְחוֹ כָּלָה גֵרֶשׁ יִגְרֹשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה:
- ב דִּבְרַנָּא בְּאֲזְנֵי הָעָם וַיִּשְׁאַלּוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רֵעוּתָהּ כָּל־יְכֻסָּף וְכָל־זָהָב:
- ג וַיִּתֵּן יְהוה אֶת־חֹן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי־פְרֹעֶה וּבְעֵינֵי הָעָם:
- ד ויאמר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוה כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אָנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם:
- ה וַיָּמָת כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פְּרֹעֶה הַיֵּשֶׁב עַל־כֶּסֶּאָו עַד בְּכוֹר הַשֹּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחֲרֵי הָרָחִים וְכָל בְּכוֹר בֵּהֶמָּה:
- ו וְהִיְתָה צָעָקָה גְּדֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר כָּמָהוּ לֹא נִהְיְתָה וְכָמָהוּ לֹא תִסָּף:
- ז וְלִכָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחַר־זַם לִשְׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד־בֵּהֶמָּה לִמְעַן תִּדְעוּן אֲשֶׁר יִפְּלֶה יְהוה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל:
- ח וַיֵּרְדּוּ כָל־עַבְדֵיךָ אֵלֶיךָ אֱלֹהֵי וְהִשְׁתַּחֲוּוּ־לִי לֵאמֹר צֵא אִתָּה וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־בְּרַגְלֶיךָ וְאַחֲרֵי־כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעַם־פְּרֹעֶה בְּחָרִי־אָף:
- ט ויאמר יהוה אֶל־מֹשֶׁה לֹא־יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם פְּרֹעֶה לִמְעַן רַבּוֹת מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
- י וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת־כָּל־הַמִּפְתִּים הָאֵלֶּה לִפְנֵי פְרֹעֶה וַיַּחֲזֹק יְהוה אֶת־לֵב פְּרֹעֶה וְלֹא־שָׁלַח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרְצוֹ:

שמות יב : 12

- 1 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi i Ahronowi w
ziemi Micraim i rzekł:

א ויאמר יהוה אל־מֹשֶׁה וְאַל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר:
- 2 "Miesiąc ten, będzie wam początkiem miesiący;
pierwszym on dla was z miesiący roku!

ב הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רֹאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה:
- 3 Powiedzcie całemu zborowi Izraela, mówiąc: "Dzie-
siątego tego miesiąca niech wezmą sobie, każdy jagnię
dla rodziny, jagnię dla domu.

ג דַּבְּרוּ אֶל־כָּל־עַדַּת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּעֲשׂוֹר הַחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שָׂה לְבֵית־אִבְתּוֹ שֶׂה לְבַיִת:
- 4 A jeżeliby za małym był dom na jagnię, to niechaj
weźmie on i sąsiad jego, najbliższy jego domu, - wedle
ilości dusz; każdego w miarę jego spożycia policzycie
na jagnię.

ד וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת מִהֵית מִשָּׂה וְלָקַח הוּא וְשָׁכְנוֹ הַקָּרֵב אֶל־בֵּיתוֹ בַּמִּכְסֹת נִפְשֹׁת אִישׁ לְפִי אֲכָלוֹ תִּכְסּוּ עַל־הַשָּׂה:
- 5 Jagnię zdrowe, samca, roczniaka mieć będziecie; z
owiec albo z kóz wziąć je możecie.

ה שֶׂה תָּמִים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכֹּבָשִׁים וּמִן־הָעִזִּים תִּקְחוּ:
- 6 I będziecie je chowali do czternastego dnia tego mie-
siąca, a wtedy zarznie je cała rzesza zboru Izraelskiego,
nad wieczorem.

ו וְיִהְיֶה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשִׁחֲטוּ אוֹתוֹ כָּל־עַדַּת־יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעֶרְבָּיִם:
- 7 I wezmą z krwi jego, i pokropią oba odrzwia i nad-
proże w domach, w których pożywać je będą.

ז וְלָקְחוּ מִן־הַדָּם וְנָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וְעַל־הַמַּשְׁקוּף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ אוֹתוֹ בָּהֶם:
- 8 I będą jedli mięso jego tej samej nocy, upieczone na
ogniu; z praśnikami i gorzkiemi ziołami jeść je będą.

ח וַאֲכָלוּ אֶת־הַבָּשָׂר בַּלֵּילָה הַזֶּה צִלִּי־אֵשׁ וּמִצּוֹת עַל־מַרְרִים יֹאכְלֶהוּ:
- 9 Nie będziecie pożywali z niego nic niedopieczzonego,
ani ugotowanego w wodzie, tylko pieczone na ogniu,
od głowy do nóg i wnętrzości jego.

ט אֶל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נֶאֱוָב וְכָשֵׁל מִבָּשָׂל בָּמִים כִּי אִם־צִלִּי־אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל־כִּרְעָיו וְעַל־קַרְבּוֹ:
- 10 A nie zostawicie zeń do rana; a coby zostało zeń do
rana, w ogniu spalicie.

י וְלֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְהַנֹּתֵר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ:
- 11 A tak pożywać je będziecie: biodra wasze przepasane,
obuwie wasze na nogach waszych, a laska wasza w rę-
ku waszym, i spożyjecie je w pośpiechu; jest to ofiara
paschalna Wiekuistemu.

יא וְכָכָה תֹאכְלוּ אוֹתוֹ מִתְּנִיכֶם חֲגָרִים נָעֲלִיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמַקְלֵכֶם בְּיָדְכֶם וְאֲכַלְתֶּם אוֹתוֹ בַּחֲפָזוֹן פֶּסַח הוּא לַיהוָה:
- 12 I przejdę po ziemi Micraim tej samej nocy, i porażę
wszelkie pierworodne w ziemi Micraim, - od człowie-
ka do bydłęcia, i nad wszystkimi bożyszczami Mi-
craimu wykonam sądy: Jam Wiekuisty.

יב וְעָבַרְתִּי בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּלֵּילָה הַזֶּה וְהִפֵּיתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעַשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה:
- 13 A będzie wam ona krew znakiem na domach, w któ-
rych będziecie, i ujrzę krew i ominę was i nie będzie w
pośród was klęski zgubnej, gdy razić będę na ziemi
Micraim.

יג וְיִהְיֶה הַדָּם לָכֶם לְאֵת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרֹאִיתִי אֶת־הַדָּם וּפִסַּחְתִּי עֲלֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף לְמִשְׁחִית בֵּהֶכְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
- 14 A będzie ten dzień wam pamiątką, i obchodzić go bę-
dziecie jako uroczystość Wiekuistemu w pokoleniach
waszych; jako ustawę wieczną obchodzić go będzie-
cie.

יד וְיִהְיֶה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכְרוֹן וְחֻגָתֶם אוֹתוֹ חֹג לַיהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקֶּת עוֹלָם תִּחְגַּלֶּה:

- 15 Przez siedm dni jeść wam praśniki, wszakże dnia już pierwszego, wyprzątniecie zakis z domów waszych, bo ktoby spożył co kiszzonego, od dnia pierwszego aż do dnia siódmego, - wytracona będzie dusza ta z pośród Israela.
- 16 A dnia pierwszego zgromadzenie uroczyste, a dnia siódmego zgromadzenie uroczyste będzie u was: żadna robota wykonana nie będzie w nich; jedynie co służy na pokarm dla każdego, to jedynie przyrządzoném być może u was.
- 17 A przestrzegajcie praśników; albowiem tego samego dnia wywiodłem zastępy wasze z ziemi Micraim; i przestrzegajcie dnia tego w pokoleniach waszych jako ustawę wieczną.
- 18 Pierwszego miesiąca, czternastego dnia miesiąca na wieczór, jeść będziecie praśniki, aż po dzień dwudziesty pierwszy tegoż miesiąca na wieczór.
- 19 Przez siedm dni zakis niech się nie znajduje w domach waszych; bo ktoby spożył co kiszzonego, wytracona będzie dusza ta ze zgromadzenia Israelskiego, - tak przychodzić, jako i zrodzony w kraju.
- 20 Żadnego kiszzonego jeść nie będziecie; we wszystkich siedzibach waszych jeść będziecie praśniki!"
- 21 I zwołał Mojżesz wszystkich starszych Israela, i rzekł do nich: "Sprowadźcie i weźcie sobie jagnięta, według rodzin swoich, a zarznijcie ofiarę paschalną.
- 22 Weźmiecie téż wiązkę hyzopu, i zamoczycie we krwi znajdującej się w naczyniu, a pomażecie nadproże i oba odrzwia krwią znajdującą się w naczyniu; sami zaś nie wyjdziecie, nikt za drzwi domu swego, aż do rana.
- 23 A gdy przejdzie Wiekuisty, by porazić Micraim, a zobaczy krew na nadprożu i na obu odrzwiach, przejdzie Wiekuisty mimo tych drzwi, i nie dozwoli niszcycielowi wejść do domów waszych, by razić.
- 24 I będziecie przestrzegali tego, jako ustawę dla siebie i dla synów swoich, na wieki.
- 25 I będzie, gdy przyjdziecie do ziemi, którą da wam Wiekuisty, jako przyrzekł, - przestrzegać wtedy będziecie tego obrzędu.
- 26 A gdy wtedy powiedzą wam dzieci wasze: cóż to za obrzęd u was?
- 27 To odpowiecie: ofiara to paschalna Wiekuistemu, który przeszedł mimo domów synów Israelskich w Micraim, gdy raził Micrejczyków, a domy nasze uchronił." I ukłonił się lud i ukorzył się.

טו שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם כי כל־אכל חמץ ונקרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד־יום השביעי:

טז וביום הראשון מקרא־קדש וביום השביעי מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכה לא־יעשה בהם אך אשר יאכל לכל־נפש הוא לבדו יעשה לכם:

יז ושמרתם את־המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את־צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם את־היום הזה לדתיכם חקת עולם:

יח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב:

יט שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל־אכל מחמצת ונקרתה הנפש ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ:

כ כל־מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות:

כא ויקרא משה לכל־זקני ישראל ויאמר אליהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח:

כב ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר־בסף והגעתם אל־המשקוף ואל־שתי המזוזות מן־הדם אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח־ביתו עד־בקר:

כג ועבר יהוה לנגף את־מצרים וראה את־הדם על־המשקוף ועל שתי המזוזות ופסח יהוה על־הפתח ולא יתן המִשְׁחִית לבא אל־בתיכם לנגף:

כד ושמרתם את־הדבר הזה לחקלך ולבניך עד־עולם:

כה והיה כִּי־תבאו אל־הארץ אשר יתן יהוה לכם פֶּאֶשֶׁר דִּבֶּר ושמרתם את־העבדה הזאת:

כו והיה כִּי־יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם:

כז ואמרתם זבח־פסח הוא ליהוה אשר פסח על־בתי בני־ישראל במצרים בנגפו את־מצרים ואת־בתינו הציל ויקד העם וישתחוו:

- 28 I poszli i uczynili to synowie Israela; jako przykazał Wiekuisty Mojżeszowi i Ahronowi, tak uczynili.
- 29 I stało się o północy, że poraził Wiekuisty wszystko pierworodne w ziemi Micraim, od pierworodnego Faraona, który miał zasiąść na tronie jego, aż do pierworodnego więźnia, który zostawał w więzieniu, i wszelkie pierworodne z bydła.
- 30 I wstał Faraon w nocy - on i wszystkie sługi jego i wszystek Micraim; i powstał płacz wielki w Micraim, bo nie było domu, w którymby nie było umarłego.
- 31 I wezwał Mojżesza i Ahrona w nocy, i rzekł: «Zabierzcie się, wyjdźcie z pośród ludu mojego, tak wy, jak i synowie Israela, a idźcie, służcie Wiekuistemu, jakeście mówili.
- 32 I trzody wasze i stada wasze zabierzcie, jakeście żądali i idźcie; a błogosławcie też i mnie!»
- 33 I nalegali Micrejczycy na lud, by ich czempredzej wyprowadzić z kraju, bo rzekli: «Wszyscy pomrzemy.»
- 34 I poniósł lud ciasto swoje, zanim skisło, donice swoje obwinięte w zwierzchnie szaty swe, na barkach swoich.
- 35 A synowie Israela uczynili według słowa Mojżesza, i uprosili u Micrejczyków naczynia srebrne i naczynia złote i szaty.
- 36 A Wiekuisty dał łaskę ludowi w oczach Micrejczyków i użyczyli im, i tak opróżnili Micrejczyków.
- 37 I wyruszyli synowie Israela z Ramses do Sukkoth: około sześciukroćstotysięcy mężów pieszych, oprócz dzieci.
- 38 I także różnoplemiennego ludu mnóstwo wyszło z nimi i trzody, i stada, dobytek wielki bardzo.
- 39 I wypiekli ciasto, które wynieśli z Micraim, na placki przasne; ponieważ nie skisło, bo wypędzeni zostali z Micraim, a nie mogli się zatrzymywać; a także zapasów nie przygotowali sobie.
- 40 A czasu pobytu synów Israela, który spędzili w Micraim, było czterysta trzydzieści lat.
- 41 I było po upływie czterystu trzydziestu lat, że tegoż samego dnia, wyszły wszystkie zastępy Wiekuistego z ziemi Micraim.
- 42 Noc to była czuwania dla Wiekuistego, aby ich wyprowadzić z ziemi Micraim, noc to czuwania przed Wiekuistym dla wszystkich synów Israela w pokoleniach ich.

כח וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כִּן עָשׂוּ:

כט וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיְהוֹה הַכָּה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסֵּאוֹ עַד בְּכוֹר הַשִּׁבִּי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה:

ל וַיָּקָם פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא וְכָל־עַבְדָּיו וְכָל־מִצְרַיִם וְתָהִי צַעֲקָה גְדֹלָה בְּמִצְרַיִם כִּי־אֵין בֵּית אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מֵת:

לא וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וְלֹאֲהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מֵתוֹךְ עַמִּי גַם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָכוּ עַבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדִבְרֵכֶם:

לב גַּם־צֹאנֶכֶם גַּם־בְּקָרְכֶם קָחוּ כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וְלָכוּ וּבִרְכַתֶּם גַּם־אֹתִי:

לג וַתַּחֲזֹק מִצְרַיִם עַל־הָעָם לִמְהַר לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כָּלֵנוּ מֵתִים:

לד וַיֵּשֶׂא הָעָם אֶת־בִּצְקוֹ טָרֶם יִחַמֵּץ מִשְׁאַרְתָּם צִרְתָּם בְּשִׁמְלָתָם עַל־שִׁכְמָם:

לה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כְּדִבַּר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאַלּוּ מִמִּצְרַיִם כָּל־יֶכֶסֶף וְכָל־זָהָב וְשִׁמְלָת:

לו וַיְהוֹה נָתַן אֶת־חֶן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיִּשְׁאַלּוּם וַיִּנְצְלוּ אֶת־מִצְרַיִם:

לז וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִרַעַמְסֵס סִכְתָּה כִּשְׁש־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלֵי הַגִּבּוֹרִים לְבַד מִטָּף:

לח וְגַם־עָרַב רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מְקֻנָּה כְּבֹד מְאֹד:

לט וַיֹּאפּוּ אֶת־הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֹגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חִמֵּץ כִּי־גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵּמָה וְגַם־צִדָּה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם:

מ וּמוֹשֵׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה:

מא וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בַּעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה יֵצְאוּ כָּל־צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

מב לַיִל שְׁמַרִים הוּא לִיהוָה לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לִיהוָה שְׁמַרִים לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדוֹרָתָם:

- 43 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza i Ahrona: «Oto usta-
wa ofiary paschalnej: Żaden cudzoziemiec niema jeść
z niej.
- 44 A każdy niewolnik, nabyty za pieniądze, - gdy go ob-
rzeszasz, wtedy jeść z niej może.
- 45 Przysiedleniec albo najemnik, nie będzie jadł z niej.
- 46 W jednym domu ma być spożyta, nie wyniesiesz z
domu z tego mięsa na dwór; a kości nie złamiecie w
niej.
- 47 Cały zbór Israelski spełni ją.
- 48 A jeśli zamieszka u ciebie cudzoziemiec, i zechce speł-
nić paschalną ofiarę Wiekuistemu; obrzeż u niego
wszystkich płci męskiej, a wtedy przystąpi do speł-
nienia jej, i będzie jako urodzony w kraju; żaden zaś
nieobrzezaniec pożywać z niej nie będzie.
- 49 Zakon jeden będzie dla krajowca i dla cudzoziemca
przemieszkującego w pośród was.»
- 50 I uczynili to wszyscy synowie Israela: jako rozkazał
Wiekuisty Mojżeszowi i Ahronowi, tak uczynili.
- 51 I stało się, że tegoż samego dnia wywiódł Wiekuisty
synów Israela z ziemi Micraim, wedle zastępów ich.
- מג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח
כָּל־בֶּן־נִכְר לֹא־יֹאכֹל בוֹ:
- מד וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנֵת־כֶּסֶף וּמִלֶּתָהּ אֹתוֹ אָז יֹאכֹל בוֹ:
- מה תּוֹשֵׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכֹל־בוֹ:
- מו בְּבֵית אֶחָד יֹאכֹל לֹא־תוֹצִיא מִן־הַבֵּית מִן־הַבֶּשֶׂר חוּצָה
וְעֵצָם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בוֹ:
- מז כָּל־עֵדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ:
- מח וְכִי־יִגֹּר אִתָּךְ גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה הַמּוֹל לּוֹ כָּל־זִכָּר וְאָז
יִקְרַב לַעֲשׂוֹתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עֶרְל לֹא־יֹאכֹל בוֹ:
- מט תּוֹרָה אַחַת יְהִיָּה לָאֶזְרַח וְלִגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם:
- נ וַיַּעֲשׂוּ כָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
וְאֶת־אַהֲרֹן כִּן עָשׂוּ:
- נא וַיְהִי בְּעֵצָם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
עַל־צְבָאוֹתָם:

שמות יג : 13

- 1 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi i rzekł:

א וידבר יהוה אל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
- 2 «Poświęć mi wszystko pierworodne, rozwierające wszelkie łono u synów Israela, tak z ludzi, jako i z bydła: Mojém ono!»

ב קדש־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא:
- 3 I rzekł Mojżesz do ludu: "Pamiętajcie na dzień ten, któregoście wyszli z Micraim, z domu niewoli; bo przemożną ręką wywiódł was Wiekuisty ztąd, - a nie ma być spożytem kiszone!

ג ויאמר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים כִּי בַחֲזָק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חֶמֶץ:
- 4 Dziś wychodzicie, w miesiącu kłosów.

ד הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בַּחֹדֶשׁ הָאָבִיב:
- 5 I będzie: gdy zaprowadzi cię Wiekuisty do ziemi Kanaanejczyka, i Chittejczyka, i Emorejczyka, i Chywity i Jebusyty, o której zaprzysiągł ojcom twoim, że ci ją da, do ziemi, opływającej mlekiem i miodem, - odprawiać ci wtedy ten obrządek, w miesiącu tym.

ה וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוֹסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדִבְשׁ וְעַבַדְתָּ אֶת־הָעַבְדָּה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה:
- 6 Przez siedm dni będziesz jadał praśniki, a dnia siódmego - uroczystość Wiekuistemu.

ו שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצַּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה:
- 7 Praśniki mają być pożywane przez siedm dni, i nie ukaże się u ciebie nic kiszzonego, ani ukaże się u ciebie zakis w całym obrębie twoim.

ז מִצּוֹת יֹאכַל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה לָךְ חֶמֶץ וְלֹא־יֵרָאֶה לָךְ שָׂאֵר בְּכָל־גִּבְלֶךָ:
- 8 I opowiesz synowi twojemu dnia onego, mówiąc: to dla tego, co uczynił mi Wiekuisty, gdym wychodził z Micraim.

ח וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם:
- 9 I niechaj ci to będzie znakiem na ręku twoim, i pamiątką między oczyma twojemi, - aby nauka Wiekuistego była w ustach twoich; gdyż ręką przemożną wywiódł cię Wiekuisty z Micraim.

ט וְהָיָה לָךְ לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְיָד חֲזָקָה הוֹצֵאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרַיִם:
- 10 A będziesz przestrzegał ustawy tej w oznaczonym jej czasie, od roku do roku.

י וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֵדָה מִיָּמִים יְמִימָה:
- 11 Gdy zaś zaprowadzi cię Wiekuisty do ziemi Kanaanejczyka, jako zaprzysiągł tobie i ojcom twoim, i odda ją tobie;

יא וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָךְ וּלְאַבְרָהָם וְנִתְּנָה לָךְ:
- 12 Tedy odłączysz wszystko, co rozwiera łono, dla Wiekuistego: wszystek pierworodny płód bydła, który będzie u ciebie, samce, dla Wiekuistego.

יב וְהָעֵבֶרֶת כָּל־פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהוָה וְכָל־פֶּטֶר שֹׁגֵר בַּהֶמָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָךְ הַזִּכְרִים לַיהוָה:
- 13 Każde zaś pierworodne z osła wykupisz jagnięciem; a jeślibyś nie wykupił, tedy załamiesz mu kark, a każdego pierworodnego z człowieka, z synów twoich, wykupisz.

יג וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בִּשְׂשָׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וְעִרְפָּתוֹ וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבִנְיָה תִפְדֶּה:
- 14 I będzie, gdy zapyta się ciebie syn twój w przyszłości mówiąc: «Cóż to jest?» to powiesz mu: «Przemożną ręką wywiódł nas Wiekuisty z Micraim, z domu niewolników.

יד וְהָיָה כִּי־יִשְׁאַלְךָ בִּנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בַּחֲזָק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים:

15 I stało się, że gdy opierał się Faraon, by nas uwolnić, - zabił Wiekuisty wszystko pierworodne w ziemi Micraim, od pierworodnego z ludzi, aż do pierworodnego z bydła; przeto ofiaruję ja Wiekuistemu wszystkie rozwierające łono samce, każdego zaś pierworodnego z synów moich wykupuję.

16 I niechaj to będzie znakiem, na ręku twoim, i nawiązką między oczyma twojemi; gdyż przemożną ręką wywiódł nas Wiekuisty z Micraim.»

17 I stało się, gdy uwolnił Faraon lud, że prowadził ich Bóg drogą ziemi Pelisztów, chociaż bliższą była; bo mówił Bóg: "By nie pożałował lud, gdy zobaczy wojnę, a nie powrócił do Micraim!"

18 I obwodził Bóg lud drogą pustyni ku morzu Sitowemu. Uzbrojeni zaś wyszli synowie Israela z ziemi Micraim.

19 Zabrał też Mojżesz kości Josefa ze sobą; bo przysięgą zaklinał synów Israela, mówiąc: «Wspomnieć wspomni was Bóg, a wtedy wyniesiecie kości moje ztąd ze sobą.»

20 I wyruszyli z Sukkoth, i rozłożyli się obozem w Etham, na skraju pustyni.

21 A Wiekuisty szedł przed nimi, dniem - słupem obłocznym, aby prowadził ich drogą, a nocą - słupem ognistym, aby przyświecał im, żeby szli we dnie i w nocy.

22 Nie ustępował słup obłoczny we dnie, ani słup ognisty w nocy od ludu.

טו וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַּרְעֹה לְשַׁלְּחָנוּ וַיַּהַרְגַּם יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבַח לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר בְּנֵי אִפְדָּה:

טז וַהֲיָה לְאוֹת עַל־יָדְכָה וּלְטוֹטֶפֶת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם:

יז וַיְהִי בְשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחַם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם בְּרֹאֲתָם מַלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיִמָּה:

יח וַיֹּסֶב אֱלֹהִים אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמִשִּׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

יט וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבַּע הַשְּׂבִיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּקֶד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהִעֲלִיתֶם אֶת־עֲצָמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם:

כ וַיִּסְעוּ מִסֹּפֶת וַיַּחֲנוּ בְּאוֹתָם בְּקֶצֶה הַמִּדְבָּר:

כא וַיְהוֶה הַלַּיְלָה לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲתָם הַדֶּרֶךְ וּלְלֵילָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לְלַכֹּת יוֹמָם וּלְלֵילָה:

כב לֹא־יָמִישׁ עַמּוּד הָעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לַיְלָה לִפְנֵי הָעָם:

- 1 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi, i rzekł:
א וַיֹּדְבַר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
- 2 "Powiedz synom Israela, aby się zwrócili i rozłożyli obozem przed Pi-Hachiroth, między Migdoł a morzem, przed Baal-Cefon; naprzeciw tegoż obozować wam, nad morzem.
ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּחָנוּ לִפְנֵי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַעַל צֶפֶן נֹכַח תַּחְנוּ עַל־הַיָּם:
- 3 I powie Faraon o synach Israela: zabłądzili w kraju, zamknęła ich pustynia.
ג וְאָמַר פַּרְעֹה לְבָנָיו יִשְׂרָאֵל נִבְכִּים הֵם בְּאֶרֶץ סָגַר עָלֵיהֶם הַמִּדְבָּר:
- 4 I ukrnąbrnię serce Faraona, i będzie gonił za nimi, i wsławię się przez Faraona i przez całe wojsko jego, a poznają Micrejczycy, że Ja Wiekuisty!" I uczynili tak.
ד וַחֲזַקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וַרְדֵּף אַחֲרֵיהֶם וְאֶפְבְּדָה בַּפַּרְעֹה וּבְכָל־חִילוֹ וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ־כֵן:
- 5 Gdy tedy zawiadomiono króla Micraimu, że uciekł lud, zwróciło się serce Faraona i sług jego przeciw ludowi, i rzekli: "Cóżesmy to uczynili, żeśmy uwolnili Israelitów od służenia nam?"
ה וַיִּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיִּהְפֹּךְ לִבָּב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ מַה־זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַבְדָּנוּ:
- 6 I zaprzagł wóz swój i wziął lud swój ze sobą.
ו וַיֹּאסֶר אֶת־רֶכֶבוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לָקַח עִמּוֹ:
- 7 Wziął też sześćset wozów doborowych, i wszystkie wozy Micraimu i trójzapaśników na wszystkich.
ז וַיִּקַּח שֵׁשׁ־מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם וְשָׁלָשׁ עַל־כֻּלּוֹ:
- 8 I tak ukrnąbrnił Wiekuisty serce Faraona, króla Micraimu, i podążył za synami Israela; a synowie Israela wychodzili ręką podniesioną.
ח וַיִּחַזַּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד רָמָה:
- 9 I gonili Micrejczycy za nimi i doścignęli ich obozujących nad morzem, - wszystkie konie, wozy Faraona, i jeźdźcy jego i wojsko jego - przy Pi-Hachiroth, przed Baal-Cefon.
ט וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁיִגּוּ אוֹתָם חֲנִים עַל־הַיָּם כָּל־סוֹס רֶכֶב פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו וְחִילוֹ עַל־פִּי הַחִירֹת לִפְנֵי בַעַל צֶפֶן:
- 10 A gdy Faraon się zbliżył, podnieśli synowie Israela oczy swoje, a oto Micrejczycy ciągną za nimi! I obawiali się bardzo, i wołali synowie Israela do Wiekuistego.
י וּפַרְעֹה הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם וַהֲנִה מִצְרַיִם נֹסַע אַחֲרֵיהֶם וַיִּירָאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה:
- 11 I rzekli do Mojżesza: "Czyżbyś dla braku grobów w Micraim, wywiódł nas, abyśmy pomarli na puszczy? Cóżes to uczynił nam, wyprowadzając nas z Micraim?
יא וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הַמִּבְלִי אֵין־קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוֹת בַּמִּדְבָּר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם:
- 12 Alboż nie to samo słowo, któreśmy powiadali ci w Micraim, mówiąc: «Zostaw nas, a niechaj służy Micrejczykom; gdyż lepiej nam służyć Micrejczykom, niż umierać na puszczy.»
יב הֲלֹא־זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר הֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה אֶת־מִצְרַיִם כִּי טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת־מִצְרַיִם מִמָּוְתוֹ בַּמִּדְבָּר:
- 13 I rzekł Mojżesz do ludu: «Nie obawiajcie się; stańcie, a patrzcie na pomoc Wiekuistego, którą okaże wam dzisiaj! Gdyż jakoście widzieli Micrejczyków dzisiaj, już ich więcej nie ujrzycie na wieki.
יג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אֶל־תִּירָאוּ הַתִּיצְבוּ וַרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רִאִיתֶם אֶת־מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תִסִּיפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד־עוֹלָם:

- 14 Wiekuisty będzie walczył za was, a wy zamilczcie!»
יְהוָה יִלָּחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תִּחְרִישוּ:
- 15 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: «Czego wołasz do Mnie? Powiedz synom Israela, aby ruszyli!
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תַּצְעֵק אֵלַי דְּבַר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ:
- 16 A ty podnieś laskę twą i wyciągnij rękę twoją na morze, i rozbij je, a przejdą synowie Israela środkiem morza po suszy.
וְאַתָּה הָרֹם אֶת־מִטְּף וְנָטָה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וּבִקַּעְהוּ וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֵּשׁה:
- 17 A Ja, oto ukrnąbrnię serce Micrejczyków, że podążą za nimi; i wsławię się przez Faraona i przez całe wojsko jego, i przez jeźdźców jego.
וְאֲנִי הִנְנִי מַחְזֵק אֶת־לֵב מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאֶפְכְּדָה בַּפְּרָעָה וּבְכָל־חֵילוֹ בְּרִכְבוֹ וּבַפָּרָשָׁיו:
- 18 I poznają Micrejczycy, że Ja Wiekuisty, gdy się wsławię przez Faraona, przez wozy jego i przez jeźdźców jego!»
וַיֵּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּהַפְכֹּדִי בַּפְּרָעָה בְּרִכְבוֹ וּבַפָּרָשָׁיו:
- 19 I ruszył Anioł Boży, postępujący przed obozem Israela, i szedł za nimi. Ruszył też słup obłoczny z przed oblicza ich, i stanął na tyłach ich.
וַיִּסַּע מִלְּאֲךָ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עִמּוֹד הָעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֵד מֵאַחֲרֵיהֶם:
- 20 I wstąpił między obóz Micrejczyków i między obóz Israelitów; i był tu obłok i mrok, tam zaś oświecał noc. I nie zbliżał się jeden do drugiego przez całą noc.
וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הָעָנָן וַיַּחֲשֹׁךְ וַיֹּאֲרֶה אֶת־הַלַּיְלָה וְלֹא־קָרַב זֶה אֶל־זֶה כָּל־הַלַּיְלָה:
- 21 I wyciągnął Mojżesz rękę swoją na morze, a Wiekuisty pędził morze wiatrem wschodnim gwałtownym przez całą noc, i zamienił morze w suszę; i rozstały się wody.
וַיִּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיֹּלֶךְ יְהוָה אֶת־הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֶזְרָה כָּל־הַלַּיְלָה וַיִּשָּׂם אֶת־הַיָּם לַחֲרָבָה וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם:
- 22 I szli synowie Israela środkiem morza po suszy; a wody były im ścianą, po prawej i lewej ich stronie.
וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֵּשׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְׁמָאלָם:
- 23 I podążyli Micrejczycy i weszli za nimi, - wszystkie konie Faraona, wozy jego i jeźdźcy jego, - w środek morza.
וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פְּרָעָה רִכְבוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תוֹךְ הַיָּם:
- 24 I stało się, w chwili straży porannej, że wejrzał Wiekuisty na obóz Micrejski słupem ognia i obłoku, i pomieszał obóz Micrejski.
וַיְהִי בְּאַשְׁמֶרֶת הַבֹּקֶר וַיִּשְׁקֹף יְהוָה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בַּעֲמֹד אֵשׁ וָעָנָן וַיִּהְיֶה אֵת מַחֲנֵה מִצְרַיִם:
- 25 I pozzrzucał koła wozów jego, i wiódł go ociężale. I rzekło Micraim: "Ucieknę przed Israelem, gdyż Wiekuisty walczy za nich przeciw Micrejczykom!"
וַיִּסֶּר אֶת אַפֵּן מִרְכַּבְתּוֹ וַיִּנְהֲגֵהוּ בַּכִּבְדָּת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה נִלָּחֵם לָהֶם בְּמִצְרַיִם:
- 26 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Wyciągnij rękę twoją na morze, i niech wrócą się wody na Micrejczyków, na wozy ich, i na jeźdźców ich."
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָטָה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רִכְבוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו:
- 27 I wyciągnął Mojżesz rękę swoją na morze, i wróciło się morze za nastaniem poranku do łożyska swojego, a Micrejczycy uchodzili naprzeciw niemu: I tak wtrącił Wiekuisty Micrejczyków w środek morza.
וַיִּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשֻׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאִיתָנוּ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ וַיִּנְעֶר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם:
- 28 I wróciły się wody i pokryły wozy i jeźdźców całego wojska Faraona; które szło za nimi do morza; nie pozostał z nich ani jeden.
וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ אֶת־הָרִכָּב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכָל חֵיל פְּרָעָה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אֶחָד:

- 29 A synowie Israela przeszli po suszy środkiem morza; a wody były im ścianą, z prawej i z lewej ich strony.
- 30 I ocalił Wiekuisty dnia onego Israelitów z rąk Micrejczyków; i widział Israel Micrejczyków martwych na brzegu morza.
- 31 I widział Israel moc wielką, którą okazał Wiekuisty nad Micrejczykami, i obawiał się lud Wiekuistego, i uwierzyli w Wiekuistego i w Mojżesza, sługę Jego.

- כט וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבֶּשֶׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְׁמָאלָם
- ל וַיֹּשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שַׁפַּת הַיָּם:
- לא וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמִינוּ בִּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

שמות טו : 15

- 1 Wtedy zaśpiewał Mojżesz i synowie Israela pieśń tę Wiekuistemu, a rzekli w tych słowach: "Zaśpiewam Wiekuistemu, bo wzniosł się wielce; rumaka i jeźdźca jego wtrącił w morze!
 - 2 Sławą i pieśnią moją - Jah, i stał mi się pomocą. Ten to Bóg mój, a uwielbiam Go; Bóg ojca mego, a wynoszę Go.
 - 3 Wiekuisty - bojownikiem, Wiekuisty imię Jego!
 - 4 Wozy Faraona i wojska jego wrzucił w morze; a wybór trójzapaśników jego pograżony w morzu Sito-wém!
 - 5 Otchłanie pokryły ich; zapadli w głębie jako kamień.
 - 6 Prawica Twoja, Wiekuisty, uświetniona mocą, prawica Twoja, Wiekuisty, zgromiła wroga!
 - 7 Wielkością majestatu Twego kruszysz przeciwników Twoich; wywierasz gniew Twój, pożera ich niby żdźbło.
 - 8 Zadęciem nozdrzy Twoich spiętrzyły się wody, stanęły jako grobla nurty, skrzeplły tonie w pośrodku morza!
 - 9 Rzekł wróg: "Będę gonił, doścignę, rozdzielię łupy; nasyci się nimi dusza moja, obnażę miecz mój, wytępi ich ręka moja!"
 - 10 Zadałeś tchnieniem Twojém, okryło ich morze; pograżyli się jako ołów w wodach potężnych.
 - 11 Któż, jak Ty, między bóstwami, Wiekuisty? Któż, jak Ty, wsławiony świętością, wspaniały w chwale, sprawco cudów!
 - 12 Wyciągnąłeś prawicę Twoją, - pochłonęła ich ziemia!...
 - 13 Wieszysz łaską Twoją ten lud, któryś wybawił, prowadzisz mocą Twoją do przybytku świętości Twojej!
 - 14 Słyszą narody, drżą; dreszcz przejmuje mieszkańców Peleszeth.
 - 15 Wtedy trwożą się książęta Edomu, mocarze Moabu, przejmuje ich drżenie, truchleją wszyscy mieszkańcy Kanaanu.
 - 16 Oby padła na nich bojaźń i trwoga, od wielkości ramienia Twego niechaj zaniemięją jako głąz, aż przejdzie lud ten, któryś sobie nabył!
- א אז ישיר־מִשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה
וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאָה גָּאָה סוֹס וְרֹכֶב
רָמָה בָּיָם:
- ב עֲזִי וְזִמְרָתָהּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה אֱלֹהֵי אָבִי
וְאַרְמְמָנָהּ:
- ג יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ:
- ד מִרְפַּבַּת פָּרְעֹה וַחֲיִלֹּו יָרָה בָּיָם וּמִבְּחַר שְׁלֹשֵׁי טַבָּעוֹ
בָּיָם־סוֹף:
- ה תַּהֲלֹמַת יִכְסִּימוּ יִרְדּוּ בַּמַּצּוֹלֹת כַּמּוֹ־אָבֹן:
- ו יְמִינָהּ יְהוָה נֶאֱדָרִי בַּכַּחַּץ יְמִינָהּ יְהוָה תִּרְעֹץ אוֹיֵב:
- ז וּבָרַב גְּאוֹנָה תִּהְרַס קִמְיָה תִּשְׁלַח חֲרֹנָה יֹאכְלֶמוּ כֶּקֶשׁ:
- ח וּבְרוּחַ אַפִּידָה נַעֲרָמוּ מִיָּם נִצְבוּ כַּמּוֹ־נֵד נִזְלִים קָפְאוּ תַּהֲמַת
בְּלִבָּיָם:
- ט אָמַר אוֹיֵב אֶרְדָּף אֲשִׁיג אֶחְלַק שְׁלָל תִּמְלֹאמוּ נַפְשֵׁי אֲרִיק
חֲרַבִּי תֹרִישְׁמוֹ יָדִי:
- י נִשְׁפָּת בְּרוּחַךְ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעֲפֹרֶת בְּמִיָּם אֲדִירִים:
- יא מִי־כִמְכָּה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כַּמְכָּה נֶאֱדָר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא
תַּהֲלֹת עֲשֵׂה פֶלֶא:
- יב נָטִיתָ יְמִינָהּ תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ:
- יג נָחִיתָ בַּחֲסִדָּךְ עִם־זוֹ גְּאֻלַּת נִהְלָתָ בַּעֲזָה אֱלֹהִים קִדְשָׁךְ:
- יד שָׁמְעוּ עַמִּים יְרֻזּוֹן חֵיל אָחֹז יִשְׁבִּי פִלִּשְׁתִּי:
- טו אז נִבְהָלוּ אֱלֹפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֶאֱחִזְמוּ רַעַד נִמְגּוֹ כָּל
יִשְׁבֵּי כְנָעַן:
- טז תִּפֹּל עָלֵיהֶם אֵימָתָהּ וּפָחַד בַּגְּדֹל זִרְעָהּ יִדְמוּ כָּאָבֹן
עַד־יַעֲבֹר עִמָּךְ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עִם־זוֹ קִנִּיתָ:

- 17 Zaprowadzisz ich i zasadzisz na górze dziedzictwa Twego, na miejscu, które urządzisz na siedzibę Twoą, Wiekuisty, w świątyni, Panie, którą założą ręce Twoje!
יז תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו ידיך:
- 18 Wiekuisty królować będzie na wieki i na zawsze!"
יח יהוה ימלך לעלם ועד:
- 19 I tak weszły konie Faraona z wozami jego i jeźdźcami do morza i zwrócił na nich Wiekuisty wody morza; synowie zaś Israela przeszli po suszy środkiem morza.
יט כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יהוה עליהם אתמי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים:
- 20 I wzięła Mirjam, prorokini, siostra Ahrona, bęben w rękę swoją, i wyszły wszystkie niewiasty za nią z bęb-
כ ותקח מרים הנביאה אחות אהרן אתהתף בידה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלות:
- 21 I zawtórowała im Mirjam: "Zaspiewajcie Wiekuiste-
כא ותען להם מרים שירו ליהוה כיגאה גאה סוס ורכבו רמה בים:
- 22 I powiódł Mojżesz Israelitów od morza Sitowego; i wyszli do pustyni Szur, i szli trzy dni w pustyni, a nie znaleźli wody.
כב ויסע משה את ישראל מים־סוף ויצאו אל־מדבר־שור וילכו שלשת־ימים במדבר ולא־מצאו מים:
- 23 I przybyli do Mara - i nie mogli pić wód z Mara, bo gorzkie były; przeto też nazwano imię jego Mara.
כג ויבאו מרתה ולא יכלו לשות מים ממרה כי מרים הם על־כן קרא־שמה מרה:
- 24 I szemrał lud przeciw Mojżeszowi, mówiąc: "Cóż pić będziemy?"
כד וילנו העם על־משה לאמר מה־נשתה:
- 25 I zawołał do Wiekuistego, i wskazał mu Wiekuisty drzewo; i wrzucił je do wody, i osłodziła się woda. Tam ustanowił dlań ustawy i prawa, i tam doświadczył go.
כה ויצעק אל־יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך אל־המים וימתקו המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו:
- 26 I rzekł: "Jeżeli będziesz słuchał głosu Wiekuistego, Boga twojego, a co prawe w oczach Jego spełniać będziesz, i skłonisz ucho ku przykazaniom Jego, a strzedz będziesz wszystkich ustaw Jego; to żadnej choroby, którąm dopuścił na Micraim, nie dopuszczę na cię; bom Ja, Wiekuisty, lekarz twój."
כו ויאמר אם־שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמת כל־חקיו כל־המחלה אשר־שמת במצרים לא־אשים עליך כי אני יהוה רפואך:
- 27 I przybyli do Elim; a tam było dwanaście źródeł wo-
כז ויבאו אל־מה ושם שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו־שם על־המים:

- 1 I wyruszyli z Elim i przybył cały zbór synów Israela na puszcę Syn, co między Elim i między Synai, piętnastego dnia miesiąca drugiego, po wyjściu ich z ziemi Micraim.
 - 2 I szemrał cały zbór synów Israela przeciw Mojżeszowi i Ahronowi na puszczy,
 - 3 I rzekli do nich synowie Israela: "Gdybyśmy też pomarli byli z ręki Wiekuistego w ziemi Micraim, gdyśmy bywało siadali przy garnku mięsa, gdyśmy jadali chleb do syta! Boście wszak wywiedli nas na tę puszcę, aby zamorzyć cały ten tłum głodem!"
 - 4 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Oto spuszczę wam deszczem chleb z nieba, i będzie wychodził lud, a zbierał potrzebę dzienną każdego dnia, abym go doświadczył: czy postąpi wedle nauki Mojej, czy nie.
 - 5 A dnia szóstego, niechaj przyrządzą to, co przyniosą, a będzie podwójną ilością tego, co zbierać będą codziennie."
 - 6 I rzekł Mojżesz i Ahron do wszystkich synów Israela: "Wieczorem poznacie, że to Wiekuisty wywiódł was z ziemi Micraim.
 - 7 A z rana ujrzycie chwałę Wiekuistego w tém, że usłyszysz szemranie wasze przeciw Wiekuistemu; a my czémże jesteśmy, że szemrzecie przeciw nam?"
 - 8 I rzekł Mojżesz: "Gdy da wam Wiekuisty wieczorem mięso na pożywienie, a chleb z rana do nasycenia się; w tém poznacie, że usłyszał Wiekuisty szemrania wasze, któremiście szemrali przeciw Niemu; a my czémże jesteśmy? Nie przeciw nam szemrania wasze a przeciw Wiekuistemu."
 - 9 I rzekł Mojżesz do Ahrona: powiedz całemu zborowi synów Israela: przystąpcie przed oblicze Wiekuistego, gdyż usłyszał On szemrania wasze!"
 - 10 I stało się, gdy przemawiał Ahron do całego zboru synów Israela, że spojrzeli ku puszczy, a oto - chwała Wiekuistego ukazała się w obłoku!
 - 11 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi, i rzekł:
 - 12 "Usłyszałem szemrania synów Israela; powiedz im tak: nad wieczorem będziecie jedli mięso, a z rana nasycicie się chlebem, a poznacie, że Ja Wiekuisty, Bóg wasz."
- א ויסעו מאילם ויבאו כל־עדת בני־ישראל אל־מדבר־סין אשר בין־אילם ובין סיני בחמשה עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים:
 - ב וילינו וילנו כל־עדת בני־ישראל על־משה ועל־אהרן במדבר:
 - ג ויאמרו אלהם בני ישראל מייתן מותנו ביד־יהוה בארץ מצרים בשבתנו על־סיר הבשר באכלנו לחם לשבע כי־הוצאתם אתנו אל־המדבר הזה להמית את־כל־הקהל הזה ברעב:
 - ד ויאמר יהוה אל־משה הנני ממטיר לכם לחם מן־השמים ויצא העם ולקטו דבר־יום ביום למען אנסנו הילך בתורת־י אִם־לא:
 - ה והיה ביום הששי והכינו את אשר־יביאו והיה משנה על אשר־ילקטו יום יום:
 - ו ויאמר משה ואהרן אל־כל־בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים:
 - ז ובקר וראיתם את־כבוד יהוה בשמעו את־תלנתיכם על־יהוה ונחנו מה כי תלנו תלינו עלינו:
 - ח ויאמר משה בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע בשמע יהוה את־תלנתיכם אשר־אתם מלינם עליו ונחנו מה לא־עלינו תלנתיכם כי על־יהוה:
 - ט ויאמר משה אל־אהרן אמר אל־כל־עדת בני ישראל קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנתיכם:
 - י והי כדבר אהרן אל־כל־עדת בני־ישראל ויפנו אל־המדבר והנה כבוד יהוה נראה בענן:
 - יא וידבר יהוה אל־משה לאמר:
 - יב שמעתי את־תלונת בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבועו־לחם וידעתם כי אני יהוה אלהיכם:

- 13 Stało się tedy na wieczór, że się zleciały przepiórki i pokryły obóz, a z rana była warstwa rosy na około obozu. יג וַיְהִי בָעֶרֶב וַתַּעַל הַשָּׁלוּ וַתִּכַּס אֶת־הַמִּחֲנֶה וּבִבְקָר הָיְתָה שְׁכֶבֶת הַטָּל סָבִיב לַמִּחֲנֶה:
- 14 A gdy uniosła się warstwa rosy, a oto na powierzchni pustyni coś drobnego, ziarnistego, drobnego, niby szron na ziemi. יד וַתַּעַל שְׁכֶבֶת הַטָּל וְהָיָה עַל־פְּנֵי הַמִּדְבָּר דֶּק מִחֹסֶפֶס דֶּק כִּפְפֹר עַל־הָאָרֶץ:
- 15 I ujrzeli to synowie Israela, i rzekli jeden do drugiego: "Co to jest?" Bo nie wiedzieli co to było. I rzekł Mojżesz do nich: "Ten to jest chléb, który dał wam Wiekuisty do jedzenia. טו וַיֵּרְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו מֶן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה־הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לֶאֱכֹלָה:
- 16 Oto co rozkazał Wiekuisty: zbierajcie z niego każdy w miarę zapotrzebowania swojego, po omerze na głowę, według liczby dusz waszych, niechaj każdy dla pozostających w namiocie swoim zbierze." טז זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָקֹטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אֲכָלוֹ עֹמֶר לַגִּלְגֹּלֶת מִסֹּפֶר נַפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ לַאֲשֶׁר בְּאֹהֶלוֹ תִקְחוּ:
- 17 I uczynili tak synowie Israela i zbierali jeden więcej drugi mniej. יז וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמֶּרְבֶּה וְהַמִּמְעִיט:
- 18 I mierzyli na omery, a nie zbierał zbyt wiele potrzebujący więcej, a niedostatecznie potrzebujący mniej; każdy w miarę zapotrzebowania swojego zbierali. יח וַיִּמְדּוּ בַעֲמֹר וְלֹא הָעֲדִיף הַמֶּרְבֶּה וְהַמִּמְעִיט לֹא הִחְסִיר אִישׁ לְפִי־אֲכָלוֹ לָקֹטוּ:
- 19 I rzekł Mojżesz do nich: "Niechaj nikt nie zostawia z tego do rana!" יט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אֶל־יֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר:
- 20 Ale nie usłuchali Mojżesza i zostawili niektórzy z tego do rana; i zaroilo się robactwem i zacuchnęło. I rozgniewał się na nich Mojżesz. כ וְלֹא־שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּתֵרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וַיֵּרָם תוֹלָעִים וַיִּבָּאשׁ וַיִּקְצַף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה:
- 21 I tak zbierali je każdego rana, każdy wedle potrzeby swojej; bo gdy zagrzało słońce, potopniało. כא וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אִישׁ כְּפִי אֲכָלוֹ וְחֵם הַשָּׁמֶשׁ וַנִּמָּס:
- 22 I stało się dnia szóstego, że zebrali chléb w dwójnasób, po dwa omery na każdego; i przyszli wszyscy książęta zboru i donieśli to Mojżeszowi. כב וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי לָקֹטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לְאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָּל־נְשֵׂאֵי הָעֵדָה וַיִּגִּידוּ לַמֹּשֶׁה:
- 23 I rzekł do nich: "Otóż to, co powiedział Wiekuisty: wielki dzień wypoczynku, dzień wypoczynku, święty dla Wiekuistego jutro; co chcecie upiec, - upieczcie, a co chcecie ugotować, - ugotujcie; a wszystko, co zbywa, zostawcie sobie w zachowaniu do jutra." כג וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לַיהוָה מִחֵר אֶת אֲשֶׁר־תֹּאפּוּ אָפוּ וְאֶת אֲשֶׁר־תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוּ וְאֶת כָּל־הָעֵדָה הִנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד־הַבֹּקֶר:
- 24 I zostawili je do jutra, jako rozkazał Mojżesz, a nie zacuchnęło; a robactwa nie było w niém. כד וַיִּנִּיחוּ אֹתוֹ עַד־הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבָּאֵשׁ וְרִמָּה לֹא־הָיְתָה בּוֹ:
- 25 I rzekł Mojżesz: Jedzcie to dziś, gdyż dzień odpoczynku dzisiaj Wiekuistemu; dziś nie znajdziecie tego na polu. כה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכָלוּהוּ הַיּוֹם כִּי־שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצְאוּהוּ בַשָּׂדֶה:
- 26 Sześć dni zbierać to będziecie, a dnia siódmego dzień odpoczynku; nie będzie nic tego dnia. כו שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטֻהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה־בּוֹ:
- 27 I stało się dnia siódmego, że wyszli niektórzy z ludu, aby zbierać, ale nie znaleźli. כז וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן־הָעָם לָלֶקֶט וְלֹא מָצְאוּ:

- 28 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Dopókiż będziecie się wzdragali przestrzegać przykazań i nauk Moich? כח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אַנָּה מֵאַנְתֶּם לְשָׁמֵר מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתַי:
- 29 Patrzcie: ponieważ Wiekuisty dał wam dzień wypoczynku, przeto daje On wam dnia szóstego chleb na dwa dni; zostawajcie więc każdy na miejscu swoim, niechaj nie wychodzi nikt z miejsca swojego w dzień siódmy!" כט רְאוּ כִּי־יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל־כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם יּוֹמִים שְׁבוּ אִישׁ תַּחֲתֹיו אֶל־יֵצֵא אִישׁ מִמָּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי:
- 30 I odpoczywał lud dnia siódmego. ל וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי:
- 31 I nazwał dom Israela miano onego pokarmu: Man, a był on jako ziarno koriandru, biały, a smak jego jako pączek z miodem. לא וַיִּקְרְאוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מִן וְהוּא כְּזֶרַע גֹּד לָבֶן וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחַת בְּדָבָשׁ:
- 32 I rzekł Mojżesz: "Oto co rozkazał Wiekuisty: pełny omer z tego niech zostanie na przechowanie dla pokoleń waszych, aby widzieli chleb, którym żywiłem was na pustyni, gdym wywiódł was z ziemi Micraim." לב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה מָלֵא הָעֹמֶר מִמֶּנּוּ לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הֶאֱכַלְתִּי אֹתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֹתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:
- 33 I rzekł Mojżesz do Ahrona: "Weź koszyk jeden a nasyp weń pełen omer manu, a postaw go przed Wiekuistym, na przechowanie w pokoleniach waszych." לג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קַח צִנְצֻנֹת אַחַת וְתֵן־שָׁמָּה מָלֵא־הָעֹמֶר מִן וְהִנֵּחַ אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם:
- 34 Jako przykazał Wiekuisty Mojżeszowi, tak postawił go Ahron przed arką świadectwa na przechowanie. לד כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּנִּיחֵהוּ אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמֶרֶת:
- 35 A synowie Israela jadalі man czterdzieści lat, aż przybyli do ziemi zamieszkałej; man jadalі aż do przybycia swego do granic ziemi Kanaan. לה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת־הָמֶן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־בָּאָם אֶל־אֶרֶץ נוֹשָׁבִת אֶת־הָמֶן אָכְלוּ עַד־בָּאָם אֶל־קִצֵּה אֶרֶץ כְּנָעַן:
- 36 Omer zaś jest dziesiątą częścią efy. לו וְהָעֹמֶר עֶשְׂרִית הָאִיפָה הוּא:

- 1 I wyruszył cały zbór synów Izraela, z pustyni Syn w pochody swoje, podług rozkazu Wiekuistego, i rozłożyli się obozem w Refidim; a nie było wody do picia dla ludu.
 - 2 I swarzył się lud z Mojżeszem i rzekli: "Dajcie nam wody, abyśmy pili!" I rzekł do nich Mojżesz: "Czemu swarzycie się ze mną? Czemu doświadczacie Wiekuistego?"
 - 3 Ale lud pragnął tam wody, i szemrał lud przeciw Mojżeszowi i rzekł: "Pocóżes wywiódł nas z Micraim, aby zamorzyć nas i dzieci nasze i dobytek nasz pragnieniem?"
 - 4 I zawołał Mojżesz do Wiekuistego, i rzekł: "Cóż mam czynić ludowi temu? Już niedługo, a ukamionują mnie."
 - 5 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: Przejdź przed ludem, a zabierz ze sobą kilku ze starszych Izraela; a laskę twą, którąś uderzył w rzekę, weźmiesz w rękę twoją, i pójdziesz.
 - 6 Oto stanę przed tobą tam, na skale, na Chorebie; i uderzysz w skałę, a wyjdzie z niej woda, i będzie pił lud." I uczynił tak Mojżesz w oczach starszych Izraela.
 - 7 I nazwał miano miejsca tego: Massa i Meriba, dla swaru synów Izraela, i za to, że doświadczali Wiekuistego, mówiąc: "Jestże Wiekuisty w pośród nas, czy nie?"
 - 8 Tedy przyciągnął Amalek i walczył z Israelem w Refidim.
 - 9 I rzekł Mojżesz do Jehoszuego: "Wybierz nam mężów i wyjdź, walcz z Amalekiem. Jutro ja stanę na szczycie pagórka, a berło Boże w ręku moim."
 - 10 I uczynił Jehoszua, jak mu rozkazał Mojżesz o walce z Amalekiem; a Mojżesz, Ahron i Chur - wstąpili na szczyt pagórka.
 - 11 I stało się, że gdy podnosił Mojżesz rękę swoją, przemagał Israel, a gdy opuszczał rękę swoją, przemagał Amalek.
 - 12 Ale ręce Mojżesza ociężały; wzięli tedy kamień i podłożyli pod niego, i usiadł na nim; Ahron zaś i Chur podpierali ręce jego, jeden z jednej, drugi z drugiej strony, i tak dotrwały ręce jego aż do zachodu słońca.
- א ויסעו כל־עדת בני־ישראל ממדבר־סין למסעיָהם על־פי יהוה ויחנו ברפידים ואין מים לשִׁתָּה הָעָם:
 - ב וירב הָעָם עִם־מֹשֶׁה ויאמרו תְּנוּ־לָנוּ מִים ונִשְׁתֶּה ויאמר לָהֶם מֹשֶׁה מִה־תִּרְיֹבֹן עַמִּדִּי מִה־תִּנְסֹן אֶת־יְהוָה:
 - ג ויצמא שָׁם הָעָם לַמֵּים וילן הָעָם עַל־מֹשֶׁה ויאמר לָמָּה זֶה הַעֲלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתִי וְאֶת־בְּנִי וְאֶת־מִקְנִי בַצָּמָא:
 - ד ויצעק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לאמר מָה אַעֲשֶׂה לָּעָם הַזֶּה עוֹד מַעַט וסִקְלָנִי:
 - ה ויאמר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם וקח אִתָּךְ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִטֹּף אֲשֶׁר הִפִּיתָ בּוֹ אֶת־הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ:
 - ו הִנְנִי עֹמֵד לִפְנֶיךָ שָׁם עַל־הַצּוּר בְּחָרֵב וְהִפִּיתָ בַּצּוּר ויצאו מִמֶּנּוּ מִים וְשָׁתָה הָעָם ויעש כֵּן מֹשֶׁה לַעֲיִנֵּי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 - ז ויקרא שֵׁם הַמָּקוֹם מַסָּה וּמִרְיָבָה עַל־רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נִסְתָּם אֶת־יְהוָה לאמר הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבָּנוּ אִם־אֵין:
 - ח ויבא עַמְלֵק וילחם עִם־יִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידִם:
 - ט ויאמר מֹשֶׁה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ אַנְשִׁים וצא הִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק מִחֵר אֲנֹכִי נֹצֵב עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמִטָּה הַיָּלָהִים בְּיָדִי:
 - י ויעש יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶ�ה לְהִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אָהֳרֹן וְחֹזֵר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה:
 - יא וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וּגְבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וּגְבַר עַמְלֵק:
 - יב וידי מֹשֶׁה כְּבִדִּים ויקחו־אֲבֹן וישִׁימוּ תַחְתּוֹ וישֹׁב עָלֶיהָ וְאָהֳרֹן וְחֹזֵר תָּמְכוּ בְּיָדָיו מִזֶּה אַחָד וּמִזֶּה אַחָד וַיְהִי יָדָיו אֲמוֹנָה עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ:

- יג וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עַמֶּלֶק וְאֶת־עַמּוֹ לְפִי־חָרֹב:
- יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כָּתֹב זֶאת זִכְרוֹן בְּסֵפֶר וְשִׁים בָּאָזְנִי יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחָה אֶמָּחָה אֶת־זִכָּר עַמֶּלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם:
- טו וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה נָסִי:
- טז וַיֹּאמֶר כִּי־יָד עַל־כָּס יְהוָה מִלְחָמָה לִיהוָה בַּעֲמָלֶק מִדֹּר דֹּר:
- 13 I poraził Jehoszua Amaleka i lud jego ostrzem miecza.
- 14 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Wpisz to dla pamięci w księgę, a wraź to w uszy Jehoszuego, że zgładzić zgładzę pamięć Amaleka z pod nieba!"
- 15 I zbudował Mojżesz ołtarz i nadał mu miano: "Wiekuisty - chorągwią moją."
- 16 I rzekł: "Bo ręka (*wzniesiona*) ku tronowi Jah: wojna Wiekuistemu z Amalekiem od pokolenia do pokolenia!"

שמות יח : 18

- 1 I usłyszał Ithro, kapłan Midjanu, teść Mojżesza, o wszystkim, co uczynił Bóg dla Mojżesza, i dla Izraela ludu, Swojego, - jak wywiódł Wiekuisty Izraela z Mi-craim;
 - 2 I zabrał Ithro, teść Mojżesza, Cyporę, żonę Mojżesza przedtém odesłaną;
 - 3 I dwóch synów jej, z których imię jednego: Gerszom, gdyż był powiedział: "Przychodniem byłem na ziemi obcej;"
 - 4 A imię drugiego: Eliezer, gdyż: - "Bóg ojca mego był pomocą moją, i ocalił mnie od miecza Faraona."
 - 5 I przybył Ithro, teść Mojżesza, i synowie jego i żona jego do Mojżesza na pustynię, gdzie obozował przy górze Bożej.
 - 6 I dał znać Mojżeszowi: Ja, teść twój - Ithro, przyby-wam do ciebie, a żona twoja, i dwaj synowie jej z nią."
 - 7 I wyszedł Mojżesz na spotkanie teścia swojego, i po-kłonił się i ucałował go, i wywiadywali się jeden o po-wodzenie drugiego, i weszli do namiotu.
 - 8 I opowiadał Mojżesz teściowi swojemu wszystko, co uczynił Wiekuisty Faraonowi i Micrejczykowi gwo-li Israelowi, - wszystek trud, który spotkał ich na dro-dze, i jak ocalił ich Wiekuisty.
 - 9 I cieszył się Ithro ze wszystkiego dobrego, które wy-swiadczył Wiekuisty Israelowi, gdy ocalił go z ręki Micrejczyków.
 - 10 I rzekł Ithro: "Błogosławiony Wiekuisty, który ocalił was z ręki Micrejczyków i z ręki Faraona, który ocalił ten lud z pod ręki Micrejczyków.
 - 11 Teraz poznałem, że wyższym Wiekuisty, nad wszyst-kie bogi; gdyż tą samą rzeczą, którą przeciw nim umyślili - On na nich."
 - 12 I przyniósł Ithro, teść Mojżesza, całopalenia i ofiary Bogu; przyszedł też Ahron i wszyscy starsi ludu, aby spożyć chleb z teściem Mojżesza przed Bogiem.
 - 13 I stało się nazajutrz, że zasiadł Mojżesz dla sądzenia ludu, i stał lud przed Mojżeszem od rana do wieczo-ra.
- א וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:
 - ב וַיָּקָח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפּוֹרָה אִשְׁת מֹשֶׁה אַחֵר שְׁלוּחִיהָ:
 - ג וְאֶת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שָׁם הָאֶחָד גֶּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נֹכְרִיהָ:
 - ד וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בָעֲזָרִי וַיַּצֵּלְנִי מִכַּחַב פָּרְעֹה:
 - ה וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא חֲנֹה שָׁם הָר הָאֱלֹהִים:
 - ו וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חֲתָנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלַיָּךְ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּהּ:
 - ז וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרֹאת חֲתָנּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַיִּשְׁקֻלוּ וַיִּשְׁאַלוּ אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ הָאֲדָלָה:
 - ח וַיִּסַּפֵּר מֹשֶׁה לְחֲתָנּוֹ אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפָרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֹת יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מִצָּאתָם בְּדֶרֶךְ וַיַּצֵּלם יְהוָה:
 - ט וַיַּחֲדּוּ יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם:
 - י וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הֶצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פָּרְעֹה אֲשֶׁר הֶצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרַיִם:
 - יא עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה מְכַל־הָאֱלֹהִים כִּי בִדְבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם:
 - יב וַיָּקָח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וְזִבְחִים לָאֱלֹהִים וַיָּבֹא אֶהֱרֹן וְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים:
 - יג וַיְהִי מִמָּחָרָת וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה לִשְׁפֹט אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֵד הָעָם עַל־מֹשֶׁה מִן־הַבֹּקֶר עַד־הָעֶרֶב:

- 14 A widząc teść Mojżesza wszystko, co on czyni z ludem, rzekł: "Cóż to takiego, co ty czynisz z ludem? Czemu ty siedzisz sam jeden, a lud wszystek stoi przed tobą od rana do wieczora?"
- 15 I odpowiedział Mojżesz teściowi swojemu: "Oto przychodzi do mnie lud, aby radził się Boga.
- 16 Gdy mają jaką sprawę przedstawia się ją mnie, a ja rozsądzam między jednym a drugim, i oznajmiam ustawy Boga i nauki Jego."
- 17 I rzekł doń teść Mojżesza: "Nie dobra to rzecz, którą czynisz.
- 18 Znużyć znużysz i siebie i lud ten, który przy tobie, gdyż za trudną ta rzecz dla ciebie, nie podolasz jej sam jeden.
- 19 Teraz usłuchaj głosu mojego: poradzę ci, a niechaj będzie Bóg z tobą: Pozostań ty dla ludu upelnomocnionym Boga, a przedstawiaj sam sprawy te Bogu.
- 20 I objaśniaj im ustawy i nauki, wskazując im drogę, którą chodzić, i czyny, które spełniać mają.
- 21 Ale chciej upatrzeć z całego ludu, mężów dzielnych, bogobojnych, mężów prawdy, nienawidzących korzyści, a tych ustanowisz nad nimi jako tysięcy, pięćdziesiątników i dziesiętników.
- 22 A niech sądzą lud każdego czasu; a mianowicie tak, iżby każdą sprawę większą przedstawiali tobie, a każdą sprawę mniejszą rozsądzali sami; i tak ulżysz sobie, i poniosą *(ciężar)* z tobą.
- 23 Jeżeli to uczynisz, a przykaże ci to Bóg, tedy zdołasz się ostać, a także cały lud ten do miejsca swojego powróci w pokój."
- 24 I usłuchał Mojżesz głosu teścia swojego, i spełnił wszystko co powiedział.
- 25 I wybrał Mojżesz mężów dzielnych z całego Izraela, i ustanowił ich naczelnikami nad ludem, tysięcznikami i setnikami, pięćdziesiątnikami i dziesiętnikami.
- 26 I sądzą lud każdego czasu; sprawę trudniejszą przedstawiali Mojżeszowi, a każdą sprawę mniejszą rozsądzali sami.
- 27 I odprawił Mojżesz teścia swego, i poszedł do kraju swojego.

- יד וַיֵּרָא חֲתָן מֹשֶׁה אֶת כָּל־אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מֶה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מִדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבִדְּךָ וְכָל־הָעָם נֹצֵב עָלֶיךָ מִן־בֹּקֶר עַד־עֶרֶב:
- טו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֲתָנוּ כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם לְדֹרֵשׁ אֱלֹהִים:
- טז כִּי־יִהְיֶה לָהֶם דְּבַר בָּא אֵלַי וְשִׁפְטֹתִי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֻקֵּי הָאֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרֹתָיו:
- יז וַיֹּאמֶר חֲתָן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה:
- יח נָבַל תִּבְלַגְמ־אֶתָּה גַּם־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי־כָבֵד מִמָּךְ הַדָּבָר לֹא־תוֹכֵל עֲשֹׂהוּ לְבִדְּךָ:
- יט עַתָּה שִׁמַּע בְּקֻלִּי אִיעָצֶךָ וַיְהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ הֲיִה אַתָּה לָעָם מוֹל הָאֱלֹהִים וְהִבֵּאתָ אֶתָּה אֶת־הַדָּבָרִים אֶל־הָאֱלֹהִים:
- כ וְהִזְהַרְתָּה אֶתָּה אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת־הַדָּרֹךְ יֵלְכוּ בּוֹה וְאֶת־הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן:
- כא וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל־הָעָם אֲנָשִׁי־חַיִל יֵרְאִי אֱלֹהִים אֲנָשִׁי אַמַּת שְׂנָאִי בַצַּע וְשִׁמַּת עֲלֵהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֶשְׂרֹת:
- כב וְשִׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת וְהָיָה כָל־הַדָּבָר הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטָן יִשְׁפְּטוּ־הֶם וְהָקַל מֵעָלֶיךָ וְנִשְׁאוּ אֹתָךְ:
- כג אִם אַתָּה הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוָּךְ אֱלֹהִים וַיְכַלֶּת עָמֶד וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה עַל־מִקְמוֹ יָבֹא בְּשָׁלוֹם:
- כד וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חֲתָנוּ וַיַּעַשׂ כֹּל אֲשֶׁר אָמַר:
- כה וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אֲנָשִׁי־חַיִל מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל־הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֶשְׂרֹת:
- כו וְשִׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת אֶת־הַדָּבָר הַקָּשֶׁה יָבִיאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטָן יִשְׁפְּטוּ־הֶם:
- כז וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה אֶת־חֲתָנוּ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל־אֲרָצוֹ:

שמות יט : 19

- א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם
הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינַי:
 - ב וַיָּסֻעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲנֶה־שָׁם
יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַהָר:
 - ג וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הַהָר
לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתֹגִיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 - ד אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי
נְשָׁרִים וְאַבֵּא אֶתְכֶם אֵלָי:
 - ה וְעַתָּה אִם־שָׁמַעַתֶּם תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי
וְהָיִיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָל־הָאָרֶץ:
 - ו וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מִמְּלֶכֶת כְּהֻנִּים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר תִּדְבֹּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 - ז וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֶת
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה:
 - ח וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כֹל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה
וְנִשְׁבַּע מֹשֶׁה אֶת־דְּבָרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה:
 - ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעָב הָעָנָן
בְּעָבֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְרֵי עֲמֹךָ וְגַם־בְּךָ יֵאֱמִינוּ לְעוֹלָם
וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת־דְּבָרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה:
 - י וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדְשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר
וְכִבְסוּ שְׂמֹלֹתָם:
 - יא וְהָיוּ נִכְנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד יְהוָה
לַעֲיִנִּי כָל־הָעָם עַל־הָר סִינַי:
 - יב וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשְׁמָרוּ לְכֶם עֲלוֹת בְּהָר
וְנִגַע בְּקִצָּהוּ כָל־הַנִּגַּע בְּהָר מוֹת יוֹמָת:
 - יג לֹא־תִגַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסְקַל אוֹיָרָה יִיָּרָה אִם־בְּהֶמָּה
אִם־אִישׁ לֹא יִחְיֶה בְּמִשְׁךְ הַיָּבֵל הַזֶּה יַעֲלוּ בְּהָר:
- 1 W nowiu miesiąca trzeciego po wyjściu synów Izraela z ziemi Micraim, w tenże sam dzień przybyli na puszcze Synai.
 - 2 Wyruszyli byli z Refidim i przybyli na puszcze Synai i rozłożyli się obozem na puszczy; i obozował tam Israel naprzeciw góry.
 - 3 A Mojżesz wstąpił do Boga, i zawołał doń Wiekuisty z góry mówiąc: "Tak powiesz domowi Jakóba, i oznajmisz synom Izraela:
 - 4 Wyście widzieli, com uczynił Micrejczykom, i jakem uniósł was na skrzydłach orlich, a przywiódł was do Siebie.
 - 5 A teraz - jeżeli usłuchacie głosu Mojego, i przestrzegać będziecie przymierza Mojego, tedy staniecie się skarbcem Moim z pomiędzy wszystkich ludów; bo Moja cała ziemia.
 - 6 A wy będziecie mi państwem kapłanów i narodem świętym. Te są słowa, które powiesz synom Izraela!"
 - 7 I przyszedł Mojżesz i zwołał starszych ludu, i przedstawił im wszystkie te słowa, które polecił mu Wiekuisty.
 - 8 I odpowiedział cały lud razem, mówiąc: Wszystko, co rzekł Wiekuisty uczynim!" I powtórzył Mojżesz słowa ludu Wiekuistemu.
 - 9 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Oto Ja przyjdę do ciebie w gęstym obłoku, aby słyszał lud, gdy będę mówił z tobą, a także zawierzył tobie na zawsze!" I doniósł Mojżesz słowa ludu Wiekuistemu.
 - 10 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Idź do ludu, a przygotuj ich dziś i jutro, i niech wypiorą szaty swoje.
 - 11 Aby byli gotowi na dzień trzeci; gdyż dnia trzeciego zstąpi Wiekuisty, przed oczyma całego ludu, na górę Synai.
 - 12 I odgraniczysz lud w około i powiesz: strzeżcie się wstępować na górę, albo dotykać się stoku jej; ktoby dotknął się góry, stracony będzie.
 - 13 Niechaj nie tknie się jej ręka, bo zostanie ukamionowanym lub zastrzelonym; bądź to bydlę, bądź człowiek, żywym nie zostanie gdy ozwie się przeciągły głos rogu a chciał wniść na górę.

- 14 I zstąpił Mojżesz z góry do ludu, i przygotował lud; i wyprali szaty swoje.
- 15 I rzekł do ludu: "Bądźcie gotowi na trzeci dzień; nie przystępujcie do kobiety."
- 16 I stało się dnia trzeciego, z nastaniem poranku, że były gromy i błyskawice, i obłok gęsty nad górą, i głos trąby potężny bardzo; a zadrżał wszystek lud, który był w obozie.
- 17 I wyprowadził Mojżesz lud naprzeciw Boga z obozu; a uszykowali się u stóp góry.
- 18 A góra Synai dymiała się cała, przeto iż zstąpił na nią Wiekuisty w ogniu; i wznosił się dym z niej jakoby dym z topielni, i trzęsła się cała góra bardzo.
- 19 A głos trąby wzmagął się coraz silniej; Mojżesz przemawiał, a Bóg odpowiadał mu gromem.
- 20 I zstąpił Wiekuisty na górę Synai, na szczyt góry; i zawezwał Wiekuisty Mojżesza na szczyt góry, i wstąpił Mojżesz.
- 21 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Znijdź, przestrzeż lud, aby się nie porywał do Wiekuistego, aby widzieć, bo padłoby zeń mnóstwo.
- 22 A także kapłani, którzy przystępują do Wiekuistego, niech się przygotowują, aby nie poraził ich Wiekuisty."
- 23 I rzekł Mojżesz do Wiekuistego: "Nie może lud wstąpić na górę Synai, gdyż Ty przestrzegłeś nas mówiąc: odgranicz górę, a poświęć ją."
- 24 I rzekł doń Wiekuisty: "Idź, znijdź, a wstąpisz potem - ty i Ahron z tobą; a kapłani i lud - żeby się nie porywali by wstąpić do Wiekuistego, aby nie poraził ich!"
- 25 I zszedł Mojżesz do ludu i powiedział im to.

- יד וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיַּכְבְּסוּ שְׂמֹלֹתָם:
- טו וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הָיוּ נֹכְחִים לְשִׁלֹּשֶׁת יָמִים אֶל־תִּגְשׁוּ אֶל־אִשָּׁה:
- טז וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיִית הַבֶּקָר וַיְהִי קֹלֶת וּבָרָקִים וַעֲנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזַק מְאֹד וַיַּחֲרִד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה:
- יז וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר:
- יח וְהָרָ סִינַי עָשָׂן כְּלוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה בְּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כַּעֲשָׁן הַכִּבְשָׁן וַיַּחֲרִד כָּל־הָהָר מְאֹד:
- יט וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל:
- כ וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הָרָ סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה:
- כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יִהְיֶה־סוּ אֶל־יְהוָה לִרְאוֹת וְנָפַל מִמֶּנּוּ רַב:
- כב וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנֹּגְשִׁים אֶל־יְהוָה יִתְקַדְּשׁוּ פֶן־יִפְרֹץ בָּהֶם יְהוָה:
- כג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֹא־יִוָּכַל הָעָם לָעֵלֹת אֶל־הָרָ סִינַי כִּי־אַתָּה הַעֲדַתָּה בָּנוּ לֵאמֹר הַגִּבֵּל אֶת־הָהָר וְקַדְּשָׁתוּ:
- כד וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לְדִרְדֹר וְעָלִית אִתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אֶל־יְהוָה־סוּ לָעֵלֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרֹץ־בָּם:
- כה וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם:

- 1 I wygłosił Bóg wszystkie słowa te, i rzekł:

א וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאַמֵּר:
- 2 "Jam Wiekuisty, Bóg twój, którym cię wywiódł z ziemi Micraim, z domu niewolników.

ב אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים:
- 3 Nie będziesz miał bogów cudzych przed obliczem Mojém.

ג לֹא יִהְיֶה־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנַי
- 4 Nie uczynisz sobie posągu, ani żadnego obrazu tego, co na niebie wysoko, i co na ziemi nisko, i co w wodzie poniżej ziemi.

ד לֹא תַעֲשֶׂה־לְךָ פָסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאֶרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאֶרֶץ
- 5 Nie będziesz się im korzył, ani służył im; gdyż Ja Wiekuisty, Bóg twój, Bóg żarliwy, pomny winy ojców na synach, na wnukach i prawnukach tych, którzy Mnie nienawidzą;

ה לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא פֶקֶד עֹון אָבֹת עַל־בָּנִים עַל־שְׁלֹשִׁים וְעַל־רִבְעִים לְשֹׁנָאִי:
- 6 A świadczący miłosierdzie tysiącom, gwoili tym, którzy Mnie miłują i przestrzegają przykazań Moich.

ו וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְאֵלֶפִים לְאַהֲבֵי וּלְשֹׂמְרֵי מִצְוֹתַי:
- 7 Nie wzywaj imienia Wiekuistego, Boga twojego, do fałszu! Gdyż nie przepuści Wiekuisty temu, który wzywa imię Jego do fałszu.

ז לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנָּקֶה יְהוָה אֶת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לְשׁוֹא:
- 8 Pamiętaj na dzień Sabbatu, abyś go święcił.

ח זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ
- 9 Sześć dni pracuj, i wykonywaj wszelką robotę twoję;

ט שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וַעֲשִׂיתָ כָּל־מְלָאכָתְךָ
- 10 Ale dzień siódmy Sabbat Wiekuistemu, Bogu twojemu: nie czyn żadnej roboty, ani ty, ani syn, ani córka, ani sługa, ani służebnica twoja, ani bydło twoje, ani przychodzień, który w bramach twoich.

י יוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתְךָ עַבְדְּךָ וְאַמְתְּךָ וּבְהֶמְתְּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ
- 11 Gdyż w sześciu dniach stworzył Wiekuisty niebo i ziemię, morze i wszystko, co w nich, a odpoczął dnia siódmego. Przeto pobłogosławił Wiekuisty dzień siódmy i poświęcił go.

יא כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:
- 12 Czczij ojca twego i matkę twoję, aby się przedłużyły dni twoje na ziemi, którą Wiekuisty, Bóg twój, da tobie.

יב כִּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ לְמַעַן יָאָרְכוֹן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ:
- 13 Nie zabijaj. Nie łam małżeńskiej wiary. Nie kradnij. Nie dawaj przeciw bliźniemu twemu świadectwa fałszywego.

יג לֹא תִרְצַח: לֹא תִנָּאֵף: לֹא תַגְנוֹב: לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֶךָ עֵד שָׁקֵר:
- 14 Nie pożądaj domu bliźniego twego; nie pożądaj żony bliźniego twego, - ani sługi jego, ani służebnicy, ani wołu, ani osła jego, ani niczego, co do bliźniego twego należy."

יד לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא־תַחְמֹד אִשְׁתִּי רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וְאַמְתּוֹ וְשׁוֹרוֹ וְחִמְרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ:
- 15 A lud cały widział gromy i płomienie, i głos trąby, i górę dymiącą się; i widział to lud i cofnął się struchlały, i stanął zdaleka.

טו וְכָל־הָעָם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלְּפִידִם וְאֶת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת־הַהָר עָשָׁן וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנָּעוּ וַיַּעֲמֻדוּ מֵרָחֵק:

- 16 I rzekli do Mojżesza: "Mów ty z nami, a będziemy słuchali; a niech nie przemawia do nas Bóg, abyśmy nie pomarli."
- 17 I rzekł Mojżesz do ludu: "Nie obawiajcie się; gdyż aby doświadczyć was przyszedł Bóg, i aby była bojaźń Jego przed obliczem waszym, abyście nie grzeszyli."
- 18 I stanął lud z daleka; a Mojżesz przystąpił do mgły, gdzie był Bóg.
- 19 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Tak powiesz synom Izraela: wyście widzieli żem z nieba przemawiał do was!
- 20 Nie ustanawiajcie nic przy Mnie; bożków srebrnych i bożków złotych nie czyńcie sobie.
- 21 Ofiarnicę z ziemi wystawisz dla Mnie, a ofiarować będziesz na niej całopalenia twoje i ofiary okupne twoje, owce, i woły twoje. W każdym miejscu w którym oznajmię imię Moje, przyjdę do ciebie i pobłogosławię cię.
- 22 A jeżeli ofiarnicę kamienną wystawisz Mi, nie stawiaj jej z ciosu; bo jeżeliś topór twój podniósł na nią, zniewałyś ją.
- 23 I nie będziesz wchodził po stopniach na ofiarnicę Moję, aby nie odkryła się nagość twoja na niej!"
- 24
- 25
- 26
- טז וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה דִּבֶּר־אֹתָהּ עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֵל־יִדְבָּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פְּנִי־נִמוּת:
- יז וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אֶל־תִּירְאוּ כִּי לְבַעֲבוֹר נִסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוֹר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תִחַטָּאוּ:
- יח וַיַּעֲמֵד הָעָם מֵרָחֵק וּמֹשֶׁה נָגַשׁ אֶל־הָעַרְפֶּל אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים:
- יט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲתֶם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם:
- כ לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהִי כֶסֶף וְאֱלֹהִי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם:
- כא מִזְבֵּחַ אֲדָמָה תַעֲשֶׂה־לִּי וְזִבְחָתָּ עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ אֶת־צֹאנֶךָ וְאֶת־בָּקָרְךָ בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ:
- כב וְאִם־מִזְבֵּחַ אֲבָנִים תַעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן גְּזִית כִּי חֲרִבָּה הִנֵּפֶת עָלֶיהָ וְתַחֲלִלָּהּ:
- כג וְלֹא־תַעֲלֶה בְּמַעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגָּלֶה עֲרוֹתָהּ עָלָיו:
- כד
- כה
- כו

- א ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם:
 - ב כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי חנם:
 - ג אם בגפו יבא בגפו יצא אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו:
 - ד אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו:
 - ה ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי:
 - ו והגישו אדניו אלהיהם והגישו אלהיהם או אלה מזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם:
 - ז וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים:
 - ח אם רעה בעיני אדניה אשר לא לו יעדה והפדה לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו כה:
 - ט ואם לבנו ייעדנה כמשפט הבנות יעשה לה:
 - י אם אחרת יקח לו שארה כסותה וענתה לא יגרע:
 - יא ואם שלשאלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף:
 - יב מכה איש ומת מות יומת:
 - יג ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לו מקום אשר ינוס שמה:
 - יד וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות:
 - טו ומכה אביו ואמו מות יומת:
 - טז וגנב איש ומכרו ונמצא בידו מות יומת:
 - יז ומקלל אביו ואמו מות יומת:
- 1 A oto są prawa, które przedstawiś im:
 - 2 Gdy kupisz niewolnika ibrejskiego, sześć lat niechaj służy, a siódmego wyjdzie na wolność, darmo.
 - 3 Jeżeli sam jeden przyszedł, sam jeden niechaj wyjdzie; jeżeliby zaś był żonaty, niechaj wyjdzie i żona jego z nim.
 - 4 Jeżeli mu pan jego dał żonę, a urodziła mu synów albo córki; żona z dziećmi swemi zostaną przy panu jej, a on wyjdzie sam jeden.
 - 5 Jeżeliby zaś powiedział niewolnik: miłuję pana mojego; żonę i dzieci moje; nie wyjdę na wolność;
 - 6 Tedy przywiedzie go pan jego przed sędziów, a postawi go u drzwi, albo u odrzwia, i przekole mu pan jego ucho szydłem, i będzie mu służył na zawsze.
 - 7 A jeżeliby zaprzedał mąż córkę swą na służebnicę; to nie wyjdzie ona jako wychodzą niewolnicy.
 - 8 Jeżeli nie znajduje upodobania w oczach pana swojego, który był przeznaczyl ją dla siebie, to niechaj jej pomoże się wykupić; obcym ludziom nie jest mocen ją sprzedać, wzgardziwszy nią.
 - 9 A jeżeli ją dla syna swego przeznaczyl; to niechaj wedle prawa dziewic postępuje z nią.
 - 10 A jeżeliby inną wziął dla niego; tedy pożywienia, odzieży i małżeńskiego pożycia jej nie pozbawi.
 - 11 A jeżeliby trzech tych (*warunków*) nie dopełnił jej, to wyjdzie darmo, bez wykupu.
 - 12 Kto pobije człowieka na śmierć, śmiercią ukarany będzie.
 - 13 Lecz kto nie czychał, ale Bóg nadarzył tak pod rękę jego - to wyznaczę ci miejsce dokąd ma uciec.
 - 14 Jeżeliby zaś kto godził na bliźniego, a zabił go zdradziecko; od ołtarza Mojego weźmiesz go na stracenie.
 - 15 Kto uderzy ojca swojego, albo matkę swoją; śmiercią ukarany będzie.
 - 16 A kto wykradnie człowieka, - czy sprzedał go, czy znajduje się w mocy jego - śmiercią karanym będzie.
 - 17 A kto przeklina ojca swojego, albo matkę swoją; śmiercią ukarany będzie.

- 18 A gdy pokłóćą się ludzie, a uderzy jeden drugiego kamieniem, albo pięścią, i nie umrze, ale zapadnie na łożę;
- 19 To jeżeliby powstał, a przechadzał się po ulicy o kuli swej, - uwolnionym będzie uderzający; wszakże za zmarnowanie czasu go wynagrodzi, i da go zupełnie wyleczyć.
- 20 A jeżeliby kto pobił niewolnika swojego, albo służebnicę swoją kijem, i umarliby pod ręką jego; niech pomieszczoném to będzie.
- 21 Wszakże, gdyby dzień, albo dwa dni przeżył: nie należy brać pomsty, bo to pieniądz jego.
- 22 Gdy się wadzić będą ludzie, a uderzy kto kobietę brzemienną, tak że poronionym będzie płód jej, inny zaś wypadek nie zajdzie; tedy poniesie karę pieniężną, jaką nałoży na niego mąż tej kobiety, albo zapłaci wedle wyroku sędziów.
- 23 *(Jeżeli zaś zajdzie wypadek; tedy ustanowisz życie za życie):*
- 24 Jeżeli oko - za oko; jeżeli ząb - za ząb; jeżeli ręka - za rękę; jeżeli noga - za nogę;
- 25 Jeżeli opalenizna - za opaleniznę; jeżeli rana - za ranę; jeżeli siniec - za siniec.
- 26 Jeżeli uderzy kto w oko niewolnika swego, albo w oko służebnicy swojej, i uszkodzi je; to wypuści go na wolność za oko jego.
- 27 Także jeżeli ząb niewolnika swojego, albo ząb służebnicy swojej wybiję; to wypuści go na wolność za ząb jego.
- 28 Jeżeli zabodzie wół mężczyznę, albo kobietę, na śmierć; to należy ukamionować wołu, i nie jeść mięsa jego; a właściciel wołu - wolny.
- 29 Wszakże, jeżeli to wół bodliwy od wczoraj i zawczoraj, i ostrzeżono właściciela jego, a nie strzegł go, i zabił mężczyznę, albo kobietę: to będzie wół ukamionowany, a nadto i właściciel jego stracony.
- 30 Jeżeliby wszakże pokutę włożono na niego; da wtedy okup duszy swojej, jakkolwiek nałożony nań zostanie.
- 31 Czy chłopca zabodzie, czy dziewczynę zabodzie: podług tegoż prawa postąponém będzie z nim.
- 32 Jeżeliby niewolnika zabódł wół, albo służebnicę - srebra trzydzieści szekłów da panu ich, a wół ukamionowany będzie.

יח וְכִי־יִרְיֹבֶן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ בְּאֶבֶן אוֹ בְּאֹגֶרֶף וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּב:

יט אִם־יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל־מִשְׁעָנָתוֹ וְנִקָּה הַמָּכָה רַק שְׁבֹתוֹ יִתֵּן וְרִפְאָ יִרְפֵּא:

כ וְכִי־יִכֶּה אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ אוֹ אֶת־אִמָּתוֹ בַּשֹּׁבֵט וּמָת תַּחַת יָדוֹ נָקָם יִנָּקֶם:

כא אִךְ אִם־יֹוֹם אוֹ יוֹמִים יַעֲמֵד לֹא יָקָם כִּי כֶסֶף הוּא:

כב וְכִי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים וְנִגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וַיֵּצְאוּ יְלָדֶיהָ וְלֹא יִהְיֶה אֲסוֹן עָנוּשׁ יַעֲנֹשׁ כַּאֲשֶׁר יִשִּׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בְּפָלְלִים:

כג וְאִם־אֲסוֹן יִהְיֶה וְנִתְּתָה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ:

כד עֵינַי תַּחַת עֵינַי שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד תַּחַת יָד רֶגֶל תַּחַת רֶגֶל:

כה כְּוִיָּה תַּחַת כְּוִיָּה פָצַע תַּחַת פָּצַע חֲבוּרָה תַּחַת חֲבוּרָה:

כו וְכִי־יִכֶּה אִישׁ אֶת־עֵינַי עַבְדּוֹ אוֹ־אִמָּתוֹ וְשִׁחָתָהּ לַחֲפָשִׁי יִשְׁלַחְנוּ תַּחַת עֵינָיו:

כז וְאִם־שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ־שֵׁן אִמָּתוֹ יִפֹּל לַחֲפָשִׁי יִשְׁלַחְנוּ תַּחַת שֵׁנָו:

כח וְכִי־יִגָּח שׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וּמָת סָקוֹל יִסָּקֵל הַשׁוֹר וְלֹא יֵאָכֵל אֶת־בָּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשׁוֹר נָקִי:

כט וְאִם שׁוֹר נִגָּח הוּא מִתְמַלֵּל שְׁלֹשָׁם וְהוּעַד בִּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֵנוּ וְהָמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם־בְּעָלָיו יוּמָת:

ל אִם־כֹּפֶר יוֹשֵׁת עָלָיו וְנָתַן פְּדִין נִפְשׁוֹ כָּלֹל אֲשֶׁר־יוֹשֵׁת עָלָיו:

לא אוֹ־בֶן יָגַח אוֹ־בֵת יָגַח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יַעֲשֶׂה לוֹ:

לב אִם־עַבְד יָגַח הַשׁוֹר אוֹ אִמָּה כֶּסֶף שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶלִים יִתֵּן לַאֲדֹנָיו וְהַשׁוֹר יִסָּקֵל:

- 33 A jeżeliby kto otworzył jamę, albo gdyby kto wykopał studnię, i nie przykrył jej, a wpadłby tam wół albo osieł:
- 34 To niechaj winny za studnię zapłaci; pieniądze niechaj zwróci właścicielowi jego; a zabity niechaj należy do niego.
- 35 Gdyby czyj wół ubódł wołu sąsiada, a zdechłby: to sprzedadzą wołu żywego, i podzielą się ceną jego; a także zabitym podzielą się.
- 36 Ale jeżeli było wiadomo, że to wół bodliwy od wczoraj i zawczoraj, a nie strzegł go właściciel jego - to powinien oddać wołu za wołu; a zabity niechaj należy do niego.
- 37 Jeżeliby kto ukradł wołu, albo jagnię, i zarznął je albo je sprzedał, - to pięć wołów odda za wołu, a cztery owce za jagnię.

לג וְכִי־יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי־יִכְרֶה אִישׁ בֵּר וְלֹא יִכְסֶּנּוּ
וְנִפְל־שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמֹר:

לד בַּעַל הַבּוֹר יִשְׁלַם כֶּסֶף יָשִׁיב לְבָעֲלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה־לּוֹ:

לה וְכִי־יִגָּף שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שׁוֹר רֵעֵהוּ וְמָתוּ וּמָכְרוּ אֶת־הַשׁוֹר
הַחַי וְחָצוּ אֶת־כֶּסְפוֹ וְגַם אֶת־הַמֵּת יַחְצִיּוּ:

לו אוֹ נֹדַע כִּי שׁוֹר נִגָּח הוּא מִתְמֹול שְׁלֹשָׁם וְלֹא יִשְׁמְרֵנוּ
בְּעָלָיו שְׁלֹשׁ יִשְׁלַם שׁוֹר תַּחַת הַשׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה־לּוֹ:

לז כִּי יִגְנֹב־אִישׁ שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וַיִּטְבְּחֵהוּ אוֹ מָכְרוֹ חֲמִשָּׁה בָּקָר
יִשְׁלַם תַּחַת הַשׁוֹר וְאַרְבַּע־צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה:

- 1 Jeżli w podkopie schwytanym będzie złodziej, a po-
bitym zostanie na śmierć; nie będzie o niego winy
krwi.
 - 2 Jeżli zaś świeciło słońce nad nim, to jest o niego wi-
na krwi. Zapłatą niechaj się opłaci; a jeżli nic nie ma,
sprzedany będzie za kradzież swoją.
 - 3 Jeżli znalezioną będzie w ręku jego kradzież: bądź
wół, bądź osieł, bądź jagnię, jeszcze żywe, - to w dwój-
nasób zapłaci.
 - 4 Gdy spase kto pole albo winnicę, a puści bydło swo-
je, aby się pasło na polu cudzém, - najlepszym z pola
swojego albo najlepszym z winnicy swojej niechaj za-
płaci.
 - 5 Gdy wyniknie ogień i zajmie ciernie, a spali się sverta
albo zboże na pniu, albo pole - to zapłaci ten który
wznicił pożar.
 - 6 Jeżli powierzy kto bliżniemu swemu pieniądze, albo
naczynia do przechowania, a wykradzioném to zosta-
nie z domu tego człowieka, - jeżli wykryty zostanie
złodziej, zapłaci tenże w dwójnásób.
 - 7 Jeżeliby zaś wykrytym nie został złodziej, - to stawi
się pan domu przed sędziów, z tém, że nie wyciągnął
ręki swojej na własność bliźniego swego.
 - 8 O każdy przedmiot sprzeniewierzenia, o wołu, o
osła, o jagnię, o szatę, o każdą zgubę, o której ktokol-
wiek powie, że to taka, - przed sędziów przyjdzie
sprawa obudwu: Kogo skazą sędziowie, zapłaci w
dwójnásób bliżniemu swemu.
 - 9 Jeżli kto odda bliżniemu swemu osła, albo wołu, al-
bo jagnię, albo inne bydłę na chowanie, a zdechnie,
albo okaleczoném zostanie, albo zabraném, a nikt nie
widział.
 - 10 Przysięga Wiekuistego będzie między obudwoma:
czy nie wyciągnął ręki swej na własność bliźniego
swego; i przyjmie ją właściciel jej, a ów płacić nie bę-
dzie.
 - 11 Ale jeżli mu skradzioném zostanie, powinien zapła-
cić właścicielowi jego.
 - 12 Jeżli zaś rozszarpaném zostało, przedstawi je jako
dowód: - za rozszarpane nie płaci.
- א אִם־בַּמְחֹתֶת יִמָּצָא הַגָּנֹב וְהָכָה וּמָת אִין לוֹ דָּמִים:
- ב אִם־זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים לוֹ שְׁלֹם אִם־אִין לוֹ
וְנִמְכָּר בַּגִּנְבָּתוֹ:
- ג אִם־הִמָּצָא תִמָּצָא בְיָדוֹ הַגָּנֹב מִשּׁוֹר עַד־חֲמֹר עַד־שֶׁה
חַיִּים שְׁנַיִם יִשְׁלֹם:
- ד כִּי יִבְעַר־אִישׁ שָׂדֶה אוֹ־כָרֶם וְשָׁלַח אֶת־בַּעִירָה בְּעִירוֹ
וּבְעַר בְּשָׂדֶה אַחֵר מִיטֵב שָׂדֶהוּ וּמִיטֵב כְּרָמוֹ יִשְׁלֹם:
- ה כִּי־תֵצֵא אִשׁ וּמִצָּאָה קִצִּים וְנֶאֱכַל גְּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ
הַשָּׂדֶה שְׁלֹם יִשְׁלֹם הַמִּבְעֵר אֶת־הַבְּעֵרָה:
- ו כִּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ־כֶלִים לְשֹׁמֵר וְגָנֹב מִבֵּית
הָאִישׁ אִם־יִמָּצָא הַגָּנֹב יִשְׁלֹם שְׁנַיִם:
- ז אִם־לֹא יִמָּצָא הַגָּנֹב וְנִקְרַב בַּעַל־הַבֵּית אֶל־הָאֱלֹהִים
אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בַּמְּלָאכֶת רָעָהוּ:
- ח עַל־כָּל־דְּבַר־פֶּשַׁע עַל־שּׁוֹר עַל־חֲמֹר עַל־שֶׁה עַל־שְׁלֵמָה
עַל־כָּל־אֲבֹדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי־הוּא זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא
דְּבַר־שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יִרְשִׁיעַן אֱלֹהִים יִשְׁלֹם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ:
- ט כִּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ חֲמֹר אוֹ־שּׁוֹר אוֹ־שֶׁה וְכָל־בְּהֵמָה
לְשֹׁמֵר וּמָת אוֹ־נִשְׁבֵּר אוֹ־נִשְׁבָּה אִין רָאָה:
- י שְׁבַעַת יְהוָה תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ
בַּמְּלָאכֶת רָעָהוּ וְלָקַח בְּעָלָיו וְלֹא יִשְׁלֹם:
- יא וְאִם־גָּנֹב יִגָּנֹב מֵעַמּוֹ יִשְׁלֹם לְבָעָלָיו:
- יב אִם־טָרַף יִטָּרַף יִבְאֶהוּ עַד הַטָּרְפָה לֹא יִשְׁלֹם:

- 13 A gdyby kto pożyczył od bliźniego swego, a okaleczyłoby, albo zdechło: jeżeli właściciel jego nie był przytém, to powinien zapłacić. יג וְכִי־יִשְׁאַל אִישׁ מֵעַם רֵעֵהוּ וְנִשְׁכַּר אוֹמֶת בְּעָלָיו אִין־עֲמוֹ שְׁלֹם יִשְׁלֹם:
- 14 Jeżeli zaś właściciel jego był przytém, - to płacić nie powinien. Jeżeli wynajętém jest, to wchodzi to w miejsce jego wynagrodzenia. יד אִם־בְּעָלָיו עֲמוֹ לֹא יִשְׁלֹם אִם־שָׁכִיר הוּא בָּא בְּשָׂכָרוֹ:
- 15 Jeżeliby kto uwiódł dziewczę nie zaręczoną, i spałby z nią, to dawszy jej wiano, pojmie ją sobie za żonę. טו וְכִי־יִפְתֶּה אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֲרָשָׁה וְשָׁכַב עִמָּה מָהָר יִמְהַרְנֶה לוֹ לְאִשָּׁה:
- 16 A jeżeli nie zechce ojciec jej wydać ją za niego, to niech odważy srebra, stosownie do wiana dziewczę. טז אִם־מָאן יִמְאֵן אָבִיהָ לְתַתָּהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקַל כְּמָהָר הַבְּתוּלָת:
- 17 Wróżki przy życiu nie zostawisz. יז מְכַשְׁפָּה לֹא תַחְיֶה:
- 18 Ktoby obcował ze zwierzęciem, śmiercią karany będzie. יח כָּל־שֹׁכֵב עִם־בְּהֵמָה מוֹת יוּמָת:
- 19 Kto ofiaruje bogom, oprócz Wiekuistemu, Jedynemu, występionym będzie. יט זֶבַח לְאֱלֹהִים יִחָרֵם בְּלֹתִי לַיהוָה לְבָדוֹ:
- 20 Cudzoziemca nie będziesz krzywdził, ani uciskał go; bo cudzoziemcami byliście w ziemi Micraim. כ וגֵּר לֹא־תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ כִּי־גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:
- 21 Żadnej wdowy, ani sieroty, gnębić nie będziecie. כא כָּל־אֶלְמָנָה וַיְתוֹם לֹא תַעֲנוּן:
- 22 Jeżeli kogo gnębić będziesz, - a wszak gdy zawoła do Mnie, wysłucham wołanie jego: כב אִם־עֲנִיָּה תַעֲנֶנָּה אֲתוֹ כִּי אִם־צָעַק יִצְעַק אֵלַי שָׁמַע אֲשָׁמַע צָעַקְתּוֹ:
- 23 Tedy wpłonie gniew Mój, a zabiję was mieczem, i będą żony wasze wdowami, a dzieci wasze sierotami. כג וַחֲרָה אִפִּי וְהִרְגָתִי אֶתְכֶם בַּחֶרֶב וְהָיוּ נְשֵׁיכֶם אֶלְמָנוֹת וּבְנֵיכֶם יְתָמִים:
- 24 Jeżeli pieniędzy pożyczysz któremukolwiek z ludu Mojego, biednemu przy tobie; nie postępuj z nim jako lichwiarz; nie nakładajcie nań lichwy. כד אִם־כֶּסֶף תִּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הָעֲנִי עִמָּךְ לֹא־תִהְיֶה לוֹ כְּנִשָּׁה לֹא־תִשְׁיָמוֹן עָלָיו נִשָּׂא:
- 25 Jeżeli weźmiesz w zastaw okrycie bliźniego twego, przed zachodem słońca zwrócisz mu je. כה אִם־חָבַל תַּחְבֹּל שְׁלֵמַת רֵעֶךָ עַד־בָּא הַשָּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֵנּוּ לוֹ:
- 26 Bo ono przykryciem jego jedyném, ono odzieniem ciała jego; pod czemże się położy? I stanie się, że gdyby zawołał do Mnie, wszak wysłucham; bom Ja miłosierny! כו כִּי הוּא כִסּוֹתָהּ כִסּוֹתוֹ לְבָדָהּ הוּא שְׁמָלְתּוֹ לַעֲרוֹ בִּמָּה יִשָּׁכַב וְהָיָה כִּי־יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי־חֲנוּן אָנִי:
- 27 Sędziom nie będziesz złorzeczył, a księcia ludu twego nie przeklinaj. כז אֱלֹהִים לֹא תִקְלַל וְנָשִׂיא בְּעַמָּךְ לֹא תָאָר:
- 28 Z pełnią ziarna i płynów twoich nie ociągaj się; pierworodnego z synów twoich oddasz Mi. כח מְלֶאכֶתְךָ וְדַמְעָךָ לֹא תֵאָחֵר בְּכוֹר בְּנִיךָ תִּתֶּן־לִּי:
- 29 Tak samo uczynisz z wołem twoim, z owcą twoją; siedm dni niechaj będzie przy matce swojej, ósmego dnia oddasz je Mnie. כט כֹּן־תַּעֲשֶׂה לְשֹׂרֶךְ לְצֹאֲנֶךָ שְׁבַעֲת יָמִים יִהְיֶה עִם־אִמּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִתֶּן־לִּי:
- 30 Ludźmi świętymi bądźcie Mi: mięsa, rozszarpanego w polu nie jadajcie; - dla psa rzućcie je." ל וְאֲנִשְׁיִקְדָּשׁ תִּהְיוּ לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרָפָה לֹא תֹאכְלוּ לִפְלֵב תִּשְׁלַכּוּן אֹתוֹ:

שמות כג : 23

- 1 Nie rozsiewaj wieści kłamliwej; nie łącz ręki twojej ze złoczyńcą, aby być świadkiem bezprawia. א לא תשא שמע שוא אל-תשת ידך עם-רשע להיות עד חמס:
- 2 Nie bądź za większością ku złemu i nie oświadczaj się w sporze aby się skłaniać ku większości, aby uchylić prawo. ב לא-תהיה אחרי-רבים לרעת ולא-תענה על-רב לנטט אחרי רבים להטת:
- 3 I biednego nie uwzględniaj w sporze jego. ג ודל לא תהדר בריבו:
- 4 Jeżeli napotkasz wołu wroga twojego, albo osła jego zbląkanego, niezwłocznie sprowadź go do niego. ד כי תפגע שור איבך או חמרו תעה השב תשיבנו לו:
- 5 Jeżeli zobaczysz osła nieprzyjaciela twego, który legł pod brzemieniem swoim, a chciałbyś się usunąć od rozjuczenia go; niezwłocznie rozjucz go, współ z nim. ה כִּי-תראה חמור שנאף רבץ תחת משאו וחדלת מעוזב לו עוזב תעוזב עמו:
- 6 Nie skrzywiał prawa ubogiego twego w sporze jego. ו לא תטה משפט אבינך בריבו:
- 7 Od orzeczenia fałszywego stron, a niewinnego i prawego nie zabijaj; bo nie uniewinnię występnego. ז מדבר-שקר תרחק ונקי וצדיק אל-תהרג כי לא-אצדיק רשע:
- 8 A wziętku nie bierz; bo wziętek zaślepia widzących i przekręca słowa sprawiedliwych. ח ושחד לא תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים:
- 9 Cudzoziemca nie uciskaj; wszak wyście świadomi stanu duszy cudzoziemca, bo cudzoziemcami byliście w ziemi Micraim; ט וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את-נפש הגר כִּי-גרים הייתם בארץ מצרים:
- 10 Sześć lat obsiewaj ziemię twoją, i zbieraj płody jej. י ושש שנים תזרע את-ארצך ואספת את-תבואתה:
- 11 A siódmego zaniechasz ją; - zapuść ją, aby żywili się biedni ludu twego, a pozostałem po nich niech pożywi się zwierz polny: Tak postąpisz z winnicą twoją, z oliwnicą twoją. יא והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כֹּן-תעשה לכרמך לזיתך:
- 12 Sześć dni wykonywaj czynności twoje, a dnia siódmego odpoczywaj, aby wypoczął wół twój i osiel twój, i żeby wytchnął syn niewolnicy twej i cudzoziemiec. יב ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחמריך ונפש בן-אמתך והגר:
- 13 A we wszystkim, com wam powiedział, bądźcie ostrożni; a imienia bogów cudzych nie wspominajcie: niech słyszanem nie będzie w ustach twoich! יג ובכל אשר-אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע על-פיה:
- 14 Trzy razy obchodzić Mi będziesz święto do roku. יד שלש רגלים תחג לי בשנה:
- 15 Święta przaśników przestrzegaj: siedm dni będziesz jadł przaśniki, - jakem ci przykazał, w oznaczonym czasie miesiąca kłosów; gdyż w nim wyszedłeś z Micraim. A niech nie ukąż się przed obliczem Mojem z prózną ręką. טו את-חג המצות תשמר שבועת ימים תאכל מצות כֹּאשר צויתך למועד חדש האביב כִּי-בו יצאת ממצרים ולא-יראו פני ריקם:
- 16 I święta zniwa, pierwocin plonów twoich, tego coś wysiał na polu; i - święta zbiorów z końcem roku, gdy zbierzesz plony twoje z pola. טז וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסף בצאת השנה באספך את-מעשיך מן-השדה:

- 17 Trzy razy do roku ukaże się cały twój ród mężski przed obliczem Pana Wiekuistego. יז שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה יְרֵאָה כָּל־זָכוֹרָךְ אֶל־פְּנֵי הָאֵדֹן יְהוָה:
- 18 Nie rozlewaj wobec kiszzonego, krwi ofiary Mojej, ani ma przeleżeć tłuszcz świątecznej Mejej ofiary do rana. יח לֹא־תִזְבַּח עַל־חֲמִץ דָּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין חֶלֶב־חֲגִי עַד־בֹּקֶר:
- 19 Najwcześniejsze z pierwocin ziemi twojej przyniesiesz do domu Wiekuistego, Boga twojego. Nie będziesz gotował koźlęcia w mleku matki jego. יט רֹאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תִבְשֹׁל גְּדִי בְּחֶלֶב אִמּוֹ:
- 20 Oto Ja wysyłam anioła przed tobą, aby cię strzegł na drodze, i aby cię zaprowadził na miejsce, które przygotowałem. כ הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לִפְנֶיךָ לְשָׁמְרָךְ בַּדֶּרֶךְ וְלְהַבְיֵאֲךָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכְנֵתִי:
- 21 Strzeż się go, a słuchaj głosu jego; nie sprzeciwiaj mu się, bo nieprzebaczy grzechu waszego, gdyż imię Moje w nim. כא הַשָּׁמַר מִפְּנֵיו וּשְׁמַע בְּקוֹלוֹ אֶל־תִּמְרַ בּוֹ כִּי לֹא יִשָּׂא לְפִשְׁעֶכֶם כִּי שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ:
- 22 Ale jeżeli słuchać będziesz głosu jego i spełnisz wszystko co powiem; tedy wrogować będę wrogom twoim, i gnębić gnębieli twoich. כב כִּי אִם־שָׁמַעַתְּ שְׁמַע בְּקוֹלוֹ וַעֲשִׂיתָ כָּל אֲשֶׁר אֲדַבֵּר וְאִיִּבְתִּי אֶת־אִיְבֹיךָ וְצִרְתִּי אֶת־צָרְרֶיךָ:
- 23 Gdy pójdzie anioł Mój przed tobą, i zaprowadzi cię do Emorejczyka i Chittejczyka, i Peryzejczyka i Kanaanejczyka, do Chiwity i Jebusyty, a wytępię ich: כג כִּי־יֵלֶךְ מַלְאָכִי לִפְנֶיךָ וְהַבְיֵאֲךָ אֶל־הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְהַכְּחַדְתִּיו:
- 24 Tedy nie korz się bogom ich, ani służ im, ani czynń według spraw ich; lecz zburzysz je, i skruszysz. כד לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תַעֲבָדֵם וְלֹא תַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיהֶם כִּי הָרַס תְּהָרִסם וּשְׁבַר תִּשְׁבַּר מִצַּבְתֵּיהֶם:
- 25 A służcie Wiekuistemu, Bogu waszemu, a pobłogosławi On chléb twój i wodę twoję, i oddalę choroby z pośród ciebie. כה וַעֲבַדְתֶּם אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיִּבְרַךְ אֶת־לֶחְמְךָ וְאֶת־מִימֶיךָ וְהִסְרֹתִי מִחֶלֶה מִקִּרְבְּךָ:
- 26 Nie będzie roniącej ani niepłodnej w kraju twoim; liczby dni twoich dopełnię. כו לֹא תִהְיֶה מִשְׁכָּלָה וְעִקְרָה בְּאֶרֶץ אֶת־מִסְפַּר יָמֶיךָ אִמְלָא:
- 27 Strach Mój poszlę przed tobą, i strwożę cały lud przeciw któremu pójdiesz, i zwrócę wszystkich wrogów twoich grzbiet do ciebie. כז אֶת־אִיִּמָּתִי אֲשַׁלַּח לִפְנֶיךָ וְהִמָּתִי אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר תִּבָּא בָּהֶם וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־אִיְבֹיךָ אֵלֶיךָ עֶרְף:
- 28 Wyszlę téż szerszenie przed tobą i wypędzą Chywitę, i Kanaanejczyka i Chittejczyka przed tobą. כח וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־הַצִּרְעָה לִפְנֶיךָ וְגִרְשָׁה אֶת־הַחִוִּי אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי מִלִּפְנֶיךָ:
- 29 Nie wypędzę go przed tobą w jednym roku, aby nie zamieniła się ziemia w pustynię, i nie namnożył się przeciw tobie zwierz dziki. כט לֹא אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפְּנֶיךָ בַּשָּׁנָה אַחַת פֶּן־תִּהְיֶה הָאֶרֶץ שְׁמָמָה וְרִבָּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה:
- 30 Powoli wypędzę go przed obliczem twojém, aż się rozplenisz i zawładniesz tą ziemią. ל מַעַט מַעַט אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפְּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרָה וְנִחַלְתָּ אֶת־הָאֶרֶץ:
- 31 I ustanowię granicę twoję od morza Sitowego do morza Peliszków, a od puszczy aż do rzeki; bo oddam w ręce wasze mieszkańców tej ziemi, i wypędzisz ich z przed oblicza twojego. לא וְשִׁתִּי אֶת־גְּבֻלְךָ מִיַּם־סוּף וְעַד־יָם פְּלִשְׁתִּים וּמִמִּדְבָּר עַד־הַנָּהָר כִּי אֶתֵּן בְּיָדְכֶם אֶת יֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ וְגִרְשָׁתֶמוּ מִפְּנֶיךָ:
- 32 Nie zawieraj ani z nimi, ani z bogami ich przymierza. לב לֹא־תִכְרַת לָהֶם וְלֵאלֹהֵיהֶם בְּרִית:
- 33 Niech nie mieszkają w ziemi twojej, aby nie uwiedli cię do grzechu przeciw Mnie; bo jeżeli będziesz służył bogom ich, to będzie ci to matnią." לג לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ פְּרִי־יַחְטִיאוּ אֹתְךָ לִי כִּי תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־יִהְיֶה לְךָ לְמוֹקֵשׁ:

- 1 A do Mojżesza rzekł: Podejdź ku Wiekuistemu, ty i Ahron, Nadab i Abihu, i siedmdziesięciu ze starszyzny Israela; a wy uklonicie się zdala. א וְאֶל־מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל־יְהוָה אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרָחֵק:
- 2 I przystąpi Mojżesz sam do Wiekuistego, oni zaś niech się nie zbliżą; lud też niech nie wejdzie z nim." ב וּנְגַשׁ מֹשֶׁה לְבָדּוֹ אֶל־יְהוָה וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ עִמּוֹ:
- 3 I przyszedł Mojżesz i opowiedział ludowi wszystkie słowa Wiekuistego i wszystkie prawa; i odpowiedział cały lud jednogłośnie, mówiąc: "Wszystkie słowa, które wyrzekł Wiekuisty spełnim!" ג וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וְאֵת כָּל־הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה:
- 4 I spisał Mojżesz wszystkie słowa Wiekuistego, i wstał rano, i wystawił ofiarnicę u stóp góry i dwanaście słupów, stosownie do dwunastu pokoleń Israelskich. ד וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וַיִּשְׁכֹּם בַּבֹּקֶר וַיְבִן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עָשָׂרָה מִצָּבָה לְשָׁנִים עָשָׂר שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל:
- 5 I posłał młodzieńców z synów Israela i ofiarowali całopalenia i zarzynali ofiary opłatne Wiekuistemu, - woły. ה וַיִּשְׁלַח אֶת־נְעָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זִבְחִים שְׁלָמִים לַיהוָה פָּרִים:
- 6 I wzięwszy Mojżesz połowę krwi, wlał w czasze, a drugą połowę krwi pokropił ofiarnicę. ו וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיִּשֶׂם בַּאֲגָנֹת וְחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל־הַמִּזְבֵּחַ:
- 7 I wziął księgę przymierza i przeczytał przed uszy ludu; i rzekli: "Wszystko co powiedział Wiekuisty spełnimy i usłuchamy." ז וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע:
- 8 I wzięwszy Mojżesz krew, pokropił lud, i rzekł: "Oto krew przymierza, które zawarł Wiekuisty z wami, co do wszystkich tych słów." ח וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל־הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם־הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם עַל כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:
- 9 I wstąpił Mojżesz i Ahron, Nadab i Abihu, i siedmdziesięciu ze starszyzny Israela. ט וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
- 10 I widzieli Boga Israela, mianowicie pod stopami Jego jakoby wyrób z najjaśniejszego szafiru, a jako samo niebo w czystości. י וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּחַת רַגְלָיו כַּמַּעֲשֶׂה לְבִנְתַּת הַסַּפִּיר וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לְטָהָר:
- 11 A na wybrańców syna Israela nie wyciągnął ręki Swojej. I oglądali oni Boga, i - jedli i pili. יא וְאֶל־אַצִּילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזֹז אֶת־הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ:
- 12 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Podejdź ku Mnie na górę, i zostań tam; a dam ci tablice kamienne z nauką i przykazaniami, które napisałem, aby nauczać ich." יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וְהָיָה־שָׁם וְאֶתְנֶה לְךָ אֶת־לַחַת הָאָבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרָתָם:
- 13 I powstał Mojżesz i Jehoszua, sługa jego, i wstąpił Mojżesz na górę Bożą. יג וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיהוֹשֻׁעַ מִשְׁרָתוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הָר הָאֵלֹהִים:
- 14 A do starszych rzekł: "Oczekujcie nas tu, póki nie powrócim do was; a oto Aharon i Chur z wami: Ktoby miał sprawę niech uda się do nich." יד וְאֶל־הַזִּקְנִים אָמַר שְׁבוּ־לָנוּ בָּזָה עַד אֲשֶׁר־נָשׁוּב אֲלֵיכֶם וְהָיָה אַהֲרֹן וְחֹר וְעִמָּכֶם מִי־בַעַל דְּבָרִים יָגֵשׁ אֲלֵהֶם:
- 15 I wstąpił Mojżesz na górę, i zakrył obłok górę. טו וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הָהָר וַיִּכַּס הָעָנָן אֶת־הָהָר:

- 16 I przebywał majestat Wiekuistego na górze Synai, a okrywał ją obłok przez sześć dni; i wezwał On Mojżesza dnia siódmego zpośród obłoku.
- 17 A widok majestatu Wiekuistego, jakoby ogień pożerający na szczycie góry, przed oczyma synów Izraela.
- 18 I wszedł Mojżesz w środek obłoku, i wstąpił na górę; i przebył Mojżesz na górze czterdzieści dni i czterdzieści nocy.

טז וַיֵּשְׁכֶן כְּבוֹד־יְהוָה עַל־הָר סיני וַיִּכְסֶהוּ הָעָנָן שֵׁשֶׁת יָמִים
וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִתּוֹךְ הָעָנָן:

יז וּמֵרָאָה כְּבוֹד יְהוָה כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל:

יח וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן וַיַּעַל אֶל־הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה:

- א וידבר יהוה אל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ־לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל־אִישׁ
אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ תִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי:
ג וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֲתָם זָהָב וְכֶסֶף וְנֹחֶשֶׁת:
ד וְתִכְלֹת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים:
ה וְעֹרֹת אֵילִם מְאֻדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וְעֵצֵי שִׁטִּים:
ו שֶׁמֶן לַמָּאֵר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסָּמִים:
ז אַבְנֵי־שֹהֵם וְאַבְנֵי מִלֵּאִים לְאַפֹּד וְלַחֹשֶׁן:
ח וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם:
ט כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מֵרָאֶה אוֹתָךְ אֵת תְּבִנֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֵת
תְּבִנֹת כָּל־כְּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ:
י וַעֲשׂוּ אֲרוֹן עֵצֵי שִׁטִּים אֲמֹתַיִם וְחֹצֵי אַרְכּוֹ וְאַמָּה וְחֹצֵי
רַחְבּוֹ וְאַמָּה וְחֹצֵי קִמְתּוֹ:
יא וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבֵּית וּמִחוּץ תִּצָּפְנוּ וְעָשִׂיתָ עָלָיו
זֶרֶזָהָב סָבִיב:
יב וְיִצְקָתָ לוֹ אַרְבַּע טַבַּעֲתֹת זָהָב וְנִתְּתָה עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו
וְשְׁתֵּי טַבַּעֲתֹת עַל־צִלְעוֹ הָאֶחָת וְשְׁתֵּי טַבַּעֲתֹת עַל־צִלְעוֹ
הַשֵּׁנִית:
יג וְעָשִׂיתָ בִּדְי עֵצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב:
יד וְהִבַּאתָ אֶת־הַבָּדִים בְּטַבַּעֲתֹת עַל צִלְעֹת הָאָרֹן לְשֹׂאת
אֶת־הָאָרֹן בָּהֶם:
טו בְּטַבַּעֲתֹת הָאָרֹן יִהְיוּ הַבָּדִים לֹא יִסְרוּ מִמֶּנּוּ:
טז וְנִתְּתָ אֶל־הָאָרֹן אֵת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ:
יז וְעָשִׂיתָ כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אֲמֹתַיִם וְחֹצֵי אַרְכָּה וְאַמָּה וְחֹצֵי
רַחְבָּהּ:
יח וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִּים זָהָב מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם מִשְׁנֵי
קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת:
- 1 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi i rzekł:
2 "Powiedz synom Israela, aby zebrali Mi daninę; od
każdego człowieka, którego pobudzi serce jego, przyj-
miecie daninę Moję.
3 A oto danina, którą przyjmować wam od nich: złoto,
srebro, i miedź;
4 I błękit, i purpurę, i karmazyn, i bisior, i wełnę kozią;
5 I skóry baranie, czerwono barwione, i skóry borsu-
cze, i drzewo akacyowe;
6 Oliwę do świecznika, korzenie na olejek namaszcze-
nia, i na kadzidło wonne;
7 Kamienie onyksowe i kamienie oprawne, dla nara-
miennika i napierśnika.
8 I wystawią Mi świątynię, abym zamieszkał w pośród
nich.
9 Ze wszystkiém tak, jako pokażę tobie, - pierwowzór
przybytku i pierwowzór wszystkich naczyń jego, - tak
i wykonacie.
10 I zrobią arkę z drzewa akacyowego: dwa i pół łokcia
długość jej, półtora łokcia szerokość jej, a półtora
łokcia wysokość jej.
11 I powleciesz ją złotem czystém, - z wewnątrz i z ze-
wnątrz powleciesz ją; a zrobisz nad nią wieniec złoty
w około.
12 Odlejesz téż dla niej cztery pierścienie złote i przy-
twierdzisz je do czterech węglów jej: dwa pierścienie
do boku jej jednego, i dwa pierścienie do boku jej
drugiego;
13 I zrobisz drażki z drzewa akacyowego i powleciesz je
złotem;
14 I włożysz drażki te do pierścieni po bokach arki, dla
uniesienia arki niemi.
15 W pierścieniach arki powinny pozostać drażki: nie
mają być odejmowane od niej.
16 A umieścisz w arce tej świadectwo, które dam tobie.
17 I zrobisz wieko ze złota czystego - dwa i pół łokcia
długość jego, a półtora łokcia szerokość jego.
18 I wykonasz dwa cheruby złote, - kutej roboty wyko-
nasz je na obu brzegach wieka.

- 19 A wykonasz cheruba jednego na brzegu z jednej strony, a cheruba drugiego na brzegu z drugiej strony; wystającymi z wieka wykonacie cheruby, po obu brzegach jego.
- 20 A niech będą to cheruby o rozpostartych w górę skrzydłach, okrywające skrzydłami swemi wieko, a twarzami swojemi zwrócone jeden ku drugiemu: ku wieku niechaj będą twarze cherubów.
- 21 I położysz wieko na wierzch arki; w arce zaś umieścisz świadectwo, które dam tobie.
- 22 A stawiać się będę dla ciebie tam, i przemawiać do ciebie z ponad wieka, z pośród dwu cherubów, co nad arką świadectwa, o wszystkiem, co ci polecę do synów Israela.
- 23 Sporządzisz też stół z drzewa akacyowego, - dwa łokcie długość jego, łokieć szerokość jego, a półtora łokcia wysokość jego;
- 24 I powleciesz go złotem czystym, a uczynisz doń wieniec złoty w około.
- 25 Zrobisz też w około niego listwę na pięćdziesiąt szeroką i wieniec złoty w około listwy.
- 26 I zrobisz do niego cztery pierścienie złote, i utwierdzisz pierścienie te po czterech rogach, które u czterech nóg jego.
- 27 Przy listwie będą pierścienie te jako osady dla drążków, dla uniesienia stołu.
- 28 A zrobisz drążki te z drzewa akacyowego, i powleciesz je złotem, dla uniesienia stołu.
- 29 I zrobisz misy jego, i czasze i dzbany i kielichy jego, którymi się rozlewa; ze złota czystego zrobisz je.
- 30 I położysz na stół chleb wystawny, przed obliczem Mojem ustawicznie.
- 31 Zrobisz też świecznik ze złota czystego; kutej roboty ma być świecznik ten; słupiec i pręt jego, kielichy i gałki i kwiaty jego z niego wychodzić powinny.
- 32 A sześć ramion wychodzić ma z boków jego; trzy ramiona świecznika z jednego boku jego, a trzy ramiona świecznika z drugiego boku jego.
- 33 Trzy kielichy, kształtu kwiecia migdału na jednym ramieniu, - z gałką i kwiatem; i trzy kielichy kształtu kwiecia migdału na drugim ramieniu - z gałką i kwiatem. Tak na sześciu ramionach wychodzących ze świecznika.
- יט וַעֲשֵׂה כְרוּב אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת תַּעֲשׂוּ אֶת־הַכְּרֻבִּים עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו:
- כ וְהָיוּ הַכְּרֻבִּים פְּרָשֵׁי כַנָּפִים לְמַעַלָּה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְנֵי הַכְּרֻבִּים:
- כא וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֶן מִלְּמַעְלָה וְאֶל־הָאָרֶן תִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ:
- כב וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתָּךְ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִּים אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶן הָעֵדֻת אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֶצְוֶה אוֹתָךְ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
- כג וַעֲשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמָתִים אַרְכוֹ וְאַמָּה רָחְבוֹ וְאַמָּה וְחֲצִי קָמָתוֹ:
- כד וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וַעֲשִׂיתָ לוֹ זֶרֶק סָבִיב:
- כה וַעֲשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טַפַּח סָבִיב וַעֲשִׂיתָ זֶרֶק־זָהָב לְמִסְגֶּרֶתוֹ סָבִיב:
- כו וַעֲשִׂיתָ לוֹ אַרְבַּע טַבַּעֲתֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבַּעֲתֹת עַל אַרְבַּע הַפִּאֵת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו:
- כז לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת תַּהְיֶינן הַטַּבַּעֲתֹת לְבָתִּים לְבָדִים לְשִׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן:
- כח וַעֲשִׂיתָ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אוֹתָם זָהָב וְנִשְׂאֲבָם אֶת־הַשֻּׁלְחָן:
- כט וַעֲשִׂיתָ קַעֲרָתָיו וְכַפְתָּיו וְקִשּׁוֹתָיו וּמִנְקִיתָיו אֲשֶׁר יִסֹּךְ בָּהֶן זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אוֹתָם:
- ל וְנָתַתָּ עַל־הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנֶי תָמִיד:
- לא וַעֲשִׂיתָ מִנְרֵת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה הַמִּנְרֵת יִרְכָּה וְקָנָה גְּבִיעֶיהָ כַּפְתָּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמָּנָה יִהְיוּ:
- לב וְשֵׁשֶׁת קָנִים יֵצְאִים מִצְדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קָנֵי מִנְרָה מִצְדָּהּ הָאֶחָד וְשְׁלֹשָׁה קָנֵי מִנְרָה מִצְדָּהּ הַשֵּׁנִי:
- לג שְׁלֹשָׁה גְּבָעִים מִשְׁקָדִים בְּקָנָה הָאֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח וְשְׁלֹשָׁה גְּבָעִים מִשְׁקָדִים בְּקָנָה הָאֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֵּצְאִים מִן־הַמִּנְרָה:

- 34 A na samym świeczniku cztery kielichy, kształtu kwiecica migdału z gałkami i kwiatami jego.
- 35 Jedna gałka pod dwoma ramionami jego, i jedna téż gałka pod dwoma ramionami jego, - u sześciu ramion wychodzących ze świecznika.
- 36 Gałki ich i ramiona ich z niego samego wychodzić mają: cały ma być kuty z jednej bryły złota czystego.
- 37 I zrobisz lamp do niego - siedm, tak żeby nasadziwszy lampy jego, one oświecały stronę jego przednią.
- 38 Szczypczyki téż jego i popielniczki jego ze złota czystego.
- 39 Z talentu złota czystego uczynią go wraz ze wszystkimi temi naczyniami.
- 40 A bacz, uczynić to wedle wzoru, który pokazano ci na górze.

- לד ובמנרה ארבעה גבעים משקדים כפתריה ופרחיה:
- לה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים לששת הקנים היצאים מן המנרה:
- לו כפתריהם וקנתם ממנה יהיו כלה מקשה אחת זהב טהור:
- לז ועשית את נרתיה שבעה והעלה את נרתיה והאיר על עבר פניה:
- לח ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור:
- לט כפר זהב טהור יעשה אתה את כלה כלים האלה:
- מ וראה ועשה בתבניתם אשר-אתה מראה בקר:

- 1 Przybytek zaś zrobisz z dziesięciu opon, z bisioru kręconego, i z błękitu, i purpury i karmazynu; w cheruby robotą wymyślną wykonasz je.
 - 2 Długość opony każdej - dwadzieścia ośm łokci, a szerokość cztery łokcie dla opony każdej; miara jedna dla wszystkich opon.
 - 3 Pięć opon będzie spinanych jedna z drugą, - a pięć opon spinanych jedna z drugą.
 - 4 I zrobisz pętlice błękitne na kraju jednej opony, przy krańcu spojenia; tak też zrobisz na kraju opony ostatniej, przy spojeniu drugim.
 - 5 Pięćdziesiąt pętlic zrobisz u opony jednej, a pięćdziesiąt pętlic na krańcu opony, która w spojeniu drugim; przeciwległe będą pętlice jedna drugiej.
 - 6 I zrobisz pięćdziesiąt zapinek złotych, a zepniesz opony jedną z drugą zapinkami: i będzie przybytek całością.
 - 7 Zrobisz też opony z wełny koziej, jako namiot nad przybytkiem; jedenaście opon zrobisz takich.
 - 8 Długość opony każdej - trzydzieści łokci, a szerokość cztery łokcie dla opony każdej; miara jedna dla jedenastu opon.
 - 9 I zepniesz pięć opon osobno, a sześć opon osobno; i złożysz we dwoje oponę szóstą z przedniej strony namiotu.
 - 10 I zrobisz pięćdziesiąt pętlic po kraju opony jednej, krańcowej w spojeniu, i pięćdziesiąt pętlic po kraju opony spojenia drugiego.
 - 11 Zrobisz też zapinek miedzianych pięćdziesiąt, i zawiesz zapinki w pętlice, i spoisz namiot, aby był całością.
 - 12 A koniec zbywający z opon namiotu, - pół opony zbywającej, - zwieszisz z tylnej strony przybytku.
 - 13 A łokieć z jednej, i łokieć z drugiej strony, z nadmiaru długości opon namiotu, zwieszony będzie po bokach namiotu z jednej i z drugiej strony, pokrywając go.
 - 14 I zrobisz pokrowiec na namiot ze skór baranich czerwono barwionych - a przykrycie ze skór borsuczych na wierzch.
- א וְאֶת־הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֹשֶׂר יָרִיעֹת שֵׁשׁ מִשְׁזֹר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתִלְעַת שְׁנֵי כָרָבִים מַעֲשֶׂה חֹשֶׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם:
 - ב אַרְבָּּ הַיָּרִיעָה הָאֶחָת שְׁמֹנֶה וָעֶשְׂרִים בְּאַמָּה וָרֹחַב אַרְבַּע בְּאַמָּה הַיָּרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְכָל־הַיָּרִיעֹת:
 - ג חֲמִשׁ הַיָּרִיעֹת תַּהְיֶינן חִבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אַחַתָּהּ וְחֲמִשׁ יָרִיעֹת חִבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אַחַתָּהּ:
 - ד וַעֲשִׂיתָ לָלֶאֱת תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיָּרִיעָה הָאֶחָת מִקְצָהּ בַּחֲבֵרָת וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּשֹׁפֶת הַיָּרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֵּרָת הַשְּׁנִית:
 - ה חֲמִשִּׁים לָלֶאֱת תַּעֲשֶׂה בַיָּרִיעָה הָאֶחָת וְחֲמִשִּׁים לָלֶאֱת תַּעֲשֶׂה בַקְצָה הַיָּרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֵּרָת הַשְּׁנִית מִקְבִּילַת הַלָּלֶאֱת אִשָּׁה אֶל־אַחַתָּהּ:
 - ו וַעֲשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קָרְסִי זָהָב וְחִבְרַת אֶת־הַיָּרִיעֹת אִשָּׁה אֶל־אַחַתָּהּ בַּקָּרְסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד:
 - ז וַעֲשִׂיתָ יָרִיעֹת עֹזִים לְאַהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עֲשָׂתִי־עֲשָׂרָה יָרִיעֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם:
 - ח אַרְבָּּ הַיָּרִיעָה הָאֶחָת שְׁלֹשִׁים בְּאַמָּה וָרֹחַב אַרְבַּע בְּאַמָּה הַיָּרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְעֲשָׂתִי עֲשָׂרָה יָרִיעֹת:
 - ט וְחִבְרַת אֶת־חֲמִשׁ הַיָּרִיעֹת לְכָד וְאֶת־שֵׁשׁ הַיָּרִיעֹת לְכָד וְכַפִּלַת אֶת־הַיָּרִיעָה הַשְּׁשִׁית אֶל־מוֹל פְּנֵי הָאֹהֶל:
 - י וַעֲשִׂיתָ חֲמִשִּׁים לָלֶאֱת עַל שְׂפַת הַיָּרִיעָה הָאֶחָת הַקִּיצוֹנָה בַּחֲבֵרָת וְחֲמִשִּׁים לָלֶאֱת עַל שְׂפַת הַיָּרִיעָה הַחֲבֵרָת הַשְּׁנִית:
 - יא וַעֲשִׂיתָ קָרְסִי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים וְהִבַּאתָ אֶת־הַקָּרְסִים בַּלָּלֶאֱת וְחִבְרַת אֶת־הָאֹהֶל וְהָיָה אֶחָד:
 - יב וְסֹרֶחַ הָעֹדֵף בַּיָּרִיעֹת הָאֹהֶל חֲצִי הַיָּרִיעָה הָעֹדֵפֶת תִּסְרַח עַל אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן:
 - יג וְהָאֹמָה מִזָּה וְהָאֹמָה מִזָּה בְּעֹדֵף בְּאַרְבָּּ יָרִיעֹת הָאֹהֶל וְהָיָה סְרוּחַ עַל־צִדֵי הַמִּשְׁכָּן מִזָּה וּמִזָּה לְכַסְתּוֹ:
 - יד וַעֲשִׂיתָ מַכְסָּה לְאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאֻדָּמִים וּמַכְסָּה עֹרֹת תַּחֲשִׁים מִלְּמַעְלָה:

- טו וַעֲשִׂיתָ אֶת־הַקָּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים:
- טז עֲשֹׂר אַמּוֹת אַרְבֵּי הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה וְחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד:
- יז שְׁתֵּי יָדוֹת לַקָּרֶשׁ הָאֶחָד מִשְׁלֹבֶת אִשָּׁה אֶל־אַחֲתָהּ כֹּן תַּעֲשֶׂה לְכָל קָרָשֵׁי הַמִּשְׁכָּן:
- יח וַעֲשִׂיתָ אֶת־הַקָּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲשָׂרִים קָרֶשׁ לַפֶּאת נִגְבָּה תִּמְנָה:
- יט וְאַרְבָּעִים אֲדָנִי־כֶסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֲשָׂרִים הַקָּרֶשׁ שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָיו וְשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָיו:
- כ וּלְצֹלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית לַפֶּאת צָפוֹן עֲשָׂרִים קָרֶשׁ:
- כא וְאַרְבָּעִים אֲדָנִיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד וְשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד:
- כב וּלְיִרְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה תַּעֲשֶׂה שִׁשָּׁה קָרָשִׁים:
- כג וְשְׁנֵי קָרָשִׁים תַּעֲשֶׂה לַמִּקְצֹעַת הַמִּשְׁכָּן בִּירְכְּתָם:
- כד וַיְהִיו תְּאֵמִים מִלְמֻטָּה וַיַּחֲדּוּ יְהִיו תְּמִים עַל־רֹאשׁוֹ אֶל־הַטֹּבַעַת הָאֶחָת כֹּן יִהְיֶה לְשְׁנֵיהֶם לְשְׁנֵי הַמִּקְצֹעַת יְהִיו:
- כה וַהֲיוּ שְׁמֹנֶה קָרָשִׁים וְאֲדָנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עֲשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד וְשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד:
- כו וַעֲשִׂיתָ בְּרִיחִם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֵשֶׁה לְקָרָשֵׁי צֹלַע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד:
- כז וְחֲמֵשֶׁה בְּרִיחִם לְקָרָשֵׁי צֹלַע־הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית וְחֲמֵשֶׁה בְּרִיחִם לְקָרָשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן לְיִרְכְּתָם יָמָּה:
- כח וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן בְּתוֹךְ הַקָּרָשִׁים מִבְּרַח מוֹ־הַקָּצָה אֶל־הַקָּצָה:
- כט וְאֶת־הַקָּרָשִׁים תַּצְפֶּה זָהָב וְאֶת־טֹבְעֹתֵיהֶם תַּעֲשֶׂה זָהָב בָּתִּים לְבְּרִיחִם וְצִפִּיתָ אֶת־הַבְּרִיחִם זָהָב:
- ל וְהִקְמַתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן כַּמִּשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הָרְאִיתָ בְּהָר:
- לא וַעֲשִׂיתָ פָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר מַעֲשֶׂה חֹשֶׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ כְּרֻבִּים:
- 15 I zrobisz bale do przybytku, z drzewa akacyowego, stojące.
- 16 Dziesięć łokci długość bala, a półtora łokcia szerokość bala każdego.
- 17 Po dwa czopy u każdego bala, osadzonych jeden naprzeciw drugiego; tak tedy zrobisz u wszystkich bali przybytku.
- 18 I zrobisz bale te do przybytku: dwadzieścia bali dla strony południowej, po stronie prawej;
- 19 I czterdzieści podłupi srebrnych sporządzisz pod dwadzieścia tych bali: dwa podłupia pod bal jeden, do dwóch czopów jego, i dwa podłupia pod bal drugi, do dwóch czopów jego.
- 20 A na bok drugi przybytku, dla strony północnej, - dwadzieścia bali;
- 21 I czterdzieści podłupi dla nich srebrnych: dwa podłupia pod bal jeden, i dwa podłupia pod bal drugi.
- 22 A na tylną stronę przybytku, ku zachodowi, zrobisz sześć bali;
- 23 A dwa bale zrobisz na węgly przybytku, przy tylnej ścianie.
- 24 I będą przystawały u spodu, i szczelnie przystawały z wierzchu do jednego pierścienia: tak będzie z obydwoima, które na obu węglach będą.
- 25 I tak będzie ośm bali, a podłupi ich srebrnych, - szesnaście podłupi: dwa podłupia pod bal jeden, i dwa podłupia pod bal drugi.
- 26 I zrobisz wrzciądze z drzewa akacyowego: pięć do bali strony przybytku jednej,
- 27 A pięć wrzciędzy do bali strony przybytku drugiej, i pięć téż wrzciędzy do bali strony przybytku tylnej, ku zachodowi.
- 28 A wrzciądz środkowy przez środek bali przechodzić będzie od końca do końca.
- 29 Bale zaś obłożysz złotem, a pierścienie ich zrobisz ze złota jako osady dla wrzciędzy; obłożysz téż i wrzciądze złotem.
- 30 I wystawisz przybytek w sposób, jaki ukazano ci na górze.
- 31 I zrobisz téż zasłonę z błękitu, i purpury, i karmazynu i bisioru kręconego; robotą wymyślną wykonasz ją w cheruby.

- 32 A zawieszisz ją na czterech słupach akacyowych, powleczonej złotem, - z haczykami złotymi, - na czterech podstępiach srebrnych.
- 33 I zawieszisz zasłonę pod zapinkami, i wniesiesz tam, za zasłonę, arkę świadectwa; a przedzielać wam będzie ta zasłona między świątynią a przenajświętszym.
- 34 I umieścisz wieko na arce świadectwa w przenajświętszym.
- 35 I ustawisz stół zewnątrz zasłony, a świecznik naprzeciwko stołu po stronie przybytku ku południowi; stół zaś umieścisz na stronie północnej.
- 36 Sporządzisz też kotarę do wniknięcia namiotu z błękitu, i purpury, i karmazynu i bisioru kręconego, wyrobu wzorzystego.
- 37 A przygotujesz do tej kotary pięć słupów akacyowych, i powleczesz je złotem, - haczyki ich będą złote - i odlejesz do nich pięć podstępi miedzianych.
- לב ונתתה אתה על־ארבעה עמודי שטים מצפים זהב וויהם זהב על־ארבעה אדני־כסף:
- לג ונתתה את־הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה מבית לפרכת את ארון העדות והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים:
- לד ונתת את־הכפרת על ארון העדת בקדש הקדשים:
- לה ושמרת את־השלחן מחוץ לפרכת ואת־המנרה נכח השלחן על צלע המשכן תימנה והשלחן תתן על־צלע צפון:
- לו ועשית מסד לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משור מעשה רקם:
- לז ועשית למסד חמשה עמודי שטים וצפית אתם זהב וויהם זהב ויצקת להם חמשה אדני נחשת:

- 1 I wystawisz ofiarnicę z drzewa akacyowego, pięć łokci długości, a pięć łokci szerokości: czworograniastą będzie ofiarnica, a trzy łokcie wysokość jej.
 - 2 I poczynisz narożniki na czterech węglach jej: z niej wychodzić będą narożniki jej; i obłożysz ją miedzią.
 - 3 I zrobisz garczki do niej dla oczyszczania jej z popiołu, i łopatki, i kropielnice, i widelki, i węglarki do niej; wszystkie naczynia jej wyrobisz z miedzi.
 - 4 Przygotujesz też do niej kratę, roboty siatkowej, z miedzi, a zrobisz u siatki cztery pierścienie miedziane na czterech rogach jej.
 - 5 I umieścisz ją pod okoleniem ofiarnicy, u spodu, tak aby sięgała siatka do połowy ofiarnicy.
 - 6 I zrobisz drążki do ofiarnicy, - drążki z drzewa akacyowego; a obłożysz je miedzią.
 - 7 I wwiedzione będą drążki jej do pierścieni, i będą drążki po obu bokach ofiarnicy, gdy się ją nosić będzie.
 - 8 Pustą, z tarcic uczynisz ją; jak pokazano ci na górze, tak niech uczynią.
 - 9 I zrobisz dworzec przybytku: po stronie południowej po prawej stronie zapony dworca, z bisioru kręconego, na sto łokci długości z jednej strony.
 - 10 Słupów też do niego dwadzieścia, i podstąpi do nich dwadzieścia z miedzi; haczyki u słupów i klamry do nich ze srebra.
 - 11 I takż po stronie północnej, wzdłuż zapony, będą sto łokci długości; słupów też do nich dwadzieścia a podstąpi do nich dwadzieścia z miedzi; haczyki u słupów i klamry ich - ze srebra.
 - 12 A w szerz dworca ze strony zachodniej, zapon pięćdziesiąt łokci; słupów do nich dziesięć, a podstąpi dziesięć.
 - 13 A w szerz dworca ze strony przedniej, ku wschodowi - pięćdziesiąt łokci.
 - 14 Piętnaście też łokci zapony dla jednego skrzydła, słupów ich trzy i podstąpi ich trzy.
 - 15 I dla skrzydła drugiego piętnaście łokci zapony; słupów ich trzy i podstąpi ich trzy.
- א וַעֲשִׂיתָ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֵשׁ אַמּוֹת אָרְזָה וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת רֹחַב רְבוּעַ יְהִיָּה הַמִּזְבֵּחַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קָמָתוֹ:
 - ב וַעֲשִׂיתָ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פְּנֵיתָיו מִמָּנוֹ תְּהִיֵּין קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ נְחֹשֶׁת:
 - ג וַעֲשִׂיתָ סִירְתָיו לְדֹשְׁנוֹ וְיָעִיז וּמִזְרָקָתוֹ וּמִזְלָגָתוֹ וּמַחְתָּתוֹ לְכָל־כֵּלָיו תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת:
 - ד וַעֲשִׂיתָ לוֹ מִכְבַּר מַעֲשֶׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וַעֲשִׂיתָ עַל־הָרֶשֶׁת אַרְבַּע טַבַּעַת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו:
 - ה וְנִתְּתָה אֹתָהּ תַּחַת כָּרֶכֶב הַמִּזְבֵּחַ מִלְמָטָה וְהָיְתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ:
 - ו וַעֲשִׂיתָ בָּדִים לַמִּזְבֵּחַ בְּדֵי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת:
 - ז וְהוּבֹא אֶת־בָּדָיו בְּטַבַּעַת וְהָיוּ הַבָּדִים עַל־שְׁתֵּי צִלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׂאת אֹתוֹ:
 - ח גְּבוּב לַחַת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הָרָאָה אֹתָךְ בְּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ:
 - ט וַעֲשִׂיתָ אֵת חֲצֵר הַמִּשְׁכָּן לַפֶּאֱת לַגִּבְתִּימָנָה קָלָעִים לַחֲצֵר שֵׁשׁ מִשְׁזָר מֵאָה בָּאֵמָה אָרְזָה לַפֶּאֱהָ הָאֶחָת:
 - י וְעַמֻּדָיו עֲשָׂרִים וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעַמֻּדִים וְחֲשָׁקֵיהֶם כָּסֶף:
 - יא וְכֵן לַפֶּאֱת צָפוֹן בָּאָרְזָה קָלָעִים מֵאָה אָרְזָה וְעַמֻּדָיו עֲשָׂרִים וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעַמֻּדִים וְחֲשָׁקֵיהֶם כָּסֶף:
 - יב וְרוֹחַב הַחֲצֵר לַפֶּאֱתִים קָלָעִים חֲמֵשִׁים אֵמָה עַמֻּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרָה:
 - יג וְרוֹחַב הַחֲצֵר לַפֶּאֱת קִדְמָה מִזְרָחָה חֲמֵשִׁים אֵמָה:
 - יד וְחֲמֵשׁ עֲשָׂרָה אֵמָה קָלָעִים לַכֶּתֶף עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה:
 - טו וְלַכֶּתֶף הַשְּׁנִיָּת חֲמֵשׁ עֲשָׂרָה קָלָעִים עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה:

- 16 A do bramy dworca kotary dwadzieścia łokci, z błękitu, i purpury, i karmazynu i bisioru kręconego, wyrobu wzorzystego; słupów do niej cztery i podłupia cztery.
- 17 Wszystkie słupy dworca w około opatrzone będą klamrami srebrnemi; haczyki do nich ze srebra a podłupia ich z miedzi.
- 18 Długość dworca - sto łokci, a szerokość - pięćdziesiąt na pięćdziesiąt, a wysokość pięć łokci - z bisioru kręconego; a podłupia z miedzi.
- 19 Wszystkie naczynia przybytku, do wszelakiego użytku w nim i wszystkie kołki jego, i wszystkie kołki dworca, z miedzi.
- 20 A rozkażesz synom Israela, aby przynosili tobie oliwy z oliwnika, czystej, wytłoczonej, dla oświetlania, dla ciągłego zapalania światła, -
- 21 W przybytku zboru, zewnątrz zasłony, znajdującej się przed (*arką*) świadectwa przyrządzać je będzie Ahron albo synowie jego - od wieczora aż do rana przed Wiekuistym. Ustawa to wieczna w potomstwie ich między synami Israela.

טז וּלְשַׁעַר הַחֹצֵר מָסָךְ עֲשָׂרִים אַמָּה תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר מַעֲשֵׂה רָקִם עֲמֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה:

יז כָּל־עַמֻּדֵי הַחֹצֵר סָבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף וְוִיָּהֶם כֶּסֶף וְאַדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת:

יח אַרְףֹּה הַחֹצֵר מֵאָה בָּאַמָּה וְרֹחַב חֲמִשִּׁים בְּחֲמִשִּׁים וְקָמָה חֲמִשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מְשֻׁזָּר וְאַדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת:

יט לְכֹל כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכֹל עֲבֹדָתוֹ וְכָל־יִתְדֹתָיו וְכָל־יִתְדֹת הַחֹצֵר נְחֹשֶׁת:

כ וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כִּתִּית לַמָּאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד:

כא בָּאַהֲל מוֹעֵד מַחוּץ לַפֶּרֶכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעֲרֹף אֹתוֹ אֹהֶרֶן וּבָנָיו מֵעָרֵב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

- 1 A ty zbliż ku sobie Ahrona, brata twojego, i synów jego z nim, z pośród synów Israela, aby Mi go przysposobić na kapłana: Ahrona, Nadaba i Abihu, Elazara i Ithamara, synów Ahrona.
 - 2 A sprawisz szaty święte Ahronowi, bratu twemu, na cześć i na ozdobę.
 - 3 Ty też rozmówisz się z wszystkimi mądrymi sercem, których napełniłem duchem mądrości, - aby zrobili szaty Ahronowi, aby go poświęcić, aby Mi go przysposobić na kapłana.
 - 4 A oto szaty, które zrobić mają: Napierśnik, i naramiennik, i płaszcz, i szata spodnia przetykana, zawój i pas. I zrobią szaty te święte Ahronowi, bratu twojemu, i synom jego, aby Mi go przysposobić na kapłana.
 - 5 I niechaj wezmą oni złota i błękitu, i purpury i karmazynu, i bisioru.
 - 6 I zrobią naramiennik ze złota, z błękitu, i purpury, i karmazynu, i z bisioru kręconego, robotą wymyślną.
 - 7 Dwa przyramki, złęczone mieć będzie na dwu końcach swoich, aby się tak zawieżywał.
 - 8 A pas do przepasania go, będący na nim, jednakiej z nim roboty, przedłużeniem jego będzie, ze złota, błękitu i purpury, karmazynu, i z bisioru kręconego.
 - 9 I weźmiesz dwa kamienie onyksu, i wyryjesz na nich imiona synów Israela.
 - 10 Sześć z imion ich na kamieniu jednym, a imiona sześciu pozostałych na kamieniu drugim, podług urodzenia ich.
 - 11 Robotą rytowników na kamieniu, rzeźbą pieczętarską, wyryjesz na obu kamieniach imiona synów Israela; obwiedzione plecionkami złotymi uczynisz je.
 - 12 I wprawisz dwa te kamienie na przyramkach naramiennika, jako kamienie pamiątkowe dla synów Israela: i nosić będzie Ahron imiona ich przed obliczem Wiekuistego na obu ramionach swoich, dla pamięci.
 - 13 Zrobisz też plecionki złote.
 - 14 I dwa łańcuszki z czystego złota; kręconemi uczynisz je, robotą plecioną, i przytwierdzisz łańcuszki te sznurkowate do plectionek.
- א ואתה הקרב אליך את־אהרן אחיך ואת־בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו־לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן:
 - ב ועשית בגדי־קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת:
 - ג ואתה תדבר אל־כל־חכמי־לב אשר מלא־תיו רוח חכמה ועשו את־בגדי אהרן לקדשו לכהנו־לי:
 - ד ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי־קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו־לי:
 - ה והם יקחו את־הזהב ואת־התכלת ואת־הארגמן ואת־תולעת השני ואת־השש:
 - ו ועשו את־האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב:
 - ז שתי כתפת חברת יהיה־לו אל־שני קצותיו וחבר:
 - ח וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר:
 - ט ולקחת את־שתי אבני־שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל:
 - י ששה משמתם על האבן האחת ואת־שמות הששה הנותרים על־האבן השנית כתולדתם:
 - יא מעשה חרש אבן פתחי חתם תפתח את־שתי האבנים על־שמת בני ישראל מסכת משבצות זהב תעשה אתם:
 - יב ושמת את־שתי האבנים על כתפת האפד אבני זכרון לבני ישראל ונשא אהרן את־שמותם לפני יהוה על־שתי כתפיו לזכרון:
 - יג ועשית משבצת זהב:
 - יד ושתי שרשרת זהב טהור מגבלת תעשה אתם מעשה עבת ונתתה את־שרשרת העבתת על־המשבצת:

- 15 I zrobisz napierśnik wyroczny; robotą wymyślną, podług roboty naramiennika, zrobisz go: ze złota, błękitu, purpury i karmazynu, i bisioru kręconego zrobisz go.
- 16 Czworograniastym będzie, podwójnym, na piędz długość jego i na piędz szerokość jego.
- 17 I nasadzisz weń wstawki z kamieni, cztery rzędy kamieni; rzędem: rubin, topaz, i szmaragd, - rząd jeden.
- 18 A rząd drugi - karbunkuł, szafir i beryl.
- 19 A rząd trzeci - opal, agat i ametyst.
- 20 A rząd czwarty - chryzolit, onyks i jaspis; osadzone w złocie będą w oprawach swoich.
- 21 A kamieni tych ma być, podług imion synów Izraela, dwanaście, podług imion ich; rzeźbą pieczętarską każdy z imieniem swoim, niechaj będzie dla dwunastu pokoleń.
- 22 I zrobisz dla napierśnika łańcuszki graniaste, roboty plecionej, ze złota czystego.
- 23 Zrobisz też do napierśnika dwa pierścienie złote, i przytwierdzisz dwa te pierścienie do dwóch końców napierśnika.
- 24 I włożysz dwie owe plecionki złote we dwa pierścienie, u końców napierśnika.
- 25 A dwa końce dwóch plecionek przytwierdzisz do dwóch opraw, te zaś przytwierdzisz na dwóch przyramkach naramiennika, z przedniej strony jego.
- 26 Zrobisz też dwa pierścienie złote, i przyprawisz je do dwóch końców napierśnika, na skraju jego, znajdującego się ze strony naramiennika, na wewnątrz.
- 27 I zrobisz jeszcze dwa pierścienie złote, i przyprawisz je do dwóch przyramek naramiennika, u spodu, z przedniej strony jego, u spojenia jego, nad pasem naramiennika.
- 28 I przywiążą napierśnik pierścieniami jego do pierścieni naramiennika sznurkiem błękitnym, aby został na pasie naramiennika, a nie usuwał się napierśnik od naramiennika.
- 29 I będzie nosił Ahron imiona synów Izraela na napierśniku wyrocznym, na sercu swoim, gdy będzie wchodził do świątyni, na pamiątkę przed Wiekuistym, ustawiczną.
- טו וַעֲשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט מַעֲשֶׂה חֹשֶׁב כְּמַעֲשֶׂה אֶפֶד תַּעֲשֶׂנוּ זָהָב תַּכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְיָשָׁ מִשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ:
- טז רְבֹועַ יִהְיֶה כָּפוֹל זֶרֶת אַרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבוֹ:
- יז וּמִלְאֲתָ בּוֹ מִלְּאֵת אֶבֶן אַרְבַּעַה טוּרִים אֶבֶן טוּר אָדָם פֶּטְדָה וּבִרְקַת הַטּוּר הָאֶחָד:
- יח וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נִפְךְ סָפִיר וְיָהֶלֶם:
- יט וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לִישֵׁם שָׁבוּ וְאַחֲלָמָה:
- כ וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תִרְשִׁישׁ וְשֹׁהַם וְיִשְׁפָּה מִשְׁבָּצִים זָהָב יִהְיֶה בְּמִלּוֹאֲתָם:
- כא וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶינָה עַל־שְׁמַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עָשָׂר עַל־שְׁמָתָם פֶּתוּחֵי חוֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ תִּהְיֶינָה לְשָׁנֵי עֶשֶׂר שָׁבֹט:
- כב וַעֲשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שְׂרָשֶׁת גְּבֻלַת מַעֲשֶׂה עֲבַת זָהָב טָהוֹר:
- כג וַעֲשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־שְׁתֵּי הַטַּבְּעוֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן:
- כד וְנָתַתָּה אֶת־שְׁתֵּי עֲבַתֵּי הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבְּעוֹת אֶל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן:
- כה וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבַתֵּי תִתֵּן עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבָּצוֹת וְנָתַתָּה עַל־כַּתְּפוֹת הָאֶפֶד אֶל־מֹול פָּנָיו:
- כו וַעֲשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְשָׂמַתָּ אֹתָם עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׁפָתוֹ אֲשֶׁר אֶל־עֵבֶר הָאֶפֶד בֵּיתָה:
- כז וַעֲשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּה אֹתָם עַל־שְׁתֵּי כַתְּפוֹת הָאֶפֶד מִלְּמַטָּה מִמֹּול פָּנָיו לְעִמַּת מַחְבְּרָתוֹ מִמַּעַל לְחֹשֶׁב הָאֶפֶד:
- כח וַיִּרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעָתוֹ מִטַּבְּעָתָיו אֶל־טַבְּעַת הָאֶפֶד בִּפְתִּיל תַּכְלֵת לִהְיוֹת עַל־חֹשֶׁב הָאֶפֶד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֶפֶד:
- כט וַנִּשָּׂא אֶהֱרֹן אֶת־שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל־לְבוֹ בָּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לְזָכְרוֹן לִפְנֵי־יְהוָה תָּמִיד:

- 30 I złożysz na napierśniku wyrocznym Urim i Thummim, i będą na sercu Ahrona, gdy będzie wchodził przed oblicze Wiekuistego; i tak nosić będzie Ahron sąd synów Izraela na sercu swoim przed obliczem Wiekuistego ustawicznie.
- 31 I zrobisz płaszcz pod naramiennik, cały z błękitu.
- 32 A będzie otwór dla głowy w środku jego; obwódka też będzie u otworu jego w około, wyrobu tkackiego, - jak u otworu pancerza będzie u niego, aby się nie rozdzierał.
- 33 I zrobisz na krajach jego granatowe jabłuszka z błękitu, purpury i karmazynu, - na krajach jego w około; a dzwonki złote między niemi, w około.
- 34 Dzwonek złoty i granatowe jabłuszko, po krajach płaszcza, w około.
- 35 A będzie to miał na sobie Ahron podczas służby, aby słyszany był dźwięk od niego, gdy będzie wchodził do świątyni przed oblicze Wiekuistego, i gdy będzie wychodził, aby nie umarł.
- 36 I zrobisz też diadem ze złota szczerego, a wyryjesz na nim rzeźbą pieczętarską: "Święte Wiekuistemu."
- 37 I przytwierdzisz go na sznurku błękitnym tak, aby był na zawoju; po przedniej stronie zawoju umieszczony będzie.
- 38 A będzie na czole Ahrona i poniesie na sobie Ahron uchybienia za świętości, które poświęcać będą synowie Izraela przy wszystkich darach swych świętych. I będzie na czole jego nieustannie dla zjednania im łaski u Wiekuistego.
- 39 I utkasz spodnią szatę z bisioru; także zrobisz zawój z bisioru, a pas zrobisz robotą wzorzystą.
- 40 I dla synów też Ahrona sprawisz szaty spodnie, i zrobisz dla nich pasy, i mitry sprawisz im, na cześć i na ozdobę.
- 41 A ubierzesz w nie Ahrona, brata twego, i synów jego przy nim, i namaścisz ich, i upelnomocnisz ręce ich, i poświęcisz ich, aby Mi piastowali kapłaństwo.
- 42 I sprawisz im spodnie lniane dla zakrycia nagości ciała; od bioder aż do goleni będą.
- 43 A będą na Ahronie i na synach jego, gdy będą wchodzili do przybytku zboru, albo przystępowali do ofiarnicy dla służby w świątyni, - aby nie ściągnęli na siebie grzechu a nie pomarli. Ustawa to wieczna dla niego i dla potomków jego po nim.
- ל וְנָתַתְּ אֶל־חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתְּמִיּוֹם וְהָיָה עַל־לֵב אַהֲרֹן בְּבֹאוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־מִשְׁפָּט בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־לִבּוֹ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד:
- לא וַעֲשִׂיתָ אֶת־מְעִיל הָאֹפֹד כָּלִיל תְּכֵלֶת:
- לב וְהָיָה פִּי־רֹאשׁוֹ בְּתוֹכּוֹ שָׁפָה יְהִי לִפְּיוֹ סָבִיב מַעֲשֵׂה אֹרֶג כָּפִי תַּחֲרָא יְהִי־לוֹ לֹא יִקְרַע:
- לג וַעֲשִׂיתָ עַל־שׁוּלְיוֹ רִמְנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל־שׁוּלְיוֹ סָבִיב וּפַעֲמָנֵי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב:
- לד פַּעֲמָן זָהָב וְרִמּוֹן פַּעֲמָן זָהָב וְרִמּוֹן עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב:
- לה וְהָיָה עַל־אַהֲרֹן לְשֵׁרֶת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבִצְאתוֹ וְלֹא יָמוּת:
- לו וַעֲשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתֻחַת עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתֶם קֹדֶשׁ לַיהוָה:
- לז וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ עַל־פֶּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מֹול פְּנֵי־הַמִּצְנֶפֶת יְהִי:
- לח וְהָיָה עַל־מִצַּח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־עוֹן הַקֹּדָשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־מִתְנַת קֹדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל־מִצַּחוֹ תָּמִיד לְרִצּוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה:
- לט וְשִׁבְצָתָ הַכֹּתֶנֶת שֵׁשׁ וַעֲשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רִקְם:
- מ וּלְבָנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֹתֶנֶת וַעֲשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵטִים וּמַגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתַפָּאֶרֶת:
- מא וְהַלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת־אַהֲרֹן אָחִיד וְאֶת־בָּנָיו אֹתוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם וּמָלֵאתָ אֶת־יָדָם וּקְדַשְׁתָּ אֹתָם וְכִהְנוּ לִי:
- מב וַעֲשֵׂה לָהֶם מְכַנְסֵי־בָד לְכִסּוֹת בָּשָׂר עָרוֹה מִמִּתְנַיִם וְעִד־יָרְכִים יְהִיו:
- מג וְהָיוּ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בָּנָיו בְּבֹאֵם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְּגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֶת בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא־יִשְׂאוּ עוֹן וּמָתוּ חֻקַּת עוֹלָם לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו:

- 1 A oto co masz spełnić nad nimi, aby poświęcić ich, aby Mi piastowali kapłaństwo: weźmiesz cielca jednego, młodego, i dwa barany, bez wady;
 - 2 I chleby praśne, i kołacze praśne, zaczynione oliwą, i opłatki praśne, namazane oliwą; z przedniej mąki pszennej zrobisz je.
 - 3 I włożysz je w jeden kosz, i przyniesiesz je w tymże koszu, - oraz cielca i dwa barany.
 - 4 Ahrona zaś i synów jego przywiedziesz do wejścia przybytku zboru i wykąpiesz ich w wodzie.
 - 5 I wzięwszy szaty, obleczesz Ahrona w szatę spodnią i w płaszcz pod naramiennik, i w naramiennik, i w napierśnik, i opasziesz go pasem naramiennika.
 - 6 I włożysz zawój na głowę jego, i przytwierdzisz diadem święty na zawoju.
 - 7 I wzięwszy olej namaszczenia, polejesz na głowę jego, i namaścisz go.
 - 8 Synów też jego przyprowadzisz i przybierzesz ich w szaty spodnie.
 - 9 I przepasziesz ich pasem, - Ahrona i synów jego, - i okryjesz głowy ich mitrami; i będą mieli kapłaństwo podług ustawy wiecznej: i upelnomocnisz rękę Ahrona i rękę synów jego.
 - 10 I przywiedziesz cielca przed przybytek zboru, i położą Ahron i synowie jego ręce swoje na głowę cielca.
 - 11 I zarzniesz cielca przed obliczem Wiekuistego u wejścia do przybytku zboru.
 - 12 A wzięwszy z krwi cielca, pomazesz narożniki ofiarnicy palcem twoim, a całą krew wylejesz u podstawy ofiarnicy.
 - 13 I weźmiesz cały tłuszcz pokrywający trzewa i przepo- nę nad wątrobą, i obie nerki i tłuszcz, który na nich, i puścisz z dymem na ofiarnicy.
 - 14 Mięso zaś cielca, i skórę jego, i nieczystość jego, - spalisz w ogniu za obozem: ofiara to zagrzeszna.
 - 15 A jednego barana weźmiesz, i położą Ahron i synowie jego ręce swoje na głowę tego barana.
 - 16 I zarzniesz barana, i weźmiesz krew jego, i pokropisz ołtarz w około.
- א וְזֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לִקַּח
פֶּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שְׁנָיִם תְּמִימִם:
- ב וּלְחֶם מִצּוֹת וְחֹלֶת מִצַּת בְּלוּלַת בֶּשֶׂם וּרְקִיקֵי מִצּוֹת
מִשְׁחִים בֶּשֶׂם סֶלֶת חֲטִיִּם תַּעֲשֶׂה אֹתָם:
- ג וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל־סֵל אֶחָד וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם בְּסֵל וְאֶת־הַפֶּר
וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִם:
- ד וְאֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּקְרִיב אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ
אֹתָם בַּמֵּיִם:
- ה וּלְקַחְתָּ אֶת־הַבְּגָדִים וְהַלְבַּשְׁתָּ אֶת־אֶהֱרֹן אֶת־הַכֹּהֶנֶת וְאֵת
מַעִיל הָאֵפֹד וְאֶת־הָאֵפֹד וְאֶת־הַחֹשֶׁן וְאֶפְדָּתָ לּוֹ בְּחֹשֶׁב
הָאֵפֹד:
- ו וּשְׂמַתָּ הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וְנָתַתָּ אֶת־נֹזֶר הַקֹּדֶשׁ
עַל־הַמִּצְנֶפֶת:
- ז וּלְקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּצַקְתָּ עַל־רֹאשׁוֹ וּמִשַּׁחְתָּ אוֹתוֹ:
- ח וְאֶת־בָּנָיו תִּקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּם כְּתֹנֶת:
- ט וְחִגְרְתָּ אֹתָם אֲבִנֵּט אֶהֱרֹן וּבָנָיו וְחִבַּשְׁתָּ לָהֶם מִגְבַּעַת
וְהִיתָה לָהֶם כִּהְנֶה לְחֹקַת עוֹלָם וּמִלֹּאת יַד־אֶהֱרֹן
וַיַּד־בָּנָיו:
- י וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַפֶּר לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְסָמַךְ אֶהֱרֹן וּבָנָיו
אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הַפֶּר:
- יא וְשַׁחֲטָתָּ אֶת־הַפֶּר לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
- יב וּלְקַחְתָּ מִדַּם הַפֶּר וְנָתַתָּה עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶצְבָּעְךָ
וְאֶת־כָּל־הַדָּם תִּשְׁפֹךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ:
- יג וּלְקַחְתָּ אֶת־כָּל־הַחֶלֶב הַמְכֻסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת הַיִּתְרֹת
עַל־הַכֶּבֶד וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת וְאֶת־הַחֶלֶב אֲשֶׁר עָלֵיהֶן
וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ:
- יד וְאֶת־בֶּשֶׂר הַפֶּר וְאֶת־עֲרוֹ וְאֶת־פָּרְשׁוֹ תִשְׂרֹף בָּאֵשׁ מִחוּץ
לַמִּחֲנֶה חֲטָאת הוּא:
- טו וְאֶת־הָאֵיל הָאֶחָד תִּקַּח וְסָמְכוּ אֶהֱרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם
עַל־רֹאשׁ הָאֵיל:
- טז וְשַׁחֲטָתָּ אֶת־הָאֵיל וּלְקַחְתָּ אֶת־דָּמוֹ וְזָרַקְתָּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב:

- 17 A barana rozłożysz na części jego, i opłócysz trzewa i golenie jego, i położysz je do części i do głowy jego.
- 18 I puścisz z dymem całego tego barana na ofiarnicy. Całopalenie to Wiekuistemu, wonią przyjemną, ogniową ofiarą Wiekuistemu.
- 19 Poczém weźmiesz barana drugiego, a położy Ahron i synowie jego ręce swoje na głowę barana.
- 20 A zarznąwszy barana weźmiesz nieco krwi jego, i włożysz na chrząstkę ucha Ahrona i na chrząstkę prawego ucha synów jego, i na wielki palec ręki ich prawej, i na wielki palec nogi ich prawej; i pokropisz krwią ofiarnicę w około.
- 21 I weźmiesz ze krwi, która na ofiarnicy, i z oleju namaszczenia, i pokropisz Ahrona i szaty jego, i synów jego, i szaty synów jego z nim; i będą poświęceni on, i szaty jego, i synowie jego, i szaty synów jego z nim.
- 22 I weźmiesz z barana tłuszcz, i ogon, i tłuszcz pokrywający trzewa, i przeponę wątroby, i obie nerki i łój, który na nich, i udziec prawy; - bo to baran upełnomocnienia.
- 23 I bochenek chleba jeden, i kołacz na oliwie jeden, i opłatek jeden z kosza praśników, który przed Wiekuistym.
- 24 A położywszy to wszystko na dłonie Ahrona, i na dłonie synów jego, stawisz to, jako przedstawienie przed obliczem Wiekuistego.
- 25 I weźmiesz to z ręki ich, i puścisz z dymem na ofiarnicy przy całopaleniu, na woń przyjemną przed Wiekuistym: ogniowa to ofiara Wiekuistemu.
- 26 A wzięwszy mostek z barana upełnomocnienia, przeznaczanego dla Ahrona, stawisz je jako przedstawienie przed obliczem Wiekuistego, a będzie to udziałem twoim.
- 27 I tak poświęcisz mostek przedstawienia i łopatkę podniesienia, które przedstawiono i które podniesiono z barana upełnomocnienia, z tego, co dla Ahrona i co dla synów jego;
- 28 I należeć będą do Ahrona i do synów jego prawem wieczném od synów Israela; bo to podniesieniem jest, a podniesieniem ma zostać od synów Israela, z ofiar ich opłatnych, - podniesienie ich Wiekuistemu.
- 29 A szaty święte Ahrona pozostaną dla synów jego po nim, aby ich namaścić w nich i upełnomocnić niemi ręce ich.
- יז וְאֶת־הָאֵיל תִּנְתַּח לְנִתְחֵי וְרַחֲצָתָ קִרְבּוֹ וּכְרַעָיו וְנִתְחָ עַל־נִתְחָיו וְעַל־רֹאשׁוֹ:
- יח וְהִקְטַרְתָּ אֶת־כָּל־הָאֵיל הַמִּזְבֵּחַ עָלָה הוּא לַיהוָה רִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לַיהוָה הוּא:
- יט וְלִקְחָתָ אֶת הָאֵיל הַשְּׁנִי וְסָמַךְ אֹהֶרֶן וּבָנָיו אֶת־יָדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאֵיל:
- כ וְשָׁחַטָתָ אֶת־הָאֵיל וְלִקְחָתָ מִדָּמּוֹ וְנִתְתָה עַל־תְּנוּף אֹזֶן אֹהֶרֶן וְעַל־תְּנוּף אֹזֶן בָּנָיו הַיְּמָנִית וְעַל־בִּהֶן יָדָם הַיְּמָנִית וְעַל־בִּהֶן רַגְלָם הַיְּמָנִית וְזָרַקְתָּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:
- כא וְלִקְחָתָ מִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה וְהִיִּיתָ עַל־אֹהֶרֶן וְעַל־בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בְּגָדֵי בָנָיו אֹתוֹ וְקִדַּשׁ הוּא וּבְגָדָיו וּבָנָיו וּבְגָדֵי בָנָיו אֹתוֹ:
- כב וְלִקְחָתָ מִן־הָאֵיל הַחֵלֶב וְהָאֵלִיָּה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכֻסֶּה אֶת־הַקָּרֶב וְאֹת יִתְרַת הַכֶּבֶד וְאֹת שְׁתֵּי הַכְּלִית וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עָלָהּ וְאֹת שׁוֹק הַיְּמִין כִּי אֵיל מִלְּאִים הוּא:
- כג וְכֹפֶר לֶחֶם אַחַת וְחֹלֶת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד מִסַּל הַמִּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה:
- כד וְשִׁמַּתָּ הַכֹּל עַל כַּפֵּי אֹהֶרֶן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וְהִנֵּפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:
- כה וְלִקְחָתָ אֹתָם מִיָּדָם וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־הָעֹלָה לְרִיחַ נִיחֹחַ לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁה הוּא לַיהוָה:
- כו וְלִקְחָתָ אֶת־הַחֹזֶה מֵאֵיל הַמִּלְּאִים אֲשֶׁר לְאֹהֶרֶן וְהִנֵּפְתָּ אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לָךְ לְמִנְחָה:
- כז וְקִדַּשְׁתָּ אֶת חֹזֶה הַתְּנוּפָה וְאֹת שׁוֹק הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הִוָּנֶה וְאֲשֶׁר הִוָּרֵם מֵאֵיל הַמִּלְּאִים מֵאֲשֶׁר לְאֹהֶרֶן וּמֵאֲשֶׁר לְבָנָיו:
- כח וְהָיָה לְאֹהֶרֶן וּלְבָנָיו לְחֶק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי תְּרוּמָה הוּא וְתְּרוּמָה יִהְיֶה מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלָמֵיהֶם תְּרוּמָתָם לַיהוָה:
- כט וּבְגָדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאֹהֶרֶן יִהְיוּ לְבָנָיו אַחֲרָיו לְמִשְׁחָה בָּהֶם וּלְמִלְאֲכָם אֶת־יָדָם:

- 30 Siedm dni będzie się w nie odziewał ten z jego synów, który zostanie kapłanem na miejscu jego, który wnijdzie do przybytku zboru dla służby w świątyni.
- 31 Barana zaś upelnomocnienia weźmiesz, i ugotujesz mięso jego na miejscu świętém.
- 32 I jeść będą Ahron i synowie jego mięso onego barana i chleb, który jest w koszu - u wejścia do przybytku zboru.
- 33 I niech jedzą oni to, czém spełniono rozgrzeszenie ich dla upelnomocnienia rąk ich, dla poświęcenia ich: postronny zaś jeść tego nie będzie, bo świętém jest.
- 34 A jeżeliby się co zostało z mięsa upelnomocnienia i z chleba aż do rana; spalisz pozostałe w ogniu: nie należy go jeść, bo świętém jest.
- 35 I postąpisz z Ahronem i z synami jego we wszystkim tak, jakem polecił tobie: przez siedm dni upelnomocniać ich będziesz.
- 36 Cielca téż zagrzesznego składać będziesz codzien przy oczyszczeniach - i będziesz spełniał ofiary zagrzeszne na ofiarnicy, oczyszczając ją; i namaścisz ją, by ją uświęcić.
- 37 Siedm dni będziesz oczyszczał ofiarnicę i uświęcał ją, - i będzie ofiarnica świętém świętości: cokolwiek dotknie się ofiarnicy uświęconém będzie.
- 38 A oto co będziesz składał na ofiarnicy: jagniąt rocznych dwoje codzien, ustawicznie.
- 39 Jagnię jedno sprawiaj zrana, a jagnię drugie sprawiaj nad wieczorem.
- 40 I dziesiąta część efy mąki przedniej, rozczynionej z czwartą częścią hina oliwy wytłoczonej, a jako zalewkę czwartą część hina wina na jedno jagnię.
- 41 A jagnię drugie będziesz sprawiał nad wieczorem; według dani porannej i według zalewki jej sprawiać ją będziesz, na woń przyjemną, na ofiarę ogniową Wiekuistemu.
- 42 Całopalenie to ustawiczne będzie w pokoleniach waszych, u wejścia do przybytku zboru przed Wiekuistym, gdzie się stawiać będę wam, aby tam mówić z tobą.
- 43 I stawiać się tam będę synom Israela, i będzie poświęcony majestatem Moim.
- 44 I poświęcę przybytek zboru i ofiarnicę; Ahrona zaś i synów jego poświęcę, aby Mi piastowali kapłaństwo.
- ל שבעת ימים ילבושם הכהן תחתיו מבניו אשר יבא אל-אהל מועד לשרת בקדש:
- לא ואת איל המלאים תקח ובשלת את-בשרו במקם קדש:
- לב ואכל אהרן ובניו את-בשר האיל ואת-הלחם אשר בסל פתח אהל מועד:
- לג ואכלו אתם אשר כפר בהם למלא את-ידם לקדש אתם וזר לא-יאכל כיקדש הם:
- לד ואם-יותר מבשר המלאים ומן-הלחם עד-הבקר ושרפת את-הנוותר באש לא יאכל כיקדש הוא:
- לה ועשית לאהרן ולבניו ככה ככל אשר-צויתי אתה שבעת ימים תמלא ידם:
- לו ופר חטאת תעשה ליום על-הכפרים וחטאת על-המזבח בכפרך עליו ומשחת אתו לקדשו:
- לז שבעת ימים תכפר על-המזבח וקדשת אתו והיה המזבח קדש קדשים כלהנגע במזבח יקדש:
- לח וזה אשר תעשה על-המזבח כבשים בני-שנה שנים ליום תמיד:
- לט את-הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים:
- מ ועשרן סלת בלול בשמן כתית רבע ההין ונסף רבעית ההין יין לכבש האחד:
- מא ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר וכנספה תעשה-לה לריח ניחח אשה ליהוה:
- מב עלת תמיד לזרתיכם פתח אהל-מועד לפני יהוה אשר אועד לכם שמה לדבר אליך שם:
- מג ונעזתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבדי:
- מד וקדשתי את-אהל מועד ואת-המזבח ואת-אהרן ואת-בניו אקדש לכהן לי:

45 I będę przebywał w pośród synów Israela, i będę im Bogiem.

46 I poznają, że Ja Wiekuisty, Bóg ich, którym ich wywiódł z ziemi Micraim, abym przebywał w pośród nich, Ja - Wiekuisty, Bóg ich.

מה וְשֹׁכְנִתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

מו וַיֵּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְשֹׁכְנִי בְּתוֹכְכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:

- 1 I wystawisz ołtarz do kadzenia kadzidła; z drzewa akacyowego wystawisz go.

א וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטָר קֹטֶרֶת עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ:
- 2 Łokieć długość jego, a łokieć szerokość jego; czworograniastym będzie, - dwa zaś łokcie wysokość jego; z niego wychodzić będą narożniki jego.

ב אֹמֶה אָרְכוֹ וְאֹמֶה רָחְבוֹ רְבֹעַ יִהְיֶה וְאַמְתִּים קָמְתוֹ מִמֶּנּוּ קִרְנָתָיו:
- 3 I obłożysz go złotem czystym, powierzchnię jego, i ściany jego w około, i narożniki jego; i zrobisz do niego wieniec złoty na około.

ג וְצָפִיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גֻּגְלוֹ וְאֶת־קִירָתוֹ סָבִיב וְאֶת־קִרְנָתָיו וְעָשִׂיתָ לוֹ זֶרֶזָה סָבִיב:
- 4 Dwa też pierścienie złote zrobisz poniżej wieńca jego, po obu bokach jego zrobisz je, przy obu kantach jego, i będą to osady dla drążków, dla uniesienia go na nich.

ד וּשְׁתֵּי טַבַּעֲתֵי זָהָב תַּעֲשֶׂה־לוֹ מִתַּחַת לְזֵרוֹ עַל שְׁתֵּי צִלְעָתָיו תַּעֲשֶׂה עַל־שְׁנֵי צִדָּיו וְהָיָה לְבָתִּים לְבָדִים לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶמָּה:
- 5 I zrobisz drążki te z drzewa akacyowego, i powleciesz je złotem.

ה וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וְצָפִיתָ אֹתָם זָהָב:
- 6 I umieścisz go przed zasłoną, co przed arką świadectwa, - naprzeciw wieka, co na arce świadectwa, - gdzie stawiać się będę tobie.

ו וְנִתְּתָה אֹתוֹ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרוֹן הָעֵדֻת לִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֹנֵעַד לָךְ שָׁמָּה:
- 7 I będzie kadził na nim Ahron kadzidlą z wonności; każdego rana, gdy będzie oczyszczał lampy, kadzić ni-
em będzie.

ז וְהִקְטִיר עָלָיו אֶהֱרֹן קֹטֶרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהִיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּלֹת יִקְטִירָנָה:
- 8 Także gdy zapali Ahron lampy nad wieczorem, będzie kadził ni-
em. Kadzidło ustawiczne to przed Wiekuistym, w pokoleniach waszych.

ח וּבִהְעֹלֹת אֶהֱרֹן אֶת־הַנֵּלֹת בֵּין הָעֶרְבִים יִקְטִירָנָה קֹטֶרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:
- 9 Nie wniesiecie nań kadzidła postronnego, ani całopalenia, ani obiaty; a zalewki nie wylewajcie nań.

ט לֹא־תַעֲלוּ עָלָיו קֹטֶרֶת זָרָה וְעֹלָה וּמִנְחָה וְנֶסֶךְ לֹא תִסְכוּ עָלָיו:
- 10 I dopełni Ahron oczyszczenia narożników jego raz do roku; z krwi ofiary zagrzeznej, oczyszczającej, dopełniać będzie raz do roku oczyszczenia jego w pokoleniach waszych: świętym świętości on Wiekuistemu.

י וְכִפֹּר אֶהֱרֹן עַל־קִרְנָתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדָּם חֹטֵאת הַכֹּפָרִים אַחַת בַּשָּׁנָה יִכֹּפֵר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ־קֳדָשִׁים הוּא לַיהוָה:
- 11 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi, i rzekł:

יא וַיֹּדְבֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
- 12 "Gdy zbierzesz poczet synów Izraela wedle spisowych ich, niechaj da wtedy każdy okup duszy swojej Wiekuistemu przy spisie ich, aby nie było w pośród nich klęski, przy spisie ich.

יב כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתַנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה בַּפֶּקֶד אֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בַּפֶּקֶד אֹתָם:
- 13 Oto co dać ma każdy przechodzący ku spisowym, - pół szekla według szekla świętego; po dwadzieścia ger szekel; pół tego szekla, jako dań Wiekuistemu.

יג זֶה יִתְּנוּ כָל־הָעֹבֵר עַל־הַפְּקָדִים מִחֻצֵּית הַשֶּׁקֶל בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֶּרָה הַשֶּׁקֶל מִחֻצֵּית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיהוָה:
- 14 Każdy przechodzący ku spisowym, od dwudziestu lat i wyżej, niechaj da dań tę Wiekuistemu.

יד כָּל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקָדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה:

- 15 Bogaty niechaj nie dołoży, a ubogi - nie ujmie od półszekla, składając tę dań Wiekuistemu, dla odpuszczenia duszom waszym.
- 16 I wzięwszy srebro odpuszczenia od synów Israela obrócisz je na służbę przybytku zboru; i będzie to synom Israela na pamiątkę przed Wiekuistym, dla odpuszczenia duszom waszym."
- 17 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi, i rzekł:
- 18 "Zrobisz też miednicę miedzianą i podnóże jej miedziane do umywania, i umieścisz ją między przybytkiem zboru i między ofiarnicą, i nalejesz w nią wody.
- 19 I umywać będą Ahron i synowie jego z niej ręce swoje i nogi swoje.
- 20 Gdy przyjdą do przybytku zboru obmyją się wodą, aby nie umarli, albo gdy przystąpią do ofiarnicy dla służby, dla puszczenia z dymem ogniowej ofiary Wiekuistemu:
- 21 Niechaj wtedy umyją ręce swoje i nogi swoje, aby nie umarli. I będzie to im ustawą wieczną, jemu i potomstwu jego, w pokoleniach ich."
- 22 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi, i rzekł:
- 23 "Ty też weźmiesz sobie korzeni najprzedniejszych: myrry samościekłej - pięćset (*szekli*), a cynamonu wonnego - połowę tego, dwieście pięćdziesiąt, i trzciny wonnej - dwieście pięćdziesiąt.
- 24 I kassyi - pięćset, podług wagi świętej i oliwy z oliwników, hin.
- 25 I przyrządzisz z tego olej do namaszczenia świętego, maść zgotowaną sposobem mieszających pachnidła: olejem do namaszczenia świętego będzie.
- 26 I namaścisz nim przybytek zboru i arkę świadectwa.
- 27 I stół, i wszystkie naczynia jego, i świecznik, i wszystkie przyrządy jego; i ołtarz kadzenia,
- 28 I ołtarz całopaleń i wszystkie naczynia jego, i miednicę i podnóże jej:
- 29 I poświęcisz je, a staną się świętem świętości; cokolwiek dotknie się ich, uświęconém będzie,
- 30 Ahrona też i synów jego namaścisz i poświęcisz ich, aby piastowali Mi kapłaństwo.
- 31 A synom Israela powiesz tak: Olejem namaszczenia świętego niechaj będzie to dla Mnie, w pokoleniach waszych.

- טו הָעֹשִׁיר לֹא־יִרְבֶּה וְהִדֵּל לֹא יִמְעִיט מִמִּחְצִית הַשֶּׁקֶל לְתֵת אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֵׁיכֶם:
- טז וְלָקַחְתָּ אֶת־כֶּסֶף הַכֹּפָרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֱהֱל מוֹעֵד וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֵׁיכֶם:
- יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
- יח וַעֲשִׂיתָ כִּיֹּר נְחֹשֶׁת וְכִנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרַחֲצָהּ וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֱהֱל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מַיִם:
- יט וְרָחֲצוּ אֶהֱרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם:
- כ בְּבָאֵם אֶל־אֱהֱל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מִים וְלֹא יָמָתוּ אוֹ בְּגָשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׂרֵת לְהַקְטִיר אִשָּׁה לַיהוָה:
- כא וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמָתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חֻק־עוֹלָם לֹא וּלְזָרְעוֹ לְדֹרֹתָם:
- כב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
- כג וְאַתָּה קַח־לְךָ בְּשָׂמִים רֹאשׁ מִרְ־דָּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְמֹן־בֶּשֶׂם מִחֲצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמֵאֲתָיִם וְקִנְיָה־בֶּשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמֵאֲתָיִם:
- כד וְקִדָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְשֶׁמֶן זַיִת הֵיוּ:
- כה וַעֲשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ רָקַח מִרְקַחַת מַעֲשֵׂה רָקַח שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה:
- כו וּמִשְׁחָתָּ בּוֹ אֶת־אֱהֱל מוֹעֵד וְאֵת אֲרוֹן הָעֵדֻת:
- כז וְאֶת־הַשְּׁלֶחֶן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּנְרָה וְאֶת־כָּלֶיהָ וְאֵת מִזְבַּח הַקְטֹרֶת:
- כח וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ:
- כט וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ קֹדֶשׁ קְדָשִׁים כָּל־הַנִּגַּע בָּהֶם יִקְדָּשׁ:
- ל וְאֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּמְשַׁח וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם לְכַהֵן לִי:
- לא וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי לְדֹרֹתֵיכֶם:

- 32 Na ciało innych ludzi nie ma być wylewanym, i według składu jego nie zrobicie podobnego mu; świętym on, - świętym ma zostać dla was.
- 33 Ktokolwiek zmiesza podobny mu, i kto namaści nim postronnego, wytraconym będzie z ludu swojego."
- 34 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Weźmiesz sobie proszków wonnych, balsamu i morskiego goździenca, i galbanu, w proszkach, i kadzidło czyste; z każdego równa ilość niechaj będzie.
- 35 I zgotujesz z tego kadzidło mieszane sposobem mieszających pachnidła, utarte, czyste: dla świętości.
- 36 A utłuczesz część mialko, i położysz ją przed arką świadectwa, w przybytku zboru, tam gdzie stawiać się będę tobie: świętem świętości niechaj będzie to dla was.
- 37 A kadzidło, które zrobisz, - wedle składu jego nie zrobicie dla siebie: świętem ci to będzie dla Wiekuistego.
- 38 Ktobykolwiek zrobił podobne, aby orzeźwiać się nim, wytracony będzie z ludu swego.
- לב על־בֶּשֶׂר אָדָם לֹא יִסָּף וּבִמְתַכְנֶנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כָמֹהוּ קֹדֶשׁ הוּא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם:
- לג אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ וְאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל־זֶרַע וְנִכְרַת מֵעַמּוֹ:
- לד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לָךְ סָמִים נָטָף וּשְׁחָלֶת וּחִלְבָּנָה סָמִים וּלְבָנָה זָכָה בַּד בָּבַד יִהְיֶה:
- לה וַעֲשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רִיחַ מַעֲשֵׂה רִיחַ מִמֶּלֶח טָהוֹר קֹדֶשׁ:
- לו וּשְׁחָקֵת מִמֶּנָּה הִדֵּק וְנִתְּתָה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֹנֶעַד לָךְ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קִדָּשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם:
- לז וְהַקְטַרְתָּ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בִּמְתַכְנֶנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָךְ לַיהוָה:
- לח אִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְמוֹהָ לְהָרִיחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמּוֹ:

- א וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
ב רֹאה קִרְאתִי בְשֵׁם בְּצִלְאֵל בֶּן־אֹרִי בֶן־חֹר לְמִטֵּה יְהוּדָה:
ג וְאִמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה וּבְתִבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:
ד לְחֹשֶׁב מַחְשָׁבֶת לַעֲשׂוֹת בִּזְהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנָּחֶשֶׁת:
ה וּבַחֲרֹשֶׁת אָבֶן לְמִלֵּאת וּבַחֲרֹשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכָה:
ו וְאֲנִי הִנֵּה נֹתְתִי אֹתוֹ אֶת אֶהֱלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמֶךְ לְמִטֵּה־דָן וּבְלֵב כָּל־יְחָכְמֵי לֵב נֹתְתִי חָכְמָה וַעֲשׂוּ אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ:
ז אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הָאָרֶן לַעֲדַת וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עָלָיו וְאֶת כָּל־כְּלֵי הָאֹהֶל:
ח וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כִּלָּיו וְאֶת־הַמִּנְחָה הַטְּהֵרָה וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהָ וְאֶת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת:
ט וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כְּלָיו וְאֶת־הַכִּיּוֹר וְאֶת־כַּנּוֹ:
י וְאֶת בִּגְדֵי הַשָּׂרָד וְאֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן:
יא וְאֶת שֵׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים לְקֹדֶשׁ כָּל אֲשֶׁר־צִוִּיתִיךָ יַעֲשׂוּ:
יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
יג וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲף אֶת־שַׁבָּתִי תִשְׁמְרוּ כִּי אוֹת הוּא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדַרְתִּיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשְׁכֶם:
יד וְשִׁמְרַתֶּם אֶת־הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ הוּא לָכֶם מִחֻלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת כִּי כָל־הָעֹשֶׂה בָּהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקִּרְב עַמִּיהָ:
טו שִׁשֶּׁת יָמִים יַעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה מְלָאכָה בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת מוֹת יוּמָת:
טז וְשִׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם:
- 1 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi, i rzekł:
2 "Patrz, oto powołałem po imieniu Becalela, syna Urego, syna Chura, z pokolenia Jehudy.
3 I napełniłem go duchem Bożym, mądrością i rozumem i umiejętnością, i wszelkiem wykonawstwem:
4 Ku wymyślaniu pomysłów, by robić w złocie, w srebrze i w miedzi;
5 I w rytownictwie kamieni dla oprawy, i w rzeźbieniu drzewa, i aby wykonywał wszelką robotę.
6 A Ja, oto przydałem mu Oholiaba, syna Achisama-cha, z pokolenia Dan, a w sercu każdego mądrego złożyłem mądrość, aby wykonali wszystko, com przykazał tobie.
7 Przybytek zboru, i arkę dla świadectwa, i wieko co na niej, wszystkie przybory przybytku;
8 I stół i przybory jego, i świecznik lity, i wszystkie przybory jego, i ołtarz do kadzidła;
9 I ofiarnicę całopaleń i wszystkie przybory jej, i miednicę i podnoże jej;
10 I szaty przetykane, szaty święte dla Ahrona kapłana, i szaty synów jego, dla piastowania kapłaństwa.
11 I olej namaszczenia, i kadzidło z wonności dla świątyni: wszystko tak, jakem ci przykazał, uczynią."
12 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi, i rzekł:
13 "Ty też powiesz synom Israela tak: Wszakże Sabbatów Moich przestrzegajcie; bo to znak między Mną a wami, w pokoleniach waszych, byście poznali, żem Ja Wiekuisty, który poświęcam was.
14 I tak przestrzegajcie Sabbatu, by święty był u was; kto go znieważy, śmiercią karanym będzie; gdyż każdy, któryby wykonał w nim robotę, - wytracona będzie dusza ta z pośród ludu swojego.
15 Sześć dni wykonywać się będzie robota, a dnia siódmego - Sabbat najzupełniejszy, poświęcony Wiekuistemu. Ktoby wykonywał robotę w dzień Sabbatu, śmiercią karany będzie.
16 I przestrzegać będą synowie Israela Sabbatu, zachowując Sabbat w pokoleniach swoich, - jako przymierze wieczne.

- 17 Między Mną, a między synami Izraela znak to na wieki, że w sześciu dniach stworzył Wiekuisty niebo i ziemię, a dnia siódmego odpoczął i wytchnął."
- 18 I dał Mojżeszowi, przestawszy mówić z nim na górze Synai, dwie tablice świadectwa, tablice kamienne, zapisane palcem Bożym.

יז בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעֶלְם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים
עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת
וַיִּנָּפֶשׁ:

יח וַיֵּתֶן אֱלֹהִים כָּל־מִשְׁהוֹ כְּכֹלְתּוֹ לְדַבֵּר אֹתוֹ בְּהַר סִינַי שְׁנֵי לַחַת
הָעֵדֻת לַחַת אֶבֶן כְּתָבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים:

- 1 A widząc lud, iż omieszkiwał Mojżesz zejść z góry, zebrał się lud na Ahrona i rzekł do niego: "Wstań, zrób nam bogi, któreby szły przed nami; gdyż ten Mojżesz, ów mąż, który nas wywiódł z ziemi Micraim - nie wiemy, co się stało z nim."
 - 2 I rzekł do nich Ahron: "Zdejmcie zausznicze złote, które w uszach żon waszych, synów i córek waszych, a przyniesiecie do mnie."
 - 3 I zdjął wszystek lud zausznicze złote, które były w uszach ich, i przynieśli do Ahrona.
 - 4 I wziął z ich ręki, i wyrzeźbił rylcem, zrobiwszy z tego cielca litego. I rzekli: "Oto bogi twoje Israelu, które cię wywiiodły z ziemi Micraim!"
 - 5 Ujrawszy to, Ahron zbudował ofiarnicę przed nim, i zawołał Ahron i rzekł: "Uroczystość Wiekuistemu jutro!"
 - 6 A wstawszy wcześniej nazajutrz, składali całopalenia i przywiedli ofiary opłatne; i zasiadł lud, by jeść i pić, i powstał do zabawy.
 - 7 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Idź, zstąp, - bo skaził się lud twój, który wywiodeś z ziemi Micraim!"
 - 8 Zboczyli rychło z drogi, którą wskazałem im, zrobili sobie cielca litego, i kłaniali się mu i ofiarowali mu, i rzekli: Oto są bogi twoje Israelu, które cię wywiiodły z ziemi Micraim!"
 - 9 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Widzę lud ten, a oto lud to twardego karku.
 - 10 A teraz zostaw Mnie, a rozпали się gniew Mój na nich, i zgładzę ich - i uczynię z ciebie naród wielki."
 - 11 I błagał Mojżesz Wiekuistego, Boga swojego, i rzekł: "Czemuż, o Wiekuisty, ma się zapalić gniew Twój przeciw ludowi Twojemu, który wywiodeś z ziemi Micraim, siłą wielką i ręką przemożną?
 - 12 Czemuż rzecby mieli Micrejczycy, mówiąc: Na zagubę wyprowadził ich, aby pozabijać ich w górach, i aby zgładzić ich z nad powierzchni ziemi? Odwróć się od zapalczywego gniewu Twojego, a ulituj się nieszczęścia ludu Twojego!
- א וַיֵּרָא הָעָם כִּי־בָשַׁשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִן־הָהָר וַיִּקְהַל הָעָם עַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה־לָּנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי־יָזַח מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הָעֵלָנוּ מִמִּצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מָה־הָיָה לוֹ:
 - ב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַהֲרֹן פָּרְקוּ נְזָמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהָבִיאוּ אֵלַי:
 - ג וַיִּתְּפְּרְקוּ כָל־הָעָם אֶת־נְזָמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל־אַהֲרֹן:
 - ד וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיִּצַּר אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֵׂהוּ עֵגֶל מִסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָה אֱלֹהֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֵלֵנוּ מִמִּצְרַיִם:
 - ה וַיֵּרָא אַהֲרֹן וַיְבֹן מִזְבֵּחַ לִפְנָיו וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חַג לַיהוָה מָחָר:
 - ו וַיִּשְׁכְּמוּ מִמַּחֲרַת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּגִּשּׁוּ שְׁלָמִים וַיֵּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל וּשְׁתוֹ וַיִּקְמוּ לְצַחֵק:
 - ז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר לֵךְ־רַד כִּי שָׁחַת עַמֶּךָ אֲשֶׁר הָעֵלִית מִמִּצְרַיִם:
 - ח סָרוּ מִהֵרָ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתָם עֲשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מִסֵּכָה וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ־לוֹ וַיִּזְבְּחוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלָה אֱלֹהֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֵלֵנוּ מִמִּצְרַיִם:
 - ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רְאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־קָשֶׁה־עֲרֹף הוּא:
 - י וְעַתָּה הִנֵּיחָה לִי וַיַּחֲרֹאֲפִי בָהֶם וְאָכְלָם וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לַגּוֹי גָּדוֹל:
 - יא וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת־פָּנָיו יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָּה יְהוָה יַחֲרֶה אַפֶּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם בְּכַח גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה:
 - יב לָמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לְהַרְגָם אֹתָם בַּהָרִים וּלְכַלֵּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוֹב מִחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחָם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

- 13 Wspomnij na Abrahama, Ic'haka i Israhela, sługi Two-
je, którymś przysiągł na Siebie, i powiedziałeś im:
rozmnożę potomstwo wasze jako gwiazdy nieba, i ca-
łą ziemię tę, o której mówiłem, - oddam potomstwu
waszemu, i odziedziczą ją na wieki!"
- 14 I użalił się Wiekuisty nad złém, o którym mówił, że
sprowadzi je na lud Swoj.
- 15 I zwrócił się, i zeszedł Mojżesz z góry, a dwie tablice
świadcstwa w ręku jego, tablice zapisane z obu stron:
z jednej i z drugiej strony zapisane były.
- 16 A tablice były dziełem Bożem, a pismo było pismem
Bożem - wyrytém na tablicach.
- 17 I usłyszał Jehoszua głos ludu, gdy wykrzykiwał, i
rzekł do Mojżesza: "Odgłos wojenny w obozie!"
- 18 On zaś odpowiedział: "Ani to odgłos krzyku zwy-
cięstwa, ani odgłos krzyku porażki: jakby odgłos
śpiewów ja słyszę!"
- 19 I stało się, że gdy się przybliżył do obozu, i ujrzał ciel-
ca i płasy, - zapalił się gniew Mojżesza, i rzucił z rąk
swoich tablice, i skruszył je u stóp góry.
- 20 I wziął cielca, którego zrobili, i spalił go w ogniu, i
starł go w proch, a rozsypawszy po wodzie, napoił
nią synów Israhela.
- 21 I rzekł Mojżesz do Ahrona: "Cóż uczynił ci lud ten,
żeś sprowadził nań grzech tak wielki?"
- 22 I odpowiedział Ahron: "Niech nie zapala się gniew
pana mojego! Ty znasz lud ten, gdy rozzłoszczony
jest.
- 23 Rzekli do mnie: zrób nam bogi, któreby szły przed
nami; gdyż Mojżesz, mąż ów, który nas wywiódł z
ziemi Micraim, - nie wiemy, co się stało z nim."
- 24 A gdy rzekłem do nich: "Kto ma złoto, niechaj zde-
jmie z siebie, - dali mi, i wrzuciłem je w ogień, a oto
powstał cielec ten."
- 25 I widział Mojżesz, jak był lud wyuzdany; gdyż dopro-
wadził go Ahron do wyuzdania, do hańby wobec
przeciwników ich.
- 26 I stanął Mojżesz w bramie obozu, i rzekł: "Kto za
Wiekuistym - do mnie!" I zebrali się do niego wszyscy
synowie Lewiego.
- יג זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת
להם בך ותדבר אליהם ארבה את־זרעכם ככוכבי
השמים וכל־הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם
ונחלו לעלם:
- יד וינחם יהוה על־הרעה אשר דבר לעשות לעמו:
- טו ויפן וירד משה מן־ההר ושני לוח העדת בידו לוח
כתבים משני עבריהם מזה ומזה הם כתבים:
- טז והלוח מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא
חרות על־הלוח:
- יז וישמע יהושע את־קול העם ברעה ויאמר אל־משה קול
מלחמה במחנה:
- יח ויאמר אין קול ענות גבורה ואין קול ענות חלושה קול
ענות אנכי שמע:
- יט ויהי כאשר קרב אל־המחנה וירא את־העגל ומחלת
ויחר־אף משה וישלף מידו מידוי את־הלוח וישבר אתם
תחת ההר:
- כ ויקח את־העגל אשר עשו וישרף באש ויטחן עד
אשר־דק ויזר על־פני המים וישק את־בני ישראל:
- כא ויאמר משה אל־אהרן מה־עשה לך העם הנה כִּי־הבאת
עליו חטאה גדלה:
- כב ויאמר אהרן אל־יחר אף אדני אתה ידעת את־העם כִּי
ברע הוא:
- כג ויאמרו לי עשה־לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כִּי־זה
משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו
מה־היה לו:
- כד ואמר להם למי זהב התפרקו ויתנו־לי ואשלכהו באש
ויצא העגל הזה:
- כה וירא משה את־העם כִּי פרע הוא כִּי־פרעה אהרן
לשמצה בקמיהם:
- כו ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי ליהוה אלי ויאספו
אליו כל־בני לוי:

- 27 I rzekł do nich: "Tak rzecze Wiekuisty, Bóg Izraela, przypaszcie każdy miecz swój do biodra swojego, przechodźcie tam i napowrót, od bramy do bramy, po obozie, a zabijajcie - który brata swojego, który - przyjaciela swojego, a który - krewnego swojego!"
- 28 I uczynili synowie Lewiego według słowa Mojżesza; i padło z ludu dnia onego około trzech tysięcy ludzi.
- 29 I rzekł Mojżesz: "Uppełnomocnijcie dzisiaj ręce wasze dla Wiekuistego, bo nie jeden był przeciw synowi swojemu i przeciw bratu swojemu: aby wam dane było dzisiaj błogosławieństwo!"
- 30 I stało się nazajutrz, iż rzekł Mojżesz do ludu: "Wyście zgrzeszyli grzechem wielkim; ale oto wstąpię ku Wiekuistemu, może uzyskam przebaczenie za grzech wasz."
- 31 I zwrócił się Mojżesz do Wiekuistego, i rzekł: "O, zgrzeszył lud ten grzechem wielkim, zrobiwszy sobie bogi złote.
- 32 A teraz, czy możesz przebaczyć grzech ich? A jeżeli nie, wymażże mnie z księgi Twojej, którą napisałeś!"
- 33 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Tego, który zgrzeszył Mi, tego wymażę z księgi Mojej!"
- 34 A teraz idź, prowadź lud ten dokąd mówiłem tobie. Oto anioł Mój idzie przed tobą: ale w dzień obrachunku Mojego - obrachuję się z nimi za grzech ich."
- 35 I poraził Wiekuisty lud za to, że zrobili cielca, którego wykonał Ahron.
- כז וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׁימוּ אִישׁ־חֶרְבּוֹ עַל־יָרְכוֹ עֲבְרוּ וְשׁוּבוּ מִשְׁעַר לְשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהָרְגוּ אִישׁ־אֶת־אָחָיו וְאִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־קָרְבּוֹ:
- כח וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־לֵוִי כְדֹבַר מֹשֶׁה וַיִּפֹּל מִן־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשֵׁת אֲלָפֵי אִישׁ:
- כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֵלֹאזֹּי יִדְכֶם הַיּוֹם לִיהוָה כִּי אִישׁ בָּבְנוּ וּבָאָחָיו וְלִתְּת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בָּרָכָה:
- ל וַיְהִי מִמָּחָרֶת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַתֶּם חָטֵאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה וְעַתָּה אֵעֲלֶה אֶל־יְהוָה אוּלַי אֶכַּפֶּרָה בְּעַד חֲטֹאתֵכֶם:
- לא וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אָנָּה חָטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהִי זָהָב:
- לב וְעַתָּה אִם־תִּשָּׂא חֲטֹאתֶם וְאִם־אֵין מַחְנִי נָא מִסִּפְרֹךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ:
- לג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חָטָא־לִי אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי:
- לד וְעַתָּה לֹךְ נַחֵה אֶת־הָעָם אֶל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לְךָ הַנֶּה מְלֹאכֵי יָדְךָ לַפְּנֵיךָ וּבַיּוֹם פִּקְדִי וּפְקֻדָּתִי עֲלֵיהֶם חֲטֹאתֶם:
- לה וַיִּגַּף יְהוָה אֶת־הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָעֵגֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶהְרֹן:

- 1 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Idź, wyrusz ztąd, - ty i lud, który wywiodłeś z ziemi Micraim, - do ziemi, którą zaprzysiągłem Abrahamowi, Ic'hakowi i Jakóbowi, mówiąc: potomstwu twojemu oddam ją.
 - 2 I poszlę przed tobą anioła, i wypędzę Kanaanejczyka, Emorejczyka, Chittejczyka i Peryzejczyka, Chiwite i Jebusyte.
 - 3 Do ziemi opływającej mlekiem i miodem; wszakże Sam nie pójdę w pośród ciebie, boś lud twardego karku, bym cię nie wytępił po drodze!"
 - 4 I usłyszał lud słowo to gniewne, i zasmucił się, i nie włożył nikt ozdoby swej na siebie.
 - 5 Gdyż rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Powiedz synom Israela: ludem twardego karku jesteście, - jeżelibym na chwilę jedną szedł w pośród ciebie, zgładziłbym cię; i tak zdejm ozdobę twoją z siebie, a zobaczę, co czynić Mi z tobą."
 - 6 I zdjęli z siebie synowie Israela ozdoby swoje, z góry Choreb.
 - 7 A Mojżesz, wzięwszy namiot, rozbił go sobie za obozem, zdala od obozu, i nazwał go przybytkiem zboru; tak, iż każdy, który miał żądanie do Wiekuistego, chodził do przybytku zboru, który był za obozem.
 - 8 I bywało, gdy wychodził Mojżesz do przybytku, wstawał cały lud, stanawszy - każdy we drzwiach namiotu swego, - i spoglądając za Mojżeszem, aż wszedł do namiotu.
 - 9 I bywało, gdy wchodził Mojżesz do przybytku, spuszczał się słup obłoczny i stawał u wejścia do przybytku, a On rozmawiał z Mojżeszem.
 - 10 I widział wszystek lud słup obłoczny, stojący u wejścia do przybytku; i wstawał wszystek lud, i kłaniał się - każdy u wejścia do namiotu swojego.
 - 11 I rozmawiał Wiekuisty z Mojżeszem, twarzą w twarz, jakoby rozmawiał kto z towarzyszem swoim; poczem wracał do obozu. Sługa zaś jego Jehoszua, syn Nuna, młodzieniec, nie ustępował z przybytku.
 - 12 I rzekł Mojżesz do Wiekuistego: "Oto, Ty powiadasz mi: zaprowadź lud ten; a nie oznajmiłeś mi kogo poszlesz ze mną, chociaż powiedziałeś: znam cię z imienia, i też znalazłeś łaskę w oczach Moich.
- א וידבר יהוה אל־מֹשֶׁה לֵאמֹר עֲלֵה מִזֶּה אֲתָה וְהָעָם אֲשֶׁר הָעֵלִית מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב לֵאמֹר לְזֶרְעֲךָ אֶתְנַנָּה:
 - ב ושלחתי לפניך מלאך וגרשתי את־הַכְּנַעֲנִי הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוֹסִי:
 - ג אֶל־אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ כִּי לֹא אֵעֲלֶה בְּקִרְבְּךָ כִּי עִם־קִשָּׁה־עָרְף אֲתָה פֶּן־אֲכַלְךָ בַּדֶּרֶךְ:
 - ד וישמע העם את־הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּתְאַבְּלוּ וְלֹא־שָׁתוּ אִישׁ עֲדִיו עֲלִיו:
 - ה ויאמר יהוה אל־מֹשֶׁה אֹמֵר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲתֶם עִם־קִשָּׁה־עָרְף רַגַע אֶחָד אֵעֲלֶה בְּקִרְבְּךָ וְכִלְיֹתֶיךָ וְעַתָּה הוֹרֵד עֲדִיךָ מֵעֲלֶיךָ וְאַדְעָה מָה אֵעֲשֶׂה־לָּךְ:
 - ו ויתנצלו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֲדִידֵם מִהָר חוֹרֵב:
 - ז ומֹשֶׁה יָקַח אֶת־הָאֹהֶל וַנִּטֶּה־לוֹ מַחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן־הַמַּחֲנֶה וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל־מִבְקֵשׁ יְהוָה יֵצֵא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר מַחוּץ לַמַּחֲנֶה:
 - ח וְהָיָה כִּצְאֹת מֹשֶׁה אֶל־הָאֹהֶל יָקוּמוּ כָּל־הָעָם וַיִּנָּצְבוּ אִישׁ פֶּתַח אֹהֶלוֹ וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶ�ה עַד־בָּאוּ הָאֹהֶלֶת:
 - ט וְהָיָה כַּבֹּא מֹשֶ�ה הָאֹהֶלֶת יֵרֵד עַמּוּד הָעֲנָן וְעָמַד פֶּתַח הָאֹהֶל וְדִבֶּר עִם־מֹשֶׁה:
 - י וְרָאָה כָּל־הָעָם אֶת־עַמּוּד הָעֲנָן עֹמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל וְקָם כָּל־הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ אִישׁ פֶּתַח אֹהֶלוֹ:
 - יא וַדְּבַר יְהוָה אֶל־מֹשֶ�ה פָּנִים אֶל־פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וּשְׁבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וּמִשְׁרָתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן נָעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל:
 - יב ויאמר מֹשֶ�ה אֶל־יְהוָה רְאֵה אֲתָה אֹמֵר אֵלַי הֵעַל אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֲתָה לֹא הוֹדַעְתָּנִי אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי וְאֲתָה אֹמֶרֶת יְדַעְתִּיךָ בְּשֵׁם וְגַם־מִצְאָתָהּ חֵן בְּעֵינַי:

- 13 I tak, jeżeli znalazł łaskę w oczach Twoich, to ukaz-
że mi drogi Twoje, abym Cię poznał, abym znalazł łas-
kę w oczach Twoich; i zważ, że ludem Twoim naród
ten!"
- 14 I odpowiedział: "Gniew Mój przejdzie - i uspokoję
cię."
- 15 I rzekł do Niego: "Jeżeli gniew Twój nie przechodzi,
to nie wyprowadzaj nas ztąd!
- 16 Albowiem po czémże inném wiadomém będzie, że
znalazł łaskę w oczach Twoich - ja i lud Twój? Czyliż
nie po tém, że pójdziesz z nami, żebyśmy tak odróż-
nieni byli - ja i lud Twój - od każdego ludu na po-
wierzchni ziemi?"
- 17 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "I to, o czém mówiłeś,
uczynię; gdyż znalazłeś łaskę w oczach Moich, a
znam cię po imieniu."
- 18 I rzekł: "Odsłońże mi majestat Twój!"
- 19 I odpowiedział: "Ja przeprowadzę całą dobroć Moję
przed obliczem twojém, i wygłoszę imię Wiekuisty
przed tobą, i jak ułaskawiam - kogo ułaskawić, a litu-
ję się, nad kim się mam ulitować."
- 20 I rzekł: "Nie będziesz jednak mógł zobaczyć oblicza
Mojego, gdyż nie może ujrzeć Mnie człowiek i pozo-
stać żywym."
- 21 Ale rzekł Wiekuisty: "Oto miejsce przy Mnie; stań na
tej skale.
- 22 A stanie się, gdy przechodzić będzie majestat Mój, te-
dy cię postawię w rozpadlinie skały, i zakryję cię dło-
nią Moją, dopóki nie przejdę.
- 23 A gdy zdejmę rękę Moję, ujrzysz tyły Moje, ale obli-
cze Moje nie może być widzianém."
- יג וַעֲתָה אִם־נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדַעְנִי נָא אֶת־דְּרָכְךָ
וְאִדְעָךָ לְמַעַן אֲמַצֶּא־חֵן בְּעֵינֶיךָ וְרָאִיהָ כִּי עִמָּךְ הִגּוּי הַזֶּה:
- יד וַיֹּאמֶר פָּנִי יֵלְכוּ וְהִנַּחְתִּי לָךְ:
- טו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־אֵין פָּנֶיךָ הִלְכִים אֶל־תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה:
- טז וּבְמָה יוֹדַע אֶפּוֹא כִּי־מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעִמָּךְ הָלוֹא
בְּלִכְתָּךְ עִמָּנוּ וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעִמָּךְ מִכָּל־הָעָם אֲשֶׁר עַל־פָּנָי
הָאֲדָמָה:
- יז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה גַם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
אֲעֲשֶׂה כִּי־מִצָּאתָ חֵן בְּעֵינַי וְאִדְעָךָ בְּשֵׁם:
- יח וַיֹּאמֶר הֲרָאִנִּי נָא אֶת־כְּבוֹדְךָ:
- יט וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל־טוֹבִי עַל־פָּנֶיךָ וְקִרְאתִי בְּשֵׁם יְהוָה
לְפָנֶיךָ וְחִנַּתִּי אֶת־אֲשֶׁר אַחֲן וְרַחֲמֹתַי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם:
- כ וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לְרַאת אֶת־פָּנַי כִּי לֹא־יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחַי:
- כא וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מְקוֹם אֵתִי וְנִצַּבְתָּ עַל־הַצּוּר:
- כב וְהָיָה בַּעֲבֹר כְּבוֹדִי וְשִׁמְתִּיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשַׁכַּתִּי כַּפִּי עָלֶיךָ
עַד־עֲבָרִי:
- כג וְהִסְרֹתִי אֶת־כַּפִּי וְרָאִיתָ אֶת־אַחֲרַי וּפָנַי לֹא יִרְאוּ:

- 1 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Wykuj sobie tablice kamienne, podobne pierwszym, a napiszę na tychże tablicach słowa, które były na tablicach pierwszych, - które skruszyłeś.
 - 2 A bądź gotów na rano; i wstąpisz rano na górę Synai, i staniesz przedemną tam na szczycie góry.
 - 3 A nikt niech nie wstąpi z tobą - a nikt także nie pokaże się na całej górze; nawet trzody i bydło nie mają się pasać podle tej góry!"
 - 4 I wykuił dwie tablice kamienne podobne pierwszym; i wstał Mojżesz wczesnym rankiem, i wstąpił na górę Synai, jako przykazał mu Wiekuisty; i wziął w rękę swoją dwie tablice kamienne.
 - 5 I zstąpił Wiekuisty w obłoku, i stanął przy Nim tam, i wygłosił imię Wiekuistego:
 - 6 I przeszedł Wiekuisty mimo oblicza jego, i zawołał: "Wiekuisty, Wiekuisty, Bóg miłosierny i litościwy, nieskory do gniewu i pełen miłości i prawdy;
 - 7 Przechowujący miłość tysiącom, przebaczący winę, i występki i grzech, a nie wytępia do ostatka, nawiedzając, winę ojców na dzieciach i wnukach, do trzeciego i czwartego pokolenia!"
 - 8 I pospieszył Mojżesz i skłonił się ku ziemi, - i ukorzył się.
 - 9 I rzekł: "Jeżelim téż znalazł łaskę w oczach Twoich, Panie, niech téż pójdzie Pan w pośród nas! Jeżeli zaś to lud twardego karku, - przebacz winy nasze i grzechy nasze i uczyni nas dziedzictwem Twojem!"
 - 10 I rzekł: "Oto Ja zawieram przymierze: wobec wszystkiego ludu twojego zrządzę cuda, jakich nie było na całej ziemi i u żadnych narodów; i ujrzy cały lud, w pośród którego zostajesz, dzieło Wiekuistego, jak wspaniałém będzie to, co spełnię dla ciebie.
 - 11 Przestrzegaj tego, co Ja ci rozkazuję dzisiaj: oto Ja wypędzam przed tobą Emorejczyka, i Kanaanejczyka, i Chitteczyka, i Peryzejczyka, i Chiwitę i Jebusytę.
 - 12 Strzeż się, żebyś nie zawierał przymierza z mieszkańcami tej ziemi, do której wejdiesz, - aby się nie stali matnią w pośród ciebie;
 - 13 Ale ołtarze ich zburzycie, a posągi ich skruszycie, a Astarty ich wyrąbiecie.
- א ויאמר יהוה אל־מֹשֶׁה פֶּסֶל־לָךְ שְׁנֵי־לַחַת אֲבָנִים כָּרָאשִׁים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלַּחַת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלַּחַת הָרִאשִׁים אֲשֶׁר שָׁבַרְתָּ:
- ב וְהָיָה נֶכּוֹן לִבְקָר וְעֵלִית בַּבֶּקֶר אֶל־הָר סִינִי וְנִצַּבְתָּ לִּי שָׁם עַל־רֹאשׁ הָהָר:
- ג וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אֶל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבֶּקֶר אֶל־יָרְעוּ אֶל־מֹול הָהָר הַהוּא:
- ד וַיִּפְסֵל שְׁנֵי־לַחַת אֲבָנִים כָּרָאשִׁים וַיִּשְׁכֶּם מֹשֶׁה בַּבֶּקֶר וַיַּעַל אֶל־הָר סִינִי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים:
- ה וַיֵּרֶד יְהוָה בָּעָנָן וַיִּתְּיָצֵב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:
- ו וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אַרְךָ אֲפִים וְרַב־חֶסֶד וְאֱמֶת
- ז נִצַּר חֶסֶד לְאֵלִפִּים נָשָׂא עוֹן וּפָשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקָּה לֹא יִנָּקֶה פֶקֶד עוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בָּנִי בָנִים עַל־שְׁלֹשִׁים וְעַל־רַבְעִים:
- ח וַיִּמָּהֵר מֹשֶׁה וַיִּקַּד אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה:
- ט וַיֹּאמֶר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יִלְד־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבִּנוּ כִּי עַם־קָשֶׁה־עֶרְףְּ הוּא וְסָלַחְתָּ לְעֹונָיו וּלְחַטָּאתָיו וְנָחַלְתָּנוּ:
- י וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנֹכִי כֹרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמָּךְ אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרָאוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתָּה בְּקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־נִוְרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ:
- יא שְׁמַר־לָךְ אֶת אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצֹוֶה הַיּוֹם הַגָּדִי גִרְשׁ מִפְּנֶיךָ אֶת־הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִיטִּי וְהַיְבוֹסִי:
- יב הַשְׁמַר לָךְ פֹּת־תְּכַרֵּת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִתָּה בָּא עָלֶיהָ פֹת־הָיָה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבֶּךָ:
- יג כִּי אֶת־מִזְבְּחֹתָם תַּחֲצִיזוּ וְאֶת־מִצְבְּתָם תִּשְׁבְּרוּ וְאֶת־אֲשֵׁרֵי תִכְרֹתוּ:

- 14 Bo nie masz korzyć się bogu innemu, bo Wiekuisty, żarliwy imię jego, - Bogiem żarliwym On.
- 15 Byś nie zawierał przymierza z mieszkańcem ziemi tej, bo przeniewierzając się ku bogom swoim, i ofiarując bogom swoim, wzywać zacznie ciebie, a będziesz jadł z ofiar jego;
- 16 I weźmiesz z córek jego dla synów twoich, i przeniewierzać się będą córki jego ku bogom swoim, i przeniewierzą synów twoich ku bogom ich...
- 17 Bogów litych nie zrobisz sobie.
- 18 Święta przasników przestrzegaj; siedm dni będziesz jadał przasniki, jakom ci przykazał, w oznaczonej porze miesiąca kłosów, - gdyż w miesiącu kłosów wyszedłeś z Micraim.
- 19 Wszystko, co rozwiera łono - Mojém jest, a także wszystko, co było twoje spładza męzkiego, - pierworodne wołu i owcy.
- 20 Pierworodne zaś osła wykupisz jagnięciem; a jeżeli nie wykupisz, to złamiesz mu kark. Wszystkich pierworodnych synów twoich - wykupisz. A niech nie ukąsą się przed obliczem Mojém z prózną ręką.
- 21 Sześć dni pracuj, a siódmego dnia odpoczywaj: tak w czasie orki, jak i żniwa - odpoczywaj.
- 22 I święto tygodni ustanowisz sobie, przy pierwocinach żniwa pszenicy; i święto zbioru przy nawrocie roku.
- 23 Trzy razy do roku ukąs się każdy mężczyzna twój przed obliczem Pana, Wiekuistego, Boga Israela.
- 24 Gdy wypędzę narody przed tobą, a rozszerzę granice twoje, nie pokusi się nikt o ziemię twoją, gdy pójdziesz, by ukazywać się przed obliczem Wiekuistego, Boga twojego, trzy razy do roku.
- 25 Nie rozlewaj wobec kiszzonego krwi ofiary Mojój, a niema przeleżeć do rana ofiara święta Pesach.
- 26 Najwcześniejsze z pierwocin ziemi twojej przyniesiesz do domu Wiekuistego, Boga twojego. Nie będziesz gotował koźlęcia w mleku matki jego.
- 27 I rzekł Wiekuisty do Mojżesza: "Napisz sobie słowa te; bo według słów tych zawarłem przymierze z tobą i z Israelem!"
- 28 I przebył tam przy Wiekuistym czterdzieści dni i czterdzieści nocy, chleba nie jadł, i wody nie pił, i napisał na tablicach słowa przymierza, - dziesięcioro przykazań.
- יד כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא:
- טו פן־תכרת ברית לי־ושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לה ואכלת מזבחו:
- טז ולקחת מבנותיו לבנותיו וזנו בנותיו אחרי אלהיהן והזנו את־בנותיו אחרי אלהיהן:
- יז אלהי מסכה לא תעשה־לה:
- יח את־חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים:
- יט כל־פטר רחם לי וכל־מקנה תזכר פטר שור ושה:
- כ ופטר חמור תפדה בשנה ואם־לא תפדה וערפתו כל בכור בנותך תפדה ולא־יראו פני ריקם:
- כא ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת:
- כב וחס שבעת תעשה לה בכורי קציר חטים וחס האסיף תקופת השנה:
- כג שלש פעמים בשנה יראה כל־זכורך את־פני האדון יהוה אלהי ישראל:
- כד כי־אוריש גוים מפניך והרחבת את־גבולך ולא־יחמד איש את־ארצך בעלתך לראות את־פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה:
- כה לא־תשחט על־חמץ דם־זבחי ולא־ילין לבקר זבח חג הפסח:
- כו ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא־תבשל גדי בחלב אמו:
- כז ויאמר יהוה אל־משה כתב־לה את־הדברים האלה כי על־פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת־ישראל:
- כח ויהי־שם עם־יהוה ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה וכתב על־הלחת את דברי הברית עשרת הדברים:

- 29 I stało się, gdy zstępował Mojżesz z góry Synai, - a dwie tablice świadectwa miał w ręku Mojżesz, gdy zstępował z góry, - że Mojżesz nie zauważył, iż promieniała powierzchnia oblicza jego od rozmowy z Nim.
- 30 I ujrzeli Ahron i wszyscy synowie Izraela Mojżesza, a oto promieniała powierzchnia oblicza jego - i obawiali się przystąpić do niego.
- 31 I przywołał ich Mojżesz, i zwrócili się ku niemu - Ahron i wszyscy książęta zboru, - i mówił Mojżesz z nimi.
- 32 A następnie przystąpili i wszyscy synowie Izraela, - i zapowiedział im wszystko, co mówił z nim Wiekuisty na górze Synai.
- 33 A gdy przestał Mojżesz mówić z nimi, włożył na oblicze swoje zasłonę.
- 34 Gdy zaś wchodził Mojżesz przed oblicze Wiekuistego, by mówić z Nim, zdejmował zasłonę, dopóki nie wyszedł; gdy zaś wychodził, opowiadał synom Izraela to, co mu poleconém zostało.
- 35 I tak widzieli synowie Izraela oblicze Mojżesza, że promieniała powierzchnia oblicza Mojżesza; i bywało kładł Mojżesz zasłonę na oblicze swoje, póki nie wszedł znowu, aby mówić z Nim.
- כט וַיְהִי בִּרְדַּת מֹשֶׁה מֵהַר סִינַי וּשְׁנֵי לַחַת הָעֵדֻת בְּיַד־מֹשֶׁה בִּרְדָּתוֹ מִן־הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא־יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אֹתוֹ:
- ל וַיֵּרָא אֶהֱרֹן וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה וַהֲנִה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגֹּשֶׁת אֱלֹהֵי:
- לא וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וַיָּשְׁבוּ אֵלָיו אֶהֱרֹן וְכָל־הַנְּשָׂאִים בְּעֵדָה וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם:
- לב וְאַחֲרֵי־כֵן נִגְשׂוּ כָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְוֶם אֶת כָּל־אִשָּׁר דִּבֶּר יְהוָה אֹתוֹ בְּהַר סִינַי:
- לג וַיְכַל מֹשֶׁה מִדְּבַר אֲתָם וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו מַסְוָה:
- לד וּבָבֹא מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אִתּוֹ יָסִיר אֶת־הַמָּסוֹה עַד־צֵאתוֹ וַיֵּצֵא וַדַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יִצְוֶה:
- לה וַרְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־פָּנֵי מֹשֶׁה כִּי קָרַן עוֹר פָּנָי מֹשֶׁה וַהֲשִׁיב מֹשֶׁה אֶת־הַמָּסוֹה עַל־פָּנָיו עַד־בָּאוֹ לְדַבֵּר אֹתוֹ:

- 1 I zgromadził Mojżesz cały zbór synów Izraela, i rzekł do nich: "Oto, co rozkazał Wiekuisty spełnić:
 - 2 Przez sześć dni wykonywana będzie robota, ale dzień siódmy będzie wam święty, Sabbat najwyższy Wiekuistemu; ktoby wykonał w nim robotę, wydany będzie na śmierć.
 - 3 Nie rozniecicie ognia w żadnej z siedzib waszych w dzień Sabbatu".
 - 4 I oświadczył Mojżesz całemu zborowi synów Izraela, i rzekł: "Oto, co rozkazał Wiekuisty mówiąc:
 - 5 Zbierzcie od siebie daninę Wiekuistemu; każdy szcudrobliwego serca niechaj złoży ją, ową daninę, Wiekuistemu: złoto, srebro i miedź.
 - 6 I błękit, i purpurę, i karmazyn, i bisior, i wełnę kozią;
 - 7 I skóry baranie, czerwono barwione, i skóry borsucze, i drzewo akacyowe.
 - 8 I oliwę do oświetlania, i aromaty na olejek namaczania i na kadzidło wonności;
 - 9 I kamienie onyksowe, i kamienie oprawne, na naramiennik i napierśnik.
 - 10 A wszyscy umiejętnego umysłu w pośród was przyjdą i wykonywać będą, cokolwiek rozkazał Wiekuisty:
 - 11 Przybytek, namiot jego z pokrowcem jego, zapinki jego, i bale, wrzeciądze, słupy i podslupia jego;
 - 12 Arkę i drażki jej, wieko i zaponę zakrywającą;
 - 13 Stół i drażki jego, z wszystkimi przyborami jego i chleb wystawny;
 - 14 I świecznik dla oświetlania z przyborami jego, i lampy jego, i olej do oświetlania;
 - 15 I ołtarz do kadzenia i drażki jego, i olej namaszczania i kadzidło z wonności, i kotarę wchodową u wejścia do przybytku.
 - 16 Ofiarnicę całopalenia i kratę miedzianą do niego, drażki jego i wszystkie przybory jego, miednicę i podnóże jęj.
 - 17 Zapony dworca i słupy i podslupia jego, i kotarę dla bramy dworca;
 - 18 Kołki przybytku i kołki dworca, i powrozy ich.
- א וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אַתֶּם:
- ב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה יוּמָת:
- ג לֹא־תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁכְּבֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת:
- ד וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר:
- ה קַחוּ מֵאֲתֶכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כָּל נָדִיב לְבֹו וְבִיָּאָה אֶת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת:
- ו וְתִכְלֹת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים:
- ז וְעֹרֹת אֵילִם מְאֻדָּמִים וְעֹרֹת תַּחָּשִׁים וְעֵצֵי שִׁטִּים:
- ח וְשֶׁמֶן לַמָּאֹר וּבִשְׁמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים:
- ט וְאַבְנֵי־שֹהֶם וְאַבְנֵי מַלְאִים לְאַפּוֹד וְלַחֹשֶׁן:
- י וְכָל־חֻכְמֵם לֵב בָּכֶם יִבְאוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה:
- יא אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶת־אֹהֶלוֹ וְאֶת־מִכְסֵּהוּ וְאֶת־קַרְסָיו וְאֶת־קַרְשָׁיו וְאֶת־בְּרִיחֹו וְאֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיו:
- יב אֶת־הָאֹרֶן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ:
- יג אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים:
- יד וְאֶת־מִנְרֶת הַמָּאֹר וְאֶת־כִּלָּיהָ וְאֶת־נִרְתִּיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאֹר:
- טו וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לִפְתַּח הַמִּשְׁכָּן:
- טז אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כִּנּוֹ:
- יז אֶת קַלְעֵי הַחֹצֵר וְאֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת מָסַךְ שַׁעַר הַחֹצֵר:
- יח אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־יִתְדֹת הַחֹצֵר וְאֶת־מִיתְרֵיהֶם:

- 19 Szaty przetykane do służby w świątyni, szaty święte dla Ahrona, kapłana, i szaty synów jego, do piastowania kapłaństwa."
- 20 I odszedł cały zbór synów Izraela z przed oblicza Mojżesza.
- 21 I przychodzili każdy, którego uniosło serce jego, i każdy, którego skłonił duch jego, i przynosili daninę Wiekuistemu dla wykończenia przybytku zboru, i do wszelkiej potrzeby jego, i na szaty święte.
- 22 I przychodzili mężczyźni i niewiasty; każdy szczodrobliwego serca przyniósł kolczyki, i zausznice, i pierścienie, i naszyjniki, wszelkie naczynia złote; i każdy składał dań złota Wiekuistemu.
- 23 Każdy też, kto posiadał błękit, i purpurę, i karmazyn, i bisior, i wełnę kozią, i skóry baranie, czerwono barwione, i skóry borsucze, - przynosił je.
- 24 Ktokolwiek zaś ofiarował dań srebra albo miedzi, - przynosił to w darze Wiekuistemu; każdy też, co posiadał drzewo akacyjne, na wszelaką potrzebę dzieła tego przynosił.
- 25 I wszystkie niewiasty umiejętnego umysłu, rękami swymi przędły, a przynosiły przędzę, błękit i purpurę, i karmazyn i bisior.
- 26 Wszystkie też niewiasty, które uniosło serce ich umiejętnie, przędły wełnę kozią.
- 27 Książęta zaś przynosili kamienie onyksu i kamienie do oprawy, na naramiennik i napierśnik.
- 28 I korzenie i olej - do oświetlania i do oleju namaszczenia, i do kadzidła z wonności.
- 29 Każdy mężczyzna albo niewiasta z synów Izraela, których pobudziło serce, aby ofiarowali na każde dzieło, które rozkazał Wiekuisty wykonać przez Mojżesza, - przynosili dobrowolne dary Wiekuistemu.
- 30 I rzekł Mojżesz do synów Izraela: "Patrzcie, powołał Wiekuisty po imieniu Becalela, syna Urego, syna Chura, z pokolenia Jehudy.
- 31 I napełnił go duchem boskim, mądrością, rozumem i umiejętnością, i wszelkiem wykonawstwem.
- 32 Ku wymyślaniu pomysłów, by robił w złocie, i w srebrze, i w miedzi.
- 33 I w rytownictwie kamieni dla oprawy, i w rzeźbieniu drzewa, - aby wykonywał wszelką robotę wymyślną.
- 34 I zdolność do nauczania złożył w umysł jego, - jego i Oholiaba, syna Achisamacha, z pokolenia Dan.
- יט אֶת־בְּגָדֵי הַשָּׂרָד לְשָׂרָת בְּקֹדֶשׁ אֶת־בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בְּגָדֵי בָנָיו לְכֹהֵן:
- כ וַיֵּצְאוּ כָּל־עֵדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה:
- כא וַיָּבִיאוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־נָשָׂא לְבוֹ וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְמַלְאכַת אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל־עֲבֹדָתוֹ וּלְבְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ:
- כב וַיָּבִיאוּ הָאֲנָשִׁים עַל־הַנָּשִׁים כָּל נָדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וְנֹזָם וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל־כְּלִי זָהָב וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר הָיָה תְּנוּפֹת זָהָב לַיהוָה:
- כג וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־נִמְצָא אֹתוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְיָשָׁם וְעִזִּים וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ:
- כד כָּל־מִרְיָם תְּרוּמַת כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ אֵת תְּרוּמַת יְהוָה וְכָל אֲשֶׁר נִמְצָא אֹתוֹ עֲצֵי שִׁטִּים לְכָל־מְלָאכַת הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ:
- כה וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב בִּידֶיהָ טָווּ וַיָּבִיאוּ מָטָה אֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן אֶת־תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשָּׁשׁ:
- כו וְכָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֹתָנָה בַּחֲכָמָה טָווּ אֶת־הָעִזִּים:
- כז וְהַנְּשָׂאִם הֵבִיאוּ אֵת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֵת אַבְנֵי הַמַּלְאִים לְאַפֹּד וְלַחֹשֶׁן:
- כח וְאֶת־הַבֶּשֶׂם וְאֶת־הַשָּׁמֶן לְמָאֹר וְלַשָּׁמֶן הַמְּשָׁחָה וְלַקְטֹרֶת הַסִּמִּים:
- כט כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדָב לִבָּם אֹתָם לְהָבִיא לְכָל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד־מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַיהוָה:
- ל וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה:
- לא וַיִּמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בַּחֲכָמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:
- לב וְלַחֹשֶׁב מַחֲשַׁבֶּת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְנְחָשֶׁת:
- לג וּבַחֲרָשֶׁת אָבֹן לְמִלְאֵת וּבַחֲרָשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכַת מַחֲשַׁבֶּת:
- לד וְלַהוֹרֹת נָתַן בְּלָבוֹ הוּא וְאַהֲלִיאָב בֶּן־אַחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן:

- 35 Napełnił ich umiejętnością umysłu, aby wykonywali wszelkie rzemiosło rytownika i pomysłowca i hafciarza na błękicie, i na purpurze, i na karmazynie, i na bisiorze, i na tkaninie, wykonywających wszelkie rzemiosło i wymyślających pomysły.

לֵה מִלֵּא אַתֶּם חֵכְמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלָאכָתָהּ וְחֹשֶׁב
וְרָקִים בְּתִכְלֵת וּבְאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַיָּשָׁן וְאַרְגַּ עֹשֵׂי
כָּל־מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי מַחְשָׁבֹת:

- 1 I tak robią Becalel i Oholiab, i każdy mąż umiejętnego umysłu, któremu dał Wiekuisty mądrość i rozum, aby umieli wykonać każdą robotę, potrzebną dla świątyni, - wszystko jak rozkazał Wiekuisty".
 - 2 I wezwał Mojżesz Becalela i Oholiaba, i każdego umiejętnego umysłu, któremu dał Wiekuisty mądrość w serce jego, każdego, którego uniosło serce, by przystąpił do roboty, - aby wykonali ją.
 - 3 I wzięli od Mojżesza wszystkie dary, które byli przynieśli synowie Izraela do wykończenia dzieła świętego, - aby je wykonać. Ci zaś przynosili mu dalej dary, każdego rana.
 - 4 I zeszli się wszyscy umiejętni wykonawcy wszelakiej roboty świątyni, każdy od dzieła swojego, którym się zajmował, -
 - 5 I oświadczyli Mojżeszowi, i rzekli: "Więcej lud przynosi, niż potrzeba do dzieła, które rozkazał Wiekuisty wykonać".
 - 6 Rozkazał tedy Mojżesz - i ogłoszono w obozie tak: "Ani mężczyzna, ani kobieta niechaj już nie robią nic na daninę świętą!" I przestał lud przynosić.
 - 7 A zapasu był dostatek dla całego dzieła, by je wykończyć, i jeszcze zbywało.
 - 8 I zrobili wszyscy umiejętni umysłem z pośród wykonawców robót: przybytek z dziesięciu opon, z bisioru kręconego i z błękitu, i purpury i karmazynu; w cheruby, robotą wymyślną wykonano je.
 - 9 Długość opony każdej - dwadzieścia ośm łokci, a szerokość - cztery łokcie dla opony każdej: miara jedna dla wszystkich opon.
 - 10 I spiał pięć opon jedną z drugą; a pięć drugich opon spiał jedną z drugą.
 - 11 I zrobił pętlice błękitne na kraju jednej opony, przy krańcu spojenia; i tak zrobił na kraju opony ostatniej przy spojeniu drugim.
 - 12 Pięćdziesiąt pętlic zrobił u opony jednej, a pięćdziesiąt pętlic zrobił na krańcu opony, która w spojeniu drugim; przeciwległe były pętlice jedna drugiej.
 - 13 I zrobił pięćdziesiąt zapinek złotych, i spiał opony jedną z drugą zapinkami, - i był przybytek całością.
- א וַעֲשֵׂה בְצִלָּאֵל וְאֶהְיָאֵב וְכָל אִישׁ חֹכֵם-לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה וּתְבוּנָה בְּהֵמָּה לָדַעַת לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-מְלָאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה:
 - ב וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל-בְּצִלָּאֵל וְאֶל-אֶהְיָאֵב וְאֶל כָּל-אִישׁ חֹכֵם-לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בְּלִבּוֹ כָּל אֲשֶׁר נִשְׁאָו לִבּוֹ לִקְרֹבָה אֶל-הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ:
 - ג וַיָּקֻחוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֶת כָּל-הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַמְּלָאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ אֵלָיו עוֹד נֹדֶבָה בִּבְקָר בִּבְקָר:
 - ד וַיָּבֹאוּ כָּל-הַחֹכְמִים הָעֹשִׂים אֶת כָּל-מְלָאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ-אִישׁ מִמְּלָאכְתּוֹ אֲשֶׁר-הֵמָּה עֹשִׂים:
 - ה וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר מְרִבִּים הָעָם לְהֵבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ:
 - ו וַיֹּצֵו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אֲלֵי-יַעֲשׂוּ-עוֹד מְלָאכָה לְתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכְלֹא הָעָם מִהֵבִיא:
 - ז וְהַמְּלָאכָה הַיְּתֵה דִּים לְכָל-הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וַהֲוֹתָר:
 - ח וַיַּעֲשׂוּ כָל-חֹכְמֵי-לֵב בְּעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֶת-הַמִּשְׁכָּן עֹשֶׂר יְרִיעַת שֵׁשׁ מִשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרִבִּים מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב עָשָׂה אֹתָם:
 - ט אַרְבֶּּ הַיְרִיעָה הָאֶחָת שְׁמֹנֶה וָעֶשְׂרִים בָּאֶמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאֶמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְכָל-הַיְרִיעֹת:
 - י וַיַּחֲבֵר אֶת-חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת אֶחָת אֶל-אֶחָת וְחֲמֵשׁ יְרִיעֹת חִבֵּר אֶחָת אֶל-אֶחָת:
 - יא וַיַּעַשׂ לָלֶאֱת תְּכֵלֶת עַל שְׁפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקְצֶה בַּמַּחְבֶּרֶת כֹּן עָשָׂה בְּשֹׁפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשְּׁנִיָּת:
 - יב חֲמֵשִׁים לָלֶאֱת עָשָׂה בִּירִיעָה הָאֶחָת וְחֲמֵשִׁים לָלֶאֱת עָשָׂה בַּקִּצֵּה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשְּׁנִיָּת מִקְבִּילַת הַלָּלֶאֱת אֶחָת אֶל-אֶחָת:
 - יג וַיַּעַשׂ חֲמֵשִׁים קְרָסִי זָהָב וַיַּחֲבֵר אֶת-הַיְרִיעֹת אֶחָת אֶל-אֶחָת בַּקְּרָסִים וַיְהִי הַמִּשְׁכָּן אֶחָד:

- 14 I zrobił też opony z wełny koziej, jako namiot nad przybytkiem; jedenaście opon zrobił takich. יד וַיַּעַשׂ יִרְיעֵת עֲזִים לְאַהֲלֵ עַל־הַמִּשְׁכָּן עֲשֵׁת־עֶשְׂרֵה יִרְיעֵת עֲשָׂה אֹתָם:
- 15 Długość opony każdej - trzydzieści łokci, a szerokość - cztery łokcie dla opony każdej: miara jedna dla jedenaśtu opon. טו אַרְבֵּי הַיִּרְיעָה הָאֶחָת שְׁלֹשִׁים בְּאַמָּה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב הַיִּרְיעָה הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְעֲשֵׁתִי עֶשְׂרֵה יִרְיעֵת:
- 16 I wziął pięć opon osobno, a sześć opon osobno. טז וַיַּחְבֵּר אֶת־חֲמֵשׁ הַיִּרְיעֵת לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ הַיִּרְיעֵת לְבָד:
- 17 I zrobił pięćdziesiąt pętlic po kraju opony krańcowej w spojeniu, a pięćdziesiąt pętlic zrobił po kraju opony spojenia drugiego. יז וַיַּעַשׂ לְלֹאֵת חֲמִשִּׁים עַל שֵׁפֶת הַיִּרְיעָה הַקִּיצָנָה בַּמַּחְבֶּרֶת וְחֲמִשִּׁים לְלֹאֵת עֲשָׂה עַל־שֵׁפֶת הַיִּרְיעָה הַחֲבֶרֶת הַשְּׁנִיָּת:
- 18 I zrobił też zapinek miedzianych pięćdziesiąt, by spojic namiot, aby był całością. יח וַיַּעַשׂ קָרְסִי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים לְחַבֵּר אֶת־הָאֹהֶל לִהְיוֹת אֶחָד:
- 19 I zrobił pokrowiec na namiot ze skór baranich, czerwono barwionych, a przykrycie ze skór borsuczych na wierzchu. יט וַיַּעַשׂ מִכְסֵּה לְאֹהֶל עֹרֹת אֵילִים מְאֻדָּמִים וּמִכְסֵּה עֹרֹת תַּחָּשִׁים מְלֻמָּעָה:
- 20 I zrobił bale do przybytku z drzewa akacyowego, stojące. כ וַיַּעַשׂ אֶת־הַקָּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים:
- 21 Dziesięć łokci - długość bala, a półtora łokcia - szerokość bala każdego. כא עֲשֹׂר אַמָּת אַרְבֵּי הַקָּרָשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקָּרָשׁ הָאֶחָד:
- 22 Po dwa czopy u każdego bala, osadzonych jeden naprzeciw drugiego: tak zrobił u wszystkich bali przybytku. כב שְׁתֵּי יָדַי לְקָרָשׁ הָאֶחָד מִשְׁלֵבֹת אֶחָת אֶל־אֶחָת כֹּן עֲשָׂה לְכָל קָרָשֵׁי הַמִּשְׁכָּן:
- 23 I zrobił wszystkie bale do przybytku: dwadzieścia bali dla strony południowej, na prawo; כג וַיַּעַשׂ אֶת־הַקָּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲשָׂרִים קָרָשִׁים לְפָאֵת נֹגֵב תִּמְנָה:
- 24 I czterdzieści podłupci srebrnych zrobił pod dwadzieścia tych bali: dwa podłupia pod bal jeden, do dwóch czopów jego, i dwa podłupia pod bal drugi, do dwóch czopów jego. כד וְאַרְבָּעִים אֲדָנִי־כֶסֶף עֲשָׂה תַּחַת עֲשָׂרִים הַקָּרָשִׁים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקָּרָשׁ הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקָּרָשׁ הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָיו:
- 25 Także na bok drugi przybytku, dla strony północnej, zrobił dwadzieścia bali, כה וּלְצִלְעַ הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִיָּת לְפָאֵת צָפוֹן עֲשָׂה עֲשָׂרִים קָרָשִׁים:
- 26 I czterdzieści podłupci ich srebrnych: dwa podłupia pod bal jeden, i dwa podłupia pod bal drugi. כו וְאַרְבָּעִים אֲדָנִיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרָשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרָשׁ הָאֶחָד:
- 27 A na tylną stronę przybytku, ku zachodowi, zrobił sześć bali. כז וּלְיִרְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָה עֲשָׂה שְׁשֶׁה קָרָשִׁים:
- 28 A dwa bale zrobił na węgly przybytku, przy tylnej ścianie. כח וּשְׁנֵי קָרָשִׁים עֲשָׂה לַמִּקְצֹעַת הַמִּשְׁכָּן בְּיִרְכְּתָיִם:
- 29 I były spojone u spodu i razem łączyły się z wierzchu w jednej obręczy: tak zrobił z obydwoma po obu węglach. כט וְהָיוּ תּוֹאֲמִם מִלְּמַטָּה וַיַּחֲדּוּ יִהְיוּ תָמִים אֶל־רֹאשׁוֹ אֶל־הַטֹּבַעַת הָאֶחָת כֹּן עֲשָׂה לְשְׁנֵיהֶם לְשְׁנֵי הַמִּקְצֹעַת:
- 30 I tak było ośm bali, a podłupci ich srebrnych, - szesnaście podłupci: po dwa podłupia pod bal każdy. ל וְהָיוּ שְׁמֹנֶה קָרָשִׁים וְאֲדָנֵיהֶם כֶּסֶף שְׁשֶׁה עֲשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרָשׁ הָאֶחָד:
- 31 I zrobił wrzeciądze z drzewa akacyowego: pięć - do bali strony przybytku jednej, לא וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקָרָשֵׁי צִלְע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת:

- 32 A pięć wrzciędzy - do bali strony przybytku drugiej; pięć téż wrzciędzy do bali strony przybytku tylnej, ku zachodowi. לב וַחֲמִשָּׁה בָּרִיחַם לְקִרְשֵׁי צִלְעֵה־מִשְׁכָּן הַשְּׁנִית וַחֲמִשָּׁה בָּרִיחַם לְקִרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן לִירְכָתַיִם יָמָה:
- 33 I zrobił wrzciędz środkowy tak, żeby przechodził przez środek bali, od końca do końca. לג וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן לְבָרִיחַ בְּתוֹךְ הַקִּרְשִׁים מִן־הַקְּצָה אֶל־הַקְּצָה:
- 34 Bale zaś obłożył złotem, a pierścienie ich zrobił ze złota, jako osady dla wrzciędzy; obłożył téż i wrzciędze złotem. לד וְאֶת־הַקִּרְשִׁים צָפָה זָהָב וְאֶת־טַבָּעֹתָם עָשָׂה זָהָב בְּתֵימָם לְבָרִיחַם וַיִּצַּף אֶת־הַבְּרִיחַם זָהָב:
- 35 Zrobił téż zasłonę z błękitu i purpury i karmazynu i bisioru kręconego, robotą wymyślną wykonał ją, w cheruby. לה וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְיָשָׁשׁ מִשְׁזֹר מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב עָשָׂה אֹתָהּ כְּרָבִים:
- 36 I zrobił do niej cztery słupy akacyowe, i obłożył je złotem, haczyki téż ich były złote; i ułał do nich cztery podstępia srebrne. לו וַיַּעַשׂ לָהּ אַרְבַּעַה עַמּוּדֵי שִׁטִּים וַיִּצַּפֵּם זָהָב וְוִיָּהֶם זָהָב וַיִּצַּק לָהֶם אַרְבַּעַה אֲדָנִי־כֶסֶף:
- 37 Sporządził téż kotarę do wnijsia namiotu z błękitu i purpury i karmazynu i bisioru kręconego, wyrobu wzorzystego. לז וַיַּעַשׂ מָסָךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְיָשָׁשׁ מִשְׁזֹר מַעֲשֵׂה רֶקֶם:
- 38 I pięć słupów do niej z haczykami ich; i obłożył wierzchy ich i klamry ich złotem; a podstępni ich było - pięć, miedzianych. לח וְאֶת־עַמּוּדָיו חֲמִשָּׁה וְאֶת־וִוִּיָּהֶם וְצָפָה רָאשֵׁיהֶם וַחֲשָׁקֵיהֶם זָהָב וְאֲדָנֵיהֶם חֲמִשָּׁה נְחֹשֶׁת:

- 1 I zrobił Becalet arkę z drzewa akacyowego, dwa i pół łokcia długość jej, półtora łokcia szerokość jej, a półtora łokcia wysokość jej.
- 2 I powłókł ją złotem czystém z wewnątrz i z zewnątrz; i zrobił do niej wieniec złoty w około.
- 3 Odlął téż dla niej cztery pierścienie złote do czterech węglów jej: dwa pierścienie do boku jej jednego, i dwa pierścienie do boku jej drugiego.
- 4 I zrobił drążki z drzewa akacyowego, i powłókł je złotem.
- 5 I włożył drążki do pierścieni po bokach arki, dla unoszenia arki.
- 6 I zrobił wieko ze złota szczerego: dwa i pół łokcia długość jego, a półtora łokcia - szerokość jego.
- 7 I wykonał dwa cheruby złote, - kutej roboty wykonał je, - na obu brzegach wieka.
- 8 Cheruba jednego - na brzegu z jednej strony, a cheruba drugiego - na brzegu z drugiej strony: z samego wieka wykonał cheruby po obu brzegach jego.
- 9 A były to cheruby o rozpostartych w górę skrzydłach, porywające skrzydłami swemi wieko, a twarzami swojemi zwrócone jeden ku drugiemu; ku wieku były twarze cherubów.
- 10 I sporządził stół z drzewa akacyowego, dwa łokcie długość jego, łokieć szerokość jego, a półtora łokcia wysokość jego.
- 11 I powłókł go złotem czystém, i uczynił doń wieniec złoty, w około.
- 12 Zrobił téż listwę na piędz szeroką, w około niego, i uczynił doń wieniec złoty, w około.
- 13 I odlął doń cztery pierścienie złote, i utwierdził pierścienie, po czterech rogach, które u czterech nóg jego.
- 14 Przy listwie były pierścienie, jako osady dla drążków, dla unoszenia stołu.
- 15 I zrobił drążki te z drzewa akacyowego, i powłókł je złotem - dla unoszenia stołu.
- 16 I zrobił naczynia przynależne do stołu: misy jego, i kadzielnice, i dzbanki, i czasze jego, któremi się nalewa, - ze złota szczerego.

- א ויעש בצלאל את־הארן עצי שטים אִמְתִּים וְחָצִי אַרְכּוֹ וְאִמָּה וְחָצִי רָחְבוֹ וְאִמָּה וְחָצִי קִמְתּוֹ:
- ב ויצִפֶּהוּ זָהָב טָהוֹר מִבֵּית וּמִחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זֶרֶזָהב סָבִיב:
- ג ויצִק לוֹ אַרְבַּע טַבַּעַת זָהָב עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבַּעַת עַל־צִלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבַּעוֹת עַל־צִלְעוֹ הַשֵּׁנִית:
- ד וַיַּעַשׂ בְּדֵי עַצִּי שְׁטִים וַיִּצַּף אֹתָם זָהָב:
- ה וַיָּבֵא אֶת־הַבָּדִים בַּטַּבַּעַת עַל צִלְעַת הָאָרֶן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֶן:
- ו וַיַּעַשׂ כַּפֶּרֶת זָהָב טָהוֹר אִמְתִּים וְחָצִי אַרְכָּהּ וְאִמָּה וְחָצִי רָחְבָּהּ:
- ז וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְרָבִים זָהָב מְקֻשָּׁה עָשָׂה אֹתָם מְשֻׁנֵּי קִצּוֹת הַכַּפֶּרֶת:
- ח כְּרוֹב־אֶחָד מְקֻצָּה מִזֶּה וּכְרוֹב־אֶחָד מְקֻצָּה מִזֶּה מִן־הַכַּפֶּרֶת עָשָׂה אֶת־הַכְּרָבִים מְשֻׁנֵּי קִצּוֹתָיו:
- ט וַיְהִיו הַכְּרָבִים פְּרָשֵׁי כַנָּפִים לְמַעַלָּה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֶּרֶת וּפְנִיָהֶם אִישׁ אֶל־אֶחָיו אֶל־הַכַּפֶּרֶת הָיוּ פְּנֵי הַכְּרָבִים:
- י וַיַּעַשׂ אֶת־הַשְּׁלֶחָן עַצִּי שְׁטִים אִמְתִּים אַרְכּוֹ וְאִמָּה רָחְבוֹ וְאִמָּה וְחָצִי קִמְתּוֹ:
- יא וַיִּצַּף אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וַיַּעַשׂ לוֹ זֶרֶזָהב סָבִיב:
- יב וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טַפַּח סָבִיב וַיַּעַשׂ זֶרֶזָהב לְמִסְגֶּרֶתוֹ סָבִיב:
- יג וַיִּצֶק לוֹ אַרְבַּע טַבַּעַת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבַּעַת עַל אַרְבַּע הַפִּאֵת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו:
- יד לַעֲמַת הַמִּסְגֶּרֶת הָיוּ הַטַּבַּעַת בָּתִּים לְבָדִים לָשֵׂאת אֶת־הַשְּׁלֶחָן:
- טו וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִים עַצִּי שְׁטִים וַיִּצַּף אֹתָם זָהָב לָשֵׂאת אֶת־הַשְּׁלֶחָן:
- טז וַיַּעַשׂ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר עַל־הַשְּׁלֶחָן אֶת־קַעֲרֹתָיו וְאֶת־כַּפֹּתָיו וְאֶת מִנְקִיתָיו וְאֶת־הַקְּשׁוֹת אֲשֶׁר יִסֹּךְ בָּהֶן זָהָב טָהוֹר:

- 17 I zrobił świecznik ze złota szczerego; kutej roboty wykonał świecznik: słupiec jego, pręt, kielichy, gałki, i kwiaty jego - z niego wychodziły.
- 18 A sześć ramion wychodziło z boków jego: trzy ramiona świecznika z jednego boku jego, a trzy ramiona świecznika z drugiego boku jego.
- 19 Trzy kielichy kształtu kwiecia migdału na jednym ramieniu, z gałką i kwiatem, a trzy kielichy kształtu kwiecia migdału na drugim ramieniu, z gałką i kwiatem: tak na sześciu ramionach wychodzących ze świecznika.
- 20 A na samym świeczniku - cztery kielichy, kształtu kwiecia migdału, z gałkami i kwiatami jego.
- 21 I gałka pod dwoma ramionami - z niego, i także gałka pod dwoma ramionami - z niego, i znowu gałka pod dwoma ramionami - z niego: u sześciu ramion, wychodzących ze świecznika.
- 22 Gałki ich, i ramiona ich, z niego samego wychodziły; cały ukuty był z jednej bryły złota szczerego.
- 23 I zrobił lamp do niego siedm, i szczypczyki jego, i popielniczki jego, ze złota szczerego.
- 24 Z talentu złota szczerego wykonał go i wszystkie przybory jego.
- 25 I wyrobił ołtarz do kadzenia z drzewa akacyowego; łokieć długość jego, a łokieć szerokość jego, - czworograniasty, - dwa zaś łokcie wysokość jego; z niego wychodziły narożniki jego.
- 26 I obłożył go złotem szczerém, płytę jego, i ściany jego w około, i narożniki jego; i zrobił do niego wieniec złoty naokoło.
- 27 Dwa też pierścienie złote zrobił do niego, poniżej wieńca jego, po obu bokach jego, - po obu stronach jego, - jako osady dla drążków, dla unoszenia go na nich.
- 28 I zrobił drążki te z drzewa akacyowego, i powlókł je złotem.
- 29 Przyrzędził też olej do namaszczenia świętego, i kadzidło z wonności, czyste, sposobem mieszających pachnidła.

יז וַיַּעַשׂ אֶת־הַמִּנְרָה זֶהָב טָהוֹר מְקֻשָּׁה עָשָׂה אֶת־הַמִּנְרָה יִרְכָּה וְקִנָּה גְבִיעֶיהָ כַּפְתָּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמָּנָה הָיוּ:

יח וְשֵׁשֶׁה קָנִים יֵצְאִים מִצְדֵּיהָ שְׁלֹשָׁה קָנֵי מִנְרָה מִצְדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קָנֵי מִנְרָה מִצְדָּהּ הַשֵּׁנִי:

יט וְשֵׁשֶׁה גְבָעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקִנָּה הָאֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח וְשֵׁשֶׁה גְבָעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקִנָּה אֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֵּצְאִים מִן־הַמִּנְרָה:

כ ובמנרה ארבעה גבעים משוקדים כפתריה ופרחיה:

כא וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה לששת הקנים היצאים ממנה:

כב כפתריהם וקנתם ממנה היו כלה מקשה אחת זהב טהור:

כג ויעש את־נרתיה שבועה ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור:

כד כפר זהב טהור עשה אתה ואת כל־כליה:

כה ויעש את־מזבח הקטרת עצי שטים אמה ארכו ואמה רחבו רבוע ואמתים קמתו ממנו היו קרנותיו:

כו ויצף אתו זהב טהור את־גגו ואת־קיריתיו סביב ואת־קרנותיו ויעש לו זר זהב סביב:

כז ושתי טבעת זהב עשה־לו מתחת לזרו על שתי צלעותיו על שני צדיו לבתים לבדים לשאת אתו בָּהֶם:

כח ויעש את־הבדים עצי שטים ויצף אתם זהב:

כט ויעש את־שמן המשחה קדש ואת־קטרת הסמים טהור מעשה רקח:

- 1 I wyrobił ofiarnicę całopaleń z drzewa akacyowego, pięć łokci długości, a pięć łokci szerokości, czworograniastą, - pięć zaś łokci była wysokość jej.
 - 2 I poczynił narożniki na czterech węglach jej, - z niej wychodziły narożniki jej, - i obłożył ją miedzią.
 - 3 Zrobił też wszystkie naczynia ofiarnicy: garczki, i łopatki, i czasze, i widełki, i węglarki; wszystkie naczynia jej wyrobił z miedzi.
 - 4 Zrobił też do ofiarnicy kratę, roboty siatkowej z miedzi, pod okoleniem jej u spodu do połowy jej.
 - 5 I odlał cztery pierścienie, na czterech węglach siatki miedzianej, jako osady dla drążków.
 - 6 Drążki zaś zrobił z drzewa akacyowego, i obłożył je miedzią.
 - 7 I wprowadził drążki do pierścieni, po bokach ofiarnicy, dla unoszenia jej na nich; pustą z tarcic zrobił ją.
 - 8 Zrobił też miednicę z miedzi, i podnóże jej z miedzi, ze zwierciadeł kobiet, położnic, które się zbierały u wejścia do przybytku zboru.
 - 9 I zrobił dworzec: po stronie południowej, na prawo, zapony dworca z bisioru kręconego, na sto łokci;
 - 10 Słupów też do nich - dwadzieścia, i podstąpi do nich dwadzieścia, z miedzi; haczyki u słupów i klamry ich - ze srebra.
 - 11 A po stronie północnej zapony na sto łokci, słupów do nich - dwadzieścia, i podstąpi do nich - dwadzieścia, z miedzi; haczyki u słupów i klamry ich - ze srebra.
 - 12 A po stronie zachodniej: zapon na pięćdziesiąt łokci, słupów do nich - dziesięć, a podstąpi - dziesięć.
 - 13 A ze strony przedniej ku wschodowi, - pięćdziesiąt łokci.
 - 14 Zapony - piętnaście łokci dla skrzydła jednego, słupów ich - trzy, i podstąpi ich - trzy.
 - 15 I dla skrzydła drugiego, - po obu stronach wrót dworca - zapony piętnaście łokci, słupów ich - trzy, i podstąpi ich - trzy.
 - 16 Wszystkie zapony, na około dworca z bisioru kręconego.
- א וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבֵּחַ הָעֹלָה עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכוֹ וְחֲמֵשׁ־אַמּוֹת רָחְבוֹ רְבוּעַ וְשֵׁלֶשׁ אַמּוֹת קָמָתוֹ:
- ב וַיַּעַשׂ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פְּנֵתָיו מִמָּנוֹ הָיוּ קַרְנֹתָיו וַיִּצַּף אוֹתוֹ נְחֹשֶׁת:
- ג וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הַסִּירֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת אֶת־הַמְּזֻלָּגֹת וְאֶת־הַמַּחְתֹּת כָּל־כְּלָיו עָשָׂה נְחֹשֶׁת:
- ד וַיַּעַשׂ לַמִּזְבֵּחַ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת תַּחַת כָּרְכָבוֹ מִלְמָטָה עַד־חֻצָּיו:
- ה וַיִּצֹק אַרְבַּע טַבַּעֹת בְּאַרְבַּע הַקְּצֻצֹת לַמִּכְבָּר הַנְּחֹשֶׁת בְּתֵימִים לְבָדִים:
- ו וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצַּף אוֹתָם נְחֹשֶׁת:
- ז וַיָּבֵא אֶת־הַבָּדִים בְּטַבַּעַת עַל צִלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׂאת אוֹתוֹ בָּהֶם נְבוֹב לַחַת עָשָׂה אוֹתוֹ:
- ח וַיַּעַשׂ אֶת הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְאֶת כָּנוֹ נְחֹשֶׁת בְּמֵרָאֵת הַצִּבְאוֹת אֲשֶׁר צָבְאוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
- ט וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֲצֵר לַפֶּאֶת נֶגֶב תִּימָנָה קַלְעֵי הַחֲצֵר שֵׁשׁ מִשְׁזָר מֵאָה בָּאַמָּה:
- י עַמּוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף:
- יא וּלְפֶאֶת צָפוֹן מֵאָה בָּאַמָּה עַמּוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף:
- יב וּלְפֶאֶת־יָם קַלְעִים חֲמִשִּׁים בָּאַמָּה עַמּוּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרָה וְוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף:
- יג וּלְפֶאֶת קִדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה:
- יד קַלְעִים חֲמִש־עֲשָׂרָה אַמָּה אֶל־הַפֶּתַח עַמּוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה:
- טו וּלְפֶתַח הַשְּׁנִית מִזָּה וּמִזָּה לְשַׁעַר הַחֲצֵר קַלְעִים חֲמֵשׁ עֲשָׂרָה אַמָּה עַמּוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה:
- טז כָּל־קַלְעֵי הַחֲצֵר סָבִיב שֵׁשׁ מִשְׁזָר:

- 17 A podstępia do słupów - z miedzi; haczyki słupów i klamry ich - ze srebra, i powłoka dla wierzchów ich - ze srebra; w ten sposób powiązane były srebrem wszystkie słupy dworca.
- 18 A kotara dla wrót dworca wyrobu wzorzystego z błękitu, i purpury, i karmazynu, i bisioru kręconego, na dwadzieścia łokci długości, a wysokości przez szerokość na pięć łokci, odpowiednio do zapon dworca.
- 19 A słupów do niej - cztery, a podstąpi do nich - cztery, z miedzi; haczyki ich - ze srebra, a powłoka wierzchów ich i klamry ich, ze srebra.
- 20 A kołki wszystkie u przybytku i u dworca na około - z miedzi.
- 21 Oto obliczenia dla przybytku, przybytku świadectwa, które obliczone zostały z polecenia Mojżesza: służba Lewitów była pod dozorem Ithamara, syna Ahrona, kapłana.
- 22 A Becalel, syn Urego, syna Chura, z pokolenia Jehudy, wykonał wszystko, co przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 23 A z nim był Oholiab, syn Achisamacha, z pokolenia Dan, rytownik i pomysłowiec i hafciarz na błękitcie i na purpurze i na karmazynie i na bisiorze.
- 24 Wszystkiego złota zapotrzebowanego do dzieła, na całą robotę świątyni: złota złożonego w dar było - dwadzieścia i dziewięć talentów i siedmset trzydzieści szekłów, podług szekla świętego.
- 25 Srebra zaś od policzonych zboru sto talentów i tysiąc siedmset siedmdziesiąt pięć szekłów, podług szekla świętego.
- 26 Beka - na głowę, czyli pół szekla, podług szekla świętego, od każdego przechodzącego mimo spisujących od dwudziestu lat i wyżej, od sześciukroć trzech tysięcy i pięciuset pięciudziesięciu.
- 27 A służyły te sto talentów srebra do odlewania podstąpi świątyni i podstąpi zasłony; sto podstąpi ze stu talentów - po talencie na podstąpie.
- 28 A z tysiąca siedmuset siedmdziesięciu i pięciu szekłów zrobił haczyki do słupów, i powłókł wierzchy ich i połączył je klamrami.
- 29 Miedzi zaś złożonej w darze było - siedmdziesiąt talentów i dwa tysiące czterysta szekłów.
- 30 I zrobił z niej podstępia u wnijsia do przybytku zboru, i ołtarz miedziany, i kratę miedzianą do niego, i wszystkie przybory ołtarza.
- יז והָאֲדָנִים לְעִמָּדִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעִמָּוִדִים וְחִשּׁוּקֵיהֶם כָּסֶף וְצָפוּי רָאשֵׁיהֶם כָּסֶף וְהֵם מְחַשְׁקִים כָּסֶף כָּל עִמָּדֵי הַחֲצֵר:
- יח וּמִסֹּף שַׁעַר הַחֲצֵר מַעֲשֵׂה רָקִם תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר וְעֶשְׂרִים אָמָּה אָרְדּוּ וְקוֹמָה בְּרֹחַב חֲמִשׁ אַמּוֹת לְעֹמֶת קִלְעֵי הַחֲצֵר:
- יט וְעִמָּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאֲדָנֵיהֶם אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת וְוֵיהֶם כָּסֶף וְצָפוּי רָאשֵׁיהֶם וְחִשְׁקֵיהֶם כָּסֶף:
- כ וְכָל־הַיְתָדוֹת לַמִּשְׁכָּן וְלַחֲצֵר סָבִיב נְחֹשֶׁת:
- כא אֵלֹהֵי פָקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן הַמִּשְׁכָּן הָעֵדוּת אֲשֶׁר פָּקַד עַל־פִּי מֹשֶׁה עֲבַדְתָּ הָלוֹאִים בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן:
- כב וּבְצִלְאֵל בֶּן־אֹוֹרִי בֶן־חֹור לְמִטָּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- כג וְאֵתוּ אֶהֱלִיאָב בֶּן־אַחִיסָמָךְ לְמִטָּה־דָן חֶרֶשׁ וְחֹשֶׁב וְרָקִם בְּתֵכֶלֶת וּבְאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבְשֵׁשׁ:
- כד כָּל־הַזֹּהָב הָעָשׂוּי לְמִלְאָכָה בְּכָל מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי זָהָב הַתְּנוּפָה תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים כֶּכֶר וְשִׁבְעָה מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:
- כה וְכֶסֶף פָּקוּדֵי הָעֵדָה מֵאֵת כֶּכֶר וְאַלְף וְשִׁבְעָה מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:
- כו בָּקַע לַגְלַגְלֹת מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכָל הָעֹבֵר עַל־הַפָּקָדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלְף וּשְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים:
- כז וַיְהִי מֵאֵת כֶּכֶר הַכֶּסֶף לְצֻקֹת אֵת אֲדָנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אֲדָנֵי הַפְּרֻכָּת מֵאֵת אֲדָנִים לְמֵאֵת הַכֶּכֶר כֶּכֶר לְאֶדָן:
- כח וְאֶת־הָאֶלְף וְשִׁבְעָה הַמֵּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עָשָׂה וַיְהִי לְעִמָּוִדִים וְצָפוּהָ רָאשֵׁיהֶם וְחִשְׁקָם אֹתָם:
- כט וְנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כֶּכֶר וְאַלְפִים וְאַרְבַּע־מֵאוֹת שֶׁקֶל:
- ל וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת־אֲדָנֵי פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ:

- 31 I podślupia dworca naokoło, - i podślupia u wrót dworca, i wszystkie kołki przybytku, i wszystkie kołki dworca w około.

לא וְאֶת־אֲדָנֵי הַחֲצֵר סָבִיב וְאֶת־אֲדָנֵי שַׁעַר הַחֲצֵר וְאֶת
כָּל־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־יִתְדֹת הַחֲצֵר סָבִיב:

- 1 A z błękitu i purpury i karmazynu zrobili szaty przetykane, do służby w świątyni; zrobili też szaty święte dla Ahrona, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
 - 2 I zrobił naramiennik ze złota, błękitu, purpury, i karmazynu i bisioru kręconego.
 - 3 I wykuli blaszki złote, i pokrajali je w nici do przetykania wśród błękitu, i wśród purpury, i wśród karmazynu, i wśród bisioru, robotą wymyślną.
 - 4 Przyramki zrobili przy nim wiążące się; na dwóch końcach swoich się zawięzywał.
 - 5 A pas do przepasania go, będący na nim, przedłużeniem jego był, jednakiej z nim roboty, ze złota, błękitu, i purpury, i karmazynu, i bisioru kręconego - jako rozkazał Wiekuisty Mojżeszowi.
 - 6 I przygotowali kamienie onyksu, obwiedzione oprawami złotymi, wyrzeźbione rzeźbą pieczętarską, podług imion synów Israela.
 - 7 I oprowił je na przyramkach naramiennika, jako kamienie pamiątkowe dla synów Israela - jako rozkazał Wiekuisty Mojżeszowi.
 - 8 Zrobił też napierśnik, robotą wymyślną, podług roboty naramiennika, - ze złota, błękitu, purpury i karmazynu, i bisioru kręconego.
 - 9 Czworograniastym był, - podwójnym zrobili napierśnik, na piędz długości i na piędz szerokości, - podwójny.
 - 10 I nasadzili weń cztery rzędy kamieni; rzędem: rubin, topaz i szmaragd, - rząd jeden.
 - 11 A rząd drugi: karbunkuł, szafir i beryl.
 - 12 A rząd trzeci: opal, agat i ametyst.
 - 13 A rząd czwarty: chryzolit, onyks i jaspis. Obwiedzione oprawami złotymi w osadach swoich.
 - 14 A kamieni tych podług imion synów Israela było: dwanaście było ich, podług imion ich, rzeźby pieczętarskiej, - każdy z imieniem swoim, dla dwunastu pokoleń.
 - 15 I zrobili dla napierśnika łańcuszki graniaste, roboty plecionej, ze złota szczerego.
- א וימן־התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי־שרד לשרת בקדש ויעשו את־בגדי הקדש אשר לאהרן כֹּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - ב ויעש את־האפוד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר:
 - ג וירקעו את־פחי הזהב וקצץ פתילם לעשות בתוך התכלת ובתוך הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש מעשה חשב:
 - ד כתפת עשׂוֹלוֹ חֲבֶרֶת עַל־שְׁנֵי קַצּוֹתָיו חֶבֶר:
 - ה וחשב אפדתו אשר עליו ממנו הוא כמעשהו זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר כֹּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - ו ויעשו את־אבני השׁהם מסבת משבצת זהב מפתחת פתוחי חותם על־שמות בני יִשְׂרָאֵל:
 - ז וישם אתם על כתפת האפוד אבני זכרון לבני יִשְׂרָאֵל כֹּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - ח ויעש את־החשן מעשה חשב כמעשה אפוד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר:
 - ט רבוע היה כפול עשו את־החשן זרת ארכו וזרת רחבו כפול:
 - י וימלאו־בו ארבעה טורי אבן טור אדם פֶּטְדָה וברקת הטור האחד:
 - יא והטור השני נֶפֶךְ ספיר ויהלם:
 - יב והטור השלישי לִשֶׁם שֶׁבוּ ואחלמה:
 - יג והטור הרביעי תְּרִשִׁישׁ שׁהם וישפה מוסבת משבצות זהב במלאתם:
 - יד והאבנים על־שמת בני־יִשְׂרָאֵל הנה שְׁתֵּים עָשָׂרָה עַל־שְׁמָתָם פתוחי חתם איש על־שְׁמוֹ לְשָׁנִים עָשָׂר שָׁבֵט:
 - טו ויעשו על־החשן שְׂרָשֶׁרֶת גְּבֻלַת מַעֲשֵׂה עֶבֶת זָהָב טָהוֹר:

- 16 Zrobili też dwie oprawy złote i dwa pierścienie złote, i przytwierdzili oba te pierścienie do obu końców napierśnika.
- 17 I włożyli dwie owe plecionki złote we dwa pierścienie, w końcu napierśnika.
- 18 A oba końce dwóch plecionek przytwierdzili do obu opraw, te zaś osadzili na dwóch przyramkach naramiennika z przedniej strony jego.
- 19 I zrobiwszy jeszcze dwa pierścienie złote, przyprawili je do dwóch końców napierśnika, na skraju jego znajdującego się, ze strony naramiennika, na wewnątrz.
- 20 I zrobili jeszcze dwa pierścienie złote i przyprawili je do dwóch przyramek naramiennika u spodu, z przedniej strony jego, u spojenia jego, nad pasem naramiennika.
- 21 I przywiązali napierśnik, - od pierścieni jego do pierścieni naramiennika, sznurkiem błękitnym, aby został na pasie naramiennika, a nie usuwał się napierśnik od naramiennika, jako przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 22 I zrobił płaszcz pod naramiennik roboty przetykanej, cały z błękitu.
- 23 A otwór płaszcza, w środku jego, jak otwór pancerza; obszywka u otworu jego na około, aby się nie rozdzierał.
- 24 I wyrobili na krajach płaszcza granatowe jabłuszka z błękitu, purpury i karmazynu kręconego.
- 25 Zrobili też dzwonki ze szczerego złota, i nawiesili dzwonki między jabłka granatowe, po krajach płaszcza w około, w pośród jabłek granatowych.
- 26 Dzwonek i granatowe jabłuszko, dzwonek i granatowe jabłuszko po krajach płaszcza w około, dla odbywania służby, jako przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 27 I zrobili szaty spodnie z bisioru, roboty przetykanej, dla Ahrona i dla synów jego.
- 28 I zawój z bisioru, i zdobne mitry z bisioru, i spodnie lniane z bisioru kręconego.
- 29 I pas z bisioru kręconego, i z błękitu, purpury i karmazynu, wyrobu wzorzystego, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 30 I zrobili też diadem, koronę świętą ze złota szczerego, i napisali na niej pismem, rzeźbą pieczętarską: Święte Wiekuistemu.
- טז וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי מִשְׁבָּצֹת זָהָב וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת זָהָב וַיִּתְּנוּ אֶת־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן:
- יז וַיִּתְּנוּ שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת הַזֹּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן:
- יח וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת נָתַנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבָּצֹת וַיִּתְּנֵם עַל־כְּתֹפֶת הָאֶפֶד אֶל־מֹול פָּנָיו:
- יט וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבָּעֹת זָהָב וַיִּשְׁמְּוּ עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שִׁפְתּוֹ אֲשֶׁר אֶל־עֶבֶר הָאֶפֶד בֵּיתָהּ:
- כ וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבָּעֹת זָהָב וַיִּתְּנֵם עַל־שְׁתֵּי כְּתֹפֶת הָאֶפֶד מִלְּמַטָּה מִמֹּול פָּנָיו לְעֻמַּת מַחְבְּרָתוֹ מִמַּעַל לְחֹשֶׁב הָאֶפֶד:
- כא וַיִּרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מִטַּבָּעָתָיו אֶל־טַבָּעֹת הָאֶפֶד בְּפִתִּיל תְּכֵלֶת לְהִית עַל־חֹשֶׁב הָאֶפֶד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֶפֶד כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- כב וַיַּעַשׂ אֶת־מַעִיל הָאֶפֶד מֵעֹשֶׂה אֲרָג כָּלִיל תְּכֵלֶת:
- כג וּפִי־הַמַּעִיל בְּתוֹכּוֹ כָּפִי תַחְרָא שָׁפָה לְפָיו סָבִיב לֹא יִקְרַע:
- כד וַיַּעֲשׂוּ עַל־שׁוּלֵי הַמַּעִיל רְמוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מִשְׁזֹר:
- כה וַיַּעֲשׂוּ פַעֲמָנֵי זָהָב טָהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת־הַפַּעֲמָנִים בְּתוֹךְ הָרְמָנִים עַל־שׁוּלֵי הַמַּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ הָרְמָנִים:
- כו פַּעֲמָן וְרָמָן פַּעֲמָן וְרָמָן עַל־שׁוּלֵי הַמַּעִיל סָבִיב לְשָׂרֵת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- כז וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַכְּתָנֹת שֵׁשׁ מֵעֹשֶׂה אֲרָג לֹא־הָרֹן וּלְבָנָיו:
- כח וְאֵת הַמִּצְנָפֹת שֵׁשׁ וְאֵת־פָּאֲרֵי הַמִּגְבָּעֹת שֵׁשׁ וְאֵת־מִכְנָסֵי הַבֶּד שֵׁשׁ מִשְׁזֹר:
- כט וְאֵת־הָאֲבִנֹת שֵׁשׁ מִשְׁזֹר וְתְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מֵעֹשֶׂה רָקִם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- ל וַיַּעֲשׂוּ אֶת־צִיץ נֹזֶר־הַקֹּדֶשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחֵי חוֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה:

- 31 I przymocowali do niej sznurek błękitny, aby przywiązać ją do zawoju, na wierzchu, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 32 I tak ukończoną została wszystka robota około przybytku, - przybytku zboru; i wykonali synowie Israela wszystko tak, jak rozkazał Wiekuisty Mojżeszowi, tak wykonali.
- 33 I dostawili przybytek Mojżeszowi: przybytek i wszystkie przybory jego: zapinki, bale, wrzeciądze, słupy, i podstępia jego;
- 34 I pokrowiec ze skór baranich, czerwono barwionych, i pokrowiec ze skór borsuczych, i oponę zasłaniającą;
- 35 Arkę świadectwa, i drążki jej, i wieko;
- 36 Stół i wszystkie przybory jego, i chléb wystawny.
- 37 Świecznik szczerozłoty, lampy jego, lampy do zapalania - i wszystkie przybory jego, i olej do oświetlania;
- 38 I ołtarz złożony, i olej do namaszczenia, i kadzidło z wonności, i kotarę do wejścia przybytku.
- 39 Ofiarnicę miedzianą i kratę miedzianą do niej, drążki jej i wszystkie przybory jej, miednicę i podnóże jej.
- 40 Zapony dworca, słupy i podstępia jego, i kotarę do bramy dworca; powrozy i kołki jego, i wszystkie przybory do służby przybytku, - do przybytku zboru.
- 41 Szaty służbowe do służby w świątyni, szaty święte dla Ahrona, kapłana, i szaty synów jego, do piastowania kapłaństwa.
- 42 Jako przykazał Wiekuisty Mojżeszowi, tak wykonali synowie Israela całą tę robotę.
- 43 I obejrzał Mojżesz całe dzieło, a oto wykonali je; jako był przykazał Wiekuisty, tak wykonali; i błogosławił im Mojżesz.

לא ויתנו עלי פתיל תכלת לתת על־המצנפת מלמעלה
כאשר צוה יהוה את־משה:

לב ותכל כל־עבדת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל
ככל אשר צוה יהוה את־משה כן עשו:

לג וביאו את־המשכן אל־משה את־האהל ואת־כל־כליו
קרסיו קרשיו בריחו בריחו ועמדיו ואדניו:

לד ואת־מכסה עורת האילים המאדמים ואת־מכסה ערת
התחשים ואת פרכת המסך:

לה את־ארן העדת ואת־בדיו ואת הכפרת:

לו את־השלחן את־כל־כליו ואת לחם הפנים:

לז את־המנרה הטהרה את־נרותיה נרת המערכה
ואת־כל־כליה ואת שמן המאור:

לח ואת מזבח הזהב ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים
ואת מסך פתח האהל:

לט את מזבח הנחשת ואת־מכבר הנחשת אשר־לו את־בדיו
ואת־כל־כליו את־הכיר ואת־כנו:

מ את קלעי החצר את־עמדיה ואת־אדניה ואת־המסך
לשער החצר את־מיתריו ויתדותיה ואת כל־כלי עבדת
המשכן לאהל מועד:

מא את־בגדי השרד לשרת בקדש את־בגדי הקדש לאהרן
הכהן ואת־בגדי בניו לכהן:

מב ככל אשר־צוה יהוה את־משה כן עשו בני ישראל את
כל־העבדה:

מג וירא משה את־כל־המלאכה והנה עשו אתה כאשר
צוה יהוה כן עשו ויברך אתם משה:

- א וידבר יהוה אל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
ב בַּיּוֹם־הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת־מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד:
ג וְשַׂמְתָּ שָׁם אֶת אֲרוֹן הָעֵדוּת וְסִכַּת עַל־הָאָרֶץ אֶת־הַפָּרֹכֶת:
ד וְהִבַּאתָ אֶת־הַשְּׁלֶחַן וְעִרְכָתָ אֶת־עַרְכּוֹ וְהִבַּאתָ אֶת־הַמִּנְרָה וְהַעֲלִיתָ אֶת־נִרְתִּיהָ:
ה וְנִתְּתָה אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב לְקִטְרֹת לִפְנֵי אֲרוֹן הָעֵדוּת וְשַׂמְתָּ אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לְמִשְׁכָּן:
ו וְנִתְּתָה אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד:
ז וְנִתְּתָ אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנִתְּתָ שָׁם מַיִם:
ח וְשַׂמְתָּ אֶת־הַחֹצֵר סָבִיב וְנִתְּתָ אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הַחֹצֵר:
ט וְלָקַחְתָּ אֶת־שָׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִשְׁחָתָ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֵׁר־בּוֹ וְקִדְשָׁתָ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה קֹדֶשׁ:
י וּמִשְׁחָתָ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְקִדְשָׁתָ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קְדָשִׁים:
יא וּמִשְׁחָתָ אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כֵּנוֹ וְקִדְשָׁתָ אֹתוֹ:
יב וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּרְחֹצְתָ אֹתָם בַּמַּיִם:
יג וְהִלַּבְשָׁתָ אֶת־אַהֲרֹן אֶת בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁחָתָ אֹתוֹ וְקִדְשָׁתָ אֹתוֹ וְכָהֵן לִי:
יד וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב וְהִלַּבְשָׁתָ אֹתָם כְּתֹנֹת:
טו וּמִשְׁחָתָ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מִשְׁחָתָ אֶת־אַבְיָהֶם וְכָהֵנוּ לִי וְהָיְתָה לְהִיתָ לָהֶם מִשְׁחָתָם לְכַהֵנֹת עוֹלָם לְדֹרֹתָם:
טז וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה:
יז וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּת בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַיּוֹם הַמִּשְׁכָּן:
- 1 I oświadczył Wiekuisty Mojżeszowi, i rzekł:
2 "W dzień nowiu pierwszego, pierwszego dnia tegoż miesiąca, wystawisz przybytek, - przybytek zboru.
3 I postawisz tam arkę świadectwa, i zakryjesz arkę zasłoną.
4 I wniesiesz stół, i urządzisz porządek na nim; wniesiesz téż świecznik, i zapalisz lampy jego,
5 I postawisz ołtarz złożony do kadzenia przed arką świadectwa; i zawieszysz kotarę u wejścia do przybytku.
6 I postawisz ofiarnicę całopalenia przed wnijsciem do przybytku, - przybytku zboru.
7 Ustawisz téż umywalnię między przybytkiem zboru a między ofiarnicą, i nalejesz w nią wody.
8 I ustawisz dworzec w około, i zawieszysz kotarę u wrót dworca.
9 I weźmiesz olej namaszczenia, i namaścisz przybytek, i wszystko, co w nim, i poświęcisz go, i wszystkie przybory jego, i będzie świętym.
10 I namaścisz ofiarnicę całopaleń i wszystkie przybory jej, i poświęcisz ofiarnicę, a będzie ofiarnica świętem świętości;
11 I namaścisz miednicę i podnoże jej, i poświęcisz ją.
12 I przyprowadzisz Ahrona i synów jego do wejścia przybytku zboru, i obmyjesz ich wodą;
13 I obleczesz Ahrona w szaty święte, i namaścisz go, i poświęcisz go, aby Mi piastował kapłaństwo.
14 I synów jego przyprowadzisz, i obleczesz ich w szaty spodnie.
15 A namaścisz ich, jakoś namaścił ojca ich, aby Mi piastowali kapłaństwo, - tak, aby było im namaszczenie ich ku wiecznemu kapłaństwu w pokoleniach ich."
16 I uczynił to Mojżesz; jak przykazał mu Wiekuisty, tak uczynił.
17 Stało się tedy miesiąca pierwszego, roku drugiego, pierwszego dnia miesiąca, że wystawiony został przybytek.

- 18 I postawił Mojżesz przybytek, i położył podłupia jego, i postawił bale, i założył wrzeciądze i ustawił słupy jego.
- 19 I rozpostarł namiot nad przybytkiem, i położył pokrowiec namiotu na nim, z wierzchu, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 20 I wziął i złożył świadectwo do arki, i założył drążki u arki, i położył wieko na arkę, z wierzchu.
- 21 I wniósł arkę do przybytku, i zawiesił oponę zasłaniającą, i zasłonił arkę świadectwa, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 22 I postawił stół w przybytku zboru, po stronie północnej przybytku, zewnątrz zasłony.
- 23 I rozłożył na nim rząd chlebów, przed obliczem Wiekuistego, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 24 Umieścił też świecznik w przybytku zboru, naprzeciwko stołu, po stronie południowej przybytku.
- 25 I zapalił lampy przed obliczem Wiekuistego, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 26 I postawił ołtarz złożony w przybytku zboru, przed zasłoną.
- 27 I zakadził na nim kadzidlęm z wonności, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 28 I zawiesił kotarę u wejścia do przybytku;
- 29 Ofiarnicę też całopaleń postawił u wejścia do przybytku, - przybytku zboru, - i złożył na niej całopalenie i objatę śniedną, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 30 I umieścił umywalnię między przybytkiem zboru a między ofiarnicą, i nalał w nią wody do umywania.
- 31 I umywali z niej - Mojżesz, Ahron i synowie jego ręce i nogi swoje.
- 32 Gdy wchodzili do przybytku zboru, a przystępowali do ofiarnicy, umywali się, jak przykazał Wiekuisty Mojżeszowi.
- 33 I wystawił dworzec na około przybytku i ofiarnicy, i zawiesił kotarę u wrót dworca; a tak dokonał Mojżesz dzieła.
- 34 Tedy okrył obłok przybytek zboru, a majestat Wiekuistego napełnił przybytek.
- 35 I nie mógł Mojżesz wniknąć do przybytku zboru, bo leżał na nim obłok, a majestat Wiekuistego napełnił przybytek.
- יח וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיִּשֶׂם אֶת־קַרְשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו וַיִּקַּם אֶת־עַמֻּדָיו:
- יט וַיִּפְרֹשׁ אֶת־הָאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת־מִכְסֵּה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- כ וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־הָאָרֶן וַיִּשֶׂם אֶת־הַבָּדִים עַל־הָאָרֶן וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֶן מִלְמַעְלָה:
- כא וַיָּבֵא אֶת־הָאָרֶן אֶל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת־פָּרְכַת הַמָּסָךְ וַיָּסֹךְ עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- כב וַיִּתֵּן אֶת־הַשְּׁלֶחָן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עַל יָרֵךְ הַמִּשְׁכָּן צָפֹנָה מִחוּץ לַפָּרְכַת:
- כג וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֵרֹךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- כד וַיִּשֶׂם אֶת־הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד נֹכַח הַשְּׁלֶחָן עַל יָרֵךְ הַמִּשְׁכָּן נֹגֵבָה:
- כה וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- כו וַיִּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרְכַת:
- כז וַיִּקְטֹרַע עָלָיו קֹטֶרֶת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- כח וַיִּשֶׂם אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן:
- כט וְאֵת מִזְבַּח הָעֹלָה שָׁם פֶּתַח מִשְׁכָּן אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- ל וַיִּשֶׂם אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שָׁמָּה מַיִם לְרִחְצָה:
- לא וַרְחֲצוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם:
- לב בְּבֹאֵם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּבִקְרַבְתֶּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחֲצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- לג וַיִּקַּם אֶת־הַחֲצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הַחֲצֵר וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת־הַמְּלָאכָה:
- לד וַיְכַסּ הָעָנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּכְבֹּד יְהוָה מְלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן:
- לה וְלֹא־יָכֹל מֹשֶׁה לָּבֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הָעָנָן וַיִּכְבֹּד יְהוָה מְלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן:

36 A gdy wznosił się obłok z nad przybytku, wyruszali synowie Israela we wszystkich pochodach swoich.

לו ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם:

37 Jeżeli zaś nie podnosił się obłok, to nie wyruszali, aż do dnia wzniesienia się jego.

לז ואם־לא יעלה הענן ולא יסעו עד־יום העלתו:

38 Gdyż obłok Wiekuistego zostawał nad przybytkiem we dnie, a ogień bywał podczas nocy nad nim, w oczach całego domu Israela, we wszystkich pochodach ich.

לח כי ענן יהוה על־המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל־בית־ישראל בכל־מסעיהם:

כתובים

אסתר

אסתר א : 1

- 1 I stało się za dni Ahaswera, - tego samego Ahaswera, który od Indyi aż do Etjopii nad stu dwudziestu siedmiu dzielnicami panował.

א וַיְהִי בַיָּמִי אֲחַשְׁוֵרוּשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוּשׁ הַמֶּלֶךְ מֵהַדּוּ
וְעַד-כוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה:
- 2 Za onych dni, gdy zasiadał król Ahasweros na królewskiej stolicy swojej na zamku w Suzie,

ב בַּיָּמִים הָהֵם כָּשְׁבַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוּשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ
אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה:
- 3 Trzeciego roku jego panowania wyprawił on ucztę na cześć wszystkich swych książąt i sług, tak że cała potęga Persyi i Medyi, najwyżsi naczelnicy i starostowie onych dzielnic znajdowali się przed obliczem jego,

ג בַּשָּׁנָה שְׁלוּשׁ לְמַלְכוּתוֹ עָשָׂה מִשְׁתֵּה לְכָל-שָׂרָיו וְעַבְדָּיו חֵיל
פָּרָס וּמְדֵי הַפְּרָתָמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינֹת לִפְנָיו:
- 4 Przyczem pokazywał przepych królewskiej chwały swojej i świetny blask swej wielkości przez liczne dni, mianowicie przez sto ośmdziesiąt dni.

ד בַּהֲרֹאתוֹ אֶת-עֶשֶׂר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת-יָקָר תַּפְאָרְתוֹ
גְּדוּלָתוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמֵאָת יוֹם:
- 5 Gdy zaś dni te upłynęły, wyprawił król dla całego ludu, obecnego na zamku w Suzie, zarówno wysokich jak niskich, ucztę trwającą siedm dni, na dziedzińcu, w ogrodzie przy pałacu królewskim.

ה וּבְמִלּוֹאת הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל-הָעָם הַנִּמְצָאִים
בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמַגְדּוֹל וְעַד-קֶטָן מִשְׁתֵּה שְׁבַעַת יָמִים
בַּחֲצֵר גִּנַּת בֵּיתוֹ הַמֶּלֶךְ:
- 6 Były tam opony białe, lniane i hyacyntowe, zawieszane na sznurach z bisioru i szkarłatu na walcach srebrnych i na kolumnach marmurowych; łoża złote i srebrne na posadzce z alabastru i marmuru, z perłowej macicy i kamienia nakrapianego.

ו חוֹר כֶּרֶס וּתְכֵלֶת אַחוּז בַּחֲבִלֵי-בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל-גִּלְיִי
כֶּסֶף וְעִמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת זָהָב וְכֶסֶף עַל רִצְפַת בַּהֲטִי-שֵׁשׁ
וְדֹר וְסֻחָרַת:
- 7 A napój podawano w naczyniu złotem, a to w naczyniu coraz innego kształtu, a wina królewskiego podobieństwem jak na szczodroblivość królewską przystało.

ז וְהַשְׁקוֹת בְּכֵלֵי זָהָב וְכֵלִים מְפִלִּים שׁוֹנִים וַיֵּין מַלְכוּת רַב
כִּיד הַמֶּלֶךְ:
- 8 Picie zaś odbywało się podług ustanowionego porządku nie było przymusu. Albowiem tak był polecił król wszystkim przełożonym pałacu swojego, aby się stosowano do woli każdego.

ח וְהַשְׁתִּיָּה כְדַת אֵין אִנֶּס כִּי-כֵן יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל-רַב בֵּיתוֹ
לַעֲשׂוֹת כְּרָצוֹן אִישׁ-דָּאִישׁ:
- 9 Królowa też Waszti wyprawiła ucztę na cześć niewiast, w pałacu królewskim króla Ahaswera.

ט גַּם וְשֹׁתֵי הַמֶּלֶכָּה עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת
אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוּשׁ:
- 10 Dnia tedy siódmego, gdy się serce króla podochociło winem, rzekł on do Mehumana, Bizty, Charbony, Bigty i Abagty, Zethara i Charkasa, siedmiu podkomorznych, pełniących służbę przed obliczem króla Ahaswera,

י בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לִב-הַמֶּלֶךְ בֵּינָן אָמַר לְמַהּוּמָן בְּזֵתָא
חַרְבוּנָא בְּגָתָא וְאַבְגָּתָא זֶתָר וְכֶרֶס שְׁבַעַת הַפְּרִיסִים
הַמְּשָׁרְתִּים אֶת-פָּנָיו הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוּשׁ:
- 11 Aby przywiedli Waszti królowę przed oblicze króla, w dyademe królewskim, aby pokazać narodom i książętom piękność jej; bo pięknej urody była.

יא לְהָבִיא אֶת-וְשֹׁתֵי הַמֶּלֶכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת
לְהִרְאוֹת הָעָמִים וְהַשָּׂרִים אֶת-יָפֶיהָ כִּי-טוֹבַת מְרָאָה הִיא:

- 12 Wzbraniała się jednak królowa Waszti przybyć na rozkaz króla, dany jej za pośrednictwem podkomorznych, tak że rozgniewał się król bardzo, a zapalczywość jego wspanęła w nim.
- 13 Rzekł tedy król do mędrców, odgadujących przeznaczenia - bo tak zwykł był król przekładać każdą sprawę swoją wszystkim biegłym w zakonie i prawie.
- 14 Wówczas zaś byli mu najbliższymi Karszena, Szethar, Admatha, Tharsysz, Meres, Marsena i Memuchan, siedmiu książąt Persyi i Medyi, którzy oglądali oblicze króla, a zasiadali jako przewodniczący w państwie -
- 15 Co podług prawa czynić z królową Waszti za to, że podanego jej przez podkomorznych zlecenia króla nie spełniła.
- 16 Rzekł tedy Memuchan przed obliczem króla i książąt: Nie przeciw królowi samemu zawiniła królowa Waszti, lecz przeciw wszystkim książętom i przeciw wszystkim narodom zamieszkałym we wszystkich dzielnicach króla Ahaswera.
- 17 Albowiem gdy dojdzie ta sprawa królowej do wszystkich niewiast, lekceważyć sobie zaczną mężów swoich, mówiąc: Król Ahasweros rozkazał przywieść królową Waszti przed oblicze swoje a nie przysła!
- 18 A już dnia dzisiejszego opowiedzą to księżne Medyi i Persyi, które o sprawie królowej słyszały, wszystkim książętom królewskim, a będzie dosyć hańby i rozdrażnienia.
- 19 Jeżeli tedy król to za dobre uważa, niechaj wyjdzie rozkaz królewski od oblicza jego, a niechaj wpisany zostanie w poczet praw Persów i Medów tak, aby zniesionym być nie mógł: że nie wolno już Waszti ukazać się przed obliczem króla Ahaswera, i że królestwo jej oddaje król innej, lepszej niż ona.
- 20 A gdy rozgłosi się to rozporządzenie królewskie, które wyda, w całym państwie jego - które wszak wielkie jest - wtedy okazywać będą wszystkie żony cześć mężom swoim, zarówno wysokim jak niskim.
- 21 I podobala się ta rada królowi i książętom, i uczynił podług rady Memuchana.
- 22 I rozesał list do wszystkich dzielnic królewskich, do każdej dzielnicy pismem jej właściwym, i do każdego narodu stosownie do języka jego, aby każdy mąż był panem w domu swoim; a ogłoszono to językiem każdego narodu.

- יב וְתִמְאַן הַמֶּלֶכָה וְשָׂתִי לָבוֹא בְּדִבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסְּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעָרָה בּוֹ:
- יג וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יָדְעֵי הָעֵתִים כִּי־כֹן דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָל־יָדְעֵי דָת וְדִין:
- יד וַהֲקָרַב אֵלָיו כְּרִשְׁנָא שֶׁתָּר אֲדַמְתָּא תְּרִשִׁישׁ מָרְס מָרְסָנָא מְמוּכָן שְׁבַעַת שָׂרֵי פָרְס וּמְדֵי רְאִי פְנֵי הַמֶּלֶךְ הַיִּשְׁבִּים רֹאשְׁנָה בַּמַּלְכוּת:
- טו כָּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת בַּמֶּלֶכָה וְשָׂתִי עַל אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מֵאֵמֶר הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ בְּיַד הַסְּרִיסִים:
- טז וַיֹּאמֶר מוֹמְכֹן מְמוּכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עֲוֹתָהּ וְשָׂתִי הַמֶּלֶכָה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ:
- יז כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמֶּלֶכָה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהַבְּזוֹת בַּעֲלֵיהֶן בַּעֲיֵינֵיהֶן בְּאַמְרֵם הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ אָמַר לְהַבִּיא אֶת־וְשָׂתִי הַמֶּלֶכָה לִפְנֵי וְלֹא־בָאָהּ:
- יח וְהַיּוֹם הַזֶּה תֵּאֲמַרְנָה שָׂרוֹת פָּרְסִימְדֵי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶכָה לְכָל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדֵי בְזִיוֹן וְקִצְף:
- יט אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלִּפְנֵי וַיִּכְתֹּב בְּדָתִי פָּרְסִימְדֵי וְלֹא יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וְשָׂתִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרַעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה:
- כ וְנִשְׁמַע פֶּתָגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יָקָר לְבַעֲלֵיהֶן לְמַגְדוֹל וְעַד־קֶטָן:
- כא וַיִּיטֹב הַדְּבָר בַּעֲיֵנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כְּדִבְרֵי מְמוּכָן:
- כב וַיִּשְׁלַח סָפְרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָהּ וּמְדִינָהּ כְּכַתְּבָהּ וְאֶל־עַם וְעַם כָּל־שׁוֹנוֹ לְהִיּוֹת כָּל־אִישׁ שָׂרָר בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כָּל־שׁוֹן עִמּוֹ:

אסתר ב : 2

- 1 Po zdarzeniach tych, gdy się gniew króla Ahaswera uśmierzył, wspomniął on na Waszti, i na to co uczyniła, i co postanowione zostało względem niej.
- 2 I rzekli dworzanie królewscy, słudzy jego: Niechaj poszukają dla króla młodych dziewcz, pięknej urody.
- 3 A niechaj ustanowi król urzędników po wszystkich dzielnicach państwa swojego, którzyby zebrali wszystkie młode dziewczę pięknej urody do zamku w Suzie, do gmachu niewiast, pod dozór Hegaja trzebieńca królewskiego, nadzorcy niewiast, gdzieby im stosowne namaszczenia podano.
- 4 Dziewica zaś, któraby znalazła upodobanie w oczach królewskich niechaj zostanie królową miasto Waszti. I podoabało się to królowi, i uczynił tak.
- 5 Był zaś na zamku w Suzie mąż judzki imieniem Mardechai, syn Jaira, syna Szymej, syna Kisza, Benjaminita.
- 6 Został on uprowadzony z Jerozolimy wespół z brańcami, którzy uprowadzeni zostali wraz z Jechonjaaszem, królem judzkim, którego zawiódł w niewolę Nebukadnecar, król babiloński.
- 7 A był opiekunem Hadasy, czyli Estery, córki stryja swojego, ponieważ ani ojca ani matki nie miała. Była to zaś dziewczę ślicznej postawy i pięknej urody, którą Mardechai po śmierci jej ojca i matki za córkę sobie przybrał.
- 8 Gdy tedy rozgłosiło się rozporządzenie królewskie i prawo jego, i gdy zgromadzono dziewczę liczne do zamku w Suzie pod nadzór Hegaja, sprowadzono i Esterę do pałacu królewskiego pod nadzór Hegaja, nadzorcy niewiast.
- 9 A spodobała mu się ona dziewczę i znalazła łaskę w oczach jego, tak że przyspieszył właściwe dla niej namaszczenia i dary, siedm też należnych jej pokojowych z pałacu królewskiego przydał jej; nadto przenieść ją wraz z jej pokojowemi do najprzedniejszej części gmachu niewiast.
- 10 Nie wyjawiała zaś Estera narodu i pochodzenia swego; przykazał jej bowiem Mardechai, aby tego nie wyjawiała.
- 11 Ale przechadzał się Mardechai codzień przed dworcem gmachu niewiast, aby się wywiadywać o powodzeniu Estery i co się z nią dzieje.

א אחר הדברים האלה כשך חמת המלך אחשוורוש זכר את-ושתי ואת אשר-עשתה ואת אשר-נגזר עליה:

ב ויאמרו נערי-המלך משרתיו יבקשו למלך נערות בתולות טובות מראה:

ג ויפקד המלך פקידים בכל-מדינות מלכותו ויקבצו את-כל-נערה-בתולה טובת מראה אל-שושן הבירה אל-בית הנשים אל-יד הגא סריס המלך שמר הנשים ונתון תמרוקיהן:

ד והנערה אשר תיטב בעיני המלך תמלך תחת ושתי ויטב הדבר בעיני המלך ויעש כן:

ה איש יהודי היה בשושן הבירה ושמו מרדכי בן יאיר בן-שמעי בן-קיש איש ימיני:

ו אשר הגלה מירושלים עם-הגלה אשר הגלתה עם יכניה מלך-יהודה אשר הגלה נבוכדנאצר מלך בבל:

ז ויהי אמן את-הדסה היא אסתר בת-דוד כי אין לה אב ואם והנערה יפת-תאר וטובת מראה ובמות אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת:

ח ויהי בהשמע דבר-המלך ודתו ובהקבץ נערות רבות אל-שושן הבירה אל-יד הגי ותלקח אסתר אל-בית המלך אל-יד הגי שמר הנשים:

ט ותיטב הנערה בעיניו ותשא חסד לפניו ויבהל את-תמרוקיה ואת-מנותה לתת לה ואת שבע הנערות הראיות לתת-לה מבית המלך וישנה ואת-נערוותיה לטוב בית הנשים:

י לא-הגידה אסתר את-עמה ואת-מולדתה כי מרדכי צוה עליה אשר לא-תגיד:

יא ובכל-יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית-הנשים לדעת את-שלום אסתר ומה-יעשה בה:

- 12 A ile razy na którą dziewicę kolej nadchodziła, aby weszła do króla Ahaswera, po upływie ustanowionych dla każdej, wedle obowiązującego niewiasty przepisu, dwunastu miesięcy - bo tyle zajmują dni ich namaszczeń: sześć miesięcy olejkim myrrowym, a sześć miesięcy balsamami i innymi pachnidłami dla kobiet.
 - 13 Ile razy tedy która dziewczica tak przygotowana do króla wchodziła, musiano jej dać wszystko czego zażądała, aby towarzyszyło jej od gmachu niewiast do pałacu królewskiego.
 - 14 Wieczorem wchodziła, a rano wracała, już do drugiego gmachu niewiast, pod nadzór Szaasgaza trzebieńca królewskiego nadzorcy nałożnic; nie wolno jej było więcej do króla wchodzić, chyba jeśli król ją sobie upodobał a wtedy wzywano ją z imienia.
 - 15 Gdy tedy nadeszła kolej na Esterę, córkę Abichaila, stryja Mardechaja, który ją był za córkę przybrał, aby do króla weszła, nie zażądała niczego nad to, co zalecił Hegaj oblubieniec królewski, nadzorca niewiast. I znalazła Estera upodobanie u wszystkich, którzy ją widzieli.
 - 16 I tak przywiedziona została Estera do króla Ahaswera do pałacu jego królewskiego, miesiąca dziesiątego czyli miesiąca Tebet, siódmego roku jego panowania,
 - 17 I pokochał król Esterę nad wszystkie niewiasty, i pozyskała łaskę i miłość jego nad wszystkie dziewice. I włożył dyadem królewski na głowę jej, i ustanowił ją królową miasto Waszti.
 - 18 Poczem wyprawił król ucztę wielką dla wszystkich książąt i sług swoich - ucztę na cześć Estery i udzielił ulgi dzielnicom i rozdawał dary, jak na szcudroblliwość króla przystało.
 - 19 Gdy tedy zbierano dziewice poraz wtóry, a Mardechai przebywał w bramie królewskiej,
 - 20 Nie wykazywała Estera ani pochodzenia ani narodu swojego, tak jak był polecił jej Mardechai; spełniała bowiem zlecenia Mardechaja jak wówczas gdy pozostawała na wychowaniu u niego.
 - 21 W oneż to dni, gdy Mardechai przebywał w bramie królewskiej rozgniewali się Bigtan i Teresz dwaj dworzanie królewscy z odźwiernych i chcieli podnieść rękę na króla Ahaswera.
 - 22 Ale dowiedział się o tem Mardechai i opowiedział to Esterze, Estera zaś doniosła królowi w imieniu Mardechaja.
- יב ובהגיע תר נערה ונערה לבוא אל־המֶלֶךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ מִקֵּץ הַיּוֹת לָהּ כַּדַּת הַנָּשִׁים שְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵן יִמְלֹאוּ יָמֵי מְרוּקֵיהֶן שְׁשָׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֵּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּבָשְׂמִים וּבִתְמֻרֹקֵי הַנָּשִׁים:
- יג וּבִזְהָ הַנְּעָרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יָנִתֵּן לָהּ לְבֹא עִמָּה מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ:
- יד בַּעֲרֹב הָיָא בָּאָה וּבִבְקָר הָיָא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים שְׁנֵי אֶל־יָד שְׁעִשְׁגֹּז סָרִיס הַמֶּלֶךְ שִׁמֵּר הַפִּילָגְשִׁים לֹא־תִבֹּא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חֲפִיץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרָאָה בְּשֵׁם:
- טו ובהגיע תר־אַסְתֵּר בַּת־אַבִּיחַיִל דָּד מְרַדְּכִי אֲשֶׁר לְקַח־לָו לְבֵת לְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דְּבָר כִּי אִם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הִגִּי סָרִיס־הַמֶּלֶךְ שִׁמֵּר הַנָּשִׁים וְתֵהִי אֶסְתֵּר נִשְׂאֵת חֹן בְּעֵינֵי כָל־רָאִיָּה:
- טז וּתְלַקַּח אֶסְתֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת בְּשַׁנַּת־שִׁבְעָה לְמַלְכוּתוֹ:
- יז וַיֵּאָהֱב הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשְׂאֶחֶן וַחֲסֹד לְפָנָיו מִכָּל־הַבְּתוּלֹת וַיִּשֶׂם כְּתֹר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיִּמְלִיכָהּ תַּחַת וְשֵׁתִי:
- יח וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֵּה גָדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וְעַבְדָּיו אֶת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וְהַנָּחָה לְמַדִּינֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן מִשְׂאֵת כֶּיֶד הַמֶּלֶךְ:
- יט וּבְהַקְבִּץ בְּתוּלוֹת שְׁנִית וּמְרַדְּכִי יָשָׁב בְּשַׁעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ:
- כ אִין אֶסְתֵּר מִגִּדַּת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מְרַדְּכִי וְאֶת־מֵאֲמַר מְרַדְּכִי אֶסְתֵּר עָשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְּאֻמָּנָה אֹתוֹ:
- כא בַּיָּמִים הָהֵם וּמְרַדְּכִי יָשָׁב בְּשַׁעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ קִצָּף בִּגְתָן וְתֶרֶשׁ שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁמָרֵי הַסֵּף וַיִּבְקְשׁוּ לְשַׁלַּח יָד בַּמֶּלֶךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ:
- כב וַיּוֹדַע הַדְּבָר לְמְרַדְּכִי וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְמֶלֶךְ בְּשֵׁם מְרַדְּכִי:

23 Gdy tedy rzecz ta zbadana i stwierdzona została, obwieszono obydwóch na szubienicy. Opisano to zaś w księdze roczników przechowanych przy królu.

כג וַיִּבְקֹשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתְּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל-עֵץ וַיִּפְתַּב בְּסִפֶּר
דְּבָרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:

אסתר ג : 3

- 1 Po tych zdarzeniach wyniósł król Ahasweros Hamana, syna Hamedaty, agagitę, i wywyższył go, i umieścił krzesło jego ponad krzesła wszystkich książąt w otoczeniu swoim.
 - 2 Wszyscy też słudzy królewscy znajdujący się u bramy królewskiej zginali kolana i korzyli się przed Hamanem; bo tak zarządził względem niego król. Mardechai jednak nie ugiął się i nie korzył się przed nim.
 - 3 Rzekli tedy słudzy królewscy, znajdujący się w bramie królewskiej do Mardechaja: Czemu wykraczasz przeciw rozporządzeniu króla?
 - 4 A gdy powtarzali mu to codzień, a nie usłuchał ich, donieśli to Hamanowi, aby zobaczyć czy ostoi się wymówka Mardechaja, oświadczył im bowiem, że jest judejczykiem.
 - 5 Skoro zatem zauważył Haman, że się Mardechai nie ugina i nie korzy przed nim, uniósł się Haman płoną-cym gniewem.
 - 6 Jednak poczytywał to za niegodne podnieść rękę przeciw Mardechajowi samemu; doniesiono mu bo-wiem do jakiego narodu Mardechai należy, i tak przedsięwziął Haman wytępić wszystkich judejczy-ków w całym państwie Ahaswera, współplemieńców Mardechaja.
 - 7 Pierwszego tedy miesiąca, czyli miesiąca Nisan, dwu-nastego roku króla Ahaswera rzucono pur - to jest los - przed Hamanem na każdy dzień i na każdy miesiąc i padł los na miesiąc dwunasty, czyli na miesiąc Adar.
 - 8 Poczem rzekł Haman do króla Ahaswera: Istnieje pe-wien naród rozproszony a jednak odrębny między narodami we wszystkich dzielnicach państwa twoje-go; prawa ich wyróżniają się od praw każdego innego narodu, praw zaś króla nie spełniają, tak że nie jest pożądanem dla króla ich tak pozostawić.
 - 9 Jeżeli to król za dobre uzna, niechaj się piśmiennie za-rządzi; aby ich wytępiono, ja zaś odważę dziesięć ty-sięcy talentów do rąk zarządzających sprawami, aby je złożyli do skarbców królewskich.
 - 10 I zdjął król pierścień z ręki swojej i oddał go Hama-nowi, synowi Hamedaty, agagicie, wrogowi judejczy-ków.
- א אחר הדברים האלה גדל המלך אחשוורוש את־המן בן־המדתא האגגי וינשאהו וישם את־כסאו מעל כל־השרים אשר־אתו:
 - ב וכל־עבדי המלך אשר־בשער המלך פרעים ומשתחוים להמן כי־כן צוה־לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה:
 - ג ויאמרו עבדי המלך אשר־בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצות המלך:
 - ד ויהי באמרם באמרם אליו יום ויום ולא שמע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי־הגיד להם אשר־הוא יהודי:
 - ה וירא המן כי־אין מרדכי כרע ומשתחוה לו וימלא המן חמה:
 - ו ויבו בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי־הגידו לו את־עם מרדכי ויבקש המן להשמיד את־כל־היהודים אשר־בכל־מלכות אחשוורוש עם מרדכי:
 - ז בחדש הראשון הוא־חדש ניסן בשנת שמים עשרה למלך אחשוורוש הפיל פור הוא הגורל לפני המן מיום ליום ומחדש לחדש שנים־עשר הוא־חדש אדר:
 - ח ויאמר המן למלך אחשוורוש ישנו עם־אחד מפזר ומפזר בין העמים בכל מדינות מלכותך ודתיהם שנות מפלעם ואת־דתי המלך אינם עשים ולמלך אין־שוה להניחם:
 - ט אם־על־המלך טוב יכתב לאבדם ועשרת אלפים כפר־כסף אשקול על־ידי עשי המלאכה להביא אל־אגזי המלך:
 - י ויסר המלך את־טבעתו מעל ידו ויתנה להמן בן־המדתא האגגי צרר היהודים:

- 11 Poczem rzekł do Hamana: Pieniądze te zostawiam tobie, niemniej i naród ów, abyś z nim postąpił jak za dobre uznasz.
- 12 Powołano tedy pisarzy królewskich dnia trzynastego, pierwszego miesiąca; i ściśle tak jak to zarządził Haman rozpisano do satrapów królewskich i do namiestników pojedynczych dzielnic i do starostów pojedynczych narodów stosownie do pisma każdej dzielnicy i stosownie do języka każdego narodu; w imieniu króla Ahaswera spisano to i opieczętowano pierścieniem królewskim.
- 13 Poczem rozesłano te listy przez gońców do wszystkich dzielnic królewskich, aby wytępiono, wymordowano i zgładzono wszystkich judejczyków, zarówno młodych jak starych, dzieci i kobiety jednego dnia, mianowicie trzynastego dwunastego miesiąca - czyli miesiąca Adar - i aby mienie ich złupiono.
- 14 Dosłowny odpis pisma opiewał, aby w każdej pojedynczej dzielnicy ogłoszono to rozporządzenie, aby jawne było wszystkim narodom, tak aby na dzień ten się przygotowały.
- 15 I tak odjechali gońce nagleni rozkazem królewskim gdy prawo na zamku w Suzie wydane zostało. Król zaś i Haman zasiedli do biesiady podczas gdy miasto Suza zdjęte było trwogą.

יא ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך:

יב ויקראו ספרי המלך בחדש הראשון בשלושה עשר יום בו וכתב ככל אשר צוה המן אל אחשדרפני המלך ואלה הפחות אשר על מדינה ומדינה ואלשרי עם ועם מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשונו בשם המלך אחשורש נכתב ונחתם בטבעת המלך:

יג ונשלוח ספרים ביד הרצים אל כל מדינות המלך להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבז:

יד פתשגן הכתב להנתן דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל העמים להיות עתדים ליום הזה:

טו הרצים יצאו דחופים בדבר המלך והדת נתנה בשושן הבירה והמלך והמן ישבו לשותות והעיר שושן נבוכה:

אסתר ד : 4

- 1 A dowiedziawszy się Mardechai o wszystkim co się stało rozdarł tenże Mardechai szaty swoje i okrył się worem i popiołem i wyszedł na środek miasta, zawodząc krzykiem wielkim i gorzkim.
- 2 I tak przybył aż przed bramę królewską; albowiem do samej bramy królewskiej wzbronionem było wchodzić będąc ubrany worem.
- 3 W każdej też pojedynczej dzielnicy, dokądkolwiek rozkaz królewski i rozporządzenie jego doszło, była żałoba wielka u judejczyków, i post i płacz i narzekanie: dla wielu z nich rozposłano wór i popiół.
- 4 Gdy tedy pokojowe Estery i dworzanie jej przybyli i o tem jej donieśli wstrzęsa się królowa bólem wielkim. I posłała szaty, aby ubrano Mardechaja, i aby wór swój złożył; ale nie przyjął ich.
- 5 Wezwwała tedy Estera Hathacha, jednego z podkomorzich królewskich, którego jej był do służby wyznaczyl i dała mu zlecenie do Mardechaja, aby się od tegoż dowiedział co to ma znaczyć i czemu się to dzieje.
- 6 I tak wyszedł Hathach do Mardechaja na plac miejski znajdujący się przed bramą królewską.
- 7 Opowiedział mu tedy Mardechai o wszystkim co go spotkało, dając szczegółowe wyjaśnienie o pieniądzech, które przyrzekł Haman odważyć do skarbu królewskiego za judejczyków, aby ich wytracono.
- 8 Dosłowny też odpis piśmiennego rozporządzenia, które wydane zostało w Suzie celem ich wytepienia wręczył mu, aby go pokazał Esterze i powiadomił ją, i polecił jej, aby poszła do króla i błagała go, a wstała się u niego za ludem swoim.
- 9 I przybył Hathach i opowiedział Esterze słowa Mardechaja.
- 10 Estera wszakże dała Hathachowi ponowne ustne zlecenie do Mardechaja:
- 11 Wszystkim sługom królewskim i ludom też dzielnic królewskich wiadomo, że dla każdego, czy to mężczyzna czy kobieta, któryby wszedł do króla, do dworca wewnętrznego nie będąc wezwanym, jedno istnieje prawo, aby śmierć poniósł, z wyjątkiem tego, do których król złote berło swe wyciągnął, aby życie zachował. Jam jednak już od trzydziestu dni nie wezwana, abym do króla weszła.

א וּמֶרְדֵּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מֶרְדֵּכַי אֶת־בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שָׂק וַאֲפֹר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זַעֲקָה גְדֹלָה וַיִּמְרָה:

ב וַיָּבֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לְבֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּלִבוּשׁ שָׂק:

ג וּבְכָל־מִדִּינָה וּמִדִּינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דִּבְרַ־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מֵגִיעַ אֲבֵל גְּדוֹל לַיהוּדִים וְצוּם וּבְכִי וּמִסְפַּד שָׂק וַאֲפֹר יָצַע לְרַבִּים:

ד וַתְּבֹאִינָה נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיִּגִּדּוּ לָהּ וַתַּתְּחַלְחַל הַמֶּלֶכָּה מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מֶרְדֵּכַי וַלְהָסִיר שָׁקוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קָבַל:

ה וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לַהֲתֵךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הָעֵמִיד לִפְנֵיהָ וַתַּצְוֶהוּ עַל־מֶרְדֵּכַי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה:

ו וַיֵּצֵא הַתֵּךְ אֶל־מֶרְדֵּכַי אֶל־רֹחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ:

ז וַיִּגְדְּלוּ מֶרְדֵּכַי אֶת כָּל־אֲשֶׁר קָרְהוּ וְאֵת פֶּרֶשֶׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמֵן לְשָׁקוֹל עַל־גִּנּוֹי הַמֶּלֶךְ בִּיהוּדִים בִּיהוּדִים לְאַבְדָּם:

ח וְאֶת־פֶּתֶשֶׁן פְּתִיחַ־הַדָּת אֲשֶׁר־נָתַן בְּשׁוּשַׁן לְהַשְׁמִידם נָתַן לוֹ לְהִרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וְלִהְגִּיד לָהּ וּלְצִוּוֹת עָלֶיהָ לְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלִּפְנֵי עַל־עַמָּה:

ט וַיָּבֹא הַתֵּךְ וַיִּגַּד לְאֶסְתֵּר אֶת דִּבְרֵי מֶרְדֵּכַי:

י וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתֵךְ וַתַּצְוֶהוּ אֶל־מֶרְדֵּכַי:

יא כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם־מִדִּינֹת הַמֶּלֶךְ יוֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבֹא־אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַחֹצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִקְרָא אַחַת דָּתוֹ לְהִמִּית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שִׂרְבִּיט הַזֶּהָב וְחָיָה וְאֵנִי לֹא נִקְרָאתִי לְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם:

12 Gdy tedy powtórzono Mardechajowi słowa Estery:

יב וַיִּגִּידוּ לְמַרְדֳּכָי אֶת דְּבָרֵי אֶסְתֵּר:

13 Kazał Mardechai odpowiedzieć Esterze: nie wyobrażaj sobie w duszy twojej, że ty sama ujdiesz z pośród wszystkich judejczyków, dla tego, że w pałacu królewskim się znajdujesz.

יג וַיֹּאמֶר מַרְדֳּכָי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אֶל־תִּדְמִי בְּנַפְשֶׁךָ לְהַמְלִיט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים:

14 Bo jeśli byś rzeczywiście w czasie tym milczeć chciała tedy nadejdzie judejczykom wyzwolenie i ocalenie zkaż inąd ale ty i dom ojca twego zginiecie. A któż to wie, czyś nie gwoili temu właśnie czasowi królestwa dostała!

יד כִּי אִם־הִחֲרַשׁ תַּחֲרִישִׁי בַּעֲת הַזֹּאת רוּחַ וְהִצָּלָה יַעֲמֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר וְאֶת וּבֵית־אָבִיךָ תֹּאבִידוּ וְמִי יוֹדֵעַ אִם־לָעַת כָּזֹאת הִגַּעַת לְמַלְכוּת:

15 Kazała tedy Estera odpowiedzieć Mardechajowi:

טו וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מַרְדֳּכָי:

16 Idź, zgromadź wszystkich judejczyków, znajdujących się w Suzie, a poście za mnie: nie jedzcie mianowicie i nie pijcie przez trzy dni, ani w nocy ani we dnie; ja też i panny moje będę również pościła. Poczem wnijdę do króla, choć to przeciwne prawu; a jeśli mi zginąć, niechaj zginę!

טז לָךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוּשַׁן וְצֻמוּ עָלַי וְאֶל־תֹּאכְלוּ וְאֶל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וַיּוֹם גַּם־אֲנִי וְנִעְרֹתַי אֲצֻם כֵּן וּבָכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כִדַּת וְכֹאֲשֶׁר אֲבִדְתִּי אֲבִדְתִּי:

17 I odszedł Mardechai, i uczynił ściśle tak, jak mu poleciła Estera.

יז וַיַּעֲבֹר מַרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְּתָהּ עָלָיו אֶסְתֵּר:

אסתר ה : 5

- 1 Dnia trzeciego tedy włożyła Estera strój królewski i stanęła w dworcu wewnętrznym pałacu królewskiego, wprost pałacu królewskiego, podczas gdy król siedział na stolicy swej królewskiej, w pałacu królewskim wprost wejścia do pałacu.
 - 2 A gdy ujrzał król Esterę królowę, stojącą w dworcu, znalazła łaskę w oczach jego, i wyciągnął król ku Esterze złote berło, które trzymał w ręce swojej. I przystąpiła Estera i dotknęła się końca berła.
 - 3 I rzekł do niej król: Cóż tobie, Estero królowo, a jakież żądanie twoje? Choćby o połowę szło królestwa, użyżonem ci będzie!
 - 4 I odpowiedziała Estera: Jeżeli to król za dobre uzna, niechaj raczy przyjść dzisiaj król wraz z Hamanem na ucztę, którą przygotowała dla niego.
 - 5 I rzekł król: Sprowadźcie czem rychlej Hamana, abyśmy życzenie Estery spełnili! Gdy tedy przybył król wraz z Hamanem na oną ucztę, którą przygotowała Estera,
 - 6 Rzekł król do Estery biesiadując przy winie: Jakąż prośba twoja, aby ci spełnioną została i jakież życzenie twoje? Choćby o połowę szło królestwa, użyżonem ci będzie!
 - 7 I odpowiedziała Estera, i rzekła: Oto prośba moja, i życzenie moje:
 - 8 Jeślim znalazła łaskę w oczach króla, i jeśli to król za dobre uzna, aby zadość uczynił prośbie mojej, a spełnił życzenie moje, niechaj raczy przyjść jeszcze król wraz z Hamanem na ucztę, którą przygotuję dla nich; jutro zaś uczynię wedle życzenia króla.
 - 9 I odszedł Haman onegoż dnia wesół i dobrej myśli. Gdy jednak spostrzegł Haman Mardechaja w dworcu królewskim, który ani powstał ani drgnął przed nim, uniósł się Haman na Mardechaja płonącym gniewem.
 - 10 Pohamował się wszakże Haman; ale przybywszy do domu swojego posłał i kazał sprowadzić przyjaciół swoich i Zeresz żonę swoją.
 - 11 I opowiedział im Haman o wielkiem bogactwie swoim i o mnóstwie synów swoich, i o tem wszystkim jak go wyniósł król i jak go wywyższył ponad książęta i sługi królewskie.
- א ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות ותעמד בחצר בית המלך הפנימית נכח בית המלך והמלך יושב על־כסא מלכותו בבית המלכות נכח פתח הבית:
 - ב ויהי כראות המלך את־אסתר המלכה עומדת בחצר נשאה חן בעיניו ויושט המלך לאסתר את־שרביט הזהב אשר בידו ותקרב אסתר ותגע בראש השרביט:
 - ג ויאמר לה המלך מה־לך אסתר המלכה ומה־בקשתך עד־חצי המלכות וינתן לה:
 - ד ותאמר אסתר אם־על־המלך טוב יבוא המלך והמן היום אלה־המשתה אשר־עשיתי לו:
 - ה ויאמר המלך מה־רו את־המן לעשות את־דבר אסתר ויבא המלך והמן אלה־המשתה אשר־עשתה אסתר:
 - ו ויאמר המלך לאסתר במשתה היין מה־שאלתך וינתן לה ומה־בקשתך עד־חצי המלכות ותעש:
 - ז ותען אסתר ותאמר שאלתי ובקשתי:
 - ח אם־מצאתי חן בעיני המלך ואם־על־המלך טוב לתת את־שאלתי ולעשות את־בקשתי יבוא המלך והמן אלה־המשתה אשר אעשה להם ומחר אעשה כדבר המלך:
 - ט ויצא המן ביום ההוא שמח וטוב לב וכראות המן את־מרדכי בשער המלך ולא־קם ולא־זע ממנו וימלא המן על־מרדכי חמה:
 - י ויתאפק המן ויבוא אל־ביתו וישלח ויבא את־אהביו ואת־זרש אשתו:
 - יא ויספר להם המן את־כבוד עשרו ורב בגו ואת כל־אשר גדלו המלך ואת אשר נשאו על־השרים ועבדי המלך:

- 12 I dodał Haman: Tak, nawet królowa Estera nie przywiodła nikogo wraz z królem na ucztę, którą przygotowała okrom mnie, i na jutro też zaproszony jestem do niej wraz z królem.
- 13 Ale to wszystko nie zadawała mnie, póki widzę jeszcze judejczyka Mardechaja, przebywającego w dworcu królewskim.
- 14 Rzekła mu tedy Zeresz, żona jego, i wszyscy jego przyjaciele: Niechaj przygotowują szubienicę na pięćdziesiąt łokci wysoką, jutro zaś zrana powiesz królowi aby obwieszono na niej Mardechaja; poczem pójdziesz wraz z królem wesół na ucztę! I spodobała się ta rada Hamanowi, i przygotował szubienicę.
- יב וַיֹּאמֶר הָמָן אֶף לֹא־הִבִּיָּאהָ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ
אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אָנִי
קְרוּאִלָּה עִם־הַמֶּלֶךְ:
- יג וְכִלְזָה אֵינֶנּוּ שׁוֹהֵה לִי בְכָל־עֵת אֲשֶׁר אָנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדֳּכָי
הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ:
- יד וַתֹּאמֶר לוֹ זֵרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֶהָבָיו יַעֲשׂוּ־עֵץ גָּבֹהַ חֲמִשִּׁים
אַמָּה וּבִבְקָר אָמַר לְמֶלֶךְ וַיִּתְּלוּ אֶת־מָרְדֳּכָי עָלָיו
וּבֹא־עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטֵב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן
וַיַּעַשׂ הָעֵץ:

- 1 Tejże nocy odbiegł króla sen. Rozkazał tedy, aby przyniesiono księgę pamiętników, roczniki dziejowe, a czytano je przed królem.
 - 2 I znalazła się tam wzmianka, jako doniósł Mardechai o Bigthanie i Theresie, dwóch dworzanach królewskich z pośród odźwiernych, którzy umyślili targnąć się na króla Ahaswera.
 - 3 I zapytał się król: Jakież odznaczenie i wyróżnienie okazano Mardechajowi za to? I odpowiedzieli słudzy królewscy usługujący mu, i rzekli: Nie uczyniono mu nic za to.
 - 4 Tedy zapytał król: Któż w dworcu? Haman zaś przybył właśnie do zewnętrznego dworca królewskiego celem uproszenia króla, aby obwieszono Mardechaja na szubienicy, którą przygotował dla niego.
 - 5 I odpowiedzieli mu słudzy królewscy: Oto Haman stoi w dworcu. I rozkazał król: Niechaj wnijdzie!
 - 6 A gdy wszedł Haman zapytał go się król: Cóż należy czynić mężowi, którego król uczcić pragnie? Pomyślał tedy Haman w sercu swoim: Kogóż by pragnął król uczcić więcej nademnie?
 - 7 I odpowiedział Haman królowi: Jeśliby król którego męża uczcić pragnął -
 - 8 Niechaj wezmą szatę królewską, którą przyodziany był król, i rumaka, którego dosiadał król, a na którego głowie umieszczony dyadem królewski,
 - 9 I niechaj podadzą szatę i rumaka tego jednemu z książąt królewskich z pośród naczelników najprzedniejszych, aby ubrano nią onego męża, którego król uczcić pragnie, a oprowadzano go na tym rumaku po placu miejskim, a wołano przed nim: Tak dzieje się mężowi, którego król uczcić pragnie!
 - 10 Rzekł tedy król do Hamana: Czemprowadź weźmiesz szatę taką i rumaka jakoś powiedział, a uczynisz tak judejczykowi Mardechajowi, który w bramie królewskiej przesiaduje; nie zaniechaj nic z wszystkiego coś powiedział?
 - 11 I tak wziął Haman szatę ową i rumaka i ubrał nią Mardechaja, i oprowadzał go po placu miejskim i wołał przed nim: Tak dzieje się mężowi, którego król uczcić pragnie!
- א בלילה ההוא נדדה שנת המלך ויאמר להביא את-ספר הזכרונות דברי הימים ויהיו נקראים לפני המלך:
 - ב וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על-בגתנא ותרגש שני סריסי המלך משמרי הסף אשר בקשו לשלח יד במלך אחשוורוש:
 - ג ויאמר המלך מה-נעשה יקר וגדולה למרדכי על-זה ויאמרו נערי המלך משרתיו לא-נעשה עמו דבר:
 - ד ויאמר המלך מי בחצר והמן בא לחצר בית-המלך התיצונה לאמר למלך לתלות את-מרדכי על-העץ אשר-הכין לו:
 - ה ויאמרו נערי המלך אליו הנה המן עמד בחצר ויאמר המלך יבוא:
 - ו ויבוא המן ויאמר לו המלך מה-לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו ויאמר המן בלבו למי יחפץ המלך לעשות יקר יותר ממני:
 - ז ויאמר המן אל-המלך איש אשר המלך חפץ ביקרו:
 - ח יביאו לבוש מלכות אשר לבש-בו המלך וסוס אשר רכב עליו המלך ואשר נתן כתר מלכות בראשו:
 - ט ונתון הלבוש והסוס על-יד-איש משרי המלך הפרתמים והלבישו את-האיש אשר המלך חפץ ביקרו והרפיכהו על-הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו:
 - י ויאמר המלך להמן מהר קח את-הלבוש ואת-הסוס כאשר דברת ועשה-כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך אל-תפל דבר מכל אשר דברת:
 - יא ויקח המן את-הלבוש ואת-הסוס וילבש את-מרדכי וירפיכהו ברחוב העיר ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו:

- 12 Poczem wrócił Mardechai do bramy królewskiej, Haman zaś pospieszył szybko do domu, smutny i z nakrytą głową.
- 13 I opowiedział Haman żonie swojej Zeresie i gronu przyjaciół swoich to wszystko co go spotkało. Rzekli doń tedy mędracy jego i Zeresz żona jego: Jeśli Mardechai przed którego obliczem upadać począłeś z rodu judejczyków jest, nie podołasz mu, lecz ostatecznie upadniesz przed nim.
- 14 Gdy jeszcze tak mówili z nim, przybyli podkomorzowie królewscy, by sprowadzić pospiesznie Hamana na biesiadę, którą przygotowała Estera.
- יב וַיָּשָׁב מֶרְדֵּכָי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחָף אֶל־בֵּיתוֹ אֲבֵל וְחַפּוּי רֹאשׁ:
- יג וַיְסַפֵּר הָמָן לְזִרְשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֲהָבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזִרְשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מְזִרְעֵ הַיְּהוּדִים מֶרְדֵּכָי אֲשֶׁר הִחֲלוֹתָ לְנַפְל לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נָפֹל תִּפּוֹל לְפָנָיו:
- יד עוֹדִים מִדְּבָרִים עָמּוּ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעּוּ וַיִּבְהִלּוּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר:

- א וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמֵן לַשָּׁתוּת עִם־אַסְתֵּר הַמַּלְכָּה:
א
- ב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בַּמִּשְׁתָּה הֵינִי מֵה־שְּׂאֵלְתָךְ אַסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתַנְתֵּנִי לָךְ וּמֵה־בִּקְשָׁתְךָ עַד־חֲצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשִׂי:
ב
- ג וְתַעַן אַסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתֹאמַר אִם־מִצָּאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תַּנְתֵּנִי־לִי נִפְשִׁי בַּשְּׂאֵלְתִי וְעַמִּי בַּבִּקְשָׁתִי:
ג
- ד כִּי נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לְהָרוֹג וּלְאַבֵּד וְאֵלּוּ לַעֲבָדִים וּלְשִׁפְחוֹת נִמְכְּרָנוּ הִחְרַשְׁתִּי כִּי אֵין הָצָר שְׁנָה בְּגִזְק הַמֶּלֶךְ:
ד
- ה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרוּשׁ וַיֹּאמֶר לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵיזָה הוּא אֲשֶׁר־מָלְאוּ לְבוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן:
ה
- ו וְתֹאמַר־אַסְתֵּר אִישׁ צָר וְאוֹיֵב הָמֵן הָרַע הַזֶּה וְהָמֵן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה:
ו
- ז וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּנַּת הַבַּיִת וְהָמֵן עָמַד לְבִקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה כִּי־כָלְתָהּ אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת הַמֶּלֶךְ:
ז
- ח וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבַּיִת וְהָמֵן אֶל־בֵּית מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמֵן נָפַל עַל־הַמַּטָּה אֲשֶׁר אַסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הִגֵּם לְכַבּוֹשׁ אֶת־הַמַּלְכָּה עַמִּי בַּבַּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמֵן חָפוּ:
ח
- ט וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסְּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמֵן לְמַרְדְּכִי אֲשֶׁר דָּבַר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עָמַד בַּבַּיִת הָמֵן גְּבוּהָ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תִּלְהֶוּ עָלָיו:
ט
- י וַיִּתְּלוּ אֶת־הָמֵן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הָכִין לְמַרְדְּכִי וְחִמַּת הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה:
י
- 1 Gdy tedy przybył król wraz z Hamanem na biesiadę do królowej Estery,
- 2 Zapytał się król Estery i dnia drugiego biesiadując przy winie: Jakaż prośba twoja Estero, królowo, aby ci spełnioną została, i jakież życzenie twoje? Choćby o połowę szło królestwa użyczonem ci będzie!
- 3 I odpowiedziała królowa Estera, i rzekła: Jeżeli znalazła łaskę w oczach twoich, królu, a jeżeli to król za dobre uzna, niechaj mi darowane będzie życie moje gwoili prośbie mojej, a lud mój gwoili życzeniu mojemu!
- 4 Bośmy zaprzędani ja i lud mój, abyśmy byli wytępieni wymordowani i zgładzeni. A gdybyśmy choć za niewolników i niewolnice zaprzędani zostali zmilczałabym, jakkolwiek by tak nie zrównoważył ten wróg uszczerbku króla.
- 5 Odezwał się tedy król Ahasweros, i rzekł do królowej Estery: Któż to jest, a gdzież ten, który śmiał coś podobnego uczynić?
- 6 I odpowiedziała Estera: Ciemieżcą i wrogiem takim jest Haman ten niecny! - Haman zaś strwożył się przed obliczem króla i królowej.
- 7 Poczem powstał król oburzony od biesiady przy winie i wyszedł do ogrodu pałacowego, podczas gdy Haman pozostał, aby ubłagać życie swoje od królowej Estery; widział bowiem, że zaguba jego u króla postanowiona.
- 8 Gdy tedy wrócił król z ogrodu pałacowego do komnaty, w której się biesiada przy winie odbywała, rzucił się był Haman na łożę, na którym siedziała Estera. I zawołał król: Czyżby ważono się nawet gwałt czynić królowej w mojej obecności, w tym pałacu? Zaledwie wyszło to słowo z ust królewskich, gdy już oblicze Hamana zakryto.
- 9 Wtem odezwał się Harbona, jeden z podkomorznych, wobec króla: Oto ustawiona jeszcze w domu Hamana szubienica, którą przygotował dla Mardechaja - który wyrzekł wszak ową życzliwą przestrożę dla króla - na pięćdziesiąt łokci wysoka! I rzekł król: Obwieście go na niej!
- 10 I obwieszono Hamana na onej szubienicy, którą przygotował dla Mardechaja; a oburzenie króla się uśmierzyło.

- 1 Onegoż dnia podarował król Ahasweros królowej Esterze dom Hamana, ciemiezcy judejczyków; albowiem wyjawiała Estera czem on dla niej.
א ביום ההוא נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה את־בית המן צרר היהודיים היהודים ומרדכי בא לפני המלך כִּי־הִגִּידָה אֶסְתֵּר מֶה הוּא־לָהּ:
- 2 I zdjął król pierścień swój, który kazał odebrać Hamanowi, i oddał go Mardechajowi. Estera zaś postanowiła Mardechaja nad domem Hamana.
ב ויסר המלך את־טבעתו אשר העביר מהמן ויתנה למרדכי ותשם אסתר את־מרדכי על־בית המן:
- 3 Poczem mówiła Estera powtórnie przed królem, a rzuciwszy się do nóg jego płakała i błagała go, aby w niwecz obrócił niegodziwość Hamana, agagity, i zamysł jego, który uknuł przeciw judejczykom.
ג ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפל לפני רגליו ותבך ותתחנן־לו להעביר את־רעת המן האגגי ואת מחשבתו אשר חשב על־היהודים:
- 4 A gdy wyciągnął król ku Esterze berło złote, powstała Estera i stanęła przed królem,
ד ויושט המלך לאסתר את שרבת הזהב ותקם אסתר ותעמד לפני המלך:
- 5 I rzekła: Jeżeli to król za dobre uzna, i jeżeli znalazła łaskę przed obliczem jego, i jeżeli wydaje się to słusznem królowi, a jeżeli pozyskała upodobanie w oczach jego, niechaj ukaże się rozkaz piśmienny, aby cofnięto one listy, tyjące się zamysłu Hamana, syna Hamedaty, agagity, które rozpisac kazał, aby zagubić judejczyków, zamieszkałych we wszystkich dzielnicach królewskich.
ה ותאמר אם־על־המלך טוב ואם־מצאתי חן לפניו וכשר הדבר לפני המלך וטובה אני בעיניו יכתב להשיב את־הספרים מחשבת המן בן־המדתא האגגי אשר כתב לאבד את־היהודים אשר בכל־מדינות המלך:
- 6 Bo jakżebym mogła wymódz na sobie i przyglądać się nieszczęściu, które ma spotkać lud mój, i jakżebym mogła wymódz na sobie i przyglądać się zagubie rodu mojego!
ו כי איככה אוכל וראיתי ברעה אשר־ימצא את־עמי ואיככה אוכל וראיתי באבדון מולדתי:
- 7 I rzekł król Ahasweros do królowej Estery i do Mardechaja judejczyka: Otom podarował wszak dom Hamana Esterze, jego też obwieszono na szubienicy za to, że targnął się na judejczyków.
ז ויאמר המלך אחשוורוש לאסתר המלכה ולמרדכי היהודי הנה בית־המן נתתי לאסתר ואתו תלו על־העץ על אשר־שלח ידו ביהודיים ביהודים:
- 8 Wy tedy możecie rozpisac na korzyść judejczyków w imieniu króla, jak się dobrem okaże w oczach waszych i opieczetować to pieczęcią królewską; pismo bowiem napisane w imieniu króla a opieczetowane pieczęcią królewską cofniętem być nie może.
ח ואתם כתבו על־היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך וחתמו בטבעת המלך כִּי־כתב אשר־נכתב בשם־המלך ונחתום בטבעת המלך אין להשיב:
- 9 I tak powołani zostali tegoż samego czasu pisarze królewscy dnia dwudziestego trzeciego, miesiąca trzeciego czyli miesiąca Siwan; i rozpisano ściśle tak, jak to Mardechaj zarządził, do judejczyków i do satrapów i do namiestników i do starostów, stu dwudziestu i siedmiu dzielnic od Indyi aż do Etjopii, do każdej dzielnicy stosownie do pisma jej i do każdego ludu stosownie do języka jego, i do judejczyków też stosownie do pisma i języka ich.
ט ויקראו ספרי־המלך בעת־ההיא בחדש השלישי הוא־חדש סיון בשלושה ועשרים בו ויכתב ככל־אשר־צוה מרדכי אל־היהודים ואל האחשדרפנים והפחות ושרי המדינות אשר מהדו ועד־כוש שבע ועשרים ומאה מדינה מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשנו ואל־היהודים ככתבם וכלשונם:

- 10 Napisano tedy w imieniu króla Ahaswera i opieczętowano pieczęcią królewską; poczem rozesłano te listy przez gońców konnych dosiadających wierzchowce państwowe żrebięta z tabunów.
- 11 Wedle których pozwolił król judejczykom w każdym pojedynczym mieście się znajdującym, aby się gromadzili, a życia swojego bronili, a tępilli, mordowali i zgładzili każdy tłum, w jakim bądź by to nie było narodzie i w jakiej bądź dzielnicy, któryby gwałt czynił im, ich dzieciom i kobietom, a chciał mienie ich złupić.
- 12 A to jednego dnia we wszystkich dzielnicach króla Ahaswera mianowicie trzynastego dnia dwunastego miesiąca, czyli miesiąca Adar.
- 13 Dosłowny odpis pisma miał być wydany jako prawo w każdej pojedynczej dzielnicy, aby jawnem było dla wszystkich narodów, i aby judejczycy gotowi byli na dzień ten mścić się na wrogach swoich.
- 14 I tak odjechali gońce dosiadający wierzchowce państwowe czemrychlej nagleni rozkazem królewskim, gdy prawo na zamku w Suzie wydanem zostało.
- 15 Mardechai zaś wyszedł od króla w stroju królewskim, błękitnym i białym i w wielkim dyademie złotym, przyodziany w płaszcz z bisioru i purpury, a miasto Suza cieszyło się i radowało.
- 16 Judejczykom wzeszła jasność i radość i wesele i cześć.
- 17 W każdej też dzielnicy i w każdym mieście, dokądkolwiek rozporządzenie królewskie i prawo jego doszło, była radość i wesele u judejczyków, biesiady i uroczystości dużo też z ludności krajowej przyznawało się do judztwa, ponieważ padła na nich trwoga przed judejczykami.

י ויכתב בשם המלך אחשוורוש ויחתם בטבעת המלך
וישלח ספרים ביד הרצים בסוסים רכבי הרקש
האחשתרנים בני הרמכים:

יא אשר נתן המלך ליהודים אשר בכל-עיר-ועיר להקהל
ולעמד על-נפשם להשמיד ולהרג ולאבד את-כל-חיל עם
ומדינה הצרים אתם טף ונשים ושללם לבוז:

יב ביום אחד בכל-מדינות המלך אחשוורוש בשלושה עשר
לחדש שנים-עשר הוא-חדש אדר:

יג פתשגן הכתב להנתן דת בכל-מדינה ומדינה גלוי
לכל-העמים ולהיות היהודיים היהודים עתידים
ליום הזה להנקם מאיביהם:

יד הרצים רכבי הרקש האחשתרנים יצאו מבהלים ודחופים
בדבר המלך והדת נתנה בשושן הבירה:

טו ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור
ועטרת זהב גדולה ותכריז בויץ וארגמן והעיר שושן
צהלה ושמחה:

טז ליהודים היתה אורה ושמחה וששן ויקר:

יז ובכל-מדינה ומדינה ובכל-עיר ועיר מקום אשר
דבר-המלך ודתו מגיע שמחה וששון ליהודים משתה
יום טוב ורבים מעמי הארץ מתיהדים כי-נפל
פחד-היהודים עליהם:

- 1 Dnia tedy tedy trzynastego, dwunastego miesiąca czyli miesiąca Adar, w którym rozporządzenie króla i prawo jego wykonaniem być miało, tegoż samego dnia, w którym wrogowie judejczyków się spodzielali ich opanować, a w którym przeciwnie sami nieprzyjaciół swych opanować mieli:
 - 2 Zgromadzili się judejczycy w miastach swych we wszystkich dzielnicach króla Ahaswera, aby podnieść rękę na tych, którzy niedoli ich pragnęli. A nie mógł się im nikt oprzeć bo padła trwoga przed nimi na wszystkie ludy.
 - 3 Wszyscy też starostowie dzielnic i satrapi i namiestnicy i zawiadujący sprawami króla popierali judejczyków, bo padła na nich trwoga przed Mardechajem.
 - 4 Gdyż wielkim był Mardechai na dworze króla, a sława jego rozniosła się po wszystkich dzielnicach, bo mąż ów Mardechai stał się coraz potężniejszym.
 - 5 I tak porazili judejczycy wszystkich wrogów swoich mieczem, zabijając i wytracając, a postąpili z nieprzyjaciółmi swymi wedle upodobania swego.
 - 6 A w samej stolicy Suza zabili judejczycy i wytępilli pięćset ludzi.
 - 7 Również Parszandatę i Dalfona i Aspatę,
 - 8 I Poratę i Adalgę i Aridatę,
 - 9 I Parmaszte i Arisaja i Aridaja i Wajzatę.
 - 10 Dziesięciu synów Hamana, syna Hamedaty, ciemiejczy judejczyków zabili; wszakże na łupy nie wyciągnęli ręki swojej.
 - 11 Tegoż dnia, gdy powiadomiono króla o liczbie zabitych w stolicy, w Suzie,
 - 12 Rzekł król do królowej Estery: W stolicy, w Suzie, zabili judejczycy i wytępilli pięćset ludzi i dziesięciu synów Hamana; w innych zaś dzielnicach królewskich - cóż dopiero tam porobili! Jakaż tedy jeszcze prośba twoja, aby ci spełnioną została, i jakież dalsze życzenie twoje, aby ci użyczonem było?
 - 13 I odpowiedziała Estera: Jeżeli to król za dobre uzna, niechajby i jutro dozwolonem było judejczykom w Suzie postąpić w sposób dzisiejszy; dziesięciu zaś synów Hamana niechaj obwieszą na szubienicy.
- א ובשנים עשר חדש הוא-חדש אדר בשלושה עשר יום בו אשר הגיע דבר-המלך ודתו להעשות ביום אשר שברו איבי היהודים לשלוט בהם ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשנאיהם:
 - ב נקהלו היהודים בעריהם בכל-מדינות המלך אחשורוש לשלח יד במבקשי רעתם ואיש לא-עמד לפניהם כי-נפל פחדם על-כל-העמים:
 - ג וכל-שרי המדינות והאחשדרפנים והפחות ועשי המלאכה אשר למלך מנשאים את-היהודים כי-נפל פחד-מרדכי עליהם:
 - ד כי-גדול מרדכי בבית המלך ושמועו הולך בכל-המדינות כי-האיש מרדכי הולך וגדול:
 - ה ויכו היהודים בכל-איביהם מפת-חרב והרג ואבדן ויעשו בשנאיהם כרצונם:
 - ו ובשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש:
 - ז ואת פרשנדתא ואת דלפון ואת אספתא:
 - ח ואת פורתא ואת אדליא ואת ארידתא:
 - ט ואת פרמשתא ואת אריסי ואת ארדי ואת ויזתא:
 - י עשרת בני המן בן-המדתא צרר היהודים הרגו ובבזה לא שלחו את-ידם:
 - יא ביום ההוא בא מספר ההרגים בשושן הבירה לפני המלך:
 - יב ויאמר המלך לאסתר המלכה בשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש ואת עשרת בני-המן בשאר מדינות המלך מה עשו ומה-שאלתך וינתן לה ומה-בקשתך עוד ותעש:
 - יג ותאמר אסתר אם-על-המלך טוב ינתן גם-מחר ליהודים אשר בשושן לעשות כדת היום ואת עשרת בני-המן יתלו על-העץ:

- 14 I rozkazał król, aby tak uczyniono. I wydany został podobny rozkaz w Suzie, dziesięciu zaś synów Hamana obwieszono.
- 15 Zgromadzili się tedy judejczycy zamieszkali w Suzie również i czternastego miesiąca Adar i ubili w Suzie trzysta ludzi; wszakże na łupy nie wyciągnęli ręki swojej.
- 16 Inni też judejczycy osiadli w dzielnicach królewskich zgromadzili się i bronili życia swojego, folgując sobie na wrogach swoich i zabijając z pośród nieprzyjaciół swoich siedmdziesiąt i pięć tysięcy - wszakże na łupy nie wyciągnęli ręki swojej.
- 17 Trzynastego dnia miesiąca Adar poczęli a trzynastego tegoż miesiąca przestali, obracając go na dzień biesiad i radości.
- 18 Judejczycy zaś w Suzie zgromadzili się zarówno trzynastego jak czternastego tegoż miesiąca, tak że piętnastego przestali, obracając go na dzień biesiad i radości.
- 19 Dla tego czynią judejczycy osiadli po wsiach i w miastach otwartych, dzień czternasty miesiąca Adar dniem radości biesiady i uroczystości przyczem posyłają sobie upominki wzajemnie.
- 20 I spisał Mardechai zdarzenia te i rozesłał listy do wszystkich judejczyków we wszystkich dzielnicach króla Ahaswera blizkich i dalekich.
- 21 Obowiązując ich stale, aby obchodzili corocznie dzień czternasty miesiąca Adar i dzień piętnasty tegoż miesiąca.
- 22 Jako te dni, w których wypoczęli judejczycy od wrogów swoich i ten miesiąc, który obrócił się im ze smutku w radość a z żałoby w dzień uroczysty - aby uczynili je dniami biesiady i radości, przyczem posyłać sobie mają upominki wzajemnie a ubogim dary.
- 23 I zobowiązali się judejczycy czynić stale co rozpoczęli i co Mardechai do nich napisał:
- 24 Jako Haman, syn Hamedaty, agagita, ciemieżca wszystkich judejczyków uknuł przeciw judejczykom, aby ich zagubił, rzuciwszy pur - to jest los - aby ich wytępiono i zgładzono,
- 25 A jako król, gdy stanęła przed nim Estera, piśmiennie zarządził, aby niecny jego zamiysł, który przeciw judejczykom uknuł spadł na głowę jego, a obwieszono go wraz z synami jego na szubienicy.
- יד ויאמר המלך להעשות כן ותנתן דת בשושן ואת עשרת בני־המן תלו:
- טו ויקהלו היהודיים היהודים אשר־בשושן גם ביום ארבעה עשר לחדש אדר ויהרגו בשושן שלש מאות איש ובבזא לא שלחו את־ידם:
- טז ושאר היהודים אשר במדינות המלך נקהלו ועמד על־נפשם ונוח מאיביהם והרג בשנאיהם חמשה ושבעים אלף ובבזא לא שלחו את־ידם:
- יז ביום־שלשה עשר לחדש אדר ונוח בארבעה עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה:
- יח והיהודיים והיהודים אשר־בשושן נקהלו בשלשה עשר בו ובארבעה עשר בו ונוח בחמשה עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה:
- יט על־כן היהודים הפרושים הפרוים הישבים בערי הפרוות עשים את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומשלוח מנות איש לרעהו:
- כ וכתב מרדכי את־הדברים האלה וישלח ספרים אל־כל־היהודים אשר בכל־מדינות המלך אחשוורוש הקרובים והרחוקים:
- כא לקים עליהם להיות עשים את יום ארבעה עשר לחדש אדר ואת יום־חמשה עשר בו בכל־שנה ושנה:
- כב כימים אשר־נחו בהם היהודים מאויביהם והחדש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים:
- כג וקבל היהודים את אשר־החלו לעשות ואת אשר־כתב מרדכי אליהם:
- כד כי המן בונה־מדתא האגגי צרר כל־היהודים חשב על־היהודים לאבדם והפיל פור הוא הגורל להם ולאבדם:
- כה ובבאה לפני המלך אמר עם־הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר־חשב על־היהודים על־ראשו ותלו אתו ואת־בניו על־העץ:

- 26 Dla tego nazwano dni te purym, podług wyrazu pur. Przeto, z powodu całej treści tego listu, tak dotychczas tego czego sami doświadczyli, jak tego co ich doszło wieścią,
- 27 Ustanowili i zobowiązali się judejczycy za siebie i za potomków swoich jak i za wszystkich, którzyby się do nich przyłączyli zwyczajem niezmiennym, aby obchodzili dwa te dni rok rocznie, stosownie do przepisu ich i w właściwej ich porze,
- 28 Dni zaś te upamiętnione i obchodzone były w każdym pokoleniu, w każdej rodzinie, w każdej dzielnicy i w każdym mieście, oby też dni te purymowe nigdy zniesione nie zostały wpośród judejczyków a pamięć ich nie zanikła z pośród potomków ich!
- 29 Napisała też królowa Estera, córka Abichaila, wraz z Mardechajem judejczykiem całą powagą swoją, aby stwierdzić one dni purymowe tym listem wtórym.
- 30 I rozesłano ten list do wszystkich judejczyków, do stu dwudziestu i siedmiu dzielnic państwa Ahaswera ze słowami przyjaźni i szczerości,
- 31 Aby ustanowili te dni purymowe w porze ich, jako ustanowił je dla nich Mardechai judejczyk i Estera królowa i jako ustanowili je dla siebie samych i potomków swoich na pamiątkę postów i biadania.
- 32 I tak utwierdził rozkaz Estery przepis ten co do purym, tak jak opisano go w tej księdze.

כו על־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן
עַל־כָּל־דְּבָרֵי הָאֲגֵרֶת הַזֹּאת וּמֵה־רְאוּ עַל־כָּכָה וּמֵה־הַגִּיעַ
אֲלֵיהֶם:

כז קִיְמוּ וּקְבַל וְקִבְלוּ הַיְּהוּדִים עָלֵיהֶם וְעַל־זֶרַעַם וְעַל
כָּל־הַגּוֹלִים עָלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבֹר לִהְיוֹת עֲשִׂים אֶת שְׁנֵי
הַיָּמִים הָאֵלֶּה כְּכַתְּבָם וְכִזְמָנָם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה:

כח וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וְדוֹר מִשְׁפָּחָה
וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר וַיְמִי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה
לֹא יַעֲבֹרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכָּרָם לֹא־יִסּוּף מִזֶּרַעַם:

כט וְתַכְתֵּב אֶסְתֵּר הַמֶּלֶכָה בַּת־אַבְיָחַיִל וּמַרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי
אֶת־כָּל־תִּקְוָה לְקַיֵּם אֶת אֲגֵרֶת הַפּוּרִים הַזֹּאת הַשְּׁנִית:

ל וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־שָׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה
מְדִינָה מִלְּכוּת אַחֲשֵׁרוּשׁ דְּבָרֵי שְׁלוֹם וְאַמֶּת:

לא לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי הַפָּרִים הָאֵלֶּה בְּזִמְנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיָּם עָלֵיהֶם
מַרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי וְאַסְתֵּר הַמֶּלֶכָה וְכַאֲשֶׁר קִיְמוּ עַל־נַפְשָׁם
וְעַל־זֶרַעַם דְּבָרֵי הַצְּמוֹת וְזַעֲקָתָם:

לב וּמֵאֲמַר אֶסְתֵּר קִיָּם דְּבָרֵי הַפָּרִים הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר:

אסתר י : 10

- א וַיֵּשֶׁם הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרֶשׁ אֶחָשׁוּרֹשׁ מִסַּעֲדָאֲרִיז וְאֵי הָיִים:
- ב וְכָל־מַעֲשֵׂה תִקְפוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מַרְדֳּכָי אֲשֶׁר גָּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ הֵלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מֵדִי וּפָרַס:
- ג כִּי מַרְדֳּכָי הַיְּהוּדִי מִשָּׁנָה לְמָלְךְ אֶחָשׁוּרֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו דִּרְשׁ טוֹב לַעֲמֹו וְדִבֵּר שְׁלוֹם לְכָל־זֶרְעוֹ:
- 1 Poczem nałożył król Ahasweros dań na kraj i na wyspy morza.
- 2 A co do dzieł jego mocy i potęgi i wyszczególnienia świetności Mardechaja, którego wywyższył król, spisano to wszak w księdze roczników królów Medyi i Persyi.
- 3 Albowiem judejczyk Mardechai był wtórym po królu Ahaswerze a był on wysoce poważanym u judejczyków i miłowanym u masy swych braci, bo dbał o dobro swego ludu a przemawiał za pomyślnością całego swego rodu.

קהלת

קהלת א : 1

- 1 Słowa Koheleta, syna Dawida, króla w Jerozolimie. א דברי קהלת בן־דוד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם:
- 2 O, marność nad marnościami! rzekł Kohelet; o, marność nad marnościami! Wszystko marność! ב הָבֵל הַבָּלִים אָמַר קֹהֵלֶת הָבֵל הַבָּלִים הַכֹּל הָבֵל:
- 3 Cóż za pożytek człowiekowi z całego trudu swojego, którym się trzyma pod słońcem! ג מִה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שְׁיַעֲמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
- 4 Jedno pokolenie odchodzi, a drugie przychodzi; ale ziemia wiecznie pozostaje. ד דֹּור הֵלֶךְ וְדֹור בָּא וְהָאָרֶץ לְעֹלָם עֹמֶדֶת:
- 5 A słońce wschodzi, a słońce znów zachodzi, i zdąża do miejsca swego, kędy ma wzejść. ה וְזֶרַח הַשָּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֶרַח הוּא שָׁם:
- 6 Idzie na południe, a zwraca się ku północy, wciąż krążąc idzie wiatr, a po wirach swoich wraca wiatr. ו הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב סָבִב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סִבְיָתָיו שָׁב הָרוּחַ:
- 7 Wszystkie rzeki idą do morza, wszakże morze się nie zapełnia: do miejsca, do którego rzeki idą, tam idą wciąż. ז כָּל־הַנָּחָלִים הַלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנוּ מֵלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנָּחָלִים הַלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לְלִכְתָּ:
- 8 Wszystkie rzeczy nużą się, żaden człowiek tego nie wypowie; oko nie nasycy się widzeniem, a ucho nie napelnia się słyszeniem. ח כָּל־הַדְּבָרִים יִגְעִים לֹא־יִיכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׁבַּע עֵין לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אָזֶן מִשְׁמַע:
- 9 To, co było, to i będzie, a co się stało, to się stanie, a nie masz nic nowego pod słońcem. ט מִה־שָׁהָיָה הוּא שָׁיְהִיָּה וּמִה־שֶׁנַּעֲשָׂה הוּא שְׁיַעֲשֶׂה וְאֵין כָּל־חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
- 10 Jeśli jest rzecz, o którejby kto powiedzieć chciał: Patrz, to coś nowego! - już dawno to było za onych wieków, które przeszły przed nami. י יֵשׁ דָּבָר שְׁיֹאמַר רְאֵה־זֶה חֲדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנָיו:
- 11 Nie masz wspomnienia o poprzednich, i o późniejszych, które nastaną, nie będzie wspomnienia u tych, którzy później jeszcze przyjdą. יא אֵין זְכוֹרֹן לְרֵאשִׁינִים וְגַם לְאַחֲרִינִים שְׁיִהְיוּ לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זְכוֹרֹן עִם שְׁיִהְיוּ לְאַחֲרָנָה:
- 12 Ja, Kohelet, byłem królem nad Israelem w Jerozolimie. יב אֲנִי קֹהֵלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם:
- 13 I zwróciłem serce moje na to, abym zbadał i wysledził mądrością wszystko, co się dzieje pod niebem: czy to popęd, który złożył Bóg w synach ludzkich, aby się nim trapił! יג וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי לְדַרוֹשׁ וְלַתּוֹר בַּחֲקֻמָּה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם הוּא עֲנִין רָע נָתַן אֱלֹהִים לְבָנֵי הָאָדָם לְעִנּוֹת בּוֹ:
- 14 Widziałem wszystkie sprawy, które się dzieją pod słońcem, a oto wszystko marność i pogoń za wiatrem. יד רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל הָבֵל וּרְעוֹת רוּחַ:
- 15 Co krzywe nie daje się wyprostować, a co brakuje nie może wejść w rachubę. טו מַעֲוֹת לֹא־יִיכַל לְתַקֵּן וְחִסְרוֹן לֹא־יִיכַל לְהַמְנוֹת:
- 16 I pomyślałem w sercu swoim, i rzekłem: Oto zdobyłem wielką i coraz wyższą mądrość ponad wszystkich, którzy byli przedemną w Jerozolimie, a serce moje przejrzało pełnię mądrości i wiedzy. טז דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגַּדְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חֲקֻמָּה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי עַל־יִרוּשָׁלַם וְלִבִּי רָאָה הֲרִבָּה חֲקֻמָּה וְדַעַת:

- 17 Ale gdym zwrócił serce moje, abym uświadomił sobie czym mądrość i wiedza, szaleństwo i głupota - poznałem, że i to pogoń za wiatrem.
- 18 Bo gdzie wiele mądrości, tam wiele zgryzoty, a kto mnoży wiedzę, mnoży cierpienie.

יז וְאַתָּנָה לְבִי לְדַעַת חֲכָמָה וְדַעַת הוֹלָלוֹת וְשִׁכְלוֹת יְדַעְתִּי
שְׁגִמָּזָה הוּא רַעְיוֹן רוּחַ:

יח כִּי בָרַב חֲכָמָה רַב־כָּעַס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מְכָאוֹב:

קהלת ב : 2

- 1 Pomyślałem ja w sercu swoim: Nuż tedy doświadczę cię radością, a rozkoszuj się szczęściem! Ale zaprawdę, i to marność.
 - 2 O śmiechu rzekłem: to szal! a o radości: do czegoż ta służy?
 - 3 Umyśliłem w sercu swoim, abym krzepił odtąd winem moje ciało, tak jednak, aby się serce mądrością kierowało, i abym chwycił się głupstwa, póki bym nie przejrzał coby najwłaściwszem było synom ludzkim czynić pod niebem, po wszystkie dni żywota ich.
 - 4 Wykonałem dzieła wielkie: pobudowałem sobie domy, zasadziłem sobie winnice.
 - 5 Pozakładałem sobie ogrody i parki, i zasadziłem w nich wszelkie drzewa owocowe.
 - 6 Urządziłem sobie stawy wodne, aby zraszać z nich sad porosły drzewami.
 - 7 Nakupiłem sobie niewolników i niewolnic, a posiadałem takich, co zrodzeni byli w domu. Stąd też, ro-gaczyny i owiec posiadałem więcej niż wszyscy, którzy byli przedemną w Jerozolimie.
 - 8 Nagromadziłem też sobie złota i srebra i najkosztowniejszych klejnotów królów i krain; sprowadziłem sobie śpiewaków i śpiewaczki i rozkosz synów ludzkich: pań mnóstwo.
 - 9 I tak stałem się wielkim i możniejszym od wszystkich, którzy byli przedemną w Jerozolimie; przyczem zostawała przy mnie i mądrość moja.
 - 10 Czegokolwiek też pożądały oczy moje nie wzbraniałem im; nie odmawiałem sercu mojemu żadnej radości, albowiem radowało się serce moje ze wszystkiej mej pracy, a był to udział mój ze wszystkiej mej pracy.
 - 11 Ale gdym spojrzał na wszystkie sprawy, które zdziałały ręce moje, i na trud, którym podejmowałem, aby je uskuteczyć, a oto okazało się, że to wszystko marność i pogoń za wiatrem, a niemasz pożytku pod słońcem.
 - 12 Poczem zwróciłem się ku temu, aby rozejrzeć zarówno mądrość jak szal i głupotę; bo czemże by był człowiek, któryby mógł pójść za królem w tem co już uczyniono?
 - 13 I przekonałem się, że wyższość mądrości nad głupotą dorównywa wyższości światła nad ciemnością.
- א אמרתי אני בלבי לכה נא אנסכה בשמחה וראה בטוב והנה גם-הוא הקבל:
- ב לשחוק אמרתי מהולל ולשמחה מה-זה עשה:
- ג תרתי בלבי למשוד בין את-בשרי ולבי נהג בחכמה ולאחז בסכלות עד אשר-אראה אי-זה טוב לבני האדם אשר יעשו תחת השמים מספר ימי חייהם:
- ד הגדלתי מעשי בנתי לי בתים נטעתי לי כרמים:
- ה עשיתי לי גנות ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל-פרי:
- ו עשיתי לי ברכות מים להשקות מהם יער צומח עצים:
- ז קניתי עבדים ושפחות ובני-בית היה לי גם מקנה בקר וצאן הרבה היה לי מכל שהיו לפני בירושלם:
- ח כנסתי לי גם-כסף וזהב וסגלת מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושורות ותענוגות בני האדם שדה ושדות:
- ט וגדלתי והוספתי מכל שהיה לפני בירושלם אף חכמתי עמדה לי:
- י וכל אשר שאלו עיני לא אצלתי מהם לא-מועתי את-לבי מפל-שמחה כילבי שמח מפל-עמלי וזה היה חלקי מפל-עמלי:
- יא ופנתי אני בכל-מעשי שעשו ידי ובעמל שעמלתי לעשות והנה הכל הקבל ורעות רוח ואין יתרון תחת השמש:
- יב ופנתי אני לראות חכמה והוללות וסכלות כי מה האדם שיבוא אחרי המלך את אשר-כבר עשוהו:
- יג וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן-הסכלות כיתרון האור מן-החשך:

- 14 Mądry ma oczy swe w głowie; głupi zaś postępuje w ciemności. Zarazem jednak poznałem, że jeden los ich wszystkich spotyka.
- 15 I pomyślałem w sercu swoim: Los głupca spotka i mnie, naczóż tedy nabrałem tak dużo mądrości? I pomyślałem w sercu swoim: i to marność.
- 16 Albowiem wspomnienia nie pozostanie po mędrцу jak po głupcu na wieki, ponieważ za dni przyszłości wszystko dawno w zapomnienie pójdzie; a czemuż to umiera mędrzec narówni z głupcem?
- 17 I tak powziąłem nienawiść do życia, ponieważ nie podobały mi się sprawy, które się dzieją pod słońcem, bo wszystko marność i pogoń za wiatrem.
- 18 I powziąłem nienawiść do całej mojej pracy, którąm się trudił pod słońcem, ponieważ zostawić ją muszę człowiekowi, który przyjdzie po mnie.
- 19 A któż wie czy mądrym będzie czy głupim? A jednak będzie on władał całą moją pracą, którąm się trudił, a którąm mądrością uskutecznił pod słońcem - i to marność!
- 20 Zwróciłem się tedy ku temu, aby wzbudzić zwątpienie w sercu mojem o wszystkiej pracy, którąm się trudił pod słońcem.
- 21 Bo niejednen człowiek pracuje mądrze i rozumnie i sprawnie, a musi to innemu, który się tem nie trudił w udziale zostawić: i to marność i zło wielkie.
- 22 Bo cóż zyska człowiek za całą pracę swoją i za zabiegi serca swego, którymi się trudi pod słońcem?
- 23 Wszystkie wszak dni jego cierpieniem, a zgryzota jego zajęciem; nawet w nocy nie odpoczywa serce jego. I to marność!
- 24 Czyż nie najlepszem dla człowieka, aby jadł i pił i dogadzał duszy swojej, za pracę swoją: ale i to, jakem to zauważył, z ręki Bożej pochodzi.
- 25 Bo któżby mógł jeść a któż używać bez Niego?
- 26 Bo człowiekowi, który Mu się spodobał, daje mądrość i wyrozumienie i radość; grzesznikowi zaś daje popęd, aby zbierał i gromadził, by zostawić to temu, który się Bogu spodoba. I to marność i pogoń za wiatrem.
- יְהִי כְחֵם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ וְהִפְסִיל בַּחֲשָׁד הוֹלֵךְ וַיִּדְעֵתִי גַם־אֲנִי שֶׁמִּקְרָה אֶחָד יִקְרָה אֶת־כָּלֶם:
- טו וְאִמְרָתִי אֲנִי בְלִבִּי כְּמִקְרָה הִפְסִיל גַּם־אֲנִי יִקְרָנִי וְלִמָּה חֲכַמְתִּי אֲנִי אִזּוֹ יוֹתֵר וְדִבַּרְתִּי בְּלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה הִבֵּל:
- טז כִּי אִין זְכוֹרוֹן לְחֵם עַם־הִפְסִיל לְעוֹלָם בְּשִׁכְכָּר הַיָּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכַּח וְאִיךָ יָמוּת הַחֵם עַם־הִפְסִיל:
- יז וְשִׁנְאַתִּי אֶת־הַחַיִּים כִּי רַע עָלִי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־הִכַּל הִבֵּל וְרַעוּת רוּחַ:
- יח וְשִׁנְאַתִּי אֲנִי אֶת־כָּל־עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עֹמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאֲנִיחֶנּוּ לְאָדָם שִׁיְהִיָּה אַחֲרָי:
- יט וּמִי יוֹדֵעַ הַחֵם יִהְיֶה אִזּוֹ סָכָל וַיִּשְׁלַט בְּכָל־עֲמָלִי שֶׁעֲמַלְתִּי וְשֶׁחֲכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הִבֵּל:
- כ וְסִבּוֹתִי אֲנִי לִי־אֵשׁ אֶת־לִבִּי עַל כָּל־הָעֲמָל שֶׁעֲמַלְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
- כא כִּי־יֵשׁ אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ בְּחֻכְמָה וּבִדְעַת וּבִכְשָׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עֲמַלְבוֹ יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הִבֵּל וְרַעַה רַבָּה:
- כב כִּי מֶ־הָנוּה לְאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבִרְעִיוֹן לְבוֹ שֶׁהוּא עֹמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
- כג כִּי כָל־יָמָיו מִכְּאָבִים וְכַעַס עֲנִינּוֹ גַם־בְּלֵילָה לֹא־שָׁכַב לְבוֹ גַּם־זֶה הִבֵּל הוּא:
- כד אִין־טוֹב בְּאָדָם שִׁיאֲכַל וְשָׁתָה וְהִרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם־זֶה רְאִיתִי אֲנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא:
- כה כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יַחֲוֹשׁ חוּץ מִמֶּנִּי:
- כו כִּי לְאָדָם שֶׁטוֹב לְפָנָיו נָתַן חֻכְמָה וְדַעַת וְשִׁמְחָה וְלַחֹטָא נָתַן עֲנָן לְאַסּוּף וְלִכְנוּס לָתֵת לְטוֹב לְפָנָי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה הִבֵּל וְרַעוּת רוּחַ:

קהלת ג : 3

- א לכל זמן ועת לכל־חפץ תחת השמים:
- 1 Wszystko ma porę swoją, a każde przedsięwzięcie swój czas pod niebem.
- ב עת ללדת ועת למוות עת לטעת ועת לעקור נטוע:
- 2 Jest czas rodzenia się, i czas umierania; jest czas sadzenia, i czas wyrwania co sadzone.
- ג עת להרוג ועת לרפוא עת לפרוץ ועת לבנות:
- 3 Zabijanie ma swój czas, i leczenie ma swój czas; burzenie ma swój czas, i budowanie ma swój czas.
- ד עת לבכות ועת לשחוק עת ספוד ועת רקוד:
- 4 Jest czas płaczu i czas śmiechu; czas biadania i czas płasania.
- ה עת להשליך אבנים ועת כנוס אבנים עת לחבוק ועת לרחק מחבק:
- 5 Czas rozrzucania kamieni, i czas zbierania kamieni, czas pieszczoty i czas oddalania się od pieszczot.
- ו עת לבקש ועת לאבד עת לשמור ועת להשליך:
- 6 Czas szukania i czas tracenia; czas chowania i czas odrzucania.
- ז עת לקרוע ועת לתפור עת לחשות ועת לדבר:
- 7 Czas rozdzierania i czas zszywania; czas milczenia i czas mówienia.
- ח עת לאהב ועת לשנא עת מלחמה ועת שלום:
- 8 Czas miłowania i czas nienawidzenia; czas wojny i czas pokoju.
- ט מה־יתרון העושה באשר הוא עמל:
- 9 Jakąż tedy korzyść odnosi pracujący z całej pracy swojej?
- י ראיתי את־הענין אשר נתן אלהים לבני האדם לענות בו:
- 10 Widziałem popęd, który złożył Bóg w synach ludzkich, aby się nim trapił.
- יא את־הכל עשה יפה בעתו גם את־העלם נתן בלבם מבלי אשר לא־ימצא האדם את־המעשה אשר־עשה האלהים מראש ועד־סוף:
- 11 Wszystko urządził pięknie w swoim czasie, i wieczność też złożył w sercu ich; tylko że nie zdolny człowiek dzieła tego, które Bóg urządził, od początku do końca dojść.
- יב ידעתי כי אין טוב בם כי אם־לשמוח ולעשות טוב בחייו:
- 12 Przekonałem się stąd, że nie mają nic lepszego dla siebie jak tylko, aby się każdy cieszył i sobie dogadzał w życiu swoim.
- יג וגם כל־האדם שִׂיאֵכֶל וְשִׂתָּה וְרָאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ מִתַּת אֱלֹהִים הִיא:
- 13 Ale również, że aby kto jadł i pił i sobie dogadzał przy całej pracy swojej, tylko darem jest Bożym.
- יד ידעתי כי כִּלְאִשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לְגַרֵעַ וְהָאֱלֹהִים עֹשֶׂה שְׂרָאוֹ מִלִּפְנֵי:
- 14 Przekonałem się, że cokolwiek Bóg uczynił na wieki trwa; że nie można do tego nic dodać, ani z tego nic ująć: - Bóg to tak urządził, aby się Go obawiano.
- טו מה־שִׁהְיָה כָּבֵד הוּא וְאִשֶׁר לִהְיוֹת כָּבֵד הִיא וְהָאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת־נִרְדָּף:
- 15 To co się odbywa, już dawno jest, a co być ma już dawno istniało; a Bóg odszukuje co wypartem zostało.
- טז ועוד ראיתי תחת השמש מקום המושפט שמה הרשע ומקום הצדק שמה הרשע:
- 16 Nadtom widział jeszcze pod słońcem: na miejscu prawa było bezprawie, a na miejscu sprawiedliwości niegodziwość.

- 17 I rzekłem sam do siebie: sprawiedliwego i niegodziwego osądzi Bóg, bo czas dla każdego przedsięwzięcia i dla każdej czynności tam.
- 18 Rzekłem sam do siebie: Gwoli synom ludzkim to bywa, aby ich Bóg doświadczył i aby poznali, że tylko do bydła są podobni.
- 19 Bo przeznaczenie ludzi i przeznaczenie bydła - jednakowe przeznaczenie ich: bo jaka śmierć jednego, taka śmierć drugiego a jedno tchnienie mają wszyscy, a wyższości człowieka nad bydlęciem niema, bo wszystko marność.
- 20 Wszystko idzie na jedno miejsce: wszystko powstaje z prochu i wszystko znów w proch się obraca.
- 21 Któż to wie, czy duch synów ludzkich w górę się wznosi, i czy duch bydlęcia nadół ku ziemi zstępuje?
- 22 Widziałem tedy, że niemasz nic lepszego dla człowieka nad to, aby się cieszył sprawami swojemi, bo to udział jego; któż bowiem go poprowadzi, aby ujrział co będzie po nim?
- יז אִמַּרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצְדִּיק וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עַתָּה לְכָל־חַפֵּץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֵׂה שֵׁם:
- יח אִמַּרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרֶם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שָׂהֵם־בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם:
- יט כִּי מִקְרָה בְּנֵי־הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה וּמִקְרָה אֶחָד לָהֶם כָּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכָל וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הַכֹּל הֶבֶל:
- כ הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הִיא מִן־הָעֶפֶר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הָעֶפֶר:
- כא מִי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ:
- כב וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם בַּמַּעֲשָׂיו כִּי־הוּא חָלָקוֹ כִּי מִי יִבְיָאֵנוּ לִרְאוֹת בָּמָה שְׂיִהְיֶה אַחֲרָיו:

קהלת ד : 4

- 1 Poczem znów ujrzałem wszystkie ciemności, które się dzieją pod słońcem: a oto łzy ciemionych, ale nie masz ktoby ich pocieszył, a z ręki ciemzczów swoich doznawają krzywdy, ale nie masz ktoby ich pocieszył.

א וּשְׁבַתִּי אֲנִי וְאַרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשָׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה דַמְעַת הָעֲשָׁקִים וְאִין לָהֶם מִנְחָם וּמִיֵּד עֲשֻׁקֵיהֶם כַּח וְאִין לָהֶם מִנְחָם:
- 2 I mieniłem szczęśliwsiymi zmarłych, którzy dawno pomarli, nad tych, którzy dotąd jeszcze przy życiu zostali.

ב וּשְׁבַח אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים שְׁכָבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדָנָה:
- 3 A szczęśliwszym nad obu, tego, który jeszcze wcale nie istniał, który nie widział tych spraw niecnych, które się dzieją pod słońcem.

ג וְטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֵת אֲשֶׁר־עָדוֹן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־הַמַּעֲשֵׂה הָרַע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
- 4 Widziałem też cały trud i całą sprawność w każdej czynności, że to tylko współzawodnictwo jednego wobec drugiego. I to marność i pogoń za wiatrem.

ד וְרֵאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֵמֶל וְאֵת כָּל־כְּשָׁרוֹן הַמַּעֲשֵׂה כִּי הִיא קִנְאֶת־אִישׁ מֵרַעְהוּ גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ:
- 5 Bezmyślny składa swe ręce i pożera własne swe ciało:

ה הַכָּסִיל חִבֵּק אֶת־יָדָיו וְאָכַל אֶת־בְּשָׁרוֹ:
- 6 Lepsza pełna dłoń ze spokojem, niżeli obie pełne garści z trudem i pogonią za wiatrem.

ו טוֹב מָלֵא כַף נַחַת מִמָּלֵא חֲפָנִים עֵמֶל וְרַעוּת רוּחַ:
- 7 I znowu widziałem marność pod słońcem;

ז וּשְׁבַתִּי אֲנִי וְאַרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
- 8 Stoi jeden samotnie, niemając nikogo - няма ani syna ani brata, a jednak nie masz końca wszelakiej pracy jego, oko też jego nie może się nasycić bogactwem. Ale dla kogoż ja pracuję a pozbawiam się dobrego? I to marność i czczy popęd.

ח יֵשׁ אֶחָד וְאִין שְׁנֵי גַם בֶּן וְאֶח אֲיֹרְלוֹ וְאִין קֶץ לְכָל־עֵמֶלוֹ גַּם־עֵינָיו עֵינָיו לֹא־תִשָּׁבַע עֹשֶׂר וְלָמִי אֲנִי עֵמֶל וּמַחֲסֹר אֶת־נַפְשִׁי מִטוֹבָה גַּם־זֶה הֶבֶל וְעֵנִין רָע הוּא:
- 9 Lepiej we dwóch być niż samemu, mają bowiem pożytek dobry z pracy swojej.

ט טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ־לָהֶם שָׂכָר טוֹב בְּעֵמָלָם:
- 10 Bo jeśli jeden z nich upadnie, podźwignie drugi towarzysza swego. Ale biada samotnemu gdyby upadł, bo няма drugiego któryby go podźwignął.

י כִּי אִם־יִפְּלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ וְאִילוֹ הָאֶחָד שְׁיִפּוֹל וְאִין שְׁנֵי לְהַקִּימוֹ:
- 11 Tak też gdy dwóch społem leży - jest im ciepło - jakże jednak mógłby się jeden rozgrzać?

יא גַם אִם־יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחֵם לָהֶם וְלֹאֶחָד אִיֵּךְ יָחֵם:
- 12 A jeżeli kto jednego napadnie to się we dwóch mu stawia - a sznur potrójny nie tak łatwo się zerwie.

יב וְאִם־יִתְקַפוּ הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעֲמְדוּ נִגְדּוֹ וְהַחוּט הַמִּשְׁלָשׁ לֹא בְמַהֲרָה יִנָּתֵק:
- 13 Lepszy młodzieniec ubogi a mądry, niżeli król stary a głupi, który niezdolny już przestrogi przyjmować.

יג טוֹב יָלֵד מִסֶּכֶן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וְכָסִיל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לְהִזְהָר עוֹד:
- 14 Bo ów z więzienia wyszedł, a królem został, jakkolwiek w państwie tegoż ubogim się urodził.

יד כִּי־מִבֵּית הַסּוּרִים יֵצֵא לְמֶלֶךְ כִּי גַם בְּמַלְכוּתוֹ נוֹלַד רֶשַׁ:
- 15 Widziałem wszystkich żywych, postępujących pod słońcem, po stronie młodzieńca, onego drugiego, który miał nastąpić po nim.

טו רֵאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְּהֻלָּכִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עִם הַיָּלֵד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֵד תַּחְתָּיו:

- 16 Nie było końca wszystkiemu ludowi, wszystkich tych, na których czele stanął. A jednak nie cieszą się potomkowie nim - bo i to marność i pogoń za wiatrem!
- 17 Strzeż nogi twojej gdy idziesz do domu Bożego, a zbliżyć się aby słuchać jest lepszym niż składać ofiary głupich; albowiem nie rozumieją a przeto spełniają zło...

טז אין־קץ לְכָל־הָעָם לְכָל־אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵיהֶם גַּם הָאֲחֵרוֹנִים
לֹא יִשְׁמְחוּ־בּוֹ כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ:

יז שְׁמַר רַגְלֶיךָ רַגְלֶךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב
לִשְׁמֹעַ מִתַּת הַכְּסִילִים זָבַח כִּי־אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת רָע:

קהלת ה : 5

- 1 Nie śpiesz się ustami twojemi, a serce twoje niechaj zbyt skorem nie będzie na wyrzeczenie słowa przed obliczem Bożem; albowiem Bóg na niebie, a ty na ziemi: niechaj przeto słowa twoje będą nieliczne.
 - 2 Bo sen przychodzi z mnóstwa trosk a bredzenie głupiego z mnóstwa słów.
 - 3 Gdy uczynisz ślub Bogu, nie omieszkuj go spełnić, bo nie znajduje On upodobania w głupcach; czegokolwiek byś nie ślubował, spełniaj.
 - 4 Lepiej abyś nie ślubował, niż abyś ślubował a nie spełnił.
 - 5 Nie pozwalaj ustom twoim, aby przywiodły do grzechu ciało twoje, a nie powiadaj przed posłańcem Bożym, że to pomyłka. Czemu miałby się Bóg gniewać na odezwanie się twoje, a sprawę rąk twoich niweczyć?
 - 6 Bo gdzie wiele snów, tam i marność i słów wiele. Ty zaś obawiaj się raczej Boga!
 - 7 Jeżeli zgębienie ubogiego i pogwałcenie prawa i sprawiedliwości ujrzyś w jakiej krainie, niechaj cię ta rzecz nie dziwi; bo jest wyższy nad wysokim, który czyha, a inni wysocy nad nimi.
 - 8 Ale zaletą dla kraju pod każdym względem jest król roli oddany.
 - 9 Kto miłuje pieniądze, nie nasyci się pieniędzy, a kto miłuje bogactwo nie znajdzie w niem pożytku. I to marność.
 - 10 Gdzie dobra wiele, tam i zjadających je wielu, a jakąż korzyść właścicielowi - chyba widok swych oczu.
 - 11 Słodkim jest sen robotnika, czyby mało czy więcej pożywał dostatek jednak bogatego nie pozwala mu usnąć.
 - 12 Jest bieda ciężka, którąm widział pod słońcem: bogactwo strzeżone przez właściciela swego, ku własnemu jego nieszczęściu.
 - 13 Gdy bogactwo to za złą sprawą zginie, tedy syn, którego spłodził, nie będzie miał nic w ręku.
 - 14 Jako wyszedł z żywota matki swojej, tak i nagi znów odejdzie, zupełnie jako był przyszedł - a nie uniesie nic z pracy swojej, coby mógł zabrać ręką swoją.
- א אל־תַּבְהִיל עַל־פִּיךָ וּלְבָבְךָ אֶל־יִמְהָר לְהוֹצִיא דָּבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ עַל־כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעֻטִּים:
 - ב כִּי בָּא הַחֲלוֹם בָּרַב עֲנָן וְקוֹל כְּסִיל בָּרַב דְּבָרִים:
 - ג כַּאֲשֶׁר תִּדְר נָדָר לֵאלֹהִים אַל־תֵּאָחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי אֵין חֲפֶז בְּכִסְיִים אֶת אֲשֶׁר־תִּדְר שְׁלֹם:
 - ד טוֹב אֲשֶׁר לֹא־תִדְר מִשְׁתַּדּוֹר וְלֹא תִשְׁלֹם:
 - ה אַל־תִּתֵּן אֶת־פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת־בִּשְׁרֶךָ וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי שִׁגְגָה הִיא לְמָה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלְךָ וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ:
 - ו כִּי בָרַב חֲלָמוֹת וְהִבָּלִים וּדְבָרִים הָרַבָּה כִּי אַתָּה־הָאֱלֹהִים יִרָא:
 - ז אִם־עֹשֶׂק רֶשַׁע וְגִזְל מִשְׁפָּט וְצַדִּיק תִּרְאֶה בְּמִדִּינָה אַל־תִּתְּמָה עַל־הַחֲפֶז כִּי גִבָּה מֵעַל גִּבָּה שֹׁמֵר וּגְבָהִים עֲלֵיהֶם:
 - ח וַיִּתְּרוֹן אֶרֶץ כָּפַל הִיא הוּא מֶלֶךְ לְשֹׁדָה נֶעֱבֵד:
 - ט אֱהָב כֶּסֶף לֹא־יִשְׁבַּע כֶּסֶף וּמִי־אֱהָב בְּהֶמוֹן לֹא תִבּוֹאָה גִּם־זֶה הֶבֶל:
 - י בְּרַבּוֹת הַטּוֹבָה רַבּוֹ אוֹכְלֶיהָ וּמַה־כֹּפְשָׁרוֹן לְבַעְלֶיהָ כִּי אִם־רֵאִית רֵאוֹת עֵינָיו:
 - יא מְתוֹקָה שְׁנַת הָעֵבֶד אִם־מַעֲט וְאִם־הָרַבָּה יֹאכֵל וְהַשֹּׁבַע לְעֹשִׂיר אֵינָנו מְנִיחַ לוֹ לִישׁוֹן:
 - יב יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רֵאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׂר שָׁמֹר לְבַעְלָיו לְרַעְתּוֹ:
 - יג וְאֶבֶד הָעֹשֶׂר הֵהוּא בְּעֲנָן רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בִּידּוֹ מִאוֹמָה:
 - יד כַּאֲשֶׁר יֵצֵא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם יָשׁוּב לְלֶכֶת כְּשָׁבָא וּמִאוֹמָה לֹא־יֵשֵׁא בְּעַמְלּוֹ שְׂיִלְךָ בִּידּוֹ:

- 15 Ale nie to tylko jest biedą ciężką, że zupełnie jako był przyszedł i odejść musi, bo jakąż mu korzyść, że się na wiatr trudił?
- 16 Lecz że i po wszystkie dni swoje jadał w ciemności, a zgryzot miał wiele, a nadto choroba jego i rozdrażnienie!
- 17 Oto com tedy za dobre i piękne uznał: jeść i pić i używać dobrego ze wszystkiego trudu swego, którym się kto trudi pod słońcem, przez nieliczne dni żywota swojego, których mu Bóg użyczył; gdyż to udział jego.
- 18 Któregokolwiek też człowieka obdarzył Bóg bogactwem i skarbami a dał mu i tę moc, aby ich używał, i zabierał dział swój, a cieszył się z trudu swojego, dar to również Boży.
- 19 Bo nie pomni taki wiele na krótkie dni żywota swojego, bo użycza mu Bóg radości serca jego.

טו וגם־זוה רעה חולה כל־עמל שָׁבָא בֶן יֶלֶף וּמֵה־יִתְרוֹן לוֹ שִׁיעֵמֶל לְרוּחַ:

טז גם כל־יָמָיו בַּחֲשָׁךְ יֹאכֵל וְכַעַס הָרַבָּה וְחִלּוֹ וְקִצְףָּ:

יז הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפָה לֶאֱכֹל־וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ שִׁיעֵמֶל תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ מִסָּפֶר יָמֵי־חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא חָלָקוֹ:

יח גם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וְנִכְסִים וְהַשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלִשְׁאֹת אֶת־חָלָקוֹ וְלִשְׁמַח בְּעֲמָלוֹ זֶה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא:

יט כִּי לֹא הָרַבָּה יִזְכֹּר אֶת־יָמָיו חַיָּו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לְבָבוֹ:

קהלת ו : 6

- 1 Jest zło, którem widział pod słońcem, a przemożnem ono dla człowieka. א יש רעה אשר ראיתי תחת השמש ורבה היא על־האדם:
- 2 Niejednego obdarza Bóg bogactwem i włościami i sławą, tak że nie zbywa duszy jego na niczem z wszystkiego czegoby zapragnął; ale nie użyczył mu Bóg tej mocy, żeby z tego używał, lecz używa tego obcy - jest to marność i bieda ciężka. ב איש אשר יתן־לו האלהים עשר ונכסים וכבוד ואיננו חסר לנפשו מכל אשר־יתאווה ולא־ישל־טנו האלהים לאכל ממנו כי איש נכרי יאכלנו זה הבל וחלי רע הוא:
- 3 Choćby taki stu synów spłodził, i wiele lat przeżył, ale przy największej liczbie lat jednak dusza jego dobrem się nie nasyciła, a nawet przyzwoity grób użyczony mu nie został - tedy powiadam: szczęśliwszem od niego poroniątko. ג אם־יוליד איש מאה ושנים רבות יחיה ורב שיהיו ימי־שניו ונפשו לא־תשבע מן־הטובה וגם־קבורה לא־היתה לו אמרתי טוב ממנו הנפל:
- 4 To wprawdzie w marności przyszło i do ciemności odchodzi a ciemnością pokryte imię jego; ד כי־בהבל בא ובחשך ילך ובחשך שמו יכסה:
- 5 Słońca też nie widziało ani poznało: a jednak lepiej mu niż onemu. ה גם־שמש לא־ראה ולא ידע נחת לזה מזה:
- 6 A choćby tysiąc lat dwukrotnie przeżył, a dobrego nie użył - alboż nie idzie wszystko do jednego miejsca? ו ואלו חיה אלף שנים פעמים וטובה לא ראה הלא אל־מקום אחד הכל הולך:
- 7 Cała praca człowieka podejmowana dla ust jego; a jednak nie może żąda się nasycić. ז כל־עמל האדם לפיהו וגם־הנפש לא תמלא:
- 8 Bo jakąż wyższość ma mądry nad głupcem? Tę, którą ma ubogi, umiejący sobie poczynać wobec życia. ח כי מה־יותר לחכם מן־הפסיל מה־לעני יודע להלך נגד החיים:
- 9 Lepszem to, co oczy widzą, aniżeli to, za czym żąda się unosi; ale i to marność i pogoń za wiatrem. ט טוב מראה עינים מהלך־נפש גם־זה הבל ורעות רוח:
- 10 To, co się dzieje, temu dawno już imię nadane; przeznaczono też czym człowiek być ma, a nie może on się prawować z tem, co mocniejsze od niego. י מה־שהיה כבר נקרא שמו ונודע אשר־הוא אדם ולא־יוכל לדן עם שהתקיף שתקף ממנו:
- 11 A choć wiele jest słów, które marność mnożą - jakąż ztąd korzyść człowiekowi? יא כי יש־דברים הרבה מרבים הבל מה־יתר לאדם:
- 12 Komuż bowiem wiadomo co dobrem dla człowieka w życiu, w nielicznych dniach znikomego jego żywota, które niby cień spędza? Bo któż powiadomi człowieka co będzie po nim pod słońcem? יב כי מי־יודע מה־טוב לאדם בחיים מספר ימי־חיי הבלו ויעשם כצל אשר מי־יגיד לאדם מה־יהיה אחריו תחת השמש:

קהלת ז : 7

1 Lepsze imię dobre, niż olejek cenny, a dzień śmierci, niż dzień narodzenia. 2 Lepiej pójść do domu żałoby, aniżeli pójść do domu uczty, bo tam koniec wszystkich ludzi, a żywy bierze to do serca. 3 Lepsza zgryzota niż śmiech, bo przy posępnem obliczu dobrze sercu. 4 Serce mądrych w domu żałoby, a serce głupich w domu wesela. 5 Lepiej słuchać przygany mędrca, niż się przysłuchiwać śpiewowi głupców. 6 Bo jako trzeszczenie cierni pod saganem tak śmiech głupca: i to marność. 7 Bo zdzierstwo ogłupia mądrego, a psuje serce przekupstwo. 8 Lepszy koniec rzeczy, niż jej początek; lepszy cierpliwy, niż wyniosły. 9 Nie porywaj się w duchu swoim do gniewu, bo gniew spoczywa w łonie głupców. 10 Nie powiadaj: Co się to stało, że dni dawniejsze były lepsze niż obecne? gdyż nie z mądrości pytasz się o to. 11 Równie dobrą mądrość jak dziedzictwo, a zaletą ona dla tych, którzy słońce widzą. 12 Bo cienia użyzcha mądrość, cienia pieniądź, ale zaletą poznania jest: mądrość zachowuje życie temu, który ją posiada. 13 Przypatruj się dziełu Boskiemu; bo któż zdoła sprostować co on skrzywił. 14 W dzień szczęśliwy zażywaj szczęścia, a w dzień niedoli uważaj, że i ten stworzył Bóg w przeciwstawieniu do drugiego, a to, aby nie badał człowiek nic, co po nim będzie. 15 Wszystkom widział za dni znikomości mojej: niejednen sprawiedliwy ginie w sprawiedliwości swojej, a niejednen niegodziwiec żyje długo w nieczności swojej. 16 Nie bądź zbyt pobożnym, a nie mędrkuj zanadto: czemu byś się miał zmarnować? 17 Nie bądź zbyt niezbożnym, ani zbyt głupim; czemu masz umrzeć przed czasem swoim?	א טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו: ב טוב ללכת אל־בית־אבל מלכת אל־בית משתה באִשׁר הוא סוף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לְבוֹ: ג טוב כַּעַס מִשְׂחָק כִּי־כָרַע פָּנִים יֵיטֵב לֵב: ד לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אָבֵל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה: ה טוב לִשְׁמָע גְּעֵרַת חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים: ו כִּי כָקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן שֹׂחַק הַכְּסִיל וְגַם־זֶה הֶבֶל: ז כִּי הָעֶשֶׂק יְהוֹלֵל חָכָם וַיַּאֲבֹד אֶת־לֵב מִתְנָה: ח טוב אַחֲרִית דְּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוב אַרְוֶה־רוּחַ מִגְּבַה־רוּחַ: ט אֶל־תִּבְהַל בְּרוּחְךָ לִכְעוֹס כִּי כַעַס בִּחִיק כְּסִילִים יָנוּחַ: י אֶל־תֹּאמַר מָה הִיָּה שְׁהִימִים הָרֵאשִׁנִּים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מִחֲכָמָה שְׁאַלְתָּ עַל־זֶה: יא טוֹבָה חֲכָמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֵר לִרְאִי הַשָּׁמַשׁ: יב כִּי בִצֵּל הַחֲכָמָה בִּצֵּל הַכֶּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בַּעֲלֶיהָ: יג רֹאה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי יוֹכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עָוִיתוֹ: יד בְּיוֹם טוֹבָה הָיָה בְּטוֹב וּבִיּוֹם רָעָה רָעָה רֹאה גַם אֶת־זֶה לַעֲמִת־זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים עַל־דְּבַרֹּת שְׁלֹא יִמָּצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה: טו אֶת־הַכֹּל רִאִיתִי בְיָמַי הֶבֶלִי יֵשׁ צָדִיק אֲבָד בְּצַדְקוֹ וַיֵּשׁ רָשָׁע מְאֹרֶךְ בְּרָעָתוֹ: טז אֶל־תִּהְיֶה צָדִיק הָרַבָּה וְאֶל־תַּתְּחַכֵּם יוֹתֵר לָמָּה תִּשׁוּמִים: יז אֶל־תִּרְשָׁע הָרַבָּה וְאֶל־תִּהְיֶה סָכָל לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עֲתָף:

- 18 Dobrze jest, abyś się tego trzymał, a i od drugiego nie puszczał ręki twojej; bo kto Boga się obawia, unika tego wszystkiego.
- 19 Mądrość daje mądrymu więcej obrony, aniżeli dzie sięciu mocarzy, którzy są w mieście.
- 20 Zaiste, niema człowieka sprawiedliwego na ziemi, któryby wciąż czynił dobrze, a nie zgrzeszył.
- 21 Nie na wszystkie też słowa, które ludzie powtarzają zwracaj uwagę swoją, abyś nie słyszał, gdy ci sługa twój złorzeczy.
- 22 Bo niejednokrotnie się zdarzało - wiadomo to sercu twojemu - żeś i ty innym złorzeczył.
- 23 Wszystko to doświadczyłem mądrością; powiedziałem sobie: chcę mądrość osiągnąć, ale pozostała daleką odemnie.
- 24 Dalekiem jest, co dalekiem było, i głębokiem, tak, głębokiem: któż to zbada?
- 25 Zwróciłem się sercem mojem, by poznać i zbadać, poszukać mądrości i obrachunku wszystkiego; ale tylko aby poznać, że niegodziwość głupotą, a głupota szaleństwem.
- 26 Znalazłem też bardziej gorzką niż śmierć kobietę; bo podobna ona do potrzasku, a serce jej do sieci, ręce jej do kajdan. Kogo Bóg sobie upodobał ocala się od niej, ale grzesznik pojmany bywa przez nią.
- 27 Oto com znalazł, rzecze Kohelet, jedno z drugim łącząc, aby do obrachunku dojść.
- 28 Czegom wciąż szukał, ale nie znalazł jest to? Człowieka jednego z pośród tysiąca znalazłem, ale kobiety między tymi wszystkimi nie znalazłem.
- 29 Do tego jedynie, zważ, doszedłem że Bóg stworzył człowieka prostym, oni wszakże szukają obliczeń przeróżnych.

יח טוב אשר תאחז בזה וגם-מזה אל-תנח את-ידך כי-ירא
אלהים יצא את-כלם:

יט החכמה תעז לַחֲכָם מַעֲשֶׂה שְׁלִיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר:

כ כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה-טוב ולא יחטא:

כא גם לְכָל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִדְּבֹרוּ אֶל-תֶּתֶן לָבָךְ אֲשֶׁר
לֹא-תִשְׁמַע אֶת-עַבְדְּךָ מִקִּלְלֶךָ:

כב כי גם-פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לָבָךְ אֲשֶׁר גַּם-אֵת אֶתָּה קִלַּלְתָּ
אַחֲרַיִם:

כג כָּל-זֶה נִסִּיתִי בַּחֲכָמָה אֲמַרְתִּי אַחֲפָמָה וְהִיא רַחֲוָקָה
מִמֶּנִּי:

כד רַחֲוֹק מֵה-שָׁהִיָּה וְעֵמֶק עֵמֶק מִי יִמָּצְאוּ:

כה סִבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי לְדַעַת וְלִתּוֹר וּבִקֵּשׁ חֲכָמָה וְחִשְׁבוֹן
וְלַדַּעַת רֶשַׁע כָּסֹל וְהַסְכָּלוֹת הוֹלָלוֹת:

כו וּמוֹצֵא אֲנִי מֵר מִמּוֹת אֶת-הָאִשָּׁה אֲשֶׁר-הִיא מְצוּדִים
וְחֲרָמִים לָבָה אֲסוּרִים יְדִיָּה טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט
מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא יִלְכַּד בָּהּ:

כז רֵאָה זֶה מִצָּאֵתִי אֲמָרָה קִהַּלְתָּ אַחַת לְאַחַת לְמִצָּא
חִשְׁבוֹן:

כח אֲשֶׁר עוֹד-בִּקֵּשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מִצָּאֵתִי אָדָם אֶחָד מֵאֲלֶיךָ
מִצָּאֵתִי וְאִשָּׁה בְּכָל-אֶלֶּה לֹא מִצָּאֵתִי:

כט לְבַד רֵאָה-זֶה מִצָּאֵתִי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם
יָשָׁר וְהִמָּה בִקְשׁוּ חִשְׁבוֹנוֹת רַבִּים:

קהלת ח : 8

- 1 Któż jak mędrzec? A któż pojmuje znaczenie rzeczy? Mądrość człowieka rozjaśnia oblicze jego, a surowość jego twarzy się łagodzi.

א מי כִּהְחֻכָּם וּמִי יוֹדֵעַ פֶּשֶׁר דְּבַר חֻכְמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו
וְעַז פָּנָיו יִשְׁנָא:
- 2 Ja powiadam: Rozkazu królewskiego przestrzegaj, już ze względu na przysięgę wobec Boga.

ב אֲנִי פִי־מֶלֶךְ שְׁמֹר וְעַל דְּבַרְת שְׁבוּעַת אֱלֹהִים:
- 3 Nie kwap się odstąpić od niego; nie wdawaj się w sprawę zgubne. Bo wszystko czego chce czyni.

ג אֶל־תִּבְהֵל מִפָּנָיו תִּלָּךְ אֶל־תַּעֲמֹד בְּדִבְרֵי רָע כִּי כָל־אִשָּׁר
יִחַפֵּץ יַעֲשֶׂה:
- 4 Ponieważ słowo królewskie wszechwładne, a któż mu powie: Co czynisz?

ד בְּאִשָּׁר דְּבַר־מֶלֶךְ שְׁלֹטוֹן וּמִי יֹאמַר־לוֹ מֶה־תַּעֲשֶׂה:
- 5 Kto rozkazu przestrzega nie dozna nic złego, a czas i sąd zna serce mędrca.

ה שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דְּבַר רָע וְעַת וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם:
- 6 Bo dla każdej rzeczy jest czas i sąd, bo niecność człowieka ciąży na nim.

ו כִּי לְכָל־חַפֵּץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי־רַעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו:
- 7 Nie wie on wszak co będzie, a jak się stanie, któżby mu to powiedział?

ז כִּי־אֵינָנוּ יוֹדַע מֶה־שְׁיִהְיֶה כִּי כֹאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי יֵאֵיד לוֹ:
- 8 Żaden człowiek nie włada wiatrem, aby mógł wiatr powstrzymać, a nikt nie ma władzy nad dniem śmierci, niema też uwolnienia na wojnie; a nie ocala niegodziwość tego, który ją spełnił.

ח אֵין אָדָם שְׁלִיט בְּרוּחַ לְכַלּוֹא אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שְׁלֹטוֹן בְּיוֹם
הַמּוֹת וְאֵין מְשַׁלַּחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יִמְלֹט רָשָׁע
אֶת־בְּעָלָיו:
- 9 Tom wszystko widział zwracając uwagę moją na wszelakie sprawy, które się dzieją pod słońcem, w czasie gdy jeden człowiek nad drugim panuje ku nieszczęściu jego.

ט אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנָתַן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בָּאָדָם לְרַע לוֹ:
- 10 I następnie widziałem niegodziwych, których pochowano i którzy w pokoju odeszli; ale z miejsca świętego musieli wyjść i w tem samem mieście w zapomnienie pójść ci, którzy sprawiedliwie postępowali. I to marność.

י וַיִּכְּן רָאִיתִי רָשָׁעִים קְבָרִים וּבָאוּ וּמִמְקוֹם קְדוֹשׁ יִהְלְכוּ
וַיִּשְׁתַּכְּחוּ בְּעִיר אֲשֶׁר כֹּן־עָשׂוּ גַם־זֶה הִכָּל:
- 11 Ponieważ wyrok na postęпки nieczne nie rychło wykonanym zostaje, przeto wzbiera w nich odwaga synów ludzkich, aby niecności spełniali.

יא אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשֶׂה פֶתָגָם מַעֲשֶׂה הָרָעָה מִהֶרָה עַל־כֵּן מָלֵא
לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע:
- 12 Dla tego, że grzesznik stokrotnie niecności się dopuszcza a przytem się starzeje, jakkolwiek wiem, że dobrze będzie bogobojnym, którzy się obawiają oblicza Jego.

יב אֲשֶׁר חֲטֵא עֲשֶׂה רָע מְאֹד וּמֵאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַם־יִוָּדַע אָנִי
אֲשֶׁר יִהְיֶה טוֹב לִירְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירָאוּ מִלִּפְנֵי:
- 13 Ale nie dobrze się powiedzie niegodziwemu, a jako cień niedługo przetrwają dni jego, przeto że się Boga nie obawia.

יג וְטוֹב לֹא־יִהְיֶה לְרָשָׁע וְלֹא־יֵאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינָנוּ
יִרָא מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים:

- 14 Jest też marność, która się spełnia na ziemi, że bywają sprawiedliwi, którym się dzieje wedle postępowania niegodziwych, a bywają niegodziwi, którym się dzieje wedle postępowania sprawiedliwych. Rzekłem tedy: i to marność.
- 15 I tak wysławiałem radość; bo niema nic lepszego dla człowieka pod słońcem a jedno, aby jadł i pił i się weselił; a to niechaj towarzyszy mu przy jego pracy póki dni życia jego, których mu użyczył Bóg pod słońcem.
- 16 Gdy zwróciłem serce moje, abym poznał mądrość, i rozejrzał się w sprawach, które się dzieją na ziemi, a dla których ani dniem ani nocą nie widzi się snu w oczach.
- 17 Przekonałem się w każdym dziele Bożem, że człowiek nie wstanie doścignąć tego dzieła, które się spełnia pod słońcem; bo jakkolwiek by się nie trudził człowiek, aby doszedł, nie znajdzie; a nawet mędrzec, który mniema, że je poznał, to jednak zbadać nie wstanie.

יד יִשְׁהַבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מֵגִיעַ אֲלֵהֶם כַּמַּעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים וַיֵּשׁ רָשָׁעִים שְׂמִיגֵעַ אֲלֵהֶם כַּמַּעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים אָמַרְתִּי שָׁגַם־זֶה הַבָּל:

טו וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשְׂמֵחָה אֲשֶׁר אֵין־טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ וְהוּא יִלְוֶנוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־לּוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:

טז כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לְבִי לַדַּעַת חֻכָּה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעֲנָן אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שְׁנָה בְּעֵינָיו אֵינָנו רֹאֶה:

יז וְרֵאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לְמַצּוֹא אֶת־הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַּחַת־הַשָּׁמֶשׁ בְּשָׁל אֲשֶׁר יַעֲמַל הָאָדָם לְבָקֵשׁ וְלֹא יִמָּצֵא וְגַם אִם־יֵאמַר הַחֻכָּם לַדַּעַת לֹא יוּכַל לְמַצּוֹ:

קהלת ט : 9

- 1 Bom wszystko to rozważył w sercu swoim, starając się, abym sobie wszystko to rozjaśnił: że sprawiedliwi i mędrzy i dzieła ich są w ręku Bożym, że ani o miłości, ani o nienawiści nie wie człowiek naprzód - jest im wszystko zakreślone.
 - 2 Wszystko może wszystkich spotkać: Jednakowy przypadek spotyka sprawiedliwego i niegodziwego, dobrego, czystego i nieczystego, ofiarującego jak i tego, który nie ofiaruje; jakim dobry, takim i grzesznik, przysięgający i obawiający się przysięgi.
 - 3 To zaś najgorsze ze wszystkiego co się dzieje pod słońcem, że jednakowy przypadek wszystkich spotyka; dla tego też przepelnione serce synów ludzkich niecnością, a trzyma się szal serca ich póki żyją; następnie zaś - idzie się do zmarłych.
 - 4 A któżby chciał być połączony z nimi? Dla wszystkich żyjących jest jeszcze nadzieja; a nawet pies żywy lepszy niż lew zdechły.
 - 5 Zaprawdę, żywym wiadomo, że umrą, zmarli zaś nie wiedzą o niczem i nie zyskują już nic, bo i pamięć ich idzie w zapomnienie.
 - 6 Zarówno ich miłość jak ich nienawiść i zawiść już dawno znikły, a nie mają już nigdy udziału w niczem co się dzieje pod słońcem.
 - 7 Idź tedy, pożywaj wesoło chleb twój, a pij z pogodną myślą wino twoje; bo dawno już zgodził się Bóg na te sprawy twoje.
 - 8 Każdego czasu niechaj będą szaty twoje białe, a niechaj nie zbraknie olejku na głowie twojej.
 - 9 Zażywaj życia z kobietą, którąś pokochał po wszystkie znikome dni żywota twojego, z tą, którą ci dał pod słońcem, po wszystkie znikome dni twoje; bo to udział twój w życiu za trud, którym się trudzisz pod słońcem.
 - 10 Wszystko co zdolna ręka twoja uczynić siłą twą, czyn; bo ani działalności, ani obliczenia, ani wiedzy, ani mądrości nie masz w grobie, do którego idziesz.
 - 11 I znów widziałem pod słońcem, że nie rozporządzają szybcy biegiem, ani bohaterzy walką, ani mędrzy chlebem, ani roztropni bogactwem, ani rozumni upodobaniem, lecz, że czas i przypadek spotyka wszystkich.
- א כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לְבִי וְלִבּוֹר אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וְעַבְדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אֶהְבָּה גַּם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדַע הָאָדָם הַכֹּל לִפְנֵיהֶם:
 - ב הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לְכָל מַקְרָה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לְטוֹב וְלָטָהוֹר וְלַטָּמֵא וְלִזְבַּח וְלֹאֲשֶׁר אֵינָנו זֹבַח כְּטוֹב כַּחֲטָא הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר שְׂבוּעָה יָרָא:
 - ג זֶה רָע בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כִּי־מַקְרָה אֶחָד לְכָל וְגַם לֵב בְּנִי־הָאָדָם מִלֹּא־רָע וְהוֹלְלוֹת בְּלִבָּבָם בַּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו אֶל־הַמֵּתִים:
 - ד כִּי־מִי אֲשֶׁר יִבְחַר יִחַבֵּר אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בְּטָחוֹן כִּי־לְכָל־בַּח הֵי הוּא טוֹב מִן־הָאָרֶזֶה הַמֵּת:
 - ה כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שְׂמִימָתוֹ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָּה וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זַכָּרָם:
 - ו גַּם אֶהְבָּתָם גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם כָּכָר אֶבְדָּה וְחִלַּק אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ:
 - ז לֵךְ אֲכַל בְּשִׂמְחָה לַחֲמֶה וּשְׂתֵה בְּלֵב־טוֹב יֵינֶה כִּי כָכָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ:
 - ח בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אֶל־יִחָסֵר:
 - ט רָאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אֶהְבָּתָ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הַבְּלָהָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כֹּל יְמֵי הַבְּלָהָ כִּי הוּא חֶלְקְךָ בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אָתָּה עֵמֶל תַּחַת הַשָּׁמַשׁ:
 - י כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחִשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֲכָמָה בְּשִׂאוֹל אֲשֶׁר אָתָּה הַלֵּךְ שָׁמָּה:
 - יא שְׁבִתִּי וְרָאֵה תַּחַת־הַשָּׁמַשׁ כִּי לֹא לְקָלִים הַמְרוֹץ וְלֹא לְגִבּוֹרִים הַמְּלַחֲמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לָחֶם וְגַם לֹא לְנַבְנִים עֲשֶׂה וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים חֵן כִּי־עֵת וּפָגַע יִקְרָה אֶת־כָּלֶם:

- 12 Nie zna wszak człowiek i czasu swojego: jako ryby łowione w sieci złowrogiej, i jako ptaki uwikłane w sidle - tak pojmani bywają i synowie ludzcy w czasie niedoli, gdy przypada na nich nagle.
- 13 I to widziałem jako mądrość pod słońcem, a ukazała mi się wielką:
- 14 Miasto małe, a nieliczni mężowie w niem; i nadciągnął przeciw niemu król wielki i otoczył je, i zbudował przeciw niemu baszty potężne.
- 15 Ale napotkał w niem męża ubogiego, mędrca, a ten wybawił ono miasto mądrością swoją; nikt jednak nie wspomniał na owego męża ubogiego.
- 16 Pomyślałem tedy: lepsza mądrość aniżeli moc, jakkolwiek mądrość ubogiego wzgardzona bywa, a słowa jego posłuchu nie znajdują.
- 17 Słowa mędrców spokojne wysłuchane być winny prędzej, niż krzyk przewodniczącego wśród głupców.
- 18 Lepsza mądrość niż rynsztunki wojenne; ale jeden grzesznik niweczy dużo dobrego.
- יב כי גם לא ידע האדם את־עתו כַּדָּגִים שֶׁנֶאֱחָזִים בַּמְצוּדָה רָעָה וְכַצִּפֹּרִים הָאֲחֻזּוֹת בַּפֶּחַ כִּהֵם יוֹקְשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לַעֲת רָעָה כְּשֶׁתִּפּוֹל עָלֵיהֶם פֶּתָאִם:
- יג גַּם־זֶה רָאִיתִי חֲכָמָה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וְגִדּוּלָהּ הִיא אֵלַי:
- יד עִיר קְטַנָּה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט וּבְאֲ־אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסָבַב אֹתָהּ וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוּדִים גְּדֹלִים:
- טו וּמָצָא בָּהּ אִישׁ מְסֹכֵן חָכָם וּמִלֵּט־הוּא אֶת־הָעִיר בְּחֲכָמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת־הָאִישׁ הַמְסֹכֵן הַהוּא:
- טז וְאִמַּרְתִּי אֲנִי טוֹבָה חֲכָמָה מִגְּבוּרָה וְחֲכָמַת הַמְסֹכֵן בְּזוּיָהּ וּדְבָרָיו אֵינָם נִשְׁמָעִים:
- יז דְּבָרֵי חֲכָמִים בְּנִחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים:
- יח טוֹבָה חֲכָמָה מִכָּלִי קָרֵב וְחוּטָא אֶחָד יֹאבֵד טוֹבָה הֶרְבֵּה:

קהלת י' : 10

- 1 Muchy jadowite czynią cuchnącym i zakisłym olejek przyrządzającego pachnidła; tak waży ciężej niż mądrość i sława odrobina głupoty.
 - 2 Serce mądrego zmierza ku prawicy jego, ale serce głupiego ku stronie jego lewej.
 - 3 Po jakiegokolwiek też drodze postępuje głupi, nie staje mu rozumu, a rozpowiada wszystkim, że głupim jest.
 - 4 Jeżeliby gniew władcy powstał przeciw tobie, nie opuszczaj stanowiska twojego; bo uległość przytłumia grzechy wielkie.
 - 5 Jest zło, którem widział pod słońcem jako błąd, który wyszedł od władcy.
 - 6 Że umieszczana bywa głupota na wyżynach wielkich, gdy możni nisko zasiadają.
 - 7 Widziałem sługi na rumakach, a panów chodzących pieszo jako sługi na ziemi.
 - 8 Kto dół kopie może weń wpaść; a kto burzy mur, tego może żmija ukąsić.
 - 9 Kto kamienie wyłamuje może niemi się urazić; kto rozłupuje drwa może się niemi skaleczyć.
 - 10 Jeżeli stąpiło się żelazo, a nie naostrzyłby ostrza jego, tedy musi siły natężyć; ale pożytek z naprawy pochodzi od mądrości.
 - 11 Jeżeli żmija kąsa ponieważ zaklętą nie była, tedy nie ma zaklinający pożytku.
 - 12 Wdzięczne są słowa z ust mędrca; ale wargi głupca pochłaniają go.
 - 13 Początek mowy ust jego - głupota, a koniec jego słów - szal złowrogi.
 - 14 A głupi mnoży tylko słowa, gdy przecież nie wie człowiek co będzie, a co się stanie po nim - któż mu to powie?
 - 15 Trud głupców nuży ich, choć nie zna nawet żaden drogi, która do miasta prowadzi.
 - 16 Biada ci, ziemio, której królem chłopiec, a której książęta od rana uczują!
 - 17 Szczęśnaś ziemio, której król z rodu szlachejnych, a której książęta w właściwym czasie jadają, aby się posilić, a nie w opilstwie.
- א זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח יקר מחכמה מכבוד סכלות מעט:
 - ב לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו:
 - ג וגם־בדרך כשהסכל כשסכל הלך לבו חסר ואמר לכל סכל הוא:
 - ד אם־רוח המושל תעלה עליך מקומך אל־תנוח כי מרפא נתיח חטאים גדולים:
 - ה יש רעה ראיתי תחת השמש כשגגה שיצא מלפני השליט:
 - ו נתן הסכל במרומים רבים ועשירים בשפל ישובו:
 - ז ראיתי עבדים על־סוסים ושרים הלכים כעבדים על־הארץ:
 - ח חפר גומץ בו יפול ופרץ גדר ישכנו נחש:
 - ט מסייע אבנים יעצב בהם בוקע עצים יסכן בהם:
 - י אם־קהה הברזל והוא לא־פנים קלקל וחילים יגבר ויתרון הכשיר הכשיר חכמה:
 - יא אם־ישך הנחש בלוא־לחש ואין יתרון לבעל הלשון:
 - יב דברי פי־חכם חן ושפתות כסיל תבלענו:
 - יג תחלת דברי־פיהו סכלות ואחרית פיהו הוללות רעה:
 - יד והסכל ירבה דברים לא־ידע האדם מה־שיהיה ואשר יהיה מאחריו מי יגיד לו:
 - טו עמל הפסילים תיגענו אשר לא־ידע ללכת אל־עיר:
 - טז אי־לך ארץ שמלכך נער ושריך בבקר יאכלו:
 - יז אשריך ארץ שמלכך בן־חורים ושריך בעת יאכלו בגבורה ולא בשתי:

- 18 Przez gnuśność zapada się powała, a przez opieszałość kapie w dom.
- 19 Dla zabawy wyprawiają ucztę, a wino rozwesela życie, a pieniądz pozwala na wszystko.
- 20 Nawet w myśli swojej nie złorzecz królowi, a w komnatach twych sypialnych nie złorzecz możnemu; bo ptactwo pod niebem może wieść roznieść, a co oskrzydłone słowo rozgłosić.

יח בַּעֲצָלָתִים יָמֵךְ הַמְקָרָה וּבִשְׁפָלוּת יָדֶיךָ יִדְלָךְ הַבַּיִת:

יט לְשִׁחּוֹק עֲשִׂים לָחֶם וַיֵּין יִשְׂמַח חַיִּים וְהַפֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל:

כ גַּם בַּמַּדְעָה מֶלֶךְ אֶל־תִּקְלַל וּבַחֲדָרֵי מִשְׁכָּבְךָ אֶל־תִּקְלַל עֲשִׂיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל הַכִּנּוּפִים כְּנָפָיו יֹאִיד דְּבָר:

קהלת יא : 11

- 1 Puszczaj chleb twój na powierzchnię wód, gdyż po upływie wielu dni znów go odnajdziesz.

א שֶׁלַח לַחֲמֶךָ עַל־פְּנֵי הַמַּיִם כִּי־יִבְרַב הַמַּיִם תִּמְצָאָנּוּ:
- 2 Udzielaj częśćkę dla siedmiu a nawet dla ośmiu; bo nie wiesz jaka niedola spadnie na ziemię.

ב תִּן־חֶלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לְשִׁמוֹנָה כִּי לֹא תִדַּע מַה־יְהִיָּה רָעָה עַל־הָאָרֶץ:
- 3 Gdy się chmury deszczem napełniają, spuszczają go wtedy na ziemię; a gdy pada drzewo na południu albo na północy - gdziekolwiek drzewo upadło tam zostanie.

ג אִם־יִמְלְאוּ הָעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יִרְקוּ וְאִם־יִפּוֹל עֵץ בְּדָרוֹם וְאִם בְּצָפוֹן מִקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ שָׁם יִהְיֶה:
- 4 Kto dogląda wiatru, ten nie sieje, a kto przypatruje się chmurom, nie zbiera.

ד שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרַע וְרֹאֶה בָּעָבִים לֹא יִקְצוֹר:
- 5 Tak jak nie wiesz jaką jest droga wiatru i jak zrastają się kości w żywocie brzemiennej, tak nie poznasz spraw Boga, który wszystko zdziałał.

ה כַּאֲשֶׁר אֵינָה יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְלָאָה כֹּכָה לֹא תִדַּע אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל:
- 6 Zrana wysiewaj ziarno twoje, a ku wieczorowi nie opuszczaj ręki twojej; bo nie wiesz co się powiedzie, czy to, czy owo, albo czy będą oba zarówno dobre.

ו בְּבֹקֶר זָרַע אֶת־זֶרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אֶל־תִּנַּח יָדְךָ כִּי אֵינָה יוֹדֵעַ אִי זֶה יִכָּשֶׁר הַזֶּה אוֹזְנָה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כָּאֶחָד טוֹבִים:
- 7 Słodkiem zaprawdę jest światło, a przyjemnie oczom widzieć słońce.

ז וּמִתּוֹק הָאוֹר וְטוֹב לַעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ:
- 8 Ale choćby człowiek wiele lat przeżył, niechaj cieszy się w tych wszystkich, a pamięta na dni ciemności, że dużo ich będzie - wszystko co jeszcze przyjdzie jest marnością.

ח כִּי אִם־שָׁנִים הִרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמַח וַיִּזְכֹּר אֶת־יָמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי־הִרְבֵּה יְהִי כָל־שָׂבָא הָבָל:
- 9 Ciesz się, młodzieńcze, w młodości twojej, a bądź wesolej myśli w młodocianych dniach twoich, a chodź dokąd cię serce ciągnie i za widokiem oczu twoich, ale pamiętaj, że cię Bóg o to wszystko na sąd przywiedzie.

ט שְׂמַח בְּחוֹר בִּילְדוּתֶיךָ וַיְטִיבָךְ לִבְךָ בַּיָּמִי בְּחוֹרוּתְךָ וְהִלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבְךָ וּבִמְרָאֵי עֵינֶיךָ וְדַע כִּי עַל־כָּל־אֱלֹהִים יִבְיָאֵךְ הָאֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט:
- 10 A tak usuń zgryzotę z serca twego, a oddal cierpienie od ciała twego; bo wiek dziecięcy i młodzieńczy marne są.

י וְהִסַּר כַּעַס מִלִּבְךָ וְהִעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרְךָ כִּי־הֵלֵדוֹת וְהַשְׁחָרוֹת הָבָל:

קהלת יב : 12

- 1 Pamiętaj tedy o Stwórcy swoim w dniach młodości twoich, zanim nadejdą dni złowrogie, a zbliżą się lata, o których powiesz: nie mam upodobania w nich.
 - 2 Zanim jeszcze słońce się zaćmi i światło i księżyc i gwiazdy, a chmury po deszczu znów powrócą.
 - 3 W dzień gdy stróże domu dygocą, a mężowie dzielni się uginają; a młynarki próżnują, bo ich coraz mniej, a ściemniają się wyglądający z poza krat.
 - 4 I zawierają się drzwi ku ulicy, przy uciszającym się klekocie młyna, gdy się każdy zrywa na szczebiot ptaka, a wszystko co do śpiewu służy przytłumione jest.
 - 5 Gdy występuje obawa przed każdą wyżyną, a zjawiają się straszidła po drodze, a zakwita drzewo migdałowe, a ocieężała jest szarańcza, a żądza przemija. Bo idzie człowiek do wiecznego domu swojego, a krążą po ulicach żałobnicy.
 - 6 Zanim jeszcze sznur srebrny się zerwie, a złota czasza się stłucze, a wiadro nad źródłem się rozsypie, a skruszy się koło nad studnią.
 - 7 A wróci proch do ziemi, z kąd powstał, a duch wróci do Boga, który go dał.
 - 8 O, marność nad marnościami! rzecze Kohelet, wszystko marność!
 - 9 Ponadto jednak, że był Kohelet mędrce, nauczał jeszcze lud poznania, a rozważał i badał i układał przypowieści liczne.
 - 10 Starał się też Kohelet wynaleść orzeczenia wdzięczne, napisane z prostotą, słowa prawdziwe.
 - 11 Słowa mędrców podobne do ościeni i gwoździ wbitych - te, które od przedstawicieli zborów pochodzą - podane przez pasterza jednego.
 - 12 A dalej, synu mój, daj się ostrzedz! Tworzeniu ksiąg licznych nie masz końca, a badanie zbyt utrudza ciało.
 - 13 Celem wszystkich słów, które tu słyszano jest: Boga się obawiaj, a przykazań jego przestrzegaj! bo na tem polega cały człowiek.
- א וזכר את־בוראיו בימי בחורתי עד אשר לא־יבאו ימי הרעה והגיעו שנים אשר תאמר אין־לי בהם חפץ:
 - ב עד אשר לא־תחשו השמש והאור והירח והכוכבים וישבו העבים אחר הגשם:
 - ג ביום שיזעו שמרי הבית והתעונו אנשי החיל ובטלו הטחנות כי מעטו וחשכו הראות בארבות:
 - ד וסגרו דלתים בשוק בשפל קול הטחנה ויקום לקול הצפור וישחו כל־בנות השיר:
 - ה גם מגבה יראו וחתחתים בדרך וינאץ השקד ויסתכל החגב ותפר האבינה כ־הלך האדם אל־בית עולמו וסבבו בשוק הספדים:
 - ו עד אשר לא־ירחק ירתק חבל הכסף ותרך גלת הזהב ותשבר כד על־המבוע ונרך הגלגל אל־הבור:
 - ז וישב העפר על־הארץ כשהיה והרוח תשוב אל־האלהים אשר נתנה:
 - ח הבל הבלים אמר הקוהלת הכל הבל:
 - ט ויתר שהיה קהלת חכם עוד למד־דעת את־העם ואון וחקר תקון משלים הרבה:
 - י בקש קהלת למצא דברי־חפץ וכתוב ישר דברי אמת:
 - יא דברי חכמים כדרבנות וכמשמרות נטועים בעלי אספות נתנו מרעה אחד:
 - יב ויתר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה יגעת בשר:
 - יג סוף דבר הכל נשמע את־האלהים ירא ואת־מצותיו שמור כ־זה כל־האדם:

14 Bo wszelki czyn przywiedzie Bóg na sąd, który przychodzi na wszystko co tajne, czy to dobre czy złe.

יד כי את־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים יָבֵא בַּמִּשְׁפָּט עַל כָּל־נַעֲלָם
אִם־טוֹב וְאִם־רָע:

סוף דבר הכל נשמע את־האלהים ירא ואת־מִצּוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה
כֹּל־הָאָדָם